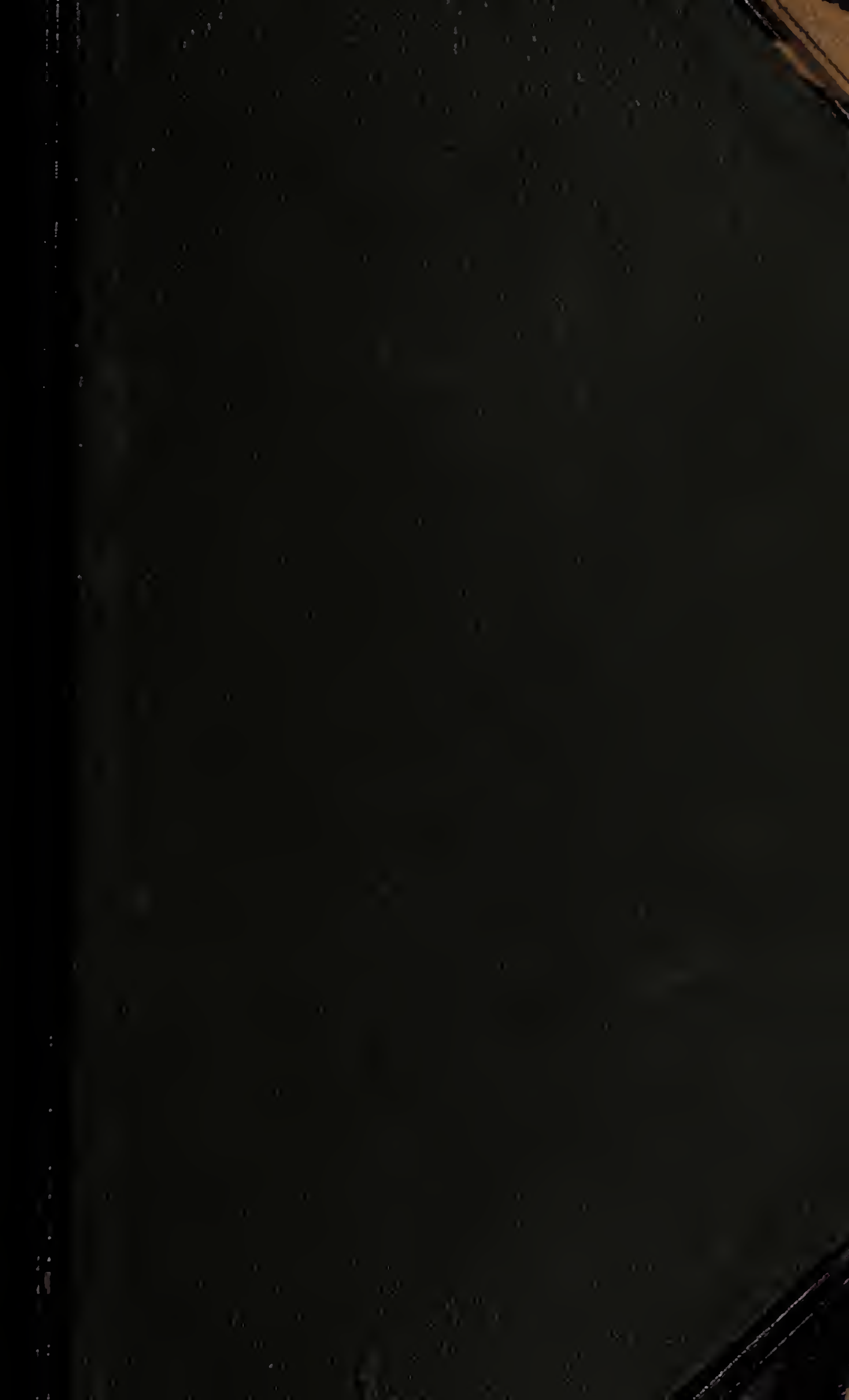
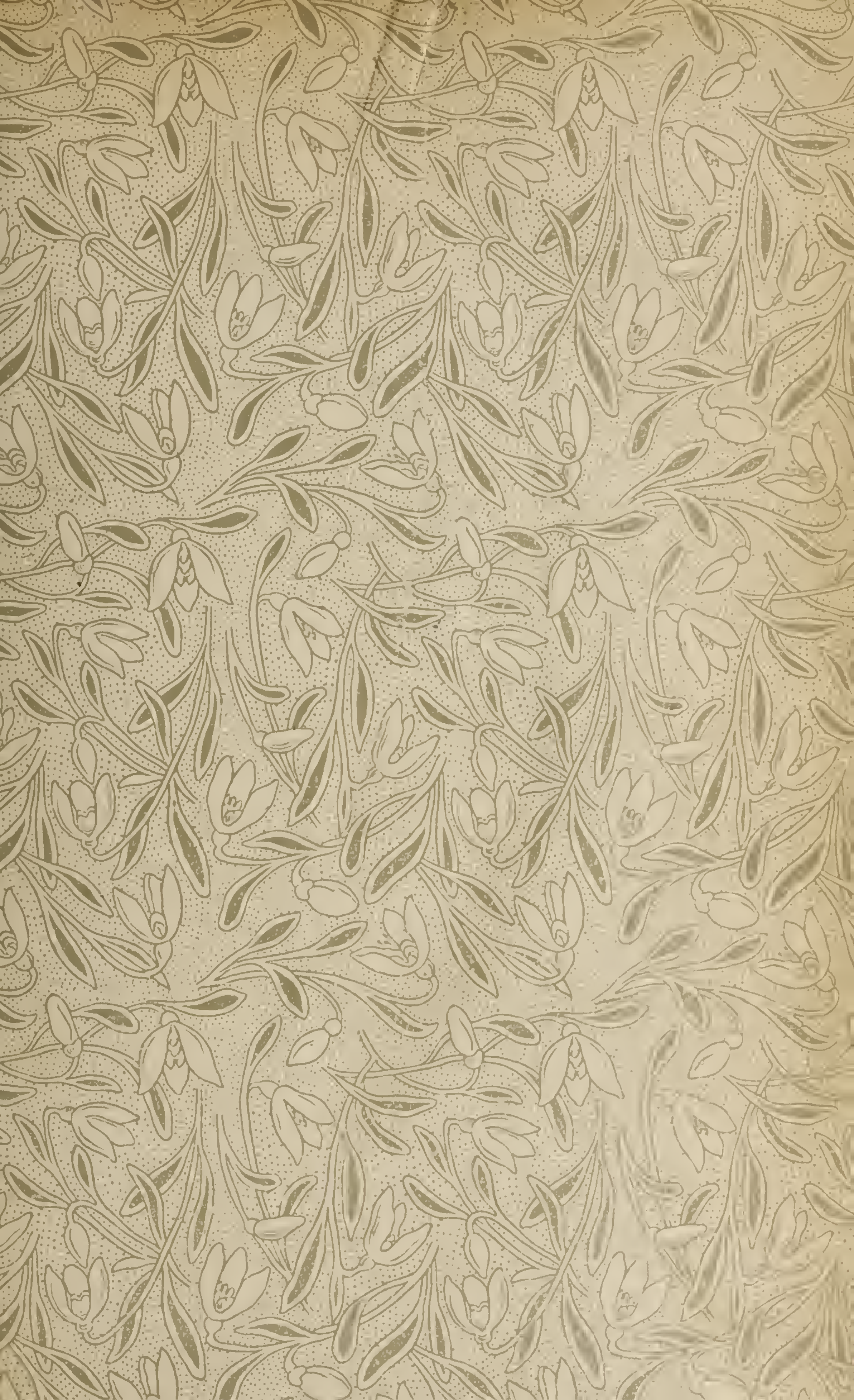

MAGYARORSZÁG CSALÁDAI

CZIMEREKKEL

ÉS

NEMZÉKRENDI TÁBLÁKKAL.

IRTA

NAGY IVÁN.

TIZENKETTEDIK KÖTET.

PEST, 1865.
KIADJA RÁTH MÓR.

Pest, 1865. Nyomatott Emich Gusztáv m. akad. nyomdásznál.

V. és W. betű.

Vachott család. (Vachottfalvi) Turócz vármegye ős régi családainak egyike. Ősei Turóczi várjobbágyok voltak. Törzse Vahud, kitől a családnév támadt, és kinek fia László, Banana (vagy Burena) fiával Pállal 1258-ban IV. Béla királytól egy okényi földjéhez még egyet nyert kir. adományban, úgy, hogy minden hat szállástól [1]) a királyi sereghez egy fegyveres lovast tartozzanak kiállítani. [2])

A családtól nem nyervén adatokat, csak a következő töredékes adatokat közölhetjük:

A XVII. század végén élt a családból Vachott Ádám, kinek Berky Zsófiától leánya Gillányi Lászlóné volt 1722. körül. — 1760. táján élt Vachott Sándor, kinek egyik leánya Vachott Katalin Veres Sámuelné volt; fia Vachott Sámuel, kinek fia Imre e század elején Gyöngyösön mint hzg. Eszterházy uradalmi ügyésze lakott, ennek Hercsúth Jankától gyermekei: 1. Sándor szül. 1818. Gyöngyösön, az irodalmi pályára lépvén, mint egyik jeles költőnk és akadémiai tag végezte élete pályáját 1861. april. 9-én. Nejétől Csapó Máriától Károly, Ida és Erzsi gyermekei maradtak. 2. Imre (ki családnevét *Vahot*-nak írja) drámaíró és egykor a nemzetiség érdekében buzgó szépirodalmi lap szerkesztő szül. 1820-ban szintén Gyöngyösön. [3]) Szintén vannak gyermekei. 3. Kornélia Erdélyi János irónk elhalt neje. 4. Etelka, kihez Petőfi egykor szerelmi dalait írta, mint hajadon fiatal korában halt el.

---

[1]) De singulis sex mansionibus unum armatum ad suum regium exercitum mittere teneantur.

[2]) Turóczi Regestrum. Lásd Engelnél Monumenta Ungrica p. 62. és Lehoczky Stemmat. II. p.

[3]) Lásd életrajzukat Ujabb Ismeretek tára VI. köt. 445. és Magyar Irók. Életrajz gyüjt. I. köt.

A család czímere a paizs kék udvarában zöld tér fölött lovas vitéz, jobb kezében két nyilat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén vitéz emelkedik ki, jobb kezével két nyilat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Váczay család. Szabolcs vármegye nemessége sorában említetik és Gelsén birtokosnak íratik. [2])

Váczy család. Régi család, melyből Váczy János 1571. körül nőül birván Csermény Annát, ettől nemzé fiát Istvánt, ki 1611-ben élt, ennek fia szintén István 1611-ben élt, [3])

1760-ban élt Váczy András, ki runyai Soldos Borbálát birta nőül.

Még régebben találjuk Váczy Pétert, ki 1522-ben élt. [4])

Trencsin megyében a Váczy nevü család a curiális nemes családok sorában áll. A megyei nemesi összeirások [5]) szerint 1725-ben Sztankóczon lakott a család. 1748-ban Lőrincz és István Drskóczon voltak közbirtokosok. 1768-ban István Dezséren, Lőrincznek fia pedig Ignácz Drskóczon.

1803-ban Hliniken lakott Ignácz és fiai János és József; ugyan ott 1837-ben József, János és Ignácz laktak.

Zemplin vármegyében e század elején szintén a nemesség sorában állott a Váczy nevü család; [6]) és tán ősei közül való azon Váczy András, ki 1648-ban tanár, 1649-ben ref. lelkész volt Sáros-Patakon. [7])

Somogy vármegyében szintén van Váczy nevü nemes család. [8])

Vad család. (Ölyvedi) Gömör, Szabolcs, Bihar megyékben honos nemes család.

Gömör megyében Vad Tamás 1822-ben alszolgabiró, Vad András 1843-ban szintén ott szolgabiró.

Czímere következő: a paizs jobb oldalról balra rézsutosan vont fehér pólya által, melyben fölfelé egy hal úszik, — két felé oszlik, az

[1]) Wagner Károly Tabellae Geneal. tab. LVI. egy, Krivácsi Wachat másképp Sztupniczky nevü családot találunk, de ez a legvalószinübben a Sztupniczky családot illeti.

[2]) Fényes E. Magyar orsz. Geogr. stat. állapotja IV. köt. 219. 233

[3]) A Theszéry-Deméndy-féle curiális perből.

[4]) Wagner, Analecta Scepus II. 143.

[5]) Szontagh Dán. közl. szerint.

[6]) Szirmay, C. Zemplin. not. top. p. 118.

[7]) Ugyan ott 215.

[8]) Csorba Józs. Somogy várm. 20. lap.

alsó és felső szegletes kék udvarban zöld leveles kinyilt piros rózsaszál látható. A paizs fölötti sisak koronájából szarvas emelkedik ki.

Szabolcs megyében birtokos a Vad család Bököny, Szakony helységekben. [1])

Vaday család. (Vadai) Szatmár vármegye ősrégi családa, mely a gr. *Károlyiakkal* stb. egy törzsből a Kaplony nemből ered. Törzs őse V a d a volt, kitől a család, és V a d a helység is nevét vette.

Vadának fiai voltak Leukus, és Péter, ezeknek fiaik, mindkettő Vaday M i k l ó s, Vada helységben 1355-ben osztoztak. 1396-bén Fekete nevü Vaday György fiának Andrásnak magszakadtán annak vadai, ömbölyi, mező-petri és vezendi javain a Bagossy, Vethéssy és Csomaközi vérséges családok osztoztak. [2]) E szerint a család kihalt volna, azonban ugyan csak Szirmay Nagy-Károly helységben e század elején a Vaday családot még curiális birtokosnak emliti. [3])

Vadásdy család. Borsod vármegye nemes családa. [4])

Vadász család. Szabolcs vármegye nemes családa, birtokos azon vármegyében Gyüre, Kis-Varsány helységben. [5])

Tán a családból volt azon Vadász P á l és A n d r á s is, kik 1727-ben Hont megyei Felső-Thúr, Szalatnya és Sirak helységben beiktaták magokat többekkel, de ellentmondás mellett. [6])

A régiebb időből ismeretes azon Vadász M i h á l y, ki 1573-ban Báthori István mellett harczolt. Neje ifjabb Török Bálintnak leánya Katalin Dengeleghy Mihály özvegye volt. [7])

Vadász család. (Máskép V a r g a) Vadász máskép Varga G y ö r g y, I m r e és J á n o s 1792-ben I. Ferencz királytól kaptak czímeres nemeslevelet.

Czímerök négyfelé osztott paizs, egy közép koronás kisebb vérttel, melynek fejében kék udvarban három arany csillag ragyog, ezalatt arany udvarban hármas zöld halmon egyik felemelt lábával kövecset tartó daru áll. A nagyobb paizs 1. és 4. vörös udvarában arany koronán pánczélos kar kivont kardot tart, a 2. és 3-ik kék udvarban pe-

---

[1]) Fényes E. Magyarország Geogr. stat. állap. IV. köt. 219. 232. és 234.

[2]) Szirmay A. Szatmár várm. II. 7. 17. 18. 19. 29. 38. 47.

[3]) Ugyan ott 7. lap.

[4]) Fényes M. orsz. geogr. stat. tek. III. köt. 96.

[5]) Ugyan ott IV. köt. 219. 224. 227.

[6]) Conv. S. Benedicti de et juxta Gron. Capsa II. fasc. 3. nro 4. és fasc. 8. nro 21.

[7]) Budai Fer. Polg. lex. III. 671.

dig arany oroszlán ágaskodik, első felemelt lábával, három nyilat tartva. A paizs fölött szintén vasmezű kar könyököl, kivont kardot villogtatva, két kiterjesztett fekete sasszárny között, melyeken harántos pólyán egy-egy arany csillag ragyog. [1])

A nemesség szerzők közül Vadász Imre az 1791. évi országgyülésen Selmeczbánya sz. k. város követe volt. [2])

Vadászy család. Ismeretes e néven Vadászy Pál 1646-ban füleki alkapitány, [3]) 1647-ben kunok kapitánya, [4]) 1654. előtt — úgy látszik — meghalt. [5])

Vadászy nevű család e század elején Zemplin megyében a nemesség sorába számitatott. [6])

Vadnay család. (Vadnai) Borsod megyei nemes család, nevét azon megyei Vadna helységről vette.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren lovas magyar vitéz, jobb kezében kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronáján repülő madár látszik.

Közülök Károly 1812-ben 100 ftot adott a Ludoviceára. [7]) Többen Borsod megyénél viseltek hivatalt. Így Bertalan 1834—36. körül tiszt. alügyész, 1837-től 1846-ig rendszerinti esküdt, 1846-tól alszolgabiró 1849-ig.

Miksa 1840-ben tiszt. aljegyző, 1841-ben valóságos aljegyző, 1842-től 1849-ig alszolgabiró.

Barnabás 1842. közül tiszteletbeli alügyész.

Pál 1841-ben tiszt. esküdt volt. Lajos 1861-ben miskolczi orsz. gyül. képviselő.

Rudolf 1848-ban magyar belügyi ministeri fogalmazó.

E család ivadéka Vadnay Károly az ifjabb beszélyirók egyik jelesbike, született 1831. Miskolczon. [8])

Vághy család. (Nagy-Vági) Soprony vármegye régi kihalt családa, melyből a XV. század végén élt Vághy György Nagy-Vág nevű

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[2]) 1791. évi 67. törv. cz.

[3]) Lásd arczképét Wiedemau Comitium Gloriae centum I.

[4]) Palugyai M. orsz. leirása III. 194. továbbá Kemény János Önéletirása 399. 414. stb. Szalárdy stb. Török Magyarkori Tört. emlékek I. II.

[5]) Vasárnapi Ujság 1863. évi 39. szám.

[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. 118. Fényesnél nem emlitetik.

[7]) 1812. évi 2. törv. czikk.

[8]) Lásd életrajzi adatait: Huszonnégy iró és művész arczkép albuma 1856. 20. lap. És Magyar Irók Életrajzgyüjt. II. 358.

helységben, fia ennek Miklós törvénytudó mester, kinek leányát Zsuzsannát Mestery Bernát özvegyét 1503-ban vette nőül Wattay Ferencz. [1])

Zsuzsannával egykorban élt 1503. Vághy György, kitől néhány izen e családfa [2]) terjedt:

György 1503.	Kristóf 1560.	János 1635.	István 1635.	Gertrud Néky Jánosné 1635.

János fiával Istvánnal 1619-ben Vághi birtokát elzálogitá.

Nagy-vághi Vághy György 1602. 1604. 1605. és 1613-ban Soprony vármegye alispánja és követe volt.

Soprony városában e században is élt Vághy család, melyből Ferencz 1836. és 1839. évi országgyülésen Soprony sz. k. város birája és orsz. gyülési követe volt, azonban eredetét nem a fölebbi nagy-vághi Vághy családból vette.

Vagyon család. (Hanzlikfalvai) Trencsin vármegyei birtokos nemes család. Azon megyei nemesi összeirások szerint [3]) 1736-ban János és fiai Mihály, István és Ádám igazolták hanzlikfalvi birtokjukat, akkor Miklós katonáskodott.

1748-ban Hanzlikfaván laktak Mihály és testvérei.

1768-ban ugyan ott Mihály és fiai Imre, János és József.

1803-ban Imrének örökösei u. m. László és Imre, továbbá Pál és fiai Pál és Mihály Hanzlikfalván, Ignácz és Károly Józsefnek örökösei pedig Nemes-Miticzen laktak.

1837-ben Hanzlikfalván lakott Imre és örökösei Miklós, István, Antal, és László, továbbá Imre egyedül, Trencsin sz. kir. városban lakott idősb Pál és fiai Pál, Mihály és János, Nemes-Miticzen pedig Ignácz és Károly.

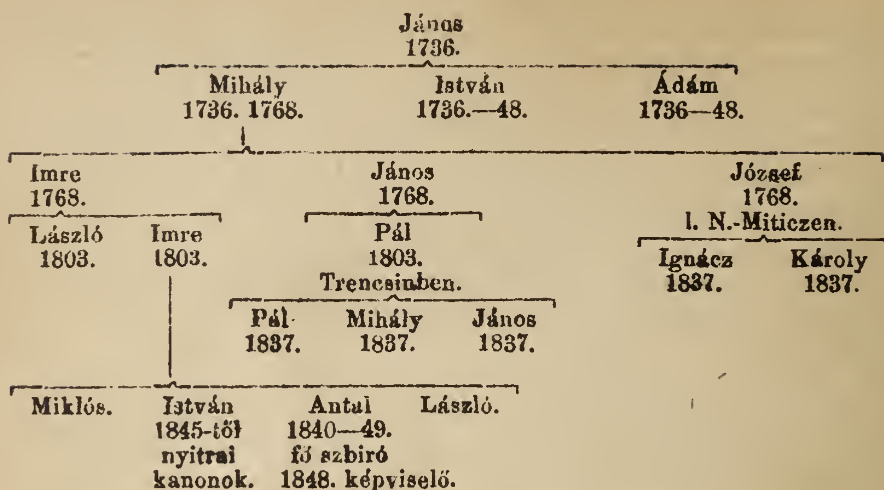
A családfa következő:

---

[1]) Wattay Ferencz naplója közli P. Thewrewk Józs. — Azonban Geneal. auth. II. szerint Vághy Zsuzsanna Vághy Györgynek (ki 1574-ben élt) volt leánya. és Wattay Ferencznek felesége.

[2]) Geneal. authent. II.

[3]) Szontagh Dán. közl.

Krassó megyében Vagyon Imre főszolgabiró volt, ki Trencsin vármegyétől 1796. octob. 13-án kiadott nemesi bizonyitványát Krassó varm. előtt 1797. maj. 8-án hirdetteté ki.

Vajay család. (Vajai és Vicsapi, báró †) Nyitra vármegye családa, melyből Vajay István a pozsonyi kerületben tartományi biztos, a nyitrai püspöki uradalom kormányzója, 1723-ban jun. 2-án Nyitra vármegye helyettes alispánjának választatott és az volt 1730-ig. [1]) 1723-ban egyszersmind országgyülési követ is. 1730-ban báróságra emeltetett. [2]) Már 1744-ben sept. 30-án őt (vagy hason nevü fiát) bárónak olvassuk, midőn gyöngélkedő egészsége miatt a Nyitra megyei nemesi fölkelő sereg főkapitányságát el nem fogadta. [3])

1760—1770. báró Vajay László cs. kir. kamarai tanácsos és Torontál megyei főispán volt. [4]) És — úgy látszik — benne a család is kihalt.

A család bárói czimere egy harántos fehér pólya által, melyben vörös rózsafej van, két felé osztott paizs, a felső kék udvarban egymással szemközt két arany oroszlán áll, első felemelt lábaikkal egy arany csillagot tartva, az alsó vörös udvarban hármas zöld halom fö-

---

[1]) Nagy József. Nyitra várm. 34. 35. És lásd Vox Domini Con. Venceslai a Purificatione Dni.

[2]) Lehoczky Stemmat. I. 170.

[3]) Nagy József id. h. 41. lap.

[4]) Orsz. hivat. Schematismus 1760. 1770. évekről. Lehoczky szerint 1747-ben már az volt volna. Bárány Ágost. nem közli Torontál leirásában a várm. főispánjait.

lött öt ezüst gombú arany korona, azon koronás sisak, mely fölött zöld halmon fehér galamb áll, piros csőrében zöld galyat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. A paizsot két oldalról telamonok gyanánt két vasas, pánczélos vitéz őrzi, oldalaikon kard lóg. [1])

Vajda család. (Merci) Hont vármegyei czímerleveles nemes család. A czímeres nemeslevelet Vajda Albert kapta 1617. táján. 1637-ben perbe idézi Lipthay Györgyöt, és testvéreit rajta elkövetett hatalmaskodás (megverés és letartoztatás) miatt. [2]) Tőle a családfa egy ágon máig következőleg terjedt le:

- Albert 1617. 37. (Gedey Erzse)
  - I. György (Zámory Kata)
    - II. György
      - III. György
        - János † 1818. előtt. (Palásthy Éva)
          - II, István Hont volt 2. alispán † 1862. nov. 23. (1. Tihanyi N. 2. Veres Lidia)
            - 1től Zsigmond meghalt. (uógr. Horváth Mária)
              - Erzse (Tornyos Vidor)
              - Mária.
              - Pál.
            - 2-tól Emma (Lestár István)
            - Erzsébet (Nedeczky Zsigmond)
    - Ferencz (Markus Judit)
      - Bora (Szúdy Benedek)
  - István
    - János (Luka Erzse)
      - Bora (Gyura István)
  - Dora (Csergheö Mihály)
  - Kata.

A családfán II. István már 1821-ben Hont vármegye tiszteletbeli alügyésze, 1824-ben lett rendsz. alügyész, 1835 ben lett főügyész és végre 1845-ben másod alispán és az volt 1849-ig. Meghalt mint az osztatlan Földváry nemzetség pénztárnoka 1862. évi nov. 23-án. Első nejétől született fia Zsigmond atyja halála előtt halt el. Második neje és ettől született leányai, úgy fiától Zsigmondtól származott unokái élnek.

A család előnevét Hont vármegyei Mere helységbeli birtokáról írja.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[2]) Sz. benedeki convent fasc. 30. nro 40.

Vajda család. (Becse) Nógrád megyében már a XVII. század végén élt Vajda máskép Becse nevű nemes család, ebből a nemes lajstromokban 1684-ben találjuk Becse Jánost és Tamást Losonczon, Vajda Andrást és Gergelyt.

Losonczon lakó Becse Vajda András 1677-ben vette nőül Batta Bálint leányát, lakadalma azon évi febr. 28-án Kálnón tartatott.

Említett Vajda Gergelynek fia az 1705. évi nemesi fölkelésben hadnagy volt.

Vajda András 1705-ben megyei biztos volt. 1709-ben már mint idősb Andrásnak csak szegény özvegye élt.

János és Tamás 1705 ben szegényeknek iratnak, úgy 1709-ben is.

Becse néven a család (vagy mint szintén írták: Becze) Szatmár megyébe is elszármazott, és losonczi előnevet vett föl, ilyen volt losonczi Becze András, kinek „*Vitézség fegyvere*" czímü magyar imakönyve kéziratban a nemzeti muzeumban található.

Nógrád megyében a Vajda családból Vajda Mihály 1726-ban igazolta nemességét, előmutatván III. Ferdinánd királytól 1655. april. 14-én kelt és Vajda István részére adott czímeres nemeslevelet.

Az 1755. évi nemesi összeirásban találjuk Vajda Lászlót, Gergelyt és Sándort.

Tán e családbeli volt Vajda András is, 1705-ben Rákóczy Ferencz egyik ezredese, kinek czímere a paizs udvarában hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első lábával kivont kardot tartva; ugyan az a paizs fölötti sisak koronáján is.

Vajda család. (Rába-bogyoszlói) Vas vármegye nemes családa, melyből Vajda Antal kir. tanácsos és már 1792-ben második, 1799-ben pedig Vas megye első alispánja 1811-ig. Midőn 1809-ben a francziák Győrt elfoglalták, Vas megyét is megszállva tarták és adóztatták. Aug. 10-én gyűlést tartott a megye, hol a franczia hadparancsnok is jelen volt, ott határoztatott a gabna-adónak háromszorra Bécsbe szállítása, a többi végett könnyítést (relaxatiót) kért a megye Bécsbe inditott küldöttség által, melyben Vajda Antal alispán is részt vett. [1])

Vajda család. Ennek alapitója Vajda Márton 1631-ben II. Ferdinánd királytól fia Vajda István és Mikó György részére is czímeres nemeslevelet nyert, mely azon évi dec. 11-én Abauj megyében hirdettetett ki. *(Lásd Mikó család a Pótlék-kötetben.*

[1]) Hazai tudósítások 1809. évi II. félév 15. szám.

Vajda nevü nemes család van Zemplin vármegyében is. [1])

Vajda család. (Borosi) Ebből 1609-ben élt Vajda István, kit Apor János örökösévé tett, és azt 1609. nov. 20-án Báthori Gábor is megerősíté. [2])

Erdélyben találjuk Vajda Zsigmondot, ki Bethlen Gábort akarta meggyikolni, [3]) és Miklóst, kit Báthori Gábor számüzött, de Bethlen Gábor feloldozott. [4])

Vajda család. Vajda Mátyás és általa gyermekei István Katalin és Orsolya 1630. máj. 23-án Bécsben kelt czímereslevélben II. Ferdinánd király által nemességökben megerősitettek. [5])

Vajda család (N.-meredgyói stb. †) Erdély kihalt nemes családa. 1484.ben éltek közülök Vajda László, Lőrincz, István és Péter. [6])

A családfát a XVI. közepeig vihetni föl, midőn Vajda máskép Bád György élt, ez 1578. előtt Dobokában Bádokban birt, és innen Hodor szerint a Bád melléknév, de írta előnevét Pánczél-Csehről is. 1578. máj. 2-án bádoki előbb is békeséges birtokára uj kir. adományt nyert. Tőle a családfa következőleg ismeretes: [7])

György
1578. k.
Vajda alias Bád
de Meredgyó
(Almásy Klára)

I. István
1591. Dobokai alispán
Vajda de Panczel-Cseh
(Ombozy Zsófia)

I. János
de Pánczel-Cseh
1600. 1630.
(Bégányi Magdolna)

II. István.	II. György de Meredgyó 1636.	Zsigmond.	II. János.	Magdolna.	Judit (túri Jobbágy ifj. István)

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 118.
[2]) Kemény, Notitia Capituli Albensis 238.
[3]) Engelnél Böjthi Gáspár pag. 326.
[4]) Engel, Monumenta Ungrica pag. 399.
[5]) Az eredeti czímeres levél Bazín szabad királyi város levéltárában van.
[6]) Peres okmányokból közli Hodor Kár.
[7]) Hodor Kár. közl.

II. György, *ki az előbbi lapon.*
de Meredgyó
1636.

III. János
1675—82.
Dobokai alispán
1691. kolosi főbiró.
de Panczél-Cseh
(1. Bácsi Anna
2. Folthy Erzse)

1-től Erzse (Váradi Veres Sámuel) | Sámuel † 1731. | 2-tól Anna (id. Fosztó Zsigm.) | Mária (Csernátoni György)

A táblán állók közül I. István 1589-ben Dobokay Istvánnal és Ombozy Miklóssal az Ombozy jog iránt osztályos egyezségre lép. 1591-ben Doboka vármegye alispánja volt. Neje Ombozy Zsófia után utódai Szász-Szomboron öröklöttek. Fia I. János 1600. és 1643-ban a kolos-monostori convent előtt ügyeiben mint ellentmondó említetik. 1592-ben atyjával együtt a feldevecseri jószágba iktattatott, a midőn Vajda János Doboka várm. főbiró és Vajda András rokonai is (kik a táblán nincsenek) emlittetnek mint királyi beiktató személyek, a Báthori Zsigmond 1592. márt. 18-án kelt iktató parancsában. Nejétől Bégányi Magdolnától több gyermeke maradt. Ezek közül

II. György — úgy látszik — az volt, kinek 1636-ban a kolosvári törv. czikk folytán, mivel a huszti hadban szolgált, többekével együtt javai elkoboztattak. Fia

III. János 1657—1697-ig mint birtokai egy részének elidegenítője fordúl elő, 1675—1682-ben Doboka vármegye alispánja volt, 1691-ben már kolos várm. főbirája és 1696-ban a kolosvári ref. egyház fő gondnoka. [1]) Két rendbeli házasságából gyermekei a táblán állanak, kikben a család kihalt, és utánnok a jószágok leányágra szálltak.

Nincsenek a táblán Vajda Miklós, 1601-ben Moldvába követ, haza érkezése után Goroszlónál Basta hadi foglyává lészen, és éh-halállal lakolt. E szerint más Vajda Miklós, ki 1612-ben notát kap, 1614-ben felmentetik.

Még régebben élt Vajda Mihály, kinek 1558-ban neje Kabos Zsófia volt.

1684-ben Vajda László országos fő póstamester, kiről Cserey és többen írtak. [2])

---

[1]) Pecsétén római női szobrot használt ábráúl.

[2]) Cserey Mih. históriája. Bethlen Miklós Önéletirása és Kőváry Erdély tört. V. 162. lap.

Tán e családhoz tartoztak még dézsi Vajda István is, kinek 1615. körül Rudnai Annától leánya Kata dézsi Báczi Jánosné volt. Továbbá Vajda Márk, a XVII. században Bogáthy Druzsianna férje, és végre A. Anna mogyorósi Bánffy Istvánné a XVII. század közepén.

Vajda család. (Várszai és némai) Kolos megyei kihalt család, az előbbitől különbözőnek látszik. Családfájukból ennyit ismerünk: [1])

Várszai Vajda
Balás
(Némay Orsolya)

némai Vajda Erzse 1680–95. (Kabos Gábor)		n. Vajda Mihály 1584. (1. Nagy Margit. 2. Kabos Zsófia)	
1-től Anna 1600. (Galaczy István)	István.	2-tól János de Kozmatelke (ifk. Toldalaghi Zsófia)	Bora 1649. (Ebeni)

Úgy látszik, utolsó volt közülök Vajda Farkas, kinek magvaszakadtán a kir. ügyész a leányágat megperelte.

Vajdaffy család. (Vámosi) Vámosi Vajdaffy Pál kihalván magnélkül, 1469-ben minden javai a koronára szálltak. [2])

Vajna család. (Pávai stb.) Székely család, mely ősi fészkéről és birtokáról az Orbai székben fekvő Páva helységről vette előnevét, és gyakran innen *Pávai*-nak is neveztetik. Mint régi, több ágakra oszlott nemzetség a nemzeti fejedelmek korában több ága ősi nemességét uj czímereslevelek vételével igyekezett biztositani. Régiebb története a családnak ismeretlen, okleveles adataink csak a XVII. század első tizedeig terjednek. Ekkor élt pávai Vajna István, ki 1610. jan. 20-án Brassóban Báthori Gábortól Gál Péter defectusán Pára helységben egy egész telekre adományt kap.

1617. máj. 11-én Fejérvárott kelt adomány-levélben Bethlen Gábortól kapják Vajna István és András Páván Ferencz Tamás és Barátoson Jankó István jobbágyokat.

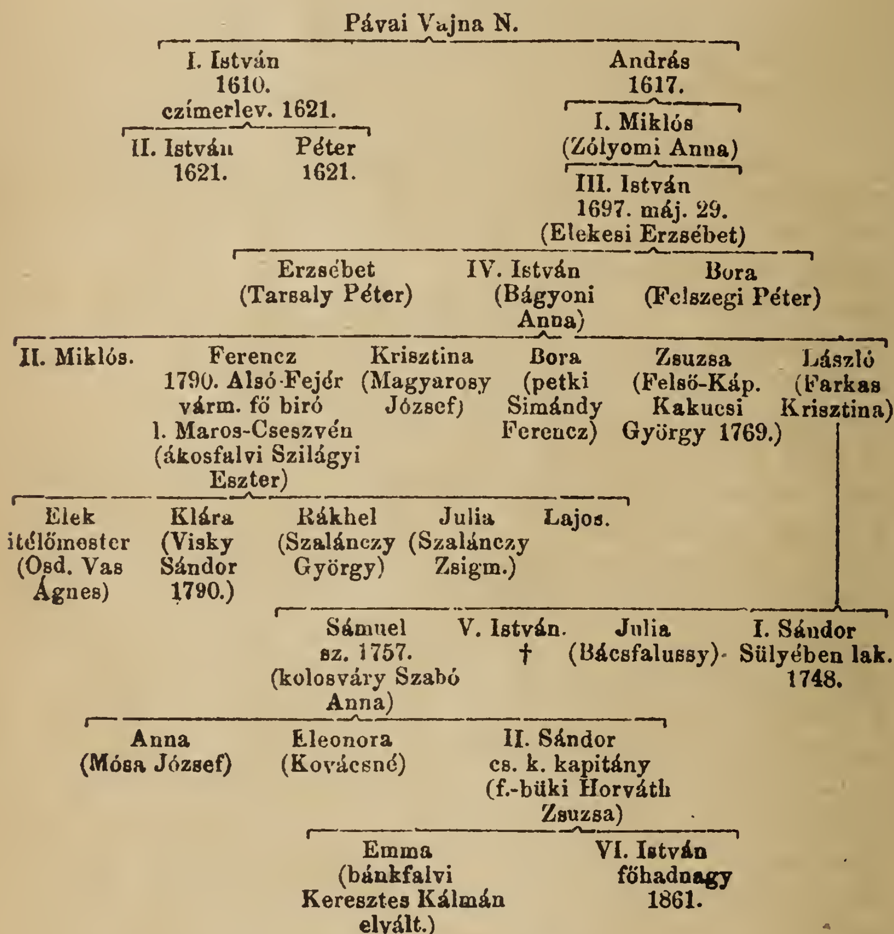
Nevezett pávai Vajna István, ekkor még primipilus és az Orbai székben bizonyos számú primipilus lovasság hadnagya, hadi érdemeiért fiaival Istvánnal és Péterrel együtt 1621. máj. 15-én Kassán

[1]) Hodor Károly közl.

[2]) Teleki, Hunyadiak kora XI. köt. 398.

kelt czímeres nemeslevélben Bethlen által a nemesi rendbe emeltetett. A czímer, melyet ekkor kaptak, a paizs vörös udvarában zöld szinü ruhába öltözött sárga csizmás vitéz áll, mellét vért, fejét érczsisak fedi, jobb kezében tört kardját (ensem destructum), bal kezében századosi buzogányt tartva. A paizs fölötti sisak zárt koronájából hasonló férfiú emelkedik ki. Ugyan ez alkalommal Páván birtokrészük és házuk is (mely egyfelől Vajna Mihály, másfelől az országúttal volt szomszédos) minden tartozásoktól fölmentetett.

Ezen István és András ivadéka [1]) következő:

Úgy látszik — I. Sándornak fia volt Miklós, ki 1770-ben szin-

[1]) Hodor Károly közl.

tén A.-Fejér megyében Sülyén lakott és neje jogán Doboka megyében Meleg-Földvárott is birt.

A fölebbi ágból szakadt ki pávai Vajna András is, ki következő családfát [1]) alkotott:

András.
I. Ferencz

Ádám.	I. Zsigmond sz. 1724. volt zalathnai kincstári hivat. (Mágner Mária)	Elek.	Ágnes (Donáthné)	stb.

I. István sz. 1758. †1833. Dobokai főbiró †	Antal-Józs. sz. 1760. †1827. kanczell. ref. tanács.	II. Zsigmond †	Anna-Mária sz. 1769. † 1834. (Hodor János)	Ferencz sz. 1769. † 1829.	Róza.

E táblán álló I. Zsigmond iskoláit Sz.-Udvarhelyt a ref. collegiumban járta a bölcsészetig, 1742-ben tanulását félbeszakítván, a következő évben Szebenben b. Toroczkay János mellett irnok, 1744-ben kamarai számvevőségi járulnok lett. 1745. jun. 29-én katholizált, és így lőn ága a többi reform. Vajná-k közt egyedül katholika vallású. 1754-ben b.-hunyadi, 1771-ben szamosujvári harminczados lett, utoljára zalathnai kincstári hivatalnok. Kitűrő, szorgalmas és ősi javait fentartó egyén. Halála után 1774. után özvegye gyermekeivel együtt Doboka megyébe Dobokára vonúlt; productionalis pere pedig A.-Fejér megyébe tétetett át. Nejétől Mágner Máriától maradtak gyermekei: István, Antal-József, II. Zsigmond, Anna-Mária Hodor Jánosné, Ferencz

[1]) Hodor K. közl.

és Róza, kikre atyjokról maradt ősi vagyon Háromszéken Márkosfalván, Mártonfalván, Lemhényben (havas részszel együtt) és Páván 36 hold majorság föld, és 12 jobbágy-telek; zálogból kiváltott szerzemények a m.-valkai, jelentékeny havas-javadalmú egy belső telek, és Derzsén 7 hold 268 négysz. öl, anyjokról Mágner Máriától Doboka és Hunyad megyében 1126 hold, 147 négysz. ölnyi majorságot örököltek. Ezekben, névszerint 1169 hold stb. birtokban osztoztak gyermekei, kik közül a fiak, noha nőtlenek, még ismét csak szerzők valának. Így Istvántól maradt az általa nagyobbára kiperelt vagy zálogúl szerzett 1591 hold s több öl ingatlan vagyon. Antal után maradt a kolozsvári „Fejérhajó" czímű vendéglő és több ezerre menő tőkepénz, könyv s egyébből, mintegy 2367 ftra becsült ingóság stb. De lássuk a gyermekeket sorban: II. Zsigmond és Róza korán elhaltak.

I. István sz. 1758. aug. 23-án, 1786-ban Belső-Szolnok megyében a termőföldeket fölmerö bizottság első biztosa volt, 1794-ben Kolos vármegye királyi pénztárnoka, 1798—1816-ig Doboka vármegye alispánja, és ugyan annak 1816—1833-ig főbirája, ki azon évi májusban az utolsó számoltató gyűlésen, midön lemondott, öntudata tisztaságában azzal végzé bucsúzó beszédét, „ha kitől egy garast zsa roltam, álljon elé, négyszeresen vissza fizetem." Nőtlenül élt. 1833-ban dec. hóban halt meg. Eltemettetett a Dobokai temetőben, hol sír-emlékén e fölírás olvasható: *„Doboka vármegyei főbiró Pávai Vajna István emlékezetére sz. 1758. mh. 1833."* A kidei templomnak 1820. körül egy harangot öntetett.

Antal szül. 1760. dec. 13-án. Iskoláit a kolosvári akadémiában és a budai Theresianumban végezte. Hívatalos pályára lépvén 1784. máj. 1-től az erdélyi kir. táblán itélőmesteri protocolista lett, hol több évet töltött, és ez alatt főleg a kir. ügyigazgatóságnál a productionale forumok előtt mutatá ki szép tehetségeit. 1786-ban a kolosvári kerületi királyi biztossághoz tétett át protocollistának, 1787-ben pedig az erdélyi kormányzó ajánlatára Közép-Szolnok megye alispánjává neveztetett. Megváltozván a József császár rendszere, az erdélyi kanczelláriához fogalmazóvá neveztetetett, de ezt kevesellvén, csak nagy nehezen fogadá el. Itt azután jeles képessége által titkárságra és utóbb (1815. előtt) udvari tanácsosságra emeltetett. Jeles és tudós hazafi volt. Anya nyelvén kivül tudott latinúl, németül, francziául, olaszúl és oláhúl. Meghalt Bécsben 1827. dec. 18-án. Hagyatéka ingó részét szép festmények, ritka fegyverek képezték, és egy kis, becses 749 kötetből álló könyvtár, ide nem számítva azokat, melyeket mint tiltottakat

1828-ban a bécsi rendőrség lefoglalt. Hess Mihálytól olajba festett arczképét gr. Lázár Istvánnak hagyta.

Ferencz szül. 1769. nov. 2-án. Meghalt 1829. aprilisban. Végrendeletében szászvárosi kertét, mint tulajdon szerzeményét a Szászvárosi Ferenczes szerzeteseknek hagyományozta.

Anna-Mária szül. 1767. febr. 22-én. Férjhez ment Hodor Jánoshoz, és anyja lőn az érdemes és tudós történetbuvár Hodor Károlynak, Doboka vármegye tört. és topogr. leirása szerzőjének stb. Meghalt Vajna Anna-M. 1834. aug. 19-én, eltemettetett Dobokán, a magyar temetőbe, hol a fiúi kegyelet sírkövére ez írást vésette: „*Itt nyugszik erényeit eltemetve, a hiv feleség, takarékos házi asszony, legjobb édes anya Pávai Vajna Anna, özvegy Hodor Jánosné, szül. 1767. mh. 1834.*“ Ő volt ez ágból az utolsó Vajna leány. Halála után, midőn Hodor Jánostól három gyermeke 1835. jun. 20-án megosztozott, jutott hármuknak összesen 1817 hold 739 négysz. öl majorság birtok, 122 jobbágy telek, és kötelezvényben 80,217 váltó for. 58 darabból álló ménes stb.

A család ez ágának czímere — mint a metszvény mutatja —következő: a paizs kék udvarában zöld téren, pánczélos sisakos vitéz áll, vörös övvel, és vörös strucztolakkal ékesítve, és balfelé fordúlva, jobb kezével kivont kardot, a balban buzogányt tartva, előtte balról a földön egy feltámasztott tojásdad alakú ezüst vért látható. A paizs fölötti sisak koronájából szintén ollyan vitéz emelkedik

ki. Foszladék mindkét oldalról ezüstkék. E czímer — mint láthatjuk — csupán szineire és a vitéz öltözete egy részére nézve különbözik az 1621-ben Bethlen Gábor fejedelem által adottól.

A pávai törzsfészkü Vajna családból más ágak is emeltettek a nemesség közé. Így 1639. octob. 10-én II. Rákóczy György Gyulafejérvárott kelt czímeres levelében nemesíté és pávai örökségüket is kiváltságosítá pávai Dávidnak, és fiainak Györgynek, Gáspárnak és Mihálynak. Ezek armális levele 1640. jul. 29-én Háromszékben minden ellenmondás nélkül kihirdettetett.

Családfájuk [1]) így hozatik le:

- Gáspár.
  - György 1635.
  - Gáspár 1635.
  - Dávid (galgói Rácz Mária)
    - I. Sámuel 1755. Torda megyében
      - József 1755. Tordán.
      - II. Ferencz 1786. Magyar országba telepedett.
        - II. István 1816. 1823. Gömörben Hajnácskőben gazdatiszt.
    - I. István 1755.
      - II. Sámuel 1786.
      - Elek 1786.
      - Zsigmond ügyvéd 1786.
  - Mihály 1635.
    - I. Ferencz
      - II. György 1755. Túrban lakott (Jobbágy Kata)

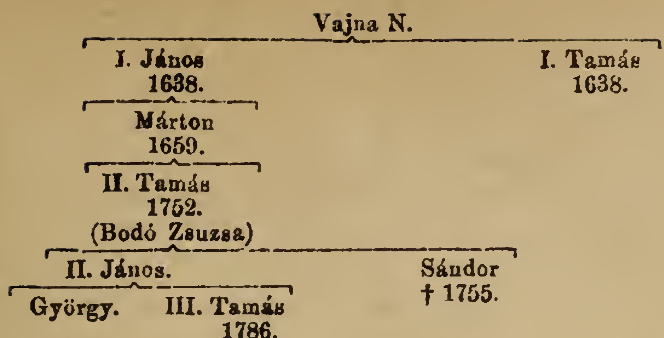
Ez ágon Dávidnak fiai Sámuel és István 1755-ben birtokosok Torda megyében Felfalu, Radmoczája és M.-Jára helységben adományos jogon. Fiaik 1786-ban osztoztak meg. Sámuelnek fia II. Ferencz Magyar orsaágba telepedett, fia II. István e század első tizedeiben Gömör megyében Hajn ácskőbenvolt gazdatiszt; Torda vár. megyétől 1816. máj. 26-án kivett nemesi bizonyítványát 1820. jun. 12. Gömör, 1823-ban pedig Nógrád megyében hirdetteté ki. [2])

Úgy látszik — a táblán álló I. István maradéki éltek a kovásznai predikátummal, legalább 1815-ben Torda megyében Kovásznai Vajna Zsigmondot találjuk mint e megye tiszti ügyészét.

Egy harmadik ágat a XVII. század első felében szintén Pávai Vajna I. János és I. Tamás emelnek föl, ezek Mikes Mihály, János és Pál notáján a fiscusra szállt jobbágyok lévén, 1638-ban idősb Rákóczy György által nemesíttettek meg, Pávai házuk és telkük is mentesítvén. Ezek családfája ez:

[1]) Hodor K. közléséből megjegyezvén, hogy az armális kivonatában tollhibának tartatik Dávid említése Gáspár helyett, ez utóbbinak fiául tétetvén Dávid e táblázaton.

[2]) Nógrád megyei 1823. évi jegyzőkönyv 557. sz. a.

1659-ben Mártont Mikes Kelemen támadja meg, de I. Rákóczy György az impetitiot cassálja és nemességében és adományában megerősíti.

II. Tamás 1752-ben Páloson és N.-Borosnyón jobbágyot cserél. Fia Sándor 1755-ben nemességét igazolja. II. Jánosnak, ki neje után Altorján és Borosnyón birtokos volt, fiai 1786. april. 3-án producálják nemességöket.

1660. sept. 28-án a Háromszéki lustralis gyülésen Maxán jelen voltak Vajna Gáspár és Miklós.

Háromszék lustralis könyveiben, az 1635. évibcn, találjuk Páván, mint nemeseket: Istvánt Uzonban, Tamást, Andrást, Györgyöt, Gáspárt és Miklóst, és Mihálynak özvegyét. 1681-ben lustrált Vajna András.

1684-ben M.-Váradgyán birtokos Pávay Ferencz.

1690-ben Vajna Orbánt Zágonban Mikes Pál Tököly hive levágatta. [1])

1694-ben Vajna István nemes ember Kálnoki Péterrel követségben járt Törökországban. [2])

1770-ben Páván V. László és Zsigmond nemesek.

1770-ben Zágonban találjuk mint nemeseket: Vajna Ádámot, Gábort, Jánost, Józsefet, Miklóst, Istvánt és Orbánt.

1771-ben élt pávai Vajna Gábor, kinek második nejétől Bartha Judittól fiai: László és István, amannak neje lőrincz-révei Koncz Mária, emezé lőrincz-révei Koncz Éva.

Nevezetes tagja volt a családnak Vajna Gábor, született Erdélyben 1747-ben. Kadetnek állván, 1768-ban a m. kir. testőrségbe

---

[1]) Cserey M. Historiája 210.

[2]) Török Imre naplója. 1693—94. Kiadta a m. tud. akadémia 635. lap.

lépett, innen székely huszár és 1787-ben kapitány lett. A török háborúban vitézül kitüntetvén magát, 1788-ban örnagy lett, és M. Terézia rendét kapta. Meghalt 1793. dec. 10-én.

Többeket találunk még a pávai Vajna családból, kiket e táblázatokra illeszteni nem tudunk, ilyenek:

Antal 1794-ben Alsó-Fejér várm. föbirája, tán az, ki az enyedi collegiomnak is jótévője, és kinek özvegye maradt Horváth Borbára és gyermekei.

Dávid 1794-ben kormányszéki titkár, Dániel ugyan ott akkor irnok. László 1794-ben dulló Háromszékben. István 1794-ben törvényszéki ülnök Háromszékben. Ferencz 1794-ben fő biró Alsó-Fejérben (csupán Pávay néven).

Mária; János; Czeczilia Fekete Károlyné. Régebben Kata Apor Jánosné, Éva Imecs Pálné, továbbá más két Vajna leány Imecs Antalné, és Imecs Ferenczné. Mária 1816. Tompa özvegye, Anna 1827. Fülöp Antalné. Zsuzsa Deáky Györgyné.

József 1815-ben Orbai szék törvényszéki ülnöke. 1830—34-ben József, kinek neje Kovács Róza stb.

A „Pávai" előnéven kivül más predikátumokkal élő Pávai Vajna családokat is találhatni Erdélyben.

Ilyen a dézsi Vajna család, melyből Pávay Dávid II. Rákóczy Györgytől Dézsen a Kodori utczában egy házat kap adományban Hatvani István magvaszakadtán, akkor Dávid dézs-aknai kamarai ispán volt. Ez adományt megerősíté Barcsay Ákos is. Azonban a fejérvári káptalanban az eredeti adománylevélben Dávid helyett állitólag Pál van. 1652-ben találjuk még dézsi Vajna Dávidot.

1679-ben Pávay Dávidot és Sámuelt Kis-Debreczen.

„Márkosfalvi" előnevet viseltek a Vajna családból Háromszéken Markosfalván lakozók, 1770-ben élők u. m. Ádám, Elek, András, továbbá Gábor és Miklós, kiknek ekkor özvegyeik éltek.

Kovásznai előnéven találjuk 1815-ben Zsigmondot Torda vármegye ügyészét.

Úgy látszik azonan, hogy mind e külön előnevü Vajna családok egy törzsből és pedig Pávár ól eredtek.

Vajvoda család. (Máskép Lexa) Trencsin megyében csupán az 1690. evi nemesi összeirásban mint Révíalván curiális család emlittetik.

Vakanovics család. Vakanovics Dávid 1792-ben I. Ferencz

királytól kapta czimeres nemeslevelét. Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvarban jobbról balra rézsutosan húzott fejér szelemenben három ágyú-golyó látszik, a 2. és 3. arany udvarban balról jobbra rézsutosan fekvő ágyú látható. A paizs fölötti sisak koronáján kiterjesztett fekete sasszárny lebeg. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [1])

Valachy család. Mátyás és Ferencz Bars megyétől kapott nemesi bizonyítványukat 1770. máj. 6-án Trencsin megyében kihirdették. Utóbb nyomaik nincsenek.

Valaszkai család. Valaszkai János és Márton 1753-ban M. Terézia királyasszony által nemesitettek meg. [2])

Czímerök előbb függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali rész harántosan ismét két részre oszlik, a felső vörös udvarban fehér ruhás kar fehér kigyót emel, mely farkát szájában tartja; az alsó ezüst udvarban két vörös sasszárny lebeg; a baloldali kék udvarban hátulsó lábain oroszlán ágasdik, első jobb lábával három nyilat tart, hegyeikkel fölfelé. A paizs fölötti sisak koronáján két sasszárny lebeg, ú. m. jobbról vörös a kigyóval, balról kék a három nyillal belsejében. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Waldeck család. Herczeg Waldeck Kerestély cs. k. altábornagy az 1792. évi országgyűlésen magyar honfiúsitást nyert. [3]) De ennek ága — úgy látszik — kihalt. A gróf Waldeck családból Fridriknak fia Frigyes (szül. 1822.) 1844-ben nőül vévén bethleni gróf Bethlen Corneliát, ezzel birtokos Heves megyében Roffon.

Walderode család. János, Boldizsár és Hubert 1659-ben magyar indigenatust nyertek. [4]) Most nem léteznek.

Waldstaetten család. Báró Waldstaetten György magyar nemesnek országgyűlési ülés és szavazat nélkül bevétetett az 1840. évi országgyűlésen. [5])

Waldstein család. (Wartenbergi gróf.) A gróf Waldstein család 1635-ben gróf Waldstein Ádám személyében, ki 1606-ban a bécsi békekötést is aláírta, kapta a magyar honfiusítást. [6])

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[2]) Collect. herald. nro. 242. és Adami Scuta gent. XIV.

[3]) 1792. évi 72. törv. cz.

[4]) 1659. évi 133. törv. cz.

[5]) 1840. évi 51. törv. cz.

[6]) 1635. évi 98. törv. cz.

A családot Csehországból Zdenkótól eredeztetik, ki 1236-ban halt meg. Ettől származott egyenes vonalban János, ki 1506-ban halt meg, és kinek nejétől Swihowsky Annától két fia maradt: Zdenko és Vilmos, ezektől két fővonal származott, úgymint az előbbitől a *Waldstein-Arnau* vonal, az utóbbitól a *Waldstein-Wartenberg* vonal. Az előbbi, mivel nálunk nem honfiúsitatott, ide nem tartozik; az utóbbiról szólanunk kell.

Nevezett Vilmosnak († 1557.) János fiától unokája volt Ádám, a cseh kamarai marsal, ki hazánkban indigenatust nyert 1635-ben. Meghalt 1638-ban. Ő még 1619-ben az örökös tartományokban grófságra emeltetett. Fia Miksa († 1654.) császári főlovászmester 1628. jun. 25-én négy testvérével együtt birodalmi grófságot nyert. Ennek fia volt Ferdinánd, ki gr. Rothal leánytól nemzé Ernő-Józsefet, ennek fia volt Ferencz-József, ki 1680-ban született, Morva ország tartományfőnöke volt stb. meghalt 1722-ben. Ennek gróf Czernin Mária Margittól egy leánya és két fia maradt, ú. m. Ferencz-Ernő, szül. 1705. vagy 1706. és János-József[1]) szül. 1709. E két fiu által e vonal is két főágra oszlik, amattól a münchengrätzi-ág (mint az I. táblán) az utóbbitól a duxi és leitomischli-ág (a II. táblán) származik.

A családfa következő:

I. tábla.

Münchengrätzi-ág.

Ferencz-József
cs. k. kam. és tit. tan.
† 1722.
(gr. Czernin M. Marg.)

Ferencz-Ernő	János-Józs.	M.-Margit
sz. 1705. † 1748.	sz. 1709. † 1771.	sz. 1710. † 1712.
(gr. Fürstenberg M. Erzse)	(gr. Trautmansdorff Jozéfa)	
Vincze sz. 1731. † 1797. cs. k. kam. tit. tan. (gr. Sternberg Zsófia) *Folyt. a köv. lapon.*	*Folyt. II. táblán.*	

[1]) Schönfeld Adels-Schemat. II. 113. A góthai Histor. Herald. Handbuch a 1052. lapon Ferencz-József-György-nek nevezi.

Vincze, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1731. † 1797.
cs. k. kam. tit. tan.
(gr. Sternberg Zsófia)

M.-Zsófia
sz. 1763.
† 1818.
alap.
hölgy.

Ernő-Fülöp
sz. 1764.
alezredes stb.
(1. gr. Desfours
Antónia.
2. gr. Breuner
Ernesztina)

Leopoldina
† 1822.
(b. Auers-
perg Vilmos)

Karolina
sz. 1766.
(1. gr. Daun
Leop.
2. gr. Del-
hoste)

Emanuel
sz. 1770.
elesett
1803.
alezredes
(Flanderka
Mónika)

József
sz. 1780.
† 1799.

Jozéfa
sz. 1768.
kapit.

Kunigund
† 1786.

Zsófia
sz. 1799.
(Ponosch József
lovag)

Vincze
sz. 1800.
(gr. Fuchs
Vincentia)

Ádám
sz. 1803. † 1849.
alezredes
(gr. Khevenhüller
Karolina)

Anna
sz. 1825.
(b. Puteani
Ernő)

Emanuel
sz. 1827.
kapit.
(b. Vittinghoft
Ilona)

Albrecht
sz. 1832.
cs. k. kapit.

Ferencz
sz. 1834.
cs. k. kapit.
(gr. Desfours
Zdenka)

Zdenka
sz. 1862.

József
sz. 1836.
cs. k. kam.
kapit.

Emanuel
sz. 1840.
főhadn.

Vincze
sz. 1792.
† 1793.

Kerestély-Ernő
sz. 1794. † 1858.
cs. k. kam. és tit. tan.
(gr. Thun
Mária)

Antónia
† 1801.

Antónia
sz. 1818.

Tekla
†

Ernő-Ferencz
sz. 1821.
Cseh orsz.
(1. hg. Schwarzen-
berg Anna)
2. hg. Schwarzenberg
Mária)

József
sz. 1824.
cs. k. kam.
ezredes

Gabriella
sz. 1827.
(b. Rohan
Artur)

Fáni
sz. 1831.
alap. h.

Luiza
sz. 1832.

1-től Erneszt
sz. 1849.

2-tól Anna
sz. 1853.

Mária
sz. 1855.

Gabriella
sz. 1857.

Krisztina
sz. 1859.

Károly
sz. 1861.

II. t á b l a.

A duxi és leitomischli-ág.

János-József
sz. 1709. † 1771.
cs. k. kam. es tit. tan.
(gr. Trautmansdorff
Jozéfa)

Emanuel	Mária	Fáni	Fridrika	György-Kerestély
sz. 1731. † 1775. (h. Liechtenstein M.-Anna)	sz. 1733. † 1784. apácza.	sz. 1736. † 1794. (gr. Leslie Leop.)	sz. 1742. † 1802. (gr. Khünburg Leop.)	sz. 1743. † 1791. (gr. Uhlefeld Erzse)

György-Kerestély children:

Erzse	Antonia	II. Emánuel	Vilma	Ferencz	Antal-György
sz. 1769. † 1813. (1. gr. Károlyi József 2. gr. Keglevich Ágost)	sz. 1771. (h. Koháry Ferencz)	sz. 1772. †1829. (gr.Sztáray M.-Teréz)	sz. 1775. (gr.Colloredo Mannsfeld Jeromos)	sz. 1776. elesett 1795.	sz. 1793. (gr: Chorinsky Mária)

II. Emánuel children:

József	Albert	Mária	János
sz. 1801. †	sz. 1802. tábornok nyug.	sz. 1806. (gr.Sztáray Albert)	sz. 1809. cs.k.kam. és udv.tan. (gr. Zichy Teréz)

Antal-György children:

György	Fani	Antal
sz.1818.†1854. (Bauda Antónia)	sz. 1819.	sz. 1826. cs. kl kam.

György children:

Ulászló	György	Krisztina
sz. 1850.	sz. 1853.	sz. 1864.

Emanuel children:

József-K.	János	Ferencz	Ferdinand	M.-Anna	Erzse	M.-Teréz	M.-Ludovica
sz. 1755. tábornagy †	sz.1756. seggaui püspök.	sz. 1759. alezredes (Ferdinandi Karolina)	sz. 1762. † 1815. (gr.Rzevuski Mária)	sz. 1763. (De Sylva József)	sz. 1764. (gr. Dietrichstein Józs.)	sz. 1769. (gr. Cruquenburg)	(gr. Wallis)

Az I. táblán álló ág, mely Cseh- és Morvaországban honos, birja Magyarországban is a boros-sebesi és monyászai urodalmat és szelesáni és ravnai jószágokat.

A II. táblán álló ágból II. Emánuel ága egészen Magyarországivá vált, már neki több nővérei magyar családokba mentek férjhez, maga II. Emánuel gróf Sztáray leányt vévén nőül, (úgy látszik) ennek jogán jutott a Vinnai uradalomhoz, most egyik fia János (szül. 1809-ben aug. 21.) máltai lovag, phil. és jogtudor, cs. kir. kamarás és udv. tanácsos, birja Komárom megyében a nagy-megyeri urodalmat. A politikai közéletben szereplő részt vett és 1861-ben Ung vármegyének főispánja volt.

A család czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. arany udvarban kettős farkú arany koronás kék oroszlán hátulsó lábain ágaskodik; a 2. és 3-ik kék udvarban hasonló arany oroszlán látható. A paizs közepét kisebb vért foglalja el, melynek arany udvarában két fejű koronás fekete sas látható, jobb lábával ezüst horgonyt, a ballal pálma-ágat tartva, a sas mellén herczegi koronával fedett tojásdad kis vért vörös udvarában arany F. II. olvasható, ez alatt egy még kisebb tojásdad vért rézsutosan aranyfeketére osztva, mint a Wartenbergi ősi czímer szerepel. A család jelszava: „I n v i t a I n v i d i a."

Gr. Waldstein J á n o s szatmári nagyprépost volt, meghalt 1838. jul. 10-én kora 72. évében.

Waldhütter család. (Waldburgi) Erdélyi szász család, melyből A n d r á s segesvári polgármester czímeres nemeslevele az 1743. évi erdélyi dietán hirdettetett ki. [1])

Valentics család. Árva megyei curiális család. Szerzője J a k a b 1595. dec. 18. új adományt kap F.-Kubini részére.

E J a k a b Galko néven is ismeretes, és a Mesko család egyik tagja lévén, utódai ismét a Mesko családnevet vették fel, hozza adván néha a Valentics és Galko nevet is. *Lásd Mesko cs.*

Valentini család. Gömör megyében a nemes rendűek közé számítatott. [2]) Trencsin megye összeirásában 1790-ben I g n á c z, 1795-ben J á n o s, I m r e és F e r e n c z, 1805-ben J ó z s e f fordúl elé.

Valh család. Vagy jobban irva tán V a h l család, Zemplin megye nemessége között áll, e század elején ott az abonyi pusztán, és Lasztomér helységben, [3]) birt zálogjogon Hernád-Némethi-ben is. [4])

Valicherich család. Másként Czelicz vagy Deverics M i k l ó s és társai 1659. oct. 10-én kaptak I. Leopold királytól czímeres levelet, mely Györ vármegye levéltárában öriztetik.

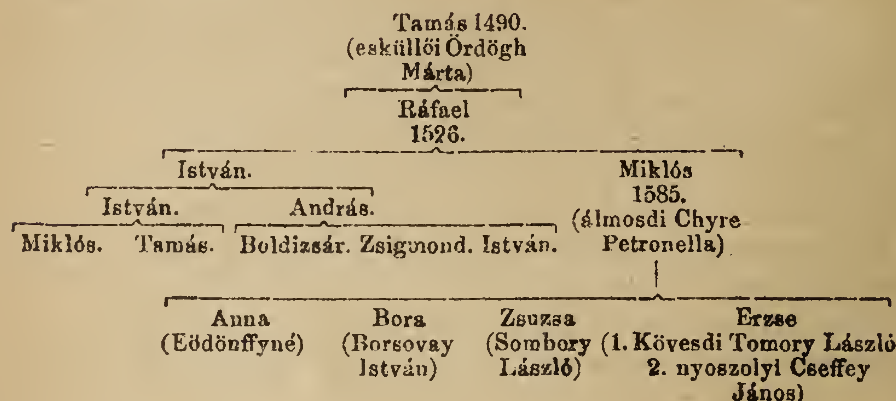
Valicz család. Árva megyei régi adományos kihalt család jeszenovai előnévvel, a Csapla és Czundra családok vérsége. Kihaltával a nevezettek örököseödtek.

Valkai család. (Magyar-Valkai és Gyulai) Erdély kihalt családa. [5]) Teljes leszármazásával tisztában nem vagyunk. Egy családfa [6])

---

[1]) Apor Péter munkái 232.
[2]) Batholomaeides C. Gömör p. 146.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 118. 174. 376.
[4]) Ugyan ott 226.
[5]) Kővári Erdély nevez. családai 271.
[6]) Décsey Miklós közl. és gr. Lázár család 131. lap.

szerint igy származtak le: Demeternek a törzsnek fia volt Pál (1345.), ennek Miklós (1370.), ennek István, ennek János (1445.), ennek fia Tamás (1490.) ki esküllői Ördögh Mártával igy folytatá tovább családfáját:

Tamás 1492-ben iklód-szentiványi birtokos, keleczeli és ujfalvi részbirtokát eladta Kemény Istvánnak.

Tamásnak testvérei lehettek János nagy-almási plébános, és Balázs szintén pap.

Tamásnak leánya lehetett Fruzsina sólyomkői Menyhért Mihályné.

Miklósnak neje Chyre Petrona anyjával Báthori Borbálával együtt a Nagy-Esküllői templomba temettetett. [1])

Azonban ezeken kivül is éltek a családból tagok, kiknek emlékök fenmaradt, de kiket vérségi kapcsolatban a családfára tennünk adatok hiányában nem lehet. Ilyenek: a XV. században gyulai Valkay Mihály, kinek nejétől Sombory Borától leányát Annát nőül vette gernyeszeghi Erdélyi Gergely.

Miklós, kinek özvegye Pósay Anna 1474-ben Babuczán részbirtokát eladja Hosszú Jánosnak. Tán fia azon István, kinek nejeül Kabos Ilona iratik.

János, kinek neje Teke Borbála volt.

Miklós, ki 1509-ben többekkel Kövesd helységre osztoztató parancsot kapott Sz. Györgyi Péter erdélyi vajdától. [2])

---

[1]) Hodor K. jegyz.

[2]) Kemény Not. Capit. Albensis pag. 225.

Miklós, valószinüleg a táblán álló, kit mint követet 1552-ben I. Ferdinánd király letartóztatott. [1])

András az iró és költő, ki Kalotaszegen született és műveit 1571—1580. közt nyomatá. [2])

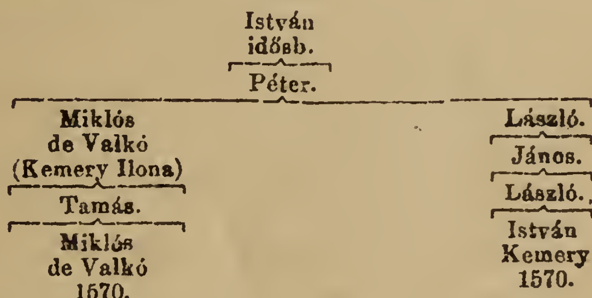
Továbbá Valkay Márton, kinek Valkay Margit, Valkay Ágnes Vitéz Endréné, Klára Cserényi Györgyné, Anna Kabos Kristófné, Fruzsina Kabos Imréné stb.

Valkay László, kinek neje Makray Erzse.

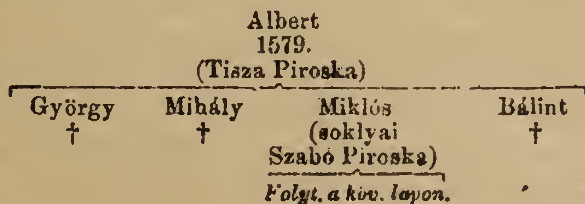
Az utolsó a családból Miklós volt, 1721-ben még élő és birtokos M.-Valkón, de 1754-ben már csak nejétől Ördögh Judit leányai: Klára Szék-Kocsárdi Szilágyi Lászlóné és Zsuzsanna Bydekuthy Istvánné éltek.

Még egy családfai töredéket ismerünk Valkay nevű családról, de ezzel vérség-e? nem tudjuk.

A családfa [3]) imez:

Valkay család. Ez czímerleveles család és nevét Valkóról mint származási helyéről vette, előnevűl nem használta. Tasnádról emelkedett ki, és már szintén kihalt. Törzse Valkay Albert, ki 1579-ben kapta az armálist, és ily családfát [4]) alkotott:

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Catalogus Manuscriptorum Musei Szecheniano regnicol. I. 729.
[2]) Magyar Irók II. 359
[3]) Mss. a nzti Muzeumban fol. lat. nro. 2340. pag. 246.
[4]) Décsey Miklós közl.

Miklós, *ki az előbbi lapon.*
(soklyai
Szabó Erzse)

Mihály
(fancsikai
Nagy Petron)

Judit
(Hevesy János)

Ezsébet
(1. telegdi Balajthy Fer.
2. alvinczi Enyedy János.
3. ifj. Bydeskuthy Fer.
4. Csceszei István)

Zsófia
(Szénás
Dávid)

Gömör megyében 1848. előtt is a nemesek közé számitatott Valkay nevű család.

Valla család. Trencsin vármegye czimerleveles családa. Czimerlevelét Valla Ágoston azon megyében 1656-ban hirdettetté ki. [1]) 1666-ban árvái Trencsin városában laktak. Utódai — úgy látszik — utóbb Velovics nevet vettek föl, legalább a Valla név utóbb elő nem kerül. [2])

Vallaszkay család. Bihar megye nemessége sorában emlittetik. [3]) *Lásd Valaszkay cs.*

Wallis család. Báró Wallis György 1687-ben magyar indegenatust nyert. [4]) A család magát Franczia országból eredezteti. György, ki magyar honfiusitást nyert, Mainznál esett el 1689-ben. Fia György-Olivér tábornagy 1706-ban grófságra emeltett. Utódai élnek Ausztriában és Cseh országban. A család egy, két tagja magyar házakba is sógorosodott. Így legközelebb gr. Wallis Gyula őrnagy megyesi gróf Somogyi Ilonát vette nőül 1852-ben.

Nem merem e család ivadékául számitani azon báró Vallisch Kristófot, ki 1792-ben a 21. törv. czikknél fogva nyert magyar honfiusitást.

Vallus család. Heves megyében a nemes rendűek közé soroltatik. [5])

Valovics család. Trencsin megyei curialis nemes család. Eldődei 1666-ban már Kálniczon birtak. Ott birt és lakott 1721-ben

[1]) Trencsin várm. Protoc. pag. 65.
[2]) Szontagh Dán. közl.
[3]) Fényes E. M. orsz. Geogr. stat. állapotja. IV. 61. ap.
[4]) 1687. évi 28. törv. czikk.
[5]) Fényes El. id. m. III. köt. 192. l.

Miklós, Viszocsányban pedig ugyan akkor János. [1]) E család Turócz megyei Tarnó helységből látszik eredni, hol birtokos volt a mult század 3-dik tizedében is, a Tarnóczy családdal valószinűleg vérségben állott, [2]) ide mutat a Viszocsányban való birtoklás is..

Trencsin megyében a nemesi összeirások szerint 1748-ban laktak Márton, id. és ifj. János, György, Mihály, István és ifj. György. 1803-ban Kalniczán laktak György, János, ennek két fia András és János; továbbá András és három fia András, Ádám és János; ismét István és fia István; György és fiai András és János, majd Ádám és fiai István és János, végre András és János és ennek fia István, legvégül Ádám és két fia András és Ádám, úgy György fiával Adámmál.

1837-ben Haluzsiczon élt Márton és fiai Márton, István, János és György; — Kalniczon ekkor már 35 férfi tagja volt a családnak.

Úgy látszik — a család a 1656-ban nemes levelét Trencsin megyében produkált Valla Ágostonnak ivadéka.

Walterskirchen család. (Wolfsthali báró.) Ausztriai régi család. Eredetét a XIII. században keresi. Egy Walterskircher, névszerint György a XVI. század második felében Magyar-Óvárott harminczados volt, és 1546-ban czímeres levelet, (mint iratik — megerősítőt) kapott. Ezt is a család ősei közé számitják. A báróságot wolfsthali Walterskirchen György Kristóf kapta 1643. maj. 5-én III. Ferdinand császártól. Ennek unokája volt Ferencz Vilmos szül. 1689. nov. 15-én, ki nőül kövesszarvi Gosztonyi Francziskát vette, ettől származott unokája volt

György-Vilmos, cs. kir. kamarás, ki 1802-ben magyar honfiusítást nyert. [3]) Meghalt 1811. mart. 11-én. Nejétől báró Perényi Eleonorá-tól utódait a családfa mutatja:

---

[1]) Szontag Dán. közl.

[2]) Vesd össze Bel. M. Notitia nova Hung. C. Turócz II. 330.

[3]) Az 1802. évi országgyűlésen.

György-Vilmos
magyar indigena
1802. † 1811.
(b. Perényi Eleonor † 1843.)

Filippin	Karolina	György-Vilm.	János	Antal	Vilmos
sz. 1791.	sz. 1794.	sz. 1796.	sz. 1798.	sz. 1802.	sz. 1808.
(gr. Forgách Károly)	(1. b. Ludwigsdorf Leop. (2. gr. Cziráky Antal)	cs. k. kam. (gr. Fries Ida)	†	cs. k. kam. és kapit. (gr. Fries Adél)	cs. k. kam. és kapit. (gr. Zichy Mária)

Vilmos gyermekei:

Robert	Mária	Károly
sz. 1839.	sz. 1842.	sz. 1846.
hadn.	(gr. Pálffy Edvard)	

Antal gyermekei:

Móricz	Eleonora	Flóra	Janka
sz. 1837.	sz. 1839.	sz. 1842.	sz. 1847.
kapit.	klastromb.	(b. Walterskirchen Richard)	

György-Vilm. gyermekei:

Ernő	Rodrik	Ottó	Richard	Miksa	Klára	Georgina	Hedvig	Mária
sz. 1829.	sz. 1831.	sz. 1833.	sz. 1836.	sz. 1843.	sz. 1844.	sz. 1848.	sz. 1849.	sz. 1854.
cs. k. kam. (gr. Wenckheim Bora)	cs. k. kam. és kap.	cs k. kam. és párisi köv. titkár.	(b. Walterskirchen Flóra)					

Ernő gyermekei:

Ferencz	Farkas
sz. 1862.	sz. 1863.

A család több tagja — mint a táblazat mutatja — magyar házakba sógorosodva, Magyarországba vonúlt, különben Ausztriában és Stajerországban honos.

A család czímere négyfelé osztott vért, az 1. kék udvarban egy kettős farkú párducz ágaskodik koronás kettős zöld fejjel ellátva; a 2-ik osztály felső része rézsutosan aranyfekete pólyakkal fedve, az alsó osztály üres ezüst udvart mutat; a 3-ik rézsutosan szelt osztály felső vörös udvarában ugró kost, az alsó arany udvar fekete nyilat tüntet elő; a 4-ik kék udvarban fehér farkas áll, feléje egy vörös mezű kar kivont karddal vág. A paizs fölött öt koronás sisak áll, mind ábrákkal ellátva. [1])

Waltherr család. Szabolcs vármegye nemessége közé soroztatik. [2]) A czímeres nemes levelet Waltherr János-György 1717-

[1]) Góthai bárói Almanach 1848. évi 391. és 1865. évi 984.

[2]) Fényes E. Magyar orsz. geogr. stat. állapotja IV köt.

ben kapta III. Károly királytól.[1]) Valószinüleg ugyan e János Posony megyében a Csallóközben Szászon zálog birtokot szerzett. [2])

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronájából vörös ruhás, kék öves, prémkalpagos magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezével kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [3])

E családból származott Waltherr László, szül. Tarczalon 1788. nov. 1-én, a m. akademiának tagja, a gróf Károlyi nemzetségnek nyugalmazatt levéltárnoka, a diplomaticában jártas és több tudományos értekezést írt tudós hazafi volt. Meghalt Tarczalon 1863. octob. 23. kora 76. házassága 43. évében. Nejétől Kamocsay Juliannától fiai: Gyula Pesten ügyvéd, Géza a gróf Károlyi nemzetség levéltárnoka, Imre és Lóránd, és leánya Ribiánszky Józsefné.

Válthy család. A XVI. százud végén élt Válthy Benedek, kinek nejétől Ebeczky Petronellától fia Gáspár, kinek leánya volt Zsuzsanna Bessenyei Balásné, ki 1621. nov. 29. Nógrád megyei Ebeczk helységbeli részbirtokát eladta nemzetes Zólyomi Andrásnak és nejének Romhányi Erzsébetnek. [4]) E család kihalt.

Vály család. (Váli) Bars vármegyei eredetü nemes család, mely Gömör, Heves, Nyitra, Szatmár és Zala vármegyékbe is elterjedt. Lehet azonban, hogy e család csak egy ága a Valyi Nagyok-nak; legalább azon ág, mely Gömör megyébe honos. A XVII. század végétől egyik ágazatának nemzékrende [5]) következő.

István 1690. (Pruszkay Erzse)
- I. Pál 1717. (Névery Mária)
  - I. József Barsban 1754. Hontban 1762.
    - György 1815.
      - Boldizsár 1816.
        - Aloizia (Komáromy Imre)
        - Anna.
        - Berta.
        - Ludovika.
      - Alajos 1815.
      - Czeczília (Pasiczky)
  - Farkas
    - Kata (Kovács Mátyás)
  - Pál
    - Pál (Kos Klára)
    - Klára költő (1. Kovács Klára. 2. Nagy István)
  - Péter 1751.
    - István
      - György
        - István.
          - Pál.
          - János.

[1]) Collect. herald. nro. 554.
[2]) Bel M. not. nova Hung. II. 234.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.
[4]) Eredeti okirat után.
[5]) A nemesi bizonyítványból és perbeli genealogia szerint.

A táblán álló I. József mint Bars vármegyei eredetü azon megyétől 1754. dec. 24-én A.-Marótban kelt nemesi bizonyítványt kapott, mely Hont megyében, hová lakását áttette, 1762. sept. 4-én kihirdettetett. Fia György 1815-ben fiai részére is Nógrád megyében hirdetteté ki.

E táblán áll — (ha nem hibából?) — Vályi Klára is, a költő, ki Gömör megyei Jánosiban született, és összegyűjtött verseit Váczon 1807-ben nyomatta ki. „*Magyar Tempe*“ czím alatt.

Trencsin megyében szintén honos a család egy ága. A nemesi összeirások szerint 1736-ban Ferencz Trencsin vármegye szolgabirája volt, fiai Gábor, György és Pál igazolt nemesek. Ugyan ekkor a családból Posonyban élt ifj. Pál, Barsban pedig az említett József és testvére. Egy harmadik Pál és Ádám pedig már Zala megyébe telepedtek.

1748-ban a hegyentúli járásban laktak Gábor és György.

1768-ban Csalticzon laktak Gábor és Pál és ennek fiai László, Pál, Ferencz és Miklós.

Az 1761—1767-ig terjedő jegyzőkönyvekben említetnek János, Imre és Mihály.

1803-ban Csalticzon laktak László és fia Timót; továbbá Ferencz és Mihály és az utóbbinak fiai József, Antal és István.

1837-ben Csalticzon Istvánnak fia József, azon megjegyzéssel hogy Istvánnak fiai Drskóczra, Antalnak utódai pedig Bars megyei Dereszlény helységbe telepedtek. Drskóczan ekkor laktak még Istvánnak örökösei Eduárd és Károly, Kis-Borcsányban József egyedül.

Ez ág családfája következő:

- Mihály (Viszocsányi Judit)
  - Ferencz 1736. trencsini szbiró (Kolecsányi Klára)
    - Gábor 1736—68.
    - György 1736—48. (Mosztniczky Anna)
      - I. László (Sándor Janka)
        - Timót 1803. Csalticzon
    - Pál 1736-68.
      - II. László 1768.
      - Pál 1768.
      - Ferencz 1768. 1803.
      - Miklós 1768. 1803.
        - József 1803.
        - Antal 1803.
          - utódai Barsban 1837.
        - István 1803.
          - József Dreskóczon 1837
          - Eduard 1837
          - Károly 1837

[1]) Szontagh Dán. közl.

Tán e táalán álló II. László az, kinek nejétől Hrabovszky Zsofiától gyermekei 1836. táján Mária, Anna, László és Borbála.

Szatmár megyében e század elején Vályi Györgyné birtokos Csenger-Ujfaluban. [1])

Zemplín vármegyében a váli Vály család szintén a nemesség sorában áll, [2]) és e század elején birtokos Lasztócz, Bánócz és Kis-Ráska helységben. [3])

Vályi család. (Nagy-Kéri) Szabolcs megyében honos, hol közűlök Sándor 1832-ben megyei levéltárnok.

Vámossy család. (Kürti †) Heves vármegye kihalt családa, melyből kürti Vámossy István 1648-ban, valamint 1659-ben is Pest megyének, 1650—1656-ban Heves, 1647-ben Csongrád megyének egyik alispánja volt. [4])

Nógrád megye jegyzőkönyveiben említetnek: 1598—1601-ben Vámossy Bálint, Vámossy Erzsébet 1612-ben Figedy Mihály özvegye.

Vancsa család. Vancsa János cs. kir. őrnagy 1818. aug. 13-án Bécsben kelt czímerlevélben I. Ferencz király által emeltetett nemességre, mely czímerlevél akkori laktahelyén Krassó megyében 1819. jul. 13-án hirdettetett ki. Elhalt.

Vancsay család. Fejér vármegye nemessége sorába számíttatik.

Hajdan is élt Vancsay (vagy a régi latin okmány szerint de Vancha) család, melyből Orbáz Ispán fia István váczi püspök, bibornok, és 1242—1252-ig esztergomi érsek volt. [5])

Van der Nath csalad. (Gróf.) *Lásd a III. köt. 283. lapján.*

Vangel család. Arad vármegyében 1808-ban irattak a nemesek közé Vangel Ignácz és fiai Ignácz és Ferencz. [6]) Ezek tán az alább következő Vangl családhoz tartoznak.

Vangl család. Vangl János Gyárfás 1794-ben I. Ferencz királytól kapott czímerlevelet és nemességet.

Czímere két rézsutos vonal által keresztben négyfelé osztott paizs, az 1. és 3. felső és alsó osztály vörös udvarában három gyémánt-

---

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 132.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 118.

[3]) Ugyan ott 269. 369. és 373.

[4]) Eredeti okiratok szerint.

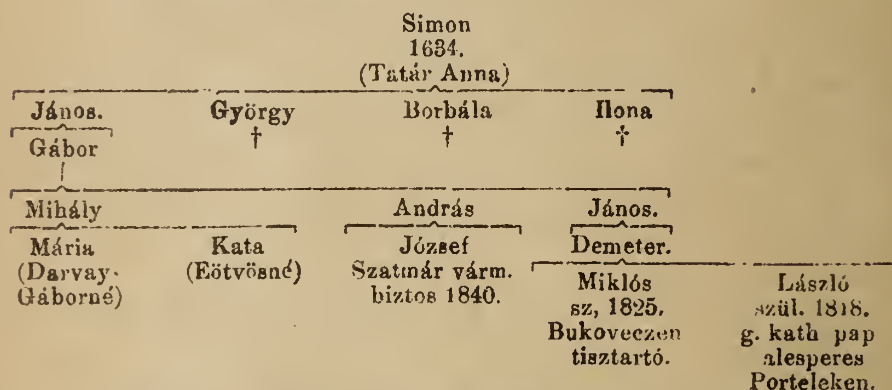
[5]) Memoria Basilicae Strigoniensis pag. 60.

[6]) Arad várm. 1808. évi jegyzőkönyve 104. sz. a.

fejű arany gyűrű; a 2. és 4-ik oldalas osztályok kék udvaraiban egyfejű ezüst sas kiterjesztett szárnyakkal látható. A paizs fölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. [1])

Vank család. (Szakaszi) Szatmár megyei Szakasz helységből ered. Törzse Vank Simon, ki II. Ferdinánd királytól 1634-ben kapott nemeslevelet, mely azon évi május 8-án Szatmár vármegyének Gyarmaton tartott közgyűlésen kihirdettetett.

Családfája [2]) következő:

A család e század elején birtokosnak iratik Szatmár megyei Szakasz és egyéb helységekben. Mihálynak terjedelmes birtokai két leánya által a Darvay és Eötvös családokra szálltak.

A család már ez előtt a Vankay névvel élt, és e néven 1847-ben Szatmár megyétől nemességéről ujabb bizonyítványt is kapott.

András fia József 1829—1840. Szatmár vármegye mezei biztosa volt.

Demeternek egyik fia László gör. kath. lelkész Porteleken, testvére Miklós Temes megyében Bukoveczen urodalmi tisztartó.

Békes megyében e század első felében a nemesek lajstromában találjuk Vank Ónt és fiait Györgyöt, Simont, Tivadart és Pétert.

Vankay család. *Lásd a fölebbi Vank cs.*

Vanovics család. (Draskóczi) Zemplin vármegyében honos e század elején, [3]) különben csak egyik ága a Dráskóczy családnak melynek ágai Czeper, Milecz stb. mellékneveket viseltek.

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.
[2]) Luby Károly közl.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 109.

Vanyarczi család. Vanyarczi Gothárd 1490-ben élt és birt Dany, Kamatha, Vindorna és Szüllő helyeken Zala megyében egy irónk szerint; [1]) különben ismeretlen, és kihalt.

Vanyay család. Zemplin vármegye czímerleveles családai közé számitatik. [2])

Ványi család. Ványi István 1690-ben I. Leopold királytól kapta czímeres nemes levelét. [3]) Czímere a paizs kék udvarában zöld halmon nyugvó arany koronán könyöklő vörös ruhás kar, arany markolatú kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából vörös ruhás, prém kalpagos magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezében kivont kardot, bal kezében üstökénél fogva levágott törökfejet tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [4])

Ványi nevü család, Szabolcs, Szatmár vármegye nemessége sorába számitatik.

Más régibb Ványi család volt az, melyből szendrei Ványi Sándor 1268. körül V. Istvánnak, mint királyi herczegnek, nevezetes hadi szolgálatokat tett. [5])

Ettől is különböző Ványi család volt ismét az, melyből szécseni Vány Simonnak fia Simon 1425-ben élt. [6])

Várady család. Több ily nevü nemes család élt és él hazánkban. Amazok egyike azon kihalt Várady család, melyet Várady Pál alapitott. Ez első nejével Melda Zsófiával 1639-ben Pósa Ferencz kassai polgártól Zemplin megyei Zomborban a Fekésházi nemes curia 3 részét, kerekhegyi és hangácsi szőlőt megszerzi. [7]) 1646 ban Abauj megyei Szina helységben nemes kuriát, jobbágy és zsellér telkeket vesz gr. Nádasdy Ferencztől. [8]) 1649-ban Bossányi Esztertől Forgách Miklós özvegyétől Abauj megyei Nádasd, Szkáros falu, és puszta Gönyő birtokrészeit zálogba veszi II. Pál és I. István fiával együtt [9]) 1650-ben második nejével Szegedy Annával lapispataki Segnyei Pétertől és Istvántól Sáros megyei Ábrány, Abas és Budamér helység-

[1]) Lehoczky, Stemmat. II. 424.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 118.
[3]) Collect. herald. uro.
[4]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.
[5]) Budai Fer. Hist. lexic. III. 676.
[6]) Sz. benedeki Convent Protoc. anni 1658. O. pag 345.
[7]) Egri káptalan Protoc. H. p. 374.
[8]) Ugyan ott Protoc. I. pag. 425
[9]) Ugyan ott Protoc. I. pag. 433.

beli részeit és üveghutát zálogjogon szerzi és arra 1650-ben auctiót fizet. [1]) Meghalt 1655. előtt. Úgy látszik, fia II. Pál volt Kassa városának azon senatora, ki hivatalától elmozdítva, birsággal is fenyitetett, de az 1647. és 1659. évi országgyülés visszahelyezését kivánta. [2]) I. Pálnak 1656-ban özvegye mező-szegedi Szegedy Anna már Hartyányi Andrásné, ki már 1656-ban I. Mihály és I. György édes fiai nevökben tiltakozik, hogy Szatmár megyei Nagy-Bányán ősi házukat, szőllő, gesztényes és füzessel együtt atyjok néhai Váradi Pál bevallotta Várady máskép nagybányai Eötves Lászlónak; mire viszont a másik két árva Várady Pál és István (kik az első feleségtől Mélda Zsófiától születtek) tiltakoztak mostoha anyjok ellen, hogy az Abauj és Zemplini birtokaikat el ne idegeníthesse. [3])

Páltól a családfa következőleg [4])

I. Pál
1639. † 1655. körül
(1. Mélda Zsófia
2. Szegedy Anna)

1-től II. Pál 1649. 50.
I. István 1649. 1675. (Vay Erzsébet)
2-tól I. Mihály 1672. 1686. (1. Udvarhelyi Erzse) 2. Máriássy Zsuzsa özvegy 1692.)
I. György 1650. † 1679. előtt. (Puky Mária)

I. István gyermekei:
II. István Zemplini szolgabiró 1706. (Görgey Erzse)
Zsófia (Mocsáry Balás)
Anna (1. Udvarhelyi István) 2. Máriássy Pál)
Erzse 1695. 1706. (1. Berthóty Istv. 2. Kalmanczay István. 3. Palásthy Fer.)

II. István leánya:
Rozália (Keltz Zsigmond)

I. Mihály gyermekei:
1-t. Anna 1686. végr. 1718. (sóvári Soos István)
Mária 1686. 1700. (Bónis Zsigm.)
2-t. Mihály 1692. †
Bora †

I. Pálnak két házasságából gyermekei a táblán láthatók. Ezek közül

I. István, ki mostoha anyja Szegedy Anna gyámsága alatt állott, 1655-ben tiltakozott Bornemisza Kádas István ellen, ki Wesselényi nádortól az ő ősi javaikra adományt vett, [5]) 1661-ben tiltakozott mostoha anyja ellen, hogy a gyámság alatt Bornemisza Istvántól pénzt szedett fel, kivánván, hogy fizesse vissza. [6]) 1657-ben Kékeden Bor-

[1]) Egri káptalan Protoc. I. p. 441.
[2]) 1647. évi 78. és 1659. évi 51. törv. cz.
[3]) Egri kápt. Prot. K. pag. 545.
[4]) Wagner Mss. tomo LXX.
[5]) Egri káptalan Prot. K. p. 574.
[6]) Ugyan ott Prot. L. p. 636.

sod megyében zálogbirtokot szerzett. [1]) 1667-ben már mostoha anyja és testvérei meghatalmazottjoknak vallják. [2]) 1669-ben neje Vay Erzse is meghatalmazza, [3]) 1675-ben azonban tiltakozik férje ellen Vay Erzse, hogy férje Berencsre nézve Ujlaky György nejével meghatalmazás nélkül szóbeli egyezségre lépett. [4]) 1679-ben Mihály apai testvérével tiltakozik testvérök Györgynek végrendelete ellen, melyben örökösévé nejét Puky Máriát tette. [5]) Nejétől Vay Erzsébettől négy gyermeke maradt, fia II. István, Zemplin megyének szolgabirája 1706-ban, és a Rákóczy forradalom alatt az uralkodó cs. k. ház megmaradt hive, ennek nejétől Görgey Erzsébettől született leányában Rozáliában Kelcz Zsigmond nejében a Várady család kihalt.

I. Pálnak második nejétől Szegedy Annától két fia lett: Mihály és György, kiknek életkoruk 1650-ben vizsgáltatott (revidealtatott), György magnélkül halt meg; hogy neje Puky Mária részére tette végrendeletét, fölebb említettük. Mihályról alább leszen szó.

Szegedy Anna már 1656-ban Hartyányi Andrásné volt, ettől 1666-ban már szintén két gyermeke volt, ú. m. Hartyányi Zsigmond és Judit. Atyjok H. András 1669-ben Varanóban egy ns. curiát vallott be mostoha fiainak Várady Mihálynak és Györgynek, de 1676-ban már H. András sem élt. Szegedy Anna pedig mint özvegy 1681-ben I. Leopold királytól engedélyt nyert, hogy 2-ik férje javaivaiból szabadon végrendelkezhessék. [6]) Testamentomot tett 1700-ban. Egyik felmaradt fia Várady Mihály.

Mihály Abauj megyében a széplaki kastélyt, Tállyán kőházat és szőlőt kapott Rákóczy Ferencztől, mi végett 1675-ben ellene Hanyi Klára Bárczay Györgyné tiltakozott, minthogy — úgymond — az a Tatay család magvaszakadtán fiát Bárczay Jánost illetné. [7]) 1685-ben Mihály tiltakozik gr. Nádasdy István ellen, mint Radványi birtokában háborgatója ellen. 1687-ben pedig b. Károlyi László, ki a lerontott Füzér várához Radványra is donatiot kapott, tiltakozott a Szegediek és Váradiak radványi birtokuknak jogossága ellen, [8]) és 1692-ben a váradiak Radványt el is veszték.

Várady család. (N. Szelezsényi és dicskei) Bars, Nyitra, Po-

---

[1]) Egri káptalan folio 668.
[2]) [3]) és [4]) ugyan ott.
[5]) Egri káptalan S. 1119.
[6]) Ugyan ott S. 1135.
[7]) Ugyan ott R. 1034.
[8]) Ugyan ott T. 1189.

zsony, Pest megyében birtokos. Megkülönböztetésül más ily nevü családoktól, ősi birtokaikról nagy-zselezsényi és dicskei Várady-aknak nevezhetjük. Törzseül azon Várady Gáspárt írják, ki 1597-ben hadi élelmezési biztos volt. [1]) Fiai I. Ferencz, I. Mihály és I. Pál 1640. mart. 21. Bécsben kelt czímeres nemeslevelet kaptak III. Ferdinánd királytól, mely azon évben (feria 5. proxima post divisionem Apostolorum) Nyitra vármngyében kihirdettetett.

A család leszármazása [2]) következő:

I. tábla.

- Gáspár 1597. élelmezési biztos.
  - I. Ferencz 1640. czím. levél 1644. adom. szerző.
  - I. Mihály 1640. 1648. (Bese Margit)
    - II. Ferencz Dicskén.
    - II. Mihály 1648. (Szakállos Kata özvegy 1682.)
      - III. Ferencz Dicskén 1714. (Vass Judit) özv. 1719.)
        - IV. Ferencz Bars v. pénztárnok 1756. (Botka Bora)
          - V. Eerencz jószág kormány. 1756. public. (Ordódy Márta)
            - IV. János insurg. kap. tbiró, Endréden. (Ordódy Teréz)
              - Julianna (Moserné)
              - Mária (Pokorny
              - Amália (Rákóczy József)
              - V. János sz. 1817. Léván ügyvéd (Domonkos Karolina)
              - Antal † (Kenessey Mária)
                - Antal sz. 1853.
            - Teréz (Akács János)
            - Magdolna (1. Zavodszky Fer. 2. Hoffmann)
          - II. János gr. Pálffy praef. (Csiba Julia)
          - I. Sándor Bars v. főjegyző (Sándor Kata)
          - I. Antal jezsuita bajmóczi prépost. †
        - Kata (Mészáros Pál 1721.)
        - Mária (Nehéz Fer. 1721.)
        - Teréz (Bajcsy János)
      - I. István Kis-Hinden 1682—1714. *Folyt. II. táblán.*
  - Pál 1640. közszerző

[1]) 1597. évi 25. törv. cz,

[2]) Családi közl. szerint.

II. t á b l a.

I. István, *ki az I. táblán.*
Kis-Hinden
1682—1714.

VI. Ferencz Zsitva Gyarmaton. — I. János Dicskén és N.-Szelesényben (1. Huszár Erzse 2. Komáromy Erzse) *Folyt. III. táblán* — III. Mihály Egerbe ment. — Gergely Dicskén.

Gergely gyermekei: Mihály Verőcze megyében tiszttartó. — László (Lendvay Boris) — István katona elesett. — Erzse (Csekey Imre) — Antal (Lendvay Erzse)

László gyermekei: János — József (Nehéz Verona) — Bora (Bogyó István)

János fia: János sz. 1783. † 1839. benczés rendi tanár és pap.

József gyermekei: Károly plébán. — Teréz. — Bora (Komáromy Miklós)

Antal gyermekei: Pál (Nehéz Lenora) — Elek (Komáromy Kata)

Pál leánya: Erzse † (Lüley Arnold)

Elek fia: Mihály.

III. t á b l a.

I. János, *ki a II. táblán.*
Dicskén és
N.-Szelezsény
(1. Huszár Erzse
2. Komáromy Erzse)

1-től István N.-Szelezsény (Molnár Bora) — III. János szombathelyi kanonok sz. 1752. † 1810. — Kata (Mészáros Andrásné) — 2-t. Elek cs. kir. udv. tan. sz. 1757, † 1850. (Weiszmayr Teréz) — I. Imre sz. 1762. † 1848. — Teréz (Nehéz Imre) — I. József czimz. püspök sz. 1770. † 1857. — Verona (Rácz László) — Bora (Raffay Pál)

István leányai: Apollónia (Kegly N.) — Anna (Gazdag N.)

Elek gyermekei: Albertina sz. 1798. † 1805. — Mária sz. 1796. † 1808. — II. József sz. 1800 k. udv. tan. (1. Troyer Ercse 2. Lavocatori Sylvia) — Kornél Verebélyi kir. só-árnok sz. 1801. (Wolf Magdolna) — Elek sz. 1803. † 1805. — Imre sz. 1808. † 1821. — Mária T. sz. 1810. † 1820.

Kornél gyermekei: Ottó.-El. sz. 1825. † — Imre sz. 1827. ny. husz, főhadn. — Kálmán sz. 1829. † — Kornélia sz. 1831. (Rudolf Robert cs. k. kapit.) — Lajos sz. 1832. † — Camilló sz. 1834. † — Angelika sz. 1835. † 1851.

II. József gyermekei: Elek sz. 1831. † 1833. — Mária sz. 1832. † 1848. — József sz. 1833. † 1835. — László sz. 1834. † 1842. — Ilona sz. 1836. † 1839. — Erzse sz. 1838. † 1856. — Ilona sz. 1839. (Pászthory Sándor) — 2-tól Sándor sz. 1849.

A czímerlevélnek főszerzője Várady I. Ferencz 1644. évi jun. 6-án Bécsben kelt adomány levélben Nyitra megyei Mező-Keszi, Babindal, A. és F. Csornok helységben fekvő részjavakra, szőlőkkel, Mező-Kesziben fekvő majorsággal Fáncsy Pál hütlenségi bélyégén adományt nyert, melyekbe a nyitrai káptalan által be is iktattatott, azonban az iktatásnál ellent mondás történt. Ferencz magtalanúl halt el. Testvére

I. Mihály, a közszerző, 1648-ban nejével Besse Margittal és fia II. Ferencz és II. Mihály neveikre is Sarovics máskép Szabó Ferencztől és Mihálytól megszerzik a malomszeghi birtokot curiával és malomjoggal Botka István szomszédságában, mely részőkre a nyitrai káptalan előtt be is vallatott. E két fiú közül

II. Mihály 1682-ben már nem élt, midőn özvegye Szakállos Bora, fiai Várady III. Ferencz és I. István nevökben is a malomszeghi birtok fele részét Barmos Istvánnak elzálogítja. Utóbb fia nevezett III. Ferencz, ki Dicskén lakott, 1697-ben malomszeghi nemes telkét szintén eladta Komjáton lakó Tóth Jánosnak és nejének Pásztor Ilonának, és 1714-ben erre nézve szavatosságot vállalt. Erre testvére is I. István, ki Kis-Hinden lakott, 1698-ban malomszeghi részét szintén elzálogítá Kis-Komáromy Istvánnak.

III. Fereneznek 1719-ben özvegye Vass Judit fiának IV. Ferencznek, úgy az I. István árvainak is nevében a malomszeghi birtokot kibocsátja, és a zálog összeget felveszi. Ugyan csak Vass Judit 1721-ben Verebélyben kelt levelében néhai férje által az Uj-Bányán elveszett nemeslevél megszerzésére hagyott öszvegen kivül halála esetére utánna maradandó pénzek felosztásáról gyermekei részére rendelkezik. 1724-ben jan. 26-án Dicskén kelt levelében Vass Judit elismeri, hogy háza elégvén, fia IV. Ferencz pénzét uj háza felépitésére elköltötte és egyébként is élt segélyével, mely örökségén felül neki kiadandó leszen. III. Ferencznek nevezett fián IV. Ferenczen kivül a táblán látható két leánya is volt. Említett

IV. Ferencz Bars vármegyénél 30 éven át haláláig hivatalos-

kodott, 1756-ban már pénztárnok volt, élt még 1767-ben is. Nemességét unokatestvéreivel VI. Ferencczel, I. Jánossal, III. Mihálylyal és Gergellyel együtt 1756-ban Bars megye előtt igazolta. Neje Botka Györgynek Sidó Máriától leánya Botka Borbála volt, kitől gyermekei voltak: 1. V. Ferencz, ki miután mint gróf Pálffyak jószágai directora Pozsony megyébe költözött, 1767. mart. mart. 14-én Bars megyétől ismét nemesi bizonyítványt vett ki, és azt Nyitra megyében 1778. jan. 19-én hirdetteté ki. Utódai nem maradtak. 2. II. János szintén gróf Pálffyak Praefectusa volt. 3. I. Sándor, kiről alább, 4. Antal, előbb jezsuita, utóbb bajmóczi prépos.. Ezek közűl

I. Sándor Bars megyét mint al- és főjegyző 14 évig szolgálta, utóbb táblabiró volt, és alispánságra is kijelöltetett, mint ezt Bars megyének 1792. oct. 12. oklevele igazolja. Nejétől slav. Sándor Katalintól két leánya és egy fia maradt: IV. János, ki táblabiró és 1805-ben insurgens kapitány volt, birtokos Endréden, Vezekényben, Deresz-lényben és Kis-Sallóban. Nejétől Ordódy Teréztől a táblán látható gyermekei közűl V. János ügyvéd Léván, 1849-ben honvéd őrnagy volt. Neje Domonkos Karolina Baromlakról.

A másik ág, II. Mihálynak fiánál I. Istvánnál vált el. I. István, kiről már szólottunk, 1719-ben már nem élt. Lakott Kis-Hinden és birtokos volt Babindalon is. Fiai — mint fölebb említők — 1756-ben Bars megyében produkálták nemességöket. Ezek közül I. János, kiről alább, (és a II. táblán) és Gergely ismét külön ágat alkottak.

Gergelynek, ki Dicskén lakott, fiai közül Mihály Verőcze megyében csepíni Adamovich tisztartója volt; másik fia István mint katona a háborúban agyon szúratott. László és Antal utódai a táblán láthatók.

I. János, ki 1756-ban Bars megyében produkált, Dicskén és Nagy-Szelezsényben birt, két rendbeli házassága által ágát (mint a II. táblán látható), máig terjeszté. Fiai közül III. János szül. 1752. mint szombathelyi kanonok 1810-ben halt meg, I. Imre, előbb a sz. Pál remete szerzet ujoncza, majd insurgens és táblabiró, 1848-ban halt meg; I. József szül. 1770-ben, meghalt 1857-ben mint szombathelyi nagy prépost és ansari czímz. püspök, és végre Elek, kinek ága máig él. Nevezett

Elek szül. 1757-ben jun. 17-én Verebélyben, kereszteltetett Dicskén. 1782-ben a m. kir. udvari kanczellariánál kezdte hivatalos pályáját, 1788-ban már helyt. tanácsi hivataltiszt, majd fogalmazó, hol

kitünö szolgálatokat tévén, és jeles tehetségeit kimutatván, 1808-ban a belső titkos cabinetben titkár lett, és főleg a franczia háború ideje alatt fáradhatatlan szorgalma, ébersége, serénységgel párosúlt tapintata által szerzett érdemeinél fogva 1814-ben a Leopold rend keresztjét nyerte, majd végre a háború után a congressus és békekötések alatt mutatott roppant érdemeiért kir. udv. tanácsos lett, és végre 1825. octob. 14-én Bécsben kelt czimeres levélben előbbi, még főlebb említett ősei által III. Ferdinand királytól 1640-ben nyert nemességében ujolag I. Ferencz király által is, nejétől Weismajer Teréztől született József és Kornél fiaival és ezek utódaival egyetemben megerősítetett, mely nemes levelet 1826-ban aug. 30-án Bars megyében is kirhirdettetett. Már az előtt, még 1806—1807-ben testvéreivel Imrével és I. Józseffel nemességét Bars megye előtt törvényes uton is igazolván, arról 1814. dec. 12-én, és utóbb 1817. sept. 3-án bizonyítványt vett ki. Birt atyja után Nagy-Szelezsényben és Dicskén, ezekhez szerzé verebélyi jószágát. Meghalt 1850. január 30-án kora 93. évében Budán. Fiai közűl az ifjabb

Kornél szül. 1801-ben, a m. kir. udv. kincstárnál hivataloskodott, mint só-árnok, jelenleg osztályba kapott dicskei és verebélyi birtokát kezeli, és ez utóbbi helyen lakozik. Nejétől Wolf Magdolnától (szül. 1802. † 1861.) a táblán látható gyermekei vannak. Testvér bátyja

II. József szül. 1800-ban. A bécsi Terezianumban végezvén tanulmányait, és 1824-ben ügyvédi vizsgát tévén, a m. tengerparti kormányszéknél kezdte mint tiszteletbeli fogalmazó hivatalos pályáját. Fiume városa és kerülete patriciusának és a város kapitánysága itélő széke ülnökének, utóbb 1809-től 1822-évig részint a franczia, részint az osztrák kormány által folyamatba tett, de Fiuménak magyar országhoz kapcsolásákor még végképen el nem itélt perek végleges eldöntésére alakúlt fiumei feltörvényszék ülnökének neveztetvén ki, 1827-ben kormányszéki és elnöki titoknok, 1828-ban azon felül kormányszéki iroda-igazgató lett, 1830 ban helytartó tanácsi, és 1832-ben az udvarnál titoknoknak neveztett, 1846 ban pedig referendarius lett 1848-ban a fiumei kikötő hová építése ügyében mint kirt. biztos Fiuméba küldetvén, felsőbb helybenhagyás reményében azonnal a mostan meg lévő kikötő építését elrendelé. István főhzg. nádor által ugyan 1848-ban a nemzeti hitelintézet elnöki hivatalára meghivatván, a közbe jött esemén yek következtében e pályán nem működhetett, és 1850. év elején hosszas, érdemteljes és hazafias szolgálata után nyugalomba

lépett. Fiuméban tartozkodása alatt a nzti muzeumot sok ritka, szárított déli növényekkel, száraz földi és tengeri kagylókkal, és hüllőkkel gazdagította; mint a m. kir. kanczellaria titkára pedig a jelzálog rend és hitelintézet ügyében a Buda-pesti Hiradóban több czikk sorozatban jeles értekezéseket közlött. Első neje aufkircheni Troyer Erzsétől (szül. 1808. mhalt. 1841.) gyermekei elhalván, második nejétől Lavocatori Sylviatól (szül. 1819.) egyetlen fia Sándor él, mint a táblán látható.

Czímerök — mint fölebb a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában zöld téren aranynyal diszített vörös ruhás magyar vitéz, jobb kezében zöld koszorút, bal kezével pedig magyar föveget tartva, fölötte balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából az előbbihez egészen hasonló magyar vitéz emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös.

Várady család. (Máskép Szabó) Zemplin vármegyében honos. [1]) Alapítója Váradi máskép Szabó Mihály, ki 1687-ben I. Leopold királytól kapta czímeres nemes levelet. [2])

Czímeres a paizs kék udvarában zöld hegyen karó mellett szőlőtőke, melynek levelei közül két oldalra két piros szőlőgerezd csüng le. A paizs fölötti sisak koronáján szárnyait repülésre szét terjesztett seregély áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3])

Várady család. (Kalmári) Ebből származott Várady János, egykor a Balassák kékkői levéltárnoka, és Nógrád megyei táblabiró, ki 1830-ban nyomatta ki „A magyar zászlósságról“ írt művét. Utóbb Csallóközken Elő-Patony helységben saját birtokán lakott, mint a fölebbi említett uradalom számvevője, és ott halt meg 1848. jun. 3-án kora 67. évében. [4]) Leányai maradtak. Rokona Várady Sándor Nógrád megyében Szecsényben.

Várady család. 1635-ben kapta nemességét III. Ferdinand királytól. [5]) Czimere a paizs kék udvarában zöld téren virágzó tányérrózsák, jobbról fölöttök ragyogó nap felé fordúlva. A paizs fölötti sisak koronájából pánczélos kar nyúlik ki, könyökével jobb felé fordulva és pálmaágat tartva, melyen egy zöld borostyán koszorú van. Foszladék jobbról ezüstzöld, balról aranyzöld. [6])

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not top. 118.
[2]) Collect. herald. fol. 128.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.
[4]) Magyar Irók, Életrajz gyüjt. II. 360.
[5]) Lehoczky Stemmat. II. 424.
[6]) Burgstaller, Collectio Insignium.

E családból volt, és a fölebbi czimerrel élt [1]) Várady László 1681-ben pozsonyi kamarai registrator; 1693-ban ugyan ott tanácsos és perceptor. [2])

Várady család. (Máskép Borbély.) Ebből János 1683-ban élt, midőn őt Iglódy Mihály Debreczen város birája előtt meghatalmazottjának vallja. [3]) E család ivadéka Ádám 1839—48. Máramaros várm. főjegyzője.

Várady család. (Szentkirályi) Közülök Istvánt meghatalmazottjának vallja Szentpétery Erzsébet Sztankay Lászlóné. [4])

Várady család. (Gyöngyösi) 1668—1697-ben élt közülök András, kinek neje Bálintffy máskép Erdélyi Erzsébet bodrog-kereszturi Parlaghy Ferenczet meghatalmazottjának vallja. Ugyan ő nevezett férjét 1668 ban meghatalmazza. [5])

Várady család. A XVI. századtól több egyes Váradi-t ösmerünk, kiket családokra csoportositanunk, adatok hiányában nem lehet.

Szatmár megyében e század elején birtokos Várady Sándor Vetésen, és birtokos Váradi család Garbolczon. [6])

Tán e Szatmar megyei család ősei közé számithatók:

Várady Mátyás, kit 1666 ban meghatalmazottjának vall Becsky Zsuzsanna melléthei Dévény Ferenczné. [7])

Várady máskép Jány István 1611-ben Vetéssy Fruzsinától Torma Benedek özvegyétől Vetésen Szatmárban három telket veszen. [8])

Várady György, kit 1703-ban Vetéssy Bálint özvegye Bay Borbála meghatalmazottjának vallott. [9])

Ismeretes továbbá:

Várady Tamás özvegye Réghy Klára 1572-ben. [10])

Várady Margit 1590-ben Varsady Gáspárné.

Várady István még ifju, anyjának Makay Anna végren-

---

[1]) 1681. oct. 7-én általa aláírt eredeti levél szerint, hol fekete pecsétén czimere is látható.

[2]) Bel M. Notitia nova Hung. I. 459.

[3]) Egri káptalan 5. 1152.

[4]) Ugyan ott.

[5]) Ugyan ott Ptot. O. fol. 852.

[6]) Szatmár várm. II. 135. 277.

[7]) Egri káptalan N. 807.

[8]) Leleszi Convent Protoc. 53. sub. W.

[9]) Egri káptalan levéltára.

[10]) Jászói Convent C. fasc. 1. nro. 20.

delete szerint gyámjául vallja mostoha atyját Kovasznai Imrét 1626-ban. [1])

Várady Kata Pócs István özvegye 1727-ben Abauj, Borsod, Heves és Nógrád megyei javait bevallja testvérének Bajusz Gábornak. [2])

Néhai Farkas Sándorné Irsay Mária 1767-ben bevallott egy curiát Irsán (Pest vm.) leányának Irsay Klárának Várady Jánosnénak, kizárván másik leányát Farkas Zsuzsannát. [3])

Várady István és Péchy István 1671-ben kötelezvényt adnak körtvélyesi Szent-Iványi Mihály kir. fiscusnak börtönből kiszabaditás ügyében. [4])

Várady Ferenczet 1724-ben gr. Zinzendorff tábornok egri parancsnok meghatalmazza Szatmár megyei nagy-székesi birtokos társai elleni ügyében. [5])

Várady Sámuelnek Makay Annától [6]) fia Várady József 1785-ben vérvölgyi Bányai Sámuelt meghatalmazza. [7])

Marmaros megyében szintén van Váradi nevű család, de a fölebb emlitett Váradi Borbély családdal azonos-e, vagy különböző? — nem tudjuk.

Várady Ferencz 1744-ben Máramarosban Dombón két házhelyét és az alsó Dubovecz vizén épitett malmát eladta 600 ftért a kir. ügyésznek. [8])

Talán ezen most emlitett Ferencztől származtak: Antal 1840. közül Máramaros megye főszolgabirája, és Gábor 1861-ben azon megye oszággyülési egyik képviselője.

Várady család. (N.-Váradi és Tordai) Törzse Ferencz, kitől a családfát [9]) igy hozzák le:

---

[1]) Egri kápt. Prot. D. pag. 174.
[2]) Jászói Conv. Prot. 3. folio 313.
[3]) Egri kápt.
[4]) Ugyan ott.
[5]) Ugyan ott.
[6]) Makay Anna előbb Püspöky István özvegye volt, legutóbb pedig Fáy Józsefnek felesége.
[7]) Leleszi Convent Protoc. folio 18. actor. nro 27.
[8]) Ugyan ott Prot. H. folio 52. actorum nro 36
[9]) Hodor Kár. közl. Török Károly Török Eleknek fia szerint.

I. Ferencz
(Tomory Ilona)

II. Ferencz
Váradi de Torda
(Kapy Julia)

III. Ferencz
(Lakatos Mária)

András
de Torda
(Csernátoni Erzse)

Sándor
(Vida Klára
Bádokból)

IV. Ferencz

Róza
(Rettegi Visky
Péter Galgón)

Teréz
(Török Elek)

Török Sándor.

Sára
(bágyoni
Varó István)

Klára
1814.
(1. Katona Zsigm.
2. Guthy Dénes)

Állítólag a család 1660. után a török alatt nagyváradi birtokát a fiscussal elcserélvén, Tordára telepedett. A Tordai előnevet II. Ferencz vette föl. András fia Sándor birt Sz.-Zsomboron.

Nagy-váradi Várady Ferencz 1815-ben Kővár vidéki törv. széki ülnök.

Tán e család oldal-ági ivadéka Pál 1819-ben tótfalusi birtokos. Tán e család őseinek egyike Váradi János is, az erdélyi fejedelemnek 1661-ben kapitánya. [1])

Várady család. (Kecseti és budaki) Szintén erdélyi család. Nehány izen nemzékrende [2]) ez:

I. Zsigmond
1701—1715.
dobokai alispán
és főbiró.
(Csegezy Judit)

János	II. Zsigmond	György	Krisztina	Éva	Kata
† 1774. nov. 6. Kecsetben. (Sarmaságby Rákhel)	†	(Diószeghy Judit)	(b. Diószeghy Mihály)	(Varsányi Benedek)	(Galfalvy Gerg. v. Ábrah. özvegye 1786.)

I. Zsigmond 1701—1704. Doboka megye alispánja, 1711—15. főbirája volt.

Fia János 1770-ben nagyváradi előnévvel armalista, feladás szerint, birtokos anyai jogon Kecset-Szilváson, és tán testvére József is, Száz-sombori predikátummal birtokos Sz.-Somboron.

[1]) Szalárdy Siralmas krónika 609 lap.

[2]) Hodor K. közl. Retteghy György († 1786.) naplója után.

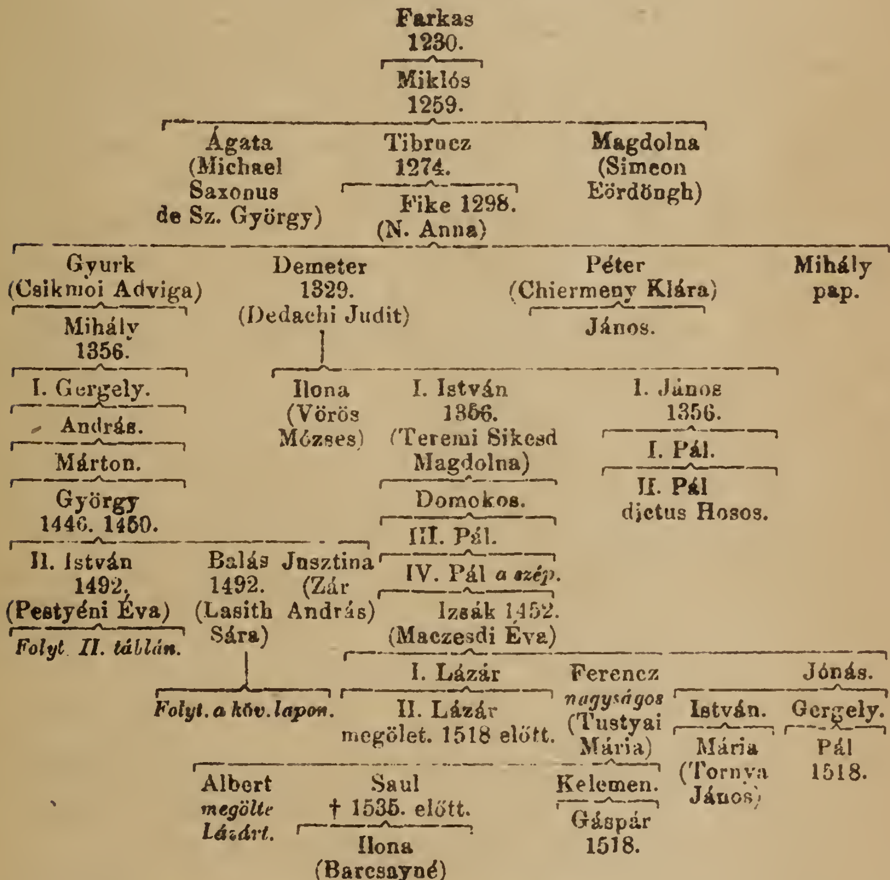
Kecsetben a család Eheni család után örökösödött. János 24 évig élt nejével.

Tán e család ivadéka Bora Losonczy Miklós özvegye 1770-ben, volt dézsi birtokos. István, kinek neje Fosztó Kata.

Várady család. Erdélyi család. Az armalist Várady András kapta 1610. jun. 12-én Báthori Gábor erdélyi fejedelemtől. [1])

Várady család. (Kéméndi) Hunyad vármegye egyik legrégibb ősi családa. Tagjai nagyobbára azon megyénél főbb hivatalokat viselték a legujabb korig. A család törzse Farkasius de Keménd 1230. táján élt. Kemend helység Hunyad megyében fekszik. E Farkastól a család következőleg [2]) származott le:

I. tábla.

[1]) Kemény J. Notitia Capit Albens. pag. 288

[2]) Családi közlés néhai V. Lászlótól.

I. Márk, *ki az előbbi lapon.*
(Gibárti Anna)

Bálint 1535.
Eszter (Kristyóri Boldizs.)

III. István 1535. Dévánál

Bora (1. gyalmai Ponuch Jakab 2. Váradi János)

II. Márk 1535.
III. Márk 1592. kapja m. Bényét.

Sebestyén 1535.
Ilona (Figulus Mihály)

László 1535.
Tamás.
Máté *préda ember.*
Tamás elesett Gyaluná l.
Miklós 1690. eles. Zernyestnél.

Kristóf 1535.
Éva (Hosdáthi Péter)

Mihály (dévai Borczun Éva)
Krisztina (Brádi Pál)

Judit (sz.-györgyi Nagy Pál)

István (Vékony Anna)
Anna (Tisza Tamás

József (Ribiczei Rebeka)
Kata (Diószeghi Ábrahám)
Sára (Szilvási József)
András (Pogány Nyakazó Julianna)
Sára (Csolnakosi Bálint)
Zsuzsa (szomorjai Demeter János)
Klára (Zeyk József)
Anna (Hernya Pál)

Izsák (szacsali Pap Sztantira)

II. t á b l a.

II. István, *ki az I. táblán.*
1492.
Váradi nevű.
(Pestyéni Éva)

Miklós
(Osztrovi Klára)

Jankul 1535.
György.
Sára (Zajkányi Jób)

Tamás 1535. (Bobik Ilona)

Anna (Nádudvari István)

II. János elesett 1601. (1. Váradi Bora 1. Borbély Erzse)
I. Zsigmond 1602. (Zeyk Ilona)
Ilona (Ribiczei Tamás)
III. János 1605. 1618. (Csch Anna)
Folyt. a köv. lapon.
Bora (Vitéz Dávid)
Salome (egy német neje)

Éva megöletett

Gergely † vadkan által (Cserményi Sára)
Illés 1602.
István 1602.

Ágnes (Mara Lázár)

Laszk (Baksch Éva)
Mária (Demsusi Péter)

Zófia (Markocsán Péter)

III. János, *ki az előbbi lapon.*
1605. 1618.
(Cseh Anna)

III. Zsigmond 1671. (Nádudvari Kata)
III. István elesett 1659. (Alsó Anna)
Ferencz 1682. (Fráter Petrona)
Klára (Domokos Péter)
Krisztina (Buda Pál)

III. Zsigmond gyermeke:
Sára (Tornya Pál)

Ferencz gyermekei:
IV. István követ a portára (Tisza Klára)
Mária (Gargócs István)
Ágnes (Gyárfás Tamás)

IV. István gyermekei:
Ferencz 1711. Rákóczy hive (Tállyay Klára)
V. István sz. 1657. sept. 22. (Keresztesi Kata)
Mária (Berivói György)

V. István gyermekei:
András (Kendeffy Julia)
Anna (Radul Gásp.)
VI. István föbiró (Markocsán Zsuzsa)
I. László föbiró (Mara Éva)
Ágnes (dévai Nagy Sándor)

András gyermekei:
Krisztina (Csulai Illés)
Zsigmond föbiró (Púj Sára)

VI. István gyermekei:
Mária (Buda Sándor)
Anna (Miske Zsigm.)

I. László gyermekei:
Anna (Szentpáli Zsigm.)
Mária (Brádi Fer.)
György föbiró (1. Noptsa Mária 2. Vadas Klára)

Zsigmond gyermekei:
Mózses föbiró (1. Tisza Sára 2. Inczédi Ilona)
Róza (1. Makray N. 2. Fábián N.)

György gyermekei:
Zsuzsa (Szentpáli Ferencz)
Mária (Kozolyai Zsigm.)
Pál Perceptor 1794 (Barcsay Mária)
Bora (Nándra Mózses)
György meggyilk. 1784.
II. László (Brázovai Kata)
Ágnes 1764. (Bália Samu)

Mózses gyermekei:
Ignácz kir. tan. főisp. helv. (1. Buda Mária 2. Dobay Eszter)
Sára (Makray Zsigm.)
Teréz.
Bora (Púy Zsigm.)
Róza (Ponori Istv.)

Ignácz gyermekei:
Erzse (Hollaki Albert)
Albert emigrált 1849.
Ádám archaeolog. Déván.
Gyula.

Pál gyermekei:
I. József kir. Percept. *katholizált* † 1836. (Noptsa Sára)
Teréz (Buda András)

II. László gyermeke:
Dániel (Makray Kata)

Dániel gyermeke:
Antal (1. Hollaki Cecil. 2. Kenderessy Anna)

Antal gyermekei:
Mihály, Anna megölettek 1848.

I. József gyermekei:
IV. János föbiró (pávai Vayna Julia)
Klára (Alsó Elek)
II. József kir. táb. ülnök † 1836. (Berivói Mária)

II. József gyermekei:
Anna †
József kivégezt. 1854,
Sándor †
László † 1860

IV. János gyermekei:
Elek (Nándra Teréz)
Ágnes (Kiss Sámuel)
Czeczil (Markus Károly)
Póli.
János † 1849.
Bertalan.

A családfa első öt nemzedekét a Váradi család ellen a mult században a Zeyk család leányágoni örökség végett inditott perében igazolta.

1356 ban András vajdától és szolnoki főispántól Demeternek fia János és Gyurknak fia Mihály Kéméndi nemesek a Kéméndi határban elfoglalt Sumligethre határjárást, és visszahelyezést nyernek. [1]) Demeter ága a XVI. század első felében kihalt. Ágából IV. Pál szépnek jelöltetett, ennek fia Izsák 1450-ben pereli Györgyöt a magtalanúl elhalt I. János fele birtokaért. Izsák fiai közül Ferencz „nagyságos"-nak czímeztetett. II. Lázárt megőlte unoka-testvére Albert, miért Pál a Gergely fia 1518-ban a megölt Lázárnak fele birtokrészét követeli Kelemen fiától Gáspártól. Kelemen testvérében Saulban kihalván ezen egész ág, 1535-ben István és Balás ága a hagyatéki Kéménd, Bánpatak, Veremága, Gyertyámos, Csikmó, Várad, Városviz, Bucsi, Kaprocza, Dedács, Nyavalyás, Burian, Herzegány, Orminge helységbeli részekre uj adományt vittek.

1492-ben Györgynek fiai I. János és Balás részint atyjok érdemeiért, részint 58 ft. összveg lefizetése mellett I. Ulászló királytól adományt nyernek teremi Sikesd Miklós és Benedek magvaszakadtán azoknak kéméndi és bánpataki részbirtokaikra, de az iktatásnál (Octav. fest. Epiph. Dni) ellentmondtak Ferencz fiai: Albert és Kelemen, úgy Jónás fiai István és Gergely.

1497-ben I. István és Balás adományban nyerik Bucsi,

[1]) Eredeti a családnál Déván

Várad (Tót-Várad=Váradia) és Kaprucza helységet Arad megyében, és ez időtől kezdé a család a Váradi nevet fölvenni a Kéméndi helyett, tehát az Arad megyei Várad helységbeli birtokról. [1])

Balás ágán, mint egy családi régi (XVII. századi) genealogiára jegyezve van, I. Márknak fia III. István elesett a török ellen Dévánál 1550 ben, II. Márk hadban megsebesülvén, ennek folytán meghalt honn, és eltemettetett a Buthkai szőllők mellé; fia III. Márk 1592. Küküllő megyében Magyar-Bényét kapta. László (I. Márk fia) enyingi Török Bálint javai igazgatója volt, ennek unokája Máté préda-ember, ennek fia Tamás Bononiából haza jövet török rabságba esett, meg nem válthatá magát, elesett a gyalui csatában. Fia Miklós Tököly ellen harczolt Zernyestnél, és ott elesett 1690-ben. Ez ág András leányaiban kihalt

II. István ágán, (a II. táblán,) annak unokái Jankul és Tamás) a Demeter ág kihaltával — mint fölebb is említetett, annak részbirtokaira 1535-ben uj adományt nyertek.

Tamásnak gyermekei közül Évát rablók gyilkolták meg, Gergelyt vadkan ölte meg a bánpataki erdőben, hol „Mormintulu Geci" nevü domb őrzi emlékét. Ennek fiai Illés és István, midőn Bástához közeledněnek, Bába Noak parancsára Drompath falunál megölettek. Tamásnak fia még

II. János a család megalapítója volt, első neje Váradi Bora halála után másodszor nőül vette Borbély György testvérének Andrásnak leanyát Erzsébetet. Elesett 1601-ben. Gyermekei közül

I. Zsigmond, kit Básta 1602-ben kelt védlevelében, melyet Városvíz, Zád, és Arad megyei Bucsi jószágaira adott, „*Provisor arcis suae Caes. Majestatis Romanorum* ?)" nevez, török fogoly is volt, de meg szökött. Bástától kapott engedélyt, hogy czímerébe a zászlóra a kétfejű sast betehesse; leányában kihalt. Testvére

III. János 1610. febr. 24-én mint Provisor curiae Albensis, kapja Széplaky Péterrel Bethlen Gábortól Temes megyében Vaia, Némethi, Papd, Zilas, Parcza, Sasvár, Kis-Erdeő, Bozi, Vámtelek, Bozzas, Csombord, Szent-Mihály és Csóka helységeket. Utóbb dévai várparancsnok. Nejétől Cseh Annától gyermekei közül

II. Zsigmond 1671-ben visszaváltja Csikmót Kenderessy Györgytől; leányában magvaszakad.

III. István kapitány, elesett a csatában 1659-ben.

---

[1]) Eredeti a család dévai ágánál

Ferencz hajdúkkal rontott a keméndi templomra, miért köz kereset alá esett, de meghalt. Nejétől Fráter Petroneliától fia IV. István 1660-ban követ a török portára és czímzetes temesi bán. Nejétől Tisza Klárától egyik fia Ferencz mint Rákóczy híve 1711-ben kibujdokol, Csigmót és Dedácsot Fodornak, Herczegány és Armingye helységet egy Bethlennek adá zálogba, temességi javait nótán veszté. Testvére

V. István szül. 1657. sept. 22-én. Hunyad megyében főbiró volt, adományban kapta Berekszót, és minden javaira adományt vitt, czímerébe beveszi a hét várat, és két kart, melyek egyike tollat, másika kardot tart. Nejétől Keresztesi Katától több gyermekei közül VI. István és I. László, mindkettő volt Hunyad megyei főbiró, két máig élő ágra osztá a keméndi Váradi családot, mely ezentúl Hunyad megyénél folytonosan főhivatalokat viselt.

VI. István ágán Ignácz 1815-ben Hunyad megyei főbiró, utóbb kir. hivatalos, Hunyad megyei főispáni helytartó és kir. tanácsos. A Maros szabályozására sokat tett, sok szép római és hazai régiségeket gyűjtött, melyeket jelenleg fia Ádám, — ki 1860. óta a római archaeologiai társulat tagja, — szaporit és tanulmányoz. E gyűjtemény Déván van. A család leveltárának Keménden tartott egy része 1848-ban elpusztúlt.

I. László fia György főbiró, ennek György fiát 1784-ben a Hóra támadáskor az oláhok gyilkolták meg, másik fia II. László, kinek végivadékai Antalnak gyermekei: Mihály és Anna 1848-ban Abrudán az oláhok öldöklésének áldozatai lettek. — Harmadik fia

Pál 1794-ben Hunyad várm. kir. főpénztárnoka volt, fia I. József szintén az, katholizált és a püspöki javak igazgatója lett. Nejétől Noptsa Sárától egyik fia II. József előbb, 1815-ben még tiszt. aljegyző, majd főbiró, 1834-ben Hunyad megye országgyűlési követe, kir. táblai ülnök, meghalt 1836-ban. Fiai közül József menekült, utóbb mint fölkelési emissarius elfogatván, 1854-ben kivégeztetett, testvérei szintén elhaltak, legutóbb a derék László 1860-ban.

IV. János 1815-ben tiszteletbeli aljegyző, utóbb főbiró volt, gyermekei a táblán láthatók, közűlök János elesett 1849-ben.

Ez ág levelei 1848-ban Keménden elégtek.

Még él Hunyad megyében egy ág, melynek azonban kiválását a család sem tudja, ez ág birtokos Bokaj, Almás, Tekerő és más helységekben. Közűlök János szolgabiró volt, leányai közül egyik Tövisi

Gergelyné, másik Ribiczei Jánosné. Ez ágból való I g n á c z, továbbá D o m o k o s, kinek Kenderessy Rozáliától fia O t t ó.

A család czimere, — mint fölebb a metszvény ábrázolja — a paizs udvarának alapján hét vár, e fölött szemközt jobbról oroszlán, balról szarvas ágaskodik, köztök egy zászló leng, melyen kétfejü sas látszik, e fölött csillag. A paizs fölötti sisak koronáján férfi kar könyököl, kivont kard-hegyén török fejet tartva; régibb pecsét-czímereken a szarvas feje fölött kar karddal, az oroszlán feje fölött kar íróstollal látható.

Várady család. (Rettegi) Közülök S á m u e l 1815 ben Belső-Szolnok vármegye alszolgabirája és uti biztos.

Várady család. (N.-Enyedi) Közülök J á n o s N.-Enyed város törv. széki ülnöke, L á s z l ó erdő-felügyelő és S á m u e l orvos, ki 1857. dec. 2 án halt meg, és derék alapitványa által nevét az utókorra is biztositá. [1])

Váradi-Szakmáry család. *Lásd Szakmáry cs.*

Váradkay család. *Lásd Varatkay cs.*

Várallyay család. Várallyay nevü nemesek említetnek Ugocsa vármegyében 1423 ban. [2])

Várallyay S z a n i s z l ó 1531-ben János király híve és egyik küldöttje volt a visegrádi tanácskozmányra. [3])

1662-ben Várallyay L ő r i n c z ecsedi predikátor volt. [4])

E században Várallyay G y ö r g y Soprony vármegye tiszti főügyésze és 1802 ben azon vármegye országgyülési követe volt.

Varannay család (vagy Varannyay.) Gömör vármegye nemes családai közé számitják. [5]) Varannay K l á r a 1720-ban Apáti Miklós debreczeni ref. lelkész neje volt. [6])

Varasdi család. Varasdi Imre szerzette a czímeres nemeslevelet 1760-ban M.-Terézia királyasszonytól. [7])

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. ezüst udvarban vörös ruhás kar könyököl, kivont kardot tartva; a 2. vörös udvarban arany egyszarvúnak feje látszik, a 3. és 4. kék udvar közepén függőleges

---

[1]) Pesti Napló 1857. évi dec. 17. számában.
[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 158.
[3]) Budai Fer. Polg. lex. III. 168.
[4]) Szirmay Szatmár várm. II. 72.
[5]) Bartholomaeides Not. C. Gömör pag. 148.
[6]) Básthy Magy. Eml. 262.
[7]) Collect. herald. nro 110.

arany szelemen által választatik el, mindenik udvarban arany csillag látható. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Varatkay család. Szabolcs vármegyében a XVII. században lakozott; közülök Varatkay Ferencz azon megyénél 1650-ben esküdt, [2]) 1687-ben alispán volt. [3])

A lekcsei Sulyok családdal beházasodás utján sógorságban állott.

Varbóky család. Hont megyei kihalt család, mely nevét Krasznay máskép Széplaky-nak is irá, mint ezen munka VI. köt. 462. lapján és X. köt. 678. lapján említők. Neve különben előbb Varbóki Vas volt.

Azokhoz, mit az idézett helyeken feljegyzénk, pótlásúl és igazításúl csak a következőket adhatjuk.

1544-ben Varbóky Györgynek Csery Borbála fiának magvaszakadtán Várday Pál érsek és kir. helytartó Vass Istvánnak és Csery Borbálának és leányainak Julianna, Kata, Krisztina, Anna és Margitnak Hont megyei Farkas-Varbók egész helységére uj adományt ád. [4])

A X. köt. 679. lapján álló Ferencznek neje Galsay Bora (nem Mária) volt egy táblázat szerint, a fölebbi adat szerint azonban Csery Borbalát birta nőül, talán második házasságban.

Ferencznek gyermekei közé teendő György is, ki kihalt 1544. előtt, és Margit 1585. előtt Kelecsényi Jánosnak elhalt neje. — Juliannának Kürtössy Balástól való leányát Kürtössy Katalint Nagy Sebestyén korponai gyalogsági hadnagy birta nőül.

Wárday család. (Kis-Várdai †) A Guthkeled nemből (genus) ered. Nevét Szabolcs vármegyei Kis-Várdá-ról vette és irta. Első ismert törzse Mihálynak fia Aladár volt, ki V. István király korában élt, és az egri egyház elégetett kiváltság-levelei ügyében tanuskodott. [5]) Ennek három fiai maradtak: Jakab, II. Aladár és I. László, kik 1311-ben éltek, az utóbbi elvévén nőül jelethei Szecsőd (Zochud) fiának Mártonnak leányát Margitot, nemzé I. Jánost, ki

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo tomo XIV.

[2]) Er. okmány.

[3]) Lehoczky Stemmat. I. és 1687. évi 15. törv. cz.

[4]) Az eredeti oklevél Máttyus János nyug. tartományi albiztosnál.

[5]) Wagner Car. Collectanea geneal. hist. dec. II. 71—82. ki után van itt a leszármaztatás egészen.

Kis-Wárda várát kiigazítatá és kibővíteté; meghalt 1357-ben. Két fia maradván, I. Miklós magnélkül halt el, a másik I. Domokos, ki 1380-ban a rokon Báthoriakkal perelt, négy gyermeket nemzett: I. Zsigmondot, kinek leánya Katalin albesi Zólyomi Tamáshoz ment nőül, I. Mihályt, II. Miklóst és Pelbártot. Ez utóbbi három testvér három ágra terjeszté a családot. Lássuk ezen ágakat egyenként.

I. Mihály ága.

I. Mihály Zsigmond király kiséretében járt német, franczia s több országban. Egyetlen fia volt II. László, ki 1471-ben halt meg. ennek négy gyermeke maradt: Hedvig agárdi Teöke Péterné, III László, I. András magtalan, és II. János. Ezek közül

III. László 1505-ben jelen volt a rákosi országgyűlésén. [1]) Első neje albesi Zólyomy Anna, a második Batthyány István leánya Katalin volt. Amattól születtek leányai: Judit Verebélyi Jánosné, és Klára Kallói Nagy Jánosné 1524-ben élők, és fiai György, ki 1510-ben Krakkóban iskolázott [2]) és IV. László, mindketten korán magnélkül elhaltak.

II. János szintén nem volt családja terjesztésében szerencsésebb. Nőül vévén báthmonostori Thőtös László leányát Orsolyát, ezzel Bars, Hont, Fejér, Bodrog és Tolna vármegyékben terjedelmes birtokot kapott. Azonban fia V. László korán elhalván, egyetlen leányt Katalint hagyta maga után, ki csábrági Erdődi Bálinthoz menvén férjhez, utánna birtokaiban az örökösödött. [3]) Igy I. Mihály ága kihalt.

II. Jánossal egykorban éltek a Wárday családból többen, kiket a családfára elhelyezni nem tudunk. Illyenek voltak II. Ulászló korában a három testvér: Pál, Péter és Máté. Ezekből Pál Esztergom megyei pap és földvári apát volt, de korán elhalt. Péter szintén papi pályán szerepelt, Olaszországban tanúlt, előbb esztergomi kanonok, majd földvári apát, végre 1481-ben kalocsai érsek volt. Haragos természetéről dühösnek is neveztetett. Róla irják, hogy midőn Mátyás király ellene felháborodván, őt elzáratá, mondta volna: „*arva fuisti Petrus, arva eris, et in Arva morieris.*“ Utóbb érsekségébe visszahe-

[1]) Jászay P. A magyar nemz. napjai a moh. vész után 157.

[2]) Bursa Cracoviensis pag. 25.

[3]) Nagy Gábor szerint (Tudományos Gyüjt. 1836. évi VI. köt. 84. lapján) a Tőtősi család birtokait utóbb Wárday István kalocsai érsek testvéreivel nyerte volna el Mátyás királytól, mint erről alább szólni fogunk.

lyeztetvén, élt 1501-ig. [1]) Testvére Máté, ki testvéréről *Érsek*-nak, és jószágáról *Adorjáni*-nak is neveztetett, 1509-ben temesi főispán volt.

Ugyan ez időkorban éltek még Wárday másik Pál és Wárdai Tamás. Amaz szintén pap lőn. 1521-ben budai prépostból veszprémi püspök és kir kincstárnok, 1524-ben egri püspök, 1526 ban végre esztergomi érsek és végre 1543 ban kir. helytartó. [2]) Meghalt 1549. octob. 12-én kora 66. évében. Sima udvarias modorát jellemzi a róla felmaradt közmondás: „*Ez sem tanúlt Várdai Pál udvarában.*" Testvére volt Mihály, ki Mohácsnál esett el 1526-ban.

Tamás tán egy személy az 1547-ben volt királyi személynökkel. Gyermekeit maga igy jegyzé föl: Péter szül. 1518. mhalt 1522. Zsigmond szül. 1520. oct. 18-án. János szül. 1522. máj. 7-én. Péter szül. 1524-ban Kálmán napján. Többet róla nem tudhatni.

Pelbárt ága.

Pelbárt testvére I. Zsigmondnak és I. Mihálynak, hat gyermeket nemzett, három leánya Zsuzsanna Pocsaji Jánosné, Potencziana Zokoly Péterné, és Anna váraskeszi Lépes Jánosné volt, ezen kivül voltak fiai III. Mihály, III. Aladár és István az érsek.

III. Mihály magnélkül halt el.

III. Aladár főpohárnok és 1459-ben Szabolcs vármegye főispánja volt.

István Olaszországban tanúlt, 1454-ben erdélyi prépost, utóbb kalocsai érsek és főkanczellár lett, 1468-ban pedig bibornok. Élt még 1470. nov. 24 én is. [3]) Ennek testvéreiül teszi egy tudósunk [4]) a táblán V. Lászlót és II. Miklóst, lehet azonban, hogy csak a deák „*frater*" szó tág értelme által tévesztve meg, miután Wagner szerint amazok egészen más ízbeli rokonai voltak, és eképen igénybe vehették érseki rokonuk közbejárását a Tötösi magszakadt család birtokaira nézve. Ez ág benne kihalt.

---

[1]) Levelezését kiadta Wagner Pozsonyban 1775-ben „*Epistolae Petri de Wárda*" czím alatt.

[2]) Ezen Wárday Pálnak, mint királyi helytartónak egyik, 1544-ben a Varbóky család részére adott, uj adománylevelén láttam pecsétét, melyen czímere: „hátulsó lábain ágaskodó oroszlán", mely czímer elüt a Kis-Wárdai család czímerétől, melyben egy kigyó vagy sárkány köritette ágasfa van; s igy tán e Pál más Wárdai család ivadéka volt?

[3]) Nagy Gábor Tudományos Gyüjtemény 1836. évi VI. köt. 84.

[4]) Ugyan az, ugyan ott.

II. Miklós ága.

II. Miklós, Pelbárt testvére, nemzé III. Miklóst, ki az 1444. évi országgyűlésen lett Szabolcsi főispánná, 1455-ben kir. kincstartó volt. Nejétől Perényi Katalintól négy fia maradt: IV. Miklós, Simon, Mátyás boszniai püspök 1486-ban, meghalt 1489-ben, és IV. Aladár. Ezek közül

Simonnak fia volt Tamás egri megyei pap 1545-ben.

IV. Aladárnak szintén egy leánya maradt: Eufrosina csébi Pogány Zsigmondné.

A negyedik testvér IV. Miklós a család alapitásban sokkal szerencsésebb volt. Nejétől Eufémiatól egy leánya Anna Drágffy János jegyese és következő hat fia maradt:

1. II. Isván, ki nőül vévén hasasterjéni vagy csúzi Markoss László leányát Ilonát, ettől nemzé Borbalát, apanagyfalvi Apaffy Ferencznét.

2. I. Ferencz 1510-ben kincstárnok, majd váczi, utóbb erdélyi püspök, 1520-ban a leleszi convent előtt testvérei János, Mihály, Imre és Ambrús részére bevallást tesz. 1523-ban végrendeletet tett, melyben a két előbbi testvérnek a báthmonostori, a két utóbbinak pedig a kis-várdai jószágokat hagyta. Meghalt 1524-ben, mások szerint Mohácsnál esett volna el.

3. III. János 1517-ben kir. udvarnok, zászlós ur volt. [1]) Nejétől Ráskay Krisztinától egyetlen leánya Fruzsina előbb Vinnai [2]) az az Eödönffy Istvánné, utóbb alaghi Bekény Istvánné volt.

4. IV. Mihály, kiről alább.

5. Imre jeles férfiú, ki a mohácsi ütközetben lelte sirját 1526-ban, nőtlenül.

6. Ambrús, ki nőül vévén losonczi Bánffy Petronellát, ettől leánya Klára 1544-ben Serédy Istvánné volt.

Kihalván a megnevezett testvérek, visszatérünk ezek közül a 4-dik testvérhez IV. Mihályhoz, kinek ága legtovább virágzott.

IV. Mihály a mohácsi ütközetből szerencsésen megmenekülvén, kincseivel együtt Tolna megyei Málé nevü várába vonúlt. Élt még 1552-ben is, midőn Kis-Várdát, — melyet Martinuzzi elfoglalt, — neki vissza adta. Első nejeül Báthori Klárát vélik. Bizonyos, hogy neje volt Sarma-

---

[1]) Tudományos gyűjt. 1834. évi I. köt. 3. lap.

[2]) Wagner C. dec. II. p. 80. Sajtó hibából *de Vinna* helyett „Stephani de Vienna" van nyomva, melynek folytán Budai Fer. Polg. lex. III. kötetében a Vienná-ból „Bécsi" családnevet faragott.

sági Erzsébet, ettől születtek gyermekei: III. István, V. Miklós, II. Ferencz, V. Mihály és Anna Zokoli Miklósné. Ezek közül a két első magnélkül halt el, valamint V. Mihály is, ki 1579-ben főpohárnok mester volt, élt még 1582-ben is. Özvegye Dobó Krisztina utóbb gersei Pethö Gáspárné lett. Azonban a harmadik testvér V. Miklós családot alapitott, nőül vévén Losonczi Dorottyát, ettől lettek gyermekei: IV. István, V. Aladár, VI. Miklós és IV. János, kik azonban mindnyájan magnélkül korán elhaltak, leánya azonban Katalin, ki 1580 máj. 5-én született, és kora 14. évében kis-várdai Szokolyi Miklósnak lön jegyese, utóbb azonban Telegdi Pálhoz ment férjhez, ennek halála után pedig bedeghi Nyári Pál váradi kapitányhoz, meghalt 1630 ban, és a Kis-Wárdai családot sirba vitte. Utódát Nyáry Krisztinát Eszterházy Miklós vévén nőül, ezzel Kis-Wárda is az Eszterházyakra szállt.

A családfa következő:

I. tábla.

Mihály

Aladár 1298.

Jakab 1311. — II. Aladár 1311. — I. László 1311. (Jelethei Margit)

I. László gyermeke: I. János Kis-Várda uj épitője † 1357.

I. János gyermekei: Domokos 1380. — I. Miklós.

Domokos gyermekei: I. Zsigmond — I. Mihály — II. Miklós — Pelbárt.

I. Zsigmond: Kata (Zólyomi Tamás)

I. Mihály: II. László † 1471.

II. Miklós: *Folyt. II. táblán.*

Pelbárt gyermekei: Zsuzsa (Pocsay János) — Potentia (Zokoly Péter) — Anna (Lépes János) — III. Aladár 1459. szab. főisp — II. Mihály. — István kalocsai érsek bibornok

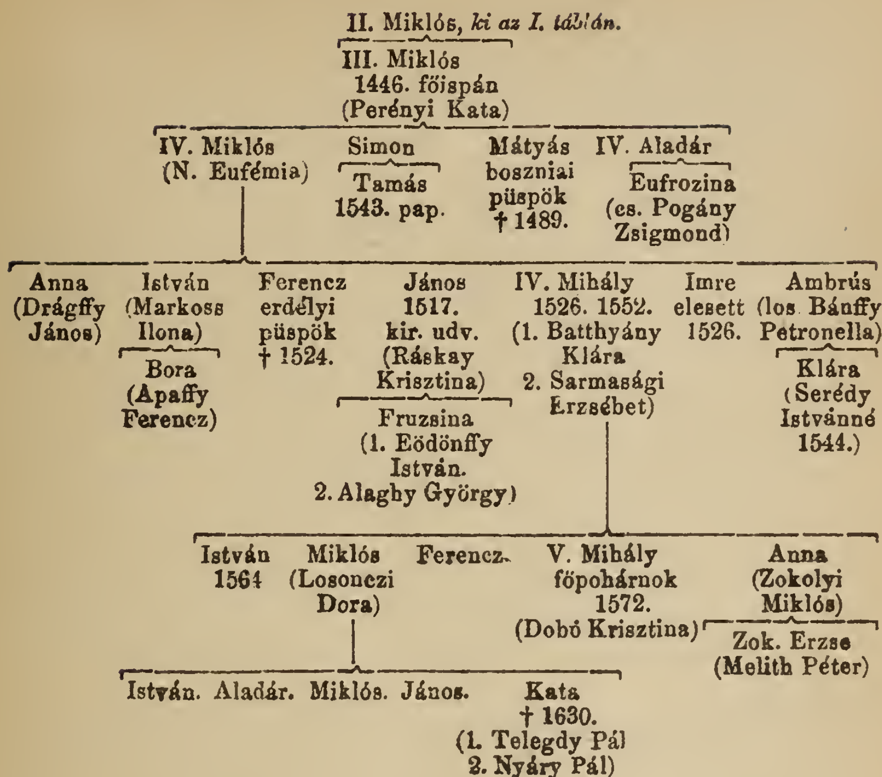
II. László gyermekei: Hedvig (Tőke Péter) — III. László (1. Zólyomi Anna. 2. Batthyány Kata) — I. András † — II. János (Tőtösi Orsolya)

III. László gyermekei: IV. László † — György † — Judit (Verebélyi János) — Klára (Kállay János)

II. János: V. László

V. László: Kata (Erdődy Bálint)

II. t á b l a.

A család czimere — mint Wagner Wárdai V. Mihálynak 1579. évi pecséte[1]) után közli,— a paizs udvarában egy bogas ág (vagy szarvas agancs?) melyet farkát szájába vevő kigyó körit.

Várday család. Jelenleg Beregh vármegye nemessége közé számitatik. [2])

A mult század elején élt Kis-Várday János, kinek Semberi Sembery Judittól leánya Mária Kőrössy Sámuelné volt.

Várfalvi család. (Őrkei.) Erdély kihalt családai között emlittetik. [3])

Várffy család. Alapítója Burgmann Károly, ki a magyar királyi helytartóságnál mint számvevő 32 évig viselt hü szolgálata ju-

[1]) Wagner C. Coll. gen. dec. II. fig 6.
[2]) Fényes E. Magyar orsz. stat. geogr. állapotja III, 56. lap.
[3]) Kőváry L. Erdély n. családai 271.

talmául 1841 ben V. Ferdinánd király által magyar nemességgel jutalmaztatott és vezetékneve Várffy-ra változtatott. [1]) Egyik fia Károly (szül. 1812.) előbb nagy-csalomjai, jelenleg Nógrád megyében mohorai kath. plebános.

Varga család. E nevet Pozsony, Gömör, Szabolcs, Szatmár, Ugocsa, Veszprém, Zemplin és Zala stb. varmegye nemessége sorában találjuk.

Egyik Varga nevű család I. Leopold király által 1673. jul. 28-án nemesitetett meg, és czimeres levele azon évben Nógrád megyében Füleken hirdettetetett ki. Utódai közül Varga Mihály és János 1726-ban Nógrád megyében igazolták kétségtelen nemességőket. [2]) Ezeknek utódai Varga idősb és ifjabb István és Mátyás 1755-ben szintén Nógrád megyében éltek, mint valódi nemesek.

Másik Varga család alapítói Varga János és Lőrincz, kik 1713-ban III. Károly királytól nyertek czímeres nemeslevelet. Czimerök a paizs kék udvarában zöld téren álló vörös ruhás magyar vitéz, kék övvel, oldalán kard lóg, lábát sárga csizma fedi, fején prémes vörös kalpag van, jobb kezében három búzakalászt tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan vitéz emelkedik ki, jobb kezében kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [3])

Zemplin vármegyében szintén van Varga nevű nemes család. [4]) Úgy Ugocsa megyében is, hol 1750-ben Péterfalván, úgy Forgolányban és Tivadarfalván uj nádori adományban részesültek. Ebből e század elején Tivadarfalván birtokos volt Varga László, Forgolányban Mihály, Ferencz és József. [5])

Bács-Bodrog megyében az 1825. évi nemesi összeirásban Baján találjuk a Varga és Varga-Nagy nevű családokat. Vargai Gáspár Bács megyében 1820-ban esküdt volt.

Varga család. (Felső Őri) Vas vármegye azon adományos családainak egyike, melyek 1582-ben F.-Őrre kir. adományt vittek. *Lásd Zámbó cs.*

Varga család. *Lásd Vadász cs.*

---

[1]) Pesti hirlap 1841. évi 6. szám.
[2]) Protoc. C. Neograd anni 1726.
[3]) Coll. herald. 668. és Adami Scuta gent. XIV.
[4]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 118.
[5]) Szirmay C. Ugocsa pag. 125. 126. 129.

Vargyai család. Alapítá Vargyai István, ki 1718-ban III. Károly királytól kapott czímeres nemeslevelet. [1])

Czímere a vért kék udvarában zöld téren jobbra forduló és bal lábán álló daru, felemelt jobb lábával kövecset tartva; a vért fölötti sisak koronáján szintén olyan daru látható. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Várhegyi család. Hazánkban e család alapítója Du Mont de Beaufort Ágost, (szül. Bouchain 1748. jul. 17-én) ki mint a cs. kir. főszállás-mesteri táborkarnál alezredes 1794. octob. 9 én I. Ferencz római német császár és magyar király által római n. sz. birod. nemességre emeltetett, és kivánságára franczia hangzású neve „Perg von Burgberg"-re változtatott. Utóbb már mint nyugalmazott ezredes úgy atyja érdemeiért, ki a franczia udvar részéről Bécsben ügynökösködött (negotiator) valamint saját, 1767—1797-ig viselt katonai szolgálatiért 1829. nov. 6-án Bécsben kelt oklevélben I. Ferencz királytól magyar honfiusitást és igy magyar nemeslevelet nyert, mely 1831. april. 27-én Hont megyében, 1840. sept. 9-én Pozsony vármegye előtt is kihirdettetett és időközben az 1836. évi országgyűlésen a 47. törvény czikkben is elfogadtatott. Meghalt 1835. mart. 30-án Währingben. Nejétől Bellesini Ferencz leányától Bellesini Teréziától, kit még kapitány korában Bécsben 1783-ben vett nőül, a táblán látható öt gyermeke született, kik közül a legidősb II-ik Ágost (szül. 1784. Bécsben) már 1829-ben a cs. kir. hitelpénztár egyik jubilalt beszedője lévén, nov. 25 én I. Ferencz királyhoz báróságért folyamodott, felhozván igénylő érdemeit a M. Terézia rend megnyerhetésére, főleg egy, nagyatyja Du Mont [2]) állítólag báró és bécsi franczia ügynök részére M. Terézia által 1753-ban kiadott útlevél alapján; azonban 1830. 5-én kelt cs. kir. hátirattal az igényelt családi egykori báróság törvényes beigazolására utasíttatott.

Mielőtt a család legutóbbi származási fájára és tagjainak megemlítésére térnénk, megemlítendő, hogy a család törzsőseül a Guillaume trieri érsek munkája 137. lapja szerint 1088. évben a keresztes hadban részt vett Drogo du Montot kereste ki, továbbá a következő: a) Marquis du Mont de Gages (marquis 1758. óta.) b) Báró du

---

[1]) Adami. Scuta gentil. tomo XIV. et Collect. herald. nro. 524.

[2]) Szerencsém volt a család nagy gonddal, de legtöbbnyire csupán történeti könyvekből vett hiteles másolatok alapján 1230-ik évig fölvitt származási fáját a hivatkozott kivonatokkal együtt átnezhetni. Ezek közt az 1753. évi útlevelet, melyben azonban keresztnév nincs, mellőzvén egyéb észrevételeimet.

Mont de Fleury (báró 1826. óta.) c) De Mont de Buret, és d) Baron du Mont de Beaufort (1690. óta) családokat mind azon egy nemzetség ágainak igényelvén, családfáját egy, 1230. évben élt Jean de Mont Chevalier de Hestre őstől számos külföldi családtani könyvek és kéziratokból hitelesen kiíratott adatok alapján szerkesztve szakadatlan nemzedéki lánczolatban hozza le. Minket azonban e leszármaztatás, mely hazánkon kivűli történetekbe vág, nem érdekelvén, és igy annak történeti itészetébe sem avatkozván, azt mellőzve, még csak azt érintjük meg, miszerint a család nemzetségi okiratúl megszerzé a spanyol Simancasi levéltárból azon bárói diplomának hiteles másolatát is, mely szerint Du Mont Andre v. Antal franczia 1620. jun. 25-én kelt franczia okmányban Madridban bároságra emeltetett, és melynek levéltári mása az említett levéltárban Negociado Estado secretarias provinciales Flandres nevű könyvben , mely most Antiquo espatentes nevet visel, — a simancasi archivumban található, és mely szerint erre 1038. jun. 15-én spanyol báróság is adatott.

A család minket illető és biztosabb származási rendje Du Mont Miklós-Józseffel kezdődik, kinek De Breda Jankától fia Du Mont Beaufort Ágost alezredes és 1829-ben magyar honfiusítást nyert, a következő családfát alapítá:

Ágost
sz. 1748. † 1835.
alezredes
(Bellesini Teréz)

Erzsébet (Wiesner Józs. kabineti hív.)	Ignácz cs.pósta ellenőr Währingben † 1830. (Iblaker Erzse)	Antal sz.1786.†1818. hadnagy.	II. Ágost sz. 1784. † 1862. állami pénztárn. (1. Horner Teréz † 1819. Gráczból 2. Scherempergi Graff Luiza)	János sz.1797.† 1830. vadász hadn.

Ignácz gyermekei:

Róza.	Matild.	Vilma.

II. Ágost gyermekei:

III. Ágost 2-tól sz. 1813. ny. őrnagy (Szibenliszt Laura)	Lajos-Józs. sz. 1821. gensd. főhadn. és érd. rend. Váczon (báró Fullon Norbec Anna)	Fridrik sz. 1825. had. és testőr † 1848. Trevisónál.	Albert sz. 1830. honv. hadn. † 1848.	Móricz sz. 1831. † 1834.	Rudolf sz. 1835. hadnagy.	Klementina sz. 1842. (báró Fullon Norbec Kár.)

II. Ágostnak két rendbeli házasságából tizennégy gyermeke származott, első nejétől Horner Teréztől születtek: 1. János-Antal szül. 1817. 2. Kata sz. 1816. meghaltak; 3. III. Ágost szül. 1813-ban sept. 13-án, őrnagy a 40. zászlóaljban. 1853-ben nőül vette Füss-

ről Szibenliszt Laurát, és 1861-ben nyugalomba lépett; a második házasságból Scherempergi és ratstadti Graff Luizától származtak: 4. L u i z a szül. 1820. † 1823. 5. L a j o s-J ó z s. szül. 1821. jul. 8-án. 1848-ban mint honvédhuszár főhadnagy Világosnál capitulált, innen a 4-ik huszár ezredbe besorozott közlegény, majd előlépés folytán Schlick tábornagy segéde, végre gensdarme főhadnagy Váczon, és az osztrák katonai érdemrend keresztese, 1860-ban nőül vette báró Fullon Norbec Annát. 6. M á r i a sz. 1823. neje Ballatschano János oláhországi logothetnak. 7. F r i d r i k szül. 1825. hadnagy és volt testőr, utobb mint önkénytes elesett Trevisónál 1848-ban. 8. C h a r l o t t e sz. 1826. Kosse Ottó neje Berlinben. 9. J o z e f i n a sz. 1828. 10. A l b e r t sz. 1830. mint a 3-ik honvéd zászlóalj hadnagya elveszett Sz.-Tamásnál 1848-ban. 11. M ó r i c z szül. 1831. † 1834. 12. A n n a szül. 1834. 13. R u d o l f sz. 1835. hadnagy a Gyulay ezredben. 14. K l e m e n t i n a szül. 1842. neje báró Fullon Norbec Károlynak 1863. óta.

A család czímere arany pólya által vízirányosan két részre osztott paizs, a felső kék udvarban ékezett szelemen alatt liliom, két oldalról fölebb arany csillagok láthatók; az alsó kék udvarban zöld téren négyszegletes kövekből épült vártorony és annak tetején pánczélos kar kivont karddal szemlélhetők. A paizs fölötti sisak koronáján öt strucztoll leng a két szélső arany, a két belső kék, a középső ezüst. A paizs körül szokásos foszladék hullámzik, és alúl családi jelszóúl: „*Pro Rege et Fide*“ olvasható.

Vári család. Szatmár vármegye nemessége sorában áll. E század elején Zsarolyán, Fülpös és Matólcs helység közbirtokosai közt találjuk. [1]) Honos a család Bihar megyében is, hol N.-Váradon e század elején Vári J ó z s e f élt.

Varínyi család. Trecsin vármegyei czímerleveles család, e megye nemesi lajstroma szerint már 1646-ban Varinban székelt. [2]) Ugyan csak a nemesi összeirások szerint 1748-ban Nagy-Kolacsinban székelt S á n d o r, Szedlicsnán pedig I s t v á n.

1768-ban Nagy-Kolacsinban éltek I m r e, P á l, J á n o s és J ó z s e f testvérek, Eleknek örökösei; — Szedlicsnán pedig A n d r á s

1803-ban Csuklászon lakott J á n o s, Kis-Chlivényben pedig I m r e.

---

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 218 225. 230.

[2]) Szontagh Dán. közl.

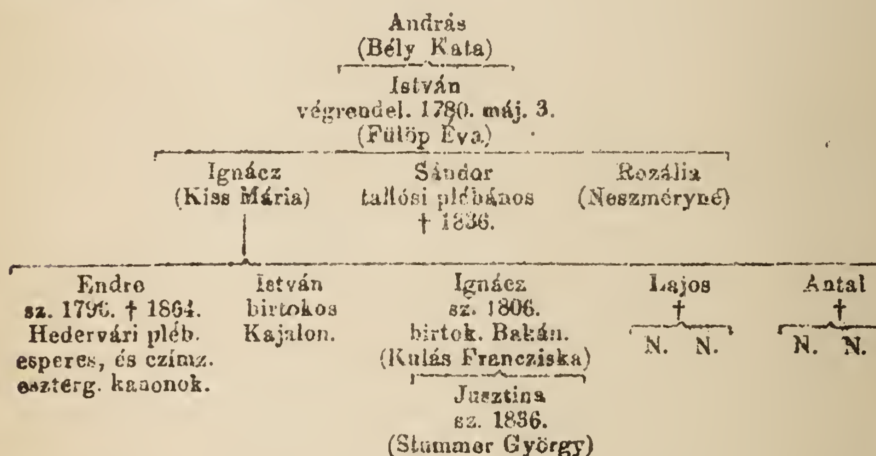
1837-ben Csuklászon csak maga János, mert Imre időközben meghalt.

Varjas család. Czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó leopárd, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két fekete sasszárny közt szintén az előbbihez hasonló leopárd emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Varjasi család. *Lásd Nagy cs.*

Varjú család. (Varjufalvi.) E családból Mátyás király korában kitűnt Varju Pál 1468. 1476-ban. [1])

Varjú család. (Magyar-Béli.) Pozsony vármegyében Magyar-Bélen, Kajalon és Fel-Bakán a Csalló közben birtokos. A mult században élt András, kinek neje magyar-béli Bély Kata volt, ettől a leszármazás [2]) következő:

Lajosnak és Antal-nak is több fia maradt, kik Kajálon birtokosok.

Varjú nevü családot lelünk Bács vármegyében is Baja városában Bács-Bodrog megye 1825. évi nemesi összeirásában.

Varkócz család. (Nobschützi †) Sziléziai származás, [3]) onnan jött hazánkba Varkuch Kristóf Szapolyay István nejével Hedviggel a tescheni herczegnövel, ki Varkuch Kristófot késmárki kapitányává tette, és Straszka, Szentkereszt stb. helységekkel adományozta. Magyar nemes-

---

[1]) Budai Fer. Polg. lex. III. 703. és Wagner Dipl. Sáros pag. 389.

[2]) Stammer György közl.

[3]) Wagner Analecta Scepus IV. 209. lapon, Budai Fer. Hist. lex. III. 695. 703. Lehoczky Stemmat. p. 425.

séget kapván, neve is megmagyarosodott Varkoch és Varkóczy alakban. Háromszor nősült, s mind háromszor fényes magyar családokba házasodott. Első neje Tarczai Tamás leánya Katalin, a második Bebek Margit, a harmadik Homonnai Borbála volt. Fiai maradtak Menyhért, Gáspár, György; leányai Margit Bebek Ferenczné és Borbála Homonnai Gáborné. Ezek közül

Menyhértnek fiaiúl iratnak János, András, Kristóf és Bernát.

György 1541-ben Pestet ótalmazta, 1543-ban Székes-Fejérvár kapitánya volt, és annak védelmében esett el.

Még ismertebb lőn történeteinkben Varkoch Tamás, I. Kristófnak valamelyik fiától unokája, Eger várában kapitány volt, és ott a vár egy bástyáját ő építeté, mely Varkócs bástyájának neveztetett. 1549-ben Eger I. Ferdinánd alá kerülvén, váradi kapitány lőn, 1552-ben bihari főispán is volt, midőn lakadalmat tartott. [1]) 1556-ban Izabellához hajlott, miért Bihar megyei jószágában kárt is vallott. Meghalt 1566. előtt. Feleségül vévén Makó Miklós és Paksy Ferencz özvegyét Zólyomi János leányát Klárát, ettől születtek gyermekei: Miklós és Sára. Miklós korán elhalt 1583-ban és Szalacson temettetett. Özvegye Hagymásy Leustak leánya Katalin Bocskai Istvánhoz, utóbb erdélyi fejedelemhez, ment nőül.

Még egy tagját ismerjük a családnak Varkoch Györgyöt, azonban hogy I. Kristóf melyik fiától eredt? Azt nem tudjuk. Kétszer nősült, első neje Hagymássy Margit, a második Nyáry, (vagy Homonnai) Borbála volt, az elsőtől lett leánya Margit Lónyay Zsigmondné. És ebben a Varkócz család kihalt.

A család czimerében liliom törzsek és sasszárnyak láthatók.

Várkonyi család. Előbb Nógrád, jelenleg Heves megyében lakó nemes család.

Nógrád megyében 1755-ben Várkonyi Imre Berczelen, Ferencz Szügyben volt birtokos a nemesi lajstrom szerint. Valószinüleg nevezett Imrének Paczolay Borbalától fia Antal, kinek Gelle Katalin nevü nejétől maradt leánya Várkonyi Katalin özvegy Somosköy Istvánné.

Nevezett Imre 1760-ban Nógrád megye esküdtje volt; pecsétje szerint czimere a paizs udvarában magyar vitéz kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronáján férfikar könyököl, kivont kardot tartva.

---

[1]) Kemény Notit. Cap. Albensis p. 215.

Temes vármegyében Várkonyi Ádám 1839-ben főjegyző, és országgyűlési követ volt.

Varlandy család. Alapítója Varlandy Ferencz, ki 1790-ben II. Leopold királytól primatialis előterjesztésre kapott czímeres nemeslevelet.

Czímere fennálló hadi paizs, mely vízirányosan fehér pólya által vörös, alúl kék udvarra oszlik, az előtérben hátulsó lábain ágaskodó oroszlán látható, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva, két kiterjesztett sasszárny között, melyek közűl a jobb oldali vízirányosan félig arany félig vörös, a baloldali félig kék, félig arany. Foszladék jobbról aranyvörös, balról aranykék. [1])

Varnay család. Varnay György és neje bodicsi Kis Anna 1700-ban Gömör megyében Sztárnán birtokukra I. Leopold királytól beleegyező kir. adományt kaptak. [2])

Varnay család most is Gömör megye nemessége sorába számíttatik. [3])

Váró család. (Bágyoni.) Aranyosszéki székely család. Közűlök Mózses élt 1768-ban, neje dézsfalvi Simon Katalin volt. Ennek utóda lehetett azon Mózses, ki Törökországot beutazta, és 1850. után halt meg.

Mihály híres ügyvéd volt, halála után 1745-ben egy jogi munkája jelent meg. Él jelenleg Ferencz és ennek gyermekei.

Városdy család. Márton a mult században élt, nejétől Tessényi Judittól leánya Kriska Gombossy Jánosné volt.

Varsády család. Varsádi Gáspár 1599. és 1601-ben hadi élelmezési biztos volt. [4]) Már 1601-ben meg is halt. Nejétől Várady Margittól leánya Klára megnyugtatja Kalmár János kassai polgárt, hogy a néhai atyja által reá bizott pénzt átadta. [5])

Tán Gáspár testvére volt Farkas, ki 1601-ben élt. [6])

Varsányi család. Bars vármegyében a varsányi Simonyi családnak régenten legalább egyik ága az előnévről Varsányi-nak is ne-

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.

[2]) Liber regius folio 534.

[3]) Bartholomaeides Not. C. Gömör 148. és Fényes M. orsz. Stat. geogr. állapotja II. köt.

[4]) 1599. évi 21. és 1601. évi 7. törv. cz.

[5]) Egri kápt. Prot. B. pag. 56.

[6]) Nógrádi 1601. évi jegyzőkönyv.

veztetett. *Lásd Simonyi cs.* Igy találjuk Varsányi F e r e n c z e t 1560-ban Bars vármegye szolgabiráját. [1]) Varsányi M i k l ó s t, ki 1616-ban Simonyiban egy telket zálogított el Lipthay Imrének. Varsányi I s t v á n t, ki Nagy-Kereskényben és Varsányban való részét elzálogítá 1618-ban szintén Lipthay Imrének. [2]) Valószinüleg ezen Istvánnak neje volt Appony Zsuzsanna, ki birtokrészét Komárom megyei Ó-Gyalla helységben Zendy Miklósnak bevallá. [3])

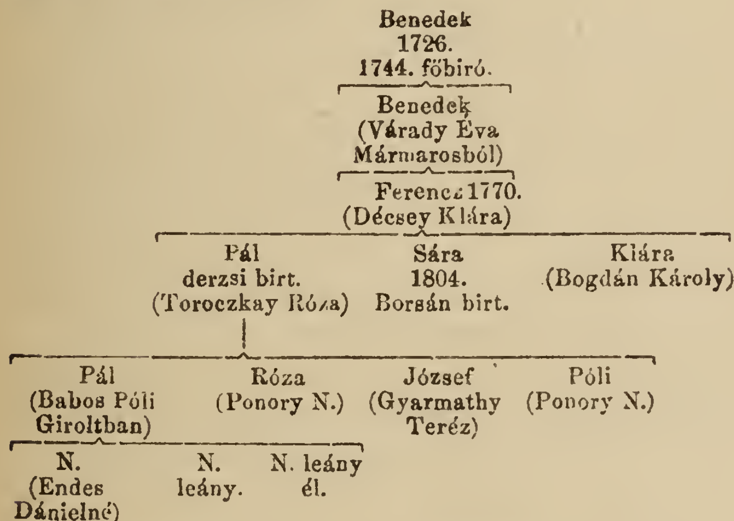
Varsányi nevü család jelenleg Szabolcs vármegye nemessége sorába számitatik.

Varsányi család. (Csekelaki) Erdélyi család, mely eredetét Magyar ország valamely Varsány nevü helységéről vette.

A régiebb időkben találjuk e családnéven T a m á s t 1561-ben Zaránd megyei sárlaki birtokost; [4]) A l b e r t e t, ki Túry Györgygyel 1566-ban esett el. [5])

Erdélyben Alsó-Fejér és Doboka megyében találjuk a csekelaki Varsányi családot. Ebből

B e n e d e k 1726—32. és 1737—43-ig alispán és 1744—45-ig főbiró volt Doboka megyében, birtokos Derzsen, tőle a családfa egy ágát így [6]) származtatják :

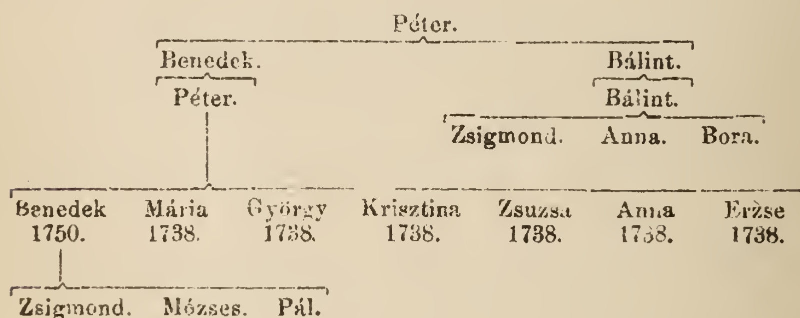

[1]) Szentbenedeki Convent Fasc. CXV. nro 15.
[2]) Ugyan ott 1618. Protoc. K. p. 24. Lásd gen. Wagner Mss. tab. LIII.
[3]) Fényes Elek, Komárom várm. 123.
[4]) Fábián, Arad várm. 34.
[5]) Istvánffy és Budai Fer. Hist. lex. III. 702.
[6]) Hodor Kár. közl.

Varsányi Mózses 1753-ban Alsó-Fejér megye táblabirája volt. Czímere a paizs udvarában hármas halmon könyöklő kard, kivont kardot villogtatva; a paizs fölötti sisak koronáján rózsa szál virít.

Tán fölebbinek leánya Naumi, Dobay Józsefné. Ugyan ez ágból György, ki 1759-ben neje Gyárfás Zsófia jogán birtokos Borsán, ez volt Doboka vármegye perceptora. Klára Somay Lászlóné 1740. körül, Teréz Korda Lászlóné.

Egy más ágnak, 1750-ben készült nemzékrend szerint, származása ez:

Birt a család Alsó-Fejér megyében Csekelaka, Szent-Jakab, — Felő-Fejérben: Oláh-Ujfalu, és Torda megyében M.-Bogáth helységekben.

Egy más töredék családfa szerint Doboka megyében éltek testvérek: 1. Zsigmond, kinek leánya volt az említett Teréz Korda Lászlóné, 2. Benedek, ki 1758-ban halt meg, és György.

Továbbá a Csekelakán lakozott Péternek Sombory Klárától leánya Kolumbánné volt Varsolczon.

I. Pál a derzsi helv. eklezsia buzgó pártolója volt.

Varsóczy család. Ismeretes közülök Márton deák (litteratus) 1611-ben Arad vármegye jegyzője. [1])

Varsy család. Varsy István és nejétől Kapronczay leánytól született fia János 1622. jul. 24-én Sopronyban kelt, és 1623. 11-én Nyitra megyében kihirdetett armalis levélben nyerte II. Ferdinánd királytól nemességét. [2])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló vitéz, vörös magyar ruhaban, föveggel, jobb kezében kivont kardot tartva, fölötte

[1]) Fábián, Arad várm. 244.

[2]) Az eredeti Nógrád megye levéltárában.

mindkét oldalról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából fehér ruhás nő emelkedik ki, jobb kezében arany királyi pálczát tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Wartenberg család. Fridrik-Ferdinand 1681-ben az országgyűlés által honfiúsított. [1])

Wartensleben család. Westfaliából a schaumburgi grófságból ered, itt feküdt Rinteln mellett Exten nevű ősi várkastélyuk. [2]) Innen átszármaztak Szász, Porosz országba és Ausztriába, és egy ág Magyar országba. A báróságot 1668-ban, a birodalmi grófságot b. Wartensleben Sándor Hermann porosz kir. tábornagy kapta 1706-ban márt. 29 én. Ennek gyermekeitől származott ivadéka nagyobbára Poroszországban virágzik, egyik fia azonban gr. Wartensleben Vilmos (szül. 1734. oct. 11.) ausztriai hadi szolgálatba lépett és táborszernagyságra emelkedett. 1791-ben a 73. törv. czikkben magyar honfiúsitást nyert. Meghalt 1798. april. 21-én. 1773-ban nőül vévén gróf Teleki Klárát (sz. 1750. † 1798.) ezzel kapta Pest megye gyömrői, farkasdi és vasadi jószágait, és alapítá a Wartensleben grófok magyar ágát. Gyermekei közül

1. Ferdinánd szül. 1777-ben Gyömrőn, ifjú korában katonai pályára lépvén, a franczia háborúban kitünő vitézségeért és hadi érdemeiért altábornagyságig emelkedett és a M. Terézia rend lovagi keresztjét is elnyerte. Meghalt Gallicziában Rozdollban 1821. mart. 7-én Eltemettetett Gyömrőn a családi sirboltban.

2. Károly szül. 1780-ban, ifjabb korában katona, utóbb a Dunán inneni evang. egyház-kerület fő felügyelője. Meghalt 1835-ben. Nejétől báró Podmaniczky Amáliától leánya Ida gr. Ráday Lászlóné, és fia Ágost László maradtak; ez utóbbinak nejétől báji Patay Borbálától gyermekei a táblán láthatók.

3. Károly szül. 1782-ben, szintén mint kapitány szolgált a cs. k. hadseregben. Meghalt 1844. mart. 13-án Pesten. Nejétől Exner M. Leopoldina Antoniától három gyermeke a táblán látható. Ezek közül Sándor (szül. 1819.) huszár őrnagy.

A táblázat következő:

---

[1]) 1681. évi 82. törv. cz.

[2]) Hist. herald. Handbuch 1059. És Geneal. und biogr. Nachrichten von d. Geschl. d. v. Wartensleben. Berlin 1831.

gr. Vilmos
sz. 1734. † 1798.
táborszernagy
magyar indigena
(gr. Teleki Klára)

Kata	Ferdinánd	Károly	Sándor	Eszter	Klára
† 1808. kora 26.	sz. 1777. † 1821	sz. 1780.	sz. 1782.	(b. Vay Dániel)	(b. Podmaniczky Sándor)
(b. Prónay Lajos)	altábornagy.	† 1835.	† 1814.		
		(b. Podmaniczky Amália)	(Exner Antonia)		

Ágost-L.	Ida	Mária	Sándor	Erzse
sz. 1804.	sz. 1807.	sz. 1818.	sz. 1819.	sz. 1821.
(Patay Bora)	(gr. Ráday László)	Neustadtban,	őrnagy.	Pesten.

Amália-Luc.	Jolán	Károly	Lajos	Eszter	Ilona	Fáni	Ida
sz. 1833.	sz. 1835.	sz. 1837.	sz. 1840.	sz. 184'.	sz. 1843.	sz. 1844.	sz. 1854.

A család czímere a paizs arany udvarában zöld téren mintegy futó, dühős farkas.

Varthusobicz család. Péter és társai Miksa királytól Bécsben 1574. aug. 3-án kelt czímeres nemeslevelet kaptak. [1])

Vasadia család. 1751-ben Mária Terézia királyasszonytól kapta czímeres nemeslevelét. Czímere a paizs kék udvarában jobbról balra rézsutosan vont fehér szelemen, melyben fölfelé hegyeikkel három vörös nyíl látható. A paizs fölötti sisak koronáján szintén vörös nyíl áll, hegyével fölfelé, két elefánt-ormány között, melyek közül a jobb oldali vízirányosan félig kék, félig ezüst, a baloldali félig ezüst, félik kék. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös. [2])

Vasady család. Vasady György 1790-ben II. Leopold királytól kapta czímeres nemeslevelét.

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs; a jobb oldali kék udvarban zöld téren magas fenyőfa zöldel, a baloldaliban arany udvarban zöld téren csőrében ezüst patkót tartott daru áll. A paizs fölötti sisak koronáján szintén fenyőfa emelkedik, két elefánt-ormány között, melyek közül a jobb oldali félig ezüst, félig kék, a baloldali félig kék, félig arany. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranykék. [3])

Vasady nevű család Bereg és Máramaros nemes családai között található.

Vasárdy család. Régi kihalt család, melynek őse lehetett azon

---

[1]) Győr vármegye levéltárában van az eredeti armális.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[3]) Ugyan ott.

Vásárdy Chuda, kinek fia Ipoly az Ottokár ellen harczban kitüntetvén magát, 1261-ben Vruuska földet kapta. [1])

Felső-Vásárd helység, — honnan a család vezeték- és előnevét írta — Nyitra megyében fekszik.

1525-ben Vásárdy Mihály, fiaival János, István és Lászlóval együtt egy curia kivételével Nyitra megyei Vásárd helységben nyolcz telket 150 ftban elzálogított Dóczy Ferencznek és fiainak. [2])

1540-ben Vásárdy István és János F.-Vásárd helység felét bevallották Dóczy Miklósnak. [3])

1550-ben Vásárdy Mihálynak fia István testvéreivel Ferenczel és Annával, úgy fiaival Benedek és Gergelyyel, és testvérének Jánosnak leányával Dorottyával Felső-Vásárdon négy házhelyet elzálogított 294 ftért Dóczy Miklósnak és Gábornak. [4]) Azonban ugyan ez évben Dóczy Miklós Felső Vásárdon 4$\frac{1}{3}$ rész házhelyet visszabocsátott Vásárdy Istvánnak és Jánosnak. [5])

1566—73-ban Surányi Katalin F.-Vásárdy Péter neje volt.

1598-ban élt Vásárdy Farkas és neje Widffy Krisztina. [6])

1594-ben Vásárdy Bora Kálnay István neje volt. [7])

1612-ben Vásárdy Katalin ellentmond Gyürky János és Benedek beiktatásának Nógrád megyei N.-Sztráczin helységre nézve, melyet nevezettek Vásárdy Farkas hütlenségi bélyegén kértek föl. [8])

Az eléadottak szerint következő származás áll össze:

Mihály
1525.

János 1525.	István 1525. 1550.		László 1525.	Ferencz 1550.	Anna 1550.
Dorottya 1550.	Benedek 1550.	Gergely 1550.			

Vásárhelyi család. (Kézdi-Vásárhelyi.) Ös székely eredetü család, azon törzsből, melynek eldődei a tatárok dulásakor azoknak

[1]) Fejér, Cod. dipl. tomo IV. vol. III. p. 48.
[2]) Sz. benedeki Convent fasc. 5. nro 1.
[3]) Ugyan ott Protoc. O. pag. 94. nro 155.
[4]) Ugyan ott fasc. 7. nro 14. és fasc. 22. nro 17.
[5]) Ugyan ott Protoc, A. pag. 36.
[6]) Nógrádi 1598. évi jegyzőkönyv pag. 27. és 1602. p. 164.
[7]) Kálnay István Statutiója a Lipthay levéltárban.
[8]) Sz. benedeki Convent Capsa C. fasc. 2. nro 20.

kiverése, több ezer magyar fogoly megszabadítása és 50 lónak a király részére átadása által érdemeket szerezvén, 1289-ben IV. László királytól Aranyosszéket kapták. [1]) a mely adományt 1291-ben III. András király megerősitett, és utánna azt I. Lajos és Zsigmond királyok is átiratván, megerősítették. Azon törzs idővel különböző nevű családokra oszolva, azok egyike volt az ősi fészkéről Kézdi-Vásárhely-ről nevezett Kézdi (vagy mint egynémely oklevélben olvasható: Kizdi) Vásárhelyi család is, melynek utóbb egyik ága Magyarországra szakadt, hol már a XVI. század végén találjuk a Vásárhelyi nemes családot, nevezetesen a következő kitünőbb tagjai által képviselve:

Vásárhelyi Tamás 1558-ban Szabolcs megye előtt ügyvédet vallott. [2]) Másik

Vásárhelyi Tamás 1585—1603-ig Zemplin, [3]) azonkivűl Abauj és Borsod vármegyék jegyzője volt, és 1586-ban Borsod megyei Aranyos helységben Baxy Pál és neje Omány Erzse részbirtokukat megszerezte, [4]) 1594-ben pedig örök bevallásképen az Abauj megyei Fúló-Kércs helység- és Radvány pusztabeli birtokot Fúló Györgytől ennek feje váltságáúl nyerte. [5])

Vásárhelyi Mátyás előbb váradi, 1566—1572. esztergomi kanonok. [6])

Kézdy-Vásárhelyi Mózses már 1601-ben S.-Patakon tanár volt és ott müködött mintegy 1605-ig. [7])

Vásárhelyi András 1612-ben Veszprém vármegye jegyzője volt. [8])

Vásárhelyi Lászlónak adott kötelezvényeit Pap Mátyás viszszavonja 1632-ben. [9]) Ugyan e László 1641-ben bizonyos ügyében szolgabirót kér kiküldetni Szabolcs megyétől. [10])

Vásárhelyi Mihály 1654-ben Komárom megyében Nagy-Megyerben Halácsy Istvánnal magszakadási czímből egy udvar telekre

---

[1]) L. az oklevelet kiadva Fejér, Codex dipl. tomo V. vol. 3. p. 452.
[2]) Szabolcs v. Prot. 6. pag. 23.
[3]) Szirmay Ant. C. Zemplin not. historica, pag. 91. 105. 137. et 328.
[4]) Jászói convent Prot. L. pag. 12.
[5]) Ugyan ott Prot. M. 232.
[6]) Memoria Basilicae Strigoniensis pag. 144.
[7]) Szirmay C. Zempliniens. not. topographica pag. 213.
[8]) Eredeti okirat.
[9]) Jászói Convent Protoc. Q. fol. 402.
[10]) Szabolcs várm. Protoc. XI. p. 23.

kir. adományt nyer. [1]) Ugyan ő 1659-ben azon megyei Alsó-Gellér pusztára kap kir. adományt. [2])

Vásárhelyi Erzsébet egykoron nemes Illyésfalvy Miklós neje mádi szőllőjét nevezett férjének, ez pedig első neje halálával nejének Angyalossy Juditnak beirván, ez ellen 1697-ben Szoboszlay András és neje tiltakozott. [3])

Bereg vármegyében szintén már a XVII. század első felében tűnnek fel a Vásárhelyiek, névszerint:

Vásárhely István és neje Mónay Kata a Vámos-atyai házból máramarosi hajdúk segélyével kiüzvén osztályos rokonaikat Rákóczy Andrást és Ternyei Andrást, e végett 1625-ben Rákóczy László tiltakozott. [4])

Vásárhelyi Ferencz neje Kozma Katalin 1669-ben Ráthonyi Péter ellen Bene helységbeli zálog része kiváltása iránt pert indít, és azt makacssági indokon megnyeri. [5])

Vásárhelyi Jakab részére 1679-ben szolgabiró küldetik ki. [6])

Vásárhelyi Sámuel 1692-ben a Gundel ezred mellett biztos volt. [7]) Ugyan az akkor ülnökké (táblabiróvá), valamint 1694-ben is a felvidéki járásban, 1700-ban és 1701-ben pedig helyettes szolgabiróvá választatott. [8])

Vásárhelyi János 1694-ben szintén táblabiróvá választatott. [9])

Vásárhelyi István 1700-ban helyt. szolgabiró lett, 1724-ben pedig ügyeiben szolgabiró kiküldést kért. [10])

Bereg vármegyéből terjedt a család Szabolcs, majd Bihar és Szatmár megyékbe is. Vásárhelyi Istvánnak, ki a család állítása szerint Rákóczy alatt Mikes mellett müködött, fiaiúl iratnak a már fölebbi Sámuel Bereg megyében, István és Jakab ugyan ott, mind magbaszakadtak, negyedik fia Ferencz ágát máig terjeszté. Ez Szabolcs megyében Kéken és Gyulaházán lakott, 1704-ben Szabolcs megyei esküdt, 1709-ben a kis-várdai járásban szolgabiró volt, 1711.

---

[1]) Fényes Elek, Komárom várm. 95

[2]) Liber regius anni 1659. folio 252.

[3]) Jászói Convent Prot. X fol 38.

[4]) Beregh várm. Protoc. 2 pag. 279.

[5]) Ugyan ott Prot nro. 14 pag. 621.

[6]) Ugyan ott nro 31. pag 231

[7]) Ugyan ott nro. 187 pag 247.

[8]) Ugyan ott nro 30. pag 304. nro 29. pag. 564. nro 114. pag. 650.

[9]) Ugyan ott nro 30. pag 304.

[10]) Ugyan ott nro 165. pag 597. et nro 47. pag. 400.

dec. 17-én Szabolcs megyétől székely eredetű nemességéről bizonyítványt kapott. Élt még 1735-ben is, midőn a megye a zavargók lecsendesitésére kiküldé. Meghalt fiánál I. Sámuelnál Bereg megyei Végh-Ardóban. Neje Szaniszló máskép Gombos Anna (Kemecsey Katalinnak leánya) volt. Töle a család következöleg hozza le származását:

I. t á b l a.

István.

- Sámuel Beregben 1694. esküdt 1701. szbiró.
- Ferencz 1704—1735. Szabolcsban szbiró (Szaniszló Gombos Anna)
- István Beregi szbiró 1700.
- Jakab Beregi szbiró.

Ferencz gyermekei:

- Ferencz Gyulaházán 1731. produkált. Biharb. Sarkadon
  - Erzse (Farkas János)
  - Kata (Oláh István)
- I. Sámuel Kékről Benébe teleped. és Vég-Ardóba (1. Szerencsy Judit 2. Beregszászy Ilona)
- András Milotán 1741. insurg. tiszt (Kölcsey Kata) †
- I. György Szatmárban Gacsályban lak. (Szalkay Erzse) — *Folyt. II. táblán.*
- Márton lak. Jánkon r. kath. (Jeremiás Sára) — *Folyt. III. táblán.*

I. Sámuel gyermekei:

- II. Sámuel Borsován lak. 1793. publ. ns. (1. Bökényi Kata 2. Bessenyey Klára)
  - 2-től József Boldván Borsodb. public. 1793 (1 Hegedűs Mária 2. László Zsófia)
    - 1-től V. Sámuel sz. 1797. † 1860. Pesten ügyvéd és táblabiró (Laszlóvszky Vilma)
      - Géza sz. 1838. lak. Tinnyén.
      - Malvin (Vásárhelyi Imre)
      - Leona.
      - Irén
    - 2-tól László sz. 1809. publ. Szabolcs 1833.
  - János 1816. Borsován public. 1793 †
- II. István Benén lak. nsi főhadn. public. 1793. (1. Rátonyi Zsófia 2. Balla-Szabó Erzse)
  - IV. Sámuel Szatmárott nségi hadnagy public. 1793. (Sarkadi Nagy Bora)
  - József Bereg v. Perceptor. publ. 1793.
  - Zsigmond Benén nségi hadn. publ. 1793. él 1830.
  - István Benén † 1830. (Palády Mária)
    - János Beregi esküdt 1832.

IV. Sámuel gyermekei:

- József sz. 1788. jul. 31. Szatmár v. ügyv. és tbiró (Vonza-Böszörményi Julia)
  - Judit.
  - Kálmán †
  - Móricz †
  - Benedek sz. 1828. jul. 27. (Vetéssy Piroska)
    - Jenő.
  - Imre jogtudor és orv. tudor (Vásárhelyi Malvin)
- Benjamin sz. 1794. nov. 25. lak. Szatmár (Asztay Zsuzsa)
  - Zsuzsa.
  - Lajos sz. 1828.
  - Julianna.
- VI. Sámuel sz. 1798. jun. 18. nádor huszár altiszt 1833.

II. t á b l a.

- I. György, *ki az I. táblán.* lak. Gacsályban Szatmár várm. (Szalkay Erzse)
  - I. István lak. Kölcsén publ. 1793. (Pinczés Bora)
    - József public. 1793.
    - III. Sámuel lak. Szatmár 1793.
    - Ferencz lak. Kis-Námény public. 1793. (Erdős Julia)
      - József sz. 1814.
      - Arón sz. 1819. oct. 15.
      - VII. Sámuel sz. 1819. oct. 15.
      - (Arón és VII. Sámuel: — *ikrek.* —)
      - István sz. 1831.
  - Mátyás Miskolczon tanár (Téglási Bekk Mária)
    - Lajos Tokajban †
    - Pál sz. 1795. † 1846. a hires mérnök †

III. t á b l a.

- Márton, *ki az I. táblán.* Jánkon lak. rom. kath. lett (Jeremiás Sára)
  - Jonatán uj nséget 1754. ügyész, Aradi fő szbiró †
  - Sámuel uj nséget 1754. Arad v. fő szbiró
    - János Aradi alisp. és kir. tan.
      - János Aradi alispán 1833—35. (Brünek Julia)
        - Géza (Spech Vilma)
          - N.
        - Béla.
        - Dezső.
        - László (Purgly Teréz)
        - Eszter (Czáránné)
        - Gizella (gr. König-segg)
        - Ilona (Purgly János)
        - Janka.
      - Albert Aradi szbiró 1829—1832. (Brünek Judit)
        - Janka (Takácsy Sándor)
        - Júlia (Bohus Zsigm.)

A családfa I. táblázata szerint Ferencznek egyik fia I. S á m u e l Szabolcs megyei Kékről anyai jogú birtokába Bereg megyei Bene helységbe, majd második neje jogán Vég-Ardóba telepedett. Két fia maradt: II. S á m u e l (lak. Borsován) és II. I s t v á n, amaz a Pest megyei, az utóbb a Szatmár megyei ágnak alapítója, mindketten 1793-ban Szabolcs megyétől nemesi bizonyítványt vettek ki fiaik részére is.

II. Sámuel Bereg megyében Borsován, majd Dédán is lakott és táblabiró volt. Második nejétől Bessenyey Klárától egyik fia János 1816. után Borsován meghalván, másik fia József Borsod megyei Boldvára telepedett, első neje Hegedűs Mária, a másik László Zsófia volt. Ettől születtek fiai V. Sámuel (szül. 1797. april. 17-én) és László szül. 1809-ben, Pesten ügyvéd, nőtlen.

V. Sámuel Pesten táblai ügyvéd, 1829-től Borsod, 1832-től Szabolcs vármegye táblabirája, testvérével 1833. april. 2-án hirdetteté ki nemességét Szabolcs vármegyében. Meghalt Tinnyei birtokán 1860. mart. 6-án Nejétől Laszlóvszky Vilmától gyermekei: Géza (szül. 1838.), Malvin Vásárhelyi Imréné, Leona és Irén.

II. István (I. Sámuelnek fia) Bereg megyében Bene helységben a nemesség hadnagya volt. Testvérével II. Sámuellel 1793. évi nov. 26-án Szabolcs megye előtt nemességét igazolván, mindkettőjök fiai részére is nemesi bizonyítványt nyert, melyet 1794. jan. 12-én Bereg megyében is kihirdettetett. Első neje Ráthonyi Zsófia, a másik Balla-Szabó Erzsébet volt. Ezektől fiai IV. Sámuel, kiről alább szólunk, József Bereg megyének volt adószedője, Zsigmond Benén volt nemességi hadnagy még 1830-ban is, és István, ki Benén 1830-ban halt meg, nejétől Palády Máriától fia volt János Bereg megyénél 1832-ben esküdt. E testvérek egyike

IV. Sámuel Bereg megyében Benén és Szatmár megyében Batizon birt. Szatmár megyébe telepedvén, Szatmár sz. k. városban

a nemesség hadnagya volt 1817. körül. Nejétől sarkadi Nagy Sárától három fia maradt, a mint következnek:

1. József szül. Szatmárott 1787. jul. 31-én. Ifjú korában 1809-ben részt vett a nemesi fölkelésben mint tiszt, 1812-ben már Szatmár várm. alügyésze, utóbb káptalani, majd kir. ügy igazgatósági ügyész, 1821. Ugocsa, 1822. Máramaros, 1825. Borsod és Gömör, 1826. Bereg, 1827-ben Heves megye táblabirája lett. 1833-ban testvéreivel együtt Szabolcs megyében nemességet ujra kihirdetteté. Jelenleg mint kiérdemült decretalis királyi ügyész és birtokos él Szatmárott. Nejétől Böszörményi Vonsza Juliánnától a táblán látható gyermekei közül Benedek szül. 1828. jul. 27-én a napjainkban kihalt Vetési Vetéssy családból vévén nőt, Bihar megyében Ér-Köbölkutra telepedett, másik fia Imre Pesten jogtudorságot, Párisban orvosi tudorságot végezvén, unoka huga V. Sámuel leányát Malvinát vette nőül.

2. Benjamin szül. 1794. nov. 25-én; lakik Szatmárott, szintén testvéreivel együtt 1833-ban Szabolcs megyében hirdetteté ki nemességét. Nejétől Asztay Zsuzsannától három gyermeke van, ezek közt Lajos szül. 1828. octob. 10-én.

3. VI. Sámuel szül. 1798. jun. 18-án, hadi pályára adván magát, a nádor huszár ezredben szolgált.

A másik főágat Ferencz fiának I. Györgynek ivadéka képezi. E György lakott Szatmár megyében Gacsályban, és egyik fia I. István, ki Kölcsén lakott, nejétől Pinczés Borbálától nemzett három fiaival (a másik I. Sámuel-ági utódokkal) együtt Szabolcs megyétől 1793-ban vette ki nemesi bizonyítványát. Három fia közül Ferencznek, ki Kis-Naményban lakott, fiait a táblázaton láthatni.

Az eddig tárgyalt ágak ősi czímere — mint fölebb a metszvény mutatja — következő: a paizs jobbról balra vont ezüst szelemen által, melyben koronás sarkány látható — két udvarra oszlik, a felső szegletes kék udvarban koronás egyfejü fekete sas és annak feje fölött félhold és csillag ragyog, az alsó kék udvarban hármas sziklán három vártorony magaslik zászlókkal ellátva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sarsszárny között vörös mezü kar kivont kardot villogtat. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. A paizs körül telamonok gyanánt két koronás oroszlán is szemlélhető.

Ugyan csak a II. táblán I. György fiának látjuk Mátyást, a miskolczi tanárt, kinek egyik fia Pál, a híres mérnök és m. akad. tag, szül. Szepes-Olasziban 1795-ben, meghalt Budán 1846-ban. [1])

[1]) Lásd életzajzi adatait M. Akademiai Névkönyv 1847. évről 116. lapon

A harmadik ágat képezi az I. táblán Ferencznek fiai közt látható Márton, kinek ivadéka a III. táblán áll. E Márton kath. vallásra tért és Szatmár megyei Jánkon plébános lett. Nejétől Jeremiás Sárától fiai: Jonatán előbb Grassalkovich ügyvéde, utóbb Szathmármegyei főbiró és Sámuel szintén Arad megyében volt főbiró, kik Mária Terézia királynőtól 1754-ben czimeres nemes levelet nyertek [1]) ily czímerrel: a paizs harántosan két udvarra oszlik, a felső kék udvarban hátulsó lábain két szemközt álló oroszlán ágaskodik, első lábaikkal egy arany csillagot emelve, az alsó ezüst udvarban alólról szügyétől kezdve természetes szinü szarvas-fej szétterjesztett agancsaival látható. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett kék sasszárny között pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

Jonatán magnélkül halt el. Sámuelnek azonban maradt fia I. János, ki Arad megyében főbiró, utóbb alispán, és kir. tanácsos lett és azon megyében I. Ferencz királytól adományt nyert. Ennek két fia maradt: II. János és Albert, kik mindketten a Brünek családba házasodtak.

Albert 1825-ben Arad megyei tiszt. aljegyző, 1829-től 1832-ig szolgabiró volt. Két leánya férjestül a táblán látható.

II. János 1824-ben Arad megyénél tisz. aljegyző, utóbb 1833—1835-ben alispán, 1836-ban Csanád vármegye követe volt. Nejétől Brünek Juliától gyermekei a táblán láthatók.

Vásáry család. Zemplin vármegye nemes családa, birtokos ott e század elején Zomborban. [3])

Vasas család. Nógrád megyei nemes család. Czímeres nemes levelöket I. Leopold királytól Vasas András és György kapták 1692-ben, mely azon évben sept. 3-án Nógrád vármegyében kihirdettetett. Ezeknek gyermekeik

Vasas György, Tamás, János, András, ifjabb György, Jakab, Márton és Miklós 1726. aug. 1-én a nemesi vizsgálatkor kétségtelen nemesek sorába irattak.

Az 1755. évi nemesi összeirásban találjuk Vasas Andrást, Györgyöt Kar. Kesziben, Jakabot, másik Györgyöt és idősb Jánost, a jövevények sorában pedig ifjabb Jánost S. Tarjányban. [4])

---

[1]) Collect. herald. nro. 262.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 118. és 158.

[4]) Nógrád várm. jegyzőkönyvei 1726. 1755. évekről.

Vasas nevű család él Zemplén megyében is. [1])

Bács megyében Szántován az 1825. évi nemesi összeirás szerint lakott Vasas család.

Vass család. (Czegei, gróf.) Erdélynek egyik legrégibb törzsökös családja. Törzs-ősének L ó b vitézt tartja, [2]) ki testvérével T a m á s s a l a görögök ellen harczolt, és ezért Doboka megyében kilencz helységet nyertek kir. adományban, megerősítetvén az 1230-ban IV. Béla király által is. Lób-nak négy fia maradt: C h a m a, E m i c h, A n d r á s és P é t e r. Ezek közűl E m i c h két fiat nemzett I. M i k l ó s t és I. J á n o s t.

I. M i k l ó s csicsói várnagy volt, és már V a s s-nak neveztetett. Azonban Csicsóvárát nem akarván a királynak visszabocsátani, a király kegyelméből kiesett, mig végre makacsságát helyre ütve, 1338-ban ismét kegyelmet nyert. Előbb vagy utóbb Robert Károly királytól Sz.-Gothárd, Czege és Szász-Szilvásra kir. adományt kapott. [3]) Fiai maradtak II. J á n o s és I. L á s z l ó, kik unoka-testvéreikkel (I. János gyermekeivel) együtt 1344-ben I. Lajos királytól per késleltető-parancsot nyertek. [4]) Ezek közűl I. Lászlónak fiai voltak: I. Z s i g m o n d (vagy Simon) és L ö k ö s, kinek fiai T a m á s és A n t a l 1429-ben nagy-bátyjokkal Zsigmonddal együtt az erdélyi vajda előtt egyezségre lépnek, [5]) és bennök ez ág kihalt.

I. J á n o s, (Emichnek másik fia) ki Bankházáról is írta előne-

---

[1]) Szirmay, C. Zemplin. not. top. p. 118.

[2]) Halotti Oratzio gróf Tzegei Vass Miklós fölött Szathmári Pap Mihálytól 1769-ben. Nyomt. Kolosvárt 1771. És innen merítve adatait Benkő is Transylv. Special. cap. VI. §. 115. Ms.

[3]) Fejér Cod. dipl. tomo VIII. vol. 4. p. 305. és tomo IX. vol. 1. p. 360.

[4]) Fejér Cod. dipl. tomo IX. vol. 1. p. 206. és Kaprinai Mss. B. tomo XVIII. p. 34.

[5]) Fejér Cod. dipl. tomo X. vol. 7. pag. 189.

vét, nyolcz gyermeket nemzett, úgy mint a) II. Miklóst, ki Kolos vármegye főispánja és Kőhalom várnagya volt, b) II. Lászlót, ki Hollókői várnagynak iratik, c) III. Jánost, ki Achyl-nak (Aczél?) is neveztetett, d) Lőrinczet, e) Pétert, ki Rufusnak (vörös) is neveztetett, és 1344-ben vajdai majd királyi lovászmester volt, f) II. Tamást a csicsói várnagyot, g) I. Mihályt, ki kis korában halt el, és végre h) Dezsőt, ki a családi táblázat szerint [1]) Szepesvári algróf és várnagy, más adat szerint [2]) küküllői kapitány volt, és mint ilyen esett el 1371-ben. A nyolcz fiú közül csak

II. Mihály lett családapa. Három fia maradt: Mihály, ki gyermekeiben kihalt, István, kit papnak (győri prépostnak is) vélnek, fiában kihalt, és Pál, ki Sz.-Egyedről iratott, testvéreivel Istvánnal 1363-ban pallósjog szerzőjének iratik. Ezen Pál nejétől Iklódy Anasztáziától nemzé Domokost, ki szintén Sz.-Egyedről vette predikátumát, és első nejétől Hosszúaszóy Katától fiai voltak IV. László, V. János és IV. Mihály magtalan. IV. László lehetett azon gyalui Vass László, ki az 1505. évi rákosi országgyűlésen Külső-Szolnok vármegye követe volt. [3]) Domokosnak második nejétől Gyerőffy Borbálától fia volt I. Balázs, ki 1524-ben Doboka vármegye követe volt a m.-vásárhelyi országgyűlésre. [4]) Nejétől Jankaffy Katalintól három gyermeke maradt: II. Balázs, ki Márton Zsófiatól nem hagyott maradékot; [5]) V. János, és tán Kata Kendy Antalné.

V. Jánosnak hitestársától Kún Évától maradt fia II. György, ki Huszti kézirata szerint fiusíttatott volna, miután szerinte V. Jánosnak csak leány gyermeke maradt. [6]) E György 1573-ban Kolos vármegye főispánja, 1575-ben kapja Báthori Istvántól a bongárdi birtokot. 1593-ban Dobokában Balásházát. 1592-ben Szamosvári kapitány is, és fejedelmi titkos tanácsos. 1594-ben nótán veszti birtokait; és úgy látszik ez évben a fejvesztés elől méreg által menekült. Neje-

---

[1]) Idézett halotti Orátzio.

[2]) Budai Fer. Hist. Lex. III. 707.

[3]) Kovachich Vestigia Comitiorum II. p. 335. Jászay, 158. Ezen Lászlót a hivatkozott Halotti oratio I. Ferdinánd alatt kincstárnoknak írja, de a chronologia gátolja elhinni.

[4]) Ez időben élt Vass Péter II. Lajos kir. udvarnoka 1536-ban. Lásd Engel Monumenta pag. 194,

[5]) Családfánk itt a Hal. Oratio nyomán eltér Kővári-étól, kinél e II. Balázsnak fia lett V. János, ki itt testvéreül áll.

[6]) Andr. Huszti, Genealogia Heroica Familiae Wass de Sancto Egidio ab anno Dni 1740—1743. kézirat Hodor közl. sz.

től Erdélyi Katalintól két fia maradt I. Ferencz, és VI. János 1630. körül kir. táblai ülnök, kit Kővári jezsuitának jelől, nem tudom, mily forrás után.

I. Ferencz Czegéről írta előnevét. 1600. nov. 22-én Gy.-Fejérvárott az országtól assecuratoriát nyert. [1]) Báthori Zsigmond híve, [2]) tanácsosa és asztalnokja, főleg Mihály vajda ellen nagy szolgálatokat tett. Utóbb Bocskai István részén szerepelt. [3]) Nejétől Bogáthy Druzsiannától fia III. György, leánya Judit Ebeni Lászlóné.

III. Györgynek nejétől Kendeffy Judittól egy leánya és három fia maradt: a) V. László, kir. táblai ülnök, kolosvári kapitány, kinek nejétől Teleki Annától fia [4]) György († 1701.) ennek Bodoni Zsuzsatól és Nemes Máriatól VI. László, kinek Kemény Katától fia József magbaszakadt.

III. Györgynek másik fia b) I. József, magtalan, és c) VII. János, birtokos Dobokában Sólyomkőn tán neje jogán, volt kir. táblai ülnök, és Belső-Szolnok vármegye főispánja 1680-ban. Nejétől Ebeni Évától született gyermekei által ő lett a családnak máig terjesztője. Első fia VIII. János magtalan, a második IV. György kolosvári kapitány, Apaffy tanácsosa, 1697-ben országos adó főtárnok; a harmadik fiú

I. Dániel már 1698-ban követ, ugyan az 1701-ben is Küküllő megye részéről, 1721-ben lett kir. táblai ülnök. Volt erdélyi ref. egyházak főgondnoka is. 1711-ben aláírta a Szatmári békét. 1744-ben grófságot nyert. [5]) Kétszer nősült, első neje Mikó Ilona, a második Vay Kata († 1770. april. 30.) volt. Az elsőtől gyermekei voltak:

1. IV. Miklós kir. tanácsos és biztos, meghalt 1769. octob. 24-én. Első nejétől gr. Teleki Évától leánya Kata szül. 1720. báró Kemény Simonné volt. Második nejétől b. Bánffy Krisztinától (férjhez 1758.) többi közt gyermekei: Eszter gr. Mikó Károlyné, és Farkas 1771-ben kir. testőr.

2. V. György, ki 1777-ben kora 73. évében halt meg. Nejétől Szentpétery Erzsétől a táblán látható három leánya és egy fia I. Sá-

---

[1]) Kaprinai Mss. B. tomo X. III. p. 84.

[2]) Wolph Bethl. Hist. V. p. 165.

[3]) Ugyan ott VI. 229. 275. 278.

[4]) Kővári szerint, különben fia László és József, kik itt unokái.

[5]) Hodor Kár. Doboka várm. 721. Kővári szerint a grófságot fiai IV. Miklós, V. György és I. Ádám szerezték, és a grófi diploma 1746. mart. 7-én a szebeni országgyülésen hirdettetett ki.

muel maradt, ki 1791-ben országgyül. kir. hívatalos volt. Meghalt 1812-ben, eltemettetett. N.-Almáson. Nejétől gr. Bethlen Rózától gyermeke nem maradt.

3. IX. János. — 4. II. Ferencz, és 5. II. Dániel kis korukban haltak el.

I. Dánielnek második nejétől Vay Katától a táblán látható öt leánya mellett egy fia született:

I. Ádám, ki 1774-ben Kraszna, 1776-ban Belső-Szolnok vármegye főispanja volt. Meghalt Császáriban 1776-ban, eltemettetett Czegében jun. 27-én. Nejétől iklódi Toldalagi Katától két fia maradt: V. Miklós és III. Dániel, kik által a család a máig élő két ágra szakadt.

V. Miklós ága.

V. Miklós 1790-ben orsz. gyül. kir. hívatalos. Meghalt 1829-ben. Nejétől gr. Nemes Annától egyetlen fia

I. Imre cs. kir. kamarás, előbb az erdélyi főkormányszéknél tiszt. titkár, utóbb Közép-Szolnok várm. főispáni helytartó. 1834—37. 46-ban országgyülési hívatalos. Meghalt 1854-ben. [1]) Nejétől b. Jósika Rozáliától (elvált) két fia maradt: VI. Miklós 1846-ban kir. hívatalos, neje gróf Haller Karolina; — és II. Sámuel 1848-ban Dobokai főbiró, majd képviselő volt a pesti nemzetgyülésre. Utóbb California lakosa. Haza térvén, irodalmi fölléptével akadémiái tagságot nyert. Gyermekei a táblán láthatók.

III. Dániel ága.

III. Dániel 1773 ban Torda vármegyéből kir. hívatalos, az úrbért behozó választmány tagja. Nejétől szigethi Szerencsy Klárától egy leányán Ágnesen kivül három fia maradt, a mint következnek:

1. III. Tamás az 1809. évi nemesi fölkelésnél lovas kapitány. Meghalt 1831-ben. Czegében temettetett. Nejétől gróf Mikes Rózától leánya Antónia († 1858.) P. Horváth Ferenczné, és fia Albert maradtak. Ez utóbbi 1846-ban kir. főkorm. széki titkár. Most lakik M.-Záhon. Gyermekei vannak.

2. IV. Dániel szül. Kassán 1777. nov. 15-én. 1834. és 1837-ben orsz. gyül. kir. hívatalos volt. Meghalt 1844-ben. Nejétől Lányi Karolinától a táblán látható négy leánya és egy fia II. Ádám maradt, ki 1861-ben Doboka vármegye kir. pénztárnoka volt. Nejétől Kénosi Sándor Bertától gyermekei vannak.

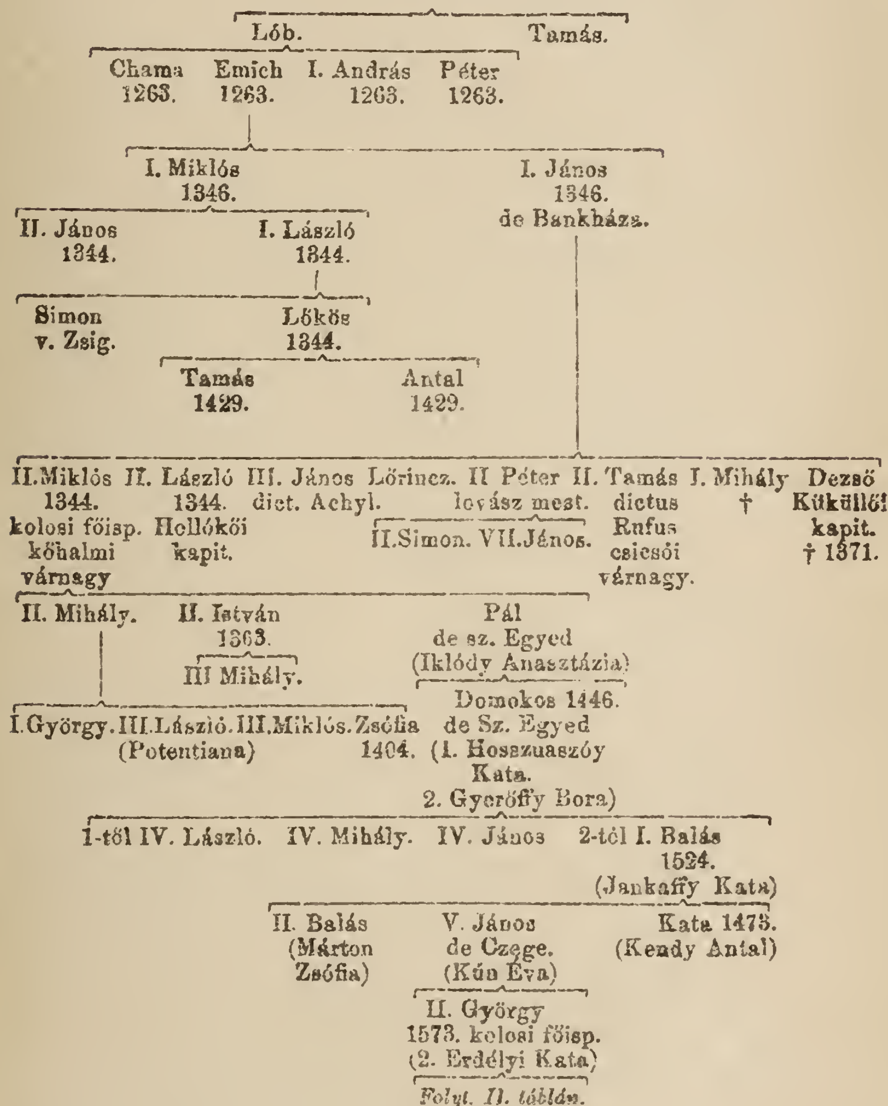
---

[1]) Egy adat szerint kath. pap lett volna.

3. VI. György meghalt 1833-ban. Nejétől gróf Gyulay Jankától két leánya: Ottilia és Janka maradtak.

A családfa [1]) következő:

I. tábla.

---

[1]) Szatmári Pap M. Halotti Oratzio gr. Wass Miklós fölött 1769. -- Hodor Doboka várm. 702—725. Mikola Geneal. Transylv. 41. Lehoczky Stemmat. II. 425. Kővári László Erdély nev. cs. 252. stb.

II. tábla.

II. György, *ki az I. táblán.*
1573. kolosi főisp.
(2. Erdélyi Kata)

I. Ferencz
1600. 1605.
tan. és fejed. asztaln.
(Bogáthy Druzsiána)

VI. János
1630. kir. táb. ülnök
†

III. György
(Kendeffy Judit)

Judit
(Ebeni László)

Kata
(Pongrácz András)

V. László 1670.
kir. t. üln.
Kolosvári főkap.
(Teleki Anna)

I. József.

VII. János
kir. t. ülnök
† 1680. sept. 3.
(Ebeni Éva)

VI. László
(Kemény Kata)

II. József
†

Krisztina
(gr. Bethlen György)

VIII. János.

IV. György
1698. fő adó tárn.
† 1701.
(Nemes Mária)

I. Dániel
kir. táb. ülnök
1744. *gróf lett*
(1. Mikó Ilona.
2. Vay Kata † 1770.)

1-t. IV. Miklós.
kir. tanács
† 1769.
(1. gr. Teleki Éva
2. b. Bánffy Krisztina)

V. György
† 1777.
(Szentpétery Erzse)

IX. János
†

II. Fer.
†

II. Dániel
†

2-t. Anna
(Vay Ábrah.)

Kata (gr. Toldalagi László)
Krisztina (b. Kemény Mik.)
Éva (b. Kemény Zsigm.)
Julia (gr. Bethlen Elek)

I. Ádám
főispán
(ikl. Toldalaghy Kata)

Sámuel
† 1812.
(gr. Bethlen Róza)

Erzse
(Nemes Gábor)

Krisztina
(b. Kemény Zsigm.)

Ágnes
(b. Kemény Simon)

1-től Kata
sz. 1720.
(b. Kemény Simon)

Eszter
(gr. Mikó Kár.)

Farkas
1771. m. kir. testőr
†

V. Miklós
† 1829.
(gr. Nemes Anna)

III. Dániel
(Szig. Szerenssy Klára)

Imre
cs. k. kam. † 1854.
(b. Jósika Róza)

III. Tamás
† 1831.
(gr. Mikes Róza)

IV. Dániel
sz. 1777. † 1844.
(Lányi Karolina)

VI. György
† 1833.
(gr. Gyulay Janka)

Ágnes
(b. Inczédy György)

VI. Miklós
(gr. Haller Karolina)

II. Sámuel
dobokai képvis.
m. akad. tag.
(Eperjesy Róza)

Antónia
† 1858.
(P. Horváth Ferencz)

Albert
volt gub. titkár
(Kilyén N.)

N. N.

Ottilia.

Janka.

Mária (Montbach S.)

Jenő.

Jozéfa
(Salamon Aladár)

Emma
(b. Orczy Felix 1863.)

II. Ádám
(Kén. Sándor Berta
Mező-Záhon)

N. N.

Amália
(Almády Samu)

Ida.

Natalia
(Kozma Gábor)

Klára
(b. Puteani Sándor)

A család czímere, — mint fölebb a metszvény ábrázolja — a paizs ezüst udvarában bikafej, orrán nyillal átütve. Foszladék jobbról aranykék, balrúl ezüstvörös. [1]) Hodor szerint még a bikafej fölött félhold és nap is ragyognak; és a paizs fölötti koronán három nyil látható.[2])

Vass család. (Vas-dinnyei.) Komárom vármegye régi adományos nemes családa, mely azon megyei Vas-dinnye pusztabeli hajdani birtokáról vette előnevét. 1496-ban Dinnyei Vass György a csallóközi Baka helységben két telekbe iktattatik. [3])

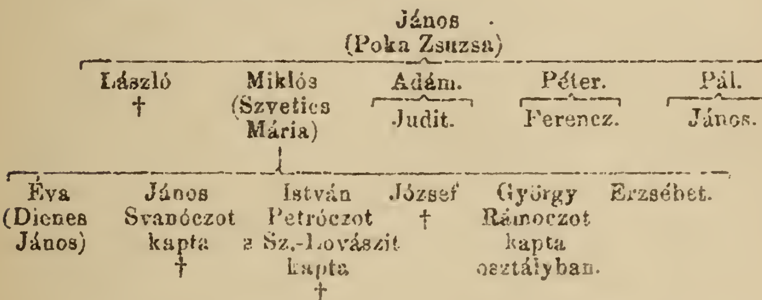
1505-ben Vas-dinnyei Vass János Komárom megyének a rákosi orsz. gyülésre követe volt. [4])

1540-ben Vass Mihály többekkel a Komárom megyei Füzitő puszta és Almás helységbeli birtokba iktatást nyert. [5])

1613-ban Vas-dinnyei Vass György, Ferencz fia Margit leányától született leánya Kulcsár Orsolya, továbbá 1615. és 1616-ban Anna, Iványi Gáspárnak Barthal Erzsébettől, ki Vass-dinnyei Vass György Ferencz fia Veronika leánya, Szent-Györgyi Györgytől való leánya volt, a Bottyán, Vas-dinnye és Apáthi puszták felét az esztergomi káptalan előtt Gyárfás Mihálynak zálogképen adják. [6])

1668-ban a Vass családbeliek Várbogyán megosztoztak. [7])

Egy ágnak családfája [8]) ez:

Bars megyében Garan-Ujfaluban szintén birt Vass család, de az

---

[1]) Szatmári Pap Mih. „Halotti Oratzio"-ja czímlapján nyomva, úgy Kővári-nál is Erdély nev. cs.

[2]) Hodor, Doboka várm. 714. lapon leirva.

[3]) Pozsonyi káptalan 1496. Capsa 1. fasc. 5.

[4]) Kovachich M. G. Supplem. ad Vestigia Com. II. 334. és Jászay 158.

[5]) Fényes. Komárom várm. 162. 172.

[6]) Ugyan ott 158. 161. és 166.

[7]) Ugyan ott 98.

[8]) Geneal. auth. II.

előbbivel rokon-e? — nem tudjuk. Ebből volt Vass Miklós, ki 1721-ben halt meg, czímere a paizs udvarában ágaskodó oroszlán, kivont karddal, a paizs fölötti sisak koronáján egyfejű sas. Ennek fiai Ferencz és Sándor 1720-ban.

Több valószinűséggel ez utóbbiakhoz lehetett rokon Vass Ferencz, kinek ágazata ez:

Ferencz.

Miklós (Nedeczky Julia)	Klára (Baross Antal)	Mária (Gyurcsányi József)	Mihály †1777.
Anna (gr. Török Józs.)			

Nem ismerjük nemzetségi származását a következőknek sem, ugy mint Vass Zsófiának, ki 1597-ben Voxith Horváth János nejo volt, továbbá Vass Sándornak, ki 1690-ben Alpáron szőlőre kir. adományt nyert, [1]) és ki talán egy személy azon Vass Sándorral, ki 1706 ban Rákóczy alatt Egervár parancsnoka volt, és czímerében a paizs koronáján egy madár (tán galamb) karmával liliomot tart. [2])

Vass család. (Felső-Őri.) Vas megye azon családainak egyike, melyek 1582-ben azon megyei Felső-Őr helységre kir. adományt nyertek. *Lásd Zámbó cs.*

Vass család. (Szigethi.) Máramaros megyében Vass Antal 1558-ban alispán volt.

Vass család. Van Bereg megyében, melyből Györgynek nejétől Lipcsey Annától († 1829.) fia Antal előbb barlabási, 1852. óta beregszászi lakos. Czímere a paizs udvarában fiait önvérével tápláló pellikán, ugyan az a paizs fölötti sisak koronáján is.

Tán e családhoz tartozik a Zemplin megyében lakó Vass nemes család is, mely e század elején Márk és Alsó-Hrabócz helységben közbirtokosnak iratott. [2])

Vass család. Gömör és Heves megyékben is honos. Továbbá Zala megyében is, hol Salomvárott 1780. jun. 9-én szül. Vas László egykor pesti egyetemi hittanár, és nagyváradi kanonok, ki 1842. mart. 24-én halt meg. [3])

Vass család. (Gyéresi.) Erdélyben élt. Közülök István Ara-

---

[1]) Liber regius anni 1690. folio 208.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 118. 371. 398.

[3]) L. Memoria Ladislai Vas a Joaune Szilassy. Pestini 1842. 4-rét.

nyosszék főkapitánya 1649. april. 28-án Szamosujvárt kapta adományba. [1])

Wass család. (Szoboszlai.) Doboka megyében élt e század elején (1800.) Miklós, kinek nevével ellátott pecsétén czímere a paizs udvarában magyar vitéz, kivont kard hegyén törökfejet tartva.

Wass család. (Diód Várallyai.) Erdélyi család. Főfészke Alsó-Fejér vármegyében Diód helység, hol a régi Balassa jószágokból részt nyert. Több tagja megyei hivatalt viselt; így a napjainkban elhalt György és Zsigmond testvérek. Györgynek nejétől Pávai Ágnestől leányai Kata Kis Gergelyné, Mária és Ágnes Erős Istvánné, Zsigmondnak özvegye Mohai Krisztina, kitől fiai: Ferencz (ennek özvegye Inczédy Karolina), Dániel cs k. őrnagy, Elek, (ki elhalt) és Miklós.

Vass család. A czímeres nemeslevelet Vass Mihály kapta 1744-ben Mária Terézia királyasszonytól. [2])

Czímere először vízszintesen kétfelé oszlik, a felső rész ismét függőleg két udvarra, a jobb oldali arany udvarba vörös mezű kar nyúlik be, kivont kardot tartva; a baloldali vörös udvarban daru áll, csőrében ezüst patkót tartva. Az alsó kék udvarban jobbról lefelé a bal szegletig rézsutosan ezüst folyam hömpölyög, fölötte és alatta ezüst rózsafej látszik. A paizs fölötti sisak koronáján a csőrében patkót tartó daru ismétlődik. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Vass család. (Frátai.) Szintén Erdély ősi családaihoz tartozik. 1348-ban élt frátrai Vass Miklós, kinek neje Ilona Mahfultai Mihálynak leánya volt, ki anyjáról az Ogmandi nemzetség után örökösödött. [3])

Vaska család. (Kálnoki.) Erdélyi család, melyből Péter 1586-ban mint széktiszt fejedelmi kiküldetés folytán járt el az egyedmezei perben. [4])

Vassay család. Vassay Mihály testvéreivel István, Péter és Jánossal III. Ferdinánd királytól 1649-ben kapott czímeres nemeslevelet, mely Ung megyének Nagy-Kaposon 1649. jun. 26 án tartott közgyűlésen kihirdettetett. [5])

Vasseiges család. Vasseiges Károly és József bárók az

---

[1]) Kállay, Székely nemzet 289.

[2]) Collect. herald. és Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[3]) Fejér Cod. dipl. tomo IX vol. 1. p. 637.

[4]) Kállay, Székely nemz. 289.

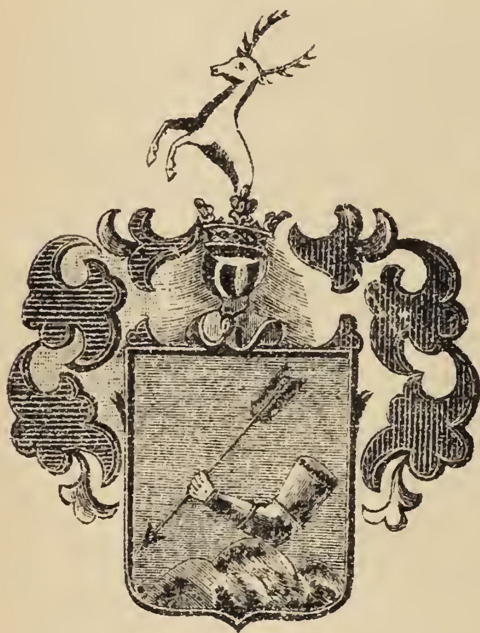
[5]) Ungh megye levéltárában őriztetik az eredeti armális.

1827. évi országgyülésen a 45. törv. czikkben honfiusitattak, azonban e törvényszabta kötelességeiknek eleget nem tévén, az 1830. évi országgyülésén a 17. törv. czikknél fogva a honfiusítottak közül kitöröltettek.

Vasváry család. Ismeretes e néven Vitus, ki 1335-ben nyitrai püspök volt. 1366-ban Vasváry Tamás fiáról Miklósról olvashatunk Szatmár megyei Egri leirásában, [1]) de ezen kivonat okirata álmünek tünik fel.

Vatesz család. Gömör vármegye nemessége sorában található. [2])

Wattay család. (Felső-Wattai.) ős régi magyar **család**, mely magát az I. András király korában élt és a pogány hitért buzgolkodó Wattá-tól származtatja. Nevét és eredetét a család a Borsod megyei Felső-Watta helységről veszi. Innen eredt a XV. században Wattay Ferencz, ki a Dunántúlra szakadt, és Kanisay László szolgálatába állván, Kapu, Léka, Strisnyák és Velike várak kapitánya lett. 1503-ban vette nőül Nagy-Vágon Vághy György fiának Miklósnak leányát Vághy Zsuzsannát Mestery Bernátnak gyermekes özvegyét. [3]) Meghalt Wattay Ferencz 1529. táján, és nevezett nejétől négy gyermeke maradt,

úgymint: 1. Zsófia Csáki Istvánné Mihályiban, 2. Klára Körbey Györgyné Körbön, kinek leánya Kámoni Bálintné lett; 3. Hedvig

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 294.

[2]) Bartholomaeides Not. C. Gömör p. 146.

[3]) Mestery Bernátnak gyermekei voltak: Mestery György, és egy leány, ki Sándorhoz ment férjhez, ennek leányát Majthényi László vette el, ennek gyermekei voltak Majthényi Imre és Majthényi Bora Hagymássy Gáborné 1585 ben.

Parnas Benedekné, kitől született Parnas Imre, és végre 4. Wattay Lőrincz. Ez 1520-ban született. 1553-ban nőül vette Csáby István Eger várában volt kapitány leányát Csáby Klárát. Katonáskodván, nyolcz évig volt kapitány. 1573-ban véletlenül egy taraczk elsülése által agyon lövetett. Eltemettetett Sz. Péter és Pál napján N.-Vágon. Özvegye 1593. Sz. György-napkor halt meg kora 58. évében és szintén N.-Vágon temettetett. Nevezett nejétől következő gyermekei születtek:

1. Anna szül. 1555-ben. Férjhez ment 1570-ben Sárfőre Sárfy Pálhoz, meghalt 1580-ban.

2. Pál szül. 1563-ban. Ifjú korában Batthyány Boldizsár udvarában szolgált. Meghalt 1582-ben sz. Lucza napján. Gyermekei maradtak: Kata Heresinczy Jánosné, Erzse Polyányi Kristófné, István és György.

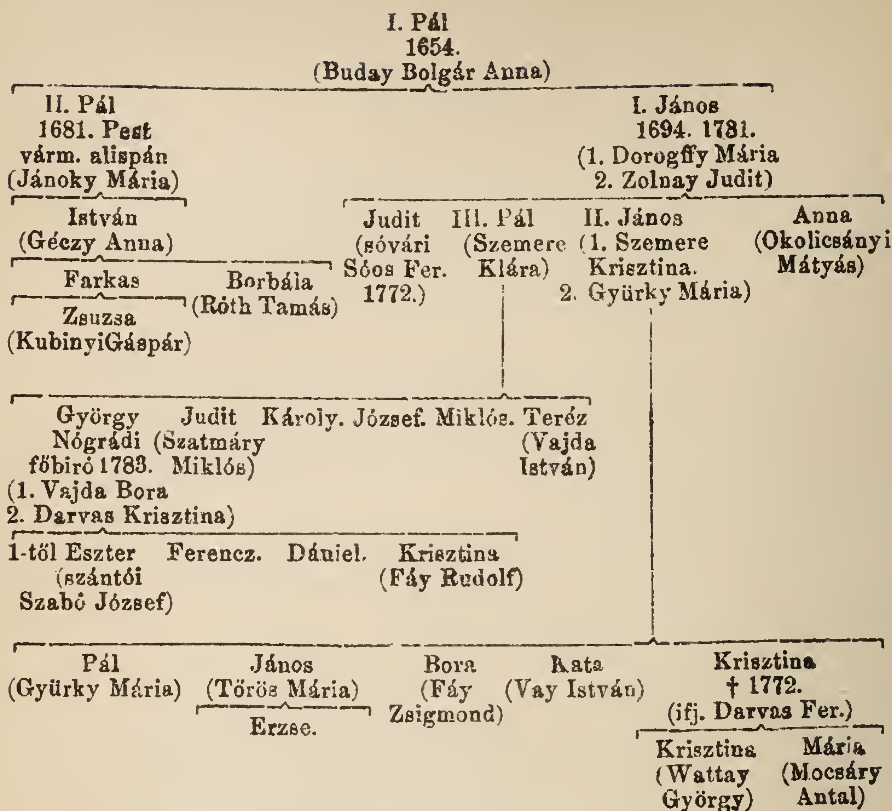
3. István szül. 1565-ben. Korán elhalt.

4. Zsuzsa, férjhez ment Sopronyba Káldy Demeter törvénytudó emberhez, kitől lett fia Káldy István.

5. Ferencz, szül. Vágon 1568. sept. végén. 1578-ban Német-Ujhelyben, azután Sopronyban járta iskolait. 1584-ben Tihanyban bátyja Mesteri Janos kapitány mellett kezdé katonai pályáját, innen Pápára ment, 1585 ben pedig saját várukba Csesznekbe vonúlt Ugronffy István kapitány oldala mellé, hol tizenegy hónapig szolgált, ekkor kapitányával összeveszvén, Győr várába ment, hol négy lóval szolgált Gregoróczi Vincze, alkapitány századában, 1588-ban megsebesült és Tatába vitetett. Ennyit tudunk saját naplójából Wattay Ferencznek [1]) ezen ágazatról.

A Wattay nemzetségnek, mely most főleg Pest megyében (Pomázon) továbbá Nógrád és Szabolcs megyékben honos, egyik ágát a XVII. század derekán Nógrád megyében találjuk, hol Wattay Pál 1654. körül élt, és nejével Buday Bolgár Annával következő családfát alkotott:

[1]) Wattay Ferencz naplója. Kiadta ponori Thewrewk József.

A tábla élén álló Pálnak fia II. Pál 1681-ben Pest vármegye alispánja volt. Ennek ága képezé a leány-ágiakkal együtt (kik közt Róth Tamás után a Telekiek is állnak) a Wattay osztatlan nemzetséget.

I. János Istvánnal (tán II. Pál fiával) 1699-ben Nógrád megyei Alsó-Pilin és Almás egy részére kir. adományt vitt. [1]) III. Pálnak fia György 1783—1788-ban Nógrád vármegye főszolgabirája volt.

E táblázat nem teljes, többi közt tudtunkra hiányzanak róla Wattay László, ki Kornán lakott és 1836-ban lett Nógrád megye főszolgabirája és mint ilyen 1841. aug. 7-én meghalt magnélkül, hasonlóan testvéröcscse Zsigmond B.-Gyarmaton volt ügyvéd meghalt 1853-ban.

Pomázon él Gyula stb. Nógrádban él Wattay Alajos, volt Nógrád megyei adószedő. Ezt kivéve, a család helv. hitvallású.

---

[1]) Liber regius folio 387.

Czímere a családnak — mint fölebb a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában hármas zöld halmon könyöklő kar, nyilat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szarvas emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Vaula család. Vaula János báró az 1827. évi országgyűlésen magyar honfiusítást nyert. [1])

Vavrus család. Gömör vármegye czímerleveles nemes családainak egyike. [2])

Waxmann család. Szintén Gömör vármegye nemessége sorába tartozik. [3])

Waxmuith család. Waxmuith Gáspár és Wimmer János, József 1722. máj. 1-én III. Károly királytól kaptak czímeres nemeslevelet. [4])

Czímerök négy részre osztott paizs, az 1. vörös udvarban kettős farkú arany oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, a 2. kék udvarban három lángoló gránát-bomba látható, fölül kettő, alúl egy; a 3 ik kék udvarban fehér egyszarvúnak feje szügyeig látható, a 4-ik vörös udvarban páncézélos kar könyököl, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar kivont kardot tart. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [5])

Vay család. (Vajai és luskodi ns. báró és gróf.) Szabolcs vármegyének egyik legrégibb ösi családja, mely nevét azon megyei Vaja helységről vette, és eme helységnek valószinüleg az első foglalás óta, ma is birtokosa. A család törzs-ősének bizonyos Voja nevű pogány magyar tartatik, ki 994-ben Sz. Istvánnal egy napon megkereszteltetett volna meg, és Tamás nevet nyerve, a Vay-ak ősévé lett volna. [6]) Elhagyva ezen és az erre következőleg alapított szár-

---

[1]) 1827. évi 42. törv. cz.

[2]) Bartholomaeides C. Gömör 146.

[3]) Ugyan ott.

[4]) Collect. herald. 369.

[5]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[6]) Ezen adat egyéb másokkal együtt Vay Lászlónak 1799. máj. 10-én I. Ferencz király által kiadott bárósági diplomájába is bejutott. Egyébiránt volt alkalmam látni és olvasni ezen származtatásra vonatkozó 15 darab okmányt, 1804-ben Miskolczy István Bihar megyei aljegyző által bitelesített másolatban az 1021. évtől 1507. évekig terjedőleg, köztök Sz. Lászlótól is egyet; melyeket annyiban nem lehet hallgatással mellőznöm, a mennyiben emlékezetök már kinyomott könyvekben is eléfordúl, nevezetesen pedig kettejét (köztök az 1021 évit is,) 1805-ben Keresztúri a „Descriptio Episcopatus Varadinensis“ munka

maztatást, a család kétségtelen történelmi emléke a fenmaradt okmányok alapján a XIV. század közepeig felnyúlik. 1346-ban élt Vay Miklós, (Nicolaus de Voya), a midőn Forgách Heves megyei volt alispánnal együtt Záchen Mihályon hatalmaskodást követett el. [1])

A következett XV. századtól kezdve részletesebb és bővebb hiteles okmányos adatokat szolgáltat a Vay család őseiről a Leleszi convent országos levéltára. E szerint

1408-ban Vay Dénesnek fia Pál Szatmár megyében Megyes helységet Cháholyi Lászlótól zálogjogon megszerezvén, annak birtokába Palóczy László országbiró parancsa folytán beiktattatott. Ez oklevélben említetnek még a Vay családból István, György, János és Gergely.

1413-ban Vay Jánosnak fia László, Zsigmond királytól iktató parancsot nyer Vaja helységre, melyben említetnek még Vay Lászlónak fia Gergely, Demeternek fiai András, Vitus és Ananiás, és Dienesnek fia Pál.

1414-ben Ibrányi Margit Ibrányi András leánya Vay Istvánnak neje, és Ibrányi Gergely nővére Gara Miklós nádor parancsa folytán beiktattatik Lök, Eszlár, Bagos, Gyoma és Sz. Péter fele részébe.

1436 ban Vay Pál Szabolcs megyei Gáva helység birtokába bevezettetik Palóczy Máté nádor parancsa folytán, mely esetre királyi emberekül megneveztetnek Vay János és Mihály is.

1441-ben Vay Dénesnek fia Pál szarvasköi várnagy, nejével Petry Klárával együtt I. Ulászló királytól rév-szabadalmat nyer.

1445-ben Ugyanaz az ország nagyjai és rendeitől kiadott parancs folytán beiktatik Szatmár megyei Eör helység fele részébe.

1458-ban Vay Balás Szatmár megyei Jánosi, Hodász és Ders helységbeli birtokrészekbe Mátyás király parancsa mellett iktatást nyert.

---

121. 122. lapján ki is adá. A következett 1807. évben maga a fölebb említett báró Vay László azok alapján „Német hivség" czímű munkája 157—166. lapjain családja származtatását tette nyilvánossá. Szirmay Antal pedig *„Szatmár vármegyye leirása"* czímű, 1810-ben nyomott munkája II. köt. 361. 363. lapjain az érdeklett 15 okmány kivonatát közlötte, és abból egy kis kivonat 1829-ben még Fejér Cod. dipl. (tomo VII. vol. 3. p. 13.) is bejutott, mindazáltal munkám irányánál és az okmánytan szabályainál fogva, ezeket forrásokúl használnom nem lehetett.

[1]) Fejér, Cod. dipl. tomo IX. vol 1. p. 456.

1463-ban Vay Pálnak fia Domokos testvérével Vinczével Szabocs megyei Berczel helységbeli birtokát Perény Pálnak és nejének Katalinnak elzálogítja 125 ftért-

1488-ban Szénás Györgynek leánya Ilona, Vay Balásnak neje Közep-Szolnok megyében Szarvad helység felére, Rath, Elmezd, Pokłos-telek pusztákra és Sz. Miklós negyed részére; — Bihar megyében Bályog, Száldobágy fele részére, Czultzés, Salamon és Disznókutha egész pusztákra, Száldobagyfeő negyed részére, — Kraszna megyében Felső- és Alsó-Nyárló, Belmezeü egész helységekre, Almás és Zeürmezeő negyed részére Mátyás királytól iktató parancsot nyert.

1499-bén II. Ulászló király csebi Pogány Péter kir. komornok és pozsonyi grófnak, nem különben Vay László deáknak (literatus) Eger vár tiszttartójának (Provisori curiae Castri Agriensis) malomvízi Kenderes Péternek hűtlenségi bélyegén a kir. ügyészre szállott öszves birtokait, úgymint, Apáti, Aranyos, Vid, Bács, Zalka, Nagy-Varsán, Kenderes-Varsán, Gyüre, Laskud és Gemse helységevet és pusztákat adományozta, azonban az iktatásnál az erdélyi püspök, úgy a Kenderesiek és Kapolchi-ak részéről ellentmondás történt.

1502-ben Vay Mihály a leleszi convent előtt ügyvédet vall mely szerint ekkor élt a nevezett Vay László (deák) ügyvéd és Vay Dávid is, mindketten törvénytudó férfiak.

1516-ban II. Lajos király itéletlevele Vay Imre váradi kanonok és Vay Ferencz részére Urai Mátyás és Benedek és mások ellen a ramocsai erdőből elhajtott makkos sertések miatt és Császár Tamás ellen a vajai határból elűzött marhák miatt.

1519-ben Vay Mihály megszerezvén Vaja felét némely szántó földekkel és erdőrészekkel Vay Domonkos fiától Páltól és nejétől Erzsébettől, ezekre II. Lajos királytól beleegyezést nyert.

1523-ban Vay Jánosnak leánya Ilona theremi Vethéssy Ambrusné, Antal, János, Bora, Kata, Zsófia és Erzse gyermekei neveikben is, Szatmár megyei Cséka-teleke pusztát, melyet bátyja Vethéssy László püspök vett volt, testvéreinek Vay Mihálynak és Benedeknek 40 ftban örökösen átadja.

1524-ben Vay Pál, gyermekei István és Margit és neje Erzsébet neveikben is a Vajai határban fekvő és egykor néhai vajai Zeüke Benedek által birt Gyermek-erdő nevü erdőrészt és egy telket, Vay Mihálynak és általa Demeter, Antal, Tamás és Péternek 50 ftban elzálogítja.

1525-ben Báthori István nádor a leleszi conventhez intézett ité-

letlevelében Vay M i h á l y nak a Madai Pálnak Mada helységben részbirtokát oda itélte madai Soklyay Ferencz ellenében. Ugyan ekkor élt Vay B e n e d e k is.

1543 ban Vay M i h á l y nak gyermekei D e m e t e r, A n t a l, P é t e r, T a m á s és K a t a l i n Vitkai Lászlóné, most nevezett Vitkay László bevallása és beirása folytán Révay Ferencz nádori helytartó parancsa mellett Szatmár megyei Vitka, Kis-Kolcs és Kis-Varsán helységekbe beiktattatnak, azonban Vitkay Bernát leánya Zsófia előbb Kerepeczi László özvegye, utóbb Botka Miklósné, úgy a Kenderessi-ek és Károlyi-ak is ellent mondtak.

1543-ban Vay Mihály fia P é t e r Szatmár megyei Vitka és Kis Kolcs helységbeli összes részbirtokokra, melyek Vitkay László magszakadtán a sz. koronára szálltak, I. Ferdinánd király adománya mellett iktattatott, ellentmondván Vitkay Gergely.

1544-ben ugyan csak Vay Mihálynak fölebb elésorolt gyermekei Szatmár megyei Vitka, Kis-Kolcs és Varsány helységbeli birtokokra, melyeket néhai Vitkay László́tól zálogjogon birtak, Révai Ferencz nádori helytartó parancsa mellett beiktattatván, annak ellene mondtak Vitkay Gergely, és Vitkay Bernát leánya Zsófia Botka Miklósné.

1544 ben néhai Vay Pálnak fia I s t v á n, ki custos-nak is neveztetett, egy részről, másrészről pedig Vay Mihálynak fia D e m e t e r, testvérei A n t a l és P é t e r neveikben a leleszi convent előtt atyafiságos egyezségre léptek, mely szerint a katonáskodó Vay I s t v á n (Custos) Vaja és Bessenyőd helységbeli birtokait nevezetesen Custos Vaját használatúl és magnélküli halála esetére pedig örökösen átadja és átruházza Vay Mihálynak nevezett fiaira. Ez oklevélben említetik Vay J á n o s deák (literatus) is.

1545-ben Vay D e m e t e r, A n t a l és P é t e r Szatmár megyei Vitka, Kis-Kolcs, Kis-Varsán és Kapolna-telek helységbeli részekbe, melyek Vitkay Gergely és Ambrús magszakadtán a sz. koronára szálltak, Kis-Várdai Pál érsek és kir. helytartó parancsa mellett bevezettettek, a Vitkay család leányága által tett ellentmondás mellett.

1546-ban bessenyői Kércsy Ambrús Szabolcs megyei Bessenyőd felét Vay Demeternek hü szolgálatiért 100 ft összegben bevallotta.

1548-ban Vay D e m e t e r, A n t a l és P é t e r Szabolcs megyei egész Berkesz helység birtokára jánosi Kántor Péter leányának Margitnak örök bevallása folytán I. Ferdinand királytól adományt és iktató parancsot nyertek.

1548-ban Vay D e m e t e r Szabolcs megyei Nagy-Máda hely-

ségbeli birtokrészre vonatkozólag Kereky Mihály ellen Révay Ferencz nádori helytartótól itélet- stb. levelet eszközől, melyben Vay János is említetik, és Vay Balásnak egyik jobbágya is eléfordúl.

1548-ban Vay Demeter és Kereky János a Vajai határban fekvő bizonyos szántóföldek iránt a leleszi convent előtt peralkura lépnek.

1549-ben I. Ferdinand király a Vajai határban a Kustos-vég nevü dülők háborgatása iránt kedvező itéletet ád Vay Balásnak, Vay Mihály és Győri Antal ellenében.

1549-ben Vay Balás, gyermekei Imre, Pál és István neveikben is, Vay Demeter pedig testvére Antal úgy néhai Vay Benedeknek fia Mihály neveikben, és Vay Péter némely köztök fenforgott peres és hatalmaskodási kérdésekben a leleszí convent előtt atyafiságos egyezségre léptek,

1549-ben Vay Balás Szabolcs megyei Báka helységbeli egész birtokrészre és nemesi kuriára Báthori Imre bevallása folytán I. Fernánd királytól adományt kapott, az iktatásnál ellentmondott Anárchi Péter.

1550 ben Vay Benedek özvegye Zsófia, utóbb Győry Antalné Szabolcs megyei Jákó helységbeli birtok iránt nemes Iklódi György és Máté eladní, — és Losonczy Antal venni akaró ellen tiltakozik.

1550-ben Vay Demeter, Antal és Péter Szabolcs megyei Berkesz helységbeli birtokrészre, melyet néhai nemes Petneházi Gáspár bizonyos nemes Ádám deáknak (literatus) 150 ftban beirt, és ennek halála után Ádám deák özvegye a Vay-aknak örökösen bevallott, — I. Ferdinánd királytól adományt kaptak és abba ellenmondás nélkül beiktattattak.

1550-ben Vay Demeter, Antal és Péter Szabolcs megyei Berkesz helységbeli ház és nemesi curiára, melyet geszteli másként Chicheri Orosz Mihálytól zálogjogi bevallással szereztek, I. Ferdinánd királytól beleegyező adományt nyertek, ellenmondván Orosz Mihály részéről annak alattvalója Lévay Balás.

1552-ben Vay Péter és testvérei Demeter és Antal Szabolcs megyei Petneháza, Gyulaháza, Berkesz, Gégén és Komoró helységbeli egész birtokrészekre Petneházy Mátyás hűtlenségi bélyegén I. Ferdinánd királytól adományt nyervén, beiktattak, ellenmondás történvén Petneházy Mátyás nevében.

1554-ben Vay Demeter és sógora Beünyei Ferencz egyez-

ségre léptek Vay Demeternek neje Beünyei Bora néhai Beünyei Gergelynek leánya után járó nász- és jegyajándok iránt.

1560-ban Vay Balásnak fia István II. János királytól Kereky Ferencz ellen Bihar megyei Váncsod, Guzar és Egyházas-Kereki részbirtokokra 700 ftig végrehajtási itéletet nyert.

1563-ban Vay Antal és neje Chicsery Ilona Szabolcs megyei Komoró, Berkesz és Bessenyőd helységbeli birtokrészt megszerzik komorói Ormós Mihálytól.

1570-ben Vay Antal részére, kire testvérei Demeter és Péter halálával a vitkai Nagy Demeter elleni per háromlott, Báthori Miklós országbiró itéletlevelet adott.

1566-ban Vay Balásnak leánya Katalin Zathai Gáspárné Bihar megyei Váncsod és Guzár, és Szabolcs megyei Vaja és Kis-Báka helységbeli részeit 200 ft beruházási öszveg fejében férjének beírja.

1570 ben Bákay Imre leánya Zsófia és Vay Kata Zathay Gáspárné Szabolcs megyei Kis-Báka helységbeli birtokrésze felét Zathay Gáspárnak 184 ftban elzálogítják.

1572-ben Vay Mihály két puszta jobbágy-telket, egy népes telket és három majorsági telket Szabolcs megyei Vaja helységben elzálogit Rákóczy Annának Ibranyi János özvegyének.

1574-ben Vay Pétert, Vay Antalnak Chichery Ilonától való fiát, kire atyja és nagybátyjai halálával az ügy háromlott, nemes Posgay Mátyás és Vitkai Nagy Demeter özvegye Dersy Erzsébet ellenében Szatmár megyei Vitka helységben Miksa király visszaállítatni rendeli.

1579-ben Tibay Ágnes, Vay Demeter özvegye, néhai férjének Szabolcs megyei Vaja és Berkesz helységbeli özvegyi jogon birt részeit Chichery Annának Vay Antal özvegyének elzálogítja.

1579-ben Chichery Ilona, Vay Antal özvegye egész jegybéri részét, úgy Tibay Ágnestól Vay Demeter özvegyétől Szabolcs megyei Vaja, Berkesz és Komoró helységbeli szerzett részeit Anna Jánossy Jánosné, Dorottya laskodi Bánchy Jánosné, Zsuzsa, Kata, Fruzsina hajadon leányainak és László fiának Péter testvérének a leleszi convent előtt bevallja és azoknak gyámnokáúl Báthori Miklós orszagbirót kéri föl.

1581-ben borsovai Borsovay Simon Bereg megyei Borsova helységbeli puszta jobbágy-telkét tiszteletes Vay Máté predikátornak, és nejének Anasztáziának és örököseiknek hagyja, és ezek kihalása esetében annak testvére Vay Sámuel deákra ruházza a leleszí convent előtt.

1582-ben Vay Antalnak fia Péter, nagybátyjainak Vay Demeternek és Péternek halálával reá háromlott és Károlyi László, Lónyay István, és Gusztovich Orsolya Possgay Mátyás özvegye ellen folyt pernek következtében magát Szatmár megyei Vitka helységben országbirói itélet mellett birtokba helyezteti.

1592-ben Vay Péter Szabolcs megyei Komoró helységben birt azon résznek felét, melyet atyja Vay Antal Ormós Mihálytól zálogban szerzett, Ormós Mihály örököseinek pénz nélkül kibocsátja, ellenben ezek egy mást részt 200 ft. szavatossági öszveg mellett neki örökösen bevallanak.

1599-ben Thussay Miklós és neje Vay Kata, Vay Antalnak leánya, Zemplin megyei Kucsin helységben fekvő, három jobbágy telekből álló Kunyviz résznek nevezett birtoka, melyet férje jogán Duka Péter özvegyétől Körtvélyessy Erzsébettől váltott ki, úgy a saját pénzén Galszécsen, és Sankóczon fekvő két szőllőjére nézve is férjével kölcsönös örökösödési szerződésre lépett.

1633-ban Vay Péter Beregh megyei Beregszászi hegyen fekvő Burkos és Tánczos szőllejére nézve Rákóczy Pál országbiró parancsa folytán beiktattatik, ellentmondván Rákóczy György erdélyi fejedelem.

1651-ben Vay Péter Szabolcs megyei Nagy-Anárch, Nagy-Báka, Mogyorós, Ladány, Benk, Berencs, Kékcse helységbeli és Kis-Anárch puszta birtokrészekre, Szatmár megyei Szamos-Ujlak, Zemplin megyei Nyir-Bácska és Czigánd helységbeli részekre bacskai Ujlaky György magvaszakadta czimén III. Ferdinánd királytól adományt nyervén, azokba többek ellentmondása mellett beiktattatott.

1652-ben Vay Péter Szatmár megyei Jármi és Hodász, — és Szabolcs megyei Ders helységbeli Jármy Gergelytől bevallás mellett szerzett birtokrészekbe Pálffy Pál nádori adománya mellett beiktattatott, Komoróczy György ellentmondása mellett.

1652-ben ugyan csak Vay Péter Szatmár megyei Rohod és Szige helységbeli részbirtok és nemesi kuriára Szent-Iványi Miklós magvaszakadtán nádori adomány mellett beiktattatott, a Kérchyek és Bánchy-ak ellentmondása mellett.

1654-ben Vay Péter megszerezvén nemes Szabó Györgytől Szatmár vármegyében a magyar-kékesi, hideg-kúthi és dobroviczai részjószágokat 3000 m. ftban, azokra III. Ferdinánd királytól adományt vitt és azokba beiktattatott.

1656-ban ugyan ő, nejével csepei Zoltán Annával Szabolcs megyei Bogáth és Piricse, és Szatmár megyei Nábrád helységekre Kál-

nássy Pál hütlenségi bélyegén a kir. ügyészre szállt jószágokra nádori adományt nyervén, azokba beiktattatott; hasonlóan megszerezvén Máriássy Katalin Péchy Pálnétól Zemplin megyei Liszka mváros határában Rány hegyen fekvő nemesi szőlőjét 1500 ftért, abba Wesselényi nádor adománya mellett beiktattatott.

1663-ban Vay Á b r a h á m, Péternek fia, Bereg megyei Borsova helységben a még atyja által Szobonya Ferencztől szerzett nemesi kuria birtokába nádori adomány mellett beiktattatott, Borsovay György ellenmondása mellett.

1691-ben I. Leopold király III. Ferdinánd királynak Vay Péter részére adott adománylevelét, melyben a Vay család által hadi segé-

lyül ajánlott több ezer forint és termény-mennyiség dicséretesen említetik, — megerősiti, és szokott alakban Vay Péter gyermekei Á b r a h á m, M i h á l y és Á d á m, és ezek magvaszakadta esetére a leányok K a t a l i n és E r z s é b e t részökre is kiadatja Szatmár megyei Szamos-Ujlak, Szabolcs megyei Nagy-Anárcs, Nagy-Báka, Mogyorós, Ladány, Benk, Berencs, Kékcse helységek, Kis-Anárcs puszta és Zemplén megyei Kis-Bácska és Czigánd helységbeli jószágokról, melyekbe a nevezettek be is iktattattak.

Az eléadottak szerint a család leszármazása következő.

I. tábla.

- **Dénes de Waja** 1380. körül.
  - **Pál** 1408—1445. szarvaskői várnagy (Petry Klára)
    - **Domokos** 1463.
      - **Imre** 1516. váradi kan.
      - **II. Pál** 1524. † 1544. előtt. (N. Erzse)
        - **István** 1544. katona dictus *custos*.
          - **Balás** 1549. † 1560. előtt.
            - **Imre** 1549.
            - **III. Pál** 1549.
            - **István** 1549. 1560.
            - **Kata** 1566. (1. Bákay Imre 2. Záthay Gáspár 1570.)
        - **Margit** 1544. (Vay János literatus)
      - **Ferencz** 1516.
    - **Vincze** 1463.
      - **János** † 1523 előtt.
        - **Ilona** 1533. (Vetéssy Ambrús)
      - **Mihály** 1524.
        - **Demeter** 1525. † 1570. előtt. (1. Bőnyei Bora. 2. Tibay Ágnes)
        - **Antal** 1525. † 1574. kör. (csicseri Orosz Júlia özv. 1579.)
          - **II. Péter** 1574. 1647. 1597. szabolcsi alispán (csepei Zoltán Anna)
            - **I. Ábrahám** 1666. (Ibrányi Anna) *Folyt. II. táblán.*
            - **Mihály** mh. 1707. (Kendeffy Mária)
            - **I. Ádám** 1681. † 1711. Rákóczy udv. marsallja (1. Fekete Erzse 2. báró Zay Anna) *Folyt. III. táblán.*
            - **Kata** (Szemere László özvegye 1688.)
            - **Erzse** (1. Várady Istv. 2. Palásthy Fer.)
          - **Anna** 1579. (Jánossy János)
          - **Dora** 1579. (Laskodi Bánchy János)
          - **Zsuzsi** 1579.
          - **Kata** 1579. (Tussay Miklós 1599.)
          - **László** 1579.
        - **Tamás** 1524—1543. †
        - **I. Péter** 1524. † 1570 előtt.
          - **Mihály** Szabolcsi alisp. 1642. †
          - **István** Szabolcsi alisp. 1650. †
        - **Kata** özv. 1543. (Vitkay László)
      - **Benedek** 1523. (N. Zsófia utóbb Győri Antalné)
        - **Mihály** végrendel 1570.

II. tábla.

I. [Á]braham, *ki az I. táblán.*
1666.
(Ib[r]ányi Anna)

László
1715. 1725.
orsz. gyül. követ
(1. gr. Teleki Bora
2. Boros Kata)

1-töl II. Ábrahám kir. tanácsos mhalt 1762. (1. Gyulaffy Bora 2. gr. Wass Anna)

2-töl László ezredes † 1782.

Mihály Krasznában mh. 1783. (palocsai Horváth N.)

Anna (gr. Teleki László)

Bora (Plathy Sándor)

Mihály gyermekei:

III. Ábrahám mh. 1796. (gr. Teleki Eszter)

László † 1802. Krasznai alispán (Barcsay Ágnes)
- Mária (Lakatos János)

III. Ábrahám gyermekei:

István Szabolcsi szbiró 1819. (Bernáth Terézia)

Kata (gr. Toldalaghy Zsigm.)

Anna (kéji Komáromy György)

István gyermekei: Ödön. Miklós. Ábris. István. Géza. Eszter Ferencz. Elek Mihályné Öt gyermek.

II. Ábrahám gyermekei:

1-t. István kir. tan. † 1800.

2-t. I. Dániel cs. k. kamar. † 1798. (1. gr. Korda Anna 2. gr. Wartensleben Eszter)

József sz. 1752. † 1821. septemvir (Mocsáry N.)

I. Miklós cs. k. kam. dand. tábornok *báró* † 1824. (Adelsheim Janka)

I. Dániel gyermekei:

József kir. tan. Külföldön.

IV. Ábrahám Máramarosi főisp. *1830. gróf lett* (Kazinczy Zsófia)

I. Miklós gyermekei:

II. Miklós sz. 1802. korona őr v. kanczell. (b. Geimüller N.)
- Miklós. Ödön. Henrik. Sándor. Klára.

Lajos 1848. 61. borsodi főisp. (gr. Teleki Erzse)
- Béla (gr. Teleki Zsófia)
  - Elemér.

IV. Ábrahám gyermekei:

Péter †

József (Gyürky Alexandra)

Dániel sz. 1820. szab. főisp. (b. Sennyey Amália)
- Ábrahám.

Károly (Lónyay Ida)
- Tihamér.

Mihály (b. Luzsénsky Róza)

László (Beniczky Sarolta)
- N. N.

Ádám (Lónyay Mária)

Lilla (Pallavicini őrgróf)

Erzse (Gyürky Pál)

Ida (b. Vay Gyula)

Luiza (gr. Bolza)

Éva (Czóbel Imre)

III. tábla.

I. Ádám, *ki az I. táblán.* 1681. † 1711. Rákóczy udv. marsalija. 1. Fekete Erzse (2. b. Zay Anna)

- II. Ádám 1713—1742. kir. táb. üln. *kath.* lett (1. b. Pongrácz Krisztina. 2. nánd. Bene Róza)
  - 1től III. Ádám *báró* † 1768. (gr. Toroczkay Ágnes)
    - Ádám Erdélyben kis korú †
    - Julianna.
  - György cs. k. kapit. † 1787. (Rozán Mária)
    - József kir. tan. ker. táb. üln. † 1798. (Siskovics Anna) — *innen a Sisvay cs.*
    - János alezredes † 1807. (gr. Teleki Bora)
      - János. †
      - János (b. Vécsey N.)
        - Gyula (gr. Vay Ida)
          - Tamás.
          - Klára.
    - György N.-Váradon † 1801. (Rettel Karolina)
      - Károly.
        - Pál.
        - János.
      - Sándor. †
      - Mária. †
    - Ráfael Szabolcsi szbiró † 1796. (Orosz Klára)
    - Elek őrnagy † 1800. Zágrábban (Bucher Jozéfa)
      - Antónia.
    - Czeczil (Csákányi N.)
    - Mária (Prusinszky)
    - Antónia (Csernovics József)
  - Mihály katona báró † 1768. (Kászonyi Anna)
  - Péter † 1751. (Kállay Bora)
    - Imre Szabolcsi sz. biró † 1778.
    - Ádám főhadn. (Irinyi Kata)
      - Ádám.
      - Tamás.
      - Amália (Becsky János)
      - Dénes (Irinyi Erzse)
    - Krisztina (báró De la porte János)
  - Lajos zászló-tartó †
  - István (Laczkovich Julianna 1759-től. *Folyt. IV. táblán.*
  - Anna (Mudlay Gábor)
  - Mária (b. Apor István)
  - 2-t. Róza (Novotha Gáspár)
  - Bora (Hegyessy József)
- Erzse (1. Bethlen Mihály. 2. Dujardin Fer.)
- Anna (b. Kemény Simon)
- 2-tól Sámuel (gr. Bethlen Éva)
  - Julia (gr. Kemény)
- Kata (gr. Teleki Pál)
- Judit (gr. Wass Mih.) 2. gr. Rédey
- Klára (Gerhárd György)

IV. tábla.

István, *ki a III. táblán.*
(Laczkovich
Julia 1759-től)

László
sz. 1760.
báró lett 1799.
cs. k. kamarás
(Irínyi Zsuzsa)

Magdolna
sz. 1761. † 1807.
(Tokody György)

Francziska
sz. 1762.

Imre László sz 1792. — Fáni-Kata sz. 1794. † 1797. — Eulalia-Jul. sz. 1797. — Lajos-Mikl. sz. 1801. † — Julia-J. sz. 1805. † — Kata-Zs. sz. 1806. †

Imre László gyermekei:

Alajos
lak. Bán-Révén
(Sz.-Miklóssy Anna)

László
†

Imre
†

Alajos gyermekei: Aladár. Gizella Dénes. Lénárt.

A XVI. és illetőleg a XVII. század közepéig a család történetét a fölebbi okmányos kivonatok a leghitelesebben eléterjesztik.

A XVI. század végén Antalnak egyetlen fiában Péterben él a család, noha még ez idő után, nevezetesen a XVII. század közepén két családtagot látunk a megyei életben szerepelni, kiknek vérséges izbeli viszonyát Antalhoz vagy Péterhez meghatároznunk adatok hiányában nem lehet. Ezek egyike Vay Mihály, ki 1638-ban Szabolcs vámegye orsz. gyül. követe [1]), 1642-ben pedig alispánja volt. [2]) A másik Vay István, ki 1650-ben viselte Szabolcs várm. alispáni hivatalát. [3])

Visszatérvén Péterhez, őt már 1597-ben Szabolcs vármegye alispáni székében találjuk; [4]) utóbb Rákóczy György étekfogója és komornoka volt, 1631. körül. [5]) Az 1647. évi országgyűlésen pedig a száraz vámok eltörlésére kiküldött választmány tagjáúl választatott. És élt még 1656-ban is az okiratok szerint. Nejétől csepei Zoltán Annától a táblán látható két leánya és három fia maradt, úgymint I. Mi-

[1]) 1638. évi 41. törv. cz.

[2]) Eredeti okirat.

[3]) Ered. okmány. Ezek I. Péter fiai gyanánt állnak a családfán.

[4]) Ered. okmány. Ha e Péter körül, atyját is oda értve, a családfán hézag nincs, mit legalább az okmányok után összevágó eredeztetés nem mutat, akkor e Péter igen hosszú életű lehetett, mert már egy okmány szerint 1574-ben is él, másik szerint még 1656-ban is él! És mi több, fia: I. Ádám 1711-ben halt meg, tehát atyja születése és a fiú halála között egy teljes század múlt el.

[5]) Kemény J, önéletirása. Kiadta Szalay L. 176. 177. 212.

hály, ki 1701-ben testvéreivel együtt mint Rákóczy Ferencz híve Bécs-Ujhelybe záratott, utóbb megszabadulván 1707-ben jun. 28-án az onodi táborban meghalt, [1]) és leányában ága magvaszakadt; a másik két fiú: I. Ábrahám és I. Ádám által a család máig virágzó két vonalra szakadt.

I. Ábrahám ága.

I. Ábrahám (I. Péternek Zoltán Annától fia) élt 1666-ban. Neje volt Ibrányi Anna, kitől szülctett fia

I. László, ki 1701-ben mint Rákóczy Ferencz híve szintén fogoly Bécs-Ujhelyben, különben állitólag külsejére nézve is hasonlított Rákóczyhoz, 1711-ben aláirta a szatmári békekötést, és ezután az 1715. évi nevezetes országgyülésen a vallás ügyében kiküldött bizottság egyik legnevezetesebb tagja volt. [2]) 1720-ban Szatmár megyei Majtis helységre kir. adományt vitt, 1721-ben felsőbb helyről „nagyságos“ czímmel illettetett, 1725-ben a Majtis helységre nyert kir. adományra nézve az előbb tiltakozott báró Sennyeyekkel megegyezett. Első nejétől gróf Teleki Borbálától egy fia II. Ábrahám, kiről alább, második nejétől Boros Katalintól két fia László és Mihály és két leánya maradt. Ezekből László fiatal korában hadi életre szánván magát, mint jeles katona tünt ki, s ezen fölül 1744-ben saját költségén kétszáz lovast állított. Részt vévén a porosz háborúban, onnan mint ezredes tért meg, és családja régibb elidegenitett javait szerencsésen visszaszerezvén, mint nőtlen, azokkal testvéreit boldogítá. Végre szeme világát vesztvén, meghalt 1782-ben. Testvére Mihály a régi magyar jellem egyik ősi példánya és ritka lovas volt. A megyei gyüléseken a közügyekben élénk részt vett. Lakott Kraszna megyében krasznai birtokán, honnan ágazata szilágysági, vagy erdélyi ágnak neveztetik. Meghalt 1783-ban. Neje a palocsai Horváth nemzetségből származott. Ettől két fia maradt: III. Ábrahám és László. Ez Kraszna megyének alispánja volt, meghalt 1802-ben. Nejétől Barcsay Ágnestől csak leánya Mária szent-simoni Lakatos Jánosné maradván, benne ága kifogyott. Testvére III. Ábrahám szintén Kraszna megyében élt, és a megyei életben szerepelt. Meghalt 1796-ban. Feleségétől gróf Teleki Esztertől két leánya és egy fia István maradt, kinek nejétől Bernáth családbeli hölgytől gyermekeit a táblázat mutatja.

II. Ábrahám (Lászlónak gr. Teleki Borától fia) 1751-ben lett

[1]) Lehoczky, Stemmat. II. 422.
[2]) 1715 évi 30. törv. cz.

királyi tanácsos. Meghalt 1762-ben. Első nejétől Gyulaffy Borbálától egy fia István, második nejétől czegei gróf Wass Annától fiai: I. Dániel, József és I. Miklós maradtak. Ezek közül

István királyi tanácsos és a pécsi iskolai kerület főkormányzója volt, 1800-ban meghalt magnélkül.

I. Dániel cs. kir. kamarás, báró, és országgyül. választmányi tag, sem első nejétől gróf Korda Annától, sem a másodiktól gróf Wartensleben Esztertől gyermeke nem maradván, meghalt magnélkül 1798-ban.

József a család egyik nevezetes tagja volt, és közönségesen nagy Vay Józsefnek neveztetett. Nyilvános pályáját Szabolcs megyénél kezdte, melynek 1790-ben alispánja és követe volt, innen a helytartó tanácshoz vitetett, végre a hétszemélyes tábla ülnöke, és udvari tanácsos lön. Valamint a közpályán kitünt esze és törvénytudománya által, épen úgy a gazdasági téren is birtokai rendezésében kitünő ügyességet tanúsitott, és halála után, mely 1824. dec. 30-án kora 70. évében Bugyiban történt, (eltemettetett Alsó-Zsolczán) 12,700 hold majorsági és úrbéri birtokot hagyott gyermekeinek. Nejétől bocsári Mocsáry leánytól két fia maradt: József cs. kir. tanácsos, ki külföldön halt el, és IV. Ábrahám szül. 1789. jun. 16-án Alsó-Zsolczán. A közpályára lépvén Borsod megyének alispánja, 1825-ben országgyülési követe, kir. kamarás és 1830-ban Bereg vármegye főispáni helytartója lett, ugyan ekkor egyszersmind grófságra emeltetett. A magyar akadémia alapitványához 8000 fttal járult, és ennek 1830-tól egyik igazgató tagja volt. Legutóbb Máramaros vármegye főispánja volt 1849-ig. Meghalt 1855. mart. 3-án. Nejétől Kazinczy Zsófiától, kit 1810-ben vett nőül, tizenkét gyermeke, és ezek közt a táblán látható öt leányon kivül hét fia maradt, úgymint 1. Péter, mint katona Olaszországban párbajban esett el, 2. József, kitünő bátor lovas, losonczi Gyürky Alexandrát birja nőül, 3. Dániel szül. F.-Vadászon 1820. sept. 10-én, jeles szónok, Korponai kir. város orsz. gyülési követe, jelenleg Szabolcs megye főispánja, kinek nejétől báró Sennyey Amaliától fia Ábrahám. 4. Károly, kinek nejétől Lónyay Idától fia Tihamér. 5. Mihály katona, 1861. képviselő volt, hitvese báró Luzsénsky Róza, 6. László volt katona, a forradalomban őrnagy, s Bemnek segéde, utóbb néhány évig külföldi menekült; neje Beniczky Saroltától szintén vannak gyermekei. 7. Ádám jeles gazda, kinek neje Lónyay Mária.

I. Miklós cs. kir. kamarás (II. Ábrahámnak fia) fiatal korában katonai pályára lépvén, jeles tulajdonai által dandár tábornokságra és

báróságra emeltetett. Meghalt Pesten 1824. maj. 11-én kora 68. évében. Nejétől Adelsheim Jankától (ki 1862. febr. 26-án Golopon halt meg és Alsó-Zsolczán temettetett) két jeles fia maradt, úgymint 1. II. Miklós és 2. Lajos.

II. Miklós szül. 1802. april. 29-én, Zemplén vármegyénél kezdé hivatalos pályáját, hol 1827-ben első alispán lett, innen kitünő tehetségei, nemes és eszélyes tapintata és szilárd hazafisága által általános elismerést aratva, cs. kir. kamarás, Borsod megyei főispáni helyettes lőn. 1844-ben a m. sz. korona őrévé választatott, majd helyt. tanácsos és a hétszemélyes tábla-birájává neveztetett. 1849-ben mint kormánybiztos Erdélyben működvén, a forradalom után több évig mint fogoly szenvedett. 1860-ban Magyarország kanczellárává neveztetett, ugyan ez évben a m. akademia igazgató tagjává választatott. Legujabban Borsod megye főispáni méltóságát fogadta el. Fiai közül a legidősb: Miklós a szobrászatban kitünő jártasságot szerzett.

I. Lajos szintén a közpályán szerepel, egykor mint Borsod megye követe, 1848-ban Borsod megye főispánja lett, ugyan az volt 1861-ben is. Nejétől gr. Teleki Erzsébettől fia Béla, 1861-ben Borsod m. orsz. gy. képviselő, kinek szintén három fia van.

E vonal helv. ref. vallású.

I. Ádám vonala.

I. Ádám, Péternek Zoltán Annától fia, egy másik máig virágzó ágat alapitott. Ez Ádám, ki kurucznak is neveztetik, már a XVII. század végén szerepelt az elégedetlenek táborában, 1679-ben Tököli mint foglyát kényszeriti hivei közé, ezért utóbb Bécsben fogoly, és mindenét hütlenségi bélyegén veszti, de 1700. jul. 17-én I. Leopoldtól kegyelmet és javai és kárainak megtérítését nyeri testvérével I. Ábráhámmal együtt. [1]) Mint Rákóczi híve, 1701-ben ezzel és testvérével együtt Bécs-Ujhelyben ismét harmadszor is fogoly. Innen megszabadulván, Rákóczynak egyik fő híve, Békes megye főispánja, udvari fő marsallja, Munkács és más várak parancsnoka, majd a Jász-kunok kapitánya leszen. Mint a Rákóczy forradalomnak végig kitünő és állandó hive, ennek buktával Rákoczyval Lengyelországba, Danzigba menekül; [2]) hol végre hányódott életét 1711-ben befejezte. Első neje Iványi Fekete Erzsébet volt, ki anyai ágon a Szapolyai és Lorántfy-akkal állt rokonságban, és ki 1682-ben tett végrendelete szerint is dús hagyomány-

[1]) Az oklevelet lásd Catolog. Musaei Nation, I. 135.

[2]) Levelezései egy részét lásd Árpádia II. kötetben.

nyal bővíté a Vay családi birtokokat, ettől született két leánya és fia II. Ádám, kiről alább. Második neje zai-ugróczi báró Zay Anna volt, ki 1707. febr. 11-én tett végrendeletet és szintén tetemes javakkal szaporítá férje vagyonát, melyek nagyobb része azonban elkoboztatott. Ettől maradt három leánya és egy fia Sámuel, kinek azonban gr. Bethlen Évától csak egy leánya Julianna maradt, kinek keresztanyja Mária-Terézia királyasszony volt, és ki gróf Keményhez menvén férjhez, ez ágat leányágra terjeszté. I. Ádámnak, ki állítólag franczia báróságot is nyert, halála után gyermekei 1713. sept. 18-án Hajnácskőben osztoztak meg, felhagyván részét a még atyjával kimenekült és künn volt testvéröknek II. Ádámnak. [1])

II. Ádám a számkivetésben reménytelenűl bolyongván, és végre atyjától elválván, hazájába visszatért, hol pártfogói, nevezetesen gróf Erdődy Gábor egri püspök közbenjárása által kegyelmet nyervén, Heves vármegyénél alispánságot vállalt, és a katholika vallásra tért, honnan a Vay-ak ezen tőle eredő vonala jelenleg e valláson áll. Utóbb a kir. tábla ülnöke lett, és 1742-ben atyja vagyona egy részét vissza nyerte, 1744-ben ősi birtokába új adomány mellett be is iktattatott. [2]) II. Ádámnak két neje volt, az első szent-miklósi báró Pongrácz Krisztina, kitől nyolcz gyermeke származott, a második nejétől nándori Bene Rózáliától, kit öreg korában vett nőül, csak két leánya Rozália Novotha Gáspárné, és Borbálá Hegyessy Józsefné maradtak. Az első feleségtől született gyermekek következők voltak: 1. III. Ádám, 2. I. György, 3. Mihály, 4. Péter, 5. Lajos, 6. István és két leány, kik a táblázaton láthatók. A fiukról egymás után emlékezünk.

1. III. Ádám Erdélybe szakadt, és ott Mihály testvérével együtt 1760-ban báróságra emeltetett. [3]) Meghalt 1761-ben. Nejétől gróf Toroczkay Ágnestől gyermekében IV. Ádám és Juliannában ága kihalt.

2. György ifjabb korában a Haller huszároknál kapitány, több háborúban vett részt, utóbb öregebb korában tartományi biztos és kir. tanácsos volt. Meghalt 1787-ben. Nejétől Rózán Máriától következő nyolcz gyermeke maradt: a) József, ki előbb magyar kir. testőr, majd Heves vármegyei szolgabiró, utóbb a debreczeni kerületi táblánál ülnök és királyi tanácsos volt, meghalt 1798. april. 15.én. Nejétől

[1]) B. Vay László, Német hívség 187. 188. lap.

[2]) Ugyan ott 241—246. lap.

[3]) Lehoczky Stemmat. I. 170.

Siskovits Annától gyermeke nem maradván, fogadott fiok a férj és nő család-nevéből Sisvay nevet kapott, és a Sisvay család alapítója lett. b) J á n o s előbb szintén m. kir. testőr, utóbb mint katona a Haller ezredben alezredes. Nőül vévén balogfalvi Czóbel kapitány özvegyét gr. Teleki Borbálát, attól lett fia J á n o s, Szabolcs vármegyének 183²/₆-ban országgyűl. követe, ki Vécsey báró hölgytől nemzé a most élő G y u l á t, kinek gr. Vay Idától gyermekei a táblán láthatók. c) G y ö r g y a nagyváradi akademiának actuáriusa volt. Meghalt 1801. mart. 20-án. Nojétől Rettelfalvi Rettel Karolinától gyermekei és unokái a táblán láthatók. d) R á f a e l Szabolcs vármegyének volt szolgabirája, meghalt Baktán 1796-ban. Nejétől Orosz Klárától gyermekei nem maradtak. e) E l e k katonai pályára lépvén, 1771-ben őrnagy lett. Meghalt Zágrábban. Nejétől Bucher Jozefától egy leányában A n t ó n i á b a n ága kihalt. f) A n t ó n i a Csernovits József főhadnagy neje Hevesben Csányon, g) M á r i a Prusinszkyné, h) Czeczilia csákányi Csákányi szabolcsi szolgabiró neje

3. M i h á l y hadi pályán müködött, bátyjával III. Ádámmal együtt 1760-ban báróságot nyert. Meghalt 1768-ban. Nejétől Kászonyi Annától gyermeke nem maradt. Javait István testvére szerzé meg.

4. P é t e r, meghalt 1751. aug. 6-án ifjú korában; nejétől Kállay Borbálától gyermekei: a) I m r e Szabolcs vármegyének volt szolgabirája, meghalt ifjú korában 1778-ban magnélkül; eltemettetett N.-Kallóban; b) Á d á m főhadnagy volt a Siskovics ezredben, utóbb nemesi fölkelési kapitány; nejétől Irinyi Katalintól négy gyermeke született: Á d á m, T a m á s meghaltak, A m á l i a tasnád-szántói Becsky Jánosné volt, és végre a negyedik D é n e s, a régi patriarchialis magyar jellemű férfiú, kinek neje Irinyi Erzsébet. c) K r i s z t i n a, 1807-ben már streitfurti báró De la porte János özvegye.

5. L a j o s fiatal korában zászlótartó, mint ilyen lováról leesvén, meghalt magtalanúl.

6. V. I s t v á n született Bécsben, keresztanyja volt Mária-Terézia királyasszony. 1747-től Bécsben neveltetett a Tereziánumban, 1759-febr. 20 án nőül vette Laczkovich László Bihar megyei alispánnak Trencsényi Máriától való leányát Laczkovics Juliannát, kitől két leánya M a g d o l n a Tokody Györgyné és F r a n c z i s k a és egy fia L á s z l ó született.

Most nevezett L á s z l ó szül. 1760. april. 24-én; Bihar vármegyénél szolgált 1790—1791-ben mint főjegyző, utóbb cs. kir. kamarás, a jénai tudományos társulat tagja lön. A franczia háborúk alatt az

uralkodó ház és haza iránti buzgóságában több lovas vitézt állitott, önköltségén. 1799. máj. 10-én báróságra emeltetett, a bárói diploma azon évi dec. 16-án Bihar, 1800. mart. 3-án pedig Szabolcs vármegyében kihirdettetett. [1]) A tudományok kedvelője lévén, egy német röpiratot, „A német hívség" czím alatt forditott, melyet tetemes, kivált családtörténeti jegyzetekkel N-Váradon 1807-ben kinyomatott. 1787. jun. 27-én vette nőül irinyi Irínyi Zsuzsannát, kitől a táblázaton látható hét gyermeke közül csak Imre-László (szül. 1792. nov. 26-án) élt emberi kort. Ennek fiai közül életben maradt báró Alajos, volt cs. kir. lovassági főhadnagy, többi közt az ősi Vaja helységnek is egy részben birtokosa, kinek nejétől Szent-Miklósy Annától a táblán látható négy gyermeke közül a legifjabb: Lénárt a hegedűn mesterileg játszik.

Ezen vonal kath. vallású.

A Vay nemzetség ősi czímere egy szarvas, mely családi monda szerint a Tanais vizén átszökve a honfoglaló magyar sereg útját mutatá, [2]) szájában szölö-fürtöt tartott, fölötte nap, hold és csillag ragyogott. I. Vay Ádámnak 1704. évi oklevélre nyomott pecsétén czímerül a koronás vértben csak egyszerű szarvast láttam. A báróság és grófság nyerésekor e nemzetségi czímerek tetemesen bővültek.

Az I. Ádám vonalán állói bárói ágnak czimere — mint fölebb a metszvény ábrázolja [3]) — a paizs kék udvarában zöld téren szarvas fut, fejéből arany agancsai közt ezüst kettős kereszt emelkedik ki, szája nyillal van átütve, fölötte félhold és csillag ragyog; jobbról a paizs baloldali alsó szegleteig rézsútosan vont fehér szelemen piros rózsa fejet és arany liliomot mutat. A paizst bárói korona fedi, a felett három koronás sisak áll, a jobb oldali sisak koronájából a paizsbelihez hasonló szarvas emelkedik ki, a középső sisak koronáján két egymásra helyezett fekete sasszárny lebeg, a baloldali sisak koronájából két elefánt ormány nyúlik ki, a jobb oldali vízirányosan félig ezüst, félig vörös, a másik félig vörös, félig ezüst, közöttök vörös rózsa-fej látszik. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüstvörös. A paizst telamonok gyanánt két oldalról kiterjesztett szárnyú fekete sas őrzi, mellükön arany kettős kereszt ragyog.

---

[1]) B. Vay L. Német hívség 159. 160. lap. és az eredeti.

[2]) Ugyan ott 164. Az érintett, de itt forrásúl nem használt 15 darab okmány között eléfordúl egy 1418. évi czímerlevél is Zsigmond királytól, és annak 1507-ben II. Ulászló király általi megerősítése, melyet Kaprinai is lemásolt magának Mss. B. tomo V. p. 97.

[3]) A bárói diploma és Adami Scuta gentil. tomo XIV. szerint rajzolva

Az 1830-ban nyert grófi czimer még tetemesebben bővült, melyet azonban pecsétnyomat után biztosan leirnunk alig lehet. A paizs hat, illetőleg hét osztályra oszlik, egy közép paizszsal, melyben az ősi czímer, az előbbi bárói czimer paizséhoz egészen hasonló látható; a nagyobb paizs 1. kék udvarában egy fenyőfa mellett ágaskodó vadkecske (gr. Teleki cz.) a 2-ik vörös udvarban talán nyillal átütött bivalyfej (tán gr. Wass cz.) a 3-ik és 4-ik osztályban három-három félkörü szelemen, az 5-ik kék osztályban fiait melle vérével tápláló pellikán, (Kaziczy cz.) a 6-ik osztályban oroszlán, első lábát feltartva, fölötte csillag (Mocsáry cs.) és végre a 7-ik alsó közép udvarban három szál rózsabokor szemlélhető. A paizst telamonok gyanánt két oldalról két ágaskodó mén őrzi. Az egész czimerpaizst grófi korona alatt bibor menyezet vagy palást veszi körül.

Még egy nevezetes tagja van, kiről a család történetében az idézett helyeken, úgy a családfán sem fordúl elő említés. Ez vajai Vay Pál altábornagy volt. Fia lehetett volna II. Ádámnak. Született Gyöngyösön 1737-ben. A török és franczia háborúkban vitézkedett. Ez utóbbi alatt 1790-ben lett ezredes, 1794-ben már tábornok és M.-Terézia rend vitéze, 1799-ben pedig altábornagy lett. 1800. dec. 24-én, midőn a nemesi fölkelés felállítása körül munkálkodott, — halt meg kora 64. évében.

Vécsey család. (Vécsei és Hajnácskeői, gróf és báró.) Régi magyar nemzetség, melynek törzs-őse Szölössy Balás volt, ki ősi birtokáról Abauj vármegyei Vécse helységről. melynek a család máig birtokosa, [1] — vette nevét. Ezen Balás, es fiai Antal, István és Gergely (tán György) 1517-ben Abauj megyei Vécse, Bedeföldc, és Puszta-Baxa birtokába II. Lajos király új adománya folytán beiktattattak. [2])

Nevezett Balás nejével halmaji Bor Katával a következő családfát [3]) alapítá:

[1]) Fényes E. M. orsz, geogr. Szótár IV. köt. 285.

[2]) Kaprinai Mss. B. tomo XX. pag. 125.

[3]) Bartholomaeides Not. C. Gömör. 165. B. Vay Német hivség, 407. lap. Schönfeld Adelslex. I. 234. Rajcsányi Deduct. Genealogiae Mss. I. Szirmay Szatmár várm. I. 126

I. tábla.

Balás
1517.
(Halmaji Bor Kata)

Antal 1517. | István 1517. | I. György (v. Gerg.) 1517.

I. György children:
I. Sándor (Sandrin)
(1. Lorántffy Zsuzsa
2. ruszkai Kornis Margit)

II. György
(Logan Zsuzsa)

II. Sándor 1610.
(Csapy Mária)

III. Sándor 1654–1674. báró 1692. † 1697 (Szelényi Mária) | István 1674.

III. Sándor children:
I. László 1692. báró (Sennyey Bora) | Zsuzsa (szendrői Török Ferencz) | István sz. 1668. † 1713. jésuita. | IV. Sándor hajnácskői várkapit. *báró* 1692. † 1697. (1. gersei Pethő Julia 2. báró Zay Zsuzsi)

IV. Sándor: *Folyt. II. táblán.*

I. László children:
I. István altábornagy (Festetich Judit) | I. József (gr. Berényi Teréz) | Ferencz. | János jesuita. | Zsigmond altáborn. | Péter (Labancz Julianna) | Mihály kanonok | Gábor, katona | Mária (Ibrányi Miklós) | Anna (gr. Dessewffy István)

I. István: I. Miklós sz. 1749. † 1829. Szatmári főisp. septemvir. (b. Orczy Anna)

I. József: III. József főhadn. (Müller Teréz) | N. (b. Salhausen Ferencz alezr.)

III. József: Pál Zemplinben † 1861. (Novák Sarolta)

Péter: Péter sz. 1768. eles. 1809. lovas tábornok.

I. Miklós children:
II. Miklós szatmári főisp. (Markovics N.) | Mária (gr. Török József) | Leopoldina (Czóbel László) | Mária (gr. Csáky Antal Brúnó) | István elesett 1813. Lipcsénél. | Lőrincz † 1813. Lipcsénél.

II. Miklós children:
Antal † 1858. Solferinónál. | József v. tengerész, képviselő 1861. (gr. Dessewffy Blanka) | Erzsébet (b. Sennyey Lajos) | Mária. | Miklós.

József: Eszter sz. 1862.

II. tábla.

IV. Sándor
Hajnácskői kapit.
báró 1692. † 1748.
(1. gersei Pethő Julia
2. b. Zay Zsuzsi)

1-től II. József
Ungi főispán
(Tarródy Krisztina)

Janka
(szendrői
Török András.
2. Kubinyi Gáspár

2-tól Balás.

II. Ferencz
(b. Ghillányi
Erzsébet)

Szigbert
sz. 1739. † 1820.
altábornagy
(1. b. Révay Zsófia † 1791.
2. gr. Zichy Teréz † 1802.

Julia.

1-től Auguszt
szül. 1775. † 1860. k.
gróf és tábornok
m. testőr kapit.
(Colson Amália)

Károly
sz. 1809.
forrad. táborn.
† 1849. oct. 6.

Sándor
sz. 1812.
apátúr
és pléb. †

Eugen
cs. k. kapit.
1847.

Eduard
cs. k. kapit.
1847.

Auguszt
cs. k. kapit.
cs. k. kamarás.
1847.

Dániel.

V. Sándor
katona
lak. Gesztetén.

Ignácz
(Klimo Anna
özv. 1832.)

Anna
(Almássy
Antal)

Bora
(Jekel-
falussy)

Farkas
kapit.
ker. táb.
ülnök.

Balás
lak.
Arlóban.

II. László
v. katona.

Imre
v. katona.

Eleonora
(Jankovich
Antal)

N.
†

N.
(b. Barkóczy)

A család II. Sándor korában a XVII. század elején kezdé emelkedését. Ez főleg jó házasodása által, elvévén nőül a kihalt polyánkai és eszenyi Csapy család egyik leányát Csapy Máriát, szaporítá ősi vagyonát. Fia III. Sándor Hajnácskő vár ura és kapitánya és a bányavárosok előtti gyalogság tábornoka, a XVII. század derekán szerepelt; I. Rákóczy György által elfogatván, annak fia által közel három évig fogva tartatott, és javaitól, mi akkor 20,000 ftra becsültetett, megfosztatott, utóbb ennek némi kárpótlásáúl a kamarától ezer aranyat kapott. 1674-ben Ung megyei Ásvány helységre testvérével Istvánnal kir. adományt kapott. [1]) 1685-ben elfoglaltatván a török és Tököly által Hajnácskő vára, miután a császári sereg Bécsnél a törö-

[1]) Liber regius fol. 515. és 516.

kön diadalmaskodott, Vécsey Sándor is haza jövén, egy éjjel Hajnácskőt megrohanta, és elfoglalta, a Tököly által oda helyezett kapitányt Diénes Györgyöt börtönre vettette, ellenben az ott sanyargatott lévai kapitányt Farkas Györgyöt szabadon bocsátá. Sirok várát szintén visszafoglalta. 1690-ben Zemplin megyei Szerdahely várkastély Agócs nevü tartozék pusztájára kir. adományt vitt nejével Szelényi Máriával együtt. [1]) 1692. nov. 21-én pedig I. Leopold király által IV. Sándor és I. László fiaival és Mária leányával együtt bárósagra emeltetett. [2]) Megöletett a fölkelők által 1697-ben. Nevezett két fia által a család máig virágzó két vonalra szakadt. Amannak ága az úgynevezett váradi vonalt, ez utóbbié a gömöri vonalt képezi. Lássuk e vonalakat egyenként.

I. László vonala.

I. László báró Sennyey Borbálát vévén nőül, ettől két leányt és nyolcz fiút nemzett. Fiai következők:

1. I. István, katonai pályára lépvén, a porosz háborúban ezredes, utóbb altábornagy lett. Meghalt Szatmár vármegyében kora 83. évében. Néjétől Festetich Judittól csak egy fia I. Miklós maradt, kiről alább.

2. József, kinek gróf Berényi Tereziától fia báró III. József szintén katona, főhadnagy volt.[3]) Ennek Müller Tereziától fia Pál ifjú korában Bihar megye aljegyzője, utóbb Zemplin megyében lakott, hol Bodrog-Keresztúrott meghalt 1861. jun. 21-én kora 73. évében, özvegyen hagyván nejét Novák Saroltát.

3. Ferencz szintén katona volt. 4. János jésuita. Volt jesuita egy Isván is, ki III. Sándornak testvére vagy fia volt, és ki 1668. jan. 6-án született Füleken, jésuitává lett 1684. dec. 4-én, meghalt Gyöngyösön 1713-ban [4])

5. Zsigmond, mint katona altábornagyságra emelkedett.

6. Péter, kinek nejétől Labancz Juliannától Bodolón született 1768. jul. 13-án fia II. Péter, ki katonai pályára lépvén magyar lovassági tábornok és dandárnok, 1801-ben pedig Mária-Terézia rend lovagja és báró lett. Elesett Wágrámnál 1809. jul. 6-án. [5])

---

[1]) Liber regius fol. 16.

[2]) Kaprinai Mss. B tomo XX. p. 110. Lehoczky Stemmat. I. 170.

[3]) Lehoczky Stemmat. I. 159.

[4]) Elogia Soc. Jesu. Mss.

[5]) Lásd képét és életrajzát F. Magyar országi Minerva 1828 évi I. köt. 1513. lapon

7. Mihály kanonok volt. 8. Gábor szintén katona.

I. Miklós (I. Istvánnak fia) Keszthelyen szül. 1749. oct. 10 én, már 1787-ben cs. kir. kamarás, helytartósági tanácsos, és a temesi kincstári igazgatóság elnöke volt. 1803-ban lett Szatmár vármegye föispánja, 1809-ben pedig a hétszemélyes tábla birája. Meghalt Pesten 1829. sept. 12-én kora 88. évében. Nejétől báró Orczy Annától a táblán látható négy leánya és egy fia maradt:

II. Miklós cs. kir. kamarás, szintén Szatmár vármegye föispánja volt 1844. körül. Nőt a Markovics családból vett. Gyermekei közül, kik a táblán láthatók, Antal elesett Solferinó-nál 1858-ban. József előbb a tengerészetnél szolgált, 1861-ben Szatmár vármegye egyik képviselője volt; nőül vette 1861. dec. 4-én gróf Dessewffy Blankát, kitől leánya Eszter szül. 1862-ben.

IV. Sándor vonala.

IV. Sándor (III. Sándornak Szelényi Máriától fia) meghalt 1748. máj. 12-én. Kétszer nösült, első neje gersei Pethő Julianna, a második báró Zay Zsuzsanna volt. Ezektől többi közt két fia II. József és II. Ferencz két ágat terjesztettek, amaz a gömöri ágnak, ez utóbbi a grófi ágnak lett terjesztője.

a) *Gömöri-ág.*

II. József előbb katona, és 1744-ben a poroszok ellen a gömöri fölkelő nemesség vezére, majd (már 1760. év előtt) a szepesi igazgatóság tanácsosa, utóbb elnöke, a m. kir. helytartó tanács tanácsosa, a hajdú kerület királyi biztosa, és 1769-től Ung vármegye föispánja. Meghalt 1774. előtt. Nejétől Tarródy Krisztinától a táblán látható leányokon kivül fiai Dániel, V. Sándor, Ignácz, Farkas, és Balás, ki Arlóban lakott. Ezek közül:

V. Sándor, szintén katona volt. Lakott Gesztetén. Két fia II. László és Imre szintén katonák voltak, ezeknek csak leányaik maradtak, mint a táblázaton látható.

Farkas előbb kapitány volt, utóbb (már 1787-ben is) az eperjesi kerületi tábla birája.

Ignácz e század elején lakott Feleden, özvegye Klimó Anna élt még 1832-ben is.

Ezen ágon eredt le János is, Hajnácskőn birtokos, meghalt 1857. jun. 24-én kora 64. évében. Családfai összeköttetését nem ismerjük. Ugy látszik, — Ignácz vagy Farkasnak fia volt. Gyermekei maradtak: Gyula, Paulina Bory Györgyné, Erzsébet Fornet Jenő cs. kir. szbiró, utóbb törvényszéki ülnök neje, és Zsófia.

Tán ezen ágból származtak a következők: János, kinek özvegye báró Splényi Zsuzsa élt 1843-ban. — Teréz báró Berzeviczy Ferencz özvegye 1786. körül. — Amália 1832-ben gr. Harbuval Chamare özvegye. — Júlia előbb Malonyainé, utóbb Mauks József özvegye 1861-ben. és N Bory Lászlóné. stb.

b) *Grófi ág.*

II. Ferencz (IV. Sándornak fia) ez ág alapitója. Nejétől báró Ghillányi Erzsébettől leányain kivül maradt fia

Szigbert szül. Érsek-ujvárott 1739. jul. 22-én; katonai pályára lépvén, vitézsége és kitünő katonai tehetségei és érdemei által a Mária-Terézia rend lovagja, cs. kir. kamarás, altábornagy és egy huszár ezred tulajdonosa lőn. Meghalt 1820. jul. 30-án. [1]) Első neje báró Révay Zsófia 1791-ben elhalván, nőül vette gróf Zichy Terézt, († 1802.) kitől fia maradt:

I. Auguszt, szül. Lesnyovón Gallicziában 1775. aug. 22-én. Szintén a katonai pályára lépvén; atyja nyomdokain haladva, lovassági tábornokságra emelkedett, egyszersmind cs. kir. kamarás, val. belső titk. tan., a Mária-Terézia rend, az orosz Vladimir r. 3. osztályú, a szardiniai sz. Móricz és Lázár rendek nagy keresztese, egy huszár ezred tulajdonosa, és a magyar ns. testőrség kapitánya lett. Meghalt 1860. táján. Nejétől Colson Amália csillag keresztes hölgytől (ki 1826. kora 40. évében halt meg) leányain kivül fiai 1. Károly szül. Pesten 1809 ben, volt cs. kir. huszár őrnagy, a magyar forradalomban tábornok, kivégeztetett Aradon 1849. octob. 6-án. 2. Sándor szül. 1812-ben, volt jáki apát és holdmező-vásárhelyi plébános, meghalt 1860. körül. 3. Eugén cs. kir. kamarás, 1847-ben volt huszár kapitány, 4. Eduard cs. kir. kam. 1847-ben volt cs. kir. gyalogsági kapitány. 5. Ágost cs. k. kam. és 1847-ben cs. k. kapit.

Nincsenek a táblázaton Judit Zoltán Pálné (meghalt 1807. mart. 3-án); továbbá b. Vécsey Gellért Bihar vármegyei mártonfalvi birtokos; valószinüleg I. László vonalából származták.

A család ősi czimere — úgy látszik — a paizs udvarában vártorony, melynek tetején férfikar könyököl, kezében nyilat vagy dárdát tartva; a paizs körül farkát szájában tartó sárkány látszik. [2])

---

[1]) Lásd arczképét és életét Vasárnapi Ujság 1857. 14-ik szám.

[2]) Azonban Vécsey III. Sándornak egy 1685. évi levélre nyomott pecsétén ily czimert láttam: a tojásdad alakú paizs felső felében kettős farkú oroszlán emelkedik föl, az alsó felében három rózsafej díszlik. A paizs fölötti sisak koronájából szintén oroszlán emelkedik ki.

Az 1692-ben nyert bárói czimer négy felé osztott paizs, közepén egy ötödik paizszsal, melyben az előbb leirt ábra látható. Az 1. vörös udvarban oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva, a 2-ik kék udvarban félhold (szarvaival fölfelé) és e fölött arany csillag ragyog; a 3-ik kék udvarban két kereken álló ágyú látszik, a 4-ik vörös udvarban zöld téren grif ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából vörös ruhás magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezében kivont kardot, bal kezében levágott török-föt tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Vecsey család. (Vecsei és börölyő-izsákfalvai) Veszprém és Vas megyei család. Közülök Károly 1827. nov. 12-én Veszprém megye főszolgabirájává választatott.

E föltett előnevek azonban — úgy lászik — csak családi birtok kimutatására vonatkoznak. Ezeket látjuk használva a család egyik katonatagja József által, ki 1847-ben cs. kir. gyalogsági hadnagy, 1863-ban már a tábornoki fő szállásmesteri karnál őrnagy.

Vecsey nevü nemes család Heves megyében is létezik és Csányon birtokos.

Vétsey család. Abauj megyében Vétsey György 1841-ben rendszerinti esküdt volt. Czimere a paizs kék udvarában ércz sisakon ágaskodó grif, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából kereszt nyúlik föl. A paizst két oldalról foszladék környezi.

Vétsey család. Nemeslevelét Vétsey János kapta 1686-ban I. Leopold királytól. [1])

Czimere a paizs kék udvarában zöld halmon karó mellett zöldellő szölőtőke, melyről két felöl két piros szölőfürt csüng, melyeken egy-egy seregély étkezik. A paizs fölötti sisak koronájából vörös ruhás, kék öves, fedetlen fejű magyar vitéz emelkedik ki, két felől kezeiben zöldellő szőlővesszőt tartva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös. [2])

Veegfalvy család. A XV. században Tolna vármegyében virágzott, hol Jánosnak fia Miklós 1431-ben megyei szolgabiró volt. [3])

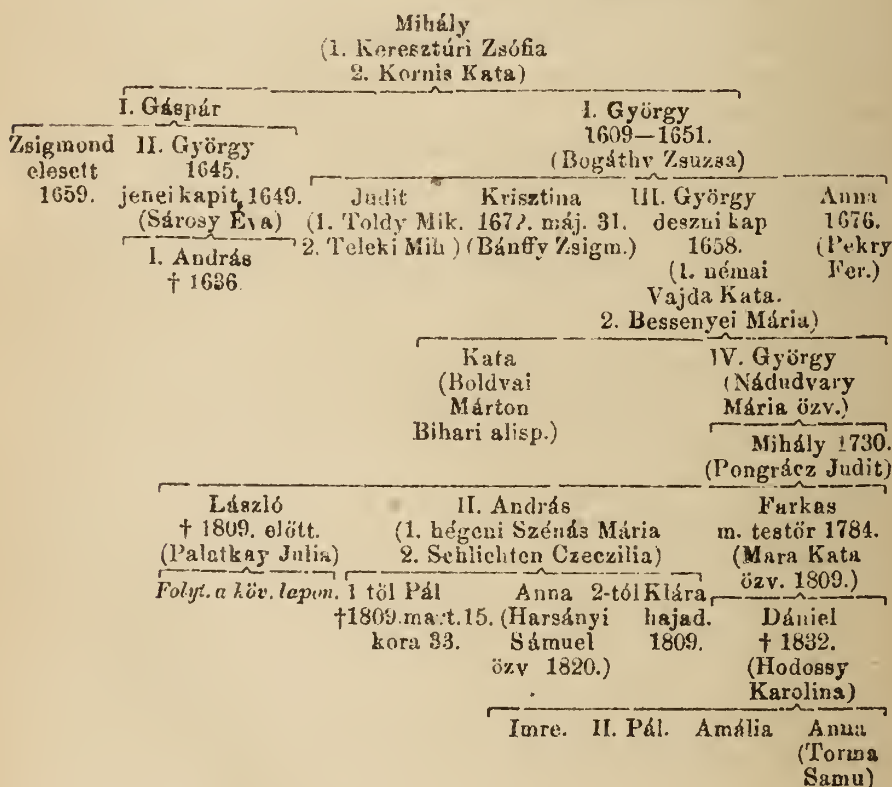
Veér család. (Körös-tarcsai.) Erdély ország egyik nevezetesebb régi nemes családa. Székhelye Belső-Szolnok vármegye. Eredeti böl-

[1]) Collect. herald. nro 835.
[2]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.
[3]) Fejér, Cod. dipl. tomo X. vol. VII. p. 412

csöje Magyarországban Békes vármegye, melynek most is létező pusztájáról Murony-ról vette első nevét, utóbb előnevét. Első ismert törzse Muroni Jakab 1449 ben élt. Ennek lehetett fia oroszi (de Uroz) Vér **András**, ki 1492-ben mint Szilágyi Erzsébet királyanyának udvarnoka, Békes megyei Körös-tarcsai birtokra, mely hajdan Jósa Tamásé volt, és Szarvas helységre (most mváros) Mátyás királytól adományt nyert, és abba azon évben a budai káptalan által beiktatott. [1]) A **Vér** nevet tehát ez András viselte s igy ő, vagy már atyja vette föl. Ez időtől a család muroni és körös-tarcsai előnevet viselt, mig ma csak ez utóbbival él. Ugyan csak nevezett András 1478 ban pallósjogot is nyert.

A czímert a család 1509-ben kapta II. Ulászló királytól: czímere fegyver derék.

A család a XVI. században Véer **Mihály** által szakadt Erdélybe, és ettől kezdve a családfa [2]) következőleg terjedt le:

[1]) Teleki, Hunyadiak kora XI. köt. 482—488. E V. Andrásnak 1473-ban **magyarúl** kiadott nyugtaját lásd Tud. Gyüjt. 1833. II. 88.

[2]) Kőváry, Erdély nev. családai 253. Hodor K. közl. stb.

László, *ki az előbbi lapon.*
† 1809. előtt.
(Palatkay Julia)

I. Sándor (Apor Ágnes) | V. György 1830. b.-szoln. főbiró (gr. Kún Róza) | Róza (Gyárfás József 1807.) | Klára (cz. Balogh Zsigm.) | II. László: Miklós (Fráter Kriszt.), Zsuzsi. | Judit (Székely Elek ny. kapit.)

V. György gyermekei:

Farkas B.-Szol-noki főispán 1848. | Zsigmond (1. gr. Kún J. 2. Torma Julia) | VI. György nyug. kapit. † 1852. | Sándor (Csanády N.) | Ágnes (gr. Teleki Elek) | Róza (Kendeffy Farkas) | Fáni (Varga) | Kata. | N. (Gálfalvy Elek)

Mihálynak két fia maradt: I. Gáspár és I. György. Amaz nemzé Zsigmondot, [1]) ki Rákóczy György részén 1659. nov. 22-én Várhelynél elesett,[2]) és II. Györgyöt, ki jenei várkapitány lett 1648-ban. [3]) Meghalt 1650. körül. [4]) Ezen Györgynek volt egy fia: András, ki azonban állitólag még 1636-ban a szalontai harczon elveszett. Atyja szüntelen epedvén utánna, fiának néhai inasa, ki urához nagyon hasonlított, kiadta magát Veér András gyanánt, és az apa fel nem ismerve, fiáúl fogadá. Ezt nevezi Szalárdy fictitius Véer Andrásnak. [5]) A dologban lehet valami. Mert a II. György ága csak ugyan kihaltnak iratik. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy Kővári a Veér család táblázatán még ezen fictitius Veér Andrástól három nemzedéket hoz fel, tudniillik fiáiúl teszi ugyanazokat, kiket Mihálynak is fiáiúl közöl ugyan azon hitves társakkal, és unokákul is ugyan oly nevűeket, azonban itt kétségtelen tévedés van, mi egyéb felötlő okokon kivül már a chronologiai számitás mellett sem állhat meg, mivel a XVII. század derekán élt Andrásnak unokái, e szerint még e jelen században is [6]) éltek volna. E szerint

Kihalván Gáspár ága, csak I. György ága maradt fen. Ez Bihar megyében Belényesen lakott. Több leánya közt fia

IV. György 1658-ban Arad megyei Deszna vár kapitányává neveztetett, de már késő, mert a várat odaérkezte előtt a török elfoglalá.[7])

[1]) Szalárdy, Siralmas krónika 473.
[2]) Ugyan ott.
[3]) Ugyan ott 243.
[4]) Ugyan ott 253.
[5]) Ugyan ott 470—471.
[6]) Mint Véer Anna Harsányi Sámuelné még 1830-ban stb.
[7]) Szalárdy, Siralmas krón. 410.

Utóbb (1660-ban) már kolosvári alkapitány volt. Ugy látszik ennek második neje Bessenyei Mária volt azon szép özvegy, kit a megözvegyült Apaffy Mihály fejedelem 1690-ben feleségül kivánt. [1]) Egyetlen fia

IV. György volt, kinek fia Mihály élt 1740. körül. Ennek fiai László, II. András és Farkas. Ezekből II. András ága fiában Pálban és leányaiban halt ki. Farkas 1784-ben m. kir. testőr volt. Nejétől Mara Katától fia Dániel (mh. 1832.) atyja lőn a táblán látható négy gyermeknek. Végre a legidősb testvér

László a mult század végén szerepelt a megyei életben. Meghalt 1809. előtt. Nejétől Palatkay Juliannától a táblán látható gyermekei maradtak. Ezek közűl

V. György megyei hivataloskodásra szánta magát. Már 1794-ben B. Szolnok megye aljegyzője, 1810-ben alispán, 1827-ben helyettes, majd rendsz. főbiró volt mintegy 1830. utánnig; egyszersmind a dézsi ref. egyház megye gondnoka. Nejétől gr. Kún Rozáliától több gyermekei közül főleg Farkas tünt fel, ki 1834-ben az erdélyi országgyülésen mint követ az ellenzék sorában megrázó mély hangjával, és velős szónoklataival szerepelt. 1848-ban Belső-Szolnok főispánja lőn, valamint legujabban 1865-ben is.

A család Törpény, A.-Gyékényes, Koder, stb. helységben birtokos, mely utóbbiban a család temetkező helye van.

A családnak egy más ága is van, ezekből András 1796-ban Küküllő megyei irnok, József ugyan akkor Tordai megyei irodaikiadó. Ez ugy látszik atyja a somteleki ágnak. Gáspár 1815 ben Torda megyei táblabiró és a görgényi reform. egyház megye gondnoka volt.

Tán e család ivadéka volt azon Veér Zsuzsanna Bokor Istvánné is, ki 1640-ben Komárom megyei nagy-megyeri jószágát nevezett férjének beirta. [2])

Végh család. (Nyéki.) Nem csak a Végh nevezetü családok között, de különben is egyike legrégiebb nemzetségeinknek, mint a melynek első hiteles nemes levele a XII. századból való, és máig is a család kezében létezik, daczára, hogy a család ősi fészkébe maradva, vagy folyton főleg mezei gazdálkodással foglalkozva, a megyei középrendüségén sem emelkedett fölül.

---

[1]) Cserey Mih. Históriája 195. lap.

[2]) Fényes, Komárom várm. 95. lap.

A család ősei a XII. század előtt a pozsonyi királyi vár szolgái voltak, midőn közülök Ombol, Káló, Özény, Pető, Vakod, Mikó, Nomcsa, Endre, Szerecsen, Péntek, Juna, Kesznel, Mata, Cseke, Murolya, Szár, Munka, Pető, Juna, Fancsol, Nicsó, Aricsoly nevűeket III. István király 1165. évben kiadott oklevelében a vár szolgálat alól fölmentvén, azon várban szent István alapította nemesség sorába emelte.[1] Ez oklevél a nemzetség egyik ágánál maig is megvan, és ez azon levél, mely többször és legközelébb is még kevésbé vizsgálók által sz. István eredeti oklevelének tartatott, azon okból, mert IV. László királynak 1284. évi átiratában nevezett István király „szent"-nek neveztetik,[2] holott az első okmányban István király (a III-ik) magát Geiza király (és nem vezér) fiának nyilván megnevezi, és különben is az okmány kelete minden kétségen felül hitelesen kimutatja az adományozó kiraly kilétét.

Nevezett ősök ekképen a vár szolgálatból vár-nemességre emelkedvén, utódaik már Pozsony megyei Csallóközben birtak fekvőségeket, midőn ezen utódok közül 1284-ben a többi rokonság nevében is Márton, Bala, Jakab, Marczel, Elek, Simon, Pál, Váró és Pető III. István királynak 1165. évi kiváltság levelének átiratását és megerősítését IV. László királytól is megnyerték. 1298-ban ismét megerősité azt III. András király is Vörös (Rufus) Péter Jakabnak fia, Márk Mártonnak fia, Marczell Jurinak fia, mindnyájan Nyéki-ek részére. Megerősíté 1349-ben I. Lajos király is.

Időjártával a nemzetség a családnevek fölvétele és megállandósítása után négy külön nevű nemes családra oszlott fel, így eredtek abból a 1. Méhes, 2. Kóssa máskép Zeke, 3. Nagy, és 4. Végh nevű családok, mindnyájan nyéki birtokosok Nyéki előnévvel. Már 1609. aug. 14-én II. Mátyás királytól e négy család képviselői névszerint Méhes Balás Pozsony megyei esküdt és fia István,

---

[1]) Lásd az oklevelet kiadva jegyzetekkel Fejér Cod. dipl. tomo V. vol. 3. pag. 253—258.

[2]) E tévedés tartott e század első feléig, úgy, hogy minden fölebbi királyi megerősítő és átiró levelekben az első kiváltságlevél sz. István által kiadottnak is neveztetett, az eredeti levél világos tartalmának ellenére, főleg IV. László király oklevelének téves kitétele után, sőt még nem csak II. Mátyás király 1609. évi új kir. adománya, de Pozsony megye a mult századi nemesi vizsgálatkor is ezen tévedésben maradt. Megczáfolta e tévedést Gyurkovics Gy. a Tudományos Gyüjteményben az eredetiből, hasonlóan Fejér György a Cod. dipl. id. helyén, ki 1805-ben szintén látta az eredetit Nyéken a családi levéltár őrzőnél Nagy Ferencznél.

Kóssa Gáspár, és testvére György és ifjabb Kóssa máskép Zeke György, Nagy Albert és György, Végh Balás, Jakab és Gergely részére új királyi adományképen az előbbi királyi okleveleket megerősíté.

1715-ben a pozsonyi káptalan által III. István és András okmányait átiratták Méhes Balás, Kóssa máskép Zeke Gáspár, Vígh (máskép Fröhlich) Ferencz és Nagy Mátyás.

Ezek szerint a Végh családból 1609-ben éltek Balás, Jakab, és Gergely, és 1715-ben Ferencz, kinek a Pozsonyi káptalan átiratában neve hibásan Vigh alakban, sőt még németesitve is, eléfordúl; holott az mindég Végh-nek iratott és hangzott. E Ferencz igazolta nemességét Pozsony megyében az 1722. év tájbani nemesi vizsgálatkor is.

Idővel a nyéki Végh család egyes tagjai a Nyéki birtokból elszakadtak másfelé is, és egyesek egyéb birtokaikról is neveztettek, főleg ha azon néven egyszerre többen éltek, így találjuk már szintén a csallóközi birtokosok közt apácza-szakállosi Végh Istvánt Komárom megye szolgabiráját 1521-ben a Beke Ferencz és Nagy Balás részére a pannonhalmi sz. Benedeki convent iktatási jelentésében Lögér pusztára nézve. — Valószinüleg e család ivadéka volt Végh máskép Deák Mihály is, 1655-ben Pozsony megyei alispán. — Végh Gergely 1597-ben a törökök ellen harczolt. [1])

A családnak egyik ága Nógrád megyébe szakadt, hol utódai a Szalma-Tercsi pusztán szerény birtokrészükön gazdálkodnak. 1755-ben a nógrádi nemesek összeirásában a jövevények sorában találjuk Végh Józsefet Szécsényben. Ez lehetett a beszármazó. Ennok utódaiból egy ágat mutat a következő táblázat:

István
(Ficsór Franciska)

László.	Imre.	Lajos.	Erzse (Géczy Bertalan)	Teréz.	Róza

Végh családi néven ismeretesek még, de nem merem e család közé sorolni a következőket: Végh Ambrus deákot, ki 1548-ban Sárospatak várnagya volt. [2]) Weegh Lászlót, ki 1788-ban a szalavári convent jegyzője volt, és czimerül pecsétén ez állott: a függőlegesen két felé osztott paizs jobb oldali udvarában egy hármas fog, a balol-

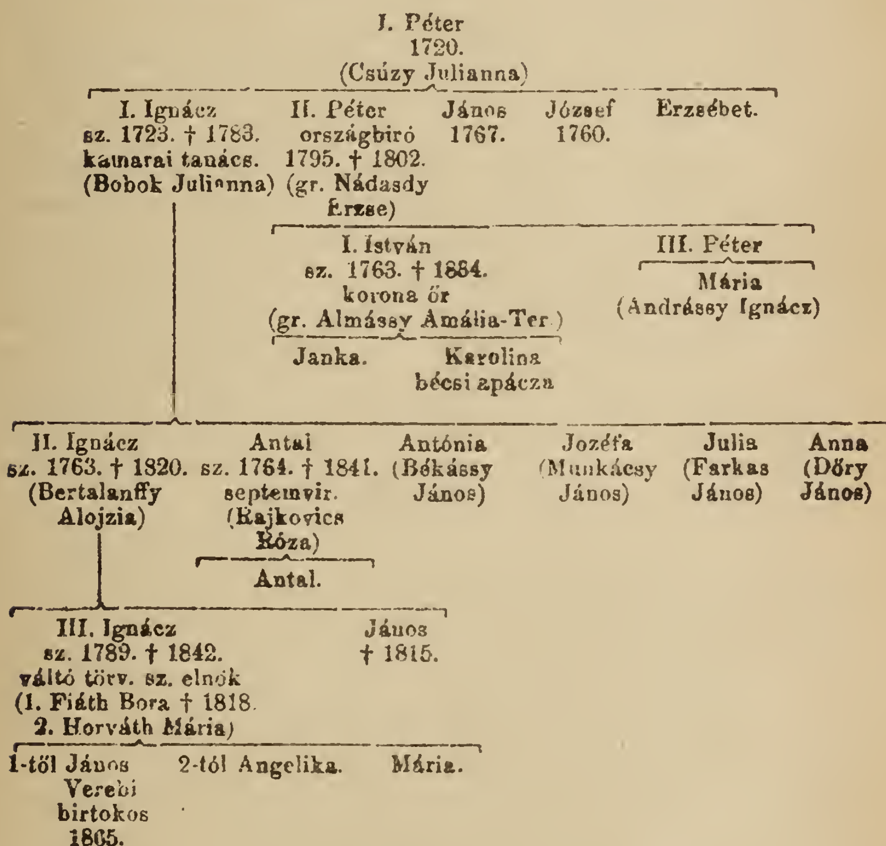
[1]) Istvánffy 1685. évi kiadás 457. lap.
[2]) Pray, Annales V. 417.

dali udvarban magyar vitéz jobb kezében kivont kardot, a balban levágott török fejet tartva.

Végh család. (Verebi) Fejér vármegyei adományos birtokos család, melyet Végh I. Péter emelt föl, és mely a mult század végén, vagy ennek elején a Fejér megyei Vereb helységre adományt nyervén, annak jelenleg is birtokosa.

A család czímere: a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló oroszlán emelkedik ki. A paizs sisakjáról két felől szokásos foszladék hullámzik le.

A családfa következő:

A törzs I. Péter a mult század elején Csúzy Juliannát vévén nőül, ezzel Komárom s egyéb megyékben szép birtokjogokat nyort. A táblán látható öt gyermeke maradt: I. Ignácz II. Péter, Já-

nos, József és Erzsébet. Ezekből János — úgy látszik — Veszprém vármegyénél volt r. esküdt 1767-ben. József kormányszéki hivatalt viselt 1760-ban. A legidősb két testvér

I. Ignácz és II. Péter két külön ágat alapítottak. Lássuk előbb II. Péter ágát, mely fiágon már magbaszakadt.

II. Péter legmagasabbra emelkedett a családból, már 1770 ben kir. kam. tanácsos, nem sokára egyszersmind a sz. István rend kincstárnoka, 1780. april. 29-től kir. személynök, majd sz. István rend keresztese, 1782. april. 19-én Baranya vármegye főispánja, 1789-ben személynökből főtárnok mester, végre 1795. jul. 20-dikán országbirája lett. Meghalt 1802. april. 15-én. Nejétől gróf Nádasdy Erzsébettől két fia maradt, úgymint I. István és III. Péter, ki leányában Máriában Andrássy Ignácznéban kihalt.

I. István szül. 1763-ban. Ifjú korában szintén hivatalba lépve, már 1787-ben helytartósági tanácsos volt, 1805-ben Baranya vármegye főispánja, cs. kir. kamarás, arany sark. vitéz, 1810. val. belsőt itkos tanácsos, és sz. István rend közép keresztese lett és végre 1827-ben a szent koronaőre. Meghalt Damonyán (Sopron v.) 1834. sept. 20-án kora 73. évében. [1]) Nejétől gróf Almássy Amália-Teréztől, ki 1827. nov. 30-án kora 55. évében halt meg, csak két leánya Janka és Karolina (Teréz Fáni) bécsi zárdahölgy maradtak, kikben ez ág leányágra szakadt.

I. Ignácz szül. 1723-ban. Már 1760-ban a m. kir. kamaránál tanácsos, egyszersmind a harminczadi és arany mosási ügy igazgatója volt. Meghalt 1783. octob. 1-én. Nejétől Bobok Juliannától (ki 1788. jul. 13 án halt meg) a táblán látható négy leánya, és két fia: II. Ignácz és Antal maradtak. Ezek közül az ifjabb

Antal szül. 1764-ben. A Dunán inneni kerületi táblánál kezdé hivataloskodását, utóbb kir. tanácsos stb. végre a hétszemélyes tábla birája lett. Meghalt Pesten 1841. febr. 6-án kora 77. évében. Nejétől Rajkovics Rózáliától (ki mh. 1834.) maradt fia Antal.

II. Ignácz szül. 1763-ban, meghalt 1820-ban. Nejétől pornoki Bertalanffy Aloiziától (szül. 1768. † 1792.) Két fia maradt: III. Ignácz és János, ki 1815-ben magnélkül elhalt.

III. Ignácz szül. 1789. dec. 19-én. Fejér vármegyénél kezdé hivataloskodását, hol főjegyző, országgyülési követ, majd kanczelláriai titkár, és innen 1829-ben országbirói itélő mester, utóbb végre Pesten a váltó törvényszék elnöke. Meghalt 1842. aug. 26-án kora 53. évében. Első neje Fiáth Borbála meghalván 1818-ban, másodszor

[1]) Ujabb Ismeretektára VI. 518.

1823. máj. 12-én nőül vette Horváth Máriát, ki 1831-ben halt meg. Első nejétől maradt fia János, 1840—43. Fejér v. t. főjegyzője, jelenleg Fejér megyében Vereben birtokos, a másodiktól leányai Angelika és Mária.

A család kath. vállású.

Végh család. (Tassi) Pest vármegye régiebb birtokos családainak egyike. Törzs-ősei Végh András, György, és Tamás még 1565-ben az Egecsey családtól megszerezték az Egecsei pusztát, és Tass helység határában fekvő birtok egy részét, hol a család mai napig birtokos.

1724. jul. 4-én Barinay Ferencz és neje Akács Zsófia az egecsei pusztához, melyet a Végh család ősei — mint már említők — még 1565-ben megszereztek, némi jogot tartván, ezen jogukat 1800 ft. felfizetés mellett a váczi káptalan előtt Végh Istvánra, Végh Györgyre és nejére Pap Erzsére, Végh Andrásra és nejére László Erzsébetre, Végh Jánosra és nejére Bogyó Kataliura átruházták, és nekik örökösen bevallottak, úgy a Tass helységbeli azon részt is, melyet Becz máskép Tassy Istvántól szereztek, eképen a

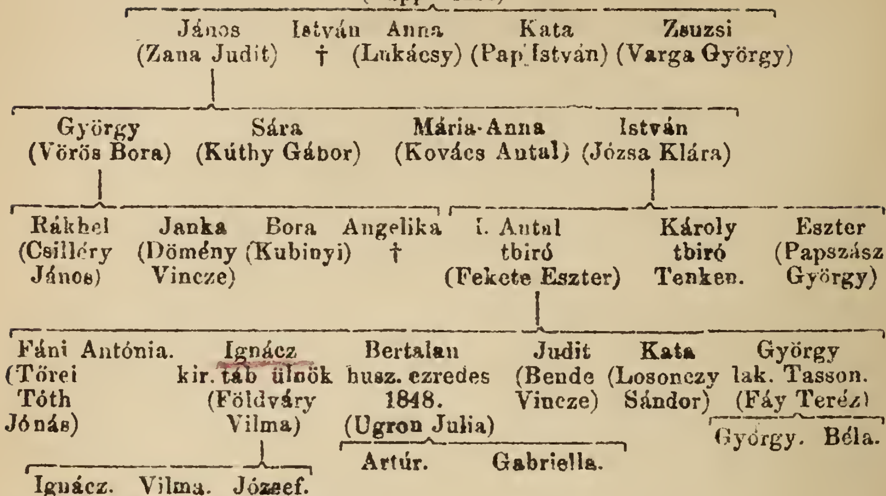
Végh család nevezett tagjai 1724. sept. 10-én III. Károly királytól a Tasson fekvő birtokban az egész Végh család osztályos utódainak, az egecsei pusztabeli Baranyai jogra pedig csupán a megnevezett Végh családbeli tagok részére királyi adományt vivén, azokban ujolag is megerősitettek. ¹)

A családfa az 1565-ben élt Végh Andrástól, ki hernádi Ormós Ambrús leányát Klárát birta nőül, következő:

Folyt. a köv. lapon.

¹) A kalocsai káptalannak 1836. máj. 2-án eszközlött hiteles átirata szerint.

Madarassy Dezsőné

A család utóbbi nemzedékei közül I. Antal Pest és t. megye táblabirája volt. Lakott Tasson. Testvére Károly Heves és Pest várm. tbiró Hevesben Tenken.

Antalnak fiai közül Ignácz a forradalom előtt Pest vármegyénél szolgált mint esküdt, al- és főszolgabiró. Jelenleg a kir. táblának egyik érdemes birája.

Bertalan 1848-ban huszár ezredes volt.

A család reform. vallású.

Végh család. (Laki) Komárom vármegye birtokos nemes családa, mely azon megyében, Szilas, Nagy-Tany és Lak helységeiben most is birtokos, [1]) mely utóbbiról a család előnevét irja.

A család hitelesen ismert törzse Végh János, agilis, volt, ki már a czimeres nemes levél szerzése előtt öt évvel 1623-ban [2]) nemesi kiváltsággal élt, valószinűleg mint anyja után (agilis) nemes és birtokos. A czimeres nemes levelet érdemeiért ő kapta II. Ferdinand királytól 1628. évi novemberben. [3])

Czimere a családnak a paizs kék udvarában zöld halmos téren

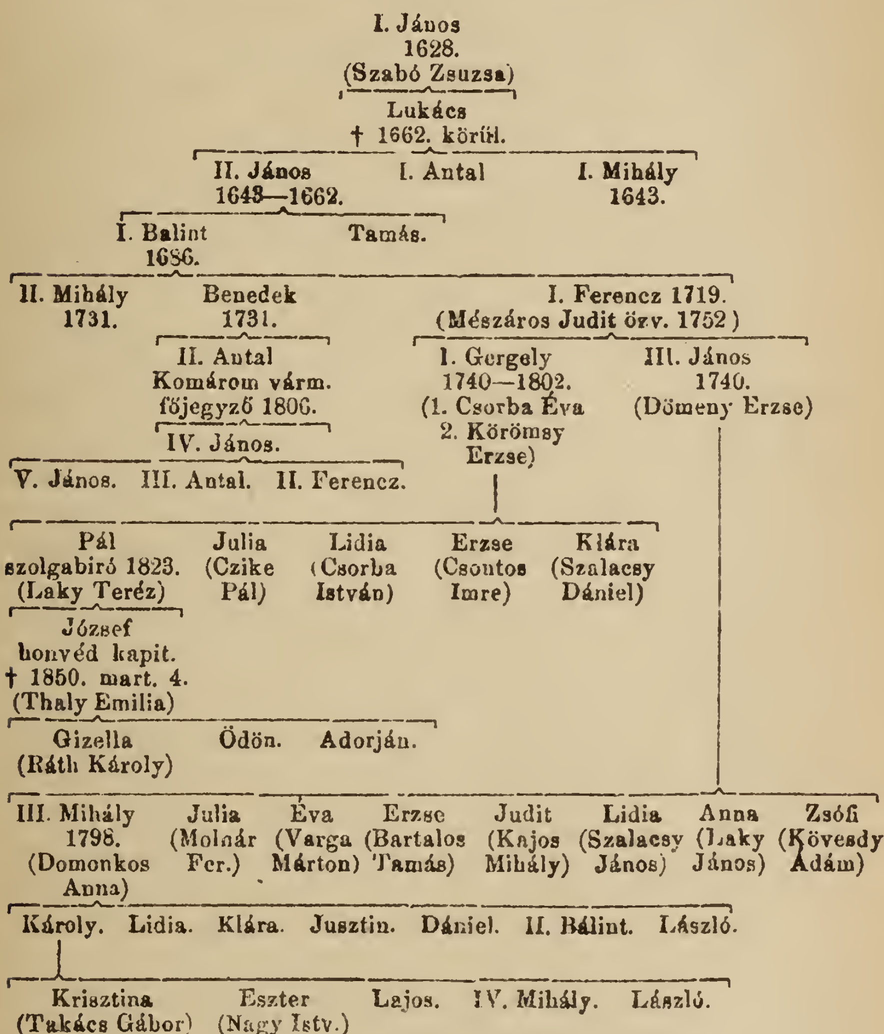
[1]) Fényes, Komárom várm. 106. 110. 111.

[2]) Komárom várm. 1623. évi jegyzőkönyve 262. lap. — Ugyan ott található nemes Végh Ilona néhai Kulcsár Boldizsár özvegye is, — e család ivadéka-e? — nem tudjuk.

[3]) Az eredeti czimereslevél jelenleg Végh Károlynál őriztetik.

hátulsó lábain ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család leszármazási táblázata [1]) következő:

I. János fia Lukács, úgy látszik 1662-ben halt meg. Fiai 1643 ban Lakon birtokosok. [2])

---

[1]) Családi közl. — [2]) Komárom várm. jegyzőkönyv I. k. 357. lap.

II. János több osztályos atyafiával 1686. aug. 26-án I. Leopold királytól A. és F. Gellér, Ns. és Vár-Bogya helységbeli egy telkes kurialis birtokra I. Leopold királytól uj adományt kapott, és abba a sz.-mártoni convent által beiktattatott.

I. Bálint és Tamás 1686. apr. 5-én nemes Radványi Katától zálogjogon 18 fban vesznek meg Lak helységben egy fél kúriát.

1731-ben II. Mihály atyja Bálint és testvére Benedek és az egész Végh család nevében a győri káptalan előtt tiltakozik gadóczi Röth Sándor ellen ennek némely laki kúriális birtokokban történt beiktatása ellen, azonban utóbb jogát eladván, kiegyeztek. Ugyan e Mihály meg 1700-ban Sándor István beiktatásának Ontopa, Ujtelek, Ns. Olcsa, Szölős másként Szóvát, A.-Aranyos, A.-Bök puszták és faluk iránt, melyekre magszakadás czimén adományt vitt, — ellentmondott. [1])

I. Ferencz 1719-ben több atyafiával az eleik által Megyeri Péternek adott, utóbb ennek vejétől Tallián Györgytől 145 fban viszszavett Alsó és Felső-Gellér, és Ns. Bogyai részbirtokban osztozott. Özvegye Mészáros Judit és több mások ellen 1752-ben Csorba János ellentmondási okadó pert indított, de elveszté. [2]) Nevezett özvegyétől fiai I. Gergely és III. János 1740-ben alsó-borsai Csorba Jánostól zálogjogon 50 ftért megszerzik az ekeli és ns. olcsai határban fekvő Piri nevü dülőben 3 darab földjét.

I. Gergely és neje Csorba Éva, ugy szintén III. János 1742-ben az ekeli határban ismét 3 h. földet zálogba vesznek 60 ftért Csorba Jánostól.

1798-ban III. Jánosnak a táblán álló gyermekei osztoztak atyai és anyai öröklött birtokaikban.

1802-ben I. Gergely és második neje Körömsy Erzsébet a Körömsy testvéreknek a nemes olcsai határbeli zálog birtokra felfizetést (auctio) teszen.

II. Antal 1806. nov. 6-án Komárom vármegye főjegyzőjevé lett. [3]) Fia I. Pál, ki 1823-ban nővéreivel számoskodási egyezséget eszközöl, Komárom megye szolgabirája s táblabiró volt. Ennek fia József volt honvéd százados, meghalt 1850. mart. 4-én. Fiai a táblán láthatók.

---

[1]) Fényes, Komárom várm. 97. lap.

[2]) Ugyan ott 100.

[3]) Ugyan ott. 60.

A család reform. vállású.

Végh család. Alapitója Végh Péter, ki 1715-ben III. Károly királytól kapott czímeres nemes levelet. [1])

Czímere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvarban vízben gólya, csőrében halat tartva; az alsó vörös udvar földszinű alján aspiskigyó kúszik, fölemelt fővel, szájában három megért árpa-kalászt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján jobbfelül szintén olyan kigyó ágaskodik két szál árpakalászt tartva, balról a gólya áll, csőrében halacskát tartva. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Ha czímerök egyezne, e Pétert a verebi Végh család alapitójával azonosnak tartanám.

Végh család. (Bothházi.) Erdély kihalt családai közt említi Kővári.

Vég család. (Máskép Frölich.) Vég máskép Frölich Ferencz-Ferdinand 1710-ben I. József királytól kapott czímeres nemeslevelet. [2]) Czímere a paizs kék udvarában álló terebélyes zöldfa, mely mellett baloldalról egy szarvas ágaskodik, első lábaival a fa derekát fogva. A paizs fölötti sisak koronáján repülő fehér galamb áll, piros csőrében zöld galyat tartva, két bivalyszarv között, melyek közül a jobb oldali vízirányosan félig arany, félig kék, a baloldali félig vörös, félig ezüst. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Végess család. Heves vármegye nemes családa, birtokos Tisza-Beő, Roff helységben, P.-Süly és a gyendai pusztán. Miklósnak neje csopaki Torma Anna, meghalt Tisza-Beön 1862. jan. 28. kora 73. évében. Andor megyei tiszt. alügyész 1842-ben. László allevéltárnok 1845-től. Julia Baretta Lipótné birtokos P.-Sülyön, ugyan ott és Roffon Mihály, Tisza-Beőn birtokos Ferencz.

Véges család e század elején birtokos Zemplin megyében is Bánócz helységben. [3])

Ugyan csak Zemplin megyében Végessy (*így*) családot is találunk a század elején Veheczen mint birtokost. [4]) Azonban tán e család azonos a Végess családdal.

Véghely család. Fejér és Veszprém megyei birtokos nemes család, mely nevét előbb rendesen *Veghelius*-nak írta, sőt íratott Ve-

---

[1]) Collect. herald. nro 467. és Adami Scuta gentil. tomo XIV.
[2]) Collect. herald. nro 733.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top, 370.
[4]) Ugyan ott 343.

chelius-nak is. Így Vechelius János 1788-ban Fejér megyében a József császári rendszer alatt a judicium subalternum törvényszék ülnöke volt. Véghelyi István 1787-ben magyar királyi testőr volt; kit 1795. januárban már mint kapitányt Ordódy és Csemesz gardisták meggyilkolták. Veghelius Zsigmond 1843-ig Fejér vármegye főszolgabirája volt.

A család Veszprém megyei ágának származási táblázata ez:

József
(Simon N.)

Imre 1861. helyt. alisp. Veszprémben (Pázmándy Karolina) — József. — Zsófia. — Julia.

Imre gyermekei: Dezső sz. 1840. nov. 18. — Jolánka. — Jozéfa † — Zoltán.

Ez ágból Imre 1861-ben Veszprém megyének az úrbéri ügyekre nézve helyettes alispánja volt. Egyik fia Dezső Veszprém vármegye monographiáján dolgozik.

Véglessy család. Kihalt nemes család, melynek eredeti czímereslevele 1819-ben Ung vármegye levéltárába tétetett.

Wehring család. Wehring Gerhárd az 1805. évi országgyűlésen nyert magyar honfiusítást. [1])

Veigler család. Veigler Györgyöt az 1715. évi országgyűlés írta a honfiusítottak közé. [2])

Weingruber család. *Lásd Weinlinger cs.*

Weinlinger család. Weinlinger János-Pál és Weingruber János-György együtt kaptak czímeres nemes levelet III. Károly királytól 1717-ben. [3])

Czímere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvarban vasas vitéz, oldalán karddal, jobb kezében kivont kardot tartva; az alsó ezüst udvarban mohos kősziklán madár áll, egy előtte fekvő rózsára nézve. A paizs fölötti sisak koronáján két felől zöld ág között vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról kékvörös.

Weinpergh család. Weinpergh Antal 1685-ben I. Leopold királytól kapott czímeres nemeslevelet. [4])

---

[1]) 1805. évi 7. törv. cz.

[2]) 1715. évi 135. törv. cz

[3]) Collect. herald. nro 557. és Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[4]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó egyszarvú; a paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan egyszarvú ágaskodik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Weisinger család. Weisinger Jánost 1790-ben II. Leopold király emelte magyar nemességre.

Czímere a paizs vörös udvarában zöld téren ágaskodó ezüst grif, első jobb lábával három szál kinyilt liliomot tartva; a paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között szintén három kinyilt liliom virít. Foszladék jobbról és balról ezüstvörös. [1])

Weissenegg család. Weissenegg János-Benedek az 1687. évi országgyülésen a magyar honfiusitottak közé bekebleztetett. [2])

Weisz család. (Dercsényi és Balazséri) 1687. sept. 27-én I. Leopold királytól kapott czímeres nemeslevelet. Utódaiból e század elején János Zemplin vármegye főorvosa [3]) volt, már „*Dercsényi*" előnévvel, minthogy arra még 1792-ben kir. adományt nyert. Fiai nevöket *Dercsényi*-re változtatva, báróságot nyertek. Lásd *Dercsényi család* e m. III. köt. 279-280. lapjain.

Úgy látszik e család egyik ága élt Körmöcz sz. kir. városban 1740. körül. [4])

Weisz család. (Horstensteini báró.) Alapítója Weisz Bertalan-Hartvik, ki 1670-ben katonai pályára lépvén, utóbb Magyarországba jutott mint vasas ezredbeli ezredes és szegedi várparancsnok, és mint ilyen 1729 ben báróságot, és egyszersmind ez évben az országgyülésen magyar honfiusítást nyert. [5]) Tőle illetőleg atyjától a család leszármazása [6]) következő:

Kristóf-Hartvik ns.
(Seldern Mária)

b. Bertalan-Hartv.
ezredes, 1729. indigena
(fröhlichburgi Frölich Margit)

II. Kristóf
(Szidanitz Klára)

János
(gr. Berchtold Mária)

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.
[2]) 1687. évi 29. törv. cz.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 13. és 109.
[4]) Bel M. Not. nova Hung. IV. p. 206.
[5]) Adami Coll. gen. és 1729. évi 49. törv. cz.
[6]) Schönfeld Adelslexic. II. 241. stb.

János, *ki az előbbi lapon.*
(gr. Berchtold Mária)

József-Edmund
sz. 1766. nov. 10.
kir. tan.
(gr. Berchtold Bora)

Vilmos	Mária-Adél	Rudolf
szül. 1802. jul. 17.	sz. 1813. jul. 10.	sz. 1803. jul. 14. cs. k. kam. alezredes.

A család czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvarban vasas vitéz áll, jobb kezében kivont kardja hegyén zöld koszorút tartva, a 2 dik kék udvarban zöld halmon galamb áll, a 3-ik kék halmon hármas arany kalász díszlik. A paizst bárói korona fedi, a felett két koronás sisak áll, a jobb oldaliból a paizsbelihez egészen hasonló vasas vitéz emelkedik ki, a baloldali fölött két kiterjesztett fekete sasszárny között arany csillag ragyog. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról aranykék. [1])

Veith család. Veith Márton 1805. máj. 31-én Bécsben kelt armálisban I. Ferencz király által nemesitetett meg, és nemessége azon évi sept. 20-án Krassó vármegyében kihirdetetett. Jelenleg a család Krassó megyében nem létezik.

Véka család. (M.-frátai †) Erdély kihalt családai sorában áll. [2])

Vékey család. (Vékei) Zemplin vármegye ős régi családa, mely azon megye Véke helységről, mint ősi birtokáról kapta mindkét nevét, és ott máig birtokos. Legrégibb őse Vékei Márton 1245-ben IV. Béla király levele mellett határjárást tartatott. [3])

Hiteles okmányok szerint [4]) éltek a családból idő szerint a következők:

1475-ben Tamás, neje Kisfaludi Ilona, ettől gyermekei: Lenárt, Ferencz, Dorkó és Erzse. 1488 ban már Tamás neje (valószinüleg özvegye) Rozvágyi Ilona osztozik Lasztóczon.

1512-ben László, Miklós fia.

1520-ban Boldizsár és neje Julianna beiktattatnak a csapóházi puszta birtokába, mit birtoktársaitól vett meg.

1527-ben Boldizsár beiktatik egész Mihályiba. Ugyan ez

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.
[2]) Kővári, Erdély nevez. cs. 271.
[3]) Szirmay, Cott. Zemplin. not. top. 288.
[4]) Kazinczy Gábor közl. szerint.

megveszi lasztóczi Török Veronikától Izsép falucska és a sóskúti puszta részét.

1528. Ferencz és László eladják Juliannának 10 évre Lasztócz, N.-Azar, K.-Rozvágyi birtokukat.

1539. 1545. Dominika.

1544. Orsolya Gulácsi Zerény István özvegye, ki 1549-ben Lasztóczi Balogh Juliával cserét tesz.

1545. Vékei Domokosné Lasztóczi Kata. János neje Anna.

1547-ben László. 1548. Benedek özvegye Anna, ekkor már Bajomi Nagy Jakabné; gyermekei Vékei István, Ferencz, Boldizsár, György, Erzse (Lasztóczi Simonné).

1548. György (neje Balogh Bora, B. Ferencz leánya) és Benedek (György fiai) perlekednek Istvánnal és Annával Benedek özvegyével.

1561-ben Gáspár.

1570. Orsolya és Kata Gergelynek leányai, ez utóbbi 1-ször Nagy Fer. 2-szor Horváth Kristóf v. Ferencz, 3-szor 1582-ben Csabai Benedekné.

1575. Ferencz neje Keszthelyi Anna, fiok Mihály; Keszthelyi Anna még Szegedy Nagy Imrének neje.

1573. Erzse Kórody Ferenczné. Boldizsár özvegye Zsuzsanna.

1574. János, neje 1580. Hábory Potentiána.

1575. Lőrincz László és Orsolya, Gergelynek gyermekei, Miklós és Kata (György és Kata asszony gyermekei.)

1576. János, Gáspár, György, Péter, Boldizsár, Imre, és említett Jánosnak fia László.

1577. György, Miklós fia. 2-ik neje Kata.

1583. Borbála, György leánya Czövek Istvánné. Ugyan ez évben Zsuzsa és Ambrús közt osztályt a megye csinál. — Simon (neje L. Erzse, Benedek leánya) fiai: Lőrincz és Miklós, ezé is Miklós 1587.

1583. János beiktatást nyer több birt. társával Beregh megyei birtokrészébe. — Boldizsár özvegye L. Zsuzsanna.

1584. Vékei Dorkó, Lasztóczi Péterné.

1580. Ferencznek fia Ambrús már nem élt. — Borbála Györgynek (Benedek fiának) leánya Zorik Andrásné.

1580. István, ennek fia Benedek (Csabai Benedek mostoha fia.)

1588. Péter, István (ez utóbbi Benedek fia.)

1589. 1601. Imre. neje Agárdy Zsófia.

1590. Péter pazarló. Ez 1593 ban barátságosan egyezkedik Bornemisza János és Magdolnával e birtokokra: Minaj, Veskócz, Eőr, N.-Gálocs, és két szőlő Unghvárt; Zbugya, Hosszumező, Bresztó A. és F.-Harbuk, Béla, Zbojna.

1601-ben Potentia. 1606. Lajos és Ambrús.

1614. István, Ambrús, Mihály; a két elsőnek fateálja Erzse (elsőbb Dobossy László majd kösöthi Hegyi György n.-csebbi birtokos neje) a maga kis-csebbi es minden egyéb birtokát 1615. mi ellen férje a leleszi convent előtt tiltakozott.

1615-ben Ambrús leánya Mária 1-ör 1635. Nyomárkay Lászlóne (kitől Ny. Gábor, megölték Ujhelyben, és Anna). 2-or Raksányi Pálné.

1622, előtt Ambrús szolgabiró Zemplin vármegyében. Neje 1623. is él Nagy-mihályi Pongrácz Sára.

1625. Mihály, Kata (Hartay Bálintné.)

Ezek szerint csak a következő hézagos családfa szerkeszthető

Benedek
† 1528. előtt.
(N. Anna, utóbb Bajominé)

István 1528. — Benedek 1587.

Ferencz 1528. (Keszthelyi Anna 1573.(— Ambrús † 1587. előtt.

Boldizsár (1. Julianna 1520. 2. L. Zsuzsa 1573. özv.)

Kata 1528.

György 1528. — György (1. Balogh Bora 1548. 55. 2. N. Kata); Benedek.

György gyermekei: Miklós 1575.; Kata 1575.; Bora (1. Csövek István 1583. 2. Zorik András 1587.)

Erzse 1528. (Lasztóczi Simon)

A családból János 1572-ben Zemplén vármegye követe volt Rudolf koronázására. [1])

Ferencz birt Rádon, Perbenyiken, al-országbiró volt, mint ilyen 1578-ban halt meg, és Véken márványemlék alá temettetett. [2])

E század elején is birtokos a család Zemplén megyében az ősi helységben Véke, továbbá Gercsely helségben.

[1]) Szirmay C. Zemplin not. hist. p. 87.

[2]) Ugyan ott 118. 120.

E családból volt Vékey György, kinek Erdődi Zsuzsától fia Sándor, kinek fia József élt e század elején.

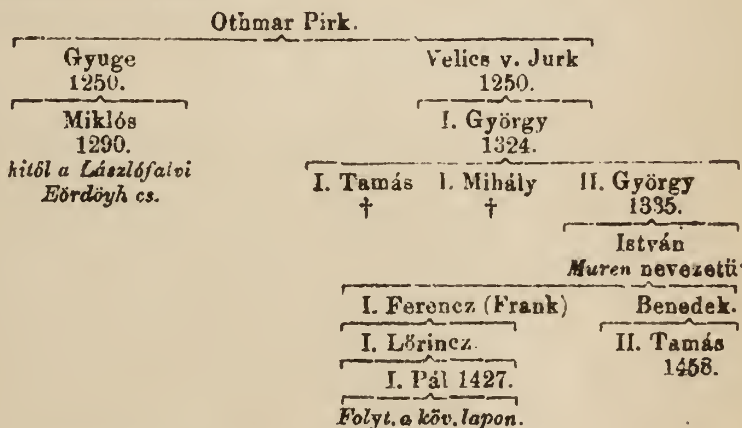
Pál 1817-ben Zemplin vármegye rendszerenti esküdtje volt.

Vékony család. Alapítója Vékony János S.-Patakról származott. A Rákóczy forradalomban részt vévén, ezzel együtt 1711-ben emigrált és Török országban lovas tiszt lett. Az 1717. évi belgrádi ostrom alkalmával Musztafa basához levéllel mint futár küldetvén, a levelet Eugen hzg. táborába gr. Pálffy Jánosnak kézbesíté, és igy a török tervet elárulván, Eugen diadalmát elősegíté. Ezért kapitányságra emeltetett és III. Károly királytól 1725-ben Szabolcs megyei Búly és T.-Lök helységben részbirtokra királyi adományt nyert. Nőül vette Krajnik János egyetlen leányát Juliannát. Eltemettetett Tarczalon. [1])

Velbovszky család. Szepes megye nemessége sorában említetik Fényes E. Geográfiájában.

Velics család (Lászlófalvi) Turócz vármegye ős régi törzsökös családa, mely a Lászlófalvi Eördögh családdal egy közös törzsből ered. Közös ősük Othmár volt, ki 1250. (X. cal. Jun.) Pirk (vagy Pink és Piok) nevü fiával a Turóczi várjobbágyságtól fölmentetvén, Turócz megyei Bobovrik (v. Bobovnok) földre, mely most Lászlofalva helység neve alatt ismeretes, IV. Béla királytól adományt nyert. [2]) Othmar Pirknek két fia volt Gyuge (vagy Thleus) és Jurk (vagy Velics.) Az előbbitől az Eördögh, az utóbbitól a Velics család származott.

A családfa következő:

---

[1]) Szirmay. C. Zemplin not. top. 118. 119. 120. 145.

[2]) Turóczi Regestrum Engelnél Monumenta Ungr. p. 83. és Bel Not. Nova II. 364.

- I. Pál, *ki az előbbi lapon.* 1437.
  - I. Márton.
    - I. Szaniszló *Kozice* nevü 1505.
      - I András 1546.
        - I. Miklós
          - I. János.
            - Péter turóczi alispán.
              - Gábor 1705. turóczi prépostsági tisztartó.
                - Zsigmond.
                  - János Turócz v. Perceptor.
                  - György Turócz v. főjegyző.
                    - Lajos
                      - Károly †
                      - Antal ügyvéd Szécsényben † 1859. (Haynald Teréz)
                        - László.
                        - Eulália
                    - Sándor †
            - János
              - Tamás.
            - I. Mátyás
              - Mátyás.
                - László.
                  - István Losonczon 1800.
                    - Két leány.
                  - György 1855. él.
                    - Simon 1855.
                    - László 1855.
                    - György 1855.
                - István Tolna v. főszbiró.
                  - Márton Tolnai tbiró, várnagy 1826.
                  - István Tolnai szbiró 1828.
                - Tamás.
                  - Mihály.
        - I. Péter
          - Jakab.
      - II. Lőrincz 1546
        - II András.
        - Imre 1558.
          - II. János.
            - István 1671.
              - János.
                - ifj. János.
                  - Sándor.
                    - Zsigmond.
                      - Pál.
                  - Imre.
                    - József.
                  - Sámuel.
                    - Péter.
            - Pál
              - Zsigmond †
            - Imre
              - György †
        - II. Miklós.

A család némely tagja Turócz megyénél viselt hívatalt, mint a táblázat mutatja. Gábor 1706-ban a turóczi prépostsági fiscale uradalom tisztartója volt. Ez ágból Antal Nógrád megyébe szakadt, hol Szécsényben volt ügyvéd, meghalt fiatal korában 1859-ben. Ugyan e vonalon Mátyás ágából László maradéka Losonczra származott. László testvérének Istvánnak ága pedig Tolna megyébe telepedett, hol ez ág megyei hívatalokat viselt. Velics János 1804 ben Békes megyében hirdetteté ki nemességét.

A család czímere a paizs kék udvarában úszó szarvas; a paizs fölötti sisak koronájából szintén szarvas emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Vellesz család Komárom vármegye nemessége sorában áll. [1])

Weltischoffer család. Weltischoffer V i t u s 1710-ben III. Károly királytól kapott czímeres nemeslevelet. [2])

Czímere a paizs kék udvarában szántó földön álló vörös ruhás, fehér harisnyás, czipellős, német kalapú német ember, ki fehér elökötőjéből gabonát szór. A paizs fölötti sisak koronájából kiterjesztett fekete sasszárny között kettős farkú oroszlán emelkedik ki, első lábaival három arany kalászt tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Velz család. Velz (vagy Velcz) Z s i g m o n d 1638. évben magyar honfiusítást nyert. [3])

Wenckheim család. (Gróf és báró.) Egyike legjelentékenyebb, most is virágzó, főrendű honfiusított családainknak. Őseit Frankoniából eredeztetik. A család egyik legujabb leirója [4]) a család eredetét épen a w e n c k h e i m i H u n d és ennek folytán a magyar országban nemzetséget alapított H u n t és P á z m á n törzsekkel igyekszik összekötni. Mi csupán a biztos adatokhoz ragaszkodván, csak megemlíteni kivánjuk, hogy Wenck D á n i e l 1559-ben I. Ferdinand római császártól nemességében megerősítetett, továbbá, hogy Wenck Á g o s t o n II. Rudolf római császártól wenckheimi előnévvel birodalmi nemességre emeltetett, végre hogy wenckheimi Wenck F ü l ö p a svécziai hadjáratokban tünteté ki magát, míg testvére Wenck S e b e s t y é n tüzérségi főtiszt 1598-ban Győr ostromában szerzett érdemeket, mely utóbbiakat már a család oklevelei is őseiknek igényelik.

A család ismert törzse, kitől származása izről izre kimutatható, Wenck A l b e r t volt, [5]) kinek nejétől wiedersbachi Wiederhold Jozéfától született fia

Wenck J á n o s volt. Ez 1683-ban a batáviai tud. Egyetemnél bölcsész és orvos tudori oklevelet nyert, hasonlóan 1698-ban a gráczi t. egyetemtől is oklevéllel tiszteltetett meg; ugyan ez évben az eggenbergi herczeg is kitünteté kiváltság-levelével. Mint cs. udvari orvos Gráczban nagy tevékenységét fejtett ki, és kitünő képességeiért So-

---

[1]) Fényes E. M. orsz. geogr. statist. állapotja. I. köt. 146.

[2]) Collect. herald. nro 735.

[3]) 1638. évi 73. törv. cz.

[4]) A Wenckheimi Hund család eredete és ivadékai Magyarhonban. Szerkesztve id. Mogyoróssy János által. Nyom. Gyulán 1864. 4-rét.

[5]) Góthai Hist. herald. Handbuch 1855. 1068. lap.

bieszki Jacobine lengyel kir. hzgnö is udvari orvosává nevezte. 1711-ben a római tud. sz. egyetem is tudori oklevéllel tisztelte meg. Érdemeiért, hová tudományos működése is tartozik, 1748. april. 27-én Mária Terézia maradékaival együtt (már „*Wenckheim*" nevezettel) római német birodalmi czímeres lovagi (ritter) rendbe emelte. Nejétől eggerswaldi Gobleis Mária-Annától maradt fia

Wenckheimi Wenck János-Jozsef-Ágoston, ki császári tanácsos, és az alsó-ausztriai kormány kanczellára volt negyven évig. Nőül vévén a gazdag báró Harrucker János-György Békes megyei föispán leányát Mária-Czecziliát, ez által gyermekei a Békes megyei gyulai uradalomban örökösödtek. Nevezett nejétől három fia maradt, ügymint: József, János-György, és Xav.-Ferencz. A középső klagenfurti főesperes és alsó-ausztriai tanácsos volt, élt még 1798-ban; meghalt mint pap magtalanúl. A másik két testvér katonai pályán díszlett, és mindkettő 1776. dec. 18-án az ausztriai örökös tartományokra nézve Mária-Terézia cs. királyasszonytól báróságot, 1781. april. 7-én I. József császártól Magyar országra honfiusitást nyert, mely az 1791. évi országgyülésen elfogadtatván, a 73-ik törvénybe beczikkelyeztetett. E két férfitól származik a Wenckheim-ok mostani öszves bárói és gröfi ága, és pedig Józseftől (ki 1802-ben gróf rangra emeltetett) a *gröfi-*, Xav.-Ferencztől pedig a *bárói-vonal*. Lássuk a leszármazást [1]) a családfán:

[1]) Mogyoróssy id. m. és a góthai almanachok stb.

I. t á b l a.

Wenck Albert
(ns. Wiederhold Jozéfa)

Wenckheim János (ker.)
1683. 1748. lov.
udv. orvos tr.
(ns. Gobleis Már.-A.)

I. (Ján.) József Ágost.
cs. tan. és alsó-ausztr.
kanczellár
(báró Harrucker M. Czeczil.)

II. József báró
sz. 1733. † 1803.
altábornagy
1802. gróf.
(báró Gruber Teréz
sz. 1741. † 1801. Badenb.)

János-György
Klagenf. főesper.
legf. törv. tanács.
†

Xav.-Ferencz
sz. 1736 † eles. 1794.
altábornagy, *báró*
(b. Rosenfeld Karolina)

Folyt. II. táblán.

II. Ferencz
† kiskorú
1784. után.

IV. József-Antal
sz. 1780. † 1852.
cs. kir. kamarás
(1. Ns. Klempay Regina-Róza
2. Feicht Anna † 1846.
3. Scherz Krisztina † 1849.)

3-tól Krisztina
sz. 1849. april. 31.

III. Ser.-Ferencz
sz. 1785. † 1838.
cs. kir. kamarás
(gr. Pálffy Bora
csill. ker. h. † 1862.

V. József
sz. 1809. sept. 9.
cs. kir. kam.
(1. gr. Niczky Mária
2. Jankovich Stefania
cs. ker. h.)

Gyula
sz. 1835. aug.
1861. Békes v.
aljegyző.

Stef.-Mária
sz. 1837.
(gr. Almássy
Kálmán)

Károly
sz. 1811. febr. 24.
cs. kir. kam.
(gr. Radeczky
Friderika)

Borbála
sz. 1838.
(b. Walterskirchen Ernő)

Anna
sz. 1840.
† 1858.

Frigyes
sz. 1842.

Gejza
sz. 1847.

Matild
sz. 1852.

Antal
sz. 1813. máj. 17.
† 1864.
cs kir. kam.
(gr. Zichy Mária-Max.
csill. ker. h.)

Imre
sz. 1854.

Ferencz
sz. 1855.

Henrik
sz. 1857.

István
sz. 1858.

Ilona Sarolta
ikrek
szül. 1860.

Dénes
sz. 1861.

Stefánia
sz. 1863.

Rudolf
sz. 1814. dec. 24.
cs. k. kam.

II. tábla.

Xav.-Ferencz, *ki az I. táblán.*
sz. 1736. † 1794.
altábornagy, *báró*
(b. Rosenfeld Karolina † 1827.)

III. József
sz. 1778. † 1830.
Aradi főisp.
(b. Orczy Teréz
csill. ker. h.)

Karolina
sz. 1779.
(gr. Blankenstein
Henrik ezred.)

Henrietta
(Kárász
Miklós
septemvir.

Francziska
(gr. Festetich
Vincze)

Terézia
hajadon
†

Mária
(b. Kray
János)

I. Béla
sz. 1811. feb. 16.
Békes v. főispán
1848. 61. 65.

László
sz. 1814. jul. 22.
(gr. Szapáry
Francziska)

Viktor
sz. 1816. aug. 9.
(1. Czindery Mária
(2. gr. Apponyi
Mária cs. k. h.)

Paulina
sz, 1817. nov. 28.
(gr. Dessewffy
Emil)

II. János. Mária. VI. József. Anna.

1-től Leontina
(gr. Andrássy
Aladár)

II. Béla. 2-tól Teréz.

A grófi vonal.

II. József szül. 1733-ban. Altábornagy, és az 52. sz. m. gyal. ezred tulajdonosa, a hadi pályán tüntette ki magát, főleg a porosz, török és franczia hadjáratban. A legutóbbi porosz háborúban 1762-ben mint a Lattermann gy. ezrednek harmincz évig ezredese és parancsnoka, Töplitznél (Cseh orsz.) nehéz sebet kapott. Vitézül harczolt 1789. april. 21-én Sabáczvár megvételénél, utóbb pedig Zimonynál stb. Érdemeiért altábornagyságra és 1802. apr. 9-én grófi rangra emeltetett. Meghalt Bécsben 1803. sept. 5-én kora 70. évében. Nejétől báró Gruber Tereziától, (kinek nagyanyja szintén b. Hárrucker Janka volt) és ki a bádeni fürdőben 1801-ben kora 54. évében halt meg, legidősb fia II. Ferencz kis korában meghalván, csak IV. József-Antal, és III. Szeraf.-Ferencz maradt.

IV. József-Antal szül. 1780-ban. Cs. kir. kamarás, fiatal korában Arad megyénél jegyzői hivatalt viselt, utóbb mint Békes, Kigyós, Székudvar, és Szent-Márton uradalmak ura, gazdaságának élt, és e részben jószágai rendezésére sokat tett. Meghalt Pesten 1852. dec. 28. kora 72. évében. Harmadik nejétől Schercz Krisztinától (néhai Schercz József uradalmi tiszt és Müller Katalin leányától) ki 1849. aug. 31-én halt meg, és Ó-Kigyósan a kápolna sirboltjába (hol férje is nyugszik) temettetett, szül. 1849. april. 21-én leánya: Krisztina (Mária A.-Regina.)

III. Szeraf.-Ferencz Lipót, cs kir. kamarás, a pápai Krisztus rend lovagja, a gyulai vár, és az azon nevű, ugy az eleki, dobozi

és vésztői uradalmak ura, szül. Laibachban 1785. máj. 22-én. Fiatalabb éveiben megyei aljegyző, majd a m. kir. udvari, utóbb a birodalmi kanczelláriánál viselt hivatalt. Meghalt Bécsben 1838. mart. 13-án, kora 53. évében és Bécs mellett a Hietzing nevü sirkertben temettetett. Nejétől gróf Pálffy Borbála csill. keresztes hölgytől (ki Bécsben 1862. febr. 7-én kora 75. évében halt meg) gyermekei következők:

a) V. József cs. kir. kamarás, és egykor a kőszegi kerületi tábla ülnöke, majd Békes megyének m. alispánja, szül. Gyulán 1809. sept. 9-én. Kétszer nősült; első neje gr. Niczky Mária csill. ker. hölgy, (mhalt 1837. april 7-én) ettől gyermekei a táblán láthatók. Második neje Jankovich Stefánia csill. ker. hölgy (szül. 1814.)

b) Károly cs. kir. kamarás, volt m. huszár kapitány, szül. Budán 1811. febr. 24 én. Nejétől gr. Radeczky Friderika csill. ker. és udv. hölgytől (ki szül. 1816. férjhez m. 1838. jan. 14-én) gyermekei a táblán láthatók.

c) Antal cs. kir. kamarás; ifjú korában Soprony megyei aljegyző, majd m. kir. helyt. tanácsi fogalmazó, szül. 1813. máj. 17-én Vöröskön. Meghalt Bécsben 1864. nov. 4 én, és a hietzingi sirkertben temettetett. Nejétől gróf Zichy Mária-Max. csillag ker. hölgytől (szül. 1822. férjhez m. 1851. jun. 15.) nyolcz gyermeke a táblázaton látható.

e) Rudolf cs kir. kamarás, volt vértes százados, szül. Budán 1814. dec. 14-én.

A bárói vonal.

Xav.-Ferencz szül. 1736-ban Gráczban. 18. éves korában katonai pályára lépvén, a hétéves háborúban mint százados főleg Schweidnitz osztrománál tünteté ki magát. 1770-ben lett őrnagy, és a bajor örökösödési háború elején már ezredes. 1787-ben tábornok, és a török háborúban kitünt vitézségéért a M Terézia rendjét kapta. Részt vett Belgrád ostromában is. Még inkább kimutatta hadi tehetségét 1793. jul. 25-én Valenciennes bevételénél, mely után altábornagyságot nyert, és a 35 gyalog ezred tulajdonosa lön. 1794 ben Courtray ellen működött, hol máj. 11-én osztálya élén hősiesen végzé életét, egy ágyú golyó által derekon szakasztatván kétfelé. Nejétől báró Rosenfeld Karolinától, ki 1827. dec. 6 án kora 76. évében halt meg, a táblán látható négy leánya és egy fia maradt:

III. József cs. k. kamarás, ki 1778. nov. 22-én Nagy Szebenben született. Ifju korában a katonai pályára lépett, utóbb mint már cs. kir. őrnagy Békes vármegye kivánsága folytán a nádor által 1809-ben a

Békes megyei fölkelő nemes sereg alezredésévé, majd Torontál megye nemes serege ezredesévé neveztetett, mely parancsnoki tisztet a fel-kelő sereg feloszlatásáig viselte. Utóbb a polgári közpályán tünt föl mint Krassó, majd 1823-ban mint Arad vármegye főispáni helytartója, mely történetileg emlékezetes évben egyszersmind Nógrád megyében mint királyi biztos működött. Végre 1825. évben Arad vármegye fő-ispánja lön. Kitünö érdemei közé tartozik a Békes megyei vizek és mocsárok lecsapolása körüli sikeres működése, helyes gazdasági intéz-kedései, és a lótenyésztés előmozditására czélzott sürgetései, mely utóbbinak ügyében 1815-ben egy könyvet is irt és nyomatott. Meghalt Pesten 1830. mart. 1-jén kora 52. évében. Eltemettetett a család kő-rös-ladányi sirboltjába. Nejétől báró Orczy Terézia csillag. ker. hölgy-től (szül. 1790. dec. 4. férjhez m. 1807. oct. 15.) következő öt gyer-meke maradt:

a) Mária tapolyai báró Kray Jánosné.

b) Béla szül. 1811. febr. 16-án. Egyike a főrendű kitűnőbb hazafiaknak. 1848. 1861. és jelenleg 1865-ben Békes vármegye fő-ispánja.

c) László szül. 1814. jul. 22-én. Nejétől gróf Szapáry Fran-cziska csill. ker. hölgytől (ki szül. 1825. dec. 9. férjhez ment 1845.) négy gyermeke a táblán látható.

d) Viktor szül. 1816. aug. 9-én. Első neje volt nagy-attádi Czindery Mária, kitől két gyermeke maradt: Leontina gr. Andrássy Aladárné, és II. Béla, ki 1860. jul. 30-án fejedelmi oklevélben enge-délyt nyert, hogy néhai nagyatyjának Czindery Lászlónak nevét és czímerét viselhesse. [1]) — Viktornak második neje gr. Apponyi Mária csill. ker. hölgy (ki 1821. sept. 3-án szül. és mint gr. Eszterházy Al-bert özvegye férjhez ment 1852. jun. 7-én) ettől leánya Terézia.

e) Paulina szül. 1817. nov. 28-án, és 1838. jun. 18. óta gr. Dessewffy Emil akademiai elnök neje.

A Wenckheim család grófi czímere — mint fölebb a metszvény ábrázolja: a paizs 1. és 4. ezüst udvarában jobbról balra rézsutosan vont vörös szelemenben egymás fölött három arany csillag, a 2-ik 3 ik kék udvarban egy-egy félhold, szarvaikkal mintegy szemközt állók. A paizs közepén kisebb vértben arany udvarban két szétterjesztett fe-kete sasszárny látható, és ez a család ősi czímerének tartatik. A paizst grófi korona fedi, a fölött négy koronás sisak áll, jobb oldalról kezdve

---

[1]) Hirnök pol. hirlap 1861. jan. 27. sz.

az elsőn a két fekete sasszárny, a másodikon vörösarany és aranyvörös sasszárnyak közt csillag, a harmadikon két (ezüstvörös és vörösezüst) elefánt ormány között pánczélos kar kivont karddal látható, a negyedikből két (ezüstkék és kékezüst) sasszárny között vörös mezű vitéz kivont karddal emelkedik föl. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös.

A bárói czímer kevessé különbözik a fölebbitől, ebben a mellvértben vörös udvarban (nem sasszárnyak, hanem) könyöklő pánczélos kar kivont karddal látható. A paizs fölött a bárói öt gombos koronán csak három koronás sisak áll, úgymint jobbról az elsőn a szárnyak közt a kardos vitéz, közepén az elefánt ormányok közt a kardot tartó kéz, balról a két szárny között az aranycsillag szemlélhető. A fekete sasszárnyak tehát a bárói koronából hiányzanak.

Vendéghy család. (Vendégi.) Abauj vármegye ős régi családa, mely azon megyei Vendégi helységről vette nevét és annak most is birtokában van. Tagjai közül többen viseltek megyei hívatalokat. E század első tizedeiben élt Pál. Az ujabb időben József előbb al-, utóbb 1842—1846-ig főszolgabiró volt ugyan azon megyében.

Venger család. Venger Ignácz 1792-ben I. Ferencz királytól kapott czímeres nemeslevelet.

Czímere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső vörös udvarban ezüst oroszlán ágaskodik, az alsó arany udvarban fekete fekmentes pólyán repülő piros lábú fehér galamb áll, piros csőrében irótollat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan galamb áll, két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali vízirányosan félig ezüst, félig vörös, a másik félig fekete, félig arany. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranyfekete. [2])

E nevű család különben már a XVII. század közepén Körmöcz bányaváros polgársága közt díszlett, midőn Venger János ottan fekvő házát az esztergomi érseknek eladván, e végett az érsek a várossal perbe keveredett. [3])

Venier család. Közülök Venier Bertalan 1715-ben ország gyűlésileg honfiúsittatott. [4]) A család a velenczei nemesek közé tartozott.

---

[1]) Fényes E. geogr. szótár IV. köt.
[2]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.
[3]) 1649. évi 23. törv. cz.
[4]) 1715. évi 135. törv. cz.

Venter család. Bihar vármegye nemessége sorában említetik. [1])

Venturini család. A magyar czímeres nemességet Venturini Lajos és János kapták II. Leopold királytól 1791-ben. [2])

Czímerök vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső arany udvarban egyfejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal emelkedik föl, az alsó kék udvarban balról jobbra rézsutosan három fehér folyam hullámzik, előttök az elötérben vörös tollú nyil fekszik, hegyével jobbfelé. A paizs fölötti sisak koronáján hegyével fölfelé szintén olyan nyil áll két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali félig arany, félig fekete, a baloldali félig kék, félig ezüst. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstkék.

Vépy család. Győr megyében virágzott család, melyből Vépy György 1662-ben azon megyei esküdt volt, és nejével Erzsével és János, Gergely, Erzse és Anna nevü gyermekeivel együtt 1662-ben Darásy Ambrús Győr-vári lovas katonától, ki magát török fogságból igyekezett kiváltani, annak cnesei birtokrészét 60 ftért zálogjogon megszerzi. [3])

Veranchich család. *Lásd Vranchich cs.*

Verbanich család. Verbanich Mihály 1715—29-ben skardonai püspök volt.

Verbega család. Verbega Ignácz 1793-ban I. Ferencz királytól kapott czímeres nemeslevelet.

Czímere előbb vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső osztály függőleg ismét két részre oszlik, az 1. kék udvarban arany nap ragyog, a 2-ik vörös udvarban balról meztelen kéz nyúlik be, kitárt könyvet tartva, az alsó ezüst udvar alján hullámzó vízben csónakban vörös ruhás, fekete háromszögü kalapos ember evez. A paizs fölötti sisak koronáján gólya áll, csőrében zöld kigyót tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [4])

Verbóy család. Nyitra vármegyei Verbó mező városból eredt és nevét onnan nyerte. A XVII. század harmadik tizedében Verbóy Máté Nógrád megyei nagy-zellői plébános, jelen volt 1630-ban a nagyszombati Zsinaton. [5]) Ugyan ekkor éltek Verbóy Albert és

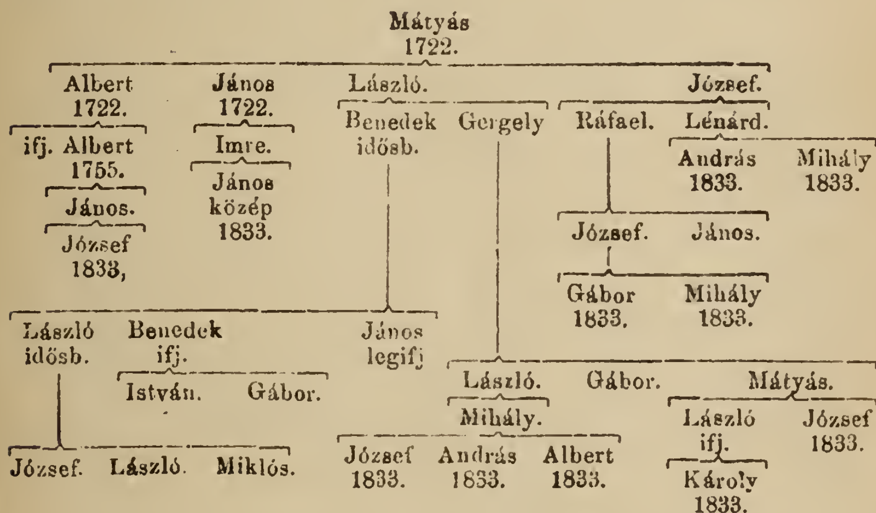
[1]) Fényes M. orsz. geogr. statist. állapotja III.
[2]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.
[3]) Győri kápt. előtt.
[4]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.
[5]) Péterffy Concilia II. 317.

Benedek, kik II. Ferdinand királytól 1635. junius 30-án czímeres nemeslevelet nyertek. Ugyan csak azon évben Bosnyák István esztergomi kanonoktól ennek Nógrád megyei Trázs és Varbó helységbeli részbirtokát zálog jogon megszerezték. És valószinűleg ez utóbbi helység miatt nevök a Nógrád megyei jegyzőkönyvekben elferdítve gyakran Varbóy alakban is eléfordúl, sőt a közéletben is nagyobbára Varbay-aknak neveztettek.

1722-ben a fölebbi czímeres nemeslevél alapján Nógrád megye előtt Verbóy Albert, János és Mátyás kétségtelen nemességöket igazolták. 1726-ban ismét János és Mátyás produkálták.

1755-ben a nemesek sorába iratnak Verbóy János, Mátyás és István mint árva.

Mátyástól, ki 1722. és 1726-ban produkált, következő nemzékrend terjedt szét:

A végízén állók 1833. jan. 20-án, és illetőleg 1834-ben Nógrád megyétől nemesi bizonyságot vettek ki. [1])

A családból József 1790-ben Nógrád megyei főbiztos volt.

Sándor lakott Csalárban, 1795-ben nőül vette Gelle Erzsébetet, kitől leánya Erzsébet szül. 1801. febr. 23-án, meghalt mint Csefalvay János özvegye 1861-ben.

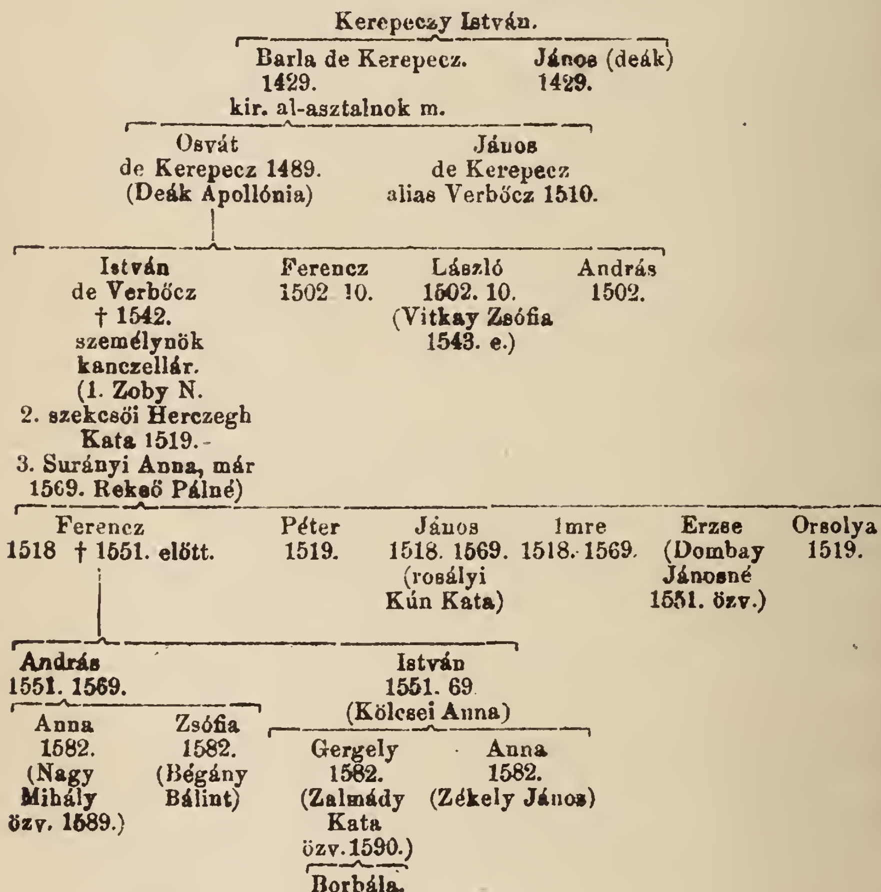
Ferencz 1736 ban Pozsony vármegye szolgabirája volt.

---

[1]) Nógrad megyei 1834. évi jegyzőkönyv 239 sz. alatt.

A család czímere a paizs kék udvarában könyöklő kar kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából három szál fehér liliom emelkedik föl. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Verbőczy család. Ugocsa vármegye ős régi családa, melynek előbbi neve Kerepeczi volt. 1429-ben Kerepeczi Barla és testvére János deák (fiai Kerepeczy Istvánnak) megszerezvén a Hunt-Paznán nemből eredt verbőczi Szovárdffyaktól a verbőczi birtokot, [1]) utóbb a család e részbirtokról a szebb és tekintélyesebb Verbőczy nevét kezdte fölvenni. Eddig kipuhatolhatott családfájok [2]) következő:

Legnevezetesebb tagja volt a családnak Verbőczy István, a híres magyar jogtudós és a „*Tripartitum*“ szerzője, előbb országbírói

[1]) Horváth István, Verbőczy Istv. emléke II. 82.

[2]) Ugyan ott különösen 112. 151. 155. 287. 291. 308. 313—319. stb.

itélőmester, majd 1518-ban kir. személynök, a hatvani gyülésen választott nádor, majd számüzött, és végre I. János király fő kanczellára, [1]) és Nógrád és Tolna megyék főispánja (1538.) meghalt 1542-ben. Háromszor nősült, első neje a Zoby, — a második a szekcsői Herczegh, a harmadik a Surányi családból volt Anna, ez utóbbi mint özvegy már 1569-ben nemes Rekeő Pál neje. [2]) 1519-ben élő öt gyermekét a táblán láthatni. [3]) Ezekből Imre, ki 1542-ben már I. Ferdinandhoz állott, [4]) élt még 1569-ben is. János szintén akkor, neje volt rozsályi Kún Katalin. Ferencz [5]) 1551-ben már nem élt. Ennek István nevü fiától, ki Kölcsey Annát birta nőül, volt fia Gergely, kinek 1590-ben már özvegy-nejétől Zalmády Katától leánya Borbála, volt a Verbőczyek ismert utolsó ivadéka.

Az Ugocsa és Bereg megyei birtokokon kivül birt István Nógrád megyében Szente, Terény, Csesztve, Nőtincs helységben, Zólyom Veszprém megyében, sőt Erdélyben is Torda megyében.

A család czímere, amennyire István kanczellár gyürü pecsétéből kivehető, [6]) a paizs alján nyugvó szarvas, melynek hátán grif hatalmaskodik.

Verdenburg család. Verdenburg István az 1687. évi országgyülésen magyar honfiusítást nyert. [7])

Vereb család. (Vagy Verebi.) Régi kihalt család, mely hajdan Nógrád megyei Verebély helységet birta. [8])

1394-ben élt Vereb Györgynek fia Péter mester, erdélyi vajda. [9]) (Filius Georgii de Veréb vice vajvodae Transylv.)

1464-ben néhai Pálnak fia Boldizsár, ki unokája volt a Verebéli vajdának, (Balthasar filius condam Pauli, filii vayvodae de Werebel.) [10]) Ez utóbbi ugyan nem Vereb, hanem Verebélyi csa-

[1]) Tudományos gyüjt. 1829. X. köt. Palugyay Imre: Verbőczy István élete, Budán 1842. Horváth István Verb. emléke II. köt. Pest 1819.

[2]) Horváth Istv. Verbőczy Istv. emléke II. 313. És ide vehető Szilágyi István értekezése a m. akad. előtt: L. Budapesti Szemle. Uj foly. II. 123.

[3]) M. Történelmi tár IV. 237. lap.

[4]) Horvát Istv. id. h. 291.

[5]) 1537-ben Krakóban iskolázott egy Ferencz. Barsa Cracoviensis 49. 50.

[6]) Jászay P. A magyar nemz. tört. a mohácsi vész után 192.

[7]) 1687. évi 28. törv. cz.

[8]) Mocsáry A. Nógrád leirása II. köt. 299.

[9]) Fejér Cod dipl. tomo X. vol. 8. p. 388.

[10]) Az oklevél Kaprinai Mss. B. tomo L. p. 60.

ládból látszik eredettnek; de miután szintén vajdai tisztet viselt egyik tagja, egy irónk szerint [1]) pedig Verebély helységben egy Vereb Mátyás nevü erdélyi vajda tetemei nyugszanak, [2]) jónak láttam itt érinteni, valószinünek tartván, hogy a Vereb nevü családdal némi öszszeköttetése lehetett.

A Dunántúl is találunk Veréb nevü családot, melyből volt Vereb Mihály (Michael de Vereb), ki 1431-ben Pajor János székesfejérvári polgárt a veszprémi káptalan előtt képviselte, [3]) azonban ez valószinüleg a Fejér megyei Vereb helységről vette nevét.

Veréb család. Veréb János 1714-ben III. Károly királytól kapott czímeres nemeslevelet [4])

Czímere a paizs kék udvarában magas kösziklán fekete holló, csőrében arany gyürüt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján ugyan olyan holló ül. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Veréb nevü család Heves vármegye nemessége sorában említetik.

Verebélyi család. Emlékezetét azon fölül, mit Verebélyi Boldizsárról a Veréb családnál 1464. évről említettünk, a XV. század végeig fölvihetni. 1493-ban a krakkói tanulók sorában találjuk Verebélyi Benedeket. [5])

1566-ban Verebélyi Mihály Babocsa vár kapitánya, [6]) Verebélyi János 1605 ben Vácz várkapitánya volt. [7]) Ez utóbbinak anyja vagy neje Lipthay Katalin volt.[8]) Ennek ivadéka volt Verebélyi Pál, kinek neje 1679-ben Gál Ilona. [9])

Verebélyi nevü család Hont és Bihar megye nemes családai között említetik.

Erdélyben szerepelt Verebélyi Mátyás, ki Báthori alatt számüzetvén, Bethlen Gábor alatt szabadságát és javait vissza kapta. [10])

Verebélyi család. Pozsony megyei Csallóközi Verebély helységből eredt, és az érseki (praedialis) nemesek sorában áll. Közülök

---

[1]) Mocsáry id. h.

[2]) E sírkő rajzát avatottan lerajzolá Rómer Flóris, kitől közzétételét várhatni egy adalékúl a Vereb család történetéhez is.

[3]) Fejér, Cod diplom. tomo X. vol. 7. p. 385.

[4]) Collect. herald. nro 644.

[5]) Bursa Cracoviensis pag. 21.

[6]) Istvánffy Hist. 1685. kiad. 307. lap. Budai Fer. Hist. lex. III. 746.

[7]) Istvánffy Hist. 1622. kiad. 821. lap.

[8]) Lipthay nemzetség származás tört.

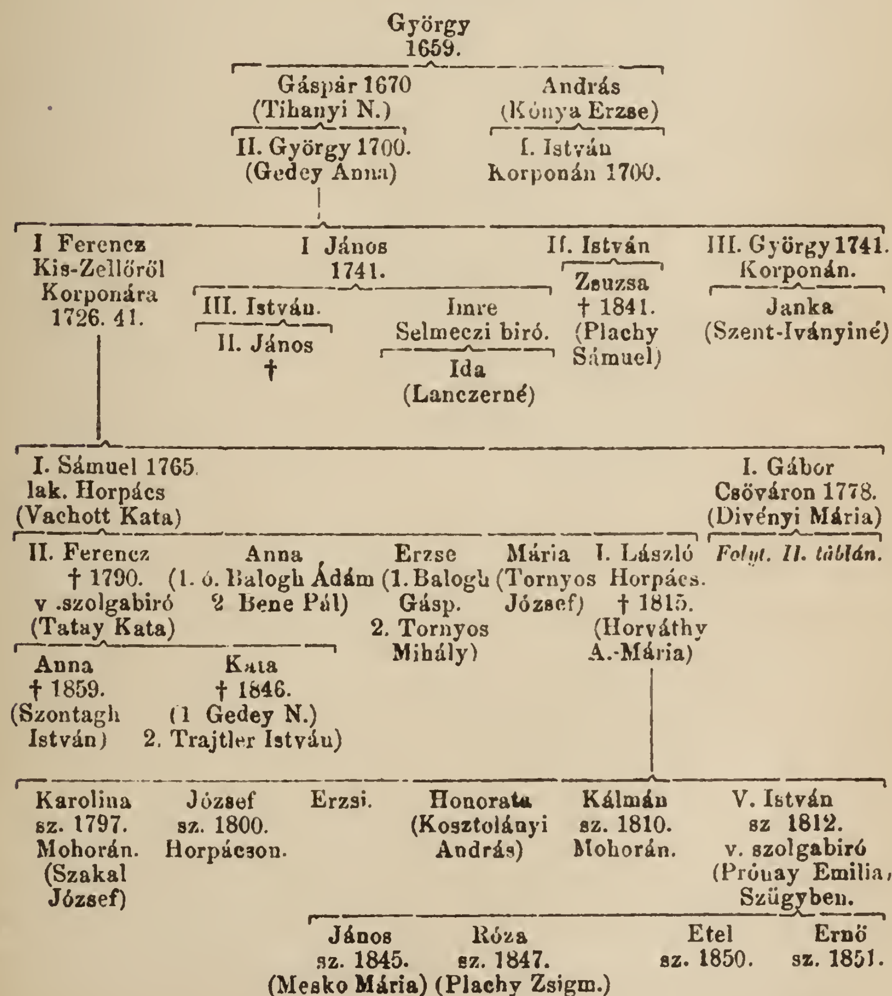
[9]) Sz.-benedeki Convent Fasc. 36. nro 5.

[10]) Bojthi Gásp. Engelnél Monumenta 899.

Verebély Pál 1791. jul. 13 án a Verebélyi és sz. györgyi érseki széktől nemesi bizonyítványt kapván, azt laktahelyén Krassó vármegyében 1792. april. 30-án kihirdetteté, jelenleg az utóbbi megyében nem létezik.

Veres család. Birtokos nemes család főleg Nógrád, Pest megyékben. Elei az alvidékről a háborgós századokban vonultak a felső részekbe. A család ujabb élete a XVII. század közepére esik, midőn Veres György 1659-ben I. Leopold királytól czímeres nemeslevelet nyert, mely először Hont vármegyében hirdettetett ki. E Györgytől a családfa máig következőleg terjed le:

I. tábla.

II. t á b l a.

Gábor, *ki az I. táblán.*
Csöváron 1778.
(Divényi Mária)

II. Gábor
publ. 1816.
(Dobák Krisztina)

Sándor
(Dubraviczky
Magdolna)

Rudolf. Bertalan.

Miklós
cs. k. kapit.
Vanyarczon
†

Zsuzsi
(1. Szelényi
2. Ebeczky
(Sánd.

IV. István
Pest v. fő szbiró
Tót-Györkön
(Szenessy Bora)

Péter
† 1828.
(Gáspár Éva)

Zsigmond
† 1863.
(Detrich Kriszt.
Tót-Györkön)

Ilona
(Plachy Bertal.)

Lidia
(Vajda
István)

József
† 1836.
(1. Egry Eszter
2. Trajtler Bora)

Lajos
† 1864.
A.-Toldon
(Veres
Petronella)

Emma. Ida. Kata. József. Etel.

Zsuzsi
(Trajtler
Mih.)

Stanczi
(Plachy
Fer.)

Pál
Kutassón
† 1843.
(Mesko
Magdolna)

VI. István
cs. kir. hadn.
Kutassón
† 1858.

Lajos. Ilona.

Pál
sz. 1816.
nógrádi főjegyző
és 1849. alisp.
(Beniczky
Hermina)

Szilárdka
(Rudnay József
Hartyánban)

Miksa
1. Kutassón
† 1855.
(Sulyovszky
Apollónia)

Jenő. Tihamér. Laura.

Gyula
sz. 1819.
lak. Szakál.
volt szbiró
(Kheberich
Etelka)

Ernő. Janka. Pál. Auguszta.

Ferencz
Tót-Györkön
† 1858.
(bibithi Horváth
Zsófia 1853.

Petronella
(Veres Lajos)

A táblán álló II. Györgynek fiai I. F e r e n c z, I. J á n o s és III. G y ö r g y 1726-ban a Nógrád megyei nemesi vizsgálatkor az 1659. évi nemeslevél alapján produkáltak. Ezekből I. F e r e n c z Kis-Zellőről Zólyom megyei Korponára telepedett, 1741. januar 21-én Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt vévén ki. Két fia maradt: I. S á m u e l és I. G á b o r, kik által a család két ágra szakadt. Az utóbbinak ága a II. táblán látható.

I. S á m u e l vachottfalvi Vachott Katalinnal már 1755-ben Nógrád megyei Horpácson lakott és birt, és 1765-ben Zólyom vármegye táblabirája volt. Testvérével I. Gáborral 1758. jan. 10 én Korponán osztozott. Nevezett nejétől három leánya és két fia II. F e r e n c z és I. L á s z l ó maradtak. II. F e r e n c z Nógrád megyei alszolgabiró volt, meghalt 1790-ben. Nejétől Tattay Katalintól két leánya maradt:

Anna († 1859.) Szontagh Istvánné, és Katalin († 1846.) Trajtler Istvánné.

I. László horpácsi birtokos meghalt 1815-ben. Nejétől horváthi Horváthy A. Máriától a táblán látható hat gyermeke él, kik közül István 1836—46-ban Nógrád megyének volt szolgabirája, nejével Prónay Emiliával terjeszti tovább ez ágazatot.

I. Gábor, a másik ág törzse, Korponáról költözött Csővárra, és ott halt meg. Nejétől Divényi Máriától fiai 1816-ban Nógrád megyében hirdették ki nemességöket. A legidősbbnek II. Gábornak fiától Sándortól unokái Rudolf és Bertalan. A középső Miklós cs. kir. kapitány volt; meghalt Vanyarczon magnélkül. A legifjabb IV. István Pest vármegyének volt fő szolgabirája, lakott és birt Tót-Györkön, ennek nejétől Szenessy Borbálától négy fia maradt, mint következnek:

a) Péter, (mh. 1828.) kinek nejétől Gáspár Évától egy fia Zsigmond maradt, meghalt Tót-Györkön 1863. máj. 19-én kora 44. évében. Egyetlen leánya Ilona Plachy Bertalanhoz ment férjhez.

b) József volt Pest megyei szbiró 1790-ben. Meghalt 1836-ban. Kétszer nősült, első neje Egry Eszter, a második Trajtler Borbála volt. Ezektől két leánya és egy fia maradt: Lajos, Nógrád megyében Toldon birtokos, meghalt 1864-ben. Gyermekei a táblán láthatók.

c) Pál, lakott s birt Nógrád m. Kutassón. Meghalt 1843-ban. Nejétől Mesko Magdolnától fiai: I. István volt cs. kir. hadnagy, meghalt Kutassón 1858. mart. 28-án kora 45. évében, maradtak gyermekei Lajos és Ilona. — 2) Pál (szül. 1816.) Nógrád megyének volt al-, majd főjegyzője, és 1849-ben egy ideig alispánja. (Lak. Vanyarczon.) Nejétől Beniczky Herminától egy leánya Szilárd (Constanczia) Rudnay Józsefné Hartyánban. — 3. Miksa lakott Kutassón, volt táblabiró, meghalt 1855-ben. Nejétől Szulyovszky Apolloniától gyermekei a táblán láthatók. 4. Gyula (lak. Szakalban) volt Nógrád megyei t. aljegyző és szolgabiró. Neje és gyermekei a táblán láthatók.

d) Ferencz lakott Tót-Györkön. Meghalt 1858. mart. 18-án kora 64. évében. Nejétől bibithi Horváth Zsófiától egyetlen leányát unoka testvére Veres Lajos vette nőül.

A család czímere — mint a fölebbi ábrán láthatni — a paizs kék udvarában zöld téren jobbról emelkedő zöld fenyőfa, mely mellett balról egy őz (v. vadkecske) hátulsó lábain ágaskodik. A paizs fölötti sisak koronájából magyar vitéz emelkedik, jobb kezével kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Veres család. Czímerleveles nemes család, melynek törzse Veres (vagy Vörös) Bálint [1]) 1614. aug. 26-án Linzben kelt czímeres levélben testvéreivel Miklós és Jakabbal és fiaival István és Gergelylyel II. Mátyás király által nemesítettek meg, és armálisuk 1616-ban publicáltatott.

E családból Nógrád megyében éltek és az 1726. évi nemesi vizsgálatkor kétségtelen nemeseknek ismertettek el: István és Gergely. Ugyan ott 1734. és 1755-ben e család ivadéka Benedek produkált. [2])

Veres család. (Nagy-Váradi.) Magyar országból szakadt Erdélybe, hol I. Sámuelnak neje pánczél-csehi Vajda Erzse jogán már 1702-ben Szavában birtokos a család, hasonlóan Pánczél-Csehiben is.

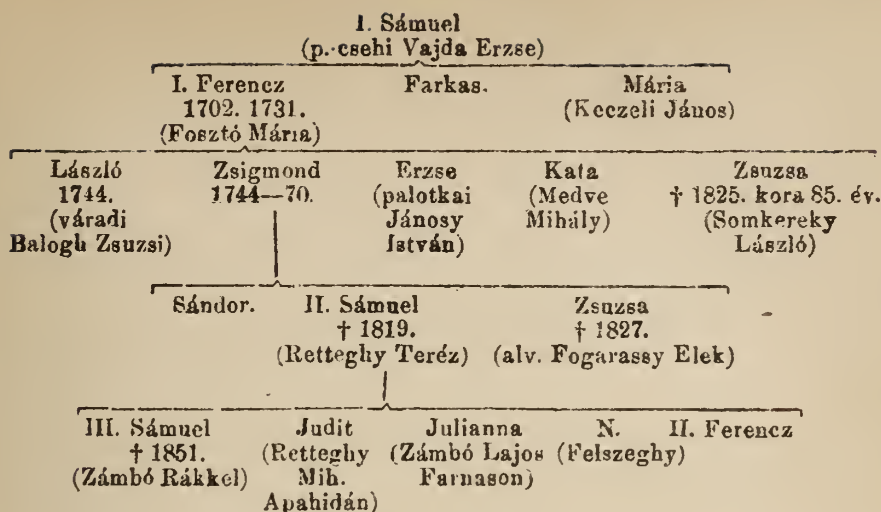
A családfa [3]) következő:

---

[1]) Tán azon Veres Bálint ez, ki Pozsony megyei Modorból való volt, és Wittebergben tanult. Lásd Bartholomaeides, Memoria Ungarorum pag. 125.

[2]) Nógrád m. jegyzőkönyvek.

[3]) Hodor K. közlése szerint.

I. Ferencz és Farkas, sőt Ferencznek fia Zsigmond is állitólag 1731-ben Kölpényi előnév mellett ellentmondtak a kir. ügyész statutiójának a Vajda Sámuel fimagvaszakadtán felkért javakra nézve. De

1744-ben Váradi Veres Zsigmond és László Tisza-Füreden is birtokosok, és Tisza-Füred város részére egy negyed részben vásárjogot szereztek. [1]) Zsigmond élt még 1770-ben is, midőn mint Szavában birtokos, a kétségtelen nemesek sorába összeiratott. Fia

II. Sámuel 1796-ban Kolos várm. szolgabiró, 1809-ben kir. bérlettárnok, 1815—17-ben Doboka megyei alispán volt. Meghalt 1819-ben. Birt N-Esküllő, Sólyomkő, M.-Fodorháza és M.-Ujfaluban is. Unokájában kihalt [2])

Ugyan e családból volt Váradi Veres Ádám, 1771-ben a kir. kormányszéknél fogalmazó, 1780—4-ben titkár és számvevő. Utódai Felpestesen birtak 1830-ban is.

József 1827-ben Udvarhelyszékben dúlló és adórovó.

Tán e családhoz számitandó azon Veres N. is, ki 1810-ben, neje pedig 1816. jan. 17-én halt meg, és gyermekei voltak: a) Mihály szül. M.-Igenben 1771. febr. 17-én, nősült 1807. oct. 5-én. Nejétől († 1813. mart. 24-én) leánya Zsuzsanna mh. 1816. máj. 8-án.

---

[1]) Leleszi Convent.

[2]) Kővári Erdély n. cs. 271. a váradi Veres családot a kihaltak közé sorolja.

b) József szül. 1791. mart. 18. Esküllőn, meghalt 1813. dec. 10-én.
c) Zsuzsanna meghalt 1805. julius 16-án.

Veres család. (Sasvári és tivadarfalvi.) Ugocsa megyei régi nemes család, melyből 1487-ben éltek tivadarfalvi Veres György és Benedek, [1]) mint látszik a Sasváriakkal vérségben és jogban közösek.

A tivadarfalvi ágból László 1447-ben Ugocsa országgyülési követe. 1511-ben élt György.

1750-ben Péterfalvára és Tivadarfalvára uj nádori adományt vittek és e század elején ott birtak László, György es Gergely.

A sasvári Veres ágból György, Benedek, Gergely a XV. században sasvári birtokosoknak iratnak. Valószinüleg ezek ugyanazok, kik fölebb tivadarfalvi előnévvel fordúlnak elő. Ugyancsak ezek 1511 ben Perényi Gábor Ugocsa megyei föispán visszaélései ellen a királyhoz folyamodnak. Közülök Gergely 1516-ban is mint sasvári birtokos említetik. [2])

Veres család. (Árkosi) Erdélyi székely család. Birtoka volt a mult században Nagy-Ajtán, Kökösön, Bikfalván — 1765-ben a leány ág örökségi pert indítván, abból következő származás [3]) tünik ki:

Boldizsár.
János.
Bálint.
Dániel
(Gergely Ilona)

Mózses (Imre Ilona utóbb uzoni Szabó Györgyné)	Sámuel † 1789. febr. 22.	Anna (magyar-sárosi László Sámuel 1798.	Bora (szotyori Nagy Barnabás 1798.)	Mária (szemerjai Bóra Sámuel)
Veres Mária (Ujvári Istvánné 1789.)				

Arkosi Veres János 1607-ben Sepsi szék jegyzője volt. [4])

Veres család. (Körös-pataki) Erdély családa, melyből Köröspataki Veres Mihály 1459-ben a megyesi gyülésre Sepsi szék követe volt. [5])

---

[1]) Teleki, Hunyadiak kora XII. 356—363. — 1481. évi eredeti okmány szerint Gergely és Benedek.

[2]) Szirmay C. Ugocsa pag. 15. 85. 61. 125. 126. 146. 165.

[3]) Ns. székely nemz. Constit. 210—221.

[4]) Kállay, Székely nemzet. 289.

[5]) Ugyan ott.

Veres család. (Sz.-léleki.) Szintén erdélyi család, közűlök Ferencz 1636—1642-ben Al-Csik szék alkirálybirája volt. [1])

Veres család. (Farnasi.) Erdély kihalt családa, [2]) melyből János a detrehi és farnasi jószágot 1575. táján mint Békes híve, hűtlenségi bélyegén veszté el. [3]) Tán ugyan e János az, ki 1583. máj. 3-án Galambfalvára adományt kapott.

Veres család. (Nyéki.) Ismeretes közülök János Baranya megyéből, volt jeruzsalemi sz. Jánosféle keresztes, győri kanonok 1633-ban, [4]) ki verseket is irt.

Veres család. (Dobozi.) Ebből ismeretes Mártonnak fia Mihály 1660. tájáról. [5])

Tán e családból volt azon Veres Balás Bihar megyei jegyző, nagyváradi biró, ki 1565-ben Verbőczy hármaskönyvét magyarra fordítá.

Veres család. (Jobban Veöreös.) Alapítója András tatai alkapitány, ki 1651. jun. 13-án hirdetteté ki czimeres nemeslevelét Komárom vármegyében. [6])

Veres család. Veres István 1714-ben III. Károly királytól kapott czimeres nemeslevelet. [7])

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös ruhás kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [8])

Veres család. (Fárádi) *Lásd Vörös.*

Veresmarty család. Gömör, [9]) Heves vármegye nemes családa. Veresmarty Mihály 1680-ban pápai ref. lelkész volt.

Heves megyében a Veresmarty család, (melynek nevét Vörösmartynak is irva találjuk, [10]) birtokos Külső-Szolnok megyében Tisza-Igar, P.-Sülyön; nevezetesen László, kinek neje Szontagh Amá-

---

[1]) Kállay, Székely nemz. 289.
[2]) Kővári, Erd. n. családai. 271
[3]) Kemény János önéletirása. 118.
[4]) M. akademiai Értesítő 1856. évi 83. lap.
[5]) Szalárdy Siralm. krón. 622.
[6]) Fényes, Komárom várm. 65. lap.
[7]) Collect. herald. nro 645.
[8]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.
[9]) Bartholomaeides C. Gömör 148.
[10]) Fényes, Magyar ország 1859. I. 134.

lia, kinek leánya Amália 1843 ban kora 16. évében halt meg; és Veresmarty József, György Bertalan, és Dezső.

Zemplin megyében szintén a nemesek közt áll a Veresmarty család. [1]) Lásd *Vörösmarty cs.*

Verhovácz család. Horvát országi család, melyből Miksa előbb zágrábi kanonok, pesti papnöveldei igazgató, utóbb 1791—1812-ben zágrábi püspök volt.

Vermes család. (Budafalvi.) Pozsony vármegyei régi nemes család, mely magát Budafalvi Beten fiától Pétertől származtatja, a ki az Ottokár cseh király elleni hadban magát kitünteté, és ezért 1257-ben [2]) IV. László király által az udvarnokok sorából nemességre emeltetett. A család 1356-ban szintén kapott királyi megerősítő oklevelet.[3])

A család czimere a paizs udvarában arany koronán könyöklő kar, kivont karddal, a paizs fölötti sisak koronája fölött két kiterjesztett sasszárny között kereszt ragyog. A paizst két oldalról szokásos foszladék diszíti.

A család tagjai közül Jeromos 1832 ben a pozsonyi országgyülésen jelen nem lévő mágnást képviselt. Ignácz szül. Pozsonyban 1780. april. 16-án, Pozsony megyének levéltárnoka volt.

A család egyik ága Bács-Bodrog vármegyébe szakadván, azon megyei Almás helységben az 1825. évi nemesi összeiráskor négy tagja élt a Vermes családnak.

Vermes másképp Ráthonyi nemes családot találunk Trencsin vármegye curiális nemes családai között is a mult században, ú. m. 1748-ban Dezséren Jánost, 1785-ben Györgyöt Drskóczon a nemesi összeirások szerint. Utóbb ott nyomaik nincsenek.

Verner család. Bihar megyei nemes család. Alapítója Verner Jakab, ki mint a nagyváradi iskolai kerületben az elemi iskolák félügyelője 1792-ben I. Ferencz királytól czimeres nemeslevelet nyert. [4]) Még 1828-ban Bihar megye füzetéses táblabirája volt.

A család czimere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvarban hátulsó lábain arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 118.

[2]) Fejér Cod. dipl. tomo V. volt. 2. p. 263· Palma Herald. pag. 89. Egyébiránt az évszám hibás lehet az oklevelen, különben Katona (Hist. critic. tomo VII. p. 679.) kétséget emelt ez okmány belső hitelessége ellen Ottokár elestét illetőleg. — Lehoczky Stemmat. II. 428.

[3]) L. az okleveleket Kaprinai B. tomo 23. p. 64—68.

[4]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

irótollat, a ballal zöld koszorút tartva; a 2. és 3-ik ezüst udvarban balról jobbra vont rézsutos kék szelemen közepén arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából az előbbiekhez hasonló oroszlán emelkedik ki, két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali vízirányosan osztva félig arany, félig vörös, a baloldali pedig félig kék, félig ezüst. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüst-vörös.

A nemesség szerző Verner Jakab, ki nemes levelét 1798-ban Békes megyében is kihirdetteté, nejétől Ribiczey Erzsébettől nemzé leányát Verner Ágnest, ki Pataky Mihály Bihar m. esküdt neje volt e század elején. [1]) Fiai is maradtak. Verner László birt Alsó-Topa és Nagy-Kerpest helységben, 1861-ben volt aljegyző.

Verney család. Verner József bölcsészeti tudor és tanár a pesti egyetemnél 1844. után V. Ferdinand király által magyar nemességre emeltetett és neve Verney-re változtatott.

Vernics család. Vernics Ferencz 1716—1729. szerémi püspök volt. [2])

Vertán család (Szombatsági) Bihar vármegye birtokos nemes családa, birtokos azon megyében Szombatság és Berettyó-Szent-Mártonban. A család egyik tagja János, ki 1863. octob. 28-án kora 78. évében halt meg, és Szombatságon a családi sirkertbe temettetett. Gyermekeit és utódait mutatja a következő táblázat:

János
† 1863.

- Endre, Bihar v. képviselő 1861. (Capdebó Róza † 1861.)
  - Etele.
  - Jenö.
  - Csaba.
  - Viola.
  - Róza.
- Antal (Buzáth Amália)
  - Piroska.
  - Zoltán.
  - Jolán.
- Anna (Capdebó Márton)

A táblán állók közülök Endre 1861-ben Bihar megye egyik kerületének országgyül. képviselője, szép eszü és tanultságú publicista.

---

[1]) Vay L. Német hivség 887—888. — A Verner család-név már régen ismeretes hazánkban. Egyik Verner György, ki „De Admirandis Hungariae aquis“ irt. Lásd Schwandtner Scriptores rerum Hung. tomo II. Tán ugyan azon Verner György az, ki 1550-ben a 41. törv. czikk szerint a határ vizsgáló országos küldöttség tagja volt. — Lásd katona Hist. critica XII. p. 1414. Wagner Dipl. Sáros p. 554. Weszprémi Biographia medicorum I. 199.

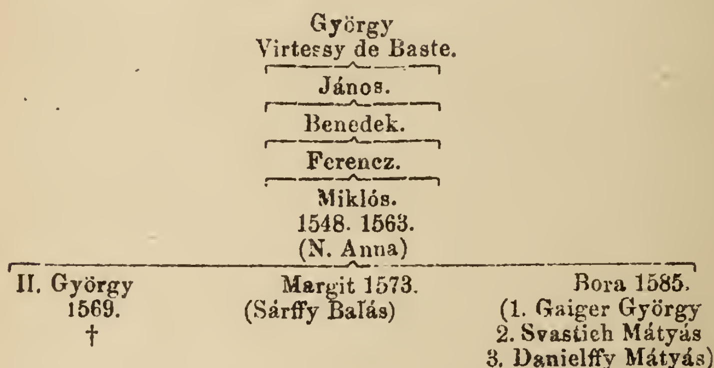
[2]) Pray, Hierarchia II. 394

A politikai irodalomban Kúnágoti név alatt ismeretes. Legközelebb 1865-ben jelent meg kitünő műve: *„A képviseleti és önkormányzati rendszerről.“* Neje talpasi Capdebó Róza 1861. dec. 23-án kora 34. évében halt meg.

Másik ágból lehetnek: Vertán András, kinek neje Lukács Anna, és Vertán Manó szintén szombatsági birtokos.

Vértessy család. (Basztei †) Győr megye kihalt családai közé tartozik. 1581-ben Vértessy Istvánt és másokat is Mészáros Ambrús bőnyi birtokos tilt Győr megye gyűlésén bőnyi birtoka bitorlásától. [1])

Ugy látszik — a család előnevét adó Baszte helység azonos a Soprony megyei Basztifalvával, ha nem Esztergom megyében volt. A család nevét különben Vírtessy de Baszte alakban is találjuk. Törzse György, kitől igy folyt [2]) a leszármazás:

A családfán álló Miklós 1563-ban Erdődy Pétertől kapta Vas megyében Nagy-Szőlőst. Birtokos volt Miklós Baszti, Gyarmat, Füzeskálna, Szent-Márton-mánya, Szent-Miklós-mánya, Lápa-telek, Csoma-Szombatya, és Egyházas-Kapa Esztergom megyei, — és Hidvég Abauj megyei helységekben. Fia György 1569-ben nevezett helyekre királyi új adományt nyert; azonban benne a család fiágon kihalt.

1576-ban élt Vírtessy Borbála is, ki előbb Német György deák Monyorokerék vár udvarbirájának, utóbb Lewko-pekrovinyei Dánielnak volt hitvese.

[1]) Győr vármegyei I. jegyzőkönyv.

[2]) Rajcsányi Geneal. deduct. II. 84. és 219.

Vertich család Vertich József 1790-ben II. Leopold király által nemesitetett meg.

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. kék udvarban zöld téren arany oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot, a bal lábával levágott törökfejet tartva; a 2. és 3. vörös udvarban öt, öt arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szárnyas angyal emelkedik ki, ágyékán rózsaszinü fátyollyal fedve, jobb kezével koszorú alakban öt csillagot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Verzár család. (Másként Verzersko) Erdélyi szamos-ujvári örmény eredetü magyar nemes család, mely 1760-ban Mária Terézia királyaszonytól kapta czímeres nemeslevelét.

Czímere jobbról balra rézsutosan vont vörös szelemen által (mely, ben egymás fölött három arany csillag ragyog) kétfelé osztott paizs, az alsó ezüst szegletes udvarban zöld téren vörös magyar ruhás vitéz áll, vállán fehér belésü vörös mente fityeg, fejét vörös prémkalpag, lábait sárga csizma fedi, jobb kezében kivont kardját tartja, és jobb lábával egy turbános levágott törökfejet tipor; a felső kék szegletes udvarban grif ágaskodik, elsö jobb lábával kivont kardot, a balban arany keresztet tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között arany kereszt emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [2])

Verzár István 1794-ben Szamos-Ujvár tanácsnoka és kir. pénztárnoka volt. Márton 1815-ben ugyanott városi senátor, János pedig akkor ugyan ott főorvos volt.

Verzár Márton Arad megyében 1830-ban hirdetteté ki nemességét. [3]) V. Manó jelenleg kir. kuriai al-levéltárnok.

Veseni család. A Veseni, vagy kimondás szerint Vezsenyi család, Külső-Szolnok vármegye kihalt családai közé tartozik. Nevét azon megyei ős birtokhelyéről Tisza-Vezsenyről vette.

A család kitünőbb történelmi tagjai voltak Veseni László 1384-ben kir. főasztalnok. [4]) Másik László 1460-ban Mátyás király

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.
[2]) Ugyan ott.
[3]) Arad megyei jegyzőkönyv 1830. évi 774. szám alatt.
[4]) 1384. évi törvény.

udvari marsallja; [1]) és Veseni János az 1505. évi rákosi ország-gyűlésen Külső-Szolnok vármegye követe. [2])

Vesque család. Vesque a Pöttlingen János az 1840. évi országgyűlésen honfiúsitatott. [3])

Wesselényi család. (Hadadi, báró.) Régi magyar nemzetség. Eredetét némely genealogusok [4]) (ama még most is szokásos szenvelgésből) külföldön, névszerint Csehországban keresik, mert ott tudnak egy Wesseling nevü helységet, mely a gr. Paar családé, és melylyel a hasonlatosság tág utján szófejtegetők a Wesselényi nevet igyekeztek összekötni. Már a múlt században lábra kapott e fonák állitmány, sőt, hogy a család is igy tartá, mutatja báró Wesselényi III. Istvánnak Zsibón 1729. sept. 17-én egy tudóshoz [5]) irt levele, melyben családját morva eredetünek mondja és állítja, hogy Wesselényi család Lengyel országban is van. [6]) Én azonban ezek daczára biztosan hiszem, hogy a Wesselényi család teljesen magyar eredetü, és nevét a Nógrád megyében fekvő és már a XVI. század végén is puszta [7]) Wesselénynek nevezett helyről, mint egykori ősi birtokáról vette. E pusztát 1603-ban is még Wesselényi Katalin Bessenyei Mihály hitvese birta a leghitelesebb adat szerint. [8])

Legelső, kit a családból levéltárak kutatása nélkül megnevezni tudunk, Wesselényi Farkas volt, ki 1562-ben Nógrád megyei Szécsény ostromában tünteté ki magát, 1567-ben pedig Szádvárt védelmezte. [9]) Neje lapispataki Segnyey Dorottya volt, tőle a család következőleg [10]) terjedt le:

---

[1]) Budai Fer. Hist. lex. III. 748.

[2]) Jászay P. Magyar nemzet napjai a moh. v. után 158. és Kovachich Supplem. ad Vestig. Comitiorum, II 335.

[3]) 1840. évi 52. törv. cz.

[4]) Mikola Hist. geneal. 13. és Lehoczky Stemm II. 429. stb.

[5]) Tán Timon jesuitához.

[6]) Lásd e levelet Pray Mss. tomo XX. a m kir. Egyetem könyvtárában.

[7]) Protocol. C. Neograd. anni 1603. pag. 186. hol „*bonorum desertorum Puszta Wesselény jószágh vocatorum*“ alatt fordúl elő.

[8]) Ugyan ott anni 1603. pag. 186.

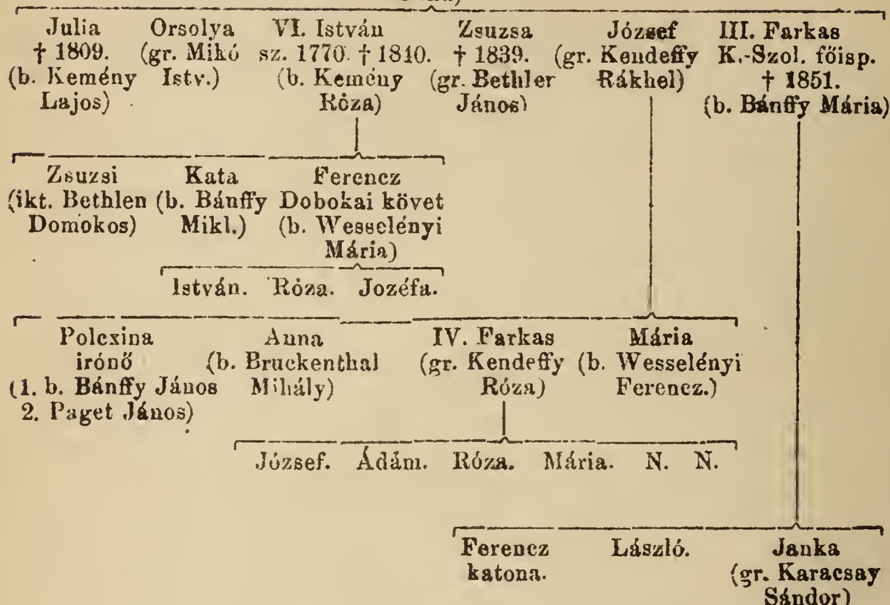
[9]) Istvánffy Hist. 1687. évi kiadás 274 és 325. lap.

[10]) Kővári Erdély nev. cs. 255. és halotti beszédek, továbbá a Gyulaffy örökösök pere B. Wesselényi József és Miklós sat. fölperessége alatt.

Farkas
1562.
(Segnyey Dora)

- I. Miklós, *gyeki ág* erdélyi itélő most. † 1584. (Horváth Kata)
  - Gáspár 1608. (Cseffey Marg.)
    - Boldizsár † 1646. dobokai főisp. (Bánffy Anna)
      - Kata (Kornis Fer.)
- I. Ferencz, *hadadi ág.* kincstárnok 1580. (Sárkándy Anna)
  - I. István 1612. 24. (Dersffy Kata)
    - Miklós † 1643.
    - II. Ferencz nádor és gróf † 1667. (1. Bosnyák Zsófia. 2. Szécsy Mária)
      - László Szendrői kapit. (Bakos Zsuzs.)
      - I. Ádám füleki kapit. (Drugeth Kata)
    - Krisztina? (Semsey György)
  - Kata (Csáky István)
  - I. Pál kincstárnok † 1610. Gyulaffy Zsuzsa)
    - II. István † 1656. köz.-szoln. főisp. (Lónyay Anna)
      - II. Pál 1657—94. tábornok (Béldi Zsuzsa)
        - III. István † 1734. báró, orsz. elnök köz.-sz. főisp. (gr. Bánffy Kata)
          - III. Ferencz Köz.-Szol. főisp. † 1770. (gr. Rhédey Zsuzsa)
            - Pál † ifjan.
            - Kata (gr. Rhédey Zsigm.)
            - Zsuzsa †
            - II. Farkas Köz.-Sz. főisp. (gr. Bethlen Julia)
              - *Folyt. a köv. lapon.*
            - Mária (Bethlen Domokos)
            - Ferencz.
            - Bora †
            - József †
          - IV. István sz. 1708. † 1758. cs. k. gyal. kapit. (b. Dániel Polexina)
            - † 1748.
            - V. István
            - Pál †
            - † 1750.
            - Sámuel
            - 1. Kata †
            - 2. Kata †
            - Ferencz †
            - Polixén (b. Kemény Simon 1758.)
            - Zsuzsi 1758. (b. Bánffy György)
            - Mária 1758. (gr. Teleki Ádám)
            - II. Miklós sz. 1751. † 1809. K.-Szolnok adminiszt. (Cserey Ilona)
              - III. Miklós sz. 1797. † 1850. k.-szolnoki főisp. 1848. (Lux Anna)
                - IV. Miklós.
                - Béla.
            - Anna
            - Kata. † 1807. (gr. Bethlen László)
          - Zsuzsi sz. 1712. † 1739. (gr. Teleki Ádám)
          - Mária (b. Jósika Mózses)
          - Klára †
          - Kata †
          - Bora †
          - Krisztina †
        - Anna (Bethlen László elv.)

II. Farkas, *ki az előbbi tapon.*
Köz.-Sz. főisp.
(gr. Bethlen
Julia)

I. Farkasnak fiai által két ág indúl még. I. Miklós már I. János király alatt hadakozott, utóbb már János-Zsigmond alatt mint Erdély itélő mestere a testvér házába telepedett, ott 1575-ben Báthori István részéről a megbukott Békes Gáspár párthívei elleni per tárgyalásánál könyezve szerepelt.[1]) A Fejes család magvaszakadtán nyerte a gyekei urodalmat,[2]) mely utóbb a másik ágra szállt. Meghalt Gyekében 1584. mart. 10-én, kora 80. évében.[3]) Fia Gáspár, unokája Boldizsár Dobokai főispán volt, ki 1646. kora 57. évében halt meg, és Mikházára temettetett. Csak leánya Kata Kornis Ferenczné maradt, ki hogy Gyekét a Rákóczyak miatt megtarthassa, Radnótot engedte át Rákóczy Györgynek. Igy kihalt a gyekei ág.

I. Ferencz eleintén Békes párthíve volt, ennek Nyáradtő és Sz. Pálnál 1575-ben történt leveretése után Báthori István kegyelmébe jövén, nem csak főkincstárnoka lett, de egyszersmind tőle a Hadadi

---

[1]) Bethlen Wolph. Hist. II. 380.

[2]) Vöröstói G. Politicus inculpatus D. Steph. l. b. Wesselényi etc. oratione funebri celebratus 1758. pag. 17.

[3]) Mikola Hist. gen. 15. fiáúl teszi Boldizsárt; — a táblán ez Kővári szerint Gáspár fia után unokájaként áll.

urodalmat, melyről ez ág előnevét vette. Báthori István a lengyel királyságra menvén, Wess. I. Ferencz az oroszok elleni hadban kitünteté magát, ezért landskroni és ligniczi főnökké, majd tanácsossá lett, 1582-ben pedig báróságot nyert. [1]) Neje Sárkándy Anna, Sárkándy Pál egri kapitánynak Nyáry Krisztinától való leánya volt [2]) és innen Békes Gáspárnak sógora, ki a másik Sárkándy nővért birta nőül. Ettől két fia maradt: I. István és I. Pál.

I. István a családban meg kezdé sorát a Közép-Szolnok megyei főispánoknak, mely méltóságot a család tagjai a legutóbbi időkig majd nem fiúról fiúra megnyerték. Birta Tepliczet Trencsinben 1619-ben. [3]) Volt szerémi bán is, [4]) és tanács úr. Istvánnak nejétől Dersffy Katától többi közt fia volt

II. Ferencz, a híres nádor, előbb Füleki kapitány és a végházak főkapitánya, utóbb 1655-től nádor, jász-kunok kapitánya, v. b. tit. tanácsos, Pest, Pilis- és Solt és Gömör vármegyék főispánja, arany gyapjas vitéz, 1646-ban Murányi örökös gróffá neveztetett III. Ferdinand által. 1659-ben kir. adományt vitt királyfalvi kastélyára és birtokára. Meghalt 1667-ben. [5]) Első nejétől magyarbéli Bosnyák Judittól a táblán álló két fia

---

[1]) Vöröstói id. h. Lehoczky szerint Stemmat. I. p. 1600-ban kapott báróságot a család. Grófságot 1640-ben. Ez utóbbi adat bizonyosan téves.

[2]) Kővári szerint második neje Nyáry leány lett volna, de ez tévedés, mert a Nyáry leány napa volt Wesselényi Ferencznek.

[3]) Katona Hist. critica tomo XXX. p. 125.

[4]) Vöröstói id. h. Sirmiensi praefectura insignis.

[5]) W. Fer. nádor Murányba temettett réz-koporsóba, ugyan oda fia Ádám is kő-koporsóba. Lásd Visitationes C. Gömör Mss. Hevenessi tomo LX. p. 7. 222.

maradt, második nejétől rimaszécsi Széchy Máriától, kivel 1645-ben kelt egybe, [1]) gyermekei nem maradtak. Egyik fia László szendrői kapitány volt; [2]) nejétől osgyáni Bakos Zsófiától gyermeke nem maradt, másik fia Ádám 1677-ben füleki kapitány volt, nejétől homonnai Drugeth Katától ennek sem maradt gyermeke. Igy ez ág kihalt.

A másik ág I. Páltól (I. Ferencznek fiától) jő le. Ez Erdély kincstárnoka volt. Meghalt 1610-ben. Neje Gyulaffy Zsuzsanna, utóbb báró Liszti Ferenczné volt. Fia maradt: II. István Közép-Szolnok vármegye főispánja, ki 1656-ban halt meg. [3]) Nejétől Lónyay Annától, utóbb Kemény János erdélyi fejedelem hitvesétől nemzé fiát II. Pált, a tábornokot, ki a Tökölyféle bujdosók és elégedetlenek egyik főnöke volt. Élt 1654—94-ben. Nejétől Béldi Zsuzsannától [4]) maradt fia

III. István v. b. t. és kormányszéki tanácsos, kir. táblai ülnök, és Köz.-Szolnok várm. főispánja. A Rákóczy forradalom ellen volt. [5]) 1710-ben kolosi főispán, 1716-ban országos elnök lett. Meghalt 1734. april. 28-án. [6]) Nejétől losonczi gr. Bánffy Katától több leánya és két fia III. Ferencz és IV. István maradtak, kik által a család mai nemzedéke két ágra szakadva él.

IV. István (szül. 1708.) a Vetéssy gyalog ezredben kapitányságig szolgált, utóbb a kolosvári ref. egyház ker. és iskola fő felügyelője. Meghalt 1758-ban. Nejétől vargyasi báró Dániel Polixenától (kit 1742-ben vett nőül) tizenkét gyermeke közt maradt fia II. Miklós, (szül. 1751. dec. 9-én [7]) ifjú korában dragonyos százados, utóbb gazda, kiben „óriási testi erő veghetetlen lelki erővel" párosult, lovagkori jellem zablátlan indulatoskodással. Egy hatalmaskodásáért kufsteini rab. Utóbb Közép-Szolnok vármegye főispáni helyettese. Meghalt 1809. oct. 28 án. [8]) Ő volt a kolosvári szinház egyik főalapítója. Nejétől Cserey Ilonától († 1830. dec. 13.) fia III. Miklós (szül. 1797.) atyjához jellemben, sorsban szinte hasonló. Megragadó szónok

[1]) Pray Mss. tomo LIV. p. 93. és XX. 90.

[2]) L. arczképét Ortelius Redivivus. Norinbergae 1665.

[3]) Katona Hist. critic. XXXIV. 315.

[4]) Cserei Hist. 90. 267. Katona XXXIV. 321.

[5]) Cserei id. h. 422. 465.

[6]) P. Apor, Synopsis Mutationum 184. kétszer választatott Erdély gubernatorává. Kővári szerint ez lett ez ágon báró-vá.

[7]) Kazinczy szerint, ellenben Döbrentey szerint 1750. dec. 11-én.

[8]) Vagy oct. 25-én.

kitünő hazafi. Egy megye gyülésén mondott beszédeért Budán négy évig politikai rab, hol szeme világát veszté. 1848-ban Köz.-Szolnok megyei főispán. Publicista és iró, a m. akademia tiszt. és igazgató tagja volt. Meghalt Pesten 1850. tavaszán. [1]) Nejétől a polgári származású Lux Annától (ki utóbb Mocsáry Lajos neje lőn) a táblán látható két fia maradt.

III. Ferencz a másik ág alapítója, szül. Szebenben 1705. sept. 6-án. 1734-től Köz.-Szolnok vármegye főispánja, már 1736-ban cs. kir. kamarás, és a nagy-enyedi ref. Collegium főgondnoka volt. 1760. lett v. b. t. tan. Meghalt 1770. mart. 25. Nejétől gróf Rhédey Zsuzsannától többi között fia

II. Farkas szintén K.-Szolnoki főispán, kinek nejétől gróf Bethlen Juliannától több gyermekei közt, mint a tábla is mutatja, — három ágon él ivadéka.

A család czímere — úgy mint azt gr. Wesselényi Ferencz nádornak 1663. évi nagyobb pecsétén láthatni, — a tojásdad alakú paizsban oroszlánfejű aranykoronás kigyó vagy sárkány, lábaival három szál kinyilt rózsát tartva. A paizst gróf korona fedi; mind ezt a metszvény itt ábrázolja. Azonban

Mások szerint [2]) a báró Wesselényiek czímere a paizs kék udvarában vízből kiemelkedő koronás delfin, Kővári szerint női alakú koronás szirén, mely kezeivel három fehér liliomot (vagy tulipánt) tart, ugyan az alak ismétlődik a paizs fölötti sisak koronáján is. [3]) Én itt a régi hiteles pecsét rajzát kivántam történelmi és czimertani szempontból közleni.

Véssey család. (Véssei) Somogy vármegye egyik legrégibb nemes családa, mely azon megyei és máig is birtokában lévő Vésse helységről vette családi nevét és arról írja előnevét is. Úgy látszik, a család két őstagja, az Ottokár elleni harczban szerzett érdemekért és még 1283-ban kapott Vésse helységre királyi adományt IV. László királytól, [4]) és ezek testvére volt Tamás váczi püspök is.

A család adatai szerint 1378-ban négy ágon éltek a család eldő-

---

[1]) Lásd atyja és az ő kitűnő jelességü jellemrajzát b. Kemény Zsigmondtól; Csengery Antal M. Szónokok és Státusférfiak 86—185. lapok.

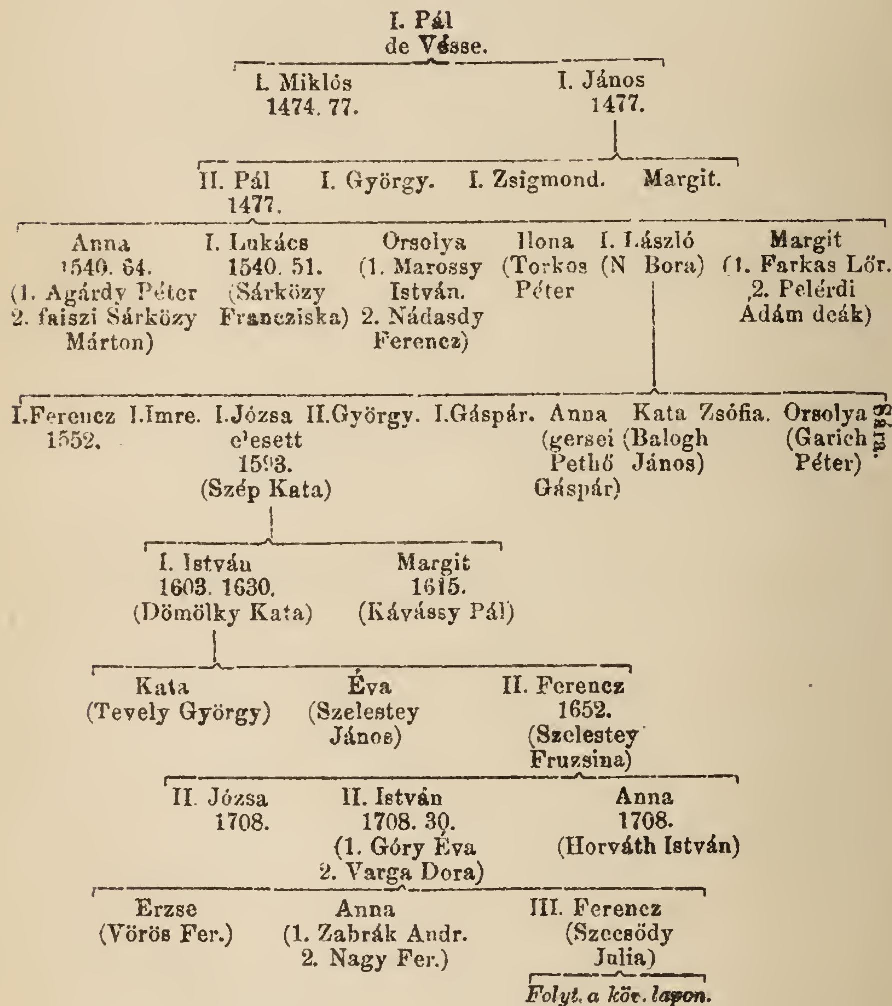
[2]) Lehoczky, Stemmat. II. 429. és Vöröstói idéz. Politicus incolpatus czímű halotti beszédében. Valamint Vöröstóinak gr. W. Ferencz m. és Koloev. 1771. nyomt. beszéde előtt metszetben, úgy Adami Scuta g. XIV. is.

[3]) Kővári, Erdély nev. cs. 254. lap. Adami Scuta gent. tomo XIV. szintén koronás hableány, de nem liliomot, hanem három piros rózsát tart.

[4]) Csorba Józs. Somogy várm. ismertetése 217. lapon jegyzetben, hol igen pontatlanúl idéztetik az Uj m. Muzeum egyik füzete.

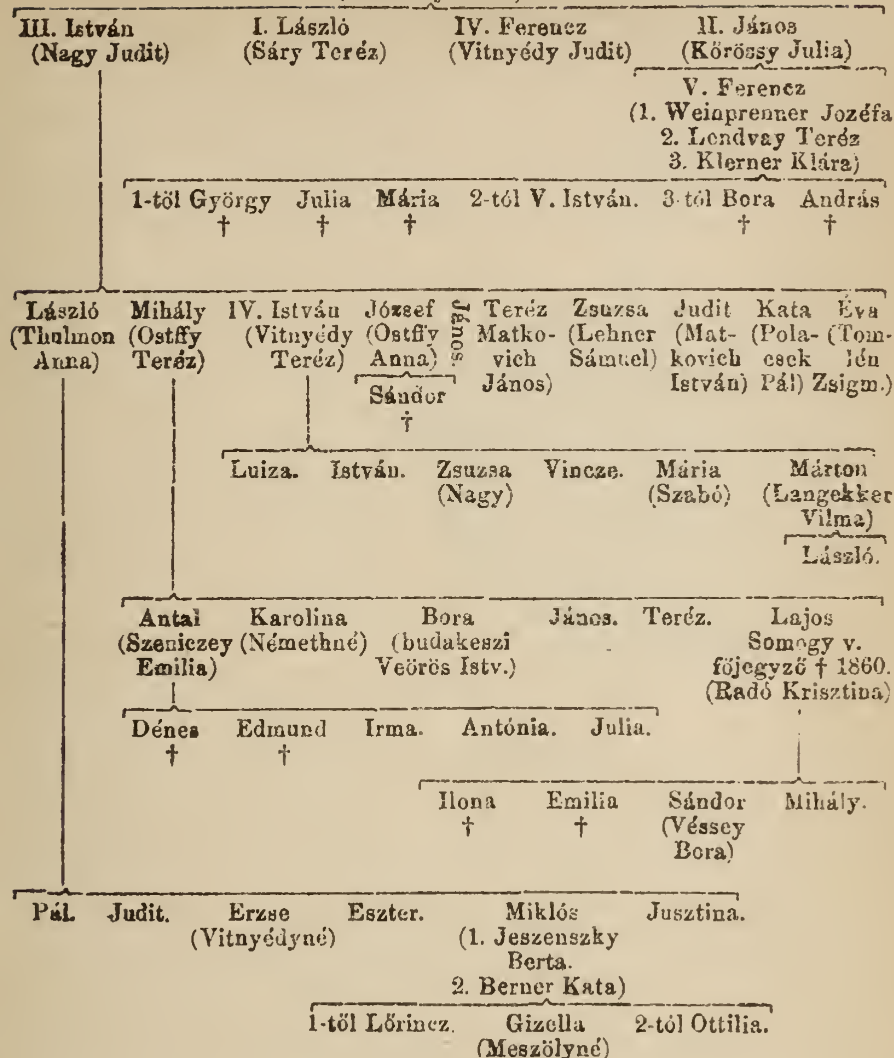
dei, névszerint a) Miklósnak fiai László, János, Boldizsár, b) Jánosnak fiai Mihály és László, c) Ferencznek fia János, d) Mihálynak fia Gergely.

A XV. század közepén élt Véssey Pál, kitől a családfa következőleg [1]) terjedt le:

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Családi közlés szerint. A nevek alatt az évszámok — úgy látszik — az oklevelek keltei, melyben ama nevek elérfordulnak.

A család történetéből keveset tudunk. Igen annyit, hogy I. J ó z s a mint katona vitézkedett és 1593-ban Fejérvárnál esett el. [1])

A reformatiókor a család is elfogadván az ágostai hitvallást, tagjai buzgó istápjai voltak felekezetüknek. A megyei hivatalok viselésében jelesek voltak: M i h á l y, F e r e n c z, L a j o s és többen. [2])

---

[1]) Istvánffy Hist. 1685. évi kiadás 399. lap.

[2]) Csorba Józs. Somogy várm. ismertetése 218.

Lajos Somogy megyének volt főjegyzője, meghalt 1860-ban férfi kora legszebb idejében.

A XVI. században I. László és Lukács-nak kortársa volt Véssey Ferencz, kinek összeköttetését az előbbi táblazattal adatok hiányában kimutatni nem lehet, ettől egy kihalt ág igy sarjadzott:

Ferencz
1519. 22.
(Törjék Kata)

Gáspár 1514. (Ivánczi Dora utóbb Saller Györgyné) — János. — Ferencz. — Antal. — Apollónia. — Ilona.

Gáspár gyermeke: Anna 1567. (Szecsődy Mátyás)

A család czímere — mint itt a metszvény mutatja — a paizs udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó, első lábait ragadozásra kinyujtó oroszlán; a paizs fölötti sisak koronájából hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Veszeliczky család. *Lásd Veszelszky cs.*

Veszelóvszky család. Veszelovszky Pál 1790-ben II. Leopold királytól kapta czímeres nemeslevelét.

Czímere következő: a paizs jobbról balra rézsutosan húzott vonal által arany és ezüst udvarra oszlik, az előtérben zöld talajon kék ruhás magyar vitéz áll, sárga csizmában, sárga övvel, prémes kalpaggal, jobb kezével irótollat, a balban hosszú nyelü aranyfekete zászlócskát tartva. A paizs fölötti sisak koronáján egyfejü fekete sas, kiterjesztett szárnyakkal, csőrében zöld koszorút tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Veszelszky család. (máskép Veszeliczky) Trencsin vármegye nemesi összeirásai szerint 1666-ban Kis.-Biróczon, 1690-ben Kardos-Vaszkán. 1748-ban Adamóczon laktak e család tagjai. [2])

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[2]) Szontagh Dán. közl.

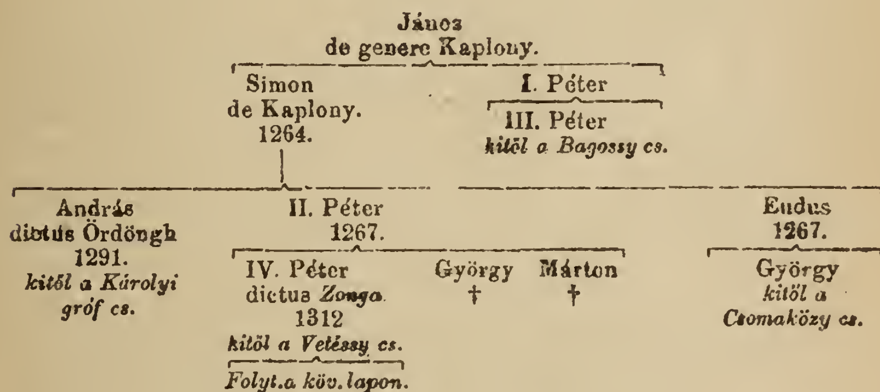
Veszy család. Békes vármegyében 1732-ben iratott a megyei nemesség közé.

Veszprémy család. Vagy hajdán Bezprimy család, melyből már a XIII. században Mózses, Uren, és András, kiknek leányaik a Margit szigetbeli apáczák közt éltek épen Sz. Margit korában. [1]) 1610-ben Beszprémy Gáspár Szatmár vármegye követe. 1632-ben pedig Szatmár követe volt Forgách Miklóshoz. [2])

Vetaw család. E néven találjuk hazánkban Vetaw Szaniszlót 1405-ben pozsonyi grófot. [3])

Veterani család. Veterani Gyula az 1715. évi országgyülésen honfiusitatott.[4]) Ismeretes neve, mint a Rákóczy fölkelés ellen szerepelt császári táborznoké.

Vetéssy család. (Vetési és mező-teremi †) Szatmár vármegye egyik ős régi családa, mely a Kaplony nemből ered a vele törzsrokon gr. Károlyi, Bagossy és Csomaközy családokkal együtt. Első tudható törzse János „de genere kaplony", kitől így hozzák le a múlt századig a családfát: [5])

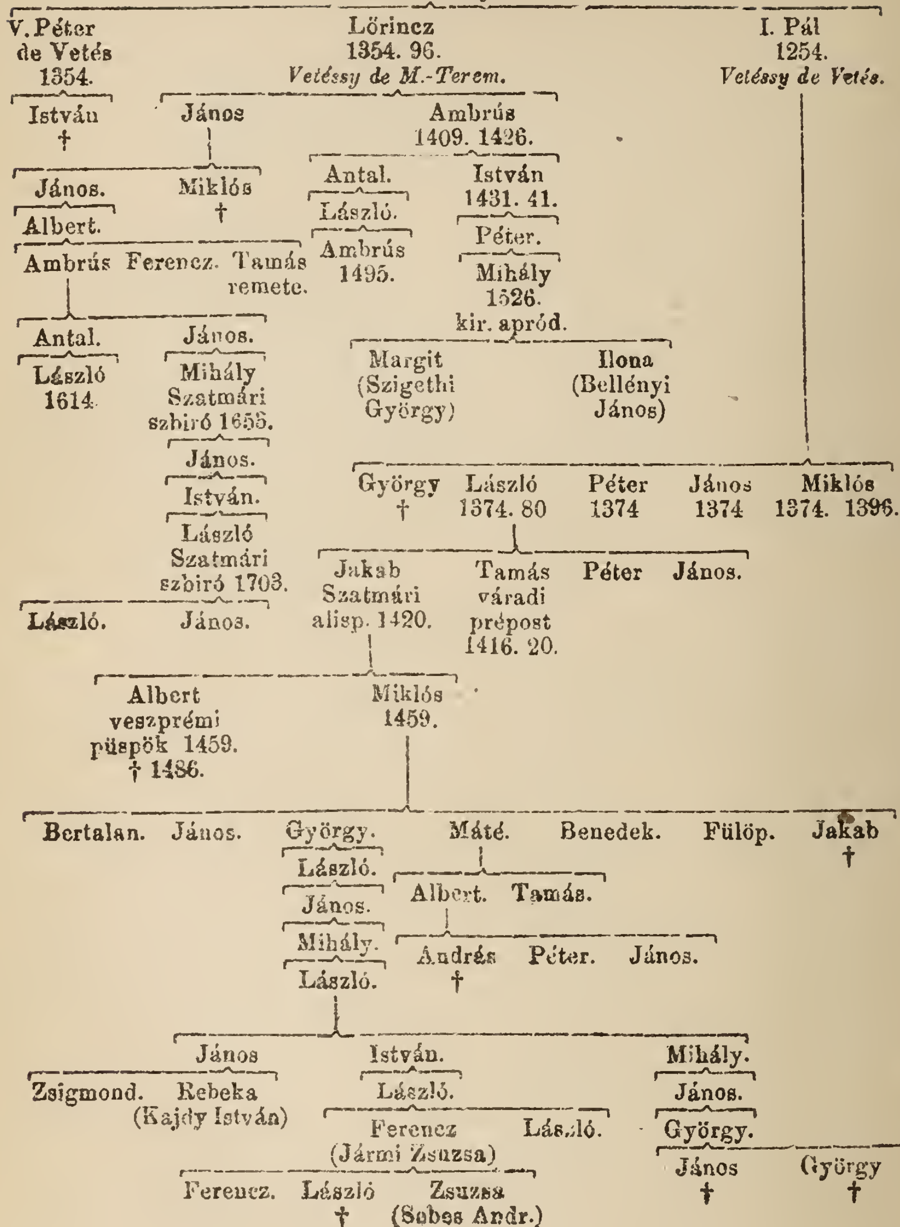
[1]) Pray Vita B. Margarethae V. 367. 374.

[2]) Szirmay Szatmár v. I. 74. 132.

[3]) Az 1405. évi törvény záradékában.

[4]) 1715. évi 134 törv. cz.

[5]) Wagner, Tabullae geneal. tab. XXXVII.

IV. Péter, *ki az előbbi lapon.*
dictus *Zonga.*
1312.
kitől a Vetéssy cs.
V. Péter de Vetés 1354.
Lőrincz 1354. 96.
Vetéssy de M.-Terem.
I. Pál 1254.
Vetéssy de Vetés.
István †
János
Ambrús 1409. 1426.
János.
Miklós †
Antal.
István 1431. 41.
Albert.
László.
Péter.
Ambrús
Ferencz.
Tamás remete.
Ambrús 1495.
Mihály 1526. kir. apród.
Antal.
János.
László 1614.
Mihály Szatmári szbiró 1655.
Margit (Szigethi György)
Ilona (Bellényi János)
János.
István.
György †
László 1374. 80
Péter 1374
János 1374
Miklós 1374. 1396.
László Szatmári szbiró 1703.
Jakab Szatmári alisp. 1420.
Tamás váradi prépost 1416. 20.
Péter.
János.
László.
János.
Albert veszprémi püspök 1459. † 1486.
Miklós 1459.
Bertalan.
János.
György.
Máté.
Benedek.
Fülöp.
Jakab †
László.
Albert.
Tamás.
János.
Mihály.
András †
Péter.
János.
László.
János
István.
Mihály.
Zsigmond.
Rebeka (Kajdy István)
László.
János.
Ferencz (Jármi Zsuzsa)
László.
György.
Ferencz.
László †
Zsuzsa (Sebes Andr.)
János †
György †

A Vetéssy család a táblázat szerint [1]) Kaplonyi Simon fiától II. Pétertől ered. Vetés helységet még nevezett Kaplonyi Simon kapta 1265-ben V. István királytól. [2]) Még 1312-ben közösen birta azt a család. [3]) Az 1325. évi osztálykor pedig — úgy látszik — Eudus-nak a Csomaközy-ek ágának jutott. [4]) De 1354-ben IV. Péternek (ki Zongá-nak is neveztetett) fiai Lőrincz és Pál már Vetéssyeknek neveztettek. [5]) Ez időben vált tehát ki Zonga Péter ága a Kaplony nemből, és alapitá a Vetéssy családot.

1366 ban Vetéssy Lőrincz Gellényes puszta egy részét Veteshez fogta. [6]) Azonban egy nagyobb osztály a közös törzsű nemzetségben 1396-ban történt, midőn a Kaplony nemzetségbeliek, köztök Vetéssy Lőrincz és Miklós Kaplony, Embel, Vada, Vezend stb. jószágokban megosztoztak. [7])

IV. Péternek két fiától Lőrincztől és I. Páltól a Vetéssy család is két ágra szakadt, amaz a *mező-teremi* Vetéssy, I. Pál pedig a *vetési* Vetéssy családágat alapítá.

Lőrincz ágán Jánosnak fiát Mihályt tartjuk 1653-ban Szatmár megye szolgabirájának, és Lászlót, kis unokáját ugyan annak 1703-ban. [8])

Ugyan ez ágon Ambrús 1409-ben Zsigmond királytól Bagos helységbeli birtokában megerősitetik. [9]) Fia István 1431-ben Zsadányban és 1441-ben Száraz-Bereken új adományt kap. [10]) Ennek unokája tán Mihály apród vagy kir. udvarnok II. Lajos kir. udvarában. [11])

I. Pál ágán Jakab 1420-ban Szatmár megyei alispán volt. [12]) Testvére Tamás váradi prépost, kik 1416—20-ban Vetés helységet

---

[1]) Waguernál id. h. I. Péter, a Bagossyak őse is Simon fiának tétetik, és így annak két Péter nevü fia lett volna, a mi kevésbbé valószinü. Itt azonban a családfa ezen első két nemzedéke a gr. Károlyi család táblázata szerint van közölve. Lásd ezt e munka VI. köt. 99. lapján is.

[2]) Szirmay, Szatmár várm. 135.

[3]) Ugyan ott.

[4]) Ugyan ott 136,

[5]) Ugyan ott.

[6]) Ugyan ott és 136.

[7]) Ugyan és 11. 17. 18 38. 47. stb.

[8]) Ugyan ott I. köt. 132. 133.

[9]) Szirmay Szatmár várm. II. 133.

[10]) Ugyan ott. 142. 281.

[11]) Engel, Monumenta Ungrica.

[12]) Szirmay Szatmár várm. II. 32. 136.

és Mező-Teremet birták Jakabnak fia Albert jogtudor, erdélyi főesperes, és 1459. veszprémi püspök. Meghalt 1486-ban. [1])

A családról egyéb adatainkat nem tudjuk a táblázaton állókra biztosan illeszteni. Illyenek a következők:

1417-ben István, László birtak Vadán. [2])

1455-ben Miklós (tán Albert testvére?) kir. adományt nyert Nyír-Vásári birtokrészre. 1472-ben István Apáthi felére. 1526-ban Márton özvegye Homokban. [3])

1572-ben János, Márton, Péter és László kir. új adományt vittek Bobáldi, Embeli, Vadai, Mező-teremi, Kaplonyi, Vetési, Gyülvészi birtokaikra. [4])

Szatmár megyénél többen hivatalt is viseltek, igy említett Jakabon kivül Lászlót 1573. és 1597-ben az alispánok sorában, [5]) Mihályt 1653-ban [6]) és ismét Lászlót 1703-ban [7]) a szolgabirák sorában találjuk.

László, tán az, ki alispán volt, 1594-ben [8]) mint felkelő nemesség vezére (valószinüleg Szatmár vármegye részéről) Tieffenbach és Pálffy Miklós táborába Pozsony felé sietett.

E családból volt Vetéssy Borbála Cesinge János pécsi püspök és költő édes anyja is. Másutt ezt Vitéz Borának V. János primás nővérének olvassuk.

E század elején a családból Vetéssy Ambrúst találjuk, mint az ősi Vetés helységben is közbirtokost. Azonban a család utolsó férfi tagja napjainkban (1864.) ifjú korában a régi családot sírba vitte. A végző nemzedékből vetési Vetéssy Piroska Bihar megyei Ér-Köbölkúton Vásárhelyi Benedekné.

Ugyan e családból származott Vetéssy Potentiána, ki Kökényesdy Pálhoz menvén férjhez, általa Vetésen birtokos lett és tőle származott a vetési Kökényesdy báró család, (lásd e munka VI. köt. 433—4. lap.) melyből László Rákóczy alatt szerepelt, kit a franczia *„de Vetés“* névalak után Szalay László munkáiban helytelenül mindenütt csak Vetés-nek nevezett.

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. 34. 136.

[2]) Ugyan ott 18.

[3]) Ugyan ott 64. 100. és 284.

[4]) Ugyan ott 16. 18. 29. 34. 48. 137. 139.

[5]) Ugyan ott I. köt. 128.

[6]) Ugyan ott 132.

[7]) Ugyan ott 138.

[8]) Istvánffy Hist. 1655. évi kiad. 418. lap.

Vetési család. Ujabb nemes család, melyből Vetési András 1790-ben II. Leopold királytól kapta czímeres nemeslevelét.

Czímere először fekmentesen kétfelé osztott paizs, az 1. arany udvarban zöld halmon fekete rigó egy piros szőlő fürtöt tart; a 2-ik ezüst udvarban zöld téren vörös ruhás magyar férfi áll, födetlen fővel, lábát sárga csizma, derekát arany öv fedi, kinyujtott jobb kezében arany kelyhet tart. A paizs alsó osztályának kék udvarát alúl bevetett szántóföld foglalja el, melyen arany borona hever. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös. [1])

Vétsei család. *Lásd Vécsei cs.*

Wettstein család. (Westerheimi) westerheimi Wettstein Zsigmond és Ferencz 1790-ben II. Leopold királytól kaptak czímemeres nemeslevelet.

Czímerök négy részre osztott paizs, az 1. és 4-ik vörös udvarban zöld téren hátulsó lábain ágaskodó ezüst egyszarvú van; a 2. és 3-ik kék udvarban magas zöld bérczen arany korona nyugszik; a középső koronás kisebb paizs arany udvarában kétfejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal szemlélhető. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldaliból ezüst egyszarvú, a baloldaliból öt pávatoll nyúlik föl. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös. [2])

A szerzők egyik fia József Pozsony megyétől 1815. nov. 23-án kapott nemesi bizonyítványt, melyet lakta helyén Krassó megyében 1816. junius 6-án hirdettetett ki. Két fia maradt: Antal 1858-ban temesvári cs. kr. főtörvényszéki tanácsos, több gyermek atyja; másik fia József 1858-ban pénzügyi tanácsos Aradon.

Veymes család. Veymes Ferencz az 1681. évi országgyűlésen magyar honfiusítást nyert. [3])

Vezekényi család. Zemplin vármegye nemessége sorában áll. [4])

Veznedy család. Hajdán Tolna megyében élt, hol 1431-ben Veznedi Miklós szolgabiró volt. [5])

Viasz család. Állítólag Zala megyei család, melyből Viasz András Zala megyei Esküdt volt a mult században; ennek fia Ádám

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.

[2]) Ugyan ott.

[3]) 1681. évi 82. törv. cz.

[4]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 118.

[5]) Fejér, Cod. dipl. tomo X. vol. VII. pag. 412.

pesti polgár, ennek leánya Erzsébet Paulovicz Andrásné a mult század közepén.

Vichter család. Vichter János-András az 1681. évi országgyülésen a 82. törv. czikknél fogva honfiusitatott.

Viczay család. (Lóosi és hédervári gróf.) Ős régi család, mely a kihalt Kanisay és élő Ostffy családdal közös törzsből az Osl nemből eredt. Nevét a Viczay család, a Soprony megyei Vicza helységről vette, melyet Osl ispán fia II. Osl 1227-ben a győri káptalan előtt bevallás szerint szerzett, [1]) és melyre Osl és Belud ispán 1238-ban IV. Béla királytól adományt kap. [2]) Ugyan ez évben az örsi nemesek is bevallást tesznek a Osl nemzetség részére. [3])

A család első törzse tudhatólag tehát idősb vagy I. Osl Comes volt, egy tudós buvárunk szerint ennek egyik fia Belud, kitől a *Viczay*-ak, másik fia ifjabb *Osl*, kinek Tamás fiától a *Kanisay-ak* és *Ostffy*-ak származtak, [4]) más versiója szerint Belud-

[1]) Nagy Imre, Paur István Hazai okmánytár I. köt. 8.

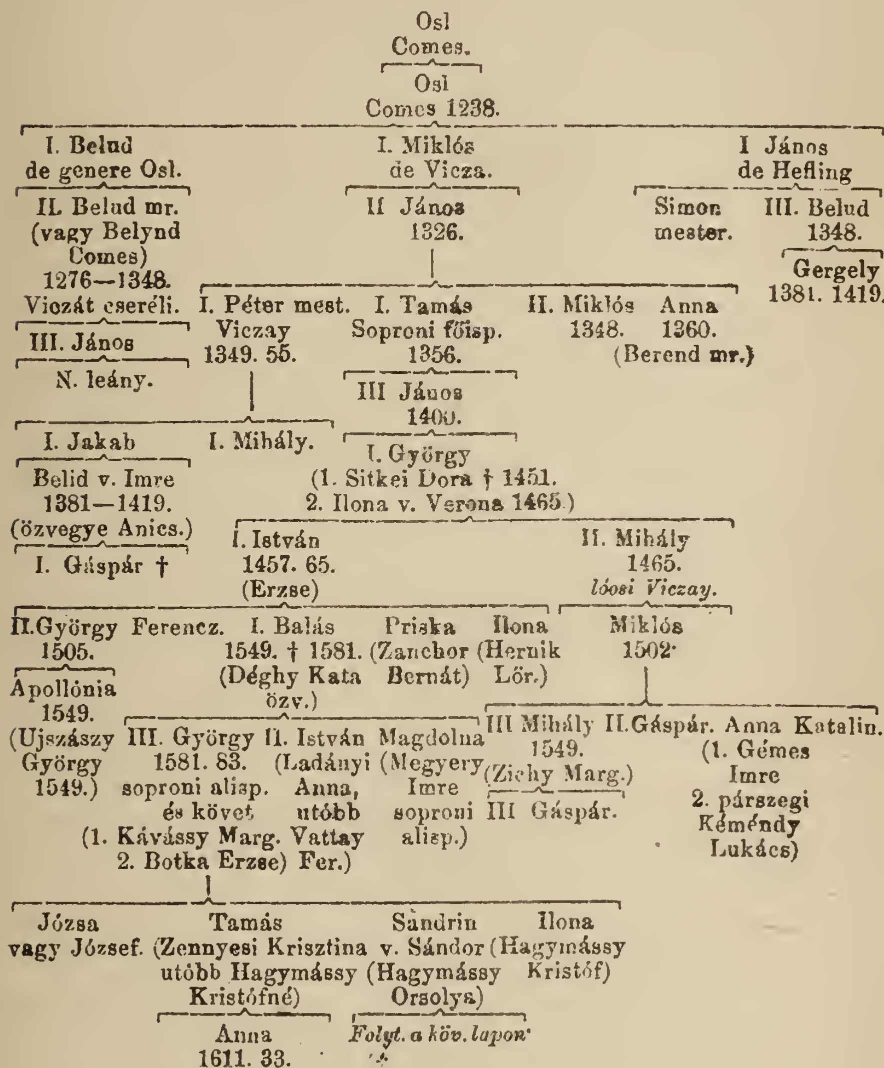
[2]) Fejér Cod. dipl. tomo VII. vol. I. p. 261.

[3]) Nagy Imre stb. Hazai Okmánytár I. köt. 20.

[4]) Nagy Imre id. h. I. 8 lap. jegyzetében

nak volt két fia: János és II. Belud, amattól a Kanisay-ak és Ostffy-ak, az utóbbitól a *Viczay*-ak eredtek. [1])

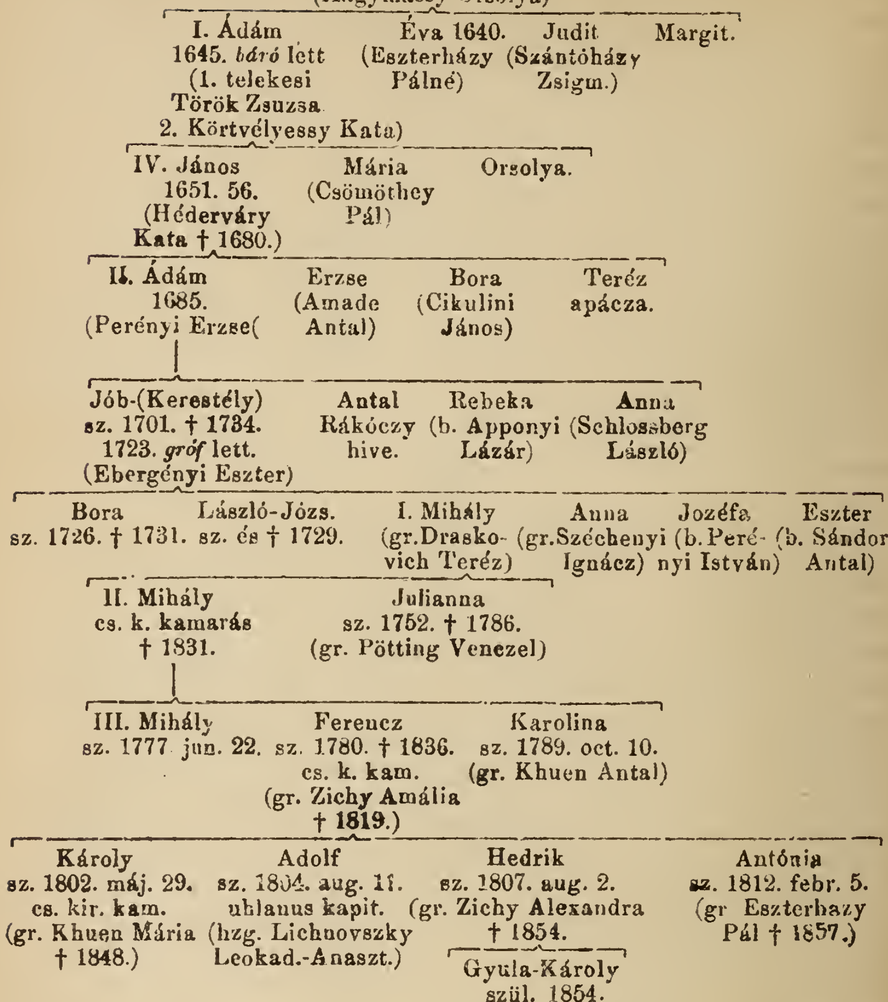
A családfa [2]) következő:

---

[1]) Nagy Imre id. h. I. k. 21. jegyzetében.

[2]) Adami Mss. a Nzti Muzeumban. E családfa az első nemzedékeknél — úgy látszik — elüt szopori Nagy Imre érintett jegyzeteitől, de mert a családi levéltár okmányaira utal, hitelességet igényel. Lásd továbbá Schönfeld Adels lexic. I. és Geneal. auth. I.

A család tagjairól kevés mondani valónk van. II. Behud (v. Belid) cserélte Kechult Lóos helységért. I. Tamás 1356-ban Soprony vármegye főispánja volt. — Viczai Sándor, (kit a táblázaton nem lelünk) 1552-ben hadvezér volt. [1]) Balásnak fia III. György 1581. és 1583-ban Soprony megye első alispánja és követe volt. Ennek unokája I. Ádám 1645-ben báróságra emeltetett. [2]) Ennek fia IV. Já-

[1]) Forgách Commentarii 47.

[2]) Lehoczky, Stemmat. I. 170. Más adat szerint Adami után II. Ádám 1675-ben lett volna báróvá.

nos az utolsó Hédervári Istvánnak Eszterházy Erzsébettől való leányát Hédervári Katalint vévén nőül, ezzel nyerte a Győr megyei Hédervárat, mely a családnak az idő óta főlakhelye lőn. Ennek fia II. Ádám Palota, Csókakő és Fejérvárnak a töröktől visszavételénél mint a Győr megyei felkelő nemesség vezére vett részt. Meghalt a XVIII. század elején. Pompás vörön márvány sírszobra Hédervárott látható. [1]) Fiai közül **Antal** a Rákóczy fölkelés híve volt, **Jób** szül. 1701. mart. 15-én, udvari gavallér és szentelt vitéznek (eques auratus) emlitetik. 1723. máj. 14-én III. Károly királytól grófságot nyert. Meghalt 1734-ben kora 34. évében. [2]) Nejétől bellatinczi báró Ebergényi Esztertől leánya Borbála (szül. 1726. † 1731.) és László (szül. és † 1729.) meghalván, [3]) három leánya maradt és egy fia

I. **Mihály**, ki a családnak — mint a táblázat mutatja, máig terjesztője lett, s egyszersmind gyüjté a nevezetes Hédervári muzeumot és pénzgyüjteményt.

A család grófi czimere — mint fölebb a metszvény mutatja — négy részre osztott paizs, az 1. és 4. arany udvarában koronán álló szárnyas sasláb (mint a Kanisay czímer) a 2. és 3-ik kék udvarban három ezüst folyam (szelemen, mint az ősi Hédervári czímer) látható. A paizs fölötti grófi koronán szintén fekete sasszárny lábastól, karamával a koronába kapaszkodva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstkék. [4])

A család egyik tagja Viczay Anna sz. Klára rendi apácza 1720-ban „*Elmélkedések és lelki foglalatosságok könyve*“ czím alatt Nagyszombatban ima könyvet adott ki.

Viczay család. Jobban Kis-Viczay család. — Ismeretes közülök József a hires orvos, ki 1773-ban adta ki latínúl a Nyelvről, mint kórjelzőről értekezését. Atyja Kassán a város és Abauj megye sebésze volt. [5]) Nemességéről mitsem tudunk.

Wiczay család. (Máskép Molnár) Molnár Péter és Csóy Katának fiok Molnár Péter Soprony megyei Vicza helységben születvén, innen Viczay-nak is neveztetett. 1708-ban Wittebergben tanult,

[1]) Vasárnapi Ujság 1858. évi 8-ik szám.

[2]) Stehenics János: *Lessus Hedervarianus. az az Hédervári Siralom* czímű, gróf Viczay Jób fölött mondott és Győrben 1735-ben nyomt. halotti beszéde.

[3]) Lásd síriratalkat Archaelogiai közlemények 1. köt. 166—167.

[4]) Burgstaller Collect. Insig. — Adami Scuta gentil. tomo XIV. és Histor. Herald. Handbuch Gótha 1856.

[5]) Horányi Memoria Hung. II. 353.

1712-ben Kassán lett evang. lelkész. [1]) De úgy látszik — a nemesség sorába nem tartozott.

Viczéni család. Viczéni G y ö r g y 1700-ban I. Leopold királytól kapta czímeres nemeslevelét. [2]) Czímere a paizs kék udvarában gázoló fehér egyszarvú, szarvával a vízbe döfve. A paizs fölötti sisak koronájából vörös ruhás ősz hajú és szakálú férfiú emelkedik ki, jobb kezével három liliomot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Trencsin vármegye nemesi összeirásai szerint 1748-ban Nemes-Kotessón lakott M i h á l y, 1768-ban szintén ott Istvánnak fiai: J ó z s e f és I m r e, Bicsén pedig J ó z s e f és fia J á n o s.

1803-ban Bicsén laktak J ó z s e f, mint István örököse, azután idősb Józsefnek fiai J ó z s e f, K á r o l y, A l a j o s és J á n o s, végre Jánosnak fia ifjabb A l a j o s. [3])

E század elején a Viczéni család Zemplin megye nemessége sorában is olvasható. [4])

Viczián család. Pest vármegye nemes családainak egyike.

Viczmándy család. (Buthkai és Izbugyai) Zemplin vármegye régi nemes családa, mely Bács vármegyéből eredt. A mohácsi vész után a törökök által kiűzetvén, Viczmándy T a m á s kővári kapitány lett, [5]) utóbb elvévén Buthkay Zsófiát, családa Zemplin megyébe Buthkára telepedett, maga Tamás 1567-ben Kővár védelmében esett el. [6]) Ennek fia volt M á t y á s 1556-ban Torda Zsigmonddal együtt a sárospataki apáczákkal Csernahora helységre szerződésre lépvén, erre I. Ferdinand királytól kir. megegyezést nyert. [7]) 1558-ban Zemplin megye föispánjává lett, és az volt 1570. januar 2-ig, 1572-ben Zemplin megye részéről Rudolf kir. koronázására küldetett. [8])

Ugyan ez idő tájban élt 1586. körül Viczmándy J á n o s, kinek nejétől Cserményi Annától két leánya maradt: A n n a és B o r b á l a. [9])

---

[1]) Bartholomaeides Memoria Ungar. 204.

[2]) Collect. herald. nro. 768.

[3]) Szontagh Dán. közl.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 120.

[5]) Istvánffy Hist. 1685. évi kiad. 505. l.

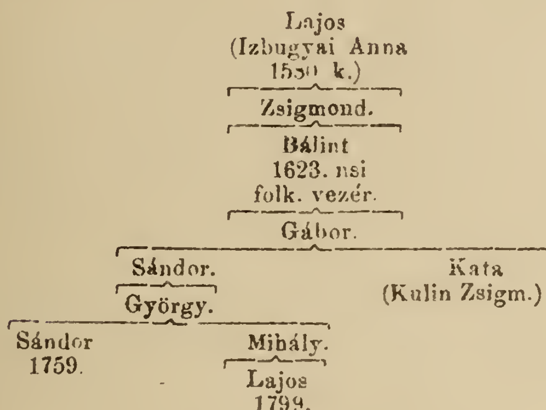
[6]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 71. not. top. 74.

[7]) Ugyan ott not. top. 210. 264.

[8]) Ugyan az ott not. hist. 71—86. Lehoczky szerint 432. lap. Hont megye Administratora is volt volna.

[9]) Geneal. authent. I. fam. de Csermen.

Az izbugyai ág pedig így támadt: Zbugyai Zbugyay Bernát elvette homonnai Drugeth Simon leányát Hedviget. [1]) Valószinű, ennek leánya volt Izbugyai Anna, kit Viczmándy Lajos vett nőül, és vele családja a kihalt Zbugyai család javait öröklé, és e jogon az izbugyai predikátumot is. E Lajostól, ki 1580. táján élt, a családfa [2]) következő:

A családfán álló Bálint 1623-ban Zemplin megye fölkelő nemes seregéhez egyik vezérül választatott. [3])

Ezzel egykorban 1618-ban élt V. Kristóf, kit a kamara per nélkül háborgatott birtokában. [4])

A család e század elején Zemplin megyében birtokos Legénye, Náthafalu, Gatály, Izbugya-Hrabócz, Komonya helységben és a Csörge pusztán. [5])

Honos a család Szabolcs és Ung megyékben is. Az előbbiben Viczmándy Vilma Bezdéden.

A család czímere a paizs udvarában nyakán nyillal átütött bivaly, továbbá három farkas fog, galamb, és három rózsa. [6])

Vida család. (Fegyverneki és F.-penczi.) Pest vármegyei nemes család, birtokos ott Törtel helységben. Egyik derék tagja volt László táblabiró és a magyar szinészet lelkes pártolója, szül. Törtelen 1770. máj. 16-án. Meghalt 1831. dec. 6-án.

---

[1]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 105.
[2]) A Bossányiféle contra Eszterházy cr[illegible]alis perből 510. 512. és 516. lap.
[3]) Szirmay, C. Zemplin not. hist. pag. 1[illegible].
[4]) 1618. évi 15. és 1638. évi 62 törv. czikk.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 367. 365. 369. 375. 391.
[6]) Lehoczky Stemmat. II. 432.

Vida nevü nemes család Győr megyében már 1611-ben (vagy tán jobban 1711-ben?) a ketségtelen nemesek között állott.

Komárom megyében 1635-ben a tagyosi pusztába Laky István és több társa beiktatasának ellene mondott Vida Simon. [1])

Trencsin megyében a nemesi összeirások szerint 1721-ben Beczkon élt ily nevü család. [2])

Zemplin megyében e század elején is a nemesség sorában állt. [3]) Szabolcs megye szintén nemessége sorába számítja.

Vida Imre 1719-ben III. Károly király által nemesitetett meg, [4]) czimere a paizs kék udvarában zöld téren fekete lovon ülő vörös nadrágos, sárga csizmás, zöld dolmányos és mentés és prém kalpagos magyar vitéz, jobb kezével kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából zöld ruhás kar kivont kardot tart. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Ily czímert visel a következő nemzedékrend is, mely különben az 1611-ben Győr megyében elismert nemességű családból származtatja magát. A táblázat [5]) imez:

- Vida János
  - II. János.
    - György 1725. dec. 17. public. Győrben.
      - János Győr v. Szabadon lakos.
        - József 1753. máj. 14. Győr m. public.
      - Imre Pozsony m. Damony lak. 1753. Győr publ.
  - I. Imre
    - Mátyás
      - Janos József Vámos-Györben publ. 1763. máj. 4. Győr megyénél.
      - Márton az alföldön.
    - Mihály 1725. dec. 17. Győr v. publ.

E családból származtatá magát és nemességét Nógrád megyében kihirdetteté: Vida Mihály Váczon az országos káptalani levéltár jegyzője 1848-ig. Első nejétől leánya Teréz Khünelné, második nejétől Móczár Fánitól gyermekei: Kálmán, Mike, Vilmos, Dezső, Vincze (mh.) Berta, Rózsa, Bella, Etelka, Fáni.

---

[1]) Fényes. Komárom várm. 195.

[2]) Szontagh Dán. közl.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 120.

[4]) Collect. herald. nro 598. és Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[5]) Nógrád megyei jegyzőkönyv.

Vida család. Vida István és Gábor 1741-ben Mária-Terézia királyasszonytól kapták armális levelöket. [1])

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren álló sárga ruhás, vörös csizmás, és öves, prémezett vörös kucsmás magyar vitéz, jobb kezében kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan vitéz emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Vida család. (Pákei.) Ismeretes tagja a családnak Károly iró és hirlap szerkesztő 1848-ban. Meghalt N.-Váradon 1862. jan. 4-én kora 43. évében.

Vidák család. Joannovics-Vidák Vincze 1763-ban Mária-Terézia királyasszonytól kapta czímeres nemeslevelét. [2])

Czímere előbb függőlegesen három részre osztott paizs, melynek középső osztálya vörös udvarban balról jobbra vont rézsutos fehér szelemenben egy-egy zöld lóher levelet mutat; a jobb és baloldali osztály vízirányosan két-két udvarra oszlik, az 1. vagy jobb oldali felső és 4. vagy baloldali alsó arany udvarban kétfejű fekete sasnak fele testrésze oldalaslag nyúlik be; a 2-ik vagy baloldali felső és 3. vagy jobb oldali alsó kék udvarban hármas zöld halmon oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot, a balban levágott törökfejet tartva. A paizs fölötti sisak koronájából hasonló oroszlán emelkedik ki, két felől sasszárnyak között, melyekből a jobb oldali vízirányosan aranyfekete, a baloldali vörös, rajta szemlélhető a paizsbeli három ezüst szelemen, ugyan annyi zöld lóher levéllel. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös.

E családból Vidák Péter e század elején (1810. 1812.) verseczi n. e. g. püspök és valóságos belső titkos tanácsos volt.

Vidakovich család. Kihalt horvát család, melynek alapítója lett volna Vidakovich Mihály Novi és Zrínyi várak parancsnok kapitánja, ha 1695-ben magnélkül meg nem halt volna. [3]) Ő nyerte a nemesítő levelet és czímert, melynek udvarában ágaskodó grif első jobb lábával kivont kardot, és annak hegyén levágott törökfejet tart, mert egy ütközetben egy aga fejét vágta le. Benne ága kihalt.

---

[1]) Collect. herald. nro. és Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[2]) Ugyan ott. nro. 47.

[3]) *Lásd* „Panegyricus Virtuti et merito veri herois Generosi dni Michaelis Vidakovich, S. C. Rg. Mattis Partium neo reoccupatarum Novy et Zrinii Capitanei et Commendantis pro funere dicatus et dictus a P. Ladislao Despotovich e Soc. Jesu die 24. Feb. Anni Christi 1695. Zagrabiae." — 4-rét.

Widffy család (Mohorai) Nógrád vármegyei Mohora helységről vette előbbi nevét. A XV. század első felében élt Mohorai Vitus (=Vid), kinek fiai János, Márton, és Ambrús már 1468-ban atyjok neve után Vidffy-aknak neveztettek mohorai előnévvel. [1])

Ezek közül nevezett

Widffy Ambrús 1486-ban Nógrád vármegyének kitünő alispánja volt, ki a törvény könyvet kinyomatá. [2]) Egy oklevél szerint 1495-ben birta Hont megyei Riba helységet is. [3]) 1504-ben midőn Budáról Pestre dereglyén áteveztek, több társával együtt a hullámok közé veszett. [4]) Ennek úgy látszik fia volt azon mohorai Widffy Lőrincz, ki 1526-ban a tokaji gyülésen Szapolyai Jánosnak mint egyik főpárthíve vett részt. [5]) Mohora helységben birtokát szaporítá cserével is, Bak Zsófiának Gyürky Benedek édes anyjának ezen mohorai birtokrészeért Hont megyei Csalomian 6 telket adott. [6])

Az időkor után következtetve, Lőrincznek fiai lehettek: **Vitus** (II. Vid) Kristóf. Ugyan is

II. Vid (Vitus) Drégely vár parancsnoka volt, mint ilyen esett el 1596-ban. [7]) Már 1587-ben nejeül Barbarich Margitot olvassuk.

Kristóf élt 1597—1600. körül, neje volt Dalmady Erzsébet. [8]) E két Widffy-ban kihalt a család, legalább utóbb nyomait nem találjuk.

Ezek szerint a családfa következőleg szerkeszthető:

---

[1]) Sághi Conventnek 1468. feria 4. in vigilia festi ascensionis dni. Kelt eredeti oklevele.

[2]) Tudományos Gyüjtemény 1833 évi II. k. 34.

[3]) II. Ulászló királynak 1495-ben Kővári László és Pál részére mohorai Widffy Ambrús ellen kiadott inquisitoriája.

[4]) M. G. Kovachich Supplem. ad Vestigia Comitiorum. II. 309—310. Budapesti szemle II. 167.

[5]) Jászay P. A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 82.

[6]) Sz. benedeki Convent előtt 1590-ben Gyürky Benedek részére tett tanuvallatás szerint. Lásd azon Convent levéltára P· oc. H. d. 19.

[7]) Istvánffy Histor. 1622. évi kiad. 702, és 1685. évi kiadás 455. lap.

[8]) Protoc. C. Neograd annorum 1597—1602.

Vitus
de Mohora.

János	Márton	Ambrus
Widffy de Mohora	1468.	Widffy de Mohora
1468.		Nógrádi alisp. 1486.
		Befúlt 1504. a Dunába.

Lőrincz
1526.

Vid	Kristóf
drégelyi kapit.	1597.
† 1596.	(Dalmady Erzse)
(Barbarich Margit)	

Vidffy család. (Farnosi) szintén kihalt család. 1468-ban éltek Vitus fiai László és Sebestyén [1]) (filii Viti de Farnos.)

Widffy család. (Woikóczi) Horvátországi család, melyből Miklós 1504 ben mohorai Widffy Ambrussal együtt fúlt a Dunába [2])

Widlicskai család. Nemes rendü, melyből jelenleg István ügyvéd Szabolcs megyei Nyiregyházán.

Vidos család. (Koltai) Vas vármegye ős régi családa, mely azon megyei Kolta helységről, (hol most is birtokos) irja elönevét. A család törzse Vosos volt, kinek unokáit, mint a következő táblázaton az évszámok kijelölik, 1272. febr. 16-án V. István király mint Vasvári vár jobbágyokat, (kik Zsörkön laktak) a királyi szolgák sorába emelve, megnemesíté. [3]) Az okmány tartalma szerint a táblázat ez:

I. Vosos

Damian.		János.	Miklós.	II. Vosos	Galambos.		
Heyma	Hegun	István	Beycha	Vidus	Gálos	Imre	Teodol
1272.	1272.	1272.	1272.	1272.	1272.	1272.	1272.

Innen látjuk, hogy II. Vasas fiának Vidus (Vidos) nevétől vette a családnevét is. Ez oklevelet 1697-ben Vidos Imrének fiai János és Zsigmond a Vasvári káptalan által átiratták, [4]) mint a következő táblázaton is kijelöltetnek:

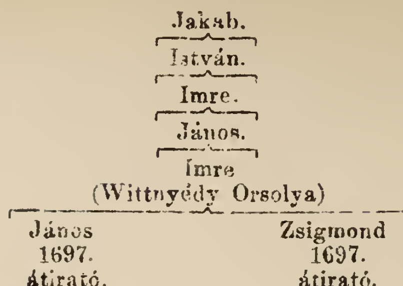
---

[1]) Eredeti oklevél.

[2]) Kovachich Supplem. ad Vestig. Comit. II. 309—310.

[3]) Fejér Cod. diplom. tomo V. vol. 1. p. 214—216. és utánna az eredetiből jobban kiadva. Nagy Imre s többen Hazai Okmánytár I. 56.

[4]) Ugyan ott jegyzetben 58. lapn.

A XVII. században élt Vidos Imre, ki Vittnyédy Pál leányát Orsolyát birta nőül. Továbbá József, ki 1626-ban teresztyénfalvi predikátor volt. [1])

1743-ban élt Vidos Miklós.

Említhetők továbbá a családból Zsigmond (neje mesterházi Nagy Julianna,) és János (neje mesterházi Nagy Judit.) Lajos 1808-ban.

Sándor neje Káldy Zsuzsanna, fiók Imre 1811-ben főhadnagy. Öcscse Antal, huga Judit. [2]) Anna Stettner Györgyné.

Vidos Eva Kartsai Sámuelné meghalt 1782-ben. [3])

Vidos István Vas és Zala megyei táblabiró 1823. oct. 6-án vette nőül báró Sennyey Polexinát.

Vidos József 1838 ban lett Vas megye első alispánja, és 1847-ben országgyülési követe volt.

Kemenes-Mihályfán birtokos Pál, Csehiben birtokosok (1847.) Kálmán, Emilia, és Emma testvérek.

Vidovich család. Fő lakhelye Békes vármegye, honnan Bihar és Csongrád megyébe is átszármazott.

A czímeres nemeslevelet Vidovics György és Mihály testvérek kapták 1793. sept. 9-én (Bécsben) I. Ferencz királytól, mely a következő 1794-ben Békes megyében kihirdettetett. [4])

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren álló lándzsa, melyre levágott vérző törökfej van szúrva, a lándzsát két oldalról két ágaskodó ezüst oroszlán első lábaikkal fogják. A paizs fölötti sisak koronáján daru áll, felemelt jobb lábával golyót tartva. Foszladék mindkét oldalról ezüstkék. [5])

---

[1]) Eredeti oklevél Ráth Károly gyüjteményében.

[2]) Halotti beszéd Wittnyédy Teréz fölött.

[3]) Sándor, Könyvesház 182

[4]) Békes megyei 1794. jegyzőkönyv 791 sz.

[5]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

A nemesség szerzők egyike Mihály az armális szerint előbb Borsod megye írnoka, majd tiszti alügyésze, a másik György előbb Ung, utóbb Békes megye aljegyzője volt. Nevezett Mihály később a gróf Stockhammer árvák gondnoka és több vármegyék táblabirája volt, gyermekei: Péter, Mihály, László, Raimund, Imre, József-László, és László-Norbert, 1830-ban publicáltatták nemességöket Békes vármegyében. [1])

A nemesség szerző György utóbb mint Békes megye főjegyzője, 1807. táján kir. tanácsos és udvarnok lett, 1825-ben országgyülési követ. Főjegyzőségéből Békes m. alispánja lett és volt 1828-ig, midőn magányába vonúlva, meghalt 1841-ben kora 76. évében. Gyula városa neki köszöni a kebelében felállított megyei kórházat, melynek felállítására 1827-ben a megyei közönséget oly hatással hívta fel, hogy az adakozás utján sikeresen megalapitatott. A töle származó ivadék nemzékrende ez:

György
kir. tanácsos
alispán † 1841.
(Gasztager Viktoria † 1831.)

Mária sz. 1797. (Kállay Ferenczné 1818 tól.)	Ferencz sz 1799. Békes v. fő szbiró s főjegyző stb. (1. Lukács Jozéfa 2. Kállay Bora)	Jozéfa-Adél sz 1804. (Stacho János gyulai ur. ügyész)

Ferencz gyermekei:

2-tól László elesett Budánál 1849.	György sz. 1833. n.-váradi m. pap.

E családfán álló Ferencz hivatalos pályáját Krassó megyében mint al-jegyző kezdé, innen Békes megyében al-, majd főszolgabiró, utóbb főjegyző lett, végre a nagyváradi püspöki urodalom jószág-főkormányzója lett. Második nejétől egyik fia mint honvéd Budánál esett el 1849-ben, másik a nagyváradi megyében kath. lelkész.

A másik ágból Mihály 1847-ben Bihar megye fizetéses táblabirája volt. 1862-től Csongrád várm kinevezett alispánja és kir. tan. Meghalt 1865. dec. 24-én.

Wieland család. Lakhelye Szepes vármegye, hol birja Farkasfalvát, továbbá birtokos Ábrahámfalván, Csepánfalván és több máshelyen. Eredetileg Németországból származik, hol szintén nemesi rangú volt, és ily ősi czímert viselt, a jobbra dőlt paizs jobbról kezdett rézsutos szelemenében egymás fölött három disznófej orrában

[1]) Békes v. jegyzőkönyv 1830. év. 2014. szám a.

arany gyürüvel látható; a paizs fölötti sisak koronáján koronás grif karamaival szintén olyan disznófejet tart.

Német országból a család a XVI. század végén Magyarországba telepedett és itt Wieland Farkas személyében 1628-ban magyar nemességre emeltetett, ilyen czímerrel — mint itt a metszvény is ábrázolja, — a paizs rendesen négyfelé oszlik egy alúlról emelkedő kúpalakú udvarral: az 1-ső osztály vízirányosan ezüst és vörös udvarra oszlik, amabban piros, emebben fehér rózsafej látszik, a második kék udvarban koronás grif ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva; a 3-dik ezüst és 4 ik vörös udvarban egy-egy arany gyűrűt tartó disznófej látható; az alsó kúpalakú kék udvar zöld alján ablakos és ajtós magas torony emelkedik. A paizs fölötti sisak koronáján koronás grif első lábaival az előbbihez hasonló tornyot tart, két felől két sasszárny veszi körül, melyekből a jobb oldali vízirányosan alól fekete, felül fehér, és itt is a gyürüs disznófej látható, a baloldali sasszárny vízirányosan alúl vörös, felül fehér, hol ismét a gyürüs disznófej látható. Foszladék jobbról ezüstfekete, balról ezüstvörös. [1]

Farkasnak negyedik ízbeli unokája János Farkasfalvára telepedett 1749-ben. Fiai közül Mihály II. József császár alatt a török háborúban részt vett, meghalt 1809-ben mint ezredes és mező-

[1] A család közlése szerint, és Burgstaller Collectio Insignium nob. Fam.

hegyesi parancsnok. Egyik fia György a francziák elleni táborozásokban tünteté ki magát, 1814-ben Mária Terézia rendét kapta, és báróságra emeltetett, később a 9-ik huszár ezred első tulajdonosává lett, egy év mulva azon ezred Miklós orosz czár nevével ruháztatván föl, annak másod tulajdonosa lett. Meghalt Kézsmárkon 1848-ban, mint nyugalmazott altábornagy.

Említett Jánostól következő nemzedék [1]) származott:

János
sz. 1728. † 1772.
(Váradi Szakmáry Bora)

András	Mihály	Klára	György	II. János
sz. 1750. † 1808.	sz. 1754. † 1809. (b. Raszler Francziska)	sz. 1759. (Doloviczényi Imre)	sz. 1761. † 1849. báró, és altábornagy.	sz. 1769. † 1837. (Spóner Zsuzsi)

II. János gyermekei:

Bora	Julia	András	Francziska	Antal	Amália	Sándor
sz. 1799.	sz. 1804. † 1827. (vár. Szakmáry Dónát)	sz 1807. (1. Probstner Aurélia 2. Jóny Mária)	sz. 1809. † 1837. (Bánó István)	sz. 1810. (Spóner Luiza)	sz. 1814. † 1849. (Spóner Tivadar)	sz. 1818. (Breuner Mária † 1855.

András gyermekei:

1-től Ilona	Artur
sz. 1838. † 1840.	sz. 1846.

Sándor gyermeke:

Sándor
sz. 1855.
† 1861.

Antal gyermekei:

Róza	Gyula	Erzse	János	Antal	Luiza	Aurélia	Klára	Andor
sz.1846.	sz. 1848.	sz.1850.	sz.1852.	sz. 1854.	sz.1856.	sz. 1858.	sz.1860.	sz.1861.

II. János gyermekei közül Antal előbb cs. k. lovaskapitány, az 1848—9. évi eseményekben tevékeny részt vett, minek következtében a fegyver letétel után 10 évi várfogságra itéltetett, melyből azonban legfelsőbb cs. kir. kegyelem utján már 1850-ben mint rang nélkül kilépett tiszt kiszabadúlt.

Wieland család. Erdélyi szász család, melyből Wieland András-Farkas szebeni polgár és kereskedő nemeslevelet kapván, ez armálisa az 1743. évi erdélyi országgyülésen kihirdettetett. [2])

Vietoris család. (Vaszkai és Kis-kovalóczi) Eredeti székhelye Trencsín megyei Vaszka helység. Alapító-törzse Vietorisz János, — mint iratik — I. Leopold alatt a Tököly zendüléskor tanusított hűségével szerzett érdemeket. 1710-ben I. József királytól czimeres nemeslevelet nyert, [3]) mely 1711-ben Trencsín megye előtt kihirdettetett. [4])

---

[1]) Családi közlés szerint.
[2]) Apor P. Synopsis mutationum 231.
[3]) Collect. herald. nro. 734.
[4]) Trencsín megyei jegyzőkönyv.

Czímere — mint itt a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó, kettős farkú koronás oroszlán, első lábaival zöld pálma-koszorút tartva, fölötte jobbról aranynap, balról aranycsillag ragyog; a paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán ágaskodik ki, két kiterjesztett fekete sasszárny között, melyekből a jobb oldali közepén arany nap, a baloldalinak közepén arany csillag fénylik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

1726-ban nevezett János fiával I. György-gyel a Trencsín megyei nemesi vizsgálatkor fölebb érintett czímerlevele alapján a kétségtelen nemesek sorába ujolag beiratott [2])

Nevezett I. György, ki a pozsonyi kamarai tanácsos schmelhofi Timon János leányát Máriát vette nőül, 1751-ben Trencsín vármegye országgyülési követe volt. [3]) I. Györgynek ezen említett házasságából született két fia II. György és I. Pál, kik által a család két ágra szakadt, II. György tudniillik a trencséni, I. Pál a nyitrai ágnak lett törzsévé.

A család eredêti székhelyéhez Vaszkához tartozik a szomszéd Bollesó helység egy része is a családnak birtoka, és ez utóbbi helyen a család az egyház kegyura is. Utóbb a család, nevezetesen Pál és fiai József és János és magvaszakadás esetére II. György részére is királyi adományt kaptak Kis Kovalócz helységre, mely Trencsín megye előtt 1805-ben hirleltetett. [4])

A családfa I. Jánostól kezdve következőleg terjedt szét:

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[2]) Trencsín megyei 1726. évi jegyzőkönyv 107. szám alatt, ugyan az alkalommal a törv. kivánata szerint személyökre nézve a Brenner grófok manumissionalis-át is elémutatták.

[3]) Lehoczky Stemmat. I. p. 213. hol sajtó hiba *Victoris*. Vietoris helyett.

[4]) Trencsín megyei 1805. évi jul. 11-ki jegyzőkönyv.

I. János
1710. cz levél.

I. György
sz. 1694.
Trencsini követ 1751.
(Timon Mária)

II. György
sz. 1728.
(Marsóvszky Julia)

I. László
sz. 1758.
(Marsóvszky Anna)

II. László
sz. 1802.
Trencséni főisp.
(1. slav. Sándor Jozéfa † 1830.
2. Csaderszky Ludmilla)

I. Miklós
sz. 1826.
cs. k. kapit.

János
sz. 1829.
cs. kir. urb. törv. sz. ülnök
(b. Skrebenszky Francziska)

György-Istv.
sz. 1860.
oct. 5

Fülöp-Góbert
sz. 1862.
mart. 24.

2-tól Mária
sz. 1840
(b. Grundemann Móricz)

Anna
(slav. Sándor Antal)

Károly
†

II. Nep. János
†

I. József
Surányban.

III. József
nyitrai m. esperes.

János
cs. k. sótiszt.

I. Lajos
lak. Csabán.

Lajos.

N.

I. Pál
sz. 1731.
(Draveczky Kata)

II. József
sz. 1756.
(gal Balogh Bora)

IV. József
sz. 1795.
nyitrai alispi 1837.
cs. kir. biztos 1848.
(Alagovich Anna)

Vilma
† 1849.

Sándor
sz. 1827.
lak. Boriban
(gyulai Gáal Mária)

IV. János
(Cheh N.)
Szeniczén

A család Trencsin és Nyitra vármegyének elökelö családai közé tartozik, s több tagja megyei főbb hívatalt viselt.

A trencséni ágból: II. György Vaszkán lakott, és 1788—1794-ig az Árvai urodalom praefectusa volt. Nejétől marsovai Marsovszky Juliannától öt gyermeke született, öt gyermeke közül I. József Surányban a gr. Károlyiak tisztartója, ennek egyik fia II. József Nyitra egyház-megyei esperes, másik fia cs. k. sóházi hívatalnok, I. Lajos közbirtokos Csabán. I. László (szül. 1758.) 1812—1819-ig gróf Aspremont Góbert jogai kormányzója volt. Ennek nejétől marsovai Marsóvszky Annától fia

II. László (szül. 1802.) Trencsín megyénél kezdé 1822-ben hívatalos pályáját. Volt jegyző, utóbb főhadi adószedő, végre 1836—1841. alispán, egyszersmind 1839-ben országgyülési követ. 1841-ben kir. tanácsos czímmel magányba vonúlt, 1844-ben sz. kir. Szakolcza város rendezésével bizatott meg. 1848. év végén Liptó, utóbb 1849-ben Trencsén megyék cs. kir. biztosa lőn. 1852-

ben visszavonúlva, Horóczi jószágán élt, míg 1861-ben ismét mint Trencsin vármegye főispánja lépett hivatalos méltóságba. Első nejétől slavniczai Sándor Jozéfától († 1830.) két fia Miklós és János születtek, kikről alább, második neje lovag Csaderszky János leánya Ludmilla, kitől leánya Mária, 1860. octoberben férjhez ment falkenbergi báró Grundemann Móriczhoz Felső Ausztriába férjének Heindorf nevü majoratusféle birtokába. A férfi gyermekek közül

a) Miklós (szül. 1826.) katonai Egyetemben nevelkedvén, előbb a gr. Walmoden vasas ezredben, utóbb a nádor huszároknál szolgált és ez utóbbinál 1848-ban kapitánynyá lett. — 1851-ben nőül vévén lovag Siegel Juliannát, kapitányi ranggal nyugalomba lépett és Vág-ujhelyben anyai örökségébe telepedett. Fia Miklós szül. 1852-ben.

b) János Nep. szül. 1829-ben. Hivatalos pályáját Trencsin vármegyénél mint tiszt. jegyző kezdette, 1848-ban szolgabiróvá és nemzetőri kapitánynyá választatott. (Még 1844 ben Szakolcza sz. kir. város által disz polgári oklevéllel különböztetett meg.) 1849-ben főszolgabiróvá neveztetett. 1850-ben a puchói kerület cs. kir. biztosa, 1853-ban a trencsini cs. kir. collegialis törvényszék birája volt, 1856-ban a Pozsony megyei urbéri törvényszék ülnökévé neveztetett. 1857-ben Ferencz József császári kir. ő felségének Pozsonyba lett ünnepélyes bevonulásakor a 600 lovasból álló banderium főparancsnokságával bizatott meg. 1859-ben augustusban hivatalos állomásáról lemondott, és azon évi octoberben Bécsben hrzstyei báró Skrbenszky Fülöp cs. kir. valós. b. tit. tanácsos és kamarásnak nejétől gr. Erdődy Francziskától született leányával báró Skrbenszky Francziskával összekelvén, horóczi jószágára vonúlt. Két gyermeke a táblán látható.

A Nyitrai ágat I. Pál alapitá. [1]) Ez szül. 1731-ben, és nejétől Draveczky Katától nemzé Jánost és Józsefet, kik a Kiskovalóczi donatiót 1805-ben kihirdetteték. I. János herczeg Grassalkovich uradalmainak volt kormányzója, és nőül birta Cheh udvari tanácsos leányát Szeniczén; de ága kihalt. Testvére

József (szül. 1756.) nejétől galanthai Balogh Borbálától nemzé Józsefet, ki 1795-ben született, és Nyitra megyénél viselvén hivatalokat, 1837-ben első-alispánná választatott, 1849-ben pe-

---

[1]) Egy másik Genealogián I. Pál és I. József között még egy II. Pált találunk, mint amannak fiát, az utóbbinak atyját. Itt a családfa családi közlés szerint áll.

dig mint Nyitra megye cs. kir. biztosa a forradalom ellenében működött. Utóbb visszavonúlt. Meghalt 1862-ben. Nejétől Allagovich Annától leánya Vilma 1849-ben meghalván, másik gyermeke Sándor, (ki 1827-ben született) a katonai pályára lépett, és a cs. kir. hzg. Emil nevü gyalog ezredben főhadnagy volt. Erről lemondván 1854-ben nőül vette gyulai Gáal Máriát, azonban 1860-ban utód nélkül meghalván, benne a nyitrai ág elenyészett.

Ezen ág székhelye Szobotist és Szmrdek, mely utóbbi helyen Vietoris József fürdőt is alapítván, a nyárat maga is ott töltötte vala.

Más Vietoris családból eredhetett azon ily nevű Gömör megyei család, melyből Jonathán 1760 ban tanúlt Jenában, és utóbb soproni evang. tanár volt, meghalt 1802. nov. 1-én. Érdekes kéziratai gr. Széchenyi Ferencz által megvétetve, a nemzeti muzeumba kerültek. Továbbá Vietoris András-nak fia Dávid, ki szintén 1760-ban járt Jenában, és 1763-ban orvos doctorrá levén, Gömör, Liptó és végre Sáros megyében működött. [1])

Egyik Vietorisné született Schreiner Rozália 1802-ben halt meg.

Vigyázó család. (Bojári) Komárom, Pest, Tolna, Veszprém vármegye nemessége sorában találjuk. Pest megyében birtokos a család Abonyban, Bátyán, a miklai, bojári pusztákon stb. ez utóbbi pusztáról, melynek mintegy felét birja a család, adomány mellett írja bojári előnevét.

Komárom megyében birtokos a család Kis-Keszi, Kolos-Néma sat. helységben.

Ismeretesek a családból Mihály a múlt század végén, kinek neje Sajnovics Borbála volt. Továbbá

János e század első felében hosszú ideig (1816—1825. körűl) Veszprém vármegye főszolgabirája.

József, ki vattai Battha Jozefát vette nőül, és ettől gyermekei Antal cs. kir. tanácsos, és Anna Muslay Istvánné.

Vikoly család. E családot 1760-ban Mária-Terézia király asszony emelte nemességre. Czímere a paizs kék udvarában bullámzó víz fölött úszó bárka, melynek sárga háza fedelén fehér galamb repűlésre készen áll, piros csőrében arany olajfa galyat tartva. A paizs fö-

[1]) Haan L. Jena Hung. 70. 71. Bartholomaeides C. Gömör p. 413.
[2]) Fényes, Komárom várm. 104. 105.

lötti sisak koronáján szintén olyan galamb áll, két kiterjesztett fekete sasszárny között. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. [1])

Vikoly József 1794-ben Erzsébetvárosban népszószólló volt.

Vikor család. Majsán lakó család, hol 1756-ban nősült Vikor György-nek fia István. Ennek utóda György nejével Magyar Annával nemzé Vikor Mihályt, ki 1836-ban nemzetségi eredete kutatásában fáradozott, állítólag elődei Hont megyei Szelestyény helységből származtak Majsára a Kis-Kunságban.

Vilcsek család. (Podvilki) Árva vármegye curialis nemes családa. Ősei a Monyák és Bukovinszky soltész család elődeivel együtt 1672-ben saját költségükön 700 puskás embert állítván ki, a vallási üldözések alkalmával főleg az evang. vallás terjesztőit elnyomni segítették, és Árva megye 16 helységét a kath. hit és király iránti hűségben megtartották. Ezért jutalmúl 1673. jun. 27-én összes soltészi birtokuk minden adó és egyéb tartozás alól fölmentetvén, azok viselését a kir. kincstár vállalta el. Továbbá 1674. febr. 20-án I. Leopold király által Vilcsek Miklós és általa neje Szenkovics Dora, Szaniszló és neje Monyák Zsófia, Tamás és neje Harkabúz Zsuzsa, Ádám és neje Repinszky Zsófia, János és leányai Mária és Anna, továbbá Bálint és neje Svik Zsófia fiaival Alberttal és Miklóssal együtt czimereslevél mellett nemesi rangra emeltettek. [2])

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló farkas, első jobb lábával meztelen kardot, a balban máltai keresztet tartva. A paizs fölötti sisak koronájából hasonló farkas emelkedik ki.

A család tagjai közül többen a papi pályára szentelték magokat, így: Szaniszló 1723-ban podvilki plébános. Ádám 1773. oravkai lelkész és apát, József 1834-ben hittudor, és detvai káplány, Vendel 1837-ben sztankováni plébános, János 1858-ban koszinkai lelkész volt.

Továbbá a polgári pályán kitüntek: Ferencz 1848. előtt Árva vármegye fő szolgabirája. Ugyanekkor Ignácz és József esküdtek; idősb Ignácz pénztárnok, Mihály csendbiztos, Gergely útibiztos, Xav.-Ferencz 1861-ben a tresztenai járás érdemes főszolgabirája volt.

Végre megemlítendő a XVII. század végéről Vilcsek Danje-

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[2]) Szontagh Dán. közl. szerint.

lák, ki vallás üldözési túlbuzgalmában 1687-ben Zahora János evang. lelkészt az isteni tisztelet gyakorlata közben az oltár előtt lelőtte.

Egyik ága a Vilcsek családnak Zemplín megyében is honos, hol Csaklyó és Vehécz helységben közbirtokos. [1])

Vilczek család. Grófi család Ausztriában és Sziléziában. Lengyel országból eredt. Wilczek M i k l ó s 1369-ben sendomiri vajda volt, ennek utóda V e n c z e l ugyan ott tartománybiró; ugyan ez Sziléziában a troppaui kerületben fekvő H u l t s i n és G u t e n l a n d-ról előnevezve 1500. april. 1-én I. Miksa császártól báróságra és zászlós uraságra emeltetett. [2])

Kétségtelen törzse a családnak Wilczek Gáspár báró, kinek nejétől Paczenszky Anna-Katától fia Wilczek H e n r i k-V i l m o s (szül. 1665. sept. 17. † 1730. mart. 19-én) cs. kir. v. b. titkos tanácsos, altábornagy, és állam minister volt, és 1714. april. 8-án VI. Károly császártól grófságra emeltetett, 1715. jun. 10-én pedig az 1715. évi országgyűlésen m a g y a r-h o n f i u s í t á s t nyert. [3]) Ennek nejétől gróf Saint-Hilaire Mária-Saroltától (szül. 1670. † 1747.) két fia J ó z s e f-M á r i a és J á n o s-B o l d i z s á r maradt, kik által a család két ágra szakadva, máig virágzik. Családfájok következő:

I. t a b l a.

Henrik Vilmos gr.
1715. m. indigena.
(gr. Saint Hilaire M.-S.)

József-Mária
sz. 1700. † 1777
cs. k. v. b. t. tanács.
(gr. Oettingen Mária-Fáni)

Ferencz-József
sz. 1748. † 1834.
cs. k. kam.
(1. gr. Harrach Jozefin
2. hzg. Oettingen Teréz)

1-től Mária-Anna
sz. 1781.
(gr. Sedlniczky
Antal)

M.-Karolina
sz. 1782.
(gr. Des Enfans
d'Avernas Adorján)

2-tól Szaniszló
sz. 1792. † 1847.
(b Reischach
Gabriella)

Teréz
sz. 1823.
(gr. Goesz
Antal)

Eleonóra
sz. 1825.
†

Paulina
sz. 1829.
(gr. Pálffy
Móricz)

János nep.
sz. 1837.
cs. k. k.
(gr. Emo Capodilista
Emma)

Mária
sz. 1858.

M.-Erzse
sz. 1859.

Józs.-János
sz. 1861.

Luciette
sz. 1862.

János Boldizsár
sz. 1710. † 1787.
cs. k. hadszertárnok
(gr. Kottulinszky
Mária)

Folyt. II. táblán.

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 120. 135 143. — [2]) Góthai Hist. herald Handbuch. 1077. lap. — [3]) 1715. évi 131. törv. cz.

II. t á b l a.

János-Boldizsár, *ki az I. táblán.*
sz. 1710. † 1787.
cs. k. hadszertárnok
(gr. Kottulinszky Mária)

József
sz. 1752. † 1828.
cs. k. altábornagy
(ns. Schulcz Róza)

János-Józs.
† 1819.
(gr. Hardegg
Beatrix utóbb
gr. Almássy Ignáczné)

Luiza
sz. 1799.
(gr. Almássy Alajos)

Teréz
sz. 1788.

Fridrik
sz. 1790. † 1863.
tiroli kormányzó
és számv. elnök
(gr. Chorinszky Fáni)

Mária
sz. 1792.
(gr. Nobili
János)

Janka
sz. 1793.
(b. Lexa
János)

Zsófia
sz. 1797.
(lovag Mertens
Péter)

Henrik
sz. 1819.
cs. k.
kincst. titkár
(gr. Stainlein
Malvin)

Gusztáv
sz. 1821.
finanz
tanácsos
cs. k. kam.

Zsófia
sz. 1823.
†

Mária
sz. 1828.
(gr. Des
Enffans Henrik)

Fáni
sz. 1833.
†

Fridrik
sz. 1836.
cs. k. hadn.
†

Róza
sz. 1838.
†

Blanka
sz. 1844.
†

Eduard
sz. 1842.

Mária
sz. 1845.

Paulina
sz. 1847.

Henrik
sz. 1852.

A család czímere négy féle osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvarban koronás kétfejü sas, a 2. és 3 ik kék udvarban arany koronából két pálma-ág nyúlik föl. A közép vértben az ősi Kozielféle czímer vörös udvarban ezüst zerge, melynek derekán fekete szalagon három aranyszegélyü kék kő, felül aranygyűrü látható.

Wildner család. Wildner I g n á c z ausztriai nemes, jogtudor, udvari és törvényszéki bécsi ügyvéd az 1840. évi országgyülésen honfiusítatott. [1])

Vilffersheim család. Wilffersheim J á n o s-M i k l ó s 1701-ben I. Leopold királytól kapott czimeres nemes levelet. [2]) Czímere a paizs kék udvarában zöld téren két szemközt hátulsó lábaikon ágaskodó oroszlán, első lábaikkal egy rostélyos várkaput tartva. A paizs fölötti két koronás sisak fölött egy-egy fekete sasszárny lebeg, köztök három arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3])

[1]) 1840. évi 52. törv. czikk.
[2]) Collect. herald. nro. 769.
[3]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.

Villana-Perlas család. Gróf Villana-Perlas Ferencz az 1764. évi országgyülésen nyert magyar honfiusítást. [1])

Villányi család. Baranya vármegye kihalt családa, melyből 1429-ben Pálnak fiai Márton és László, továbbá Marczelnak fiai Miklós és Balás osztozkodtak. [2])

Willecz család. Willecz Ignácz, Mihály és Benedek 1803-ban I. Ferencz király által emeltettek nemességre. Czimerök következő: a paizs fejében vörös udvarban három arany csillag ragyog, a paizs alsó részében arany udvarban kétfejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható, két felöl mindkét karamában hármas,-hármas piros rózsát tartva; a paizs aljáról fölfelé a sast is mintegy két felé hasítva, gula alakú, homorú osztály nyúlik föl, egymás fölött négy ezüst, és négy kék pólyát mutatva. A paizs fölötti sisak koronájából arany koronás fehér egyszarvú nyúlik ki, első lábaival arany markolatú pallóst tartva, két felől két kiterjesztett fekete sasszárny között. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék. [3])

Vilt család. Ismeretes e családból Vilt József, született Esztergomban 1738-ban. Papi pályára lépvén 1767—1779. Vadkerti plébános, és alesperes, 1779. aug. 19-től—1806 ig esztergomi kanonok, 1779-ben érseki vicarius, az érsek halálával 1799-től egyszersmind káptalani vicarius, segéd és fölszentelt belgrádi püspök, 1806-tól győri püspök. Meghalt Rákoson 1813-ban.

Czimere a paizs vörös udvarának közepén vízirányosan ezüst pólyán három arany csillag; a paizs fölötti sisak koronáján hármas rózsa díszlik.

Wimmer család. A nemességet és czímert Vimmer János kapta 1722-ben Waxmuith Gáspárral. *(Lásd itt a 91. lapon.)*

Wimmer László rákosi számvevő 1830. jan. 12-én Temes megyétől kiadott nemesi bizonyítványát azon évi april. 19-én Krassó megyében publicáltatta. Fiai állami hivatalokban vannak.

Wimmer család. Báró Wimmer József cs. kir. kapitány országgyülési ülés és szavazat nélkül az 1840. évi országgyülésen honfiúsitatott. [4])

Wimmersberg család. Báró Wimmersberg Emánuelt or-

[1]) 1764. évi 47. törv. cz.

[2]) Fejér, Cod. diplom. tomo X. vol. 7. p. 182.

[3]) Ádami Scuta gentil. tomo XIV.

[4]) 1840. évi 51 törv. cz.

szággyűlési ülés és szavazat nélkül az 1840. évi országgyűlés honfiusította. [1])

Wimpfen család. A Wimpfen család, mely magát Sváb országból származtatja, és most grófi és terjedelmes bárói ágakon virágzik, állitólag 1808-ban magyar honfiusítást kapott. Törvenytárunk szerint csak báró Wimpfen D a g o b e r t az 1827. évi országgyülésen honfiusitatott.

A család Magyarországban nem lakván, fölöslegesnek tartjuk itt terjedelmes családfáját közölni, főleg miután azt sem tudjuk melyik D a g o b e r t indigenáltatott nálunk a következők közül. Én az előbbit tartom, tudniillik azon báró Wimpfen D a g o b e r t e t ki 1765-ben született, 1825-ig a cs. kir. lovasságnál szolgált, és utóbb mint ezredes nyugalmazva 1836. sept. 7-én Pozsonyban halt meg, özvegyen hagyván nejét Antóniát, báró Erös Józsefnek Almásy Agnestől született leanyát, kitől utóda nem maradt.

A másik báró Wimpfen D i e n e s-D a g o b e r t cs. kir. gyalog kapitány volt, és Bécsben 1845-ben szinten magtalanul halt meg, özvegye sárdi Somsich Jankától († 1849 aug.) nem maradvan gyermeke. És igy akár egyik akár a másik honfiusitatott, a törvenykönyv szerint a honfiusitatott ag kihalt.

Vinárszky család. Haczay Mária, ki anyai ágon az ovari és szent-miklósi báró Pongrácz családból eredt, egymas után ket cs. kir. századosnak volt neje, ugymint Vinárszky Janos-Károlynak és utóbb Polszter Ferencz-Károlynak, mint ezek özvegye folyamodott Mária-Terézia királyasszonyhoz mindkét férjétől származott fiainak megnemesítése végett, melynek fogva fiai V i n á r s z k y J á n o s, és P o l s z t e r K á r o l y nevezett királyaszszony által Bécsben 1763. máj. 31-én kelt czímeres nemeslevélben magyar nemességre emeltettek, és nemes-levelök 1763. nov. 9-én Trencsén megye közgyülésen ünnepélyesen kihirdettetett. [2])

Czimerök négy részre osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvarba benyuló pánczélos kar kivont kardot villogtat, a 2. és 3-ik kék udvarba benyuló aranymezü kar iró tollat tart. A paizs fölötti sisak koronáján egymással keresztbe helyezett, pánczélos, és aranyruhás kar kivont kardot és tollat tart. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3])

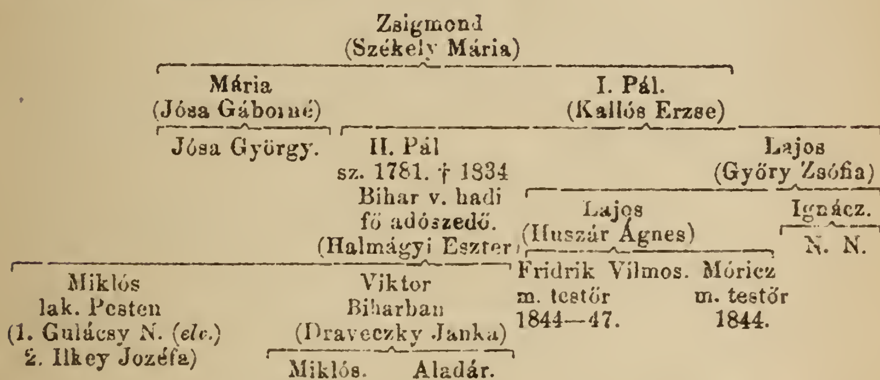
[1]) 1840. 51. törv. cz.

[2]) Az eredeti armális szerint.

[3]) Ugyan onnan, és Coll. herald. nro 48.

Nevevett Vinárszky János 1768-ban még a Trencsín megyei Révfalu helységben lakott, utóbb ott nyoma sincs. [1])

Vincze család. (Felső-Vályi.) Nevét Vinze alakban írja. Gömör megyéből ered, melynek F.-Vály helységéről irja előnevét, és ott a Vincze család most is birtokosnak iratik. [2]) Alitólag a Szilassy és Vágássi Botka [3]) családokkal egy vérből ered, de úgy hiszem — csak leány-ágon A mult század elején élt Vincze Zsigmond, kitől a családfa következő:

II. Pál birtokos volt Bihar megyében Jankafalván. Bihar megyének 1825. aug. 8-ig hadi főadószedője volt. Meghalt 1834-ben. Egyik fia Miklós előbb jankafalvi birtokos, most Pesten lakik.

A család egyik tagja Vincze Péter, ki nincs a családfán, (tán Ignácznak fia?) 1825-ben és 1828—35-ben esküdt, 1837. alszolgabiró volt 1841-ig.

Vincze család. Nógrád megyei czímerleveles nemes család. Ősi fészke azon megyében Rimócz helysége, hol a terjedelmes családból Vincze idösb I. Mátyás és ifj. II. Mátyás 1696. jun. 20-án Sz.-Mihályon kelt manumissionalis levélben regőczi Huszár Imre volt földes uroktól felszabadíttatván, nevezett idösb Vincze I. Mátyás és általa fiai I. Pál és I. Péter 1698. junius 3-án I. Leopold királytól czímeres nemeslevelet nyertek, mely azon évi septemb. 30-án Nógrád vármegye szécsényi gyűlésén kihirdettetett. [4])

---

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Fényes Geogr. szótár IV. 259.

[3]) Vagy tán azon Botka máskép Vincze családból eredt, melyről mint Nógrád megyében honosról alább van emlékezet.

[4]) Nógrád megyei 1726—1755 évi jegyzőkönyvek szerint.

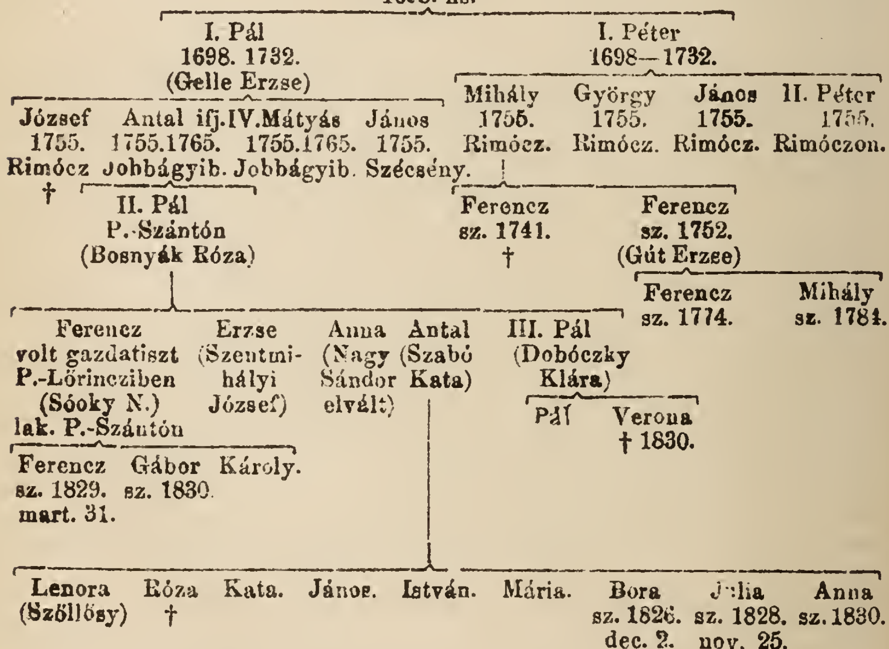
Az 1726. évi nemesi vizsgálatkor produkálták nemességöket Pál és Mátyás az 1698. évi armális alapján.

1732-ben a nemesi vizsgálatkor produkálták nemességöket Pál és Péter, mint a nemeslevelet atyjokkal I. idősb Mátyással közösen szerzők; ugyan ekkor produkált II. ifjabb Mátyásnak, ki a manumissionalisban részesült, fia János is, mivel azonban a nemeslevélben sem nevezett atyja, sem ő beiktatva nincs, csak a szabadosok sorába iratott.

Az 1755. évi nemesi vizsgálatkor a nemesi lajstromba irattak a táblán látható I. Pál és I. Péter-nek fiai mind, kik közül Antal és ifjabb IV. Mátyás akkor Jobbágyiban, a többiek Rimóczon székeltek. Söt ekkor III. idősb Mátyás-nak (különben csak szabados) fiai is a nemesek sorába jutottak.

A családfa az I. vagy idősb Mátyás, és II. vagy ifjabb (szabados) Mátyás utódaira nézve a következő I. és II. táblán látható.

I. tábla.

II. tábla

ifj. II. Mátyás
1696. szabados.

János
1732.

Tamás sz. 1725. Rimóczon. — III. ör. Mátyás sz. 1728. Rimóczon 1755.

III. ör. Mátyás gyermekei:
Péter sz. 1732. — Mihály sz. 1736. † — V. Mátyás sz. 1744. Rimóczon. — Mihály sz. 1747.

V. Mátyás fia:
Mihály sz. 1765. Rimóczon. (1. Gút Erzse 2. Horváth Dora)

Mihály gyermekei:
1-től Mátyás sz. 1787. — 2-tól Mihály sz. 1796. — Miklós sz. 1805.

Az I. táblán állók közül II. Pál Bosnyák Rozáliát vévén nőül Pusztán-Szántón örökösödött, hol ágának egy része, főleg fiának Ferencz-nek utódai most is birtokosok.

A II. táblán állók utódaikkal együtt az ősi fészekben Rimócz helységben élnek.

A család czímere, — mennyire egy némely családtag pecséte szerint következtethetni, — a paizs kék udvarában könyöklő kar kivont kardot tartva; ugyan az a paizs fölötti sisak koronáján is.

Vincze család. (Máskép Botka.) Szintén Nógrád megyében találjuk az 1755. évi nemesi öszveirásban Botka máskép Vincze Mihályt Becske helységben. Azonos-e a fölebbi családdal? nem tudjuk. Ez ágból származott Vincze Károly, 1832. körül Nógrád megyei írnok és tiszt esküdt, utóbb (1843.) Somogy megyében gazdatiszt. Czímerűl a paizsban, és a fölött kardos griffet használt.

Az 1755. évi nemesi összeirásban [1]) csupán Botka néven találjuk a megyébe jövevény nemesek közt Botka Mátyást és Istvánt, továbba Botka Jakabot Hont megyének 1755. évi aug. 7-én kelt nemesi bizonyítványával, de e család ivadékai-e? meg nem mondhatjuk.

Vincze család. (Szent-györgyi †) Veszprém vármegye legrégiebb kihalt családainak egyike, mely azon megye Szent-György

[1]) Nógrád megyei 1755. évi jegyzőkönyv.

helységről irta előnevét. Törzsük — úgy látszik — V i n c z e, kitől a családnév. 1434-ben Tamásnak (ki V i n c h é nek is neveztetett), és B á l i n t-nak a táblán álló fiait a sz.-fejérvári keresztesek conventje a veszprémi káptalan által javai bitorlásától tiltja. [1]) Az oklevél szerint ily táblázat szerkeszthető:

Vincze
de Sz. György.

Tamás dictus *Vinche*		Bálint.			
László 1434.	János 1434.	István 1434.	Miklós 1434.	Imre 1434.	Péter 1434.

Tamás fiai László és János 1415-ben Zsigmond királytól kaptak czimerlevelet. [2])

Vincze család. Vincze J ó n á s és G y ö r g y 1720-ban sept. 13-án III. Károly királytól kapta czimeres nemeslevelét. [3])

Czímere a paizs kék udvarában fölfelé nyúló pánczélos kar, aranymarkolatú meztelen kardot tartva, melynek hegye a paizs alyját érinti. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl kivont kardot tartva. Foszladék jobbról és balról ezüstvörös.

Vincze nevű család Zemplin megyében is a nemesek sorában áll. [4])

Ugocsa megyében a Vincze család egyike azoknak, melyek 1750-ben Péterfalva, Forgolány és Tivadarfalvára nádori új adományt kaptak, [4]) és e század elején közülök J ó z s e f és G y ö r g y Forgolányban, J á n o s Dabólczon, M i k l ó s Fertő-Almáson volt közbirtokos. [5])

Vincenti család. Vincenti F e r e n c z 1719. sept. 23-án III. Károly királytól kapta czímeres nemeslevelét. [6])

Czímere a paizs kék udvarában zöld halmon álló meztelen nemtő, ágyékán fehér fátyollal fedve, melyet félkörben feje fölött tart. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny közt fehér egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [7])

Windisch család. Régi Löcse városi család, melynek elei kö-

[1]) Fejér, Cod. dipl. tomo X. vol. 7. p. 589—591.
[2]) Nagy Imre stb. Hazai okmánytár II. köt. 204.
[3]) Coll. herald. nro 440. Adami Scuta gentil. tomo XIV.
[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 120.
[5]) Szirmay C. Ugocsa, 124. 129. 157. 175.
[6]) Coll. herald. nro 387.
[7]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

zül ismeretes János, ki 1626-ban Wittebergben tanult. [1] Ennek utóda (talán fia) György 1658-ban Löcsén tanácsnok, leánya Fides azon évi nov. 27-én Tót-prónai eredetű Lang Illés iglói tanitóhoz ment férjhez. [2]

E család egyik utóda az ismeretes Windisch Károly-Gottlieb, ki Pozsonyban született 1725. jan. 28-án; és kitanulván iskoláit, ott 1768-ban senatorrá, utóbb a város kapitányává, végre polgármesterévé lett. A tudományos téren német nyelven kiadott történelmi munkái, Ungrisches Magazin folyóirata és szerkesztett hirlapja által ismeretes lett. Meghalt 1793. mart. 30-án. [3]

Tán ő, vagy elei kapták azon nemes czimert, mely a Pozsony megyei nemesek kiadott czimerei közt látható, — t. i. a paizs függőlegesen kétfelé oszlik, a jobb oldali arany udvarban piros téren természetes szinü szarvas ágaskodik, a baloidali osztály négy rendes udvarra oszlik, az 1. és 4. fekete, a 2. és 3. arany szinü. A paizs fölötti sisak koronájából szintén szarvas emelkedik ki, két felöl két elefánt-ormány között, melyekből a jobb oldali vizirányosan félig arany, félig fekete, a másik félig fekete, félig kék. Foszladék mindkét oldalról arany-fekete. [4]

Windisch Leopold kir. tan. Pest város fő orvosa, meghalt 1842 ben kora 75. évében.

Egyéb iránt Windisch Lajos Nyitra megye fő orvosa az ujabb időben 1824-ben I. Ferencz király által nemesitetett meg, és armálisa Nyitra megyében 1824. nov. 9-én hirdettetett ki. [5]

Windischgrätz család, (herczeg.) Régi osztrák nemes család Eldődei közül már Windischgrätz Ádám 1655-ben az országgyülés 119. törv. czikkelye szerint magyar honfiusitást nyert; de ága kihalt. Ennek tán nővére volt W. Mária-Magdolna, Balassa Simon neje, kinek rokonaivali ügyének megvizsgálására az 1659. évi 124. törv czikkben a nádor utasitatott.

A múlt században József-Ferencz az 1751. évi országgyülésen a 40. törv. czikkben nyert ujólag honfiusitást.

A családfa [6] ez:

---

[1] Bartholomaeides Memoria Ungarorum 130. 171.

[2] E nászünnepélyre kiadott „*Neogamarom Bigae*“ czim alatt.

[3] Kölcsy Vincze K. és Melczer Némz. Plutarkus III- 133 - 143

[4] Burgstaller Coll Insignium.

[5] Nagy József Nyitra vármegye 69.

[6] Schönfeld Adelslex. I. 41. és góthai Geneal. Taschenbuch.

Bertalan
báró
(b. Heberstein Anna-Sid.)

Gróf Gotlieb
1658
(3. gr. Saurau M.-Teréz)

Leopold Ján.-Vikt.
sz. 1686. † 1746.
haagi követ
(gr. Strassoldo Mária)

II. Leopold-Kár. sz. 1718. † 1746. (gr. Khevenhiller Mária-Anna) | M.-Teréz sz. 1715. † 1716. | Amade-Gásp. sz. 1717. † 1719. | Károly-Józs. sz. 1727. † 1749.

(II. Leopold-Kár. gyermekei:)
Gotlieb sz. 1743. † 1744. | József-Mikl. sz. 1744. † 1802. (gr. Erdődy Jozéfa) | Leop.-József sz. 1745. † 1746.

(József-Mikl. gyermekei:)
Kár. Rajm. sz. 1761. † 1791. | Józs.-Laj sz. 1769 † 1791. | Teréz sz. 1774. (hg. Arenberg Ernő) | Zsófia sz. 1784. (h. Löwenstein Kár.) | Euláiba sz. 1786 | Alfréd sz. 1787. † 1862. tábornagy (h. Schwarzenberg Eleonora) | Adél sz. 1788. (h. Auersperg Vilmos) | Weriand sz. 1799. (h. Lobkovitz Mária)

(Alfréd gyermekei:)
Alfréd sz. 1819. (h. Lobkovitz Mária) | Leop.-Viktor sz. 1824. volt alezredes. | Auguszt sz. 1828. alezredes (gr. Nosticz Vilma) | Lajos sz. 1830 | József sz. 1831. | Matild sz. 1835.

(Alfréd sz. 1819. gyermeke:) Alfréd sz. 1851.

(Auguszt gyermeke:) M.-Eleonora sz. 1855.

(Weriand gyermekei:)
Károly-Vincze sz. 1821. | Hugo sz. 1823. (h. Mechlenburg Schwerin Luiza) | Gabriella sz. 1824 (gr. Schönburg Fridr.) | Erneszt sz. 1827. | Robert sz. 1831.

I. Alfrédtől kezdve, ki tábornagy, s 1849. tavaszig a magyar ország ellen küzdő cs. hadsereg vezére volt (m. 1862.), a család tagjai nagyobbára katonai palyán szolgálnak.

Winckler család. (Winckelsteini.) Szepes és Sáros vármegye birtokos családa. Utóbbi törzse Winckhler János-Ábrahám, ki nejével Toporczin Máriával, — úgy testvéreivel Winckhler Herman, Ábrahám, András, Mátyás, Vilmos és Jakabbal együtt nemesi kiváltságaikban, — melyeket elődük Winkler Mátyás még II. Mátyás királytól nyert, — I. Leopold király által 1669. mart. 20-án megerősítettek, és ezen czimeres nemeslevelök azon évi april 6-án Szepes megye Lőcse sz. kir. városban tartott közgyűlésén kihirdetett.

A nevezettek közül András Szepes vármegye Szombathely (Georgenberg) városában 1680-ban polgár és mészáros, 1688. városi tanácsos, 1692. biró volt. Meghalt 1711-ben, mint a szepesi XIII város — akkor lengyel uralom alatti — kiváltságos kerület grófja. 1680-ban nőül vette Krausz András Szepes-Szombathelyi mészáros és városi tanácsos özvegyét, Kiszely Boldizsárnak leányát Ágnest, kivel következő családfát [1]) alkotott:

I. András
† 1711.
(Kiszely Ágnes † 1716.)

Mátyás-Józs. sz. 1682. † 1719. szepesi olv. kanonok. — Zsuzsa sz. 1683. — II. András sz. 1686. szepesi kanon. — Éva sz. 1688. — I. Márton sz. 1690. † 1759. (1. Berzeviczy Zsófia 2. Raszlaviczy Julia † 1763.)

I. Márton gyermekei: 1-től III. András sz. 1712. katona. — Boldizsár sz. 1715. pap. — Kata (Tahy András) — Mária (Melczer Imre) — 2-tól I. Sándor † 1798. Sáros v. főügyész (Sajghó Róza) — Julia (Dessewffy Miklós)

I. Sándor gyermekei: Fülöp sz. 1762 † 1812. kir. ügyész. — Julianna sz. 1765. (szinyei Merse Sándor) — Mátyás-Gáb. sz. 1770. † 1849. (1. N. N. 2. Bakalár Kata) — Elek sz. 1778. † 1834. (Berthóty Mária) — IV. András sz. 1779. † 1843. Sáros v. főügyész (Dessewffy Zsuzsa)

Mátyás-Gáb. gyermekei: 1-től Anna sz. 1808. (Kummer József kassai 30-dos) — Miksa Abauj v. sebορvos † — 2-tól István sz. 1834. (Kossuth Ottilia)

István fia: Lajos sz. 1862.

Elek gyermekei: Sándor sz. 1807. † 1861. (Jekelfalussy Szidónia) — Mária sz. 1809. † 1855. (Munkácsy Ferdinánd) — Bertalan sz. 1818. él. (1. Semsey Mária 2. Kapy Mária)

Sándor gyermekei: Gyula sz. 1844. — Manó sz. 1845. — Pál sz. 1850.

Bertalan gyermekei: 1-t. Ilona. 2-t. Ádám. Bertalan. Marg.-An.

IV. András gyermekei: Imre sz. 1814. Temesi alisp. (Radványi Paulina) — Mihály sz. 1815. pap. — Ludmilla sz. 1817. (Tahy Gusztáv) — Lajos sz. 1818. † 1861. Pisában. — Kálmán sz. 1819. él. — Klementina sz. 1820. (Semsey Jenő) — József sz. 1823. (Máriásy Anna) — János sz. 1827. él. — Antal sz. 1829. (Péchy Anna) — V. András sz. 1831. (Ghillányi Mária) — Benő sz. 1835. él.

Imre gyermekei: Ida. Arpádia. Mária.

József gyermekei: Margit sz. 1860. — Éva 1862. — József 1863.

Antal leánya: Mária sz. 1862.

V. András fia: Lajos sz. 1862.

[1]) Családi közlés szerint.

A családfa élén álló I. András szepesi kerületi grófnak két megnevezett leányán kivül, kikről semmi tudomás, három fia maradt. ú. m. a) Mátyás-József előbb esztergomi kanonok szász Ágost-Kerestély primás oldalánál, 1710-ben már szepesi olvasó kanonok, szent-jóbi apát, egy szerencsétlen pisztoly-lövés folytán meghalt 1719-ben. b) András szintén szepesi kanonok 1720-ban. c) Márton, a Rákóczy zavarok idejében Pozsonyban tanúlt, utóbb Sáros megyébe telepedett, és a Winkler család sárosi ágának alapitója lett: kétszer nősült, első neje Berzeviczy Boldizsárnak Palugyay Évától született leánya Berzeviczy Zsófiá volt, kitől gyermekei Katalin Tahy Andrásné, Boldizsár Pozsony megyében Horvát-Gurában plébános, és III. András volt katona a porosz király szolgálatában, honnan 1741-ben vissza térve az Andrássy nevet viselő magyar ezredbe századosi ranggal lépett, 1771-ben mint nyugalmazott élt Majlandban, a római kapunál, sz. Lalimerius egyház kerületben, mikoron ismeretlen nevü olasz születésü, nejétől két hajadon leánya és két fia élt, ezek egyike Gáspár 21 éves velenczei szolgálatban, a másik Károly, az ifjabb, atyja mellett tartózkodott, ezeknek utódairól a családnak semmi tudomása. I. Mártonnak második nejétől Raszlaviczy Júliatól († 1763.) a táblán látható két leánya és egy fia Sándor maradt.

I. Sándor 1767-ben Sáros vármegye főügyésze volt, utóbb Magyarország felső részeiben királyi ügyész. Mint szélhüdött, nyugalmazva meghalt Sáros megyében Magyar-Raszlaviczán 1768-ban. Nejétől csik-szent-tamási Sajghó Jánosnak Semsey Katalintól született leányától Sajghó Rozáliától következő öt gyermeke maradt:

a) Fülöp, a mislyei és boroszlói tanulmány-alapi uradalmak ügyvéde, meghalt Eperjesen 1812-ben nőtelenül.

b) Juliánna szinyei Merse Sándornak neje, ki az esztergomi káptalan Abauj megyei széplaki urodalmában gazdatiszt volt.

c) Mária-Gábor, 1809-ben a Sáros megyei nemesi felkelő seregnél százados, lakott és meghalt Abauj megyei Himi birtokán 1849-ben. Fia István szintén ott lakik jelenleg is. Ennek nejétől udvardi Kossuth Etelkától (Kossuth András egykori Zemplin megyei főjegyző utóbb tiszántúli kerületi táblai ülnök és Kácsándy Petronella leányától) fia Lajos szül. 1862-ben.

d) Elek Sáros megyei andrás-vágási birtokán lakott. Meghalt 1834-ben. Nejétől Berthóty Máriától (Berthóty Gábor és Raszlaviczy Mária leányától) három gyermeke született, ú. m. 1) II. Sándor

ügyvéd Sáros megyei András-Vágáson, később Hermányban, az 1848. évi forradalmi zavarok közben elmebetegségbe esvén, meghalt 1861-ben Nagy-Váradon, hová neje Jekelfalussy Szidónia (ki Szepes megyéből Jekelfalussy Ignácznak esztelneki Jancsó Annától született leánya volt) a táblán álló három fia neveltetése végett lakását át tette. 2) Mária, mint Munkácsy Ferdinánd Sáros vm. Hrapkói birtokos neje mhalt 1855-ben gyermektelenül. 3) Bertalan, 1849. és 1861-ben Sáros vm. alszolgabiró volt. Lakik Ábrahámfalvi birtokán. Első neje Semsey Mária (Semsey Pál Sáros vm. egykori szbiró és Péchy Ilona leánya) második neje Kapy Mária, (Kapy István Sáros vm. egykori fő szbiró, főjegyző, másod alispán 1838 ban, és 1855-ben zempleni cs. kir. megyei főnök és Bánó Amália leánya) kiktől gyermekei a táblán láthatók.

c) IV. András a Sáros megyei felkelő nemes seregben kétszer vett részt, 1812-ben Sáros vm. al, 1816 ban főügyész 1843. évi január 14-én történt haláláig. Lakott Raszlaviczán. Neje 1813. óta Dessewffy Zsuzsanna (Dessewffy Imre Sáros megyei volt követ és alispán és Podhorányi Klára leánya) ettől 15 gyermeke született, közülök tizenegy nagykort élt és kilencz most is él, mint következnek:

1) Imre, 1838-ban Temes megyébe telepedett, mint magán és megyei tisztbeli ügyvéd, 1848-ban ott főszolgabiró, 1849-ben másod alispán lett. A forradalombani részvéte miatt 1849. octoberben nyolcz évi várfogságra itéltetett, azt részint Péterváradon, részint Aradon tölté 1854 ig, midőn april. 16-án kegyelmet nyert. Ez után egy ideig Pesten a Margit-szigeten lakván, ennek történetét adá ki 1858-ban, midőn ismét Sáros megyébe szülőföldére visszatelepedett, hol az 1861. évi megyei rövid életben az alkotmányos párt részén szerepelt. 1848-ban belügyministeri engedély mellett nevét felesége Radványi Paulina után (ki Radványi Miklós és murányi Kulterer Teréz leánya Temes megyéből) *Radványi*-ra változtatta; nevezett nejétől három hajadon leánya a táblán látható.

2) Mihály az egri fő egyházi megyében Szent-István helységben plébános.

3) Ludmilla Tahy Gusztáv Sáros megyei birtokos neje 1841. óta.

4) Lajos eperjesi hat évi tanfolyam után, a bártfai katonai növeldében negyedfél évig katonai pályára képeztetetett, 1836-ban a 47-ik számú cs. kir. gyalog sorezredbe kadétúl lépett, 1844 ben lett hadnagy, 1848-ban lemondván, Velenczében a forradalmi köztársaság

szolgálatába állott és maradt Velencze feladásáig. Ezután bejárta Európa, Ázsia, Afrika részeit, majd Szardiniában, Svajczban, a máltai szigeten, végre Konstantinápolyban tartózkodott, mint genfi óragyárosok megbizottja órákkal kereskedve, 1856. végén az oroszok ellen angol szolgálatba lépett. A békekötés után ismét Stambulba települt és maradt 1859-ig, midőn mint alezredes Garibaldi alatt Nápolyban táborozott: a calabriai kiszállásnál, a volturnói csatában oct. 2-án, és a San-Lucići támadásnál kitünő magaviseleteért Victor Emánuel királytól a savoyai vitézrend lovagjává neveztetett. A volturnói csatában nyert sebek folytán katonai szolgálatából kilépett. A sok baj, küzdés, fáradalom és nélkülözés aszkórba ejték, és bár 1861-ben az Aix les Bains gőzfürdőket használá, betegsége nem javúlt. Végnapjait közeledni érezvén, hazatérhetésért folyamodott, azonban mielőtt a kegyelem megérkezett volna, távol hazájától Pizában 1861. dec. 12 én kiszenvedett, és ott eltemettetvén, sirja honfitársai által síremlékkel jelöltetett.

5) Kálmán 1845—48-ig Sáros vm. tiszt.-, 1849-ben rendszerinti alügyvéd volt.

6) Klementina, Semsey Jenő Karácsonmezei birtokos neje, meghalt 1848-ban gyermektelenül.

7) József, 1848. előtt Sáros vm. kerületi orvos, 1848-ban a 17. honvéd z. alj fő-, 1849-ben az I. hadtest törzs-orvosa.— Orvosi pályáját abba hagyva, mezei gazda lett, és 1858. óta gr. Dessewffy Ferencz összes javainak felügyelője, lakik Szabolcs vm. király-teleki pusztán. Nejétől (Máriássy Ágoston Sáros vm. alisp. és követ, és Merse Reginától leánya) Máriássy Anna, kitől a táblán látható gyermeke él.

8) János, 1849-ben Sáros vm. rendszerinti esküdt, 1861-ben alkotmányos törvényszéki ülnök, utóbb gyakorló ügyvéd Eperjesen.

9) Antal, 1849-ben mint a 20. h. zászlóaljbeli főhadnagy, besoroztatván a 27. sz. gyalog ezredbe, onnan váltság utján szabadúlt, és a cs. kir. ideiglenes adó-sorozati bizottságnál mérnök lett, majd Bécsben a politechnikumban a mérnöki tanokat tanúlta, 1861-ben Eperjesen ideiglenes tanár, jelenleg lakik az apai birtokban Raszlaviczán. 1861-ben nőül vette (Péchy Jenő eperjesi cs. kir. kerületi volt tanácsos és neje Paukovich Mária leányát) Péchy Annát, kitől leánykája Marianna szül. 1862-ben.

10) V. András 1861-ben Sáros vm. rendszerinti esküdt, jelenleg tiszt. jegyző. Lak. Eperjesen. Neje Liptó megyéből Ghillányi

Lászlónak és Moya Teréziának leányuk Mária, kitől fia Lajos a táblán áll.

11) Benjámin a selmeczi bányász akadémiát tanulta, és Erdélyben a cs. kir. vasgyáraknál Kudsirban lett alkalmazva, majd Bécsbe a cs. földtani intézethez beosztva, jelenleg ismét Erdélyben a vasgyáraknál működik.

E testvérek közül Imre, — mint említők — családi nevét *Radványi*-val cserélte föl, többi testvérei pedig szintén 1848-ban belügy ministeri engedély mellett nevöket *Kőszeghi*-ra változtaták.

Az 1669. évi nemesség megerősítő armálisban megnevezett Winkler Mátyás Pozsony megyei Dévén mvárosban lakott, 1668-ban mint gróf Concini akkori dévéni földesúr javai felügyelője. Neje kettő volt, az elsőtől (családi neve ismeretlen) születtek; a) Mátyás-Ferdinánd, b) Frigyes-Ernő, c) Anna-Elenora; második nejétől Weininger Jankától (ki 1679-ben már özvegy) született Anna-Janka kiskorú, akkor anyja gondnoksága alatt, míg az első házasságból származott és megnevezett gyermekek Mittos Pál gondnoksága alatt valának. Mátyás-Ferdinándnak fia volt József, 1789-ben budai kir. pénztárnok, kinek kétségbe vont nemessége azon oknál fogva, mert a F.-Magyar országi kir. ügyvéd Winkler Sándorral vérségi összeköttetését bebizonyítá, 1789. aug. 29-én 2506. sz. a. kiadott legfelsőbb határozat alapján megerősítetett. Tán e Józseftől származik a következő ivadék:

József
(neje N. ?)

Antal (b. Zedlitz Filippa)	Teréz (hezenfeldi s friedengrundi Hermann János)	Ferencz cs. k. nyug. ezredes Budán †	Kata Budán hajad. †	Julia Budán hajad. †
Filippa (keresztszeghi Szabó János)		Antónia (Szebenyi Ferencz)		

A táblázat szerint ezen vonal fiágon kihalt.

Voltak-e a fentebb írt Mátyás-Ferdinándnak Józsefen kivül még gyermekei? arról a sárosi ágnak tudomása nincsen.

Az 1669. évi czimereslevélben említett János 1703-ban mint Rákóczy pártján álló százados említtetik, ki — úgy látszik — Érsekujvár ostrománál esett el, előbb Zólyom várát mint 1000 főből álló csapat kapitánya védelmezé.

1711-ben sept. 21-én Winkler András szepesi kerületi gróf özvegye Ágnes, fia Mátyás szepesi kanonok közbejártával egyezségre lépett Winkler Vilmossal, kötelezvén magát 1000 for. fizetésére, mely összeget csak ugyan anyja nevében Winkler Mátyás kanonok, Winkler Györgynek (W. Vilmos fiának) 1712. jan. 7-kén lefizette; a fölvett pénzről adott kötelezvényben György, néhai Andrást bátyjának (patruus) nevezi. Ezen Vilmosnak leánya lehetett Mária, ki mint idősb nádasi Pán János özvegye Liptó megyében Nádasfalván 1769. jul. 20-án kora 78 évében meghalt, a mennyiben tudva van, hogy nevezett W. Vilmos 1726-ban Nádasfalván tartózkodott, mint egy, Nádasfalváról öcscséhez Winkler Mártonhoz Raszlaviczára irt levele tanúsítja. Azonban Vilmos és illetőleg György további ivadékáról semmi biztos tudomás a családnál nem létezik.

Még egy ágról kell megemlékeznünk. Winklersteini (vagy magyarosan winklerköi) Winkler László Erdélyben élt, innen N.-Váradra utóbb Szabolcs megyébe Geszterédre telepedett s ott halt meg 1806-ban. Származása és a fölebbiekkel összekötetése ismeretlen, de a közös predikátum e családbélinek mutatja, és a nemeslevélben megnevezett valamelyiknek utóda lehetett. Nejétől Erős Borbalától fia János született 1768. mart. 8-án, és leánya M.-Terézia 1771. mart. 18-án, kiről azonban utóbbi adat nincs, valószinűen gyermek korában elhalt.

Nevezett János a szabolcsi felkelő nemesség ezredese volt, meghalt Győrben, végrendeletében a geszterédi r. kath. egyház s paplak felépitésére 8000 ftot hagyott, mely összeget neje érkeserüi Fráter Anna lefizetvén akkori egri érsek báró Fischer Istvánnak, a kitűzött czélra fordittatott. Gyermekei voltak: a) Ignácz-László szül. 1800. febr. 8-án. b) Victória-Mária szül. 1802. febr. 28-án. c) Anna-Mária-Bora szül. 1803. april. 9-én az Uj Fejértói kath. egyház anya könyve szerint, mind a három valószinűleg korán elhalván, d) Amália-Apoll.-Veronka szül. 1805. jan. 24-én, ki jelenleg mint hiripi Szubányi Ferencz özvegye, Szatmár megyei Csengerben él, és Geszteréden most is birtokos.

A család czímere az 1669. évi armális szerint víziirányban kétfelé osztott paizs, melynek felső nagyobb udvara kék, az alsó vörös, ez utóbbinak alján háromszegü alakban ezüst rostély emelkedik a kék udvar közepeig és azon arany koronából pánczélba öltözött szakállás vitéz emelkedik, fején strucztollas korona díszlik, balkezét csipőjére helyezi, a jobbikban kivont kardot tartva. A paizs fölötti si-

sak koronájából az előbbihez mindenekben hasonló vitéz emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Vinkler-család. Vinkler Imre 1801-ben I. Ferencz királytól kapott czimeres nemeslevelet.

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren balra fordúlt testtel álló koronás arany galamb, fejét jobbra fordítva, szárnyait szét nyitva, és csőrében három száll piros rózsát tartva, fölötte a jobb szegletben arany csillag ragyog, sugárait a galamb fejére ömlesztve. A paizs fölötti sisak koronáján két egymással keresztbe helyezett pánczélos kar könyököl, a jobb oldali kigyót, a baloldali kivont kardot tartva. Foszladék mindkét oldalról aranykék. [1])

Vinkovich család. Közülök Vinkovich Benedek 1631-től zágrábi püspök 1637-ig. [2])

Vinnay család. *Lásd Eödönffy, Nagy-Mihályi és Sztáray családokat.*

Virágh család. Virágh István 1657-ben I. Leopold királytól kapta czímeres nemeslevelét, mely 1658-ban Soprony vármegyében hirdettetett ki.

E családból Istvánnak unokája volt Ferencz, kinek fia György 1763. febr. 17-én kapott Soprony vármegyétől nemesi bizonyítványt. E családból nevezett Ferencznek fiától származtatá magát a Nógrád megyében Szécsényben élt Virág család, [3]) melyből Ferencz Nógrád megye főmérnöke Soprony megyétől nyervén nemesi bizonyítványt, azt Nógrád megyében 1832. januar 21-én kihirdetteté testvérével Jánossal együtt, unoka öcsesei József 1842. máj. 12-én, [4]) Márton bártfai lakos pedig 1846. nov. 17-én [5]) ugyan ez alapon publicáltattak.

A családfa így szerkesztetett:

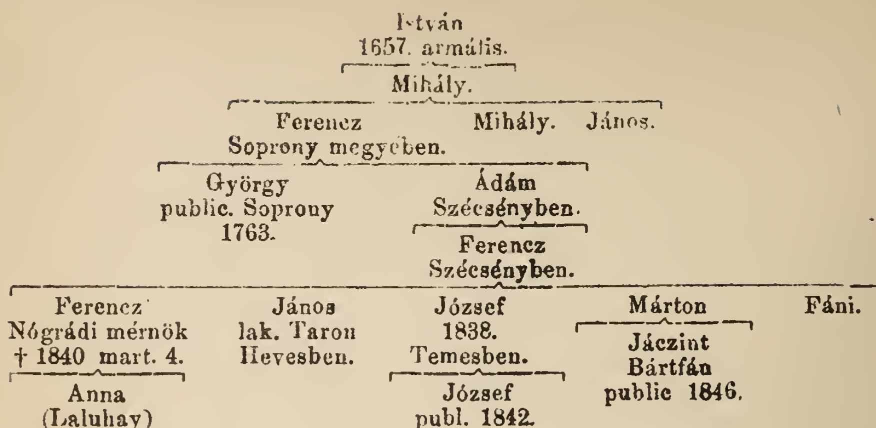
[1]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[2]) Pray, Hierarchia I. 257. II. 360.

[3]) A leszármaztatás szerint Ferencznek fia Ádám költözött volna Nógrád megyei Szécsénybe, csak hogy a szécsényi matrica szerint Ádám is Szécsényben születtett és ott tősgyökeres volt.

[4]) Nógrád megyei jegyzőkönyv 1842. évi 861. sz.

[5]) Ugyan ott 1846. évi 3394. sz.

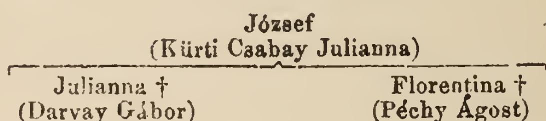

Czímerök a paizs kék udvarában fészkén ülő és fiait melle vérével tápláló pellikán.

Fejér vármegyében a múlt században Káloz helységben laktak Virág Pál, István és Sámuel, kik azon megyétől 1745. jul. 19-én nyert nemesi bizonyitvány mellett nemességökben a vizsgálat alkalmával megmaradtak. [1])

Trencsín vármegyében Virág máskép Tanhauser név alatt az 1690. évi nemesi összeirás szerint Bicsén lakott nemes család. [2])

Virág család. (Kügyi.) Kraszna vármegye családa, hol főleg Zovánban székel. Egyik ága József által Szatmár megyébe Pettyénbe szakadt, hol e József leányaiban kihalt. Ivadéka így áll:

A család ref. vallású.

Virágos család. (Dancsházi.) Ismert törzse Virágos György, ki 1687. dec. 5-én I. Leopold királytól dancsházi birtokára adományt nyert. [3]) Utóbb ismét Batthyány Lajos nádor új adománya folytán a család Dancsházán 1754. jun. 6-án statuáltatott. Családfája [4]) következő:

---

[1]) Fejér várm. levéltár.

[2]) Szontagh Dán. közl.

[3]) Bihar megyétől 1688. máj. 22. Sz. Jóbon kelt nsi bizonyítvány.

[4]) Ugyan attól 1748. sept. 25. V.-Olasziban kelt nsi biz

György
1687.

Pál. — István — II. György Nádudvaron.

István:
I. András
sz. 1748. † 1812.
Békesi főperceptor
(Zliuszky Anna † 1834.)

I. András gyermekei: Sándor † 1860. Békesi főpercept. (1. Beliczay Karolina † 1831. 2. Sztriha Janka) — József sz. 1791. † — II. András † — Júlia † — János h. mérnök sz. 1809. † 1832.

Sándor gyermekei: József † — Emilia sz. 1825. — Károly

I. András egykor 21 évig a Máriássy gy. ezredben közvitéz, majd hadnagy, utóbb Békes Csanád vármegye főadószedője és táblabirája, adományos nemességéről 1792. dec. 3-án Bihar megyétől nemesi bizonyítványát Békes megyében 1793-ban [1]) fiainak Sándornak és II. Andrásnak neveikre nézve is kihirdetteté.

Nevezett Sándor 1809-ben a Békes megyei felkelő nemes seregnél főhadnagy, utóbb a b. Frimont huszár ezredben ugyan az, katonai pályájáról lemondván, Békes megyénél hosszú ideig viselt rendsz. esküdtségből főadószedővé és táblabiróvá lett, és a pénztárt ernyedetlen buzgósággal kezelvén, közbizalmat aratott. 1853—4-ben Gyulán főbiróságot viselt. Meghalt 1860. sept. 20 án kora 70. évében. Gyermekei közül csak egy leánya maradván.

Testvére János hites mérnök 1831-ben iktatatá magát [2]) a megyei nemesek sorába, meghalt 1832 ben.

Viravay család. Viravay Ferencz 1686-ban I. Leopold királytól kapott czímeres nemeslevelet. [3])

Czimere a paizs kék udvarában zöld dombon fészkében ülő és fiait melle vérével tápláló pellikán. A paizs fölötti sisak koronáján vörös ruhás kar könyököl, kivont kardot tartva, két kiterjesztett sasszárny között, melyekből a jobb oldali vizirányosan félig kék, félig arany, a másik félig ezüst, félig vörös. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [4])

Virga család. Kihalt család, melynek meseszerű történetét saját följegyzései szerint [5]) következőleg találjuk:

[1]) Békes várm. jegyzőkönyv 1792. évi 369. sz.
[2]) Ugyan ott 1831. évi 189. sz.
[3]) Coll. herald. nro 836.
[4]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.
[5]) Décsy Lajos közléséből a tót nyelven írt hiteles másolatokból.

Virga Mátyás írja magáról, hogy Stibor Erzsétől származott, és Ziska ellen küzdvén annak a meskói hegyen (na meskovskem vrsku) szemét kilőtte; ugyan e háborúban — ugymond — 1433-ban küzdött fia Virga Mátyás is.

E II. Mátyásnak két fia volt: Imre és József. Imrének felesége Jakussich Karolina, kinek — ugymond — a vörösköi és szrnyei urodalomból rokonai az osztály részt kifizették, adván neki félmérő pénzt halmozva aranyban ezüstben egyaránt. „Mi Imre és József — ugymond — [1]) az ellenség ellen szerencsésen küzdvén, nevünket aranyon kiverve ajándékba kaptuk, mit jelként kalapunk mellett kellett hordanunk."

Imrének fia János szerencsésen küzdvén az ellenség ellen, Mátyás királytól nyerte nemessége megerősítését és a birtok-örökjogát 1471-ben. [2])

Jánosnak fiai Imre és József Schula János sógorukkal (Zsófia férjével) egy nagy háborúban (hol és mikor? — nincs följegyezve) Frigyes herczeg életét megmentették, egy lóbőrben kivivén őt. [3])

Imrének (a II-diknak) fia János feleségével Urbanovszky Katával nemzette III. Jánost, II. Józsefet és Juliannát Décsy István nejét.

II. Józsefnek fia István volt, ki családja ezen történetét utódai számára irásban hagyta. [4])

Ezen utolsó István 1738. oct. 2-án Beczkó város tisztikara előtt tett és megerősített végrendeletében magáról azt irá: hogy 18 évi katonai szolgálat után visszatérvén Beczkó városába, látván a nyomort és üldözést, melyet Levaran török okozott, kinek Beczkó vára 3 évig az uradalommal együtt alá volt vetve, miután nagy összeg pénzért is legyőzésére senki nem vállakozott, ő — úgymond — mint volt katona tiszt kuglizván vele, a város szolgái segélyével kivégezte őt.[5]) Ezen

[1]) Furcsa, hogy e családi származtatásnál az iromanyokban már e 3-dik ízig mindig első személyben beszélnek magokról. Még furcsább, hogy ennyi kitűnő (vagy kirivó) tettből a história semmit sem vett át; nem is ösmerte a Virga családot, mely ily följegyzések által naivúl igyekezett emlékezetét megalapitani memoir-jaiban.

[2]) A memoir-ban 1571. év áll, de hibásan, tehát Mátyás korára illesztve, kijavítám.

[3]) Ez is megjárja leleménynek; de így eléadva, hitelesnek nem tartható.

[4]) E szerint a közlésből nem érjük azt, hogy lehetett ezen emlékirásban Mátyásnak és fiának I. Imrének is a maga nevében így szólani: *én Mátyás* stb.

[5]) Ezen valószinűtlen mese épen lerontja emez egész családi memoir hitelét, és azokat ügyetlen hóbortos szüleményeknek bélyegezi.

tettemért — úgymond ő, — sem az uradalomtól sem a várostól semmi jutalmat el nem fogadtam, csak azt kötöttem ki, hogy nekem és utódaimnak a városban örökös kiváltságunk legyen, miután pedig figyermekeim nincsenek, leánya Anna és utódai a Virga nevet viseljék.“

Mind ezen eléadás annál kevésb valószinüséggel bir, mivel a Virga családot Trencsin vármegye nemesi összeirásában nem találjuk; de nem találjuk főleg az 1748-ik évi jegyzőkönyvben sem, a midőn legalább István, vagy nevét viselő leányainak az irottak alapján ott kellene lenniök. [1]) Ezek szerint, ha állna is a következő családfa, az csupán a mellé szőtt regényes történelem és kiváltságos állapot nélkül lenne figyelembe vehető, hahogy a chronologia maga is meg nem döntené. [2]) A családfa a fölebbiek szerint következő:

Virga N.
(Stiborius Erzse)

I. Mátyás. 1433.

II. Mátyás.

I. Imre (Jakusich Karolina) | I. József.

I. Imre gyermeke: I. János 1471. (Majláth Teréz)

I. János gyermekei: II. Imre | II. József. | Anna (Timony Ferencz) | Kata (Maloveczky János) | Zsófia (Schula János) | Magdolna (Décsy Benedek) | Mária (Ujhelyi Mátyás) | Zsuzsa (Podhragyai István)

II. Imre gyermeke: II. János (Urbanovszky Kata)

II. János gyermekei: III. János. | III. József | Julianna (Décsy István)

III. József gyermeke: István 1738. (Stefanovjech Kata)

Virosztay család. Trencsin vármegye nemesi összeirása szerint 1658. és 1666-ban Dezsericzen lakott. [3])

---

[1]) Még nevezetesebb és hihetlenebb tartalmára nézve Kőszeghy Imre Trencsin megyei szolgabiró 1785. évi oct. 11-én tett vallomása, mely szerint ő 900 éves zsidó és görög nyelven irt Virga leveleket vett át, melyekben Virga Dániel a család törzseül emlitetik, más leveleket magyar nyelven 500 éveseket, a harmadik csomóban Virga Imre és Jakusith Karolinától, a negyedik csomóban Virga Istvántól eredteket. Ezek fonák koholmányok lehettek.

[2]) Azonban sem a Stibor, sem a Jakusith családnál ezen összeköttetésről adatokat nem találhatni; és annálfogva ezen összeköttetés is csak mesévé törpül. 1433-tól 1471-ig négy iz él; ettől 1738-ig meg csak öt. Nevetséges história!

[3]) Szontagh Dán. közl.

Virtisz család. Trencsín vármegye nemessége sorában találjuk a XVII. században, midőn M á r t o n azon megye előtt 1685-ben czímeres nemeslevelét kihirdetteté. Neve Vrtisz név alatt is előfordúl. Utóbb azon megyében nyoma sincs. [1])

Visa család. (Mátai †) Ugy látszik, kihalt; legalább most e családból senkit sem ösmerünk. 1685-ben élt mátai Visa J á n o s gyöngyösi segéd lelkész, ki 1685. évi aug. 17-én Nógrád megye gyülésén a pozsonyi káptalannak azon évi (feria 5. prox. port Dnicam Jubilate) átiratában egy I. v. sz. László király nevére 1092. évre szóló koholt oklevelet iratott át, mely szerint állítólag Visa Márton mesés dicső tetteiért kapta volna nemességét. [2])

Wisky család. (Rettegi, tööki és röödi) Erdélyi nemes család, e három előnévvel, melyek közül R e t t e g Belső-Szolnok, T ö ö k Doboka, R ö ö d Kolos megyében fekszik; azt hiszem még is, e három név mellett is egy törzsü család az egész Wisky nemzetség, annál is inkább, a mert rettegi Wisky-ek egy nagy részét is Doboka megyében találjuk hívatalban, így: G y ö r g y 1675—77 ig 1678—92-ig, másik G y ö r g y, ki már Sárvárról is irta elönevét, 1720—24-ig, J á n o s (de eadem) 1726—45. voltak Doboka megye főjegyzői. A második J á n o s 1724—26. alispán is.

1770 ben rettegi Wisky G y ö r g y anyai jogon Doboka megyei Sárvárott is birtokos, ugyan ott már 1701—2-ben is másik G y ö r g y.

1786 ban P á l Zilahon főpénztárnok, czímere pecséte szerint a paizs kék udvarában egyik lábával golyón álló daru.

1800-ban él W. M ó z s e s és neje légeni Baróthy Károlina.

1827. P á l Közép-Szolnok megyei derékszéki ülnök, szolgabiró és árvaszéki elnök.

P é t e r 1837-ben Közép-Szolnok megyei orsz. gyül. követ. lak. Ardón, a m. biztos. társ. ügyvivője. Tán más P é t e r az, ki Galgón él, és neje Bajnay Lajosnak leánya Róza Lampertről.

G y ö r g y 1846-ban Köz. Szolnok várm. követe és föispáni helytartója, neje Záborszky Mária, testvérei J ó z s e f (meghalt) és A n n a.

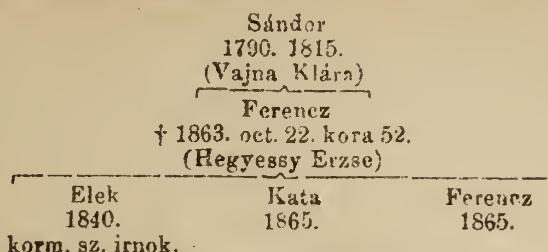
Rettegi Wisky S á n d o r 1790. aug. 8-án vette nőül M.-Cseszt-

---

[1]) Trencsín várm. 1685. évi jegyzőkönyv. 464. és 465. lap. Közli Szontagh Dán.

[2]) Nógrád megyei 1685. évi jegyzőkönyv. — Fejér Cod. dipl. tomo I. 472—480. közli e levelet, hamis koholmánynak bélyegezve, átvéve Batthyány Leges Eccles. I. 441. lapjáról, hol szintén hamisnak jelöltetik.

véről pávai Vajna Klárát, 1810—1815-ben Kolos várm. derékszéki ülnöke volt. Ivadéka következő:

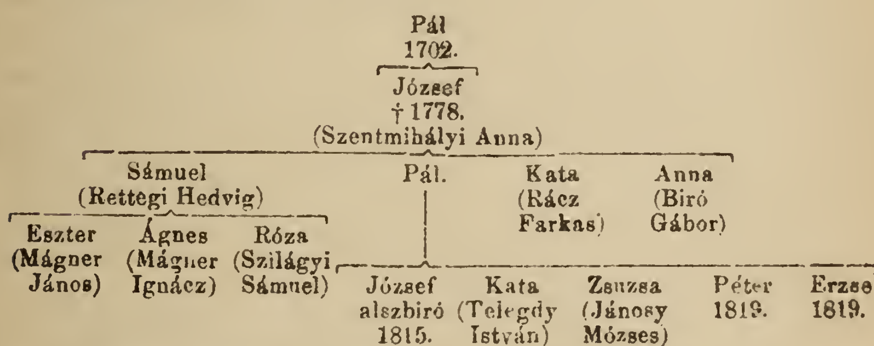

Régebben élt Wisky Györgynek neje volt Rettegby Mária, és ettől fia Pál, tán atyja e családfa élén álló Sándornak?

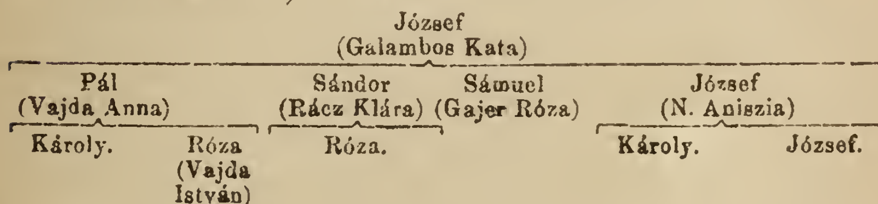
A töki ágból Pál 1702-ben császári élelmezési biztos. Péter 1722-ben Doboka vármegyei szolgabiró. Pál 1771-ben Közép-Szolnok várm. törv. széki ülnöke. József 1770 ben birtokos A.-Töökön. Meghalt 1778. máj. 16-án, temettetett jul. 19-én.

Másik József 1815-ben Közép Szolnok alszolgabirája. Testvérei Péter, Erzse, Kata 1819-ben.

Egyik táblázat [1]) következő:

Másik családfa [2]) következő:

Wisky család jelenleg él főleg a Szilágyságban, Torda, Kolos, sőt Hunyad megyében is. Péter, Sándor, József birtokosok

[1]) és [2]) Hodor K. közl.

Torda megyében, Ferencz M.-Régenben. Lajos, László, Zsigmond, Ilona, Sándor a Szilágyságban, Sándor és Dénes Kolos megyében Vásártelkén, Sándor Hunyad megyében. — Szatmárban W. János 1701. szolgabiró, Károly 1865. aljegyző.

Wisky János 1682-ben tett végrendeletet, melyben az érsekujvári törökök által rábságra vitt Éva és Mária leányainak örökségi részüket fenhagyatni kivánja. [1]) Tán ez volt azon János, kinek neje Sambokréty Zsófia lévén, ettől fiát Mátyást, és leányát Máriát Desericzky Andrásnét találjuk. [2])

Visnyey család. Visnyei Ferencz 1791-ben II. Leopold királytól kapott czímeres nemeslevelet. Czímere a paizs fejében vörös pólyán arany nap és csillag, és ezüst félhold, alább a jobb oldali kék udvar zöld terén fészkében ülő és fiait melle vérével táplaló fehér pelikán, a baloldali arany udvarban hátulsó lábain ágaskodó természetes szinű oroszlán zászlót tartva. A paizs fölötti sisak koronájából az előbbihez egészen hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. [3])

Visnyovszky család. (kis-divinkai) Trencsin vármegye nemes családa, azon megyében fekvő Kis-Divinka helységben birt udvartelekkel. Nevét azon megyei Visnyove helységről mint származási helyéről vette még a nemesség nyerése előtt. A nemességet Visnyovszky Fülöp és általa fiai György, Miklós, János és Mihály, és testvére Menyhért és ennek fiai Gáspár és János nyerték Rudolf királytól Bécsben 1583. mart. 21-én kelt czímeres nemeslevélben, mely azon évi B.-Sz.-Mária ünnepe utáni 3-ik ferián Trencsin megyében kihirdettetett, valamint ujólag 1651-ben is. [4])

Trencsin vármegye előtt az 1736. évi nemesi vizsgálat alkalmával Kis-Divinkán lakozó Visnyovszky Mihály és István testvérek, nem különben Barsban lakott György, Nyitra megyében lakott József és Mihály az előmutatott eredeti nemeslevél és 1657. és 1676. évi Kis-Divinkai részök feletti osztályról szoló levelek elémutatása mellett nemességöket, úgy a nemesség szerzöktőli egyenes származásukat is igazolták, kimutatván, hogy Mihály és István az 1676-ban osztozott Jánosnak fiai, ez pedig az 1657-ben osztozott Zsig-

[1]) Eredeti a Bencsik levéltárban.
[2]) Rajcsányi Deduct. geneal. II. 88.
[3]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.
[4]) Szontagh Dán. közl.

mondnak, ez pedig Mihálynak a nemességszerző Fülöpnek fia volt légyen.

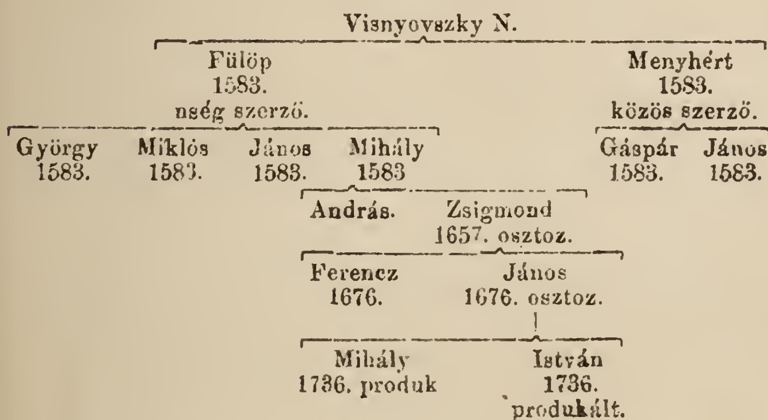
Trencsin vármegye utóbbi nemesi összeirásai szerint: 1746-ban Kis-Divinkán élt János és testvére, nem különben István, és Zolnán lakott János.

1768-ban Felső Vadicson lakott Ádám és fiai József, Imre és Tamás; — Kis-Divinkán István, Tamás, Antal, Ferencz, Ignácz, József és János.

1803-ban F.-Vadicson Ádám és ennek fia József, továbbá Tamás és fia György; — Kis-Divinkán Ignácz és József és ennek fia Pál, azután Tamás örökösei úgymint: György, és fiai József és Mihály; nem különben András és József.

1837-ben F.-Vadicson laktak János és fiai János és Károly. — Kis-Divinkán Ignácz, Lajos és Vendel testvérek, továbbá Tamásnak fia Mihály, úgy idösb Mihálynak fia ifj. Mihály. — Hliniken laktak: István és Ignácz testvérek, és Andrásnak még méhben hordott születendő gyermeke is összeiratott.

Tudható családfájuk ez:

Liptó megyében V. György esküdt 1865.

Visolyi család. (Papi.) Borsod megyei nemes család, mely valószinüleg Abauj megyei Visoly-ból eredt.

Nógrád megyétől Visolyi János 1776-ban kapott nemességéről bizonyitványt.

A család Borsod vármegyéből egy ágon Tolna vármegyébe is átszármazott. A legutóbbi időkből ismeretes családfája következő:

Visolyi N.

- István (ns. Mile Judit)
  - István Borsod vm. esküdt † 1814.
  - Erzse (Szúdy Dániel)
  - Judit (Palóczy László) Borsodi alisp. és követ)
- Pál 1914. (Nagy Rebeka)
  - Pál Borsodi esküdt 1814 (Kazinczi (Nagy Klára)
    - Dániel 1848.
    - Károly 1848.
  - János Tolna vm. főszolgabiró 1827-től
    - Eduard fő szbiró 1840. 1848.
  - Rebeka (papi Szűcs András)
  - Mária (Nyilas János)

Istvánnak fia István Borsod vármegyének rendszerinti esküdtje meghalt 1814 ben.

Pálnak fiai közül Pál Borsod megyénel 1814. r. esküdt, 1825-ben al-adószedő. János Tolna megyébe szakadt, már 1814-ben al-, 1827-től főszolgabiró 1837-ig, előbb Duna.-Sz.-Györgyön, utóbb Gyönkön. Fia Eduárd szintén Tolna vármegye főszolgabirája 1848-ig.

Dániel 1839-ben Borsod v. tiszt. aljegyzője, 1843-ban aladószedője 1849-ig.

Károly 1840-ben Borsod v. r. esküdtje, 1843-ban alszolgabirája 1849-ig.

A család ref. vallású.

Vischy család. Vischy Sámuel Soprony városi tanácsnok, 1741. oct. 28-án Mária-Terézia királyasszonytól kapta czímeres nemeslevelét. [1])

Czímere vizirányosan két felé osztott paizs, melynek felső udvarában arany oroszlán lépő helyzetben látható, felemelt első jobb lábával kivont kardot tartva; az alsó ezüst udvarban jobbról balra vont rézsútos pólyán két arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén arany oroszlán emelkedik ki, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Viszner család. (Morgensterni) Morgensterni Viszner Ferencz 1791-ben I. Ferencz királytól kapta czimeres nemeslevelét.

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. kék udvarban pánczélos könyöklő kar lefelé fordítva kivont pallóst tart, melyen zöld koszorú van; a 2. és 3 ik arany udvarban vörös oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, első lábaival kék csillagot tartva A paizs fölötti sisak ko-

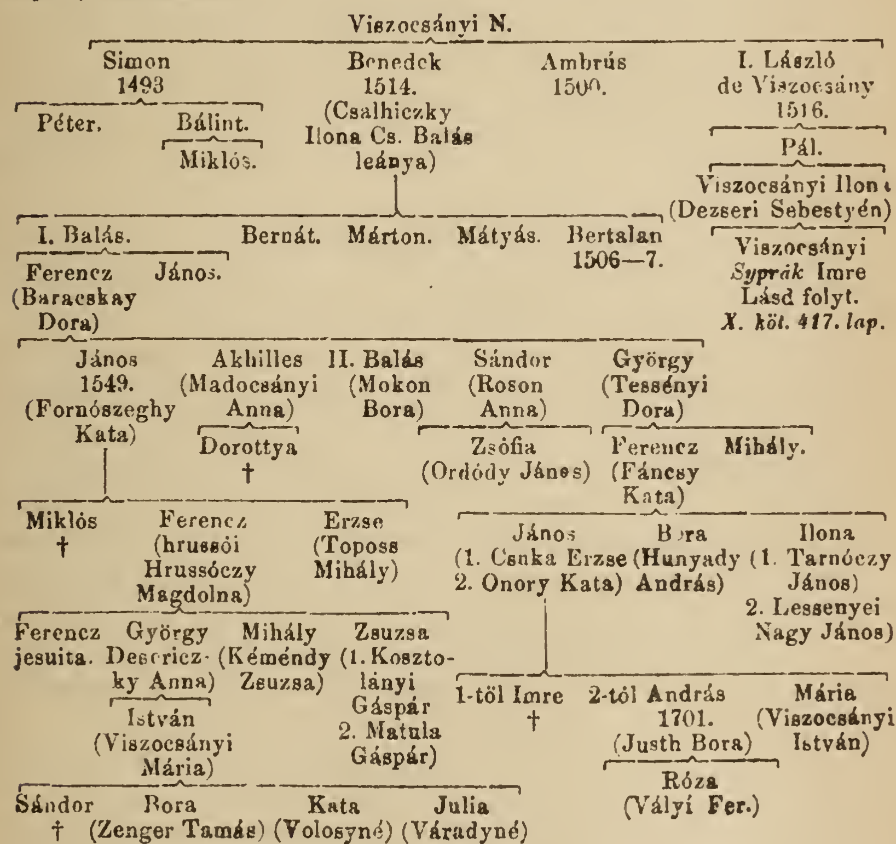
[1]) Coll. herald uro 210.

ronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között az előbbihez hasonló vörös oroszlán emelkedik ki, első lábaival kék csillagot tartva. Foszladék jobb oldalról ezüstkék, balról aranyvörös. [1])

Visznyey család. Visznyei Miklós 1716-ban III. Károly királytól kapta czímeres nemeslevelét. [2])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó kettős farkú oroszlán, első lábaival arany csillagot tartva. Ugyan ilyen oroszlán emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Viszocsányi család. (Viszoccányi) Trencsín vármegye egyik legrégiebb családja, mely azon megyei Viszocsány helységről, mint ősi fiági birtokáról vette nevét. A XV. század végétől családfája [3]) következő:

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.
[2]) Ugyan ott, és Coll. herald. nro. 482.
[3]) Viszocsányi Andrásnak 1701-ben Vida István elleni peréből közli Szontagh Dán. — És Rajcsányi Deduct. gen. II. 83.

Mint a táblázatról látjuk — a XV. század végén élt négy testvérek közül Benedek terjeszté a Viszocsányi családot táblázatunk szerint egészen a múlt századig. Benedeknek testvére I. László nemzé Pált, ennek leánya Viszocsányi Ilona férjhez ment Dezseri Sebestyénhez, kinek fia Dezseri Imre *Viszocsányi*- másként *Sypráknak* neveztetett, és az igy támadt Syprák család viselé a Viszocsányi nevezetet, láthatni ezt Syprák néven e munka X. kötetének 416—418. lapjain.

Vitál család. (Al-szászi és magyarbéli) Poszony vármegyei Csallóközi régi nemes család, melynek tán ősei közé tartozott azon Szászi Miklós, kinek fia Lőrincz 1416. dec. 5-én Zsigmond királytól czímert nyert.

Bizonyos az, hogy a Vitál család ismert törzse al-szászi Nagy Vitályos volt, kinek fia János 1540-ben, atyjának Vitályos (*latinúl Vitalis*) nevéről Vitál-nak neveztetett, al-szászi predikátummal; ennek nejétől Léghy Priskától négy gyermeke maradt: I. András, I. György, Péter és Borbála előbb Füssy Jakabnak, másodszor kislégi Léghy Jánosnak neje.

I. András előbb nádori itélő mester, 1572-ben kir. személynök 1585-ig, midőn aug. 7-ke előtt meghalt. Nevét a személynökök sorában csak *Alszászi* név alatt találjuk. [1]) 1578-ban iktattatott be Nyitra megyei Laszkár helységbe, Kubenka pusztában és alsó-Lelóczi birtokrészbe, de a Hrussoy család ellentmondott. [2]) Ugyan azon évben kir. helytartósági adomány mellett beiktattatott Pritesd helységbe is, de a Nyáry család ellentmondásával. Nejétől Nyáry Lőrincznek leányától Nyáry M.-Margittól, (ki utóbb nováki Majthény Farkasnak, legutóbb pedig 1609 ben Zmeskal Jaroszláv neje lett) gyermekei maradtak 1. II. György, ki korán elhalt, 2. II. András ki 1611-ben nőül birta spezia casai Samaria Ferdinand leányát Erzsét, kinek hagyta 1617-ben tett végrendeletében szabolcsai kuriáját, és kropói részeit 5000 ftban. 3. István magnélkül halt el.

I. Jánosnak másik fia Péter utódok nélkül múlt ki; — harmadik fia

I. György 1557—61-ben élt, és alsó szászi Vitál-nak nevez-

---

[1]) De Bel M. is Notitia nova Hung. II. p. 251. Világosan Szászi másként Vitál Andrásnak nevezi. Kihalván ága, szászi birtokrészét Stermensky András és Walther János kapták meg.

[2]) Nyitrai káptalan 1579. évi Prot. folio 79.

tetett. Ennek gyermekei voltak: II. János, Mihály, Anna 1608-ban Szögyényi Jánosné; Zsófia Búcsúházy Ferenczné. Ezek közül II. János 1605 ben élt, már 1608-ban csak özvegye pókateleki Zomor Erzsébet említetik. Ettől gyermekei: Anna Orosz Jánosné, III György magnélkül halt el, Erzsébet 1640-ben Marczy Istvánné, I. István, kiről alább, Magdolna előbb Dallos Mihályné, utóbb Győry Jánosné. Zsófia bári Nagy Ferenczné 1635-ben, Zsuzsanna 1628-ban komáromi Bosnyák Jánosné, és Katalin Kozma Tamásné.

I. István 1635. 1639 ben birta Laszkárt és Pritestet. Ennek gyermekei a) András Pozsony megyének volt szolgabirája, kinek nejétől Rátky Krisztinától gyermekei nem maradtak, b) Marianna apácza, c) III. János, kiről alább, d) Judit Horváthné, e) Zsuzsanna ároki Nagy Istvánné. [1])

Nevezett III. János Pozsony megyei esküdt. Meghalt az egyik adat szerint 1686-ban. Nejétől az egyik forrás szerint Barilovich Judit, kitől fia maradt Antal, mint Vizkeleti plébános 1718-ban meghalván, a kir. ügyész a Vitál családi birtokokat a csallóközben elfoglalta, és ezen Al és Fel Szász, Nagy-Légh és Elő-Patonyban fekvő birtokok 1738. évben az alszászi Vitál család kihalta czímén adományoztattak Petricsevics Pálnak, kinek leányági utóda a Bacsák család birta e században a nevezett birtokokat.

Azonban e század első negyedében Vitál András a Bacsák család ellen a kir. tábla előtt azon javak iránt pert inditott, [2]) azt mutatván ki, hogy Jánosnak Antal plébános fián kivül még voltak gyermekei, és pedig II. István, ki Nagy-Magyaron 1692-ben született, [3]) és IV. János, ki 1695-ben született és Siciliában katona volt. II. Istvántól nemzettek V. János és III. István, attól ismét András a pert kezdő fölperes, utóbbitól István és Ferencz, kik kihaltak.

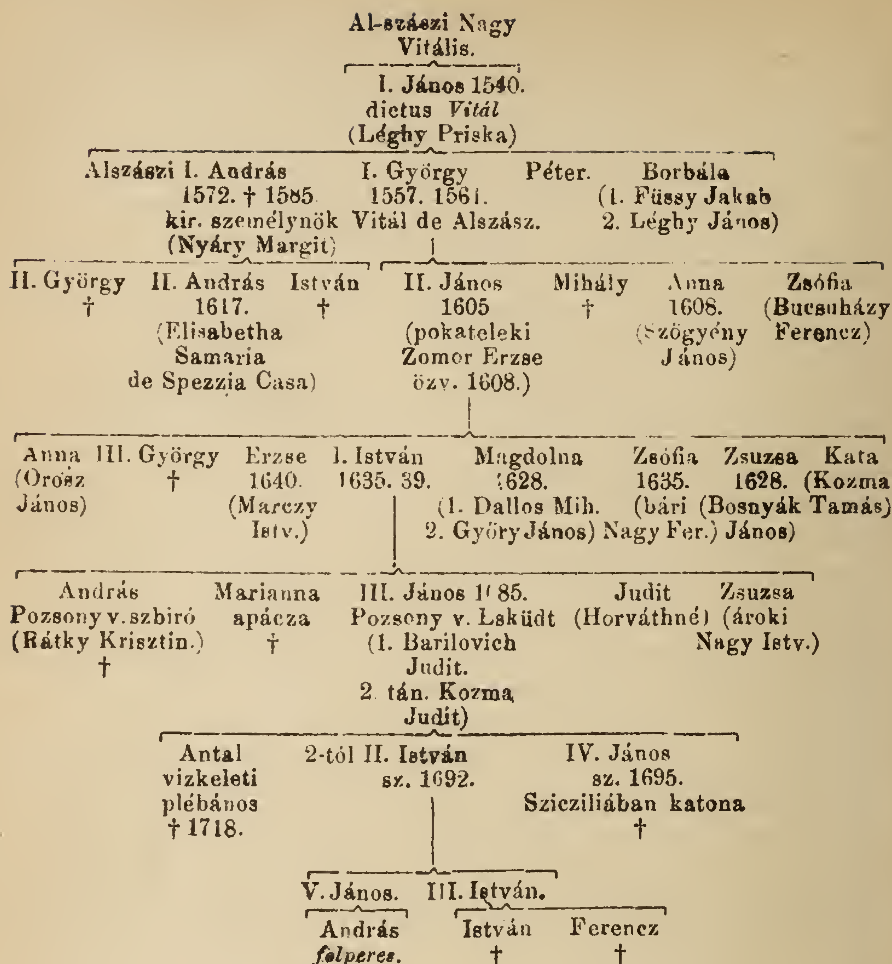
A család leszármazása fája az érintett perbeli összeköttetéssel egyetemben következő:

---

[1]) Rajcsányi Deduct. gen. 287. 288.

[2]) A perbeli nyomtatott alperesi informatio szerint.

[3]) A perbeli keresztlevél szerint ennek atyja (nem Vitál, hanem) Vitálos János, anyja (nem Barilovics Judit, hanem) Kozma Zsuzsanna volt. Ha ez áll, úgy II. István Antal plébánosnak nem tekintve a családi névnél a matricában eshetett változást, a legjobb esetben is csak apárúl volt testvére. A per kimenetelét egyébiránt nem ismerem.

III. Jánosnak (ki fiai keresztlevelében Vitálosnak iratik) nejétől Kozma Judittól fiai II. István és IV. János Nagy-Magyaron születtek. Ezek közül II. Istvánnak fiai és utódai nemességüket per utján igazolták, és V. Jánosnak fia András ősi örökségét a Bacsák család ellenében a kir. tábla előtt törvény utján kereste, mely szerint III. János 1695-ben tett végrendeletet. [1])

Vitál Ádám 1767-ben a kir. kamaránál számvevő tiszt, utóbb 1776. segéd számvevő volt.

Érdeklett perben ez utóbbi nemzedékek magyarbéli Vitál-

[1]) Az alperes Bacsák család szerint ez más (Vitálos) János volt volna, mert szerinte Vitál János, Antal plébánosnak atyja már 1686-ban nem élt. Ez ágat az alperesfél magyarbélinek nevezte.

oknak neveztetnek. Ugyan csak Magyar Bélen született Vitál Antal 1779. mart. 10-én, ki Pozsony megyének Esküdtje volt. Egyébiránt az alszászi Vitál családot most is az élők közt találjuk; e családból származott annak egyik érdemes tagja alszászi Vitál Alajos, jelenleg a kir. táblának érseki birája 1861—1865.

Vitális család. (Vitális-falvai) Liptó vármegye legrégiebb családjainak egyike, mely nevet azon megyei Vitalisfalva helységről, mint ősi örökségéről és birtokáról irja. [1])

A család czimere a paizs kék udvarában arany koronán könyöklő kar, három nyilat tartva hegyeikkel felfelé; fölötte jobbról aranycsillag és ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján az előbbihez hasonló könyöklő kar három nyilat tartva látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család tagjai közül adataink a következőkről szólnak: Vitális István nejével Fischer Charitassal 1698-ban Szepes megyei Lieszkova helységre I. Leopold királytól adományt nyert. [2])

1730-ban György a kamaránál altitkár, 1760-ban Ignácz a kir. helytartóságnál jegyző, Mihály a szepesi kamaránál irnok, másik Mihály a harminczadnál ellenőr volt.

1770-ben nevezett Ignácz a helytartóságnál segéd számvevő.

1787-ben József szepesi őrkanonok volt.

A család egyik Liptó megyei ágából Okolicsányi, helyesebben Vitalis Vendel cs. kir. pénzügy igazgatósági segéd tiszt, továbbá Károly és Boldizsár testvérek és Liptó megyei Okolicsnai birtokosok vezetéknevüket 1864. jun. 3-án fölségi engedély mellett *Szemesi*-re változtaták. [3])

A családnak egyik tagja Vitalis Pál a mult század végén Hont és innen Nógrád megyébe telepedett, kinek nejétől Skrabák Zsuzsannától utódait mutatja a következő táblázat:

Pál
(Skrabák Zsuzsa)

Sámuel ügyvéd B.-Gyarmaton nőtlen † 1849.	Pál F.-Szelestényben községi ker. jegyző.	István Nógrád várm. fő szbiró 1862-től.

Pál gyermekei:

Zsuzsi † 1865. B.-Gyarmat (Omazta Tóbiás)	Móricz Pesten (Petrovay Szeréna)

[1]) Bel M. Notitia nova Hung. tomo II. p. 234. Fényes, M. orsz. Geographiai szótára IV. 309.

[2]) Liber regius folio 500.

[3]) Sürgöny, hív. hirlap 1863. 138 sz.

Vitális család. (Csik szent-mártoni) székely család. Közülök Ferencz 1794-ben kormányszéki levéltári al-lajstromozó. Ferencz 1814-ben Zaránd megyei levéltárnok.

Vitályos család. (Gidófalvi) Erdélyi székely család, melyből Gergely 1661. körül Sepsi-szék ülnöke volt. [1])

Simon 1814. Fogaras vidéki irnok.

Kornél ugyanakkor décsei ref. lelkész.

Vitányi család. (Vitányi.) Zemplin vármegye kihalt családai közé tartozik, [2]) mely nevét azon megyei Vitány helységről vette, és melyből János és Mátyás 1410-ben Zsigmond királytól kapták Sáros megyei Henning helységet. [3]) 1661-ben Vitányi István Zemplín megye esküdtje volt. [4])

Kihalt a család 1696. előtt, a midőn Vitány helységet Barlogh István kapta. [5])

Egyébiránt Szirmay a Vitányi családot Zemplín megye élő családai sorában is említi. [6])

Vitéz család. (Zrednai.) E családból származott ama híres zrednai Vitéz János, Zsigmond, Albert, I. Ulászló király és Hunyadi János titoknoka, 1445-ben váradi püspök, 1464-ben Bihar vm. örökös főispánja, 1465-ben esztergomi érsek és primás. Meghalt 1472. aug. 9-én. [7]) Származását Horvát országból vette. [8])

Czimere az esztergomi Basilica sírboltjában most is látható vörös márvány sírkövén, mely szerint a czímerpaizs vízirányosan kétfelé oszlik, a felső udvarban lépdelő (gradiens) oroszlán látható, első jobb lábát fölemelve; az alsó udvarban két csillag között liliom szemlélhető. [9])

Jánosnak rokona másik János decretorum doctor, Rómában kétszer járt. Valamint Franczia országban is. 1481-ben szerémi püs-

---

[1]) Kállay, Székely nemzet 289. lap.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 105.
[3]) Ugyan ott és Wagner Dipl. Sáros p. 358.
[4]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 189.
[5]) Ugyan ott not. top. 249.
[6]) Ugyan ott 120.
[7]) Memoria Basilicae Strigoniensis p. 80. — Budai Hist. lex. III.
[8]) Katona Hist. critica XIII. pag. 1229.
[9]) Máthes Joan. Veteris arcis Strigoniensis Monumentorum Descriptio Strigon. 1827. 4-rét. tab. VII. és ujabban olv. Török János: Magyar orsz. Primása 291.

pök, 1490-ben pedig Mátyás halála után veszprémi püspök, 1498-ban követ Lengyel országba. Meghalt 1499. [1])

Vitéz család. (Nyitra-Ivánkai) Abauj és Bereg megyei régi család. 1531. körül élt ivánkai Vitéz Miklós, ki Szabó Péter nagyszombati biróhoz magyar levelet írt. [2])

János lak. F.-Mérán előbb (már 1830-ban is) másod, 1842-től első alispán Abauj megyében, 1832/6-ban követ, szül. F.-Mérán 1797. april. 7-én. 1842-ben kir. tanácsos lett.

András rosnyai kanonok és 1831-től nagy prépost, meghalt 1843-ban.

József 1845-ben Kassa egyház megyei nyugalmazott kath. lelkész.

E családból volt Imre is, ki 1590-ben Nyitra megyei Nemeskürthön Ebeczky Mátyásnétól és Lipthay Györgynétől két curiát vett bérbe. [3])

Vitéz család. (Kis-Vitézi) Szabolcs vármegye nemes családa, melyből Ignácz szül. Gyulaházán 1804. május 1-én, és a m. kir. udv. kanczelláriánál hivataloskodott.

Vitéz család. (M.-Bikali és Tamásfalvi †) Erdély legrégiebb kihalt családainak egyike, mely a Gyerőffy, Mikola, Rádó kihalt, és Kabos és Kemény élő családokkal egy közös törzsből eredt.

Az első nemzedékek leszármazásánál a kútfők egymástól különböznek. Kemény János az egykori fejedelem Önéletirásában [4]) valamint Vöröstói Györgynek bikali báró Vitéz György fölött 1733-ban mondott halotti beszédében [5]) az első törzstől dezméri Mikolától (vagy Nikolától) az első izek és a Vitéz család ágazása [6]) így adatik elő:

---

[1]) Budai Hist. lex. III. 763. Róka, Vitae Vesprimiensium Praesulum 287.

[2]) Régi magyar nyelvemlékek II. köt. 28.

[3]) Sz. benedeki Convent fasc. 8. nro 7.

[4]) Kemény János Önéletirása, kiadta Szalay László.

[5]) Vöröstói György Holtakkal való barátság, I. darab 157—163. lap.

[6]) Ez ugyan e munka IV. köt. 466. lapján egy részben meg van érintve, de nem lévén egészen közölve, itt teljesen adatik.

Mikola
de Dezmér.

Mikola *kitől a Mikola cs,* — Gyerő *kitől a Gyerőffy cs.* — Rádó *kitől a Rádó cs.* — Kabos (Jacobus) *kitől a Kabos cs.* — Kemény.

Kemény.
Vitéz Kemény.
István
György.
Péter.

Péter *kitől a Kemény cs.* — György dictus Vitéz.

Tamásfalvi Vitéz Illés.
kitől a Vitéz cs.

Ettől elüt azon származtatás, mely e munka IV. kötete 466. lapján a Gyerőffy családnál van közölve, és melyet, ambár eleddigi igazoló okmányait nem ismerjük, mint valószinübbet elfogadtunk, ennél fogva utalván az olvasót a IV. köt. 466. lapjára, a származtatást itt csak is azon Györgytől kezdjük, ki ott a Vitéz család törzseül jelöletik.

Ezen Györgytől a családfa következőleg [1]) származott le:

I. tábla.

Péter.

Péter *kitől a Kemény cs.* — György dictus *Vitéz.*

Illés de Tamásfalva
Gergely de Tamásfalva.

I. György *Strenuus miles* 1415. czimert. — Tamás 1415 — Miklós 1415. — Imre 1415.

Tamás: Tamás. Jakab.
Miklós: Antal. György. Gáspár.
Imre: András. Mih. György
András: *Folyt. II. táblán.*

I. György: I. András (Csehi Pauczél Ilona v. Angleta)
II. György 184. (Balthó Potentia)

Gáspár. — Tamás 1539. — II. András *Vitéz de Bikal* Tordai főisp. (Valkay Ágnes) — Ilona. — Klára.

II. András: *Folyt. a köv. lapon.*

[1]) Vöröstói id. h. stb.

II. András, *ki az előbbi lapon.*
Vitéz de Bikal.
Tordai főisp.
(Valkay Ágnes)

Gábor
Tordai főisp.
tanácsos úr
(Jankaffy Orsolya)

Klára v. Kata
(Dobokay
János)

I. Miklós
Tordai foisp.
mezei tábornok
† 1602.
(Petr. Horváth Klára)

Ferencz
nötlen
†

András
†

III. György
kolosi főisp.
kir. táb. ülnök
† 1671. előtt.
(Kamuthy Orsolya)

II. Gábor
1671.
(Orbán Krisztina)

IV. András
† 1704.
(Bethlen Éva)

Ferencz
osztoz. 1671.
(1. Gőczy Kata
2. Nádudvary
Klára)

Bora
(Szilvásy
Mátyás)

Anna
(1. Szaláncczy
Gábor
2. Káli Kún Istv.)

Klára
(v. Dániel
Sándor)

1-től Bora
(Damokos
János)

Klára
(Kapy
János)

Krisztina
1623.
(Szucsáky
Péter)

2-tól Mária.

Ágnes
(Mara
Gergely)

György
sz. 1694. † 1732.
1730. lett *báró*
(Korda Zsuzsa)

Miklós
mint tanúló
†

András
mint tanúló
†

Zsuzsanna
† 1733. előtt.
(1. Béldy Zsuzsa
2. Alvinczy Gábor)

II. t á b l a.

András, *ki az I. táblán.*

György
1539.

Pál
Vitéz de Tamásfalva.

Dénes
1590.

Miklós
1590.
† 1602.
(1. N. N.
2 Kántor Julia özv. 1619.)

Imre
1570.

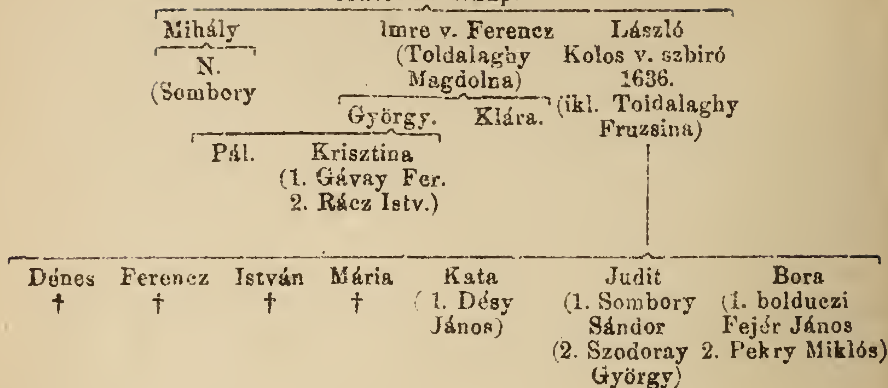
1-től János
1572. † 1603.
Maros sz. főkapit.

Folyt. a köv. lapon.

2-tól Mihály

László
† 1605.

Bora
(Sombory
Gerg v. György)

Mint látjuk, a tábla élén álló Péternek két fiától két család indúl meg, Péter a gyerő-monostori Kemény család alkotójá lett, György pedig a Vitéz családot alapitá. E két testvér életkora a XIV. századba esnék, de ezt a Kemény családnál közlött családfa sem engedi meg, és így ezt hitelesnek elsem fogadhatjuk, annál is inkább nem pedig, mivel nevezett György-ről sem hihetni, hogy már *dictus Vitéz* lett volna, mert még unokáját Gergelyt is csak *Tamásfalvi* néven találjuk hiteles oklevélben, ugyan is, (mint már e munka XI. köt. 29. lapján elmondatott) Thamásfalvi Gergelynek fia György, és általa testvérei Miklós, Tamás, és Imre 1415-ben kapták czímeres nemeslevelöket, a kék udvarban futó szarvast, agancsai közt arany hálóval; és ez oklevélben még a Vitéz névnek hire sincs, hanem György latinúl *Strenuus Miles* nek neveztetik és csak innen utóbb neveztethetett György és ivadékat Vitéz-nek, mint az oklevélre utóbbkori kéz is följegyzé. E négy testvér tehát még a Tamásfalvi család néven virágzott, és tölök származott a bikali és tamásfalvi ágra szakadt Vitéz család.

György-ről, a czímer szerzőről, irva találjuk még, hogy 1415-ben Füldöt is adományban kapta Zsigmond királytól. E Györgytől a magyar-bikali Vitéz család származását maga a család is úgy ágaztatá le, [1]) mint az I. táblán láthatni. Ellenben

Kevésbbé vagyunk tisztában a tamásfalvi Vitéz családnak leágazásával, mely Györgynek egyik testvérétől származtatik, olyan for-

[1]) Vöröstói id. h. és Hodor közl. stb.

mán, mint a II. táblán áll, de erről alább, most lássuk a m. bikali Vitéz családot.

Györgynek fia volt András, ki csehi Pánczél Ilonát vagy Angletát birta nőül; ettől született II. György, ki nejének Balthó Potentiának 500 ftig jószágokat irt be. [1]) Ennek a táblán látható gyermekei közül Tamás (Vitéz de bikal) 1539-ben Balassa Imre vajdától iktató parancsot nyer Kolosmonostorhoz a Kolos megyei Valkó, Bikal, Alsó, Felső és Középső Füld helységekben beiktatás iránt. [2]) Ennek testvére II. András I. János királynak tanácsosa, Torda vármegye föispánja volt, és nőül vévén deficialt Koppándy Gergely fiusított örökösét Valkay Ágnest, Koppánd falura is adományt nyert. Egy fia maradt: I. Gábor Báthori Kristóf tanácsosa, Torda megye föispánja, nőül vévén ősi Jankaffy Orsolyát, ez uton adományt vitt a Doboka megyei Ősfalvára. I. Gábornak egyik fia Ferencz, ki Koppán, Csány, Bolducz, Indal, Puszta-Egres, és szarkadi puszta, továbbá Valkó, Keleczel, Ujfalu, K. Szent Király, Gyula, és Szent-Miklós Mácskási jószága iránt tett szerződését vissza huzza. [3]) Testvére I. Miklós maradt, ki Báthori Zsigmond alatt belső tanács-úr, Tordai főispán és mezei generalis volt. Nevezett fejedelemtől kapta adományban Torda megyében a kóki jószágot, Zarándban Ruszkulicza falut. Nagy része volt Miriszlónál Mihály vajda megveretésében. 1602-ben Beszterczevárába zárkozott Basta elől, hol erősen védve magát, miután azt feladni kényszerült, a kivonúlás után Budaknál febr. 24-én megöletett. [4]) Nejétől Petrichevich Horváth Klárától maradt fia

III. György 1653. körül I. és II. Rákóczy György alatt kolosi főispán, és a fejedelmi törv. tábla ülnöke. [5]) Meghalt 1671. előtt. Neje Toroczkay László özvegye Kamuthy Orsolya volt, kitől a táblán látható három leánya és két fia II. Gábor és II. Ferencz maradtak, kik a pánczélcsehi puszta birtokon 1671. april. 29-én osztozkodtak. Ferencznek első neje Göczy Kata, a második Nádudvary Klára volt, ki utóbb Toroczkay Mátyáshoz ment férjhez. Ferencznek csak a táb-

[1]) Úgy látszik, csak is e György vette fel a Vitéz nevet a Retteghy családnál levő eredeti peres okmány szerint, és Hodor K. közlése szerint.

[2]) Kállay, Székely nemzet 217. lap.

[3]) Kolosmonostori levéltár Protoc. A. folio 182.

[4]) Istvánffy Hist. 1685. évi kiadás 307. Bethlen Wolph. Hist. V. 9. Gr. Mikó Imre Erdély tört. adatok I. 66.

[5]) Kemény János önéletirása 46. lap.

lán látható öt leánya [1]) maradt, kik között Krisztina erdő-csanádi Szucsáky Péterné volt. [2])

II. Gábor 1657-ben a lengyel hadjáratban tatár rabságba esett. Nejétől Orbán Krisztinától nemzé IV. Andrást, ki a Rákóczy forradalom alatt mint ennek ellenese halt meg Kolosvárt, eltemettetett fényes pompával 1704. máj. 23-án. [3]) Neje Bethlen Péter leánya Bethlen Éva volt, kitől négy gyermeke a táblán áll. Ezekből Zsuzsanna b. Alvinczy Gábor kanczelláriai registrator neje meg 1733. előtt meghalt, úgy Miklós, és András is még tanuló korukban; csak az utolsó György élt ember kort. Ez 1694. aug. 24 én született. Báróságot nyert 1730-ban. [4]) Meghalt 1732. jan. 24-én [5]) Benne, miután nejétől Korda Zsigmond és Sárpataki Rebeka leányától Korda Zsuzsannától csak három leánya maradt, a m. bikali báró Vitéz család fiága sirba szállt. Leányai: Klára homoród-sz-mártoni Biró Zsigmondhoz, Éva előbb Dánielhez utóbb b. Inczédy Sámuelhez, Erzsébet gróf Teleki Sándorhoz [6]) mentek férjhez.

A Tamásfalvi Vitéz család leágazását a II. táblán kevésbbé találjuk egészen biztos hitelűnek. [7]) Egyes biztos adatok szerint Tamásfalvy Tamás, ki még az I. táblán áll, 1426-ban Zsigmond király által a fejérvári káptalan részére itéletileg elmarasztaltatik. [8])

1571-ben Tamásfalvy László levelet ír rokonához T. Déneshez. [9]) E Lászlót a táblán nem leljük.

1590. oct. 28-án Tamásfalvy Dénes, Miklós és Imre Vitéz II. Miklóssal és I. Ferenczczel, amazok részéről a m. bikali alsó, középső és felső Füldi (máskép Sibófalvi) Valkói, Keleczeli és Ujfalusi (Kolos vm.) emezeknek szentmihály-telki és tamásfalvi részbirtokaik iránt a kolosmonostori convent előtt egyezségre léptek.

[1]) Ezek között lehetett Zsuzsanna is, Béldy Pálnak 1678-ban özvegye, de nem egy személy azon Zsuzsannával, ki 1725-ben Alvinczy Gáborné volt.

[2]) Ez nemzé Szucsáky Ferenczet, ki szül. 1723. † 1783.

[3]) Szakál Ferencz Naplója 67.

[4]) Apor P. Synopsis Mutationum 169.

[5]) Vöröstói id. halotti beszéd.

[6]) E szerint gr. Teleki II. Sándornak Győrffy Márián kivül Vitéz Erzse első vagy második neje lett volna. *Lásd Teleki család IV. táblán.*

[7]) Itt hibásnak kell kijelentenünk azon családfát is, mely a Tamásfalvy családnév alatt e munka XI. köt. 30. lapjain látható, a mennyiben ott Miklós az 1415-ben élő, egy személynek van téve egy későbbi Miklóssal, kinek nejeitől János, Mihály, Bora gyermekei lettek.

[8]) Bethlen F. 411.

[9]) Kemény és Kovács Erdély orsz. történet tára I. 96—97.

Most említett Miklósnak lehetett első, vagy második neje Kántor Julia (ki 1619-ben özvegynek iratik) kitöl fia I. J á n o s 1571-ben Marosszéki főkapitány volt. Kivégezteté 1603-ban Básta, egyszersmind unokaöcscsével Lászlóval együtt. [1])

Jánosnak fiai közül II. L á s z l ó 1636-ban Kolos vármegye szolgabirája volt.

A család a XVII. század végen kihalt.

Vitéz család. Vitéz nevü család az Aba nemből is a Berthóty (*lásd ezt*) stb. családdal együtt származott.

Vitézy család. Trencsin megye összeirásában leljük nyomát, mely szerint 1690-ben azon megyében Turnán. 1754-ben Szlopnán laktak ily nevü nemesek. [2])

Vithalm család. Ismert törzse Vithalm A n t a l, ki 1720. sept. 16-án Csongrád vármegyében kétségtelen nemesnek ismertetvén, azon megyétől nemesi bizonyítványt nyert, melyet 1721. febr. 8-án Ung megyében kihirdettetett. E családból származott Vithalm G y ö r g y is, ki 1836-ban Csongrád megye táblabirája volt, és a táblán álló négy testvért, Ferencznek fiait, kik 1836. dec. 12 én Csongrád megyétől nemesi bizonyítványt nyertek, vér-rokonainak elismerte. Ama négy testvér a fölebbi Csongrád megyei nemesi bizonyítványt 1837. jan. 20-án Nógrád megyében is, (hol két testvér J ó z s e f és J á n o s laktak) kihirdetteték. [3])

Családfájok következö:

Antal
1720. 1721.
Csongrád, Ung vm.

N.

Ferencz
1810.

I. József	I. János	Anna	István	Alajos
urad. tisztartó	kasznár	(Baron	urad. vadász	kereskedő
† 1852.	Sz.-Lörincziben	Gusztáv	Veszprém	Pesten 1855.
(Dóbiás Apolló	† 1854. jan 3.	özvegye)	Jásdon 1837.	
† 1858.)	(Dóbiás Fáni)			

I. János gyermekei:

Fáni	Sándor	Gusztáv	Amália
(Kecskeméthy Nándor)			

I. József gyermekei:

József	Mária	Francziska	János
gazda tiszt	(Lányi Ferd.	(Kétszery István	† 1857. k.
Vedrödön †	cs.k. kapit.)	Fülcken.)	

[1]) Bethlen Wolph. Hist. V. 170. 491. 498.

[2]) Szontagh Dán. közl.

[3]) Nógrád megyei 1837. évi jegyzőkönyv 797. szám alatt.

A család nagyobb része a gróf Zichy család urodalmaiban gazdatisztséget viselt. I. József a gr. Zichy család divényi senioratusi urodalmában tisztartó; 1852-ben maga vetett életének végett, hasonlóan egyik fia János is, volt katona, magát 1857. táján kivégzé.

I. János ugyan azon senioratusi urodalomban Sz.-Lőrinczi pusztán Kasznár. Meghalt 1854. jan. 3-án. Gyermekei a táblán láthatók

István 1837-ben Veszprémben Jásdon uradalmi erdész. Alajos Pesten volt kereskedő.

Witkay család. (Vitkai) Szatmár vármegye legrégiebb tős családainak egyike, mely nevét azon megyei Vitka helységről vette, hol most is birtokos, birtok tekintetében kiterjedvén a család Bereg, Gömör és Szabolcs megyékbe is.

Eredetét nem ismerjük. Őseit Istvánt és Lászlót már 1360-ban egy megsebesítés iránti perben idézve tálâljuk. [1]) 1406-ban László, továbbá Andrásnak fia Jakab, és Istvánnak fiai László és Jakab Kis-Kolos helységnek Hirip helység határától elkülönzését Zsigmond király parancsa folytán eszközölték. [2])

1412-ben Witkay László és Péter Vitka egész helységre, Kápolna pusztára Zsigmond királytól új adományt nyertek. [3]) 1415-ben Witkay András erdejét a Maday család pusztítá. 1429 ben Vitka helységét birták Witkay Zsigmond, Péter deák, György és Balás.

Már 1498-ban Vitka helységben Baktay Máté is részbirtokot nyert, valószinüleg leány-ágon örökösödvén, és utóbb mások is bejutának Vitkán birtokba, de azért 1545 ben Witkay Imre, vitkai kolosi és kápolna pusztai, 1551-ben pedig Witkay Ambrús vitkai rész jószágaikban ismét kir. adománynyal megerősíttettek.

A XVI. század közepén Vitka helység egy harmad részét már Perényi Mihály birtokolta, 1554-ben adván azt el Kákonyi Jánosnak· 1575-ben Witkay Margit Csapy Jánosné másfél telekre kapott adományt. De

1643 ban Witkay György vitkai és kápolna pusztai birtokában ismét adomány mellett erősitetett meg.

Witkay Mihály 1614-ben Báthori István hagyományából Ecseden és Dobon is részbirtokot kapott. [4])

---

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 10.

[2]) Ugyan ott II. 183.

[3]) Ugyan ott II. 95—98. 189.

[4]) Ugyan ott II. 70. 185.

A család Szatmár megyében fő megyei hivatalokat viselt. Így László 1600—1601-ben alispán, János 1604-ben másod alispán, Mihály 1678—1693. szolgabiró, 1695. 1704—5 első alispán, másik Mihály 1734—38. al,- 1746—1754—65. főszolgabiró; ismét másik Mihály 1771—78. al,- 1784—90. főszolgabiró; László 1778-ban al- 1780—84. főjegyző, 1787 ben a József császári rendszer alatt törvényszéki elnök, ifjabb László 1787-ben hites irnok, József 1790 ben főadószedő volt. [1]) E József birt Gebén. [2])

E század elején birtokos a család Szatmár megyében Vitka, Ecsed, Parasznya, Máté-Szalka, stb. helységben, Lászlónak özvegye Ököritón. [3])

1705-ben Witkay Erzsébet Mikolay György neje volt. [4])

Bereg megyében Witkay Menyhért 1830—1835. alszolgabiró, Imre 1837—1841. jul. 13-ig alszolgabiró volt.

A család czimere a paizs udvarában hátulsó lábain ágaskodó szarvas. [5])

Vitkóczy család. Szepes vármegye nemes családai közé soroztatik. Mátyás 1797-ben Kassán egy m. nyelvtant adott ki.

Vittmaesser család. Vittmaesser Mátyás 1798-ban I. Ferencz király által emeltetett magyar nemességre.

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. kék udvar zöld terén fekete lábú és csőrü ezüst daru áll, felemelt jobb lábával arany csillagot tartva; a 2. és 3. vörös udvarában zöld téren arany markolatú ezüst kard áll, mellette fehér kigyó emelkedik és a kardot körül övedzi. A paizs fölötti sisak koronájából fekete prémes, kék ruhás kar nyúlik ki, kivont kardot tartva, felül két kiterjesztett fekete sasszárny között. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [6])

Wittnyédy család. (Musai) Vas vármegye nemes családa. Alapitója Witthniedy (*így*) János, ki István fiával, Tóth Margit anyjáróli nényjével (consobrina) és anyáruli testvéreivel (fratrueles matrueles) együtt 1613. mart. 14-én Bécsben kelt czimeres levélben II. Mátyás király által megnemesitetett, és nemeslevelők 1619. (feria 2. prox.

---

¹) Szirmay Szatmár várm. I. 128—133.

²) Ugyan ott II. 80.

³) Ugyan ott II. 95. 104. 113. 121.

⁴) Ugyan ott II. 286.

⁵) Ugyan ott II. 286.

⁶) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.

post festum 6. Pauli p. Eremitae) Soprony vármegyének Lövő helységben tartott közgyűlésén kihirdettetett. [1])

Ugyan ekkor a család következő czímert kapott; a paizs jobb oldalról balra vont rézsutos vörös szelemen által, — melyben ezüst egyszarvú ágaskodik, — két, szegletes kék udvarra oszlik, melyek mindenikében arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén (az előbbihez hasonló) egyszarvú emelkedik ki, két kiterjesztett sasszárny között, melyek közűl a jobb oldali vízirányosan vörös kék, a másik ellenkezőleg kékvörös. Foszladék jobbról aranykék, balról eüstvörös.

Witnyédy János a sárvári várnak tisztartója volt. Fia a híres István 1638—1647. Soprony sz. kir. város jegyzője, 1647-ben lett Soprony vármegyének pénztárnoka, korának egyik kitünőbb férfia, és a protest. vallásnak bajnoka, kit kiterjedt híre Nádasdy Ferencz és több országnagygyal szorosb viszonyba emelt. [2]) Ő szerzé a Vas megye Musai pusztai részbirtokot. 1655-ben Soprony vármegyének ország gyűlési követe volt stb Egyike volt az ágost. ev. vall. eperjesi collegium alapitóinak. Meghalt 1670-ben. [3])

A családfa a mult század végeig következő:

III. Jánostól származik a Wittnyédy-ek máig élő családa, — és pedig úgy látszik — Jánosnak testvére vagy fia volt még István is, 1811-ben élő, és III. János, vagy annak hason nevű fia János ne-

---

[1]) Fabó Andr. szíves közléséből, kinek Wittnyédy István életéről és koráról a m. tud. akadémia előtt részben felolvasott jeles értekezése azon társulat valamely közlönyében látand napvilágot. L. Budapesti Szemle.

[2]) Haan, Jena Hung. 13. Bartholomaeides Memoria Ungar. 152. — A soproni ev. főtanoda története. Kiadta Müllner Mátyás. Sopron 1857. 34. lap.

[3]) Lásd némely leveleit Kaprinai Mss. A. tomo XLI. p. 178.

jével Unger Terézzel nemzé Witnyédy Terézt, dukai Takács Istvánnét, ki 1811. aug. hóban halt meg. [1]) Rokonai voltak Wittnyédy Zsuzsánna 1811-ben Barcza Jánosné Mersén és W. Borbála Ostsy (tán Ostffy) Mihály özvegye Farádon.

A Wittnyédy család többi közt Dunántúl főleg a Vidos, Káldy és Véssey családokkal jött sógoros atyafiságba. Már

A XVII. században Witnyédy Anna Káldy Ferenczné I. Jánosnak vagy nővére vagy még inkább leánya lehetett.

Wittnyédy Judit a mult században Véssey Ferenczné, Wittnyédy Teréz e század elején Véssey Istvánné volt; Véssey Erzse pedig Wittnyédy N. nejéül olvasható.

Vivenot család. Vivenot Rudolf és Eduard, néhai Vivenot Domokos cs. kir. házi orvosnak fiai, atyjok érdemeiért dij elengedéssel honfiusíttattak. [2]) Ugyan azok a Ludovicea kat. intézetre ezer ftot adtak. [3])

Viza család. Viza Pál alapitá, ki 1715 ben III. Károly királytól nemeslevelet és ily czímert kapott: a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain fekete medve ágaskodik, első lábaival három arany búzakalászt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján seregély ül, csőrében szőlőfürtöt tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék, [4])

Vizaknay család. (Hidegvizi †) Erdély kihalt családa. [5]) László 1455-ben Sóbányai birtokára pallósjogot nyert. [6]) Miklós 1462—64-ig erdélyi vajda; felzendülvén Mátyás király ellen, feje vétetett 1467-ben. [7])

Vizer család. Vizer nep. Jánost 1792-ben I. Ferencz király emelte a nemesek közé ily czímerrel: a paizs vízirányosan fehér szelemen által kétfelé oszlik, a felső kék udvarban hátulsó lábain arany oroszlán ágaskodik, első lábaival kettős keresztet tartva, az alsó vörös udvarban hármas zöld halom felett egymással keresztbe helyezve két arany zászló leng, közöttök felül arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak

[1]) Némethy Páltól halotti beszéd W. Teréz fölött Nyomt. Szombathely 1811

[2]) 1836. évi 49. törv. cz.

[3]) 1836. évi 39. törv. cz.

[4]) Collect. herald. pro 607. és Adámi Scuta gentil. t. XIV.

[5]) Kővári L. Erdély nev. családai 271.

[6]) Lehoczky Stemmat. II. 452.

[7]) Kállay, Székely nemzet 212. Budai F. Hist. lex. III. 766.

koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között fehér egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék balról ezüstvörös [1])

Tán e családból volt Vizer István lovag és író, ki Budán halt meg 1816. april. 1-én kora 63. évében.

Vizessy család. Kihalt család, melyből Vizessy Farkasnak fiai Zaránd megyében Somogon részt kapnak 1563-ban királyi adományban. [2])

Vizi család. Több ily nevű nemes család van. Már 1526-ban Vizi Balás kir. futár volt. [3])

Jelenleg Borsod és Zemplin vármegye nemessége sorában találjuk; ez utóbbiban e század elején közbirtokos Hegyi helységben. [4])

Vizi család. (Jenőfalvi) Erdélyi székely család, a primipiláris levelet Báthori Zsigmondtól 1591. nov. 15-én jenőfalvi Vizi Miklós kapta. [5])

Tán e család ivadéka Vizi Ferencz 1815-ben, gy.-fejérvári kanonok, udvarhelyi esperes stb. és István ugyan akkor kézdi-vásárhelyi tanácsos.

Vizi család. Vizi János zilahi harminczados nemeslevelet kapván, az az 1743. évi erdélyi ország-gyülésen kihirdettetett. [6])

Ismét más családból eredhetett azon kézdi-polyáni Vizy József, ki 1794-ben Dézsaknán pénztárnok volt.

Vizy család, (altorjai) *Lásd e kötet végén.*

Vizkelety család. (Vizkeleti és Szeptencz-Ujfalusi) Pozsony megyei régi nemes család, mely nevét említett megyei Vizkelet helységről vette és ott hajdán birtokos volt.

Eredetét és leszármazását biztos adatok után nem ismerjük. Az előttem fekvő családfa [7]) az elején álló mesés attributomok mellett azért sem állhat meg az itészet előtt, mert a rajta álló Gáspár-tól (ki 1526-ban elesettnek iratik) az 1737-ben született Istvánig, tehát

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[2]) Liber regius nro 248.

[3]) Engel, Monumenta Ungrica.

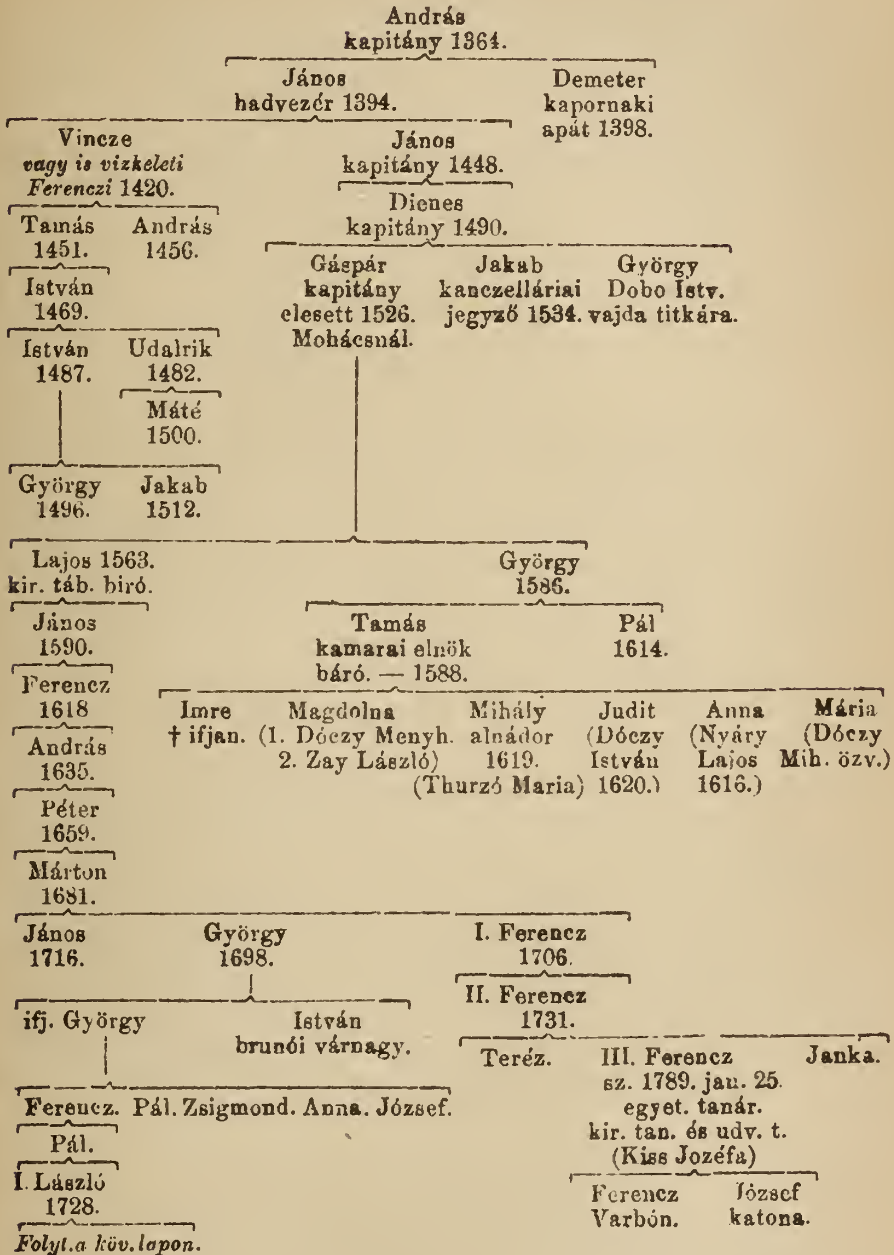
[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 373.

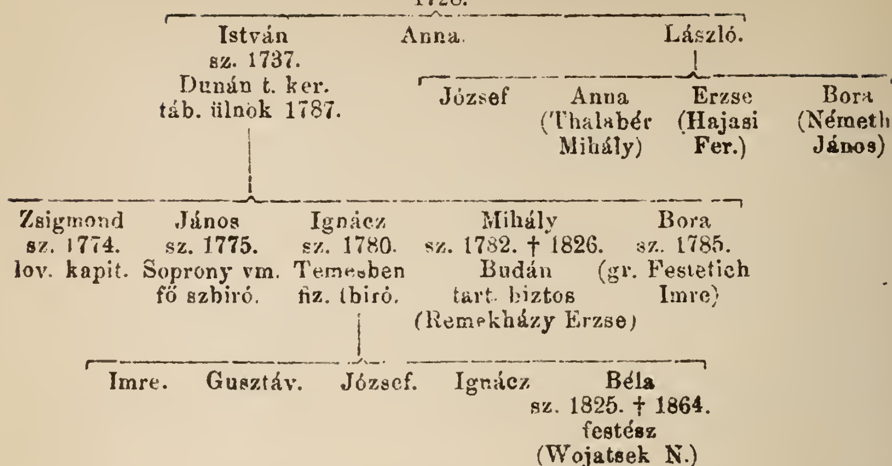
[5]) Ns. Székely nemz. Constit. 101. v. 110.

[6]) Apor P. Synopsis Mutationum 231.

[7]) Kőnyomat, rajta ez aláirás másolat: *Lectum ac cum authenticis documentis combinatum atque extradatum per Danielem. Oulik Palatinalem Protonotarium m. p. (L. S.)* — Az első négy nemzedéknél oda jelölt Capitaneus, és Bellidux járatlan anachronismust árul el, és mutatja, hogy e családfa az Esztorázféle koholmányokkal egyöntetü.

két századra tizenkét izt mutat, a mi képtelenség. E családfa következő:

Eddig a családfa, melynek azonban csak legutóbbi négy vagy öt nemzedékét tartom hitelesnek.

Az első ízbeli ősök nemzésrendjét — daczára a hivatalos jellegü aláirásnak — alaptalan szerkezménynek mutatják a rajta felötlő anacronismus, a chronologiai egybevetés, és alább következő adataink.

Hiteles adatainak a családról a következők:

Vizkelety György és Jakab, (kiket a táblán is föltalálhatni) 1555-ben Poszony megyei Kossuth helységre kir. adományt kapnak. [1])

1578-ban élt Vizkelety Benedek, (kit a táblán nem lelünk) és ki az irt évben Abauj megyei Boldogkő-Ujfalvára kapott királyi adományt. [2])

1564-ben már Torda Zsigmond szolgálatában leljük Vizkelety Tamást, [3]) azon Tamást, ki a Vizkelety család egyik ágát magasra emelte, és történelmileg ismeretessé tette. Ezen Tamásnak atyjául a családfán György neveztetik, másutt [4]) atyjául vizkeleti *Ferencz* Jánost találjuk (Joannes Ferencz de Vizkelet). Tamás előbb ügyvéd volt, [5]) 1594. 1597, 1605. és 1607-ben. Nyitra vármegyének ország-

[1]) Liber regius folio 78.

[2]) Liber regius anni 1578. folio 116.

[3]) Kovachich, Scriptores Minores I. 120.

[4]) Rajcsányi, Deduct. geneal. II. 51. és B. Mednyánszky Al. kivonata az Ocskay család levéltárából.

[5]) Rajcsányi id. h.

gyűlési követe, [1]) és ez idő közben egyszersmind adórónok, országos hadi pénztárnok. [2]) Ő szerezte és kapta adományban Szeptencz-Ujfalut, honnan ága e predikátummal élt. 1608-ban báróságra emeltetett [3]) és 1609-ben kamarai elnök lett, mely hivatalt két évig és három havig viselte. Meghalt Pozsonyban saját házában 1611. octoberben. Első neje (1572—83.) Ocskay Imrének leánya Anna volt, kitől lett fia Imre, ki ifjú korában elhalt; második neje 1602-ben volt inkei Loránth Borbára, ki mint özvegy még 1650-ben is eléfordúl, és kitől következő öt gyermeke maradt:

a) Magdolna előbb Dóczy Menyhért özvegye, utóbb csemer b. Zay Lászlóné 1674. táján.

b) Judit Dóczy István királyi tanácsos és koronaőr neje, ki 1630-ban férje után a korona szekrény kulcsai terhétől feloldatik. [4]) Élt még 1657-ben is. [5])

c) Mihály báró, kit a táblázat nádori itélőmesternek jelöl. [6]) Neje Thurzó Mária, Thurzó György nádor leánya, volt 1616-ban, már özvegye 1650-ben. Ezzel, mert báró volt, nem tarthatjuk azonosnak azon Vizkelety Mihályt, ki 1627—1631-ben Nyitra vármegye főszolgabirája volt. [7])

d) Anna 1616-ban bedeghi Nyáry Lajos neje.

e) Mária 1626-ban Dóczy Mihályné, mint özvegy említetik 1642-ben, és még 1687-ben is. Ezekben Tamás-nak ugynevezett szeptencz-ujfalusi ága elenyészett.

Nyitra megyében találjuk 1582—87-ben Vizkelety Balást, mint azon megye jegyzőjét. [8])

1588-ban Bálint itélő mester és az ország határait vizsgáló bizottság tagja. [9])

Ezekkel egy időkorban élt Vizkelety Tamás Pozsony megyében, kinek két fia volt Tamás és Pál. Ez utóbbi Tamásról iratik, hogy Horváth országba telepedvén, vizkeleti birtokrészét Thurzó grófnak

---

[1]) Nagy József, Nyitra várm. leirása 8—12. lap.

[2]) 1595. évi 44. 1597. évi 11. 1599. évi 17. 1601. évi 7. és 1603. évi 4. törv. czikkek.

[3]) Lehoczky Stemmat. I. 170. és Rajcsányi id. h.

[4]) 1630. évi 47. törv. cz.

[5]) Szentbenedeki Convent több adata.

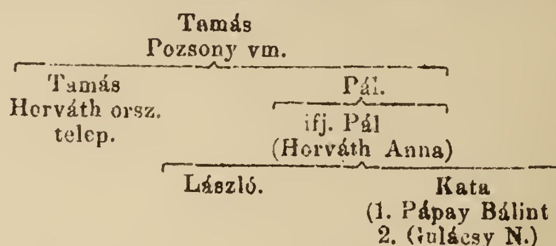
[6]) De ezt Lehoczkynál Stemmat. I. 177—178. nem találhatni.

[7]) Nagy József, Nyitra vármegye 16—17. lap.

[8]) Ugyan ott 6. 7.

[9]) 1588. évi 33. törv. cz.

adta és vallotta be, kitől az Eszterházyak kezébe jött. [1]) Testvére Pál, talán egy volt azon Pállal, kit 1599-ben tábori élelmezési biztosi állásban találunk.[2]) Ezen Tamás ágának töredék-nemzékrendje ez:

Ugyan csak a fölebbiekkel egy időkorra, a XVI. század végére esik élete Vizkelety Jakab-nak, ki Pozsony megyében élt, (és tán azonos volt ama Jakabbal, ki 1555-ben Kossuthra adományt vitt?) Ez nőül birta ravonyi Ravonyi Mihály itélő mester leányát Zsófiát, kitől gyermekeit e táblázat mutatja:

Jakab
(Ravonyi Zsófia)

Anna (Belczy Mátyás 1600.)	Eufrozina (Aranyossy Pálné)	Judit (Csery lib.)	Magdolna apácza.	Ilona (Szombathelyi György, mosoni alisp. és kir. tan.)

Vizkelety János 1602—1603-ban Sümegh várában udvarbiró volt. [3]) 1618-ban Pápán rovásoló és Palotai udvarbiró. [4]) Ezt sem találjuk a családfán, mert életének időkora miatt azon Lajos fiának, ki 1563-ban élőnek jelöltetik, nem tarthatni.

I. Ferencznek fia II. Ferencz (szül. tán 1731.) előbb gárdistának iratik, már 1792-ben Liptó megyében Hradeken a kir. kincstárnál pénztárnok volt. A táblán látható gyermekei közül III. Ferencz szül. Hradeken 1789. jan. 25-én; előbb Pesten ügyvéd s jogtudor, utóbb 1830-tól a m. kir. egyetemben egyh. jogtanár, 1850-től kir. tanácsos, jelenleg mint udvari tanácsos nyugalomban él. Nógrád megyében Varbón szerzett birtokán Ferencz fia gazdálkodik.

---

[1]) Rajcsányi Deduct. geneal. Mss. II. p. 84. E Tamás tehát, ki Horvát országba telepedett, szintén nem lehet egy személy a Szeptenczujfalusival, ki kamarai elnök volt.

[2]) E Pál sem lehet e szerint azonos a táblán álló sz.-ujfalusi Tamás testvérével Pállal.

[3]) Tudományos Gyűjtemény 1830. évi XII. köt. 10—12.

[4]) Eredeti oklevél.

I. Lászlónak egyik fia I s t v á n (szül. 1737.) 1787—88-ban a Dunántúli ker. itélő tábla ülnöke volt. Öt gyermeke körül fiai :

a) Z s i g m o n d (szül. 1774.) előbb (1792-ben) m. kir. testőr, utóbb lovas kapitány.

b) J á n o s (szül. 1775.) Soprony vármegyének mintegy 1827-től 1836 ig főszolgabirája volt.

c) I g n á c z (szül. 1780.) Temes megyének előbb (1830—33 körül) alszolgabirája, utóbb fizetéses táblabirája, mintegy 1842-ig. Gyermekei közül J ó z s e f 1849-ben Temes vármegye esküdtje volt. B é l a festész volt Pesten, szül. 1825. meghalt 1864-ben.

d) M i h á l y (szül. 1782-ben) Budán kir. tartományi biztos volt. Meghalt 1826-ban. Nejétől Remekházy Erzsébettől maradt leánya A d é l (v. Etelka.)

A család czímere a paizs udvarában hátulsó lábain ágaskodó grif, első jobb lábával kivont kardot, a balban csillagot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar kivont kardot tart. A paizst két oldalról foszladék veszi körül.

1695-ben Vizkelety F e r e n c z-nek neje volt Széchényi K a t a l i n, Széchényi György primás unoka huga, az első gróf Széchényinek nővére.

Egy másik Vizkelety F e r e n c z 1725. január. 28-án Széplakon gr. Széchenyi Györgynél esküdtetett össze nejével Salamon Magdolnával Vizkelety A d a l b e r t pálos barát által. [1])

Vizkelety A d a l b e r t paulinus szerzetes volt már 1705-ben is. Meghalt 1737-ben. Testvérei voltak a) P á l, ki 1725. évi febr. 26-án halt meg; és b) J ó z s e f, ki 1719. évi sept. 14-én kelt egybe Zidarich István leányával Zidarich Anna Máriával, kitől fiok J ó z s e f F e r e n c z S e b e s t y é n született 1725. évi januar 7-én. [2]) Mind ezeket a táblázaton kijelölni nem tudjuk. Továbbá

1732—33-ban Vizkelety József (bizonyosan a fölebb említett Zidarich Anna M. férje) Mosony vármegyének szolgabirája volt. 1774. Vizkelety P á l t kir. kamarai számvevő hivatalban találjuk. 1792-ben S á n d o r-Pál Verebélyben kir. sóházi mázsáló.

A Vizkelety család jelenleg tudtunkra két ágon él, és már most tekintve a közlött táblazatot, ezen két ágat I. F e r e n c z-tól és I. L á s z l ó-tól kezdve vehetjük figyelembe.

---

[1]) Egy régi Telekessy-féle egri Ritualéba irott jegyzetekből, úgy látszik Vizkelety Adalbert pálos barát saját kezével.

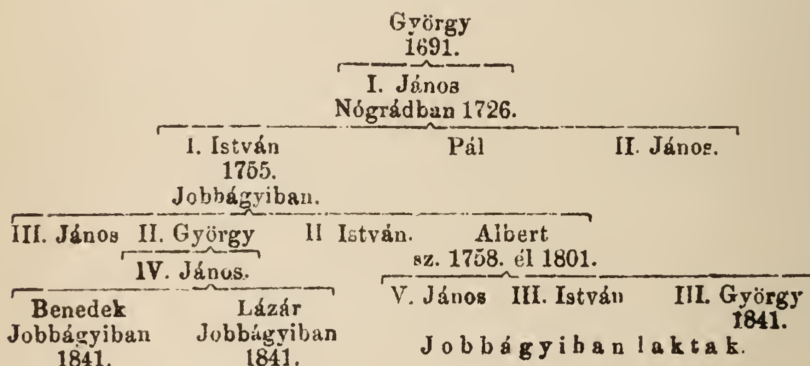
[2]) Ugyan onnan.

Vizközy család. (Borsai †) Pozsony vármegye kihalt családa, melyből borsai Vizközy Tamás és András 1481-ben I. Mátyás király adománya mellett a Pozsony megyei sz. andrásúri és más birtokrészekbe beiktattattak. [1]) Nevezett Tamásnak fia Pál 1487-ben Nyéki András megöléseért családjának elégtételt adott. [2])

Vizoviczky család. Eredetileg Turócz vármegyei nemes család. A nemesség szerző Strba János volt, ki nővérével és testvéreivel, úgy gyermekeivel Strba Jánossal, Margittal és Zsófiával és ez utóbbinak férjével Vizoviczky György szabadossal, és ennek fiaival I. Leopold királytól 1691. dec. 30-án kelt czímeres nemeslevélben megnemesitetett és nemeslevelök Turócz vármegye közgyülésén 1692. junius 17-én kihirdettetett. [3])

A nemesség közös szerzőjének Vizoviczky Györgynek fia I. János Nógrád megyébe telepedvén Jobbágyi helységbe, azon megye előtt 1726-ban a fölebbi armális mellett igazolta nemességét. [4]) Ennek egyik fia István 1755-ben mint Jobbágyiban lakó szintén a kétségtelen nemesek sorában állt.

A családfa következő:

I. Istvánnak fia Albert 1779-ben Esztergomban végezte az első humanitatis osztályt. Fiai valamint IV. Jánosnak fiai Nógrád megyétől 1841. évi aug. 28-án kaptak nemességökről bizonyítványt.

---

[1]) Gr. Teleki, Hunyadiak kora XII. 161 481.

[2]) Ugyan ott 349.

[3]) Turócz vármegye 1692. évi jegyzőkönyvében a 639. lapon, mely más érdekben meghamisitatott, de a jegyzőkönyv Elenchusa mutatja a valódi tartalmat.

[4]) Protocol. C. Neograd. anni 1726.

Wlád család. (Zelistyei) A zelistyei W l á d család, — melynek neve a régi okmányokban váltakozva *Wlaad, Vlaad*, s *Vlad* alakban fordúl elő, — egyike Máramaros vármegye legrégibb törzsökös és nemes családainak, és nevezett megye Zelistye (Zelysthe stb.) helységről, mint ősi adományos birtokáról, veszi előnevét és eredetét, mely a hajdankor homályában vész el.

Az első legrégibb okmányok hiányában nem akarván indokolhatatlan, habár valószinű, föltevések következtetéseire sem kiterjeszkedni, ennélfogva a meg lévő okiratok tartalmi összevetéséből csupán annyit állíthatni, hogy a W l á d család birtokos nemes volta az Árpádházi királyok koráig felnyúlik, és hogy eképen ősei már a XIII. század végen Máramarosban élt számos nemesség sorában foglaltak helyet, mire nézve a meglevő okmányok tartalmának ide vonatkozó érveit alább kijelöljük.

Az imént elmondott okoknál fogva, hogy ki volt a Wlád család alapító törzs-őse, a nemesség és ősi birtok szerzője? azt meg nem határozhatjuk. Az tudva van, hogy a XIV. század közepén 1350—59. év közt (némely iróink szerint épen 1359-ben) Bogdán vajda vezérlete alatt Máramaros oláh lakossága nagyobb számmal a tatárok elpusztított Moldva részeibe vándorolt, [1]) akkoron, egy okmányos adat szerint a Wlád család kivándorolt ivadékából négy W l á d említetik, kiknek ketteje praetoriánusnak, egy consul-nak, egy kapitánynak iratik.[2]) Ha ez így van, — eme körülményben csak egy kisarjadzott más ágazat lelheté ujabb gyökereit, mert véleményem szerint Máramaros vármegyének eleddig ismeretes történelmi birtok-viszonyai szerint Zelistye helységnek első törzs-birtokosául a Wlád család tünik föl, legalább eddig okleveles adattal ellenkezőt nem bizonyithatni, [3])

---

[1]) Turóczi krónikája III. könyv. 38. fej. Kükül. János. A Drágffy család őseinek adománylevele 1365. évről Fejér Cod. dipl. tomo IX. vol. 3. p. 469. Lásd Wenzel G. értekezését Máramaros-ról Uj M. Muzeum 1857. évi II. köt 340. stb. ott idézve Azaki: Tabla chronologika de istoria veke si nova a moldaviei. Jassi. 1842. stb.

[2]) Egy oklevél a Visnocky lengyel család lembergi levéltárában, kiadva F o i a pentru minte, anima si Literatura din anulu 1856. nrii 27—30. Wlád Alajos, Originea Familiei Wlad nobile de Selisce, Lugos 1865. p. 5.

[3]) I. Lajos királynak Balg és Drág (a Drágffyak ősei) részére 1365. évi adományában Zelistye nem foglaltatik, sem a többi Wenzel G. által (Uj M. Muz. 1857. II. k. 313—400. l.) felhozott okleveleiben más család tulajdonául Z e l i s t y e nem található, ha csak Fejér Cod. dipl. IX. vol. 3. p. 469. a K e e t t z e r s t e nem hibából van k é t-z e l i s t e helyett. Ezen esetben azon-

míg ellenben az alábbi okleveles kivonatok szerint nevezett helység mindég örökösödés utján oly ősi birtoknak jelöltetik, melynek a Wlád család régtől fogvást (ab antiquo) békes és csendes birtokában élt.

Bárha a családi nevek származásának természeténél fogva bizonyosnak tarthatjuk, hogy a Wlád család is, e nevét egy olyan kitünőbb őse után öröklé, kinek az csupán keresztneve volt, mind a mellett ezen ősének korát eddig ki nem jelölhetjük. A legelső, kit hiteles okirat után a családból ismerünk, Mihály, már a *Wlád* nevet családnevül viselte. Ez élt a XV. század első felében Zsigmond király korában, midőn ugymint Nemes György, Dragmérfi Ivánka, és Gyulafalvi Dan nemes társával az okirat szerint Sugataghi Miklének Hernéczfalvi birtokát hatalmasúl elfoglalván, e miatt Zsigmond királynak 1439-ben (Budán b Margit sz. ünnepe előtt negyednappal kelt) és a leleszi conventhez intézett parancsa szerint a vármegye közbejöttével a nevezett fölperes Sugataghi Mikle vissza iktattatni rendeltetett, azonban az iktatásnál Wlád Mihály nemcsak bepanaszlott társaival, de még több csatlakozó nemesekkel együtt (kik az oklevélben megnevezvék) az iktatásnak fegyveres kézzel ellentállottak és azt sikeresítni nem engedték. [1]) Mi okból történt e hatalmaskodás nem tudhatjuk, de föltetelezhetjük, hogy vérségi és jogközösség szolgáltatott reá ürügyet mert a Sugataghi és Gyulafalvi családdal a Wlád család jog közösséget egy 1475. évi osztályos levél igazolja, [2]) mely szerint ekkor már Wlád Mihálynak fia János élt, ki ez okmányban *Sugatagi* előnévvel jelöltetik, biztos adatúl arra, hogy ekkor Sugataghnak is birtokosai közt állott, [3]) és ámbár bizonyára Zelistyén is birtokos volt,

---

ban még több valószinüséget nyer sejtelmünk, mely szerint a Wlád család a Balk, és testvérei Drag, Dragomer és István nemzetségéből eredt, mint az alábbi 3-dik jegyzetben olvasható.

[1]) Az egész okmány közölve Wenzel G. által idézett Uj M. Muzeum 1857 évi II köt. 348 - 352. lapján.

[2]) Mármaros varmegyének egy 1754-ben gyulafalvi ns. Rednik János részérs kelt hiteles átirat, meg van Budán a kir. kamarai levéltárban is.

[3]) Sőt ha ezen sugatagi birtokjogról alaposan következtetni lehetne, úgy azt hihetnők, hogy a Wlád család azon Drágostól (Gyula fiától, filio Gyulae) származott több családdal együtt, a ki 1359-ben I. Lajostól a Moldvaországból visszatelepités erdemeiert Szlatinát, Harpatokfalvát, Kopácsfalvát, Deszefalvát, Hernécsházat es Sugatagfalvát kapta kir. adományban. És miután e falvak közt Gyulafalva említve nincs, azt is hihetni, hogy Gyulafalva helységnevét Dragos atyjától Gyulától mint alapitójától nyerte. Fejér Cod. dipl. IX. 3. 161.

még akkor nem tekintetett ez főbirtoknak; noha az tagadhatatlanúl ősi örökség volt. Ugyan is nevezett 1. Wlad János fiaival Miklós, Tivadar és Nikitával, továbbá 2. Juga János fiaival Péter, Tamás és Jánossal és ennek testvére 3. Balás mindenik egy-egy harmadrészben Máramaros megyei Zelistye helységbeli ősi apai birtokukban Mátyás királynak 1486-ban (Budán Letare vasárnap előtti szombaton kelt) uj adománya folytán megerősitettek és abba a leleszi convent által minden ellenmondás nélkül beiktattak. [1])

1486-ban (Sz. Ambrus ünnepe előtti legközelebbi vasárnapon) most nevezett Wlád János és Juga János, mindketten fölebb megnevezett fiaiknak és rokonaiknak terheiket is magokra vállalván, a leleszi convent előtt és pedig Wlád János Zelistyei birtokából egy, Juga János ugyan ott egy, és Mojszin helységben másik házhelyet minden hozzá tartozó nemesi jogokkal Hathal Jánosnak és testvéreinek (fratribus) Ivasko, Nyikita, és Györgynek ajándékoztak és bevallottak Wlád János által tett oly föltétel mellett, hogy öt Hathal János és testvérei évenkint húsvét és karácson ünnepeken süteménynyel (torta) megajándékozni, és sz. Miklós napján házokhoz meghíva, egy ebéddel megvendégelni az ajándék jeleül tartozzanak. [2])

1487-ben (Budán Oculi vasárnap előtti hatodik napon) Hathal János testvéreivel együtt stb. a Wlád János és Juga Jánostól szerzett három telekre, valamint Gorzó és fia Tamás Zelistyén Juga Jánostól vett nemesi curiára Mátyás királytól beiktató parancsot nyervén, azokba a leleszi convent által beiktattattak. [3])

1489-ben (Pál fordulása napján) nemes-felső-vissi Nan fia Zeczko, fiának Jankónak terheit is magára vállalván, rokonsági szeretetből Máramaros megye Mojszin helységnek felerészét, tartozékaival Valka, Cser, Lukácshavasokkal és Sehol nevü havas felével Wlád Jánosnak és Juga Jánosnak és maradékaiknak teljes joggal adományozta és bevallotta a leleszi convent előtt. [4])

1548. évben (b. Imre v. ünnepe utáni 3-ad napon) gr. Nádasdi Tamás országbirónak a leleszi conventhez intézett idéző parancsa folytán nemes Sajó János, Danchal és sajói Nan Balás, nem különben né-

[1]) Az egész oklevél közölve van következő czímű könyvecskében: *Originea Familiei Wlad nobile de Selisce. Scrisa de Aloysiu Wlad de Selisce stb. Logosiu 1865.*

[2]) Ugyan ott az oklevél közölve.

[3]) Ugyan ott.

[4]) Ugyan ott.

hai zelistyei Wlád (Miklós) fiai Tivadar és János kérelmökre azért, mert a) 1531-ben Pünkösd táján néhai sajói Dunka Fülöp Máramaros megyei Sajó helységben említett danchali Manku Jánosnak és Nan Balásnak összes birtokrészeit és a Sajón épített egy kerekű malom felét és jobbágy telkét hatalmasúl elfoglalta, és bitorolta, és halála után özvegye Margit és fiai János és Elek szintén bitorolják és vissza adni nem akarják, ez által a tulajdonosnak kétszáz arany forínton felül kárt okozván; továbbá mert b) ugyan azon évben b. sz. Mária menybemenetele ünnepe táján nevezett Wlád Teodor saját és testvére János családi, adományos, iktatási, megerősítő és-peres okmányait, melyek azoknak zelistyei és mojszini birtokaikra vonatkoznak, zelistyei Komán Simon, János, Kozma és Jakab nemeseknek hüségükbe bizva, őrizés végett atadván, azokat tűlök minden sürgetés daczára vissza nem kaphatták, végre mert c) még 1533-ban sz. György nap táján zelistyei Pap Lázár nemes Zelistyén néhai zelistyei Pap Lőrincznek házát és nemesi kuriáját, kitől azt Wlád Theodor és János zaloggjogon megszerezték, erőhatalommal, minden törvényes utat mellőzve, elfoglalta és bitorolja, nevezett özvegy Margitot és fiait Dunka Jánost és Eleket, nem különben Koman Simont, Jánost, Kozmát és Jakabot, és végre Pap Lázárt a kir. kuria elé idézteti. [1])

Ugyan csak 1548-ban (Pozsonyban nov. 20-kán kelt) kir. adományban I. Ferdinand király nemes Vlaad János-nak, Györgynek, Máté-nak és Zelistyei Antal-nak, nem különben zathali Vankoal Jánosnak, úgy mojszini Koman Jánosnak, Simonnak és Kozmának és örököseiknek Máramaros megyei Zelistye, Zachal (Szacsal) és Mojszin helységben fekvö öszes birtokrészeikre, melyeknek békés és csendes birtokában már régóta a nevezetteknek eleik és őseik (Majores et Progenitores) [2]) is voltak, uj királyi adományt adott, melynek folytán azokba a leleszi convent által minden ellentmondás nélkül beis iktattattak.[3])

Mint származott le a család a Zsigmond király korában (1437.) élt Wlád Mihály-tól kezdve, azt a következő táblazatokon láthatjuk, megjegyezve még is előre, miszerint ezen táblazaton az ősi bir-

---

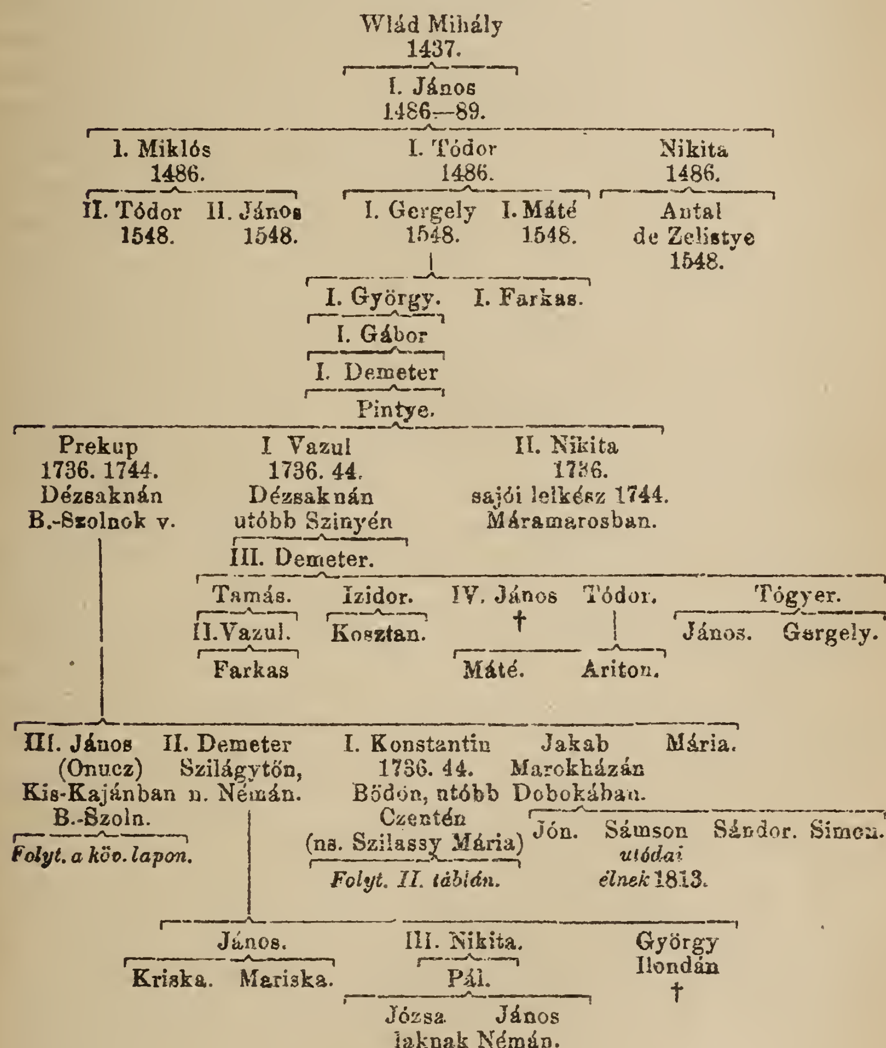
[1]) Originea Familiei Wlad id. m.

[2]) Ha itt a *Majores* és *Progenitores* kitételt a genealogiai fokozatos értelemben vesszük, mely szerint az közönségesen a pater, avus, abavus, atavus, proavus-on fölüli ösöket jeleli, akkor csak bevett szokás szerint öt nemzedéket számítva is két századra, a békes birtokló ősöknek kora a XIV. század elejére esik.

[3]) Originea Familiei.

tokban Máramaros megyében maradt ágazatok nincsenek meg, miután ezekre nézve eddig az adatok hiányzanak itt; csupán a XVIII. század első felében Erdélybe szakadt ágak, melyek egyike — mint említve leszen, Magyarországba visszatelepedett, származási rendje [1]) következik:

I. t á b l a.

[1]) Egy 1826. évi febr. 27—28. és mart. 1-én. Némán eszközlött s 1826. dec. 11—14. Dézsaknán tszékileg hitelesitett, — s egy másik 1846. julius 17-én Czentén eszközlött s július 18-án tszékileg hitelesitett tanúvallatásokra alapitott családi közlés szerint.

III. János, *ki az elöbbi lapon.*
(Onucz)
Kis-Kajánban B.-Szolnok.

Gergely.
Farkas.
Simon. György.
Máté. János.
Tódor. Gerg. Benjam. Demet.

Teofor
lak. Horgospatak
B.-Szolnok.
István.
Antal † Mihály sz. 1795. György † Aritón sz. 1813.
Dániel sz. 1810.
Pahomie sz. 1837.
Vazul sz. 1834. Porfir. sz. 1849. János sz. 1852.

Zakariás
Nyégeren lak.
Farkas. János.
Jeremiás. Demeter.
Gáb. Tódor.
Miklós sz. 1843. János sz. 1854.

II. t á b l a.

I. Konstantin, *ki az I. táblán.*
1736. 1744.
Bödön, utóbb Czentén.
(ns. Szilassy Mária)

Condrate Czentén pap † — I. Simon Czentén lak. (ujfalvi Pap Todorutz Mária) — I. Dániel P.-Kamaráson lelkész. — István nőtlen beszterczei lelk. esperes †

Cilica Czentén.
János. Demeter.
János. Damián.

II. Dániel sz. 1775. † 1844. v. ábrányi lelk. (Orián Éva)
Konstantin. sz. 1780. aug. 29.)

Jakab P.-Kamaráson. — Tódor Fülpösön Kolos vm. — Lázár Kozmatelkén.
Simon † 1849.
András. Ferencz Julianna. Terézia. Birinka.
sz. 1830 sz. 1840.
Gábor sz. 1840. János sz. 1850. Boris. Szavetta.

Miklós sz. 1802. † — Illés sz. 1804. jul. 20. † 1823. kör. — Mária sz. 1811. oct. 23. (Székelyné) — Julianna sz. 1813. febr. 14. Kővá-ryné) — Zsófia sz. 1815. sept. 15. (Fodorné) — Ágnes sz. 1818. jun. 27. † — Mihály sz. 1820. aug. 6. † — Alajos sz. 1822. febr. 24. Krassó v. képvis. (1. Strainn Anna 2. ns. Karátsonyi Mária sz. 1827. aug. 30.)

1-t. Gyula sz. 1849. dec. 21. — 2-t. Kornél sz. 1853. mart. 2. — II. Alajos sz. 1854. apr. 7. † — Aurél sz. 1856. aug. 27. — Cassius sz. 1857. sept. 18, — Martian-Demeter sz. 1863. nov. 3. — Katicza sz. 1865. dec. 28.

Mint említők, — e családfa a Máramarosban élö nemzedékek leágazását nem tartalmazza az ebéli adatok hiánya miatt. Hézagos adataink szerint a máramarosi ágról a XVII. XVIII. századból jelenleg csak annyit tudunk, hogy 1707-ben a felső járási *homagium praestaló* nemesség sorában találjuk Sajón a Wlád családból a következőket M i k l ó s t, két F a r k a s t, két G e r g e l y t és két T ó d o r t. 1757-ben a Mojszin, Zelistye és Zacsal helység határjárásánál tiltakozott Wlád Lukács.

A XVII. század végen, a XVIII. század elején élt a családból Máramarosban Wlád P i n t y e, a táblázat szerint I. Demeternek fia; ez időben már tagjaiban meg gyarapodván, ősi javaiban pedig a gyakori osztályok által megfogyatkozván a család, míg Pintyének egyik fia II. N i k i t a mint gör. kath. lelkész Sajón maradt, két testvére P r e k u p és V a z u l 1736. táján oda hagyván szelistyei leapadt birtokrészüket, Erdélybe Belső-Szolnok megyébe, nevezetesen P r e k u p mint sovágo Dézsaknára, Vazul pedig előbb Dézsaknára, utóbb Szinye helységbe telepedtek, mind ezt a vérségi és jogrokonsággal együtt fiaik részére is 1744-ben máj. 29-én Máramaros megye törvényes bizonysága előtt Sajón kelt bizonyitványában testvérük, az említett Wlád Nikita elismeri és bizonyítja.[1]) Mikép terjedt Vazul ága tovább, a táblázat negyed izig mutatja.

Prekup ága azonban még terjedelmesebb lön négy fiú gyermekének ivadéka által. Prekup négy fia következő: III. J á n o s II. D e m e t e r, I. K o n s t a n t i n, és J a k a b. Szólunk mind a négyről külön a következőkben.

a) III. J á n o s Dézsaknáról Kis-Kajánba telepedett, egy, feleségül vett nemesleány birtokába. Ott nemzé három fiát: G e r g e l y t, T e o f o r t, és Z a k a r i á s t, kik mind a hárman elég szapora családot alkottak, G e r g e l y ivadékát mostanig mutatja a családfa, T e ó f o r-nak, ki szintén neje birtokába Horgospatakára tette lakását, élnek unokái M i h á l y (szül. 1795.) utódaival, és A r i t o n (szül 1813.) gyermekeivel együtt, mint a családfán láthatni. Z a k a r i á s Nyégerfalvára telepedett hitvese örökségébe, és most unokája J e r e m i á s él fiaival Gábor és Tódorral együtt.

b) II. D e m e t e r (Prekup másod fia) előbb Szilágytőn lakott, utóbb Némán (szintén Belső Szolnok vm.) szerzett birtokára tette lakását, hol mint malomépitő is működött. Utódait a tábla mutatja.

c) J a k a b (Prekup fia) Dézsaknáról Doboka megyei Marokházára helyezkedett, négy fiától utódai most is élnek.

d) I. K o n s t a n t i n (Prekup fia) előbb Belső-Szolnok megyei

[1]) Lásd erről Kolosmonostori Conventben fasc. V. nro 25.

Böödön lakott, utóbb pappá szenteltetvén, Doboka megyébe Czente helységbe költözött és ott is halt meg. Nőül vévén nemes Szilassy Máriát, négy fia maradt, ugymint 1. Kondrate, ki Czentén lelkész volt és nőtlenül halt meg, 2. Simon, ki bátyjával szintén Czentén lakott, és kiről alább szólunk. 3. István, ha jól tudjuk, még 1815-ben beszterczei plébános és sófalvi kerületi esperes volt. 4. II. Dániel Puszta-Kamarásra telepedett. Három fia közül Jakab szinten ott lakott, kinek fia Simon 1849-ben esett el, Tódor Kolos megyei Fülpösre költözött, öt gyermekét a táblázat mutatja, Lázár Kozma-telkére tette lakását, gyermekei a családfán láthatók.

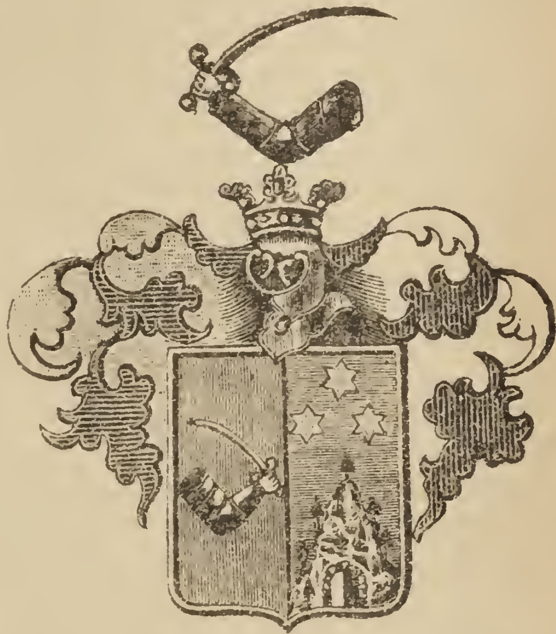
Simon, ki fölebb emlitetett, Konstantinnak fia, Czentén székelt. Nejétől Ujfalvi Pap máskép Todorutz Máriától két gyermeke maradt: Cilica, kinek utódait a táblán láthatjuk, és I. Dániel, ki 1775. dec. 27-én született. Miután Beszterczén a gymnasiumi, Balásfalván a bölcsészeti és theologiai tanfolyamot bevégezte, 1800. Magyarországba költözött, és előbb Bihar megyei Vasad helységbe mint tanító, utóbb 1812-től Vedres-Ábrány községnek áldásosan müködő, tudományosan mivelt és több nyelvet beszélő gör. kath. román lelkésze volt egész haláláig, mely történt 1844. jul. 18-án. Nejétől Orián Evától számos gyermekei közül, kik már többnyire elhaltak, a legifjabb.

Alajos szül. V.-Ábrányban 1822. febr. 24-én. Iskoláit a jogi tanfolyammal együtt N.-Váradon jeles sikerrel bevégezvén, és 1845-ben ügyvédi vizsgát tévén, Torontál megyébe Gyülvészre telepedett, hol mint urodalmi ügyész foglalt állást, innen utóbb Temesvárra, majd 1848. febr. 27-én végképen Krassó megyébe Lugosra tette át lakását ügyvédi minőségben. 1848-ban Krassó megye nagy-zorlenczi kerületéből képviselővé választatván, dec. végeig Pesten, 1849-ben Debreczenben és Szegeden vett részt az országgyülésen, 1861-ben Krassó vármegye főjegyzőjevé választatott, majd ismét előbbi választó kerülete által választatott meg képviselőül a pesti országgyülésre, hol a mérsékelt szabad elvü párt részén müködött, és a román nemzetiség ügyében tanusított buzgóságáért az erdélyi román nőegylet által gyönyörü koszorúval tiszteltetett meg. 1861. april. 3-án Krassó megyétől nemesi bizonyítványt vett ki. [1]) 1861. dec. 16-tól a Krassó megyei törvényszék első ülnöke, és a bün-fenyitő tanács rendes elnöke, mig jelenleg (1865.) ismet a nevezett választó kerület országgyülési kép-

[1]) 317. szám alatt, mely a m. kir. kanczellária által 1862. január 2-án 18157/1862. sz. a. megerősitve, a m. k. helytartóság által 1862. jan. 5-én, 17??/1862. sz. a. leküldetett.

viselője. Ifjú korától a magyar irodalom terén is részt vett és a lapokban, főleg a román nemzetiség ügyében becses dolgozatokkal lépett föl, e nemű czikkeit és polémiáit „*A Román nép és ügye*“ czím alatt összegyűjtve, 1863-ban adta ki Lugoson. Részt vett továbbá a román lapokban is publicistikai dolgozataival, melyek által nemzetbeliei tiszteletét és ragaszkodását vivta ki, és általában a nemzetiségek testvéries egyesülésére irányzott működésével hazafias érzületét tünteté ki. Első és második nejétől gyermekeit a táblázat mutatja.

Mint említők a Máramaros megyei ág nemzedékrendjét nem ismerjük, megemlíthetjük azonban az *apsai* előnevű ágat, melyből Wlád György előbb Máramaros vármegyének al-, utóbb 1833—1835-ben főszolgabirája volt, fia László 1836-ban már r. sz. esküdt, 1845. jul. 14-től 1849-ig alszolgabiró volt. Ennek csak egy leánya maradt.

A család ősi czímerét oklevelesen nem ismerjük. Az erdélyi ág által használt czímer — mint azt a metszvény is mutatja — függőleg kétfelé osztott paizs, a jobb oldali (tán) vörös udvarban könyöklő pánczélos kar kivont kardot tart; a baloldali kék udvar alján magas sziklás bércz emelkedik, alúl só aknai bejárással, a bércz fölött három csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar kivont kardot tart. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Vladár család. (Nagy-Csepcsényi és Muthnai) Turócz vármegye egyik legtörzsökösebb ős családa. Törzs-őse Gudrum, kinek fia Ivank (v. Jank) és Palik rokonaikkal Kripech, Kubina Haiik fiai, Milosth Bihisz fia, Mladen s többekkel mint a Beszterczei-bányai telepekhez közeleső Csernakou[1]) helységnek jövevény (hospites) megtele-

[1]) *Csernokou* és *Charnako* helység. Igy találjuk írva a Turóczi Regestrumban, a családi közlés szerint *Cserneк* alakban. E helység a Szontagh cs. állítása

pitöi hüszolgálataikért 1263-ban IV. Béla királytól szabadalmaikban megerősitettek azon kikötés mellett, hogy alkalmilag a király zászlói alatt harczoljanak. Még ugyan ezen évben nevezettek Turócz megyében Muthna nevezetü, nagy kiterjedésü erdővel fedett, birtokot kapták adományban. 1295-ben Jank fia Kócs, (vagy Hók) Palik fia Miklós, Kubina fia Buda, Milosth fia Isov (v. Istók) muthnai birtokukra III. András királytól megerősitő adományt kaptak. [1])

1343. évi (husvét ötödik napján Visegrádon) kelt levelében I. Lajos király Pál fiának Balásnak, Buda fiának Endernek, Péter fiának Jánosnak, Pál fiának Miklósnak, Zaluch fiainak Ábrahámnak és Batisznak mind Turóczi nemeseknek és többi rokonaiknak Csernakon helység helyett csere-adományban Turócz megyei Muthna és Csepcsin helységet adományozván, őket azokba beiktattatni parancsolja,[2]) amint ez azon évben a Turóczi convent bizonyitványa szerint Todor János Turócz megyei alispán által meg is történt. [3]) Ezen adomány és iktatási jelentést 1359 ben (sexto Kalendas m. Aprilis) I. Lajos király Pálnak fia Gylla, Karassun fia János, Muthnai Istvánnak fia Kelemen és a többi ősök úgy mint Ivank, Palik, Kopech, Kubina, Milozsch, Mladen, Tivan, Praemlat, Zoutag és Puchug maradékainak részökre átiratá és megerősité. [4])

1352-ben Tamás országbiró itélőlevelet adott ki Karaz fia János, Pál fia Gyula, Bodo fia Gyula, Olka fiai Batiz és Tamás részekre Muthna helységről és ennek a Bene fia János birtokától elkülönzött határairól. [5])

Elfoglalván Körmöcz városa polgárai a Muthnai birtokot, 1367-ben (sz. Simon és Judás napján) I. Lajos király a nevezett városhoz intézett parancsában azt vissza adatni rendelte. A következő 1368-ban pedig a Turóczi convent által Muthna határjárása ünnepélyesen megtartatott, és ugy Muthna mint Csepcsény helység határainak a Bajnóczi vár helységeitől elkülönzése eszközöltetett. [6])

1383 ban Vidasteleki, Muthna helységének birósági jogát, mi

szerint valószinüleg Beszterecze tájékán volt. Véleményem szerint Turócz megye déli csücskében lehetett, és tán a mai *Csremosna* helységgel azonos.. De semmi esetre Pozsega megyében, melynek semmi nyoma sincs az oklevélben.

[1]) E három okmánynak, részben kivonataiknak a család általi egyszerü alakban közlése szerint.

[2]) Turóczi Regestrum, Engel Monumenta 109. egészen közölve az oklevél.

[3]) Ugyan ott.

[4]) Ugyan ott 108.

[5]) Regestrum de Turócz ugyan ott pag. 86—87.

[6]) Családi közlés szerint, mert e levél kivonata a Turóczi Regestrumban nem említetik.

úgy látszik, földbirtokkal volt összekötve, a családtól beiratképen (inscriptio) István bíró (Stephanus filius Nicolai tartá) a családtól 22 arany forintért megvette, mely vétel-szerződést a nemzetség tíz tagja írván alá, [1]) már ezek közt találjuk Vladárnak fiát Benedeket is. A V l a d á r név tehát már keresztnév gyanánt ekkor divott, azonban ezen Vladár kis unokájában kihalván, a Vladár család nevét ugyan tőle vette, de tőle egyenes ágon nem származott, mint látni fogjuk.

1391-ben Bebek Imre országbíró a sok hamis okmányok felderítése folytán Túrócz megyében birtokjogi vizsgáló széket tartván, akkor a fölebbi Muthnai és Csepcsényi nemzetség nevében Balásnak fia Pál, és Gyulának fia István birtokjogaik igazolása végett a fölebb kivonatban közlött öt rendbeli okmánnyal Muthna és Csepcsény birtokaikra jogaikat bebizonyíták. [2])

A család adatai szerint 1368-ban a család gyarmatosítá Chamarna-Patakát, később Szklenó-Lehotának nevezett helységet. 1405. táján keletkezett a család birtokterületén Uj-Lehota (most Felső-Stubnya helység); 1502-ben Alsó és Felső Turcsek.

1403-ban Körmöcz városa ismét elfoglalá Muthna egy részét, miért ellene 1404-ben a család pert indított, melynek folytán Garai Miklós nádor a városnak ítélé oda Szklenó-Lehota helységet és a Fekete erdőt. De ezzel a pernek vége nem lett, folyt az még tovább is, és valószinüleg az oda itélt javakat a család ismét megnyeré, mert egy 1456-ban kelt eladási okmány szerint még birtokában volt.

A XV. század első felében, (úgy látszik 1430—40. év között) a nemzetség, mely eddig Muthnai és Csepcsényi birtokait közösen birta, kétfelé oszlott, nevezetesen Gudrum, Kopech, Kubina, Milosth, Mladen maradékai az összes birtok egy harmadrészét, Tiwan, Prelad, Zumar (v. Zontag,) Poruch (v. Puchug) utódai egy harmad részét kapták osztályrészül. Ezen osztály után a birtokok neveiben is változást találunk, tudni illik, a két harmadrésznek birtoka Nagy-Csepcsény és és Felső-Muthna, az egy harmadrészeseké Kis-Csepcsény és Közép-Muthna néven fordúl elő, Alsó Muthna a Bene családjáé maradt.

A Nagy-Csepcsényiekből származott a V l a d á r és S á n d o r család, a Kis-Csepcsényiekből a C s e p c s é n y i és B a t i z család. Mikor jöttek azonban e családnévek állandó használatba? — meghatározni nem lehet. A *Vladár* nevet, mint láttuk — már 1383-ban egyik családtag viselé, a család véleménye szerint ez ág volt a több

[1]) Családi közl.

[2]) Turóczi Regestrumban 85.

közt a legtehetősb, a Vladár név is tehetőst jelent. Utóbb Vladár ága kihalván, az utánna örökösödött ág nevét is fölvevé és igy támadt a Vladár család, mely a közös törzsű Csepcsányi, Sándor és Batiz családokkal maig fenmaradt.

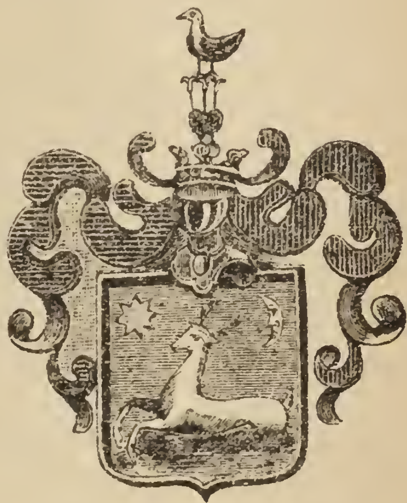
1498-ban Körmöcz városa ismét, még pedig erő-hatalmaskodás mellett 500 fegyveres lovassal támadá meg Muthnát, elrombolva mindent, mi a mezőkön elébök került. Ez ellen Nagy-Csepcsényi Balás és Kis-Csepcsényi Csepcsánszky János a család nevében királyi parancs mellett a sz.-benedeki convent közbejöttével vizsgálatot eszközöltettek, és annak folytán még azon évben Körmöcz városát a nyolczados törvényszék elé idézteték. E peres irományok a muthnai birtoknak már elnéptelenedett pusztuló álapotába, és a családot hanyatlóbb állásban mutatják föl. Ezek indokához járult a család tagok eljárása, kik a birtok elidegenitést megkezdék. 1500-ban a birtok egy része 62 ftért a városnak zálogba adatott. 1502-ben a fentérintett foglalások és birtokháborgatásokból származott perek iránt András, János és Mihály Kis-Csepcsényiek, — Vladár Mihály és Gallus Kethel Nagy-Csepcsényiek Körmöcz városával Turzó János közbenjárására a Turóczi Convent előbb egyezségre léptek, melyszerint Szklenó, mindkét Turcsek és Uj-Lehota helységnek fele a városnak engedtetett, az egész Muthnai uradalomból a nemzetség kezében csupán Felső és közép Muthna maradván.

A következő évben ezen egyezménynek nagy-csepcsényi Vladár Márton, és Balás, Majthényi Ráfael alispán és az illető szolgabirák előtt ünnepélyesen ellen mondottak, és a későbbi adásvevési szerződések oda mutatnak, hogy ama egyezmény után is némely javak a nemzetség kezén maradtak.

Utóbb azonban a nemzetségi birtokokat a birtokos tagok pazárlása meg inkább megfogyasztá. Már 1510-ben 531 f. 8. d. értékü zálog birtokot tartott a város kezében a Muthnai területen. Ehez járult Csepcsánszky János elidegenitése, ki egész nemesi kuriáját 4 ftért fecsérlé el, míg végre 1518-ban Kis-Csepcsényi András és fia Albert, Kis-Csepcsényi Batisz Zsigmond, nagy-csepcsényi Vladár Balás, Gallus Kethel, Sandrinus és Nagy-Csepcsényi Gáspár, János és Imre az összes nagy és közép Muthnai birtokot 1200 arany ftért örök áron a városnak átengedték. 1523-ban az eladók uj szerződésre léptek a várossal, melyben az eddig tett eladásokat és Thurzóféle egyezményt megerősitvén, kiköték, hogy a Kis- és Nagy-Csepcsényi birtokaikban történt eladások megsemmisitessenek, és az eladási összegek teherké-

pen a Muthnai birtokra irassanak; továbbá, hogy a családnak örök időkig a Muthnai erdőkben szabad faizásuk legyen, melynek most is birtokában vannak.

Ily viszontágságok között a nemzetség egykori nagyobb terjedelmü birtokai tetemesen leapadtak, a muthnai birtok elidegenitetvén, a csepcsényi birtok is időjártával különféle utakon fogyásnak indúlt, és annak egy részébe más családok jutának, úgy, hogy azon rész is, mely jelenleg még a Vladár család kezén áll, tetemesen megkisebbedve, a család tagjainak más megyékbe elszakadására egy fő indokúl szolgált. Igy származtak el Turócz megyéből a Vladár család tagjai Hont, Gömör, Szabolcs, Zemplén és egyéb megyékbe is.

A család czímere — mint a metszvény is ábrázolja a paizs kék udvarában hármas folyamban úszó és két első lábaival ki kapaszkodó szarvas, fölötte jobbról arany csillag, balról ezüst félhold látható. A paizs fölötti sisak koronáján egy nyillal átszúrt szívből három liliom emelkedik ki, és a középsőn fehér galamb ül. A paizst jobbról arany kék, balról ezüst vörös foszladék környezi, míg némely családi czimereken a foszladék helyett szölőfürtökkel megrakott lombozat foly alá.

A család leszármazási fája, mint azt a család egyik tagja Vladár Károly e század elején szerkeszté, itt következik:

I. tábla.

Nagy-Csepcsényi és F. Muthnai vonal. — *Kis-Csepcsényi és közép Muthnai vonal.*

Nagy-Csepcsényi és F. Muthnai vonal:

- Gudrum. de Cser-nakon.
  - Jank v. Ivank 1263.
    - Hók 1263. 95. †
  - Paulik v. Pálik 1263.
    - Balás közös sz. 1343.
      - Pál 1358. 1391.
        - Balás 1410.
    - Miklós k. szerző 1343.
      - Mátyás 1405. 10.
        - Dorottya 1493.
    - Gyula 1352. 1368.
      - Péter 1383.
        - Benedek 1410.
      - István 1383. 91.
        - Mátyás 1410.
      - Tamás 1383. 1410.
        - Gergely 1446. (n. Erzse.)
- Harek. sen Hauk.
  - Krupoch v. Krypech Kopech 1263.
    - Benk sen Biuk. 1290.
      - Krisant
        - Benedek
    - Márton
      - Mihály
        - András 1387.
          - Miklós † 1410.
  - Kubina v. Rubina, Harubina, Hombek. 1263.
    - Buda 1295.
      - Endre 1343.
        - Miklós 1410.
    - Karazun 1295.
      - János 1358. 59.
        - Erzse (Csepcsényi István)
        - Mihály 1396. 1410. Sz. Mihályon.
- Bihisz !
  - Milosth 1263.
    - Isov (Istov. Steph.)
      - Kelemen 1359. 68. †
  - Mladen (v. Wlader) 1263.
    - Ábrahám
      - Ábrahám 1343.
      - Vladár 1343.
        - Benedek 1410. 28.
          - Mih. 1428.
          - György 1428.
            - Imre (n. Klára 1423.)
          - Gerg. 1428.

Kis-Csepcsényi és közép Muthnai vonal:

- ?
  - Tievan (v. Polian) közös szerz. 1263.
    - Bistalus 1290.
      - Balás 1404. 10.
- ?
  - Praclad v. Premlod 1263.
    - Péter
      - János 1343. 58.
        - Bálint 1410.
- ?
  - Zumar l. v. Zuntar v. Zontag 1263.
    - Zanza.
      - Batisz 1343. 45. *Batiz es. törzse.*
        - Bálint 1368.
          - Márton 1405. 37.
          - Bálint 1410.
            - György 1446. de Kis-Csepcsén.
      - Cogno 1352.
        - Pál 1368.
      - Tamás 1383.
        - István 1383.
- ?
  - Poruch (v. Puchruch v. Puchug 1263.
    - Szlank Zalek, Zaluth. seu Olka 1345
      - Pál 1388.
      - Péter 1383.
      - Bert. 1388.
        - Balás 1387.
        - Benedek 1410.

Folyt. a köv. lapon.

Balás, *ki az előbbi lapon.*
1410.

II. Balás
1423.

Tamás
literatus
1491.

III. Balás
Szklabina várban
1491. †
(Astula Dora Zelman
Mik. özv.)

I. Márton
1498.
Folyt. II. táblán.

I. Mihály
1498.
Folyt. V. táblán.

Mátyás — Leo 1491. 1519. † — Hedvig 1491. † — Zsofia 1491. — Lina 1491. — Dora 1491.

Mátyás:
László — György
ez ág 1550-ig egészen kihalt.

II. tábla.

Márton, *ki az I. táblán.*
1498.

Sandrin v. Sándor
1498. 1518.
kitől a Sándor másként Vladár cs. ered.

György
1498. 1512.
kitöl az Urielovich és Istvánovje ága.
Folyt. III. táblán.

Gáspár
1498. 1518.
kitől Gasparovje, Martinkovje, Benedikóvje (Bezek, és Baltzárovje (Tompjen) *ágak erednek.*
Folyt. IV. táblán.

Sandrin v. Sándor:

Zsigmond
1568. uj
adománylt
— Miklós
— János
Zolnán 1667.
— Mózses
1589

Lőrincz
uj adom.
1563.

György
uj adományt
1563.
Folyt. a köv. lapon.

Lőrincz:

Miklós 1563.
— György 1610.
— Miklós 1610
— Pál 1676.
— József.
— András Krajicb dictus †

Menyhért 1563.
— Mátyás 1610
— Márton 1610.
— Mihály 1610.
— János 1610.
— Sandrin 1628. †

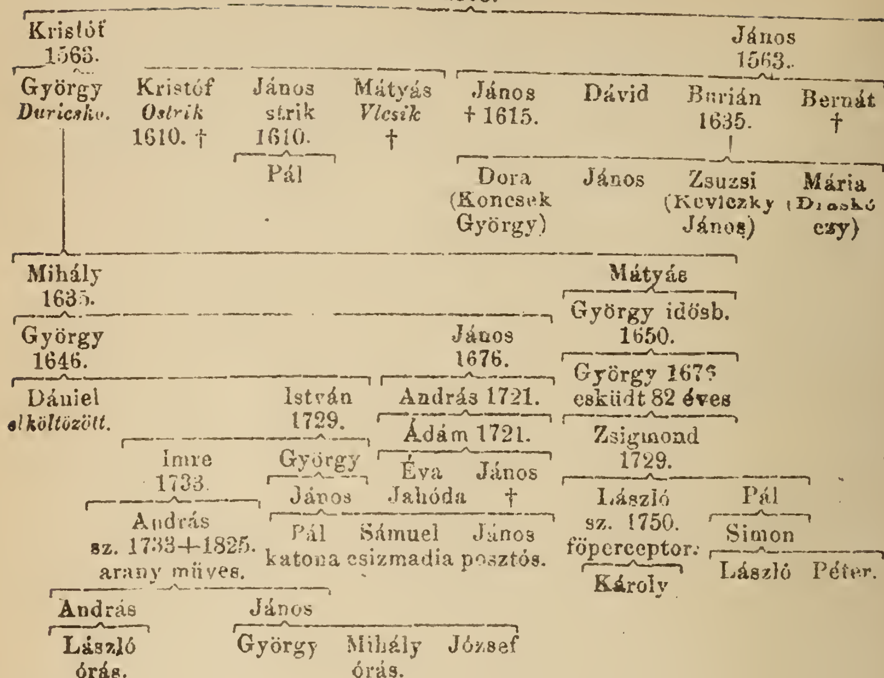
János 1610.:

Sandrin 1611.
— Sándor 1676.
— Miklós

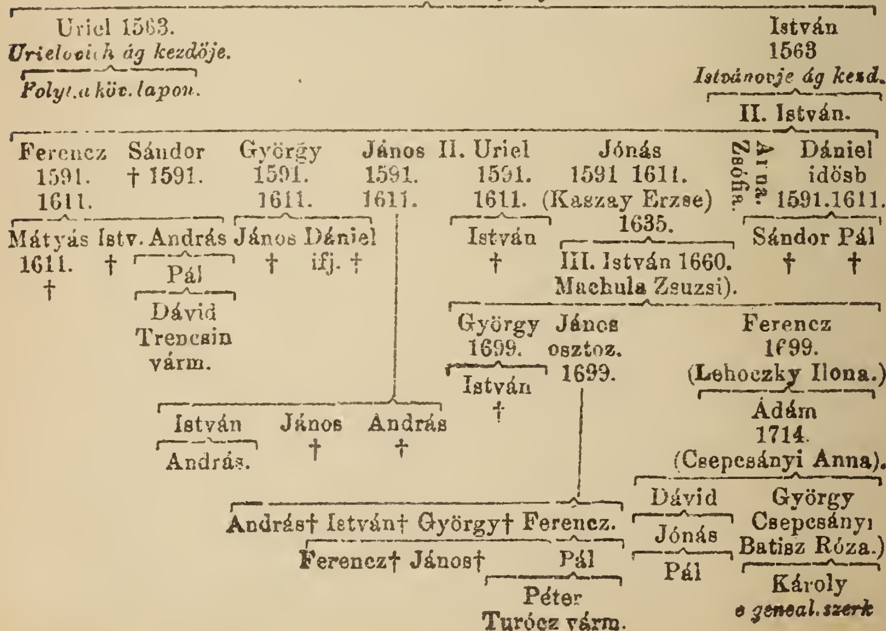
György 1610. Sandorovje.
— György 1676. Sandorovje.
— György 1729.
— János Sandorovje 1777. †

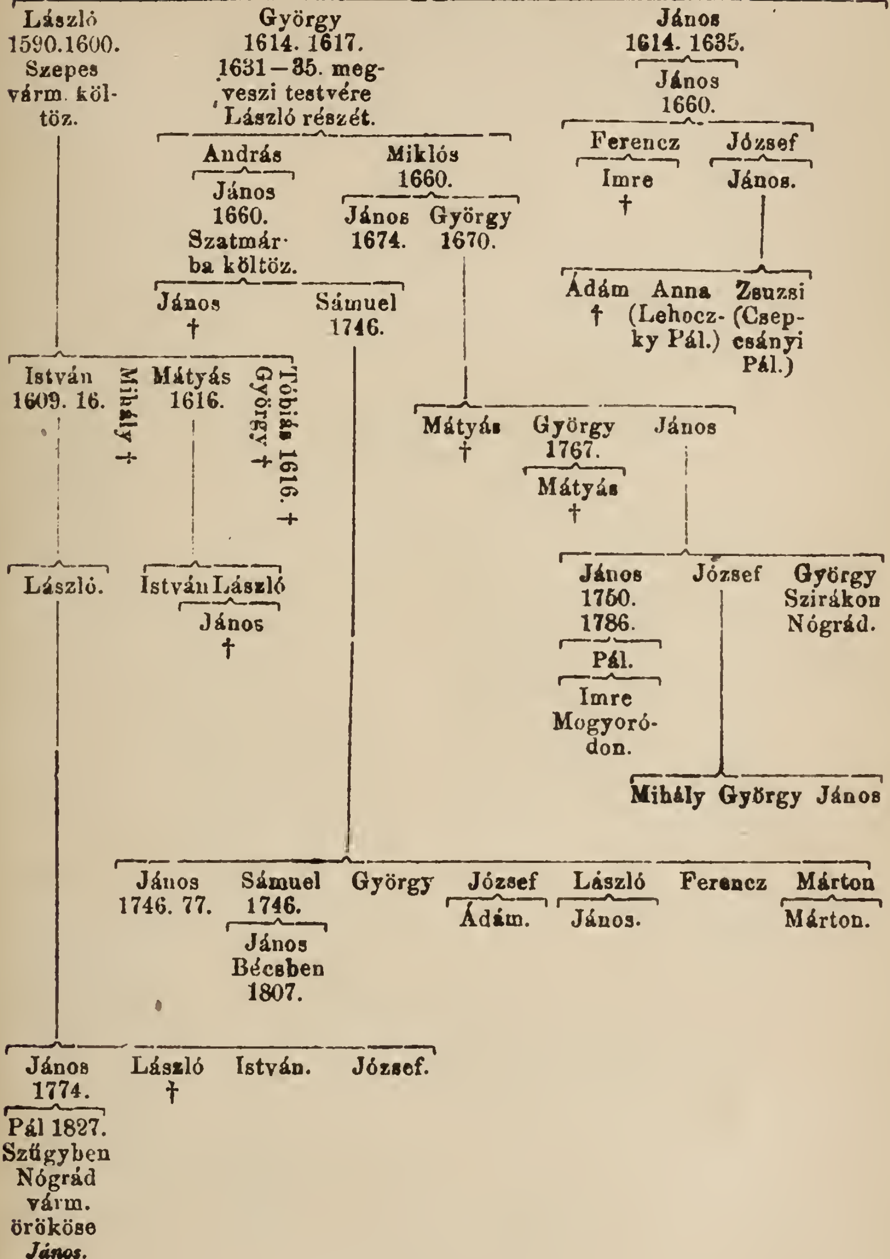
András 1635.
— Mátyás (Luce Zsófia).
— Sándor 1703.
— András 1729.
— József
— Antal
— András 1703.
— Mátyás 1703.
— Mihály biztos
— Sámuel.
— Sámuel.
— András
— János
— Ádám Beszterczén
— Tamás †

Boldizsár 1563.
— Imre *árva.*
— János †

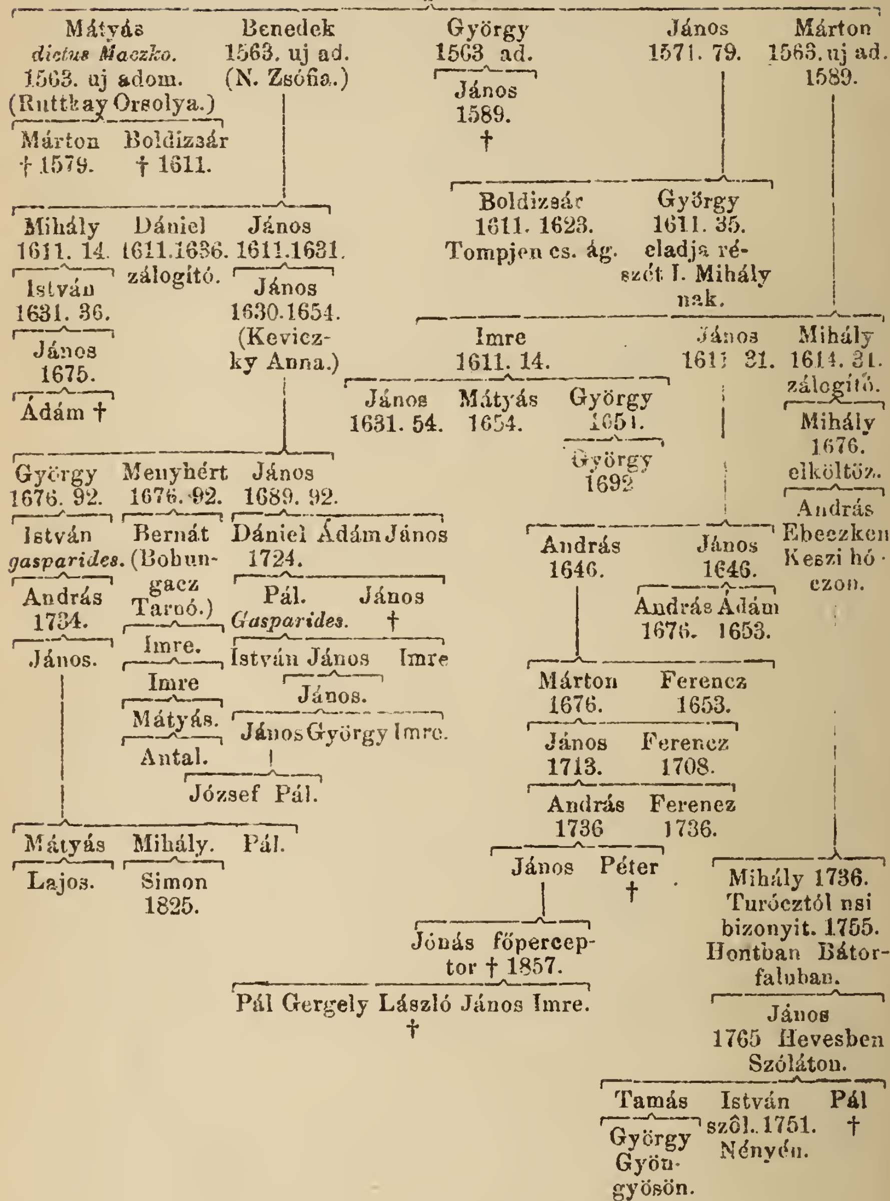

György, ki az előbbi lapon.
uj adományt
1563.
Kristóf
1563.
János
1563.
György
Duricsko.
Kristóf
Ostrik
1610. †
János
strik
1610.
Mátyás
Vlcsik
†
János
† 1615.
Dávid
Burián
1635.
Bernát
†
Pál
Dora
(Koncsek
György)
János
Zsuzsi
(Kevliczky
János)
Mária
(Diaskó
czy)
Mihály
1635.
Mátyás
György idősb.
1650.
György
1646.
János
1676.
György 1675
esküdt 82 éves
Dániel
elköltözött.
István
1729.
András 1721.
Ádám 1721.
Zsigmond
1729.
Imre
1733.
György
Éva
Jahóda
János
†
János
László
sz. 1750.
főperceptor.
Pál
Simon
András
sz. 1733+1825.
arany müves.
Pál
katona
Sámuel
csizmadia
János
posztós.
Károly
László
Péter.
András
László
órás.
János
György
Mihály
órás.
József

III. tábla.

György, ki a II. táblán.
1498. 1512.
az Urielovich és Istvanovje ágak törzse.
Uriel 1563.
Urielovich ág kezdője.
Folyt. a köv. lapon.
István
1563
Istvánovje ág kezd.
II. István.
Ferencz
1591.
1611.
Sándor
† 1591.
György
1591.
1611.
János
1591.
1611.
II. Uriel
1591.
1611.
Jónás
1591 1611.
(Kaszay Erzse)
1635.
Anna.
Zsófia.
Dániel
idősb
1591.1611.
Mátyás
1611.
†
Istv.
†
András
Pál
Dávid
Trencsin
várm.
János
†
Dániel
ifj. †
István
†
III. István 1660.
Machula Zsuzsi).
Sándor
†
Pál
†
György
1699.
István
†
János
osztoz.
1699.
Ferencz
1699.
(Lehoczky Ilona.)
Ádám
1714.
(Csepcsányi Anna).
István
András.
János
†
András
†
András† István† György† Ferencz.
Ferencz† János† Pál
Péter
Turócz várm.
Dávid
Jónás
Pál
György
Csepcsányi
Batisz Róza.)
Károly
e geneal. szerk

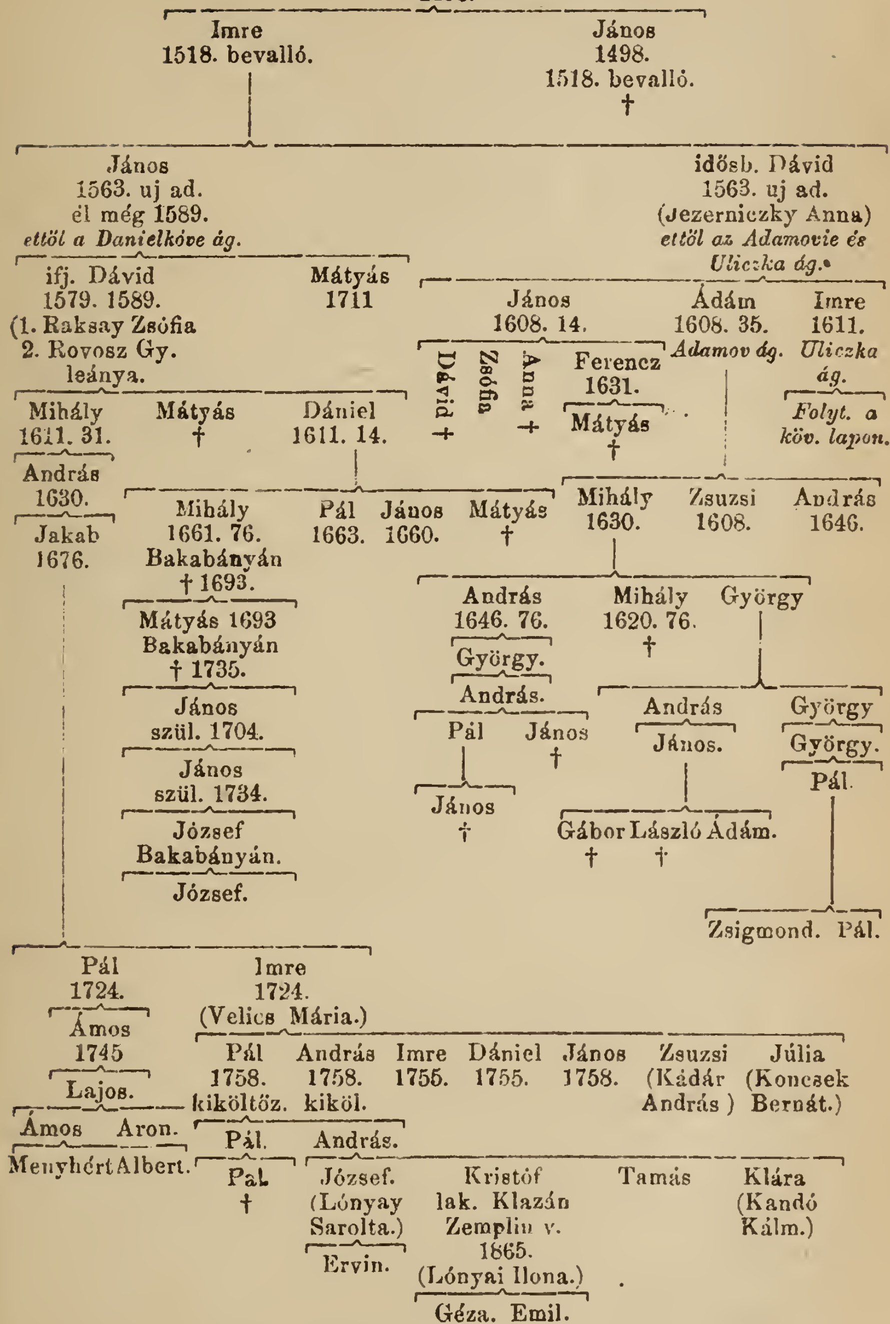

Uriel, *ki az előbbi lapon.*
1563.
Urielovich ág kezdője.
László 1590.1600. Szepes várm. költöz.
György 1614. 1617. 1631–35. megveszi testvére László részét.
János 1614. 1635.
János 1660.
Ferencz
József
Imre †
János.
András
Miklós 1660.
János 1660. Szatmárba költöz.
János 1674.
György 1670.
Ádám †
Anna (Lehoczky Pál.)
Zsuzsi (Csepcsányi Pál.)
János †
Sámuel 1746.
István 1609. 16.
Mihály †
Mátyás 1616.
György †
Tóbiás 1616. †
Mátyás †
György 1767.
János
Mátyás †
László.
István
László
János †
János 1750. 1786.
József
György Szirákon Nógrád.
Pál.
Imre Mogyoródon.
Mihály
György
János
János 1746. 77.
Sámuel 1746.
György
József
László
Ferencz
Márton
Ádám.
János.
Márton.
János Bécsben 1807.
János 1774.
László †
István.
József.
Pál 1827. Szügyben Nógrád várm. örököse *János.*

IV. tábla

Gáspár, *ki a II. táblán.*
1498. 1518.
Gáspár, Benedek, Márton,
Boldizs. ágak törzse.
Mátyás
dictus Maczko.
1563. uj adom.
(Ruttkay Orsolya.)
Benedek
1563. uj ad.
(N. Zsófia.)
György
1563 ad.
János
1571. 79.
Márton
1563. uj ad.
1589.
János
1589.
†
Márton
† 1579.
Boldizsár
† 1611.
Boldizsár
1611. 1623.
Tompjen cs. ág.
György
1611. 35.
eladja ré-
szét I. Mihály
nak.
Mihály
1611. 14.
Dániel
1611.1636.
zálogító.
János
1611.1631.
István
1631. 36.
János
1630.1654.
(Keviczky Anna.)
János
1675.
Ádám †
Imre
1611. 14.
János
1611. 31.
Mihály
1614. 31.
zálogító.
János
1631. 54.
Mátyás
1654.
György
1651.
Mihály
1676.
elköltöz.
György
1692
György
1676. 92.
Menyhért
1676. 92.
János
1689. 92.
András
Ebeczken
Keszi hó-
czon.
István
gasparides.
Bernát
(Bobungacz
Tarnó.)
Dániel
Ádám
János
1724.
András
1646.
János
1646.
András
1734.
Pál.
Gasparides.
János
†
András
1676.
Ádám
1653.
Imre.
János.
István
János
Imre
Imre
János.
Márton
1676.
Ferencz
1653.
Mátyás.
János
György
Imre.
János
1713.
Ferencz
1708.
Antal.
József
Pál.
András
1736
Ferencz
1736.
Mátyás
Mihály.
Pál.
János
Péter
†
Mihály 1736.
Turócztól nsi
bizonyit. 1755.
Hontban Bátor-
faluban.
Lajos.
Simon
1825.
Jónás főpercep-
tor † 1857.
Pál
Gergely
László
János
Imre.
†
János
1765 Hevesben
Szóláton.
Tamás
István
szől. 1751.
Nényén.
Pál
†
György
Gyöngyösön.

V. tábla.

Mihály, *ki az I. táblán.*
1498.

Imre, *ki az előbbi lapon.*
1611.
Uliczka ág.

György 1608. 46. — László 1611. 35. — Mihály 1611. 71. — Mátyás 1611. 36. — Dávid 1611. 14. †

György: János 1676. *Gyurkovszky.* — Dávid 1720. sz. biró. — János 1728. — György — Gáspár 1754. elköltöz.

László: János *Laczki* 1676. — Miklós. Ádám. — Sándor. János. Ádám. — Sámuel Imre János Mihály. — Pál. László. Ferencz. Bertalan.

Mihály: György 1676. — Ádám 1698.

Mátyás: Ferencz 1676.

Ime ennyire terjedt szét több ágon a Vladár család, melynek egyes ágai, mint a táblán kijelölve van, Turócz megyéből több megyébe el szakadtak, kivált a múlt század közepén. A legmódosabb ág a zemplin megyei, mely az V. táblán a Dánielféle ágon a kiköltözött Pálnak utódaiban Kristófban és testvéreiben él.

Hont és innen Nógrád megyébe is több ág származott, nevezetesen a táblán kijelölt bakabányai ágon kivül Imre ága, (V. táblán) az úgynevezett Uliczkai ág. A Sándorféle ágból pedig Nógrád megyében Szügyben jelenleg Károly él.

Vladiszlaidesz család. Trencsín vármegye nemes családai sorában ismeretes. Vladiszlaidesz Mártontól, ki Sámbokréty Margitot vette nőül, következő nemzedékrend [1]) származott:

Márton
(Sámbokréty Margit)

Miklós — János. — Mihály.

Miklós: Mihály *vulgo Adamóczy.* — János — Dorottya (Jeszenszky János.)

Vlasich család. (báró) Horvátországi család, mely nagyobbára a hadi téren gyüjtötte érdemeit.

A nemességet Vlasich Péter és György kapták 1718-ban III. Károly királytól.[2]) Czimerök a paizs kék udvarában zöld téren álló

[1]) Szontagh Dan. közl. sz.
[2]) Collect. herald. nro. 544.

vörös ruhás magyar vitéz, derekán kék övvel, fején vörös prémes kalpaggal, jobb kezében kivont kardot, a balban buzogányt tartva, sárga csizmás jobb lába mellett egy levágott vérző törökfej hever. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva.[1])

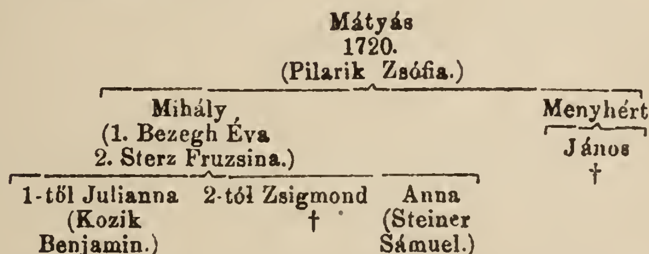
Vlasich János 1774-ben szerdahelyi plébános és vasvári czimzetes kanonok, 1787-ben német-gömsei plébános és szombathelyi czim. kanonok volt.

Wlassich József 1787-ben Sz.-Fejérvári főesperes kanonok.

Vlasich Mihály 1787-ben kanczelláriai tanácsos.

Legnevezetesebb férfia volt a családnak Vlassich Ferencz, szül. Dombóvárott Tolna megyében 1766-ban. Katonai pályára lépvén 1784--ben, a franczia háborúk alatt tanusított vitézségeért és érdemeiért már 1808-ban huszár ezredes, 1813-ban tábornok, és a M. Terézia rend lovagi keresztét nyerte. 1824-ban altábornagy, 1828-ban ezred tulajdonos és 1831-ben Slavonia hadikormányzója, 1832-ben horvátországi bán, és báró, val. b. titkos tanácsos, és a Leopold rend nagy keresztese lett. Meghalt Zágrábban 1840. máj. 16-án.

Vlkolinszky család. Ismert Alapitója Vlkolinszky Mátyás, ki nőül vévén a mult század elején Pilarik Jánosnak Földváry Juliannától született leányát Pilarik Zsófiát, ez által birtokossá lett, és következő családfát alkotott:

Vochtl család. (Máskép Vachtler) Vochtl máskép Vachtler József, Temesvárott m. kir. kincstári igazgatósági ülnök, ki 1808. jan. 29-én Pest megyétől kiadott nemesi bizonyitványát Krassó megyében 1845. junius 11-én kihirdettette.

Wodianer család. (Kapriorai) Kereskedési üzlet folytán meggazdagodván, 1844-ben nemességre emeltetett, és pedig Wodianer Sámuel Krassó megyei Kapriora helységre Bécsben 1844. jul. 2-án kelt

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.

királyi adományt nyert, mely Krassó megyében 1845. jun. 11 én kihirdetve lőn. Sámuelnak fia Albert nőül vette borosjenői Aczél Zsófiát.

Móricz nagy kereskedő, a Duna gőzhajózási társulat administrátora 1857-ben Ferencz József rend kis keresztese,[1]) és bankkormányzói helyettes, mint a másod osztályú Vas korona lovagja e rendszabályai szerint 1863-ban ausztriai báróságot nyert.[2]) Albert báró, 1865-ben Nyitra megyéből orsz. gyülési képviselő lett.

Czímere jobbról balra vont szelemen által, melyben két dohánylevél látható, szegletes két udvarra oszlik, a jobb oldali alsó kék udvar alján a Dunán úszó csolnakban három egyén ül, fölötte félhold ragyog, a baloldali felső vörös udvarban növő fekete egyfejü sas kiterjesztett szárnyakkal látható, fölötte két arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján tarajos kakas áll. A paizst két oldalról foszladék veszi körül.

Vogl család. 1751-ben Mária-Terézia királyasszonytól kapta czímeres nemes levelét. Czímere következő: a paizs előbb vízirányosan kétfelé oszlik, a felső ezüst udvarban alúlról nővő egy fejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható, fölötte jobbról és balról egy, egy kék csillag ragyog; az alsó osztály kék udvarának közepét függöleges arany szelemen (balken) foglalja el, melyben vörös rózsafej látszik A paizs fölötti sisak koronáján madár (Vogl) áll (tán fürj v. vadgalamb) két elefánt ormány között, melyekből a jobb oldali félig arany, félig fekete, a másik félig kék, félig ezüst. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstkék.[3])

Voikffy család. (Gróf) Slavonia (a mai horvátország) egyik legrégibb családa. A Woyk nemzetség (genus) már az első királyok korában a Dráva és Száva folyam között birtokokat nyert, és 1228-ban e nemzetségből Job Comesnak fia Rubin Dénes nádor által birtokviszonyaira nézve itélő levelet kapott.[4])

1496-ban élt a családból varkouczi Voikffy Miklós, midőn Slavonia czímerét nyerte Ulászló királytól.[5])

A család horvátosan Wojkovich-nak is neveztetett, és több vitéz férfiút mutatott fel. Ilyen volt többi közt a XVI. században Woj-

---

[1]) Pesti Napló 1857. jul. 2. szám.

[2]) Sürgöny 1863. sept. 15. 209. szám.

[3]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[4]) Fejér, Croat. és Slavoniae nex. p. II. 128.

[5]) Ugyan ott 46.

kovich Iván jeles vitéz kapitány, ki 1576-ban a Budacski vár mellett történt szerencsétlen török harczon a törökök kezébe esvén, magát ötven török rabért, sok ezüst és arany marháért váltá ki.[1])

1763. juliusban Voikffy máskép Woikovich Zsigmond grófságra emeltetett.[2]) Ekkor nyert grófi czimere következő: a paizs öt részre oszlik, alúl egy fekete gúla alakú udvarral, melyben ezüst horgony áll, az 1. és 4. arany udvarban koronás egy fejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható; a 2. és 3. kék udvarban két szemközt ágaskodó arany oroszlán kivont pallós hegyén levágott törökfejet tart. A középső kisebb paizs ezüst udvarába balról felhőből benyuló vörös mezű kar kivont kardot tart, a kar fölött egymás fölött három arany korona látszik. A paizst grófi korona diszíti, a fölött három koronás sisak áll. A jobb oldali sisak koronájából arany oroszlán emelkedik, első jobb lábával kivont kardot tartva, a középső sisak koronáján kék zászló leng, két felől elefánt-ormány között, melyekből a jobboldali félig arany, félig vörös, a baloldali félig vörös, félig ezüst, a baloldali koronáján koronás egyfejű fekete sas áll szétterjesztett szárnyakkal. Foszladék jobbról aranykék, középről ezüstvörös, balról aranykék. A paizst két oldalról telamonok gyanánt két nemtő tartja, a jobb oldali jobb kezével horgonyra, a baloldali egy fél oszlopra támaszkodva.[3])

Emlitők, hogy a Voikffy család máskép Vojkovics néven volt ismeretes, mint ilyent Zágráb megye családai közt találjuk most is.

Voikovich néven ismeretesek a családból már a XVI. század első feléből Vojkovich Ádám itélőmesternek fia Miklós, ki 1525. körül II. Lajos király alatt tünteté ki magát.[4])

Vojkovich néven kapta a család a báróságot is 1730-ban.[5])

Utóbb élt Vojkovich Boldizsár, kinek nejétől Zabók Évatól fia volt János, kinek Ferencz, kinek Zsigmond,[6]) a ki gróffá lett, és 1782-ben báni táblai ülnökké.

Zsigmond grófnak fia Ferencz 1827 ben a magyar országi gyülés által a határvizsgáló bizottság tagjául választatott.[7])

A család leány-ágon az Ivanovich és Bedekovich családdal is vérségben áll. Mostani ivadékairól nincsenek adataink.

---

[1]) Istvánffy és Pető Gergely M. Krónika 125. lap.
[2]) Coll. herald. pag. 120.
[3]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.
[4]) Rattkai, Memoria Banorum 121.
[5]) Lehoczky, Stemmat. I. 170.
[6]) Kézirat a nzti Muzeumban fol. lat. nro 213. tab. 26.
[7]) 1827. évi 16. törv. cz.

Vojkovich család. *Lásd Voikffy cs.*

Vojnich család. (Bajsai) Bács-Bodrog t. e. vármegye birtokos nemes családa.

A czímeres nemes levelet Vojnics István és János testvérek kapták 1741. oct. 28-án Mária Terézia királyasszonytól.[1])

Czímerök a paizs vörös udvarában, mely arany ászok (cantherium) vagy is íves szelemen által két részre oszlik, alúl turbános levágott törökfej, a szelemen fölött két ezüst félhold, szarvaikkal fölfelé állítva látszik. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar arany markolatú kivont kardot villogtat. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstvörös.[2])

A Vojnics családból Antal élt 1812-ben, midőn a Ludoviceumra száz forint alapitványt tett.[3]) Máté ugyan azon intézetre hatezer hatszáz forintot adott 1836-ban.[4])

Bács-Bodrog megyénél többen viseltek fő megyei hivatalokat. János e század elején (1816) azon megye főszolgabírája volt.

A család Bács megyei Bajsa helységről, melynek fele részét birja, irja előnevét.

Vojnovics-Vuja család. 1751-ben Mária-Terézia királyasszonytól kapta czímeres nemes levelét.[5])

Czímere jobbról balra vont rézsutos ezüst szelemen által két részre osztott vörös udvarú paizs, a szelemen által osztott udvarokban egy, egy fekete nyelű ezüst bárd látszik. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan két bárd áll, éleikkel kifelé fordítva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstfekete.[6])

Vokojovich család. Élt a XV. században Mátyás király korában.[7]) Tán azonos a Vojkovich családdal.

Volarich család. (Felső-Lukoveczi) Bács-Bodrog vármegye nemes családa, mely az 1825. évi nemesi összeirás szerint azon megyei Baja városában és Gara helységben székelt.

János 1837-ben Bács-Bodrog megye főszolgabirája volt.

---

[1]) Collect. herald. nro 211.

[2]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.

[3]) 1812. évi 4. törv. cz

[4]) 1836. évi 39. törv. cz.

[5]) Collect. herald.

[6]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[7]) Teleki, Hunyadiak kora XII. kötetében oklevél.

Volfard család. Volfard György 1791-ben II. Leopold király által emeltetett nemességre.

Czímere függölegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali arany udvarban zöld téren kék oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva, a baloldali kék udvarban zöld téren aranyoroszlán ágaskodik, szintén kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából vörös ruhás, prém kalpagos, arany öves magyar vitéz emelkedik föl, jobb kezében kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról és balról aranykék.[1])

A család 1795-ben Békes megyében hirlelteté ki nemességét.

Wolgemuth család. Wolgemuth Fülöp, Antal és Venczel 1790-ben II. Leopold királytól kaptak czímeres nemességet.

Czímerök vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvarban ezüst oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot és annak hegyén levágott törökfejet tartva; fölötte jobbról arany csillag, balról ezüst félhold ragyog. Az alsó vörös udvarban arany ászok (cantherium) alatt, melyen hat vörös rózsa látszik, zöld téren két, kerekekre fölszerelt ágyú szémlelhető. A paizs fölötti sisak koronájából szintén ezüst oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardhegyén törökfejet tartva, két kiterjesztett fekete sas szárny között, melyekből a jobb oldalin arany csillag, a baloldalin ezüst félhold fénylik. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranykék.[2])

Volics család. Volics Ferencz még 1741-ben nemességet kapott, melyre nézve fia Imre 1766-ban Mária-Terézia királyasszonytól kapta ki czímeres nemeslevelét.[3])

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4-ik vörös udvarban arany grif ágaskodik, kivont karddal, a 2. és 3. ezüst udvar vizirányosan két felé oszlik, az alsó rész kék udvarban két fehér folyamot mutat, a felső ezüst udvarban zöld ruhás magyar vitéz emelkedikki, jobb kezével buzogányt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján felemelt jobb lábával kövecset tartó darú áll, két kiterjesztett sasszárny között, melyek közűl a jobb oldali fekmentesen félig arany, félig vörös, a baloldali félig zöld, félig ezüst. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstzöld.[4])

Wolkmann család. (de Wolkenheim) Wolkmann Jánost 1741. oct. 28-án Mária Terézia királyasszony emelte magyar nemességre.[5])

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.
[2]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.
[3]) Collect. herald. nro 163.
[4]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.
[5]) Collect. herald. nro 212.

Czimere a paizs kék udvarában hullámzó folyó fölött arany golyón álló szerencse istennője, mely jobb kezével maga fölött fehér fátyolt tart, balkezével horgonyt fog, melynek alsó ágára bal lába van helyezve; a paizs két felső szegletét függönyszerű arany udvar képezi, melyben egy egy vörös csillag látszik. A paizs fölötti sisak koronáján ezüst horgony áll, és a fölött vörös csillag ragyog, kétfelől két kiterjesztett sasszárny között, melyekből a jobb oldali félig arany, félig kék, a másik félig vörös, félig ezüst. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.[1])

Volkra család. Történelmünkből ismeretes német család, mely hazánkban adományok mellett birtokokat szerzett, többek között Nógrád megyében is Salgó várára is nyert adományt.[2])

Volkra Otto Ferdinánd-Theofil 1674-ben a szepesi kamara tanácsosa és alelnöke volt.

Czímere öt részre osztott paizs, egy közép vérttel, melyben kétfejű sas látszik, a fölött kereszttel.[3])

Wolmuth család. Czímere függőleg kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban arany grif ágaskodik egy vele szemben álló zöld hegyre, a baloldali osztály fekmentesen ismét kétfelé oszlik, a felső vörös udvarban ezüst folyam van, az alsó fekete udvarban arany ászok szelemenen három fehér rózsa díszlik, a kisebb közép vért vörös udvarában pánczélos, sisakos vitéz áll, jobb kezével kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából arany grif nyúlik ki, első jobb lábával arany markolatú pallóst tartva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös.[4])

Wolnhoffer család. Wolnhoffer Pál 1758-ban Mária-Terézia királyasszonytól kapta czimeres nemes levelét.[5])

Czímere vizirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó osztály függőleg hatszor, vizszintesen háromszor húzott vonal által arany fekete koczkákat mutat, a felső kék udvarban természetes színű párducz lépegett, első jobb lábát kinyujtva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett kék sasszárny lebeg, mindeniken aranyfekete koczkás szelemen látható. Foszladék jobbról aranykék, balról aranyfekete.[6])

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.
[2]) Mocsáry, Nógrád leirása III. 226.
[3]) Lásd Kaprinai Mss. A. 41. p. 39.
[4]) Burgstaller, Collectio Insignium nob. Fam. Hung.
[5]) Collect. herald. nro 75.
[6]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.

Vopping család. Vopping Ferdinand Lajos az 1687. évi ország gyülésen nyert magyar honfiusitást.[1])

Vorberg család. Báró Vorberg Károly az 1802. évi országgyülés által a honfiusitott nemesek közé iratott.[2])

Worster család. Worster Kristóf 1687-ben I. Leopold királytól kapta czímeres nemes levelét.[3])

Czímere előbb vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső vörös udvarban jobbról arany grif, balról fehér oroszlán ágaskodik, egy arany trombitát tartva mind a ketten, az alsó kék udvarban hajó úszik, melynek orrában kék ruhás ember ül. A paizs fölötti sisak koronájából tigris emelkedik ki, első lábaival kenyeret tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.[4])

Vouvermanns család. Vouvermanns Károly és Amand cs kir. őrnagyokat és Fortunatus cs. kir. kapitányt, mind a három testvért az 1827. évi országgyülés honfiúsította.[5]) Abauj megyében leljük a nemesek sorában. Egyik közülök 1848-ban a VII. honvéd zászlóalj kapitánya volt.

Voxith család. *Lásd Horváth de Zaluka.*

Vozáry család. Szabolcs vármegye nemessége sorában említetik.[6])

Vöber család. Vöber Tamás az 1764. évi országgyülésen nyert magyar indigenátust.[7])

Vörös család. (Farádi) Soprony vármegyei Farád helységről írja előnevét.

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren jobbról turbános lovas vitéz, félholdas zászlóval, balról lovas magyar vitéz, mind a kettő hátra egymás felé nézve, és a magyar kivont kardját a török felé villogtatva. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldaliból magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezével kivont kardja hegyén levágott turbános törökfejet, a balban felholdas törökzászlót tartva; a baloldali sisak koronájából szügyén nyillal átütött szarvas emelkedik ki. A paizst két oldalról szokásos foszladék veszi körül.

---

[1]) 1687. évi 28. törv. cz.

[2]) 1802. évi 34. törv. cz.

[3]) Collect. herald. nro 781.

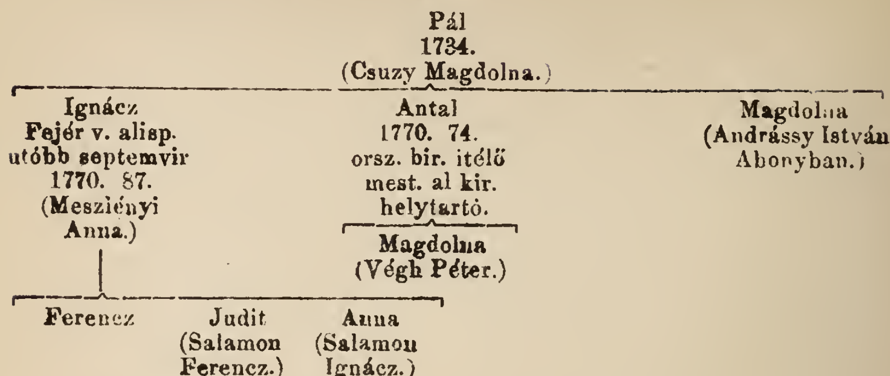
[4]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[5]) 1827. évi 42. törv. cz.

[6]) Fényes, M. orsz. geogr. Stat. állapotja IV. 229.

[7]) 1764. évi 47. törv. cz.

ismeretes a következő családfa:

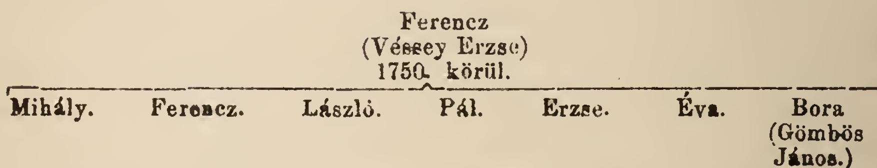

A táblán álló I g n á c z már 1770-ben Fejér vármegye alispánja és helyt. tanácsos, 1783-ban már udv. tan. 1787-ben a hétszemélyes táblabírája és Sz.-István r. vitéze volt. Birta I g a r t is.

A n t a l előbb a kir. táblánál orsz. birói itélőmester (1770-ben), utóbb 1774. 77-ben kir. alhelytartó, leányát M a g d o l n á t verebi Végh Péter vette nőül.

Másik ágból volt azon I g n á c z, ki Krassó megyének főszolgabirája volt, 1780. sept. 26-án Soprony megyétől kiadott nemesi bizonyítványát Krassó megyében 1794. máj. 26-án hirlelteté. Élt még 1801-ben is mint Temes és Arad magyék táblabirája.

Más család, vagy más ág lehetett a következő:

Vörös A n t a l 1848-ban Arad vármegye első alispánja volt, de e családból-e? nem tudjuk.

Vörös család. Lakhelye Szatmár vármegye, hová Zala megyéből szakadt. Lehet hogy a fölebb emlitett F e r e n c z n e k, kinek neje Véssey Erzse volt, ágából eredt. Az első, kiről adataink szólnak, Vörös P é t e r (szül. 1763.) Pest megyénél t. jegyző volt, innen N.-Károlyban gróf Károlyi József tisztartója lett. Első neje Pest megyéből Szilágyi Terézia, a második Szlávik Borbála volt. Meghalt 1820-ban. Utódait e táblázat[1]) mutatja:

[1]) Luby Károly közl.

Péter	Mihály
sz. 1763—1820.	Zalában
tisztartó N.-Károlyban (1. Szilágyi 2. Szlávik Bora)	†

1-től Erzse	2-tól Miklós	Lajos	Anna	Teréz	Ignácz	Antal
sz. 1793—1864.	†	urad irnok.	†	sz. 1806.	sz. 1813.	sz 1811.
(Druzsán Simon ispán.)		†		(1. Pecz Ferencz huszár hadn. † 1830. 2. Péchy Gábor † 1855.)	(Szádeczky Mária.)	(Srajch Krisztina).

A családfán állók közűl Teréz szül. 1806-ban, férjhez ment Pecz Ferencz volt huszár hadnagy, akkor már gr. Károlyiaknál gazdatiszthez, ki 1830-ban meghalt, másodszor nőül ment 1847-ben péchujfalusi Péchy Gáborhoz, Nagy-Géczben, ki 1855-ben halt meg.

Ignácz szül. 1813. gróf Károlyiaknál volt legutóbb Folthon tisztartó, jelenleg nyugalmazva Pesten. 1843-ban nőül vette Szádeczky Máriát.

Antal szül. 1811-ben, okleveles ügyvéd, 1848-ban Kossuth Lajos titkárja, jelenleg Somogy megyében Szőlős-Györökön Jankovich László titkára. Neje volt Srajch Krisztina.

A család kath. vallású.

Vörös család. (Magyar Béli) Pozsony megyei nemes család, melyből Antal szül. Hegyen 1800. aug. 21. cseklészi plébános.

Vörös család. (Másképp Kovách) Vörös másképp Kovács János 1666-ban I. Leopold királytól kapta czímeres nemes levelét. Czímere a paizs kék udvarában magas fehér sziklán könyöklő pánczélos kar kivont kard hegyén török fejet tartva, fölötte a paizs szegleteiben egy egy arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján az előbbihez hasonló könyöklő kar kivont kard hegyén törökfejet tart, két kiterjesztett sasszárny között, melyek közűl a jobb oldali vízszintesen jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös.[1]) Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Vörös család. Vörös Mihály alapitá, ki 1760-ban Mária-Terézia királyasszonytól kapott czímeres nemes levelet.[2])

Czímere a paizs kék udvarában hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első lábaival vörös keresztes fehér zászlót tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szétterjesztett szárnyakkal piros lábú fehér galamb

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[2]) Coll. herald. nro 49.

áll, piros csőrében zöld olajfa galyat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüstvörös.[1])

Vörösmarty család. Vörösmarty M i h á l y, a nemzet nagy költője, Fejér megyében P.-Nyéken született 1800. dec. 1-én nemes családból,[2]) e szerint azon nemes családból, melyet Fejér megyének 1779. évi jegyzőkönyvében némi változattal *Veresmarty* alakban találunk bevezetve. Ugyan is

1779. nov. 27-én Fejér megyének választmányi gyülése előtt Veresmarty *(igy)* F e r e n c z n e k fia J ó z s e f és Veresmarty J á n o s n a k fiai J á n o s és I s t v á n, V. M i h á l y n a k unokái, bemutatván ezen nagy atyjoktól Mihálytól, ki Fejér megye előtt nemességét igazolta, származásukat, a megye nemesei közé beirattak.[3]) Ezek családfája igy áll:

Mihály
- Ferencz.
  - József 1779.
- I. János.
  - II. János 1779.
  - István 1779.

Ezek egyikétől származott, (és úgy látszik II. Jánosnak fia volt) azon Vörösmarty M i h á l y, ki e század elején Fejér megyében Puszta-Nyéken gr. Nádasdy Mihálynál gazdatisztséget viselt és ki nőül vévén nemes Csáty Annát, öt fiu és négy leány gyermek közt atyja lőn M i h á l y-nak, a nemzet nagy költőjének, ki 1855. nov. 19 én. Pesten halt meg. Atyjától kezdve a családfa igy áll:

Vörösmarty N.
- N.
  - Mihály P.nyéken gazdatiszt 1817. (Csáty Anna.)
    - Mihály sz. 1800—1855. m. akad. r. tag. a nagy költő (Csajághy Laura.)
      - Béla.
      - Ilona.
      - Erzse.
    - János szül. 1802. gazdatiszt.
    - s. a. t.
- N.
  - Ferencz Pesten ügyvéd 1816.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[2]) L. Gyulay Páltól Vörösmarty Mihály munkáinak I. kötetében jeles életrajzát.

[3]) Fejér vármegye jegyzőkönyve.

Vösthe család. (Vöstei †) Komárom vármegye kihalt családa, mely ott hajdán Vösthe pusztát birtokolta; az utolsó, kiben a család kihalt, Vösthe Mátyás volt még 1581. előtt, mert már ekkor, a vösthei puszta, mint magvaszakadás utján a koronára szált birtok, másoknak adományoztatott.[1])

Vrábel család. Mint e munka IX. köt. 464. lapján a Pozsony családról meg van irva, Posonyi Ignácz szegedi lakosnak leányát Annát Vrábel János vévén nőül, a nevezett ipa ettől született egyik unokáját Vrábel Ignáczot örököseül fogadván, azt a Pozsonyi névre adoptálta és nevére 1791-ben nemességet szerzett, míg ennek többi testvérei a Vrábel nevezet mellett nemesség nélkül maradtak. Idézett helyen kimaradt az 1791-ben nyert czímer leirása, melyet e helyen némi pótlásúl közölni kivánok:

Érdeklett czímer négy részre osztott paizs, az 1. és 4. kék udvarban hátulsó lábain ágoskodó oroszlán, első lábaival piros szőlő-gerezdet tart, a 2. és 3. vörös udvarban leforditott arany böség-szarvból gyümölcs és búza-kalász ömlik alá. A paizs fölötti sisak koronájából fehér oroszlán emelkedikki, első jobb lábával két zöld leveles piros szőlőfürtöt tart. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös.[2])

Vrablánszky család. Azelőtt Vrabély. Trencsín vármegye nemesi összeirásában 1646 ban előfordúl Márton Vrabély néven. Az 1690. évi összeirásban már *Vrablánszky* néven találjuk Zolnán. 1754-ben nemességi oklevelei Trencsin megye levéltárába kerültek, valószinüleg kihalása miatt.[3])

Wragevich család. (Báró † 1720) Horvát országi kihalt bárói család, melynek őse állitólag egy szerecsen, Kálmán király korában élt, és ennek a velenczések ellen inditott háborúja alkalmával Kálmán királyt, kit kocsijában a lovag elragadtak, a veszélyből megmenté, miért Horvátországban jószágokat kapott adományban.[4])

E családból Wragovits János 1527-ben Zágráb parancsnoka volt. [5])

E családból volt György a XVII. század vegén, kinek nejétől telekesi Török Zsuzsannától fia volt Kristóf.

---

[1]) Fényes, Komárom várm. 117. 118.

[2]) Adami Scuta gentil tomo XIV.

[3]) Szontagh Dán. közl.

[4]) Ungarisches Magazin 1783. III. Bd. 128. és Budai Fer. polg. lex. III. 768.

[5]) Kerchelich Hirt. Epp. Zágráb. 216.

E családból volt László, kinek Keczer Borbálatól fia Boldizsár, kinek ismét leánya volt Borbála Patachich Istvánné.[1]) Utolsó volt e családból Ádám, báró (de Marasovecz) ezredes és kosztaniczi parancsnok, kiben 1720-ban a család kihalt.[2])

A család nevét a magyar kronikák Vagorovics-nak is irják.

Vrana család. (Hlozsai) Vrana család máskép Vranay, Trencsin vármegye nemessége sorában található már 1660-ban, a midőn a nemesi összeirás szerint Trencsin sz. kir. városban a curiális birtokosok sorában állt.

A nemesi összeirások szerint[3]) 1748-ban Kasza-Podhragyon laktak öregebb és ifj. András és János; Pruzsinán pedig Miklós.

1768-ban K.-Podhragyon laktak őr. és ifj. János, továbbá András, János, József, György és Ádám testvérek, Andrásnak fiai. Pruzsinán Miklósnak fia János.

1803 ban K.-Podhragyon éltek János és fiai András és Ádám, továbbá József, András, István, György és Ádám testvérek mindnyájan Józsefnek fiai, majd István egyedül. — Pruzsinán János és fiai János, István.

1837-ben Kő-Porubán lakott Andrásnak fia Ádám, K.-Podhragyon: András és Ádám fiával Jánossal, továbbá István és György, és ez utóbbinak fiai János és György, nem különben Ádám egyedül. Végre Pruzsinán lakott István maga.

A családfa ilyen formán szerkeszthető:

Vrana N.

őr. András K. Podhragyon 1748.	János K. Podhragyon 1748.	Miklós Pruzsinán 1748.
ifj. András 1748	ifj. János 1768.	János 1768. 1803.
Folyt.a köv.lapon.	István 1803.	János 1803. — István 1803. 37.

[1]) Bossányi féle curiai per 471. lap.

[2]) Lehoczky, Stemmat. I. 433.

[3]) Szontagh Dán. közl.

ifj. András, *ki az előbbi lapon.*
1743

András	János	József	György	Ádám
K. Podhragy	1768.	1768.	1768.	1768.
1768.	u. ott.	u. ott.	u. ott.	u. ott.

András: András u. ott. 1803. — Ádám u. ott 1803. és 37.

József: József u. ott 1803. — András u. ott. 1803. 1837. — István u. ott 1803 1837 — György u. ott. 1803. — Ádám u. ott 1803 1837.

András (1803): Ádám 1837. Kő Porubán.

András (1803. 1837.): János 1837. — György 1837.

Ádám (1803 1837.): János 1837.

E családból volt Vrana István, ki 1770-ben Vágujhelyben született, 1801-től theol. dr. és pesti egyetemi hittani tanár, 1810-ben esztergami kanonok, végre a bécsi Pázmány-intézet igazgatója. Meghalt Budán 1822. febr. 5-én Előnevét *Hlozsáról* irta, és ily czimert viselt:

a paizs kék udvarában zöld téren varjú (v. galamb?) áll, csörében három buzakalászt tartva, a paizs fölötti sisak koronáján egy nyitott érczsisak áll, nyillal átütve.

Wranchich család. (Szebenigói †) Mint a családnak leghíresebb és történelmünkből ismeretes tagja: Verancsics Antal érsek (kit már sokan, de roszúl *Veráncz*-nak is neveznek) maga irja, családjának ősei Boszniában laktak, honnan azonban ük-atyja Ivanacz vagy János feleségestűl és gyermekeivel a török elűl menekülve Horvát-országba telepedett, de ott sem maradhatván, Dalmácziába tette át lakását Sebenigóba, hol házat és egyéb javakat szerzett.

Azon 1569. évi újjitó nemes levélben[2]) (melyről eleddig nincs tudva, hogy Maximilian király által elfogadtatott-e?) maga annak fogalmazója Antal érsek irja, hogy családja régi neve „Wranchyth" volt, mely utóbb Vranychythra változott, ő pedig azt már *Veranchyth* és latinosan *Verancius* alakban kivánta használni. Egyébiránt 1529.—1550. évi okmányokban is még a családnevet deákosan csak Wrancsics (Wranchich)-nak találjuk,[3]) melynél fogva itt is a Wranchich alakot tartottuk legősiebbnek és valódiabbnak.

A család már I. Lajostól kapott liliom czímeres nemes levelet,

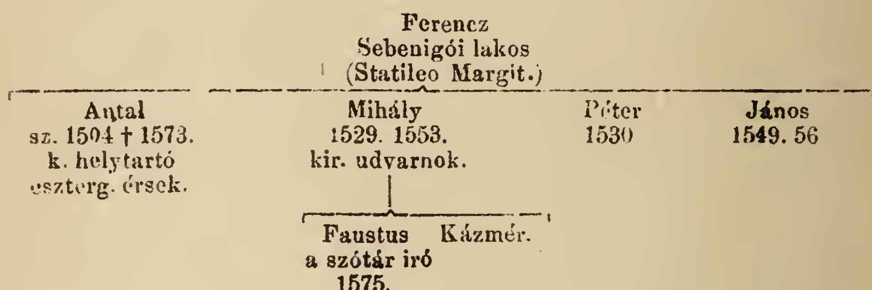
[1]) Memoria Basilica Strigoniensis pag. 182.

[2]) Verancsics Antal összes munkái. Közli Szalay L. V. 360—372. (Katona Hist. critic. XXV. 147.)

[3]) Ugyan ott I. köt. 341. és köv.

mely azonban elveszvén, azt W. Antal testvérei részére is 1569-ben megujjíttatni kérte. Ezen czimerlevél szerint a Wranchichok czímere[1]) következő: a fenálló paizs öt udvart mutat, t. i. a paizs felső jobb oldali szegletéből az baloldali alsó szegletig húzott (és valószinüleg ezzel ellenkezőleg egy másik) vonal által négy részre oszlik, egy közép paizszsal; a két oldalas kék udvarban három, három liliom diszlik, a felső és alsó arany udvar üres. A paizs fölötti sisak koronájából taraj nyúlik föl, melyen szintén vizirányos udvarban liliomok láthatók. Foszladék mindkét oldalról aranykék.

Az ismert családfa következő:

Ferencz sebenigói nemesnek neje Statileo Margit volt, leánya Statileo Mihály traui lakosnak,[2]) nővére Statileo János erdélyi püspöknek, ki Vranchich Antalnak ekképen anyai nagybátyja volt. Hasonlóan rokona és nagy bátyja volt Beriszló Péter veszprémi püspök is,[3]) minthogy ez is anyai ágon a Statileo családból származott.

Antal szül. 1504. máj. 29-én, nagy bátyja Statileo János püspök pártfogása, és utóbb kiváló esze, tehetsége és erélye folytán kir. helytartóságra és esztergomi érsekségre emeltetett 1569. oct. 17-én.[4]) Életét, mely ismeretes, nem itt való megirni.[5]) Meghalt 1573. jun. 15-én. Testvére

János 1556-ban Abauj megyei Korlátfalvára kapott kir. adományt.[6])

[1]) Mely nem egyez meg a Török János által a „M. ország Primása" czimü derék munkában látható arczkép allatival.

[2]) Kovachich Scriptores minores I. 194.

[3]) Vita Petri Berislavi L. Verancsics Antal összes művei II. k. 221. és köv. l.

[4]) Codex Széchenyi, a nzti Muzeumban XI. köt.

[5]) Podhraczky József, Werancsics Antal élete. Pesten 1857.

[6]) Liber Regius fol. 112

Mihálynak fiai[1]) voltak Kazmér és Faustus, a Lexicon pentaglottum irója.

Mikor halt ki a Wranchich család, nem tudjuk, leány ágon örökösödő utóda Dalmacziában a gróf Draganich család lett, mely már szintén kihalt.

Még 1673-ban a hűtlenségi bélyegen kir. ügyész által elfoglalt Nógrád megyei Divény várban ő felsége tisztartójának olvassuk[2]) Vranchich Györgyöt, de a fölebbi családból eredt-e? nem tudjuk.

Vrányi család. (Vrányi) Új nemes család, melyből Vrányi Argirius megszerezvén a kir. kincstártól Krassó megyében Vrány helységet, arról nevet és előnevet kapott és egyszersmind a jószággal adományos nemességet 1826-ban. Nemessége Pest megyében 1826. aug. 31-én, Krassó megyében 1828. dec. 15-én hirleltetett. Fiai György Pesten, és Sándor kinek gyermekei vannak. Kostantin kereskedő. Nevezett helységet a család most is birja.

Vratarics család. (Pápai) Heves vármegyei birtokos nemes család, melynek őse Vratarics Farkas a mult század közepén 1740. körül Veszprém megyéből Pápáról származott Heves megyébe. Tőle a családfa következőleg[3]) terjedt le:

Farkas
1740. kör.

Mihály (Radics Julia.) — II. Farkas. — Klára (Biskó Fer.) — Antal (Dessewffy Klára.)

Mihály fiai: Mihály (Kalmár Luczia.) — Anna (Szalkáry Antal.) — János (Lukács Emerentia.) — Pál (Szabó Mária.) — László † — Constantia †

Mihály (Kalmár Luczia.) gyermekei: Gábor. Antal. Kati. Anna.

Pál (Szabó Mária.) fiai: István. László.

János (Lukács Emerentia.) gyermekei: Imre (Szabó Kata) — Pál (Foltin Teréz.) — József (Csépán Fanny.) — Sándor. — Róza (László András.) — N. (*leány.*)

Antal (Dessewffy Klára.) gyermekei: Károly 1826—44. Heves v. főjegyző † 1852. jan, 2. (Zábráczky Klára.) — Anna (Doboczky István.) — Klára (Rottenstein József.) — Lajos volt fő sz. biró † 1860. dec. 8. Vezekényen. — Magda. Mari. Póli.

Károly (Zábráczky Klára.) gyermekei: József Dormándon — Vilma (Rottenstein Pálné.) — Amália (Jekelfalusy N.) — Ödön Vezekényen (Egyed N.) — Rozália (Jekelfalusy Andor.)

---

[1]) Verancsics Codex az esztergomi könyvtárban folio 100. 153

[2]) Nógrád megyei protocol. 1673.

[3]) Petrovay Ákos közl. sz.

Mind a családfán látjuk, Károly († 1852. jan. 2.) 1826—1844-ig Heves vármegyének főjegyzője, Lajos († 1860. dec. 8.) főszolgabirája volt.

Wrchowszky család. Horvátországból származott. Előbbi neve Perger volt, a Wrchovszky nevet Horvátországban vette föl Jeromos, kinek fia István Wrchovszky névre 1583. maj. 1-én Rudolf királytól czimeres új nemes levelet nyert.[1]

A család egyik tagja György Perger néven a cseh kanczellariánál volt hivatalnok. E családból származtatik Perger Illés a történet iró is.[2]

Czimerök a paizsban dombon ülő pacsirta; a paizs fölötti sisak koronáján könyöklő, kivont kardot villogtató kar.[3]

Wrchovszky Sámuel ügyvéd, 1794-ben benne volt a Martinovich féle összeesküvésben.

Tán e családból származtak Wrchovszky Sándor († 1865) és Mihály pesti ügyvédek is.

Vuchetich család. Torontál vármegyében birja Csenej helységet. Vuchetich Miklós 1863-ban azon megyében árvaszéki előadó. Ugyanott Gyula is.

Vuchetich Mátyás horvátországi születésű, jogtudor, előbb a Kassai akademiánál, utóbb a pesti Egyetemnél római jog, és büntető törvények tanára 1809-től. Több, főleg büntető jogi latin munkát irt. Meghalt 1824. sept. 22-én.

Vucsák család. Zala vármegyei nemes család, birtokos ott a muraközi járásban Goricsicza helységben. Közülök Vucsák János a mult század végén 1791—96-ban Zala vármegye alszolgabirája volt.

E családból származtatik azon Vucsák György is, ki Aradon polgár volt, és ott halt meg 1825-ben kora 75. évében; nejétől Eötvös Erzsébettől,[4]) ki előbb Boldizsár Györgyné volt, és 1805-ben halt meg kora 51. évében, következő gyermekei maradtak, mint a következő táblázat mutatja:

---

[1]) Katona Hist. critica tomo XXVI. p. 176—180.

[2]) Tudománytár 1843. évi VI. köt. 354.

[3]) Lehoczky Stemmat. II. 435.

[4]) Eötvös Erzsének atyja volt Eötvös István mihályfalvi birtokos, testvérei Zsigmond és László.

György
Aradon † 1825.
(Eötvös Erzse † 1805.)

Ilona	Erzse.	Teréz	András	Salamon	Kata
sz. 1778. aug. 16. (Mogyoróssy Jánosné Gyulán.)		(Kricsfalvi Krics István Aradon.)	†	†	(Falk Antal aliosi jegyző Temesben.)

Vucskovics család. Vucskovics Zsivko 1751-ben Mária-Tereziától kapta czímeres nemeslevelét.

Czímere a paizs vörös udvarában álló, jobbról lelógó aranyzászló, fölötte jobbról és balról egy, egy arany csillag ragyog; a paizs fölötti sisak koronáján szintén arany zászló áll, hegyén (mint a másikon is) két felé két arany szalag is lebeg. Foszladék mindkét oldalról arany-kék. [1])

Vuich család. Alapitója Vuich Arsén a Tisza-végvidéki katonai őrség főkapitánya, ki 1741. oct. 28-án Mária-Terézia király asszony által nemesítetett meg.[2]) Czímere függőleg kétfelé osztott paizs, a jobb oldali ezüst udvarban vörös oroszlán ágaskodik első lábaival arany nyelű vörös zászlót tartva; a baloldali vörös udvarban kék ruhás lovas vitéz kivont kardhegyén törökfejet tart; a paizs fejében (három szegletü) kék udvarban arany nap s körülötte három arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából kék ruhás kar nyúlik föl, kivont kardhegyén törökfejet tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös.

Vuich család. Vuich László 1746-ban Mária-Terézia királyasszony által emeltetett czímeres nemességre.

Czímere vizirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó kék udvarban balról jobbra vont rézsutos szelemen látszik, a felső vörös udvarban ezüst oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont arany markolatú kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén fehér oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával szintén kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Vujánovszky család. Vujánovszky István és Pantalia 1792-ben I. Ferencz királytól kaptak czímeres nemes levelet.

Czímerök arany kereszttel négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvarban magas fehér süveg, a 2. és 3. kék udvarban panczélos kar kivont kardot tartva, látható. A paizs fölötti sisak koronáján szin-

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.
[2]) Collect. herald. nro 213.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

tén pánczélos kar kivont karddal szemlélhető. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstvörös.[1])

Vujevich család. Vujevich Gergely 1690-ben I. Leopold királytól kapott czímeres nemes levelet.

Czimere a paizs kék udvarában zöld halmon arany korona, és azon vörös mezü kar könyököl, kivont kard hegyén törökfejet tartva. A paizs fölötti sisakon korona van. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.[2])

A Vujevich család Bács megyében Baján honos. Közülök István 1845—1849. Bács várm. biztosa, Zakariás 1848-ban volt honvéd, utóbb (1859) Karczagon cs. kir. járásbirósági segéd.

Vukassovich család. Horvátországból a Likkai határ őr-ezred vidékről ered, hol a család egyik tagja katona-tiszt volt; ennek fia József Fülöp született a Likkai kerületben Sz. Péteren 1755-ben, a Bécs-Ujhelyi katonai akademiában növekedett, és 1780-ban azon határ őrezredben mint hadnagy kezdett szolgálni. Vitézsége által főleg a francziа háború alatt fokozatosan haladva, 1796-ban tábornok, majd altábornagy lett. 1802-ben báróságra emeltetett. 1809-ben Asperu és Wagrámnál tünteté ki magát, ez utóbbi ütközetben jul. 6-án halálos sebet kapván, abban e miatt Bécsben aug. 9-én meghalt.

Bárói czímere rendesen négy felé osztott paizs, egy alsó ötödik udvarral; az 1. vörös udvarban növekedő ezüst egyszarvú, a 2. és 3. arany udvarban kék ruhás, vörös zászlót tartó magyar vitéz, a 4 ik vörös udvarban fehér ágaskodó szarvas, az alsó ötödik gúla alakú kék udvarban fekete hegy látszik. A közepső paizs függőleg két udvarra oszlik, a jobb oldali vörös udvarban fehér mezü kar kivont kardot tart, a baloldali arany udvar jobb oldalából kétfejü fekete sasnak fele testrésze látszik. A paizs fölött bárói korona, azon három koronás sisak van, a jobb oldalin panczélos kar kivont kardhegyén törökfejet tartva, a középsőből ezüst egyszarvú, a baloldaliból kék ruhás magyar vitéz vörös zászlóval látható. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. A paizst telamonok gyanánt két ágaskodó hamvas farkas tartja, fejeiket kifelé fordítva.[3])

Vukelics család. Vukelics Jeromos 1714-ben III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét.[4])

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[2]) Ugyan ott.

[3]) Adami Scuta gentil. tomo XIV

[4]) Collect. herald nro 646.

Czímere függőlegesen két felé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban zöld téren arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával levágott törökfejet tartva, a baloldali ezüst udvarban zöld téren vörös ruhás, sárga csizmás, kék öves, kardos vitéz áll, jobb kezével kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan vitéz emelkedik ki, jobbról ezüst keresztes vörös zászló, balról félholdas és csillagos kék zászló leng. Foszladék jobbról arany kék, balról ezüst-vörös. [1])

Vukovics család. Vukovics Jeromos 1756-ban Mária-Terézia királyasszonytól kapta czímeres nemes levelét.[2])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló fehér medve, első jobb lábával arany buzogányt tartva; ugyan ilyen medve emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából két felől két kiterjesztett kék sasszárny között. Foszladék mindkét oldalról ezüstkék.[3])

Harminczhat évvel később, úgymint 1792-ben egymás Vukovics család, (tán az előbbinek utóda, vagy rokona?) nevezetszerint Vukovics Száva, Tivadar és Sándor kaptak I. Ferencz királytól nemességet és ily czímert:

A paizs függőlegesen három részre oszlik, míg a paizs alsó része csak két részre. A felső 1. kék udvarban hat ezüst félhold fénylik, a 2. ezüst udvarban arany szárnyas angyal, nyakában és ágyékan piros fátyollal fedve látszik; a 3. kék udvarban arany csillag, alatta ezüst félhold ragyog; az 4. arany udvarban egyfejü fekete sas szétterjesztett szárnyakkal szemlélhető az 5. vörös udvarban arany oroszlán kivont karddal látható. A paizs fölötti sisak koronájából hamvas grif feje emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst vörös, balról aranykék.[4])

Ez utóbbi családból eredt Vukovics Szabbás 1848-ban Temes vármegye első alispánja, 1849-ben magyar igazság-ügyi miniszter.

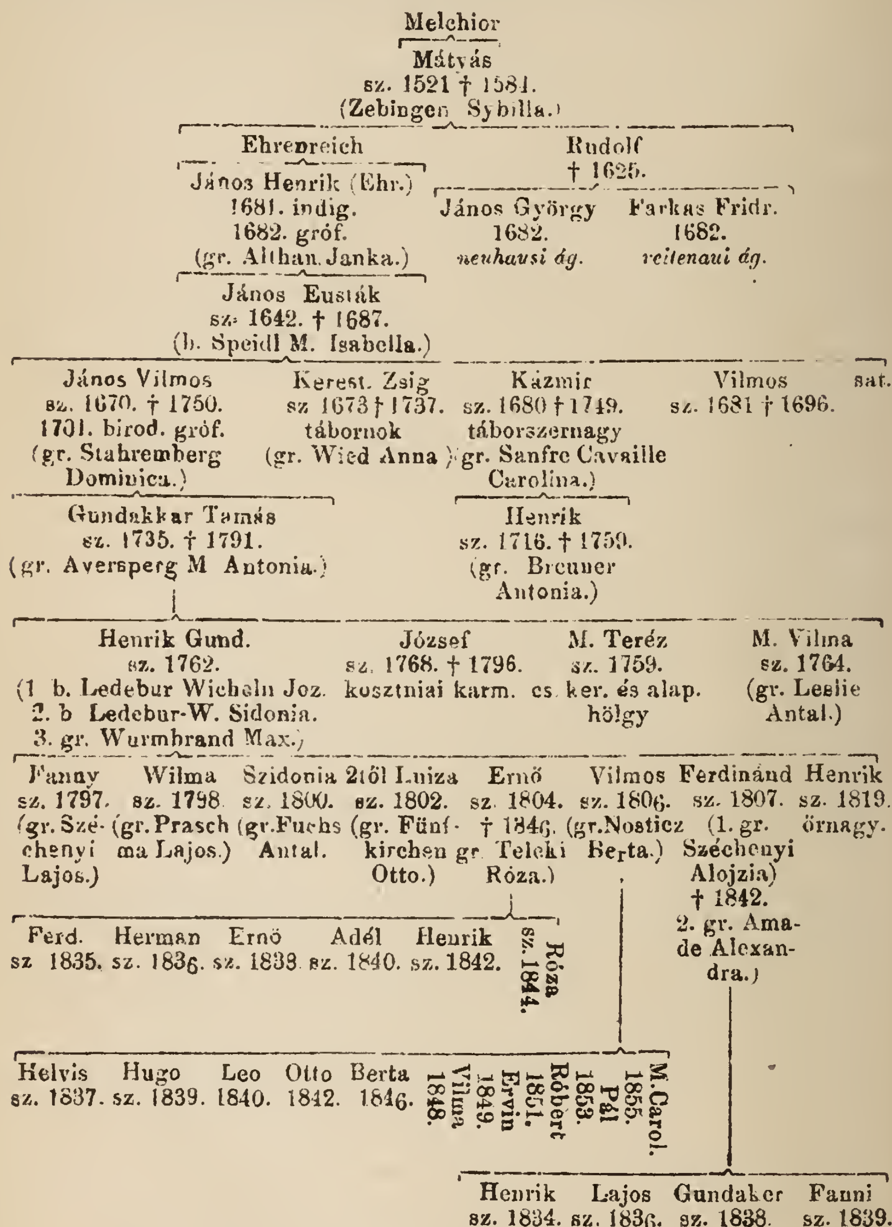
Wurmbrand család. Wurmbrand János Henrik az 1681. évi országgyülésen nyert magyar honfiusitást.[5])

A család eredetét Stajer országból származatjak a Wurmbergektől. A bároságot 1518. jul. 9-én kapták. A grófságot a fönebb nevezett János és rokonai György-András és Fülöp-Farkas kapták 1682.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.
[2]) Coll. herald. nro 155.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.
[4]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.
[5]) 1681. évi 82. törv. cz.

oct. 3-án I. Leopold császártól. Nekünk a két utóbbi ágával semmi közünk, csupán a nálunk indigenált János-Henrik (Joh. Ehrenreich) ágát (mely a másik ágaktól megkülönböztetőleg ausztriai fő vonalnak neveztetik) kell itt közlenünk, a mint[1]) következik:

[1]) Gothai Hist. herald Handbuch és Tasch. d. gräfl. Häuser. Továbbá Schönfeld, Adels Lex I. 125. 238 II. 172.

A család czímere négy felé osztott paizs, az 1. és 4. udvar hosszában három ezüstvörös szelemenre oszlik, a vörös csikolatok három, három négyszegletes drágakővel, az ezüst csikolatok kis gömbölyü üveg koczkákkal rakvák: a 3. és 4. vörös udvarban arany koronás fehér macska ágaskodik. A középvért ezüst udvarában fekete sárkány szemlélhető.

Wurm család. Megnemesitetett A l m a y név alatt. *Lásd Pótlék köt. Almay cs.*

Wurum család. Wurum J ó z s e f 1763. nov. 27-én[1]) született Nagy-Szombatban polgári szülöktül. 1781 ben Nyitrán pappá lett 1805-ben egri kanonok, 1816-ban sz. fejérvári, 1821-ben n. váradi, 1827-ben pedig nyitrai püspök és val. bel. tit. tan. 1836-ban pedig Sz. István r. közép keresztese. Meghalt 1838-ban.[2])

Nemességet szerezvén, ily czímert kapott, a paizs vizirányosan kétfelé oszlik, a felső udvarban egy fejü fekete sas szétterjesztett szárnyakkal, az alsó udvarban két szarvasagancs között csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján három strucztoll leng.

Vuxits család. Vuxits család 1751-ben Mária-Terézia királyasszony által emeltetett nemességre.

Czímere a paizs vörös udvara közepén vízirányos ezüst pólyán fekvő kék zászló. A paizs fölötti sisak koronájából öt strucztoll emelkedik ki, a két szélső vörös, a közbensők fehérek, a középső kék. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék.[3])

---

[1]) Másutt nov. 24-ét olvastam.

[2]) Szaniszló Fr. Memoria Josephi Vurum etc Pestini.

[3]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

Z.

Záary család. *Lásd Záry cs.*

Zabaffy család. Trencsin vármegye nemes családa, hol tagjait már 1690-ben a Lietavai vár tisztjei között a nemesi rovatban találjuk.[1]) Azonban a czímeres nemes levelet csak Zabaffy Imre kapta III. Károly királytól 1717-ben.[2])

Czímere a paizs vörös udvarában arany koronán hátulsó lábain ágaskodó kettős farkú oroszlán, első bal lábával egy repülő fehér galambot tartva, mely piros csőrében zöld galyat tart. A paizs fölötti sisak koronáján szintén az előbbihez egészen hasonló repülő galamb látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.[3])

Trencsín vármegye nemesi összeirásai szerint 1768-ban Trsztyenán lakott Péter; 1803-ban Sztranszkén ifjabb Péter, 1837-ben szintén Sztranszkén ifj. Péter.

Zabanius család. *Lásd Sachs ab Harteneck cs.* X. köt. 4. lapon.

Zabary család. Gömör vármegye kihalt családa, melyből Zabary Péter Andréffy Jánossal 1568-ban Pest megyei Bellye pusztára és a monostori részbirtokra királyi adományt kapott.[4]) Ugyan e család birta Gömör megyében Žabar helységet, mely a család fiága kihaltával Zabary Zsuzsannával ennek férjére Tóth Szabados János és utodaira szállott, kik közül a Szontagh család utóbb birtokára 1756-ban nádori adományt vitt.[5])

Zabláthy család. Trencsin vármegyének egyik régi kihalt családa, mely eredetileg Kolosváry nevet viselt, majd Trencsin me

---

[1]) Szontagh D. közl. sz.

[2]) Collect. herald. nro 601.

[3]) Ott és Adami Scuta gent. tomo XIV.

[4]) Liber regius anni 1568. folio 328,

[5]) Lásd e munka X. köt. 834. lapját.

gyében Szaltzer de Zabláth, söt Záblàthy névvel élt, főleg pedig Lőrincz viselte a Zábláthy nevet, mint Trencsín vármegyének 1491—1525-ben Trencsín vármegye alispánja. A család fényes házakkal jött rokonságba. Igy Lőrincznek egyik leánya Zsófia előbb Sárkány Ambrúsné, utóbb 1540-ben Szentgyörgyi és Bazini gróf Farkas özvegye volt.[1]) Jakab 1545-ben. Eberhardi várnagy.[2]) I. Lőrincznek testvére Lukács élt 1480. 1514-ben. Lőrincznek egyik fia Jakab 1498. 1510-ben garan sz. benedeki apátúr volt. Egyébiránt a családnak meglehetősen teljes családfája Kolosváry név alatt e munka VI. köt. 311. lapján látható.[3])

Zabó család. A Szabó családnevet hajdán Zabó alakban is irták; e családok nevezetesebb tagjait pedig már e munka X. kötetében közlöttük.

Zabó néven ismeretesek még Zabó Tamás, ki 1563-ban Szatmár megyei Dobrács helység fele részére kir. adományt vitt.[4]) János 1614-ben szintén Szatmár vármegyében az ecsédi uradalomból Kálmándon egy telket Báthori végrendelete folytán nyert.[5])

Nógrád megyében 1597-ben Zabó Miklós Losoncz birája volt, Zabó Jakab pedig Szécsény várában katona.[6])

Zabó Györgynek 1609-ben Somogy város iránti perében Pethö László ellen az országgyülés rendelkezett.[7])

Zabó család. (Köd-Szállási) czímeres nemeslevelét Zabó János kapta 1720-ban Köd-Szállási elő névvel.[8]) Czímere következő: a paizs vörös udvarában arany koronán kék mezü kar könyököl, kivont kardot tartva; a paizs fölötti koronán szintén olyan kardos kéz látszik. Foszladék mindkét oldalról ezüstvörös.[9])

Zabó család. (Felső-Őri). Vas vármegye azon családainak egyike, melyek 1582-ben Rudolf királytól F. Őr helységre adományt kaptak. *Lásd Zámbó cs.*

---

[1]) Peres iratokból.

[2]) Perből.

[3]) Még ide szolgáló adatok és családfák olvashatók: Lehoczky Stemmat. II. 435. Geneal-auth. II. törv. Továbbá Rajcsányi Deduct. geneal. Mss. tomo I. 150. 177. 250. és II. 119.

[4]) Szirmay, Szatmár várm. II. 59.

[5]) Ugyanott II. 197.

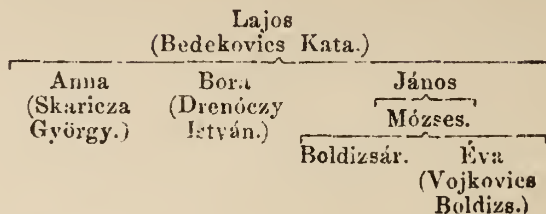
[6]) Protoc. C. Neograd, anni 1597.

[7]) 1609. évi 64. törv. cz.

[8]) Collect. herald. nro 438.

[9]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

Zabók család. Horvátországi család, melyből Zabók Lajos ily családfát[1]) alkotott:

Zabolay család. (Veres-egyházi.) Doboka vármegye nemes családa. 1700—2-ben Zabolay György és János ott Apáthiban és Szász Uj-Ősben birtokosok. István ugyan akkor Veresegyházán birtokos.

1764-ben Zabolay Bora Somlyay Jánosné Szász-Uj-Ősben birtokos. 1770-ben Veresegyházi Zabolay György atyja után Apáthiban; Veresegyházi Z. Mihály szintén atyja után birtokos Veresegyházán még 1777-ben is.

1784-ben Zab. Márton a Hora és Kloska ellen kirendelt Kolos megyei fölkelésnél altizedes.

László 1827-ben Kolos megyei árvaszéki biró, 1848-ig birt azon megyében Oláhujfalu és Szucságban úrbériséget.[2])

Záborszky család. Turócz vármegye ős régi családa, melynek ősei Turócz megyei Zábor helységre 1263-ban IV. Béla királytól kaptak adományt. 1364-ben Zábori Pálnak fia János és testvérei Miklós, István és László, továbbá Zábori Tamásnak fia János adományos okleveleik bemutatása mellett Szepesi Jakab országbiró által is meghagyattak birtokaikban. 1391-ben nevezett Pálnak fia János produkált Bebek Imre országbiró előtt.[3]) Nevezett helységről vette a család Záborszky nevét.

Idővel a család más megyékbe is elszakadt. Igy 1480-ban már Záborszky Mihályt a Tapolcsányi vár kapitányságában találjuk.[4])

Zala megyében már 1594-ben élt Záborszky János, kinek neje Sárkány Margit volt. Ettől származhatott azon Miklós, ki 1659-ben

---

[1]) Kézirat a nzti Muzeumban fol. lat. nro 213. tab. 26.

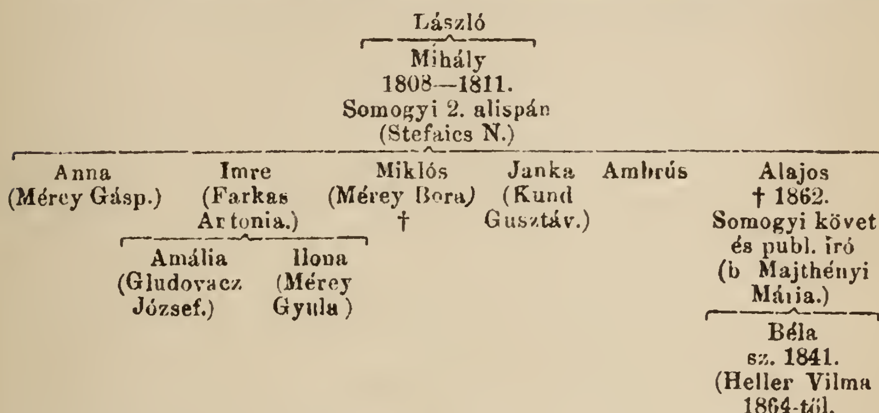
[2]) Hodor K. Doboka várm. 254. és u. attól magán közl.

[3]) Regestrum de Thuróch. Engel, Monumenta pag. 60. Bel. M. Notitia nova Hung. II. 332.

[4]) Kaprinai Mss. B. tomo L. p. 105.

országos biztos volt Lőcse és Kézsmárk város kárainak pótlására kiküldve.[1]).

Ugy látszik Zala megyéből szakadt át a Záborszky család egy ága Somogy megyébe, hol nevesebb nemes családokba házasodott és Várdán volt birtokos. Ezen Somogyi ágnak leszármazása[2]) következő:

A családfán állók közül M i h á l y 1808—1811-ben Somogy vármegye másod alispánja volt. Ennek egyik fia A l a j o s kora 21. évében ügyvéd, és táblabiró, 1836. közül irta „*Lengyel ország hanyatlása*“ czímű kis művét, 1841-ben a „*Pesti-hirlap elleni gyanusítások és haladás*“ czimű pol. röpiratot, ez időben a Pesti-hirlap levelezője volt, 1843-ban az *urbéri telkek örökös megváltásának terveit és hasznait*, ugyan ez évben szerkeszté Pozsonyban az országgyülési tudositásokat, 1845. körül irta politikai *Daguerotyp*-eit, 1847-ben pénzügyi tanácsos lett, 1848-ban orsz. gyül. képviselő és annak jegyzője Debreczenben is: majd ministeri titkár és tanácsos, és kormánybiztos; 1849-ben halálra itéltetett, de egy súlyos betegsége által, (mely alatt Haynau elmozdittatott) attól megmenekült. 1861-ben a lengyeltóti kerületből képviselővé választatott, de ismét súlyos betegsége miatt el nem fogadhatá. Ez évben jelent meg utolsó műve „*Az osztrák politica árnyai*“ czim alatt. Meghalt 1862. april. 5-én. Egy fia maradt: B é l a.

A család Turócz megyei ágából ismerjük Z. G y ö r g y ö t 1670. tájáról, kinek Draskóczy Milko Zsuzsannától fia Z. D á n i e l, kinek nejétől nagyjeszeni Jeszenszky Évától leánya Záborszky Z s u z s a n n a Prónay Mihályné 1707. táján.[3])

---

[1]) 1659. évi 52. törv. cz.

[2]) Családi közl. szerint.

[3]) Schönfeld, Adels lex. I. 218

Trenesín megyében szintén él a család egy ága, mely a nemesi összeirások szerint 1690-ben curialis birtokos volt. 1803-ben Melcsiczen lakott Imre, 1837-ben Melcsiczen ifj. Imre, Závodjén János és György.[1])

Nógrád megyében Korlát helységben e század elején élt Antal, ki 1805-ben Gömör megyébe Síd helységbe tette át lakását, ott még 1815-ben is birtokos. Ugyan csak Nógrád megyében B.-Gyarmaton 1840-ben is élt egy pár tagja a Záborszky családnak.

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren magas terebélyes zöld fa alatt egy oldalról ágaskodó, nyakán nyillal átütött oroszlán, más oldalán kardos magyar vitéz áll. A paizs fölötti sisak koronájából szintén magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezében nyilat tartva. A somogyi ágnak pecsétében (a mennyire kivehető volt,) a paizs udvarában a fa alatt két ágaskodó állat volna; a paizs fölötti sisak koronájából pedig terebélyes fa magasodik fel.

Zábráczky család. (Szadai) Alapitá Zábraczky József (1777—1809.) egri kanonok, nagy prépost, végliai czimz. püspök, ki Zemplín megyében a Szadai részjószágot szerzé családja számára, és 1790-ben István és János testvéreivel együtt II. Leopold királytól czímeres nemes levelet nyert.

Czímere vizirányban két felé, felső ezüst, és alsó zöld udvarra osztott paizs, melynek alján hármas fehér sziklán hátulsó lábain oroszlán ágaskodik, ugy hogy feletest része az udvar színeivel ellenkezőleg félig zöld, félig fehér, elsö jobb lábával arany markolatú kivont kardot, első ballábával irótollat tart; ugyan ilyen oroszlán ágaskodik ki a paizs fölötti sisak koronájából is, felülről kezdve félig zöld, félig fehér, két elefántormány között, melyek ellenkezőleg az oroszlánnal, fölül kezdve félig fehérek, félig zöldek. Foszladék mindkét oldalról ezüstzöld.[2])

Tizenkét év mulva, 1802-ben ugyan e czímerrel nemesitette meg I. Ferencz király a fölebbiek rokonait Zábráczky Ignáczot és Antalt.[3])

A család Heves és Zemplín megyében székel.

A családfa[4]) következő:

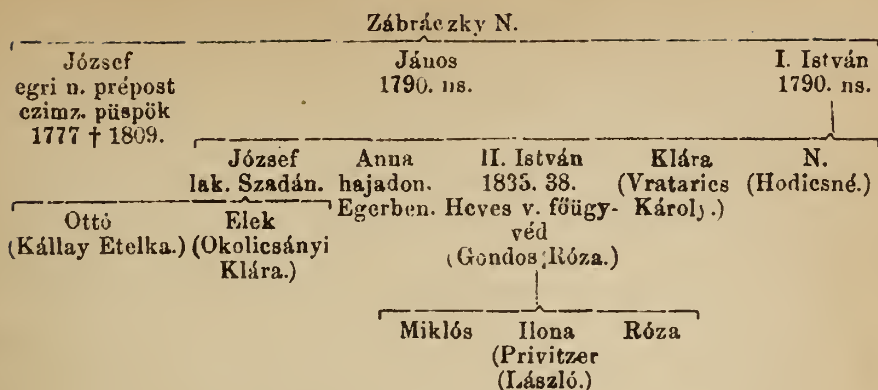
---

[1]) Szontagh Dániel közl.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo XIV

[3]) Ugyan ott.

[4]) Petrovay Ák. közl

A táblán állók közül II. István Heves megyének 1833—38-ban főügyésze volt.

Az utóbb nemesitett ágból Ignácz 1818-ban Heves vármegye Esküdtje, László 1845-ben Zemplín megye szolgabírája volt.

Zábráczky család nevét a Trencsín megye nemesi összeirásában 1660-ban találjuk, mint Felső-Dresskóczon lakozóét.[1]) Utóbb ott nyoma sincs.

Zábreszky család. Két ily nevű nemes család fordúl elő Hazánkban. Az egyik Gömör megyében élt. Ennek nemesség szerzője volt Zábreszky János, ki Soos György szepesi kanonokkal együtt közösen nyerte nemes levelét, mely 1660. jan. 22-én. Szepes vármegye közgyülésén kihirdettetett.[2]) E családból volt László, ki 1664. körül nőül birta Szontagh Ágnést, (v. Anglétát.)

A másik Zábreszky család Árva megyei Zábrezs helységbéli soltészságból emelkedett nemességre és czímeres levelet nyervén, az Árva megyének 1684. márcz. 25-én Nagy-Biszterczen tartott közgyülésén az árvai urodalom ellentmondása mellett kihirdettetett; azonban utóbb ez urodalom is beleegyezett a megnemesitésbe. E családból Z György 1697-ben Árva vármegye esküdtje lett. Z. András 1734-ben Nagyfaluban kath. lelkész volt. A család 1720—1749. években Zaszkálon székelt. Jelenleg Árva megyében a család nem található.[3])

Zách család. (Vagy Zah) Ama szomorú történelmi emlékü család ez, melyből Zach (oklevelesen[4]) Zah) Felicián esete áta-

---

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Szepes vármegye 1660. évi protocoll. 665. lap.

[3]) Szontagh Dán közl.

[4]) Turóczi kronikájában *Zaach* és *Zaah*.

lánosan ismeretes. Horvát István e nemzetséget a 108 nemzetség közé helyezi.[1])

Nevezett Felicián (Zah-nak fia, de genere Zah) a leányán Klárán Kázmér lengyel királyfi által elkövetett erőszakért dühre gyúlván, az ebédkező király családon állt boszút, Erzsébet királynénak négy újját vágta le, a királyfiakat megölni akarva, megvérezé. Ezen fölségsértéséért kinos halálra itéltetett, javai elkoboztattak, fia hasonlóan lakolt, ifjabb leánya Klára borzasztó módon végeztetett ki, nagyobbik leánya Csebe vagy Czeba[2]) már Kopay nevű nemesnek neje, lefeztetett, nevezett férje örökös börtönre vettetett, ennek gyermekei deportáltattak,[3]) szóval az ország nagyjaiból és nemeseiből állitott itélő törvényszék által a Zách nemzetségnek Felicián ágán három izig álló minden tagja halálra itéltetett, hasonlóan nővéreinek, tehát sógorainak is gyermekei halálra kárhoztattak, minden egyéb rokonai a királyi udvarba léphetéstől örökre eltiltattak, három izentúl található minden rokonsága pedig örök szolgaságba süllyesztetett.[4])

Egy monographusunk[5]) Zaah Feliciánt Sághi-nak nevezi és pedig Karancs-Sághi birtokáról, mivel szerinte Nógrádban Karancs-Ságh, Piliny, Endréfalva, Felfalu és Poltár helységet birta. Hogy a Zaah nemzetség Nógrád megyében birtokos volt, és Poltár táján is birt, alább látni fogjuk, de hogy neve a Sághi névvel azonos lett volna, valószinütlen, annál is inkább mivel Mocsáry szerint Karancs-Sághot még 1471-ben is Sághi nevezetü (Ladislaus de Ságh) birta,[6]) holott a Zaah nemzetség 1330-ban a fölebbiek szerint már kiirtatott.

Bizonyos az, hogy a Zah genus már 1246-ban Nógrád megyében birtokos volt.[7])

Nógrád megyében Hartyán helységet előbb Csuda név alatt még IV. László királytól a Zah nemzetségbeli Mihálynak fiai Máté, Ogh és Mihály és Noénak fia Noe kapták, de 1330 ban midőn az öszves Záh család itéletileg hütlenségi bélyegen kiirtatott,

[1]) Horvát Ist. Magyar orsz. gyökeres r. nemz. 64. 65.
[2]) Turóczinál Sebe és Zeba.
[3]) Turóczi Schwandtnernél Scriptores rerum Hung. I. 420.
[4]) Lásd az itélet levelet Fejér Cod. dipl. tomo VIII. vol 3. p. 419—427.
[5]) Mocsáry Antal Neográd várm. esmért. I. 242—254.
[6]) Mocsáry Antal id. h. I. köt 254.
[7]) Fejér Cod dipl. tomo IV. vol 1. p. 407.

ezen helységet is az akkori Záh nemzetségbeli birtokos Erazmus elveszté, és az Cseleni Sándor fiának Jánosnak adományoztatott.[1])

Csupán a név hasonlatosságnál fogva megemlitjük még, hogy I. András király korában 1055-ben egy Zache nevű nádor volt; azonban hogy a Zaah genusból eredt volna, tudva nincs.

Zach család. Zach József kir. Curiai *(igy)* orvos 1765-ben Mária-Teréziától kapta czímeres nemes levelét.[2])

Czímere a paizs felső részének közepéről két felé húzott vonal által három udvarra oszlik, a középső (alsó) kék udvarban zöld téren daru áll, jobb lábával buzogányt tartva, melyre kigyó tekerődzik, a baloldali arany udvar baloldalából kétfejű fekete sasnak fele része látszik, a jobb oldali ezüst udvarban egymás fölött vizirányosan két vörös pólya és azok fölött egy vörös csillag szemlélhető; a paizs fölötti sisak koronáján daru áll, fölemelt jobb lábával kövecset, csőrében pedig kigyót tartva, két elefántormány között, melyekből a jobb oldali arany, a baloldali fekete szinű. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstkék.[3])

A nemesség szerző utóbb a pesti invalidusok házának orvosa és protomedicus volt. Ennek fiai Antal és Ferencz. Amaz született Pesten 1747. jun. 14 én. Mint a bécsi mérnök kari katonai akademia növendéke katonai pályára lépvén, a franczia háború alatt mutatott vitézsége és katonai érdemei által már 1798 ban tábornokságra emelkedett. Ezen évben a novii ütközet után Mária Terézia rendét és élete hosszára külön dijt nyert. Marengónál fogságba esett. 1801-ben Ferencz testvérével együtt magyar báróságra emeltetett.[4]) 1805-ben altábornagy lett. 1810-ben Olmuczvár al-,1813-ban főparancsnokavá 1825-ben pedig katonai szolgálata 50. évében főhadszertármesterre neveztetett.[5]) Meghalt Gréczben 1826. nov. 22-én.

A bárói czímer csak a bárói korona által, és e folé még két koronás sisak helyezése által különbözik az előbb leirt nemesi czímertől, a jobb oldali sisak koronáján egyfejű fekete sas áll szét terjesztett szárnyakkal, a középsőn ugyan az, ami a nemesi czímeren, a baloldalin pánczélos kar kivont kardot tart. Foszladék jobbrol aranyfekete,

---

[1]) Ugyan ott tomo VIII vol. 4. p. 153. az oklevélben hibásan áll Harkian, Hartian (Hartyán) helyett.

[2]) Collect. herald. nro 164.

[3]) Ugyan ott, és Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[4]) Ugyan ott.

[5]) Hirtenfeld M. Teres. Ord. I. 553.

középről ezüstkék, baloldalról ezüstvörös. A paizst két oldalról telamonok gyanánt két sisakos pánczélos vitéz tartja.[1])

Zachariás család. (Dobokai) A XVII. közepén 1650 táján élt Zachariás Zsigmond, ki neje kecset-szilvási Szilvásy Zsuzsanna jogán bírt Dobokán.[2]) Ő utolsó volt családjából.

Zachariás család. (Teleki) Ismeretes teleki Zachariás Mózses, ki 1794-ben az erdélyi kormányszéknél lajstromozó volt.

Elő név nélkül Arad megyében Zachariás János, Jakab és Antal 1776. oct. 28-án irattak a nemesek lajstromába.

Zadelere család, (de Ujtenhoffen.) Zadelere József 1791-ben II. Leopold királytól kapta czímeres nemes levelét. Czímere a paizs fekete udvarában a felső jobb és balszegletből rézsútosan vont és a középen egymást keresztbe metsző vörös ezüst koczkás szelemen. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldalin két panczélos kar egymással keresztbe helyezve látható, a jobb oldali kivont kardot, a bal buzogányt tart, a baloldaliból vörös oroszlán emelkedtkki, első lábaival fehér sasszárnyba kapaszkodva, háta mögött balról fekete sasszárny lebeg. Foszladék jobbról ezüstfekete, balról ezüstvörös.[3])

Zadeley család. Melyből Zadeley Bálint-nak fia Miklós (ki Crispus nak is neveztetett) 1406-ban mint Szügyi Bálintnak vérrokona beleegyezik az ez által Kóváry Pál részére bevallott javak eladásába.[4]) E család kihalt.

Zádor család. *Lásd Stettner cs.*

Zádory család. Zádory Ezechielnek neje Zsuzsanna előbbi férjétől Teyes Andrástól nemzett gyermekeivel együtt Nyitrán volt házát 1618-ban eladta Egry Mihálynak.[5])

Ugyan az időben 1617—20 körül élt Zádory András, ki Malom szegben egy urbéri telket zálogba vett Csery Mihálytól.[6])

Zádory Mihály 1729-ben pristinei czímzetes püspök volt.

Zádory András Komárom megyei Aba pusztán birtokrészét eladta és örökösen bevallotta 1769-ben Hollósy Jánosnak.[7])

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[2]) Hodor, Doboka várm. 254.

[3]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

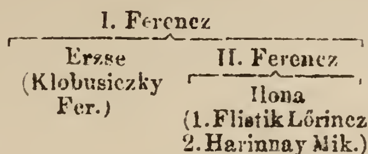
[4]) Eredeti okmány.

[5]) Sz. benedeki Conv. Protoc. K. pag. 16.

[6]) Nyitrai kápt. lilro 4. Prot. 55. annorum 1617. 20 pag. 311.

[7]) Fényes. Komárom várm. 131.

Zádory család. Erdélyben szintén virágzott. A XVII. században élt Zádory Ferencz, kitől a nemzékrend[1]) igy származott.

A táblán álló Ilo ná-tól leány ágon a báró Bánffy, Harinnay és ez által a tancsi Földváry család származik.

Zaffiry család. Ugocsa, Szatmár, Bihar, Szatmár vármegyében ismeretes nemes család.

Czimeres nemes levelét idősb Zaffiry János nyerte 1719 sept. 21-én III. Károly királytól.[2])

Czimere a paizs kék udvarában hármas zöld halom középsőjéből kiemelkedő, kettős farkú arany oroszlán, első lábaival arany markolatú kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedikki, első jobb lábával kivont kardot, a ballal három piros rózsát tartva. Foszladék jobbról és balról aranykék.[3])

Bihar megyében élt a mult század végén Zaffiry László, volt főügyész és táblabiró, kinek nejétől a Szatmár megyéből származott Tolnay Évától nemzett gyermekeit mutatja[4]) e táblázat:

László
Bihar v. főügyész
(Tolnay Éva.)

György 1806. Ugocsa v. tbiró (Klobusiczky Antonia.)	Antal Bihar v. r. esküdt 1806.	László 1806. Bihar v. alügy. (Barcsay Fani.)

Ugocsa megyében a mult század elején Mihály és Jeromos Túrcz helységben, László Túrcz, Bábony és Halmi helységben birtokosok.[5])

Trencsin megyében a mult század közepén szintén találunk Zaffiry családot, mely ott nemes levelét 1755. január 20-án hirdettetté ki.[6])

---

[1]) Dési Lázár György által Keczely Bora felett mond. halotti beszéd.

[2]) Collect. herald. nro. 386.

[3]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.

[4]) Vay L. Német hivség. 434—437.

[5]) Szirmay, C. Ugocsa p. 154. 157. 162.

[6]) Trencsin várm. 1755. évi jegyzőkönyv 65 lap.

De valjon az elöbbi családdal azonos-e? nem tudjuk. Trencsín megyében a nemesi összeirások szerint 1768-ban Visnyovén lakott Zaffiry János; de utóbb e megyében nyoma nincs. Tán előbb emlitett János volt az, kinek nejétől Révay Erzsétől leánya Zaffiry Anna Ordódy Mihályné volt.

Szepes megyében szintén él hasonló nevű családnak tagja, cs. kir. huszár kapitány.

Zágony család. Zágony János 1827. jun. 12-én Hunyad megyétől kapott nemesi bizonyitványt, mely azon évi sept. 25-én Krassó vármegye közgyülésén kihirdettetett, azonban 1835. aug. 19-én hozott végzésnél fogva a nemesség sorából kitörültetett.[1])

Zágonyi-Szabó család. E század elején Ugocsa megyében Gödényházán közbirtokos.[2])

Zagyvai család. (Kihalt) Legelsö, kit e családból történelmileg ismerünk, Zagyvai Simon Nógrád megyében a Derencséni Farkas által birt Salgó vár kapitánya volt 1554-ben, midőn az lanyhasága miatt török kézbe került.[3]) 1561-ben Sz. Miklós és tóthi pusztára Csanád megyében kir. adományt kapott.

A Zagyvay másként Muthnoky családnak donátiója Nógrád megyei Zagyva és Korláth falukról és a szőrösi pusztáról a Szepesi káptalanban van a tiszta beiktatással együtt.

1574-ben Zagyvai Kata Szendi Kis Mártonné és bakóházai Bakó Imre és Benedek kir. helytartói adomány és beleegyezés mellett eladják Abauj megyei Szalai birtokukat, ellenmondván Bakó András, Lőrincz és Anna (Benedek leánya, Fay Jánosné?) — 1595 ben ugyan azon Zagyvai Kata mint özvegy Abauj vm. Restében 2 telkét zálogba adja 80 ftért özv. törteli Kún Mártonné szül. szentkirályi Andrásy Katónak.

Zagyvai Margit Puthnoky Jánosnak (Ferencz fiának) neje. Ez a Puthnoky, hogy nejét és két leányát Annát és Zsófiát a törökfogságból kiválthassa, Kazán hat, Jákfalván egy telket zálogba ad 200 ftért testvérének Puthnoky Mihálynak és feleségének Osztrolukay Margitnak,[4]) a kinél az 1579-ben pro dote hagyatott.

1595-ben Bánrévy Erzse, Seőnnyey Miklósné fratri suo Zagy-

[1]) Krassó várm. 1835. évi jegyzőkönyv 2377. sz. a. végzés.
[2]) Szirmay, C. Ugocsa p 150.
[3]) Istvánffy Hist. 1685. kiadás p. és Budai Fer. lex. III. 530.
[4]) Ez az Osztrolukay Margit 2-szor Dely Györgyné lett.

vai Miklósnak ajándékozza tályai szöllőjét. Ez a Miklós ő felsége Kassai várnagya volt.[1])

Családfai összeköttetésben a következőket ismerjük:

Zagyvai

Mihály — Anna (Muthnoky Boldizsár.)

Mihály gyermekei: Kristóf 1614. — Bora 1614. (Olaszi Tamás.) — Miklós † (Monaki Zsófia.)

Anna gyermekei: Boldizsár — György

Boldizsár: Pál 1614.

György: Anna 1614. (Alvinczy Péter lelkész neje.)

Mihály leánya Borbála, valószinüleg előbb Zagyvay Farkas neje volt, mert ennek fia János gyámnokáúl iratik. Mihálynak nevezett és a táblán látható gyermekei birtak Zagyván, Korláthon és Szőrösön.

1614-ben Pál és Anna, a Miklóstól maradt örökségét Zagyva, Korláth és Szőrösön (Nógrád vm.) az özvegy jus dotalitiumán kivül, hogy az egész Farnost kiválthassák, a kassai tanács előtt és pecséte alatt (beiktatva Jászón is) átadják Kristóf és Borbálának, (kiknek Miklós 200 frtért és 20 márka ezüstöt hagyott), és azoknak még 3000 ftot fizetnek.

Ezekben kihalt a Zagyvai család a XVII. első felében és leány ágon legközelebb a Muthnokyak lettek örökösei.

Zahorák család. Trencsín vármegye nemes családa, hol a birtokos nemesek között találjuk.

Ismert törzse Zahorák Márton a XVII. század második felében élt, és ily családfát alkotott:

Zahorák Márton (Zaluszky Magdolna.)

Simon 1699. (Besznák Ilona 1699. özv.

Pál 1699. 1711. — Ádám 1699. 1711. — Zsuzsanna 1699. 1711. — Éva 1699. 1735. (1. Rudnyánszky Sándor 2. Parniczay Fer. özv. 1735.) — Mária 1699.

Simonnak özvegye Besznák Ilona 1699-ben gyermekei nevében is Vág-teplei részét bevallja sógorának Raphanidesz Mihálynak és ne-

[1]) Okiratok után.

jének Pongrácz Katalinnak. Ugyan az 1711-ben megosztozik gyermekeivel, a midőn Éva leányának a dezseri rész jutott.

Nevezett Zahorák Éva 1732-ben dezsericzi részét bevallotta Besznák Jánosnak, 1735-ben pedig a kamarától Vida István halálával elfoglalt Viszocsányi féle birtokot Viszocsányban és Vág-Téplán vissza kapta.

Trencsin vármegye nemesi összeirása[1]) szerint 1748-ban a felső járásban laktak Zahorák Miklós, István és László, ez utóbbi cs. kir. kapitány. Ugyan ekkor Vágh-Beszterczén Zahorák Ferencz.

1768-ban Vágh-Beszterczén laktak József és ennek fiai: József, János, István és Tadé.

1803-ban Rajeczen István fiával Istvánnal; — Vágh-Beszterczén János-nak fiai János, Antal és Tadé.

1837-ban Rajeczen székeltek István és fia István; — Vágh-Beszterczén pedig János, Antal és Tadé. Ez utóbbi megyei rendszerinti esküdt volt 1837-ben.

Trencsin megyében a családnak Vág-teplai birtoka Zaluszky Judit[2]) fiusítása által fiaira Miklósra és Jánosra, nem különben Istvánra és Lászlóra, ki 1736-ban cs. k. hadnagy volt, és ezek utódaira szállt.

A család egyik tagja István 1762-ban *Zahoreczky*-nak irta magát.

Ezek után — úgy látszik — Zahorák Mártonnak Simon fián kivül fia volt még János is, kitől igy szerkeszthetni a nemzékrendet:

János
(Zaluszky Judit.)

- Miklós 1736. 48
- István 1736. 48.
  - József 1768.
  - János 1768.
    - János 1803. 37.
    - Antal 1803. 37.
    - Tadé 1803. 37.
  - István 1768
    - István Rajeczen 1803. 1837
  - Tadé 1768.
- László 1736. 48. kapitány.

Záhumenszky család. A Trencsin megyei 1690. évi nemesi

[1]) Szontagh Dán. közl. szerint.

[2]) Mint feljebb láttuk, már előbb Zahorák Mártonnak is a Zaluszky családból volt neje, névszerint Magdolna.

összeirásban a nemesség között mint Nemes-Kotessón lakó család említetik; utóbb elő nem fordúl.[1])

Zajácz család. Trencsín vármegye czímerleveles nemes családa, melyből azon megyei nemesi összeirások[2]) szerint 1748-ban János Dvoreczen lakott, 1755-ben ugyanott András, Mihály és János. 1768-ban ismét Dvoreczen János és fia József, végre 1803-ban ugyan ott József és Ádám. Utóbb elő nem fordúlnak.

Zakács család. Zemplin megyében ily nevű család a nemesség sorában említetik.[3]) Egyébiránt *lásd Zámory cs.*

Zakadásy család. Zemplin megyében volt honos, hol 1630-ban Zakadásy Péter a czigányok egyik vajdájává neveztetett ki.[4])

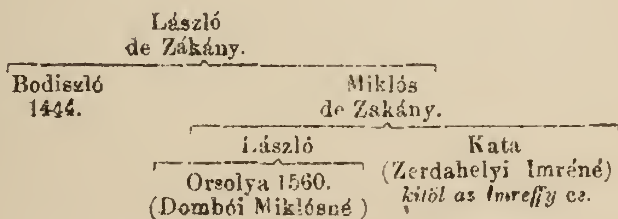
Zakál család. Kiejtés szerint Szakál család, melyről már e név alatt volt említés.

Zakál alakban találjuk irva a kispadányi Zakál családot, melyből 1561-ben András és Fülöp Komárom megyei Nagy-Megyer helységben egy nemes telekbe Nagy-Benedek bevallásánál fogva bevezettetett.[5])

1600-ban Zakál Benedek-nek Pozsony megyei Egyházfalván Bély Lukács, Mihály és Benedek egy kuriát inscribalt.[6])

Zákány család. Jelenleg Szabolcs vármegye nemessége sorában áll.[7])

A régi Zákány család Somogy vármegyei Zákány mezővárosról vette nevét, és a XV. század elején élt Zákány Lászlótól néhány ízen ily nemzedékrendét[8]) ismerjük:

[1]) Szontagh Dán. közl.
[2]) Ugyan attól.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. pag. 120.
[4]) Ugyan ott. pag. 55.
[5]) Fényes, Komárom várm. 95.
[6]) Eredeti oklevél szerint.
[7]) Fényes F. Magyar orsz. stat. geogr. állapotja IV. köt. 219.
[8]) Rajcsányi Geneal I. 8 és Sz.-Benedeki convent fasc. 63. nro 31

Ezen nemzedékből származott-e a XVII. században a kurucz világban ismeretes Zákány család? nem tudjuk.

Ismeretes Zákány András, ki 1635. 37. és 1646-ban Borsod vármegye követe volt,[1]) az 1647. és 1655. évi országgyűlésen több kiküldöttség tagja,[2]) Rákóczy híve.[3]) 1647-ben Szentpétery Imre deákkal Heves megyében a szent imrei és Szentgyörgyi pusztára kir. adományt kapott.[4]) Tán leánya Erzsébet 1686-ban Otsváry Ferenczné.[5])

Zakkay család. Heves vármegye nemessége sorában emlittetik. [6])

Zakmárdy család. Horvátországi család, melyről Szakmárdy néven e munka X. köt. 456. lapján van emlités. Iratott Zakmárdi-nak is. És e néven találom ily czímerét. A paizs kék udvarában kettős farkú oroszlán ágaskodik, első jobb lábával arany köves gyürüt tart. Ugyan ilyen oroszlán emelkedikki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.[7])

Zakmáry család. Zemplin vármegye nemessége sorában áll.[8])

Zákó család. (Bajsai) Bács-Bodrog vármegye birtokos nemes családa, melynek alapitója Zákó István mint nemzeti hadseregi (militiae nationalis) kapitány, 1761. mart. 1-én kapott Mária-Terézia királyasszonytól czímeres nemes levelet.[9])

Czímerpaizsa előbb vizirányosan kétfelé, a felső rész ismét függőleg két udvarra oszlik, a jobb oldali vörös udvarban növekedő ezüst félhold fénylik, a baloldali kék udvarban arany oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, első jobb lábával arany markolatú kivont kardot tartva; az alsó ezüst udvarban kék ruhás magyar vitéz emelkedik ki, derekán vörös övvel, fején prémes vörös kalpaggal, vállán nyestes mentével, derekán fekete kard-hüvely lóg, melynek kivont kardját jobb kezében tartja. A paizs fölötti sisak koronáján szétterjesztett

[1]) Lehoczky, Stemuat. I. 190.

[2]) 1647. évi 29. 39. és 61. és 1655. évi 100. törv. cz.

[3]) Lehoczky Stemuat. II. 436.

[4]) Liber regius anni 1647. folio 76.

[5]) Ugyan ott anni 1686. folio 133.

[6]) Fényes E. Magyar orsz. stat. geogr. állapotja III. köt. 197.

[7]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[8]) Szirmay C. Zemplin not. tag. 120.

[9]) Coll. herald. nro 214. Ezen Zákó Istvánnak atyja lehetett azon Zákó ezredes, ki 1734-ben a Péróféle mozgalomban tünt fel. L. Balla Gergely, Nagykőrösi krónika 101. lap.

szárnyakkal fehér pelikán ül, vérével fiait táplálja. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstvörös.[1])

A család kitünőbb tagjai voltak György 1828. oct. 1-én Bács vármegyének megválasztott rendes (azaz fizetéses) táblabirája (még 1837-ben is) Tan ennek fiai:

István 1835-ben alszolgabiró, 1839-ben főügyész, 1843/4-ben és 1848-ban követ és képviselő. Meghalt 1860. jan. 28-án kora 50. évében.

Péter 1839-ben aljegyző; 1845. alszolgabiró 1849-ig.

Az ujabb időben Sándor 1861-ben szintén Bács megyéből országgyülési képviselő volt.

A család bajsai adományos birtokáról irja előnevét.

Zakolaczky család. Kihalt és úgy látszik a Bossányi család egy ágának sarjadéka volt. 1443-ban emlitetik Egyed.[2])

Zákony család. Szabolcs vármegye nemessége közé számitatik.[3])

Zalaházy család, melyből Tamás 1524-ben veszprémi, 1527-1537-ig egri püspök, egyszersmind kir. korlátnok.[4]) *Lásd Szalaházy család.*

Zalasdy család. (Zalasdi †) Erdély kihalt családa,[5]) mely Hunyad megyében volt honos, és melyből Miklós Temesvárott halt meg 1604-ben. Első neje Balassa Borbála (előbb enyinyi Török Bálintné) meghalt 1602-ben. Másodszor nőül vette homoród-szentpáli Kornis Farkas leányát 1603-ban Temesvárott. Miklóstól a családfa következő:

Miklós
† 1604.
(1. Balassa Bora
2. Kornis N.)

János † 1616. elves.	Ilona † 1616.	Erzse † 1616.	Anna † 1616.

Bora
(Barcsay István.)

[1]) Ugyanott és Adami Scuta gent. tomo XIV.

[2]) Fejér Cod. dipl. tomo IX. vol. 1. p. 135.

[3]) Fényes Magyar orsz. stat. és geogr. alap. IV. köt. 220.

[4]) Róka Vita Praesulum Wesprimiens. 315—332.

[5]) Bethlen Wolph. Hist. V. p. 460. 461.

[6]) Hodor kár. közl. ily czimü kézirat után: In causa filiarum Barcsay, contra Ludovicum Barcsay facti species et Juris deductio.

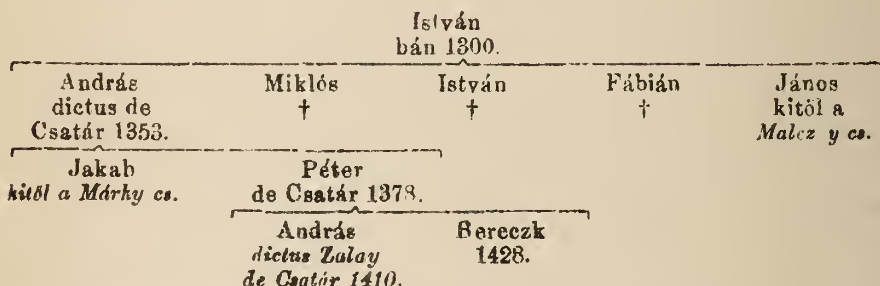
Nevezett Miklós egy irónk szerint 1599-ben mint fő nemes dandárt vezet a Schellenbergi táborba. A vesztett csata után Temesvárra vonúl, ott veszi Bethlen szerint nőül a szép Kornis leányt.[1])

János a maros-solymosi urodalom felét kapja fejedelmi adományban. Igy birta a négy testvér 1581-ben a nevezett jószágot fejedelmi egyezéssel fiágra szabályozva.

Zalathnoky család. Zalathnoky György 1517-ben Sapharics Bernát s a t. atyjafiaival együtt II. Lajos királytól kapta czímeres nemes levelét, mely most Győr megye levéltárában őriztetik.[2]) E családból volt György 1600—1603 ig pécsi püspök, mint Szalatnoky családnév alatt említők.

Zalay család. (Csatári) A Guthkeled nemből egy ág, nevezetesen Istvánnak, ki 1300 ban Slavonia bánja volt, fiai közűl András, Miklós és István Zala megyei Csatárról neveztettek; a két utóbbi kihalt. Andrásnak egyik fia Péter ismét azon névvel élt, mig ennek fia András 1410-ben csatári Zalay-nak neveztetett, de benne ága elenyészett.

Családfája[3]) ez:

Zalay család. (Tathsi) Régi család, melyből 1485-ben Albert előfordúl a Posár családnak Madar helységre nyert kir adomány levelében, mint királyi ember.[4])

Zalay család. (Hagyárosi.) Előneve után következtetve Zala megyei nemes család, ismeretes belőle hagyárosi Zalay Alajos 1843. körül a debreczeni első birósági váltó törv. elnöke 1849-ig.

---

[1]) Nincs a Kornis családfán. Kőváry Zalasdy Miklóst nevez Bálint helyett Bethlen ellenében.

[2]) Találtatott Győrben Nagy János búzakereskedő hagyománya közt Hirlelte a helyt. tan. 1812. jul 7-én 16449. sz. a.

[3]) Wagner Mss. tomo LXX. p. 119.

[4]) Teleki, Hunyadiak kora XII. 278.

Zalay család. (Nemes-apáthi). Ebből Zalay Gábor 1579-ben Soprony vármegye alispánja és követe volt.[1])

Zalczpangh család. Az 1705. évi nemesi összeirásban Nógrád megyében találjuk Zalczpangh Jánost.[2]) Tán ennek fia István, ki 1722 ban Nagy-Szombatban mint kispap tanult, és Nógrád megyei Ebeczk helységből valónak iratott.

Zalka család. Soprony vármegyei nemes család, melyből Mihály 1848-ban azon vármegye rendsz. esküdtje volt. Ugyan e családból származott Zalka János hittudor, esztergomi kanonok, több jeles vallástani könyv szerzöje, ki Soprony megyében Veszkény helységben 1820. dec. 17-én született.

Zalka (latinúl *Zalkanus*) névvel nevezi némely történetiró László esztergomi érseket is. Pető Gergely és Jászay[3]) is, (ki szerint az a Szilágyságon szegény rendből született,) — *Szálkán*-nak irja, nyilván a deák „*Zalkanus*" után, holott, mint e munka X. k. 470. lapján kimutattuk, az valódilag Szalkay-nak hangzott. Ott kijelöltük Istvánffy történetirónak a nevek deákositása körüli eljárását, ide felhozhatjuk most, hogy ugyancsak Istvánffy a Szalkai mezőn történt csatát is in *campo* zalkano (nem zalkaino) mondja,[4]) tehát az **i** betüt sokhelyütt figyelembe nem vette. Ladislaus Zalkanus-t Szalkay László-nak irja az egykorú Szerémi is emlékiratában[5]) (Zalkay alakban); igy irja többek közt Horváth Mihály is.[6]) Ezeknél fogva e László érseket az idézett helyen a Szalkay család tagjai közé soroztuk. Ugyan ott a Szalkay család leirását is olvashatni.

Zalkod család. Zalkod Gergely maga, fia János és unoka testvére Ferencz részére 1650-ben III. Ferdinánd királytól kapott czimeres nemes levelet.[7]) Valószinüleg kihalt.

Zaller család. Gömör vármegye nemessége sorában áll.[8])

Zalmády család. Ugocsa vármegye kihalt családa, melyből

---

[1]) Soprony várm. jegyzőkönyve.

[2]) Nógrád megyei 1705. évi jegyzőkönyv,

[3]) Jászai A m. nemzet napjai a mohácsi vész után 7.

[4]) Istvánffy Historia 1685. kiad. 170. lapon.

[5]) Szerémi György Emlékirata. Monumenta H. Hist. II oszt. I. köt. 103.

[6]) Horváth Mih. Magyar orsz. történelme. Másod. kiad. II 665. s köv.

[7]) A eredeti armalis Ung megye levéltárában van.

[8]) Bartholomeides C. Gömör p. 150.

Zalmady Péter fiának Mátyásnak magvaszakadtán jószágait a Zokoly, Maghy és Hodos családok kapták 1504-ben adományban.[1])

Zalmády Kata 1590-ben Verböczy Gergely özvegye volt.

Zalnataczky család. Ismeretes közülök Miklós 1505-ben a rákosi országgyülésre Pozsega vármegye kivete.[2])

Zaluszky család. (Zaluzsei) Trencsin vármegyei régi birtokos család, mely a Zamaróczy családból szakadt, nevezetesen Zamaróczy Ferencznek fia Miklós vette föl először a Zaluszky nevet.[3]) *Lásd Szamaróczy cs.* Már e néven 1659-ben Zaluszky János Trencsin vármegye alispánja volt, 1661—7-ben Zaluszky István táblabiró. 1666-ban is emlitetik Miklós, 1690-ben János, 1714-ben pedig Jánosnak árvai Zaluzsén, Vágh- Teplán és Vágh-Beszterczén. Ugy látszik, a család utóbb kihalt fiágon, mert Zaluszky Andrásnak két leánya közül az egyik Kata Kvassay Györgynek, Magdolna pedig Zahorák Mártonnak felesége lévén, ezek a családi birtokokban megosztoztak.

Zaluszky János 1655-ben Trencsín megye követe is volt.[4])

Zamaróczy család. (Zamaróczi) Trencsin vármegye egyik legrégiebb birtokos nemes családa, melyről Lehoczky téves névsorozata után Szamaróczy név alatt már e munka X. köt. 474. lapján szólottunk. Azonban a család átalában és tulajdonképen Zamaróczy névvel neveztetvén, itt van helye, hogy róla emlékezzünk. Az idézett helyen elmondottakhoz képest mintegy kiegészitésül a következők igénylik még figyelmünket:

A család kezénél lévő uj adomány szerint a család már 1241-1261-ben birtokában volt a Trencsin várával átellenben fekvő Zamarócz helységnek.

Az emlitett okmányok szerint a család ősei Pepillanak fia Supk, Chepknek fia István, Dobinnak fia Márton, Bense és Horczina mindnyájan „de villa Zamarócz" Sebestyén gróf és a nyitrai káptalan bizonyságaival kimutaták, hogy ők Német országi (de Theutonia) jövevény és mint szabad állású emberek telepedtek Zamár földjére, és nem tartozván semmi vár-szolgálat alá, minden hat szállástól a Trencséni föispánnal egy jól fegyverzett vitéz kiállitására kö-

---

[1]) Oklevél.

[2]) Kovachich, Vestigia Comitiorum II. 336. *de Szelnatacs*-nak irja De Zalnataczky-nak Jászay M. nemzet napjai a mohácsi vész után 158. lapon.

[3]) Szontagh Dán. közl.

[4]) 1655. évi 30. törv. cz.

teleztettek.[1]) Nevezetes még az 1245. évi Izdebnik és Zamárd szomszédhelységek határjárási oklevelének következő kitétele: „Deinde tendens vadit per arundinetum, ubi sunt metae de terra in capite arundineti (nádas-Ried) erectae, inde autem redit ad fluvium Vágh, ubi est commetanea terrae villae Zamárd et.“

A fölebbiek, főleg pedig a németországi eredetnek oklevelesen kimutatható valósága (mihez némi erősségül járúl a czímer egység is) egynél több érvet tartalmaznak amaz állitás alapjára, mely szerint a Zamaróczy és thüringi báró Riedesel család egy közös törzsnek legyenek sarjadékai. A czímer egy nádasból kiemelkedő szamárfej, a birtok helyek neveire vonatkozik.

Az idézett helyen elmondottakon kivül a család ősei közül ismeretesek még 1392-ból Nicolaus de Zamard, kinek nejétől Ujfalussy Margittól fia János 1411-ben élt.[2])

Ama Miklós 1402-ben,[3]) András 1421-ben, ifj Miklós 1474-ben Trencsin megyei alispánok voltak, az utóbbi azon évben Zlopnay Miklóst és Jánost Chocholna helységbe beiktatá.

A Trencsin megyei nemesi összeirásokban találjuk a következőket: 1736-ban Lászlónak fiát Miklóst.

1748-ban József, Miklós és Pál Zamaróczon laktak.

1768-ban ugyan ott Pál, és ennek fiai József és Miklós továbbá középső József és Mihály testvérek, mint idősb Józsefnek fiai.

1803-ban ismét Zamaróczon idősb József és fiai Flóris és István, és ennek fia Antal, azután Mihálynak fia Ferencz, majd ifjabb József és négy fia u. m. Károly, Sándor, János és Elek; végre Miklós.

1837-ben ugyan ott laktak Flóris, és fiai Ferdinánd és István, továbbá Ferencz és ennek három fia Lajos, János és Bálint, majd Miklós és ennek fia Antal. Ugyan ekkor Ivanóczon találjuk Jánost és fiait Jeromost és Lenárdot.

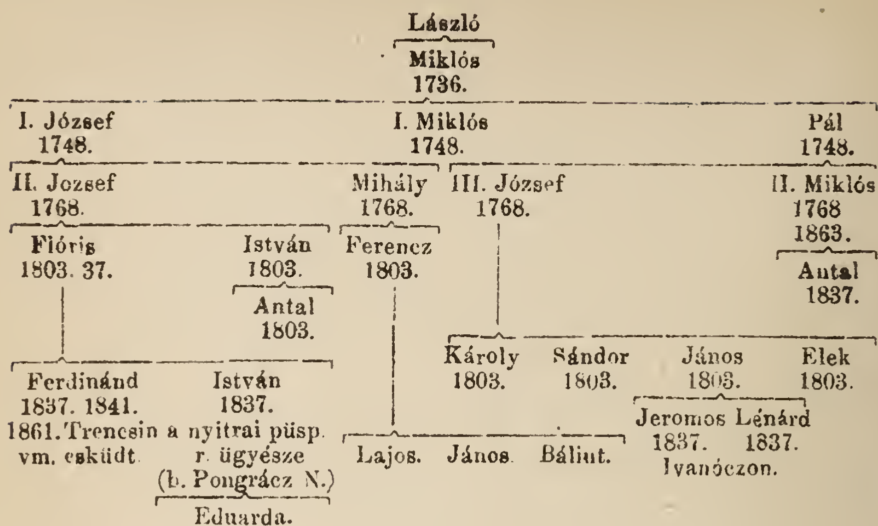
Ezek szerint a családnak a mult század elejéről kezdve leszármazása következő:

---

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Rajcsány Geneal I p. 99.

[3]) Lehoczky Stemmat. II. 213.

Flórisnak fiai közül Ferdinand már 1841 ben 1849-ig Trencsin vármegye rendszerinti Esküdtje, ugyan az 1861-ben is. Testvére István a nyitrai püspöki urad. r. ügyésze szép könyvtárral bir. Nejétől Pongrácz báró leánytól született Eduarda leánya anyja bárói czímerének viselését is megnyerte.

Zambler család. (Alsó-Csernátoni) Közülök Ferencz 1794—1815-ben Háromszék mérnöke. Másik Ferencz 1815-ben Torda megyei adórovó. János 1815-ben a gyulafejérvári gymnasiumban tanár. György 1847-ben Torda vármegyei alszolgabiró, János 1847-ben Csik szentmártoni plébános. A fiatalabb nemzedékből ismeretes Izsák.

Zámbó család. (Felső-Őri) Vas vármegyében a Pinkava patak mellett fekvő Felső- és Alsó Őr helység birtokosai már Béla, István és László királyok korában Német-Ujvár és Borostyánkő várak között mint őrök szolgáltak, ezért különfelé szabadalmakkal éltek, és egy kapitányságot, mely őrnagyságnak neveztetett, képeztek. 1327-ben I. Károly király őket a királyi nemes szolgák (nobiles servientes regales) sorába emelte és felső őri Péternek fia Miklós ispán alá helyezte,[1]) megbizván őt, hogy az időközben innen masuvá költözött őrököt is vissza téritse.

Ezen őröknek az oklevél latin kitétele szerint (Spiculatores) utódai képezték a felső-őri nemes birtokosokat, és a XVI. század vé-

[1]) Fejér Cod. dipl. tomo VIII. vol. 3. p. 178—180.

gén már részint egyenes származás, részint beházasodás utján 65 külön nevü családra voltak oszolva, a midőn is 1582. febr. 18-án Rudolf királytól mindnyájan uj adományt vittek felső- és alsó-őri birtokukra. Ezen adomány levélben a többnyire keresztnév után elnevezett családok következők betürendben, u. m. 1. Ádám. 2. Adorján, 3. Alberth, 4. Andorko, 5. Balás, 6. Balla, 7. Barthomej, 8. Becsker, 9. Beökeös, 10. Benkő, 11. Bertha, 12. Bertók, 13. Dongó. 14. Eördögh, 15. Fábián, 16. Fajt, 17. Farkas, 18. Filep. 19. Finta, 20. Folta, 21. Gáll, 22. Gángol, 23. Geörögh, 24. Gerőtz, 25. Hágen, 26. Hegedős, 27. Hegyi, 28. Heöbők, 29. Imre, 30. Jáky, 31, Jost, 32. Kántor, 33. Kászmér, 34. Kelemen, 35. Kiss, másként Steft, 36. Kondor, 37. Kolár. 38. Leeb, 39. Magyar, 40. Merth, 41. Miklós, 42. Müer, 43. Nagy, 44. Orbán, 45. Osvalth, 46. Otth, 47. Pajor, 48. Páll, 49. Patyi, 50. Pongrácz, 51. Pyerker, 52. Sejper, 53. Simon, 54. Sisko, 55. Stelczer, 56. Steft, 57. Thisba, 58. Tóth, 59. Török, 60. Tornyos, 61. Varga. 62. Vas, 63. Zabó, 64. Zámbó, 65. Zarka.

Ezen hatvanöt adományos család közé időfolytán több idegen (és nem is nemes) család beházasodván, jogaik fentartása és megóvása tekintetéből [1]) ugyan csak a fölebb elésorolt családok tagjai 1611. febr. 16-án II. Mátyás királytól uj megerősitő adományt vittek Felső-Őr helységre, és abba azon évben (in festo Transfigurationis) a vasvári káptalan által be is iktattattak.

A többi családokról nagy részben illető helyeiken már szólottunk, itt tehát előadván a közösen illető történetet, most már csupán a felső-őri Zambó családról fogunk emlékezni.

A Zámbó családnak — ugy látszik — egyik ága már a XIV. század végén (tán beházasodás utján) veszprémmegyei Mező-Lakra szakadt, és ez ág nevét is onnau irván kihaltáig, erről alább leszen szó.

A Zámbó család, mely a felső-őri-ek közt az Adorján családdal a kitünőbbek közé soroztatik, már a XIV. században tünik föl, midőn 1384—87-ben Zambó Miklóst tárnokmesternek és Pozsonyi grófnak olvassuk.[2]) Még ennél is régebben élt Zámbó László esztergomi lakos.[3])

---

[1]) Igy az Adorjánoktól a Szeremley család is szerzett birtokrészt, és arra 1753-ban nádori adományt vitt, de Szeremley korán elhalván, neje Gyürky Zsuzsi statualtátta magát benne.

[2]) Az 1384. évi törvény záradéka, és Teleki Hunyadiak kora XII. köt. 299. Továbbá Budai Fer. Hist Lex. III. 531.

[3]) Budai F. Hist. lex. III. 532.

Egyik ága a felső-őri Zámbóknak Erdélybe származott és ott maig is élő ágat alapitott, melyről hátrább fogunk emlékezni.

Maga a család ősi fészkében Felső-Őrben az 1611. évi uj adomány keltékor, mint annak egyik szerzője, élt Zámbó G y ö r g y, kitől egyik ágnak leszármazása következő:

I. György
1611.

I. Mihály
(*két neje volt.*)

Ilona (Benkő János.) — I. Miklós 1733. Vas várm. előtt produkált. (Adorján Éva.) — II. Miklós? — 2-tól Benedek. — Zsuzsanna.

(I. Miklós gyermekei:) Erzsébet (Orbán N.) — János hadnagy. — III. Miklós Debreczenben irnok. — I. Mátyás Gömör v. public. lak. Pelsőcz. (Csúty Kata.) — II. Mátyás? — György lak. F. Örben 1802.

(III. Miklós fia:) IV. Miklós Szabolcs várm. Esküdt

(IV. Miklós fia:) Gábor Szabolcs várm. Gyulaházán.

(György fia:) György 1802. lak. F. őrben.

(I. Mátyás gyermekei:) II. Mihály lak. Diószegen Bihar. biztos. (Baróti Erzse) — III. Mihály. — József e geneal. szerk. 1802. — Kata (Szakál György.) — Sára (Mándoky Samu.) — Rebeka (Tarján István.) — Zsuzsa (Veresmarthy János.)

(II. Mihály gyermekei:) Erzse lak. Dioszegh. — Dániel Dioszegen † 5 éves.

(József fia:) Dániel.

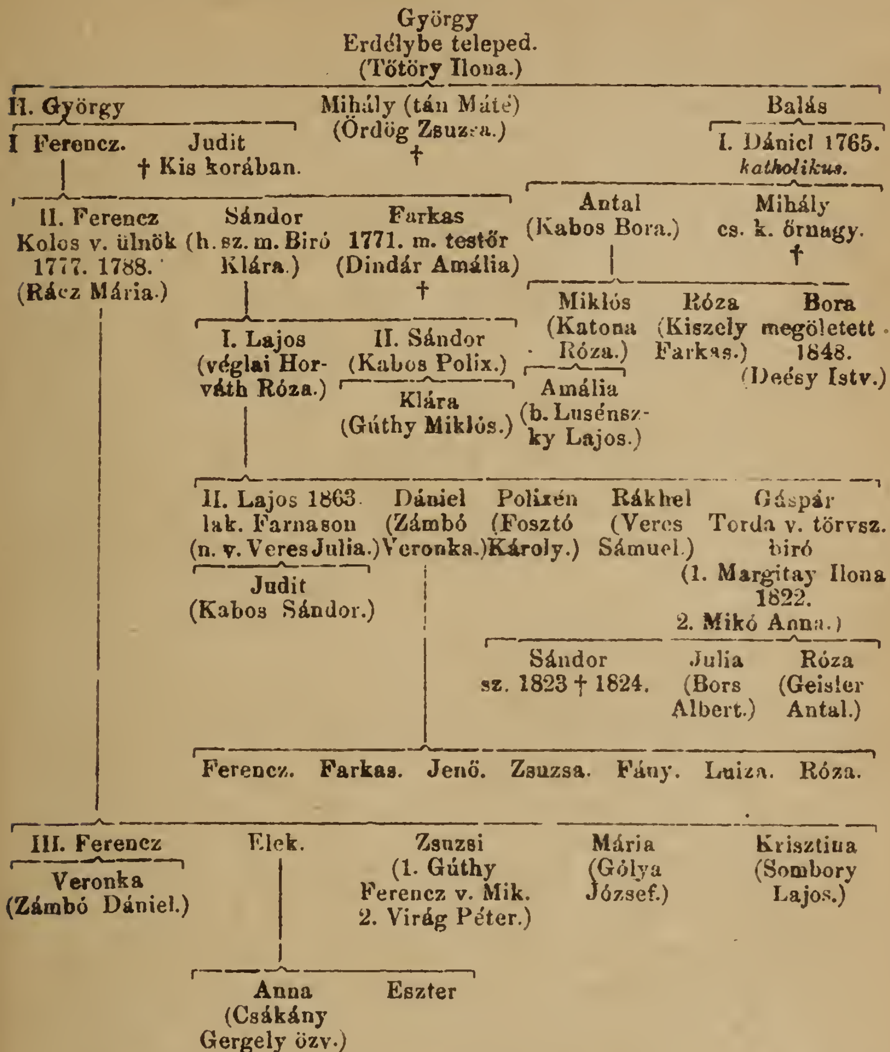
A magyar országi f. őri Zámbó családról ennél többet nem tudunk, igen, még annyit, hogy Gömör megyének jelenleg is nemes családai közé soroztatnak.

Erdélybe már a XVI. század másik felében be származott a Zámbó család.[1]) A beszakadt törzsnek Zámbó Györgyöt tartják, ki Tötöry Istvánnak Ispán Zsófiától nemzett leányát Tötöry Ilonát vévén nőül, Kalota-Szentkirályra telepedett, a honnan utóbb előnevét is vévén, ivadéka máig is ezen predikátummal él. Már 1577. dec. 20-án Zámbó M á t é (tán Mihály) egy telket nyert adományban Vasas Sz.-Ivánon.

---

[1]) A Zámbó család levelei után közl. Hodor Kár. Igy téves Kővári állitása (Erdély nev. családai 263.) mintha a Zámbó család székely eredetű volna.

Az Erdélybe szakadt ágnak családfája[1]) következő:

E táblázat élén álló György életkorát nem ismerjük, de az kortanilag ivadékát tekintve legfölebb a XVII. század végén a XVIII. század elején élhetett, mert fiának Balásnak fia Dániel 1765-ben élt,[2]) és ekkor Kolos megye főjegyzője, majd 1771-ben kir. pénztár-

[1]) Hodor Károly a család közlése után, és Doboka várm. leirása stb.
[2]) Egy könyvbe saját jegyzése, Hodor közléséből. és igy nagy atyja nem élhetett a XVIII. század elejénél előbb.

noka volt. Ennek fia Antal 1815-ben Kolos vármegye főtörvényszéki ülnöke. Ennek egyik leányát Borbálát Deési Istvánnét 1848-ban Kalota Sz.-Királyon az oláhok gyilkolták meg. Antal ága leányágra ment. Testvére Mihály cs. kir. őrnagy volt, és családot nem hagyott.

II. Györgynek unokája II. Ferencz volt 1771-ben Kolos megyének számfölötti, 1788-ban valóságos törv. széki ülnöke. Ennek fia III. Ferencz 1809-ben Kolos megyei szolgabiró volt.

I. Lajosnak fia Dániel 1847-ben Kolos megye adórovó biztosa volt és több gyermek atyja. Testvére Gáspár ugyanakkor Torda vármegye árva törvényszéki birája. Ez 1822. máj. 17-én vette nőül első nejét vetési Márgitai Ilonát, kitől fia Sándor 1824-ben egy éves korában elhalván, csak leányai vannak. II. Lajos Farnason él.

A családfa nem teljes; nem találjuk rajta Zámbó Balást, ki 1613-ban Nadányi Gergelylyel, és Szilassyval a Báthori Gábor elleni merény miatt megöletett.[1]) Lászlót, ki 1770-ben Kolos vármegye táblabirája volt. Sem azon Zámbót, ki nőül Szentpály Évát birta, és attól leánya Kata Bedő Jánosné volt Udvarhelyszéken. A magyarországi ágból Pétert, ki a mult század végén (1791. táján) élt, és nejétől Gyömrey Jusztinától leánya volt Anna Parajcz Ferenczné Szolnok-Abonyban.

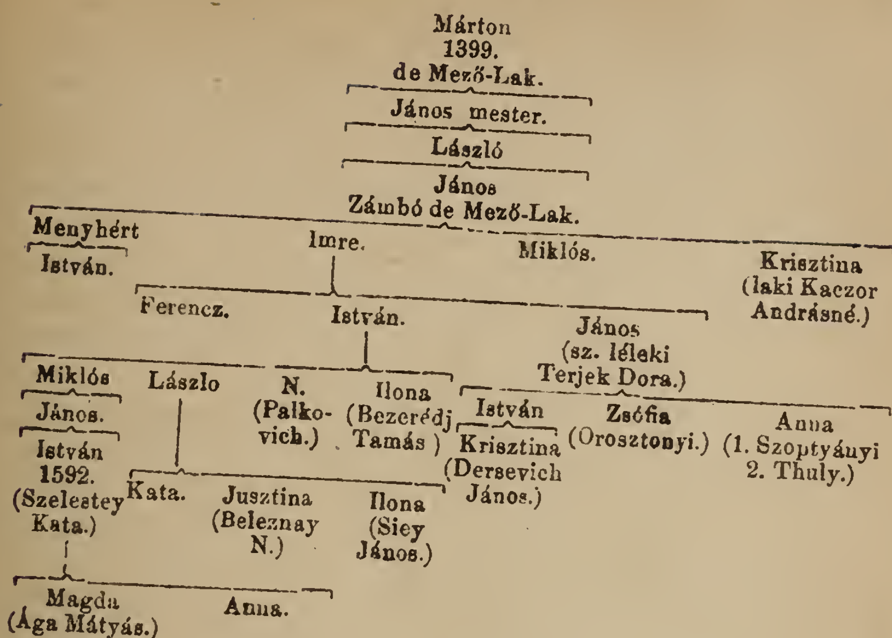
A család czímere a paizs udvarában könyöklő kar, kivont kard hegyén törökfejet tartva.

A Zámbó családnak egyik ágát Mező-Laki elő névvel találjuk. E helység Veszprém megyében fekszik. Állitólag ezen mező-laki Zámbó család azonos a felső-őrivel, söt úgy mondják: Mező-Lakról származott volna a Zámbó család Felső Őrbe is. A mező-laki Zambó család már a XIV. században virágzott, 1382-ben Mező-Laki Lászlónak fia Zámbó Miklós kir. főkincstárnok I. Lajos királytól Tolna megye Beylch vagy Tornya helységre kir. megegyezést nyert.[2])

1399-ben élt Mező-Laki Mártontól kezdve magvaszakadtig a családfa[3]) így áll:

---

[1]) Bojthi Gáspár Engelnél Monumenta 398. lap.
[2]) Catalogus Mss. Musei Nationalis I. 426.
[3]) Geneal. auth. I. és Kajcsányi Geneal. Deduct. I. 24.

A fölebb emlitett Zambó Miklós tárnokmester és pozsonyi gróf egy személy lehetett azon mezőlaki Zámbó Miklóssal Lászlónak fiával, ki a Tolna megyei adományt nyerte. A családfára nincs mit megjegyeznünk. János-nak fia István volt ezen mező-laki Zámbók utolsó férfi tagja, ki 1592. év körül halt meg. Utána leány-ágon a Czövek, Porpaczy és egyéb családok örökösödtek. Állitólag az utolsó Zámbó leánytól az adományos leveleket Kenesey István consiliarius szerezte magához, és a vén leány halála után a javakat Kenesey magához váltotta, de ennek is 65 éves özvegye férjhez menvén ezredes gr. Castillionhoz, az öreg asszony kezével és halála után, végrendelete által is Mező-Lak ez utóbbi férj tulajdona lön.

Zámbory család. (Réthei) Zemplin vármegye nemes családa, birtokos Nagy- és Kis-Azar, Dávid-Vágás, Olyka-Kriva és Karna helység és pusztákon.[1])

A családból Gábor 1741-ben Zemplín vármegye al-, 1747-ben főjegyzője, 1757-ben másod alispánja volt.[2])

Antal 1780-ban ugyan ott aljegyző, utóbb 1791-ben főszolgabiró volt.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 279. 343. 385. és 392.
[2]) Ott not. hist. 321. 330.

Czimere: a paizs udvarában zöld téren egy lábán álló daru; a paizs fölötti sisak koronáján könyöklö kar kivont kardot tart.

Zámoly család. Zámoly István 1711. febr. 11-én Bécsben kelt czímeres levélben I. József királytól nyert nemességet.[1])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között vörös ruhás magyar vitéz emelkedik ki, kinyujtott jobb kezével meztelen kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.[2])

A család — úgy látszik, — kihalt.

Zámory család. (Patkós-Teszéri.) Jelenleg Bars és Komárom megyében honos. Másként Z a k á c h-nak is neveztetett. Eredetét Hont vármegyéből veszi, ezen megye Patkós-Teszér helységéről irja elö nevét is.

A Zakách nevet már 1571-ben találjuk, midőn Zakách Miklósnak a Dóczy család Zsarnóczán házat inscribált.[3]) Ennek fia volt Zakách J á n o s, ki 1571-ben az atyja által kapott zsarnóczai ház birtokába beiktattatott.[4])

Ismert családfája[5]) következö:

János 1571. (Kürthy Anna.)

- Mihály 1596—1620. (Bian Kata).
  - György (Névery Fruzsina.)
    - Kata (Peszeky Albert.)
    - Anna (1. Lestár János † 1652. 2. Csegreghi Szabó Mihály.)
    - Judit (1. m. ölvedi prediká{t}or 2. Szabó Krisanics Mihály.)
    - Zsófia (1. komáromi Fületlen Szabó János zászlótartó.)
    - János gr. Koháry iró deákja †
  - Zsuzsa (Gyürky Mihály.)
  - Kata (Vajda György.)
  - István 1662. (Zakách Erzsébet.) Folyt. a köv lapon.
- László 1590. †
- Erzse (Horváth József.)

[1]) Collect. herald. nro 724. és egykorú hiteles. másolat a m. tud. akademia levéltárában.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[3]) Sz. benedeki Courent. Protocol. D. p. 311. és Fasc. 66. nro 21.

[4]) Ugyan ott fasc. 5. nro 8 Capsa E.

[5]) Perben felmutatott táblázat szerint.

István
1662.
(Zakách Erzsébet.)

István meghalt Győrben.	György Komáromban kapit. †	Illés elszéledt.	Erzse (Pattay Sámuel.)	János (Sukoray Mária.)	András

Magdolna (Dalmata János.)	István.	János.	Kata (Kőszeghy Mihály.)	György

György (of János): Ignácz, György.
Ignácz: Lajos. Janka.

Komárom megyében Elek 1832-ben főszolgabiró volt. Tán ennek fiai Elek szül. Kolos-Nemán 1822. april. 11-én, és Kálmán 1865-ben Komárom megyéből országgyülési képviselő. Bars megyében Zámory Sándor 1838-ban rendsz. esküdt volt.

A család Komárom megyében birtokos Kolos-Némán, és Kis-Kesziben.[1])

Zana család. Zana János 1760-ban kapott czimeres nemes levelet, mint Szana név alatt e munka X. kötet 476 lapján olvasható.

Zanathy család. Vas vármegyei eredetű nemes család, mely azon megyei Szanath helységből származott és nevét is azon helységről vette. A czimeres nemes levelet Zanathy (másként Zolga) János nyerte maga, utódai és nővéretül eredt unoka-öcsese Pethő Márton részére is Rudolf királytól 1602. mart. 22-én, és e nemes levél Vas megyének Szombathelyen tartott közgyülésén kihirdettetett.

Idővel a család egy ága a Tiszantúlra, nevezetesen Szatmár vármegyébe költözött, mint látni fogjuk.

A családfa[2]) következő:

I. János
1602.

I. Márton Szanathon lak.	I. Mihály lak. Szanathon.

I. Márton:

II. Márton

I. Mihály:

II. János lak. Dömötöri Vas várm. public. 1717. jul. 17.	II. Mihály lak. Körmönd Vas várm. 1717. public. † 1736. oct. 23. Kis-Ujnyomban (Balikó Kata 1712-től † 1737.)	Judit Balogfalván † 1725. jan. 15. (Torda Mátyás.)

II. János: I. Ferencz

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Fényes, Komárom várm. 104. 105. lap
[2]) Családi közlés Luby Kár. által.

II. Mihály, *ki az előbbi lapon.*
lak. Körmönd
Vas várm. 1717. public.
† 1736. oct. 23.
Kis-Ujnyomban
(Balikó Kata 1712-től
† 1737.)

I. József	Éva	Erzse	Boldizsár	Juliana	Julia	Zsuzsa	Mária
sz. 1716. febr. 9. † 1788. mart. Szatmár várm. főjegyző (Mittermayer Erzse.)	sz. 1718. jun. 19. † N. Károly b.	sz. 1720. sept. 14. (Németh János.)	sz. 1724. jan. 29. † 1779. Vas várm. Pénztár. (Lada N.)	sz. 1727. febr. 24	sz. 1728. dec. 20.	sz. 1731. nov. 16.	sz. 1735. aug. 10. (Pethő Ferencz Csákányban.)

Boldizsár gyermekei:

József	János	Peter	Rozália
urad. ügyv. gr. Palffynál.	hadnagy †	pálos és pap †	(Rostyné.)

I. József gyermekei:

III. Mihály	I. Antal	Teréz
sz. 1751. † 1802. Szatmár v. számv. (Szubányi Magda † 1828.	Szatm. főmért (Siller Róza.)	(Szentleleky Antal.)

I. Antal fia: II. Antal, Aradba költöz. (Barta Krisztin.)
II. Antal fia: György, katona, Aradon † 1833.

III. Mihály gyermekei:

Czeczil	Éva	II. Ferencz	II. József	Mihály
sz. 1784. † 1859. jan. 27. (Radácsy Antal.)	sz. 1785. N. Kár.	sz. 1786 † 1824. Szatmári sz. biró (1. Kende Anna. 2. Zimány Julia.)	Esküdt † 1823.	†

II. Ferencz gyermekei:

1-től Antónia.	2-tól Ignácz	III. Ferencz	Emilia	Mihály
	urad. ügyész sz. 1818. feb. 22. (Kalós Luiza.)	sz. 1819. aug. 4. † 1861. sep. 27. Szatmári czim. kanon.	(Szabó István.)	sz. 1823. sept. 21. Szatmár v. sz. biró (Hajagos Emilia.)

Ignácz gyermekei:

Izidora	Krisztina	Mihály	Sándor	Emilia	Gábor	Luiza
sz. 1843. aug. 31. (Beniczky Pálné.)	sz. 1845. † 1847.	sz. 1848. jan. 26.	sz. 1850. † 1851.	sz. 1852. oct. 7.	sz. 1855. mart. 24.	sz. 1858. febr. 17.

Mihály gyermekei:

Ignácz	Janka	Blanka	Ferencz	Ilona	Zsigmond
sz. 1849. † 1854.	sz. 1851. apr. 6.	sz. 1852 oct. 16.	sz. 1854. mart. 19.	sz. 1855. aug. 10.	sz. 1859. febr. 2.

A táblán álló Jánosnak I. Mihály fiától, (ki meg Szanathon lakott), fiai II. J á n o s Vas megyei Dömötörön, és II. Mihály Körmöndön lakozók 1717. jul. 17-én Vas vármegyétől nemességökről bizonyítványt

vettek ki. II. János maradékáról fiánál tovább mit sem tudunk. II. Mihály utóbb Kis-Ujnyomba telepedett. 1712. febr. 11-én házasságra lépvén Balikó Katával, ki 25 évi házassága után kora 54. évében meghalt, férje pedig Zanathy II. Mihály 1736. oct. 23-án húnyt el; kilencz gyermeke közül két fia maradt: az ifjabb Boldizsár Vas megyének volt táblabirája és főpénztárnoka, de fiaiban kihalt. A másik fia

I. József Szatmár vármegyébe költözött, és 1745-től Szatmár sz. kir. város főbirája, és Szatmár várm. tbirája, 1754-től főadószedője, 1765—1778. át főjegyzője[1]), és József császár korában a judicii sub alterni ülnöke volt. Meghalt utóbbi lakása helyén Nagy-Károlyban 1788. marcziusban. Nejétől Mittermájer Erzsébettől, kit Pestről vett el, és ki szintén Nagy-Károlyban halt el, három gyermeke maradt. Ezek közül az ifjabb fiu I. Antal Szatmár vármegye főmérnöke volt, ennek fia II. Antal Aradba költözött, hol György nevü katona fiában ága kihalt. I. Józsefnek idősb fia

III. Mihály (szül. 1751 † 1802) Szatmár vármegyének 1784-től szolgabirája, 1796-tól főszámvevője volt. Nejétől Szuhányi Magdolnától (kit 1783-ban vett nőül, és ki mint özvegy 1828-ban múlt ki) Nagy-Károlyban született öt gyermeke maradt. Ezekből II. József Szatmár vármegyének volt rendsz. esküdtje, 1823-ban magtalanúl múlt ki. II. Ferencz (szül. 1786) Szatmár vármegyénél 1803-ban kezdé hivatalos pályáját, 1805-ben a megyei felkelő nemes seregnél alhadnagy, 1809-ben főhadnagy, majd a megye által állitott szabad lovas seregnél kapitány lett. 1810-ben táblabiróvá neveztetett. 1814. és 1815-ben a würtenbergi hzg nevü lovas ezredben mint százados kapitány szolgált, végre pedig 1816-ban Szatmár megye nyíri járásában főszolgabiróvá választatott, a midőn N.-Károlyból mátészalkai birtokára tette át lakását. Hivatalát Nagy-Károlyban 1824. aug. 24-én történt haláláig viselte. Első neje kölcsei Kende Anna volt, kit 1809-ben vett nőül, de ki a következő évben Nagy-Károlyban meghalt, ettől csak egy leánya maradván. Második nőül vette Zimán Juliannát, ki 1795. jun 8-án Nagy-Károlyban született, és ott halt meg 1824-ben; ettől a táblán látható öt gyermeke volt. Ezek közül Ignácz (sz. 1818. febr. 22.) lakik Nagy-Károlyban, Gróf Károlyi György uradalmi ügyésze. Nejétől Kalós Alojziától gyermekei a táblán láthatók.

Ferencz (szül. 1819. aug. 14.) a szatmári kath. püsp. megyé-

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. I. 136.

ben 1835. octob. 7-én pappá öltözvén, és 1841. aug. 16-án felszenteltetvén, 1844-ben szaniszlói lelkészszé, 1848-ban a megyei nemzetőrségnél tábori pappá, majd 1852-ben Kraszna bélteki plébánossá lett. 1861. jul. 27-én czimzetes kanonokká neveztetett, azonban azon évi sept. 27-én Nagy-Károlyban szép reményű életének a halál véget vetett.

Mihály (szül. 1823. sept. 21-én Szatmár megyének volt alszolgabirája, jelenleg ügyvéd. Nejétől Hajagos Emiliától született hat gyermeke a táblán látható.

A család r. kath. vallású. Elei Vas megyében, utóbb Szatmárt, Nagy-Károlyban, III. Mihály pedig Szabolcs megyebeli Encsencs, úgy Szatmár megyei Farkasaszó, Kishodos, Hirip, Ivácskó, Mátészalka, Udvari helységekben birtokoltak, és utódai azokat több helyen máig tartják. II. Ferencz örökösei birtokosok Portelek helységben is.

A család czimere függőleg három arany udvarra oszlik, közepén természetes szinű egyszarvú ágaskodik, két oldalról egy egy piros rózsa diszlik, a paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló egyszarvú emelkedik föl, első lábai közt három piros rózsát ágaival együtt tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstfehér.

Zanathy Antal 1783 ban nemességét Békes megyében is kihirdetteté.[1])

Zaniszlóffy család. A Báthori család egy ága viselte megkülönböztetésül és előnévül is e nevet. *Lásd a Báthori családot e munka I. kötetében.*

Zánkay család. Zala vármegye nemessége sorában emlitetik.[2])

Zánthay család. (de Zánthó) Nógrád vármegye kihalt családa, melyről a családnévnek és ősi birtokhelység nevének kiejtése szerint Szántay név alatt e munka X. köt. 477. lapján emlékeztünk.

Zánthói család. Szatmár megyében virágzott. 1360 ban éltek Zánthói Tomay (tán Tamás) fiai Miklós és Petten (Pető), ki azon megyei Nagy-Majtény helységet birták.[3]) 1400 ban nevezett Pető fiának Jánosnak leánya Orsolya Gyulaffy István felesége volt.[4]) E szerint a családfa igy áll:

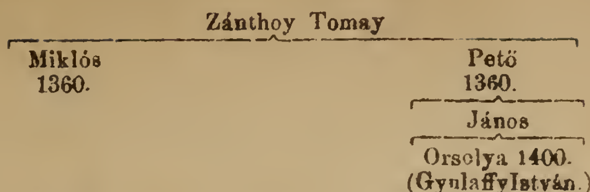
---

[1]) Békes várm. jegyzőkönyv. — Lásd a családról Szirmay Szatmár várm. II. 763. 182. lap.

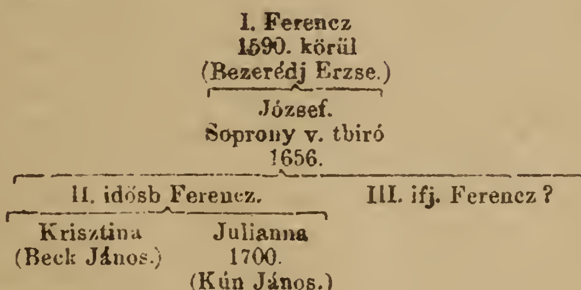
[2]) Fényes, M. Ország Geogr. statist. állapotja I. köt. 484. lap.

[3]) Szirmay, Szatmár várm. várm. II. 41.

[4]) Ugyan ott II. 75

Zánthóházy család. (Damonyai) Dunántúli kihalt család, mely főleg Vas és Soprony megyében székelt. A családnév hangzása szerint említetett már e munka X. köt. 478. lapján is. Családfájok következőleg[1]) ismeretes

I. Ferencz 1605—1613-ban három megye (úgymint Soprony, Vas és N.) jegyzője és Soprony megye követe volt, 1623-ban is még Vas megye jegyzőjének olvassuk. Utóbb mint az idézett kötetben olvasható-, itélőmester lett. Zsigmondról szintén ott van említés téve.

Zántó család. Zántó János 1634. jul. 29-én Bécsben kelt czímeres nemes levél által III. Ferdinánd király által nemesitetett meg, és ezen armálisa 1635. jun. 26-án Bihar megye előtt hirdettetett ki.[2])

Zapy család. A kihaltak közé tartozik, belőle Zapy Bálint 1479-ben beiktatásnál királyi ember volt.[3])

Zápolya család. *Lásd Szapolyay néven* e munka X. köt. 486 és pótlólag 931. lapján.

Zarjeczky család. Trencsín vármegye czímerleveles nemes családa. Azon megyei nemesi összeirások[4]) szerint 1748-ban Zarjeczen laktak Márton és János.

1768-ban Puchón lakott György.

---

[1]) Rajcsány Mss. Geneal. deduct. I. 24.
[2]) Az eredeti czímerlevél Bihar várm. levéltárában áll.
[3]) Teleki, Hunyadiak kora XII. 88.
[4]) Szontagh Dán. közl.

1803-ban Zarjeczen István és fia János.

1837-ben Okruthon Jánosnak fia József, és Trencsin városában János két fiával Vinczével és Viktorral.

Zarka család (Lukafalvi) Vas vármegye egyik legrégiebb családa, melynek eldődei elő-nevüket hajdán Péczöl (Pechel) utóbb Zich helységről is irták.

Péternek fia Miklós, ki már Zarká-nak neveztetett, 1329-ben I. Károly királytól kapta Vas megyei Valt és Sármásd helységbeli birtokokat és ekkor már birt péczöli és porpáczi birtokai határjárattak.[1]) Miklósnak fia II. Miklós volt, ki 1397-ben már Pechel-ről irja elő-nevét, midőn Zsigmond királytól megegyező adományt kap a Vas megyei karakói szerzett birtokára.[2]) Utóbb II. Miklós hütlenségbe esett, és javait vesztè, de 1403-ban Zsigmond király megbocsátván neki, elkobzott javait is visszaadá.[3]) Ez oklevélben is Nicolaus dictus Zarká-nak neveztetik. 1406-ban Zsigmond kir. átirja Miklós (Nicolaus dictus Zarka filius Nicolai de Pechel) részére az 1397. évi adományt.[4])

1515. körül élt zichi Zarka Adorján (Adrianus), kinek utódai már a Vas megyei Lukafalva helységről irták előnevüket. Nevezett Adorján-tól a leszármazást következőleg ismerjük.[5])

Zarka Adorján
1515.

I. Ferencz †
I. Pál lak. 1551. Lukafalván (1. f. szelestei Goszthon Kata 1563. 2. Darabos Anna özv. 1567.)
I. János †

(I. Pál gyermekei:)
2-tól Margit v. Mária (gersei Pethő András.)
Krisztina (peleskei Eördögh György.)
I. Lajos † 1593.
Kata 1591. (Sitkey György.)

(I. Lajos gyermekei:)
II. Pál 1619. (Gyulaffy Kata.)
II. Ferencz.
Bora.
Orsolya 1592.
Kata (Szecsődy Ferencz.)

Folyt. a köv. lapon.

---

[1]) Emliti Lehoczky Stemmat. I. 442. Lásd az oklevelet Fejér cod. dipl. VIII. vol. 3. 349. és vol. 4. pag. 631. Ujra közli az eredetiből a Hazai okmánytér I. 58.

[2]) Hazai okmánytér II. 160.

[3]) Fejér Cod. dipl. tomo X. vol. 4. p. 210.

[4]) Hazai okmánytér II. 186.

[5]) Geneal. auth. tomo I. és Rajcsányi Deduct. geneal. I. p. 123.

II. Pál
1619.
(Gyulaffy Kata.)

Fruzsina (Angyal György.) — III. Ferencz. — II. Lajos 1633. — Anna (Török András.) — I. Mihály 1659. Vasi az alispán (Szalay Zsuzsi.) — Ilona (Polányi Zsigm.)

II. Lajos:
I. György 1657. 1670. — I. Ádám (Hollósy Judit.)

I. Mihály: Judit (1. Tulok György 2. Armpruster János.)

I. György: I. István (Gyely Mária.) — IV. Ferencz 1682. — II. Pál. — Ilona.

I. Ádám: Ilona (Komjáthy Pál.)

I. István: Apolló (Somsich Antal.) — Bora (Kemény Mihály) — III. Lajos 1750. — II. István vasi alisp. 1754. 60. kir. tanács † 1794. (Festetich Bora.) — Maria 1763. (Skublics Sándor.) — N. (1. Egerváry Antal 2. Rosta.)

III. Lajos: Róza — V. Ferencz (Draskovich Erzse.)

II. István: II. Mihály kőszegi ker. táb. titkár 1787. — Polexina (Boros Fer. Vas m. főjegy. — Kata.

Adorjánnak fiai közül I. Pál 1551-ben már Lukafalván lakott, onnan irt sept. 20-án Komlósy Miklós (mostoha) fiának a nádor komornokának.[1]) Czimerében pecsétc szerint gyik látható. 1567-ben másod nejét nádasdi Darabos Annát már özvegynek olvassuk. Fia I. Lajos 1593-ban Fejérvár alatt esett el, tetemeit Győrött temették.[2]) E Lajos 1586. közül Vas varmegye alispánja volt.[3])

A táblán álló I. Mihály 1658. 1659-ben Vas vármegye alispánja volt,[4]) de leányában kihalt.

II. Lajosnak fiai I. György és I. Ádám nagy-anyjok Gyulaffy Kata után örökjogukat herceg Eszterházynak adták el. Ádám ága kihalt, I. Györgytől származott I. István, kinek egyik fia II. István 1754—1760 körül Vas vármegye alispánja, utóbb kir. tanácsos. Nejétől tolnai Festetich Borbálától, ki mint özvegye 1794. máj. 8-án kora 64. évében halt meg, és a családi sirboltban, Sz.-Királyban temettetett, egy fia maradt II. Mihály, már 1787-ben a kőszeghi ker-táblának titkára, utóbb (és még 1810-ben) is ott ülnök, tán ő egyszersmind 1807-ben Vas megye országgyülési követe.

[1]) Magyar Levelcs tár I. köt.
[2]) Istvánffy Hist. 1685. évi kiadás. 399. lap.
[3]) Eredeti okirat.
[4]) Eredeti oklevél.

E családfa csak a mult század végeig terjed, és igy sem teljes. Hiányzanak róla azon családtagok is, kik itt következnek:

István, ki 1615-ben Vas vármegye alispánja volt. [1]

Lukács, ki 1622-ben Vas vármegye szolgabírája volt. [2]

Balás, kinek 1663-ban neje Poky Orsolya volt.

György 1774-ben Vas vármegyei főszolgabiró. Klára 1770-ben Nunkovics György özvegye. László 1822-ben Zala várm. rendsz. esküdt.

Karolina Rhuz Pál kecskeméti főpénztárnok neje, meghalt 1863. dec. 23-án kora 42. évében Kecskeméten.

Sándor 1848-ban Vas vármegyei másod alispán.

János előbb Vas vármegyének alispánja, s az 1839. évi országgyülésen követe, 1847-ben kir. személynök. A forradalom után cs. kir. udvari tanácsos, Bécsben a legfelsőbb semmisítő törvényszéki osztály elnöke, Sz. István rend kiskeresztese. Meghalt 1856. évi octoberben Nagy-Kölkeden.

A család czímere jobbról balra húzott vonal által kétfelé osztott paizs, a jobboldali osztályban oroszlán ágaskodik, első lábaival csillag után kapkodva; az alsóbb osztályban hármas halmon madár (tán szarka) áll. A paizs fölötti sisak koronájából grif emelkedik ki, első jobb lábaival kivont kard hegyén levágott törökfejet tartva. A paizst foszladék veszi körül.

Zarka család. (Felső-Őri) A felső őri nemes családok sorában is találunk e nevü családot. (*Lásd Zámbó cs.*)

Tán ebből származott azon Zarka Péter, kinek nejétől baroki Szilva Martától leánya Erzsébet Keresztúry Kristófné volt.

Zarvady család. Kiejtés szerint Szarvady, mint erről e munka X. köt. 495. lapján olvashatni. Egyébiránt Zarvady családot már a XIV. században találunk Szatmár vármegyében, hol 1390-ben Zarvady Lászlónak fia István élt.[3]

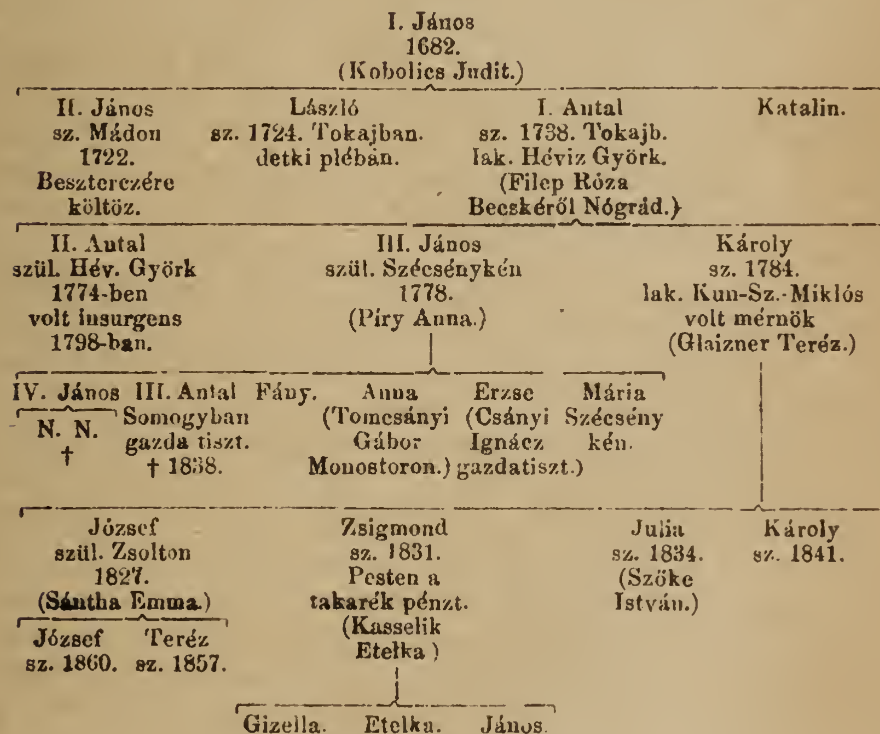
Záry család. E néven, vagy inkább a deák oklevelekben csak Zár néven bényei előnévvel már a XV. században találunk nemes családot Abauj megyében, midőn György (Georgius Zár de Bénye) ával Pállal és zebenyei Bakó Mihálylyal Abauj megyei Szurdok

[1]) Okirat.
[2]) 1622. évi 36. törv. cz.
[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 11

helységbeli birtokba és a Hernád vizén álló malomba beiktattatik 1468-ban.[1])

A XVII. században Záry nevű nemes családot Trencsin vármegye összeirásában is találunk, mint Bolessón lakozót.[2])

Azon Záry nevű család azonban, mely most többnyire Nógrád és főleg Pest megyében honos, Abauj és Zemplín megyéből származtatja magát. Családi közlés szerint ismert törzse Záry György Jászórúl, ennek fiáúl iratik János, ki Jászón született 1682-ban, Liptó megyéből Rasztokáról vette nőül Kobolics Juditot, kivel Nagy-Idán kelt egybe; ettől gyermekei Mádon, s nagyobbára Tokajban születtek, Zemplín megyéből azonban kiszármaztak Nógrád, Pest, söt Zólyom megyébe is. Nevezett Jánostól a családfa[3]) igy adatik elé:

[1]) Jászói Convent Z. fasc. 1. nro 7.

[2]) Prot. C. Trencsin Szontagh Dán. közl. sz.

[3]) Családi közlés.

I. Jánosnak fiai közül I. Antal Nógrád megyei Becskéről házasodott. Lakott Pest m. Héviz-Györkön és Nógrádban Szécsénykén stb. Legidőbb fia II. Antal 1798-ban hét hónapig insurgens volt Nógrád megye részéről. Lakott kövesden is Nógrádban. III. János-nak fiai közül III. Antal Somogy megyében volt gazdatiszt. Károly mérnök volt, lakott Nógrádban, utóbb Kún-Sz.-Miklóson. Gyermekeit és unokáit a táblázaton láthatni.

A család czímere, mit fölebb a metszvény is mutatja — a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján fehér galamb áll, csőrében zöld galyat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Zasio család. Zasio Romuald 1753-ban septemberben kapott Mária-Terézia királyasszonytól czímeres nemes levelet.[1])

Czímere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvarban barna sziklán phönix madár a máglya lángjaiból emelkedik ki, fölötte jobbról a jobb oldali szegletben arany nap ragyog; az alsó vörös udvarban zöld téren két egymással szemközt ágaskodó arany oroszlán, első lábaikkal ezüst, kettős keresztet tartnak. A paizs fölötti sisak koronáján két sasszárny lebeg, a jobb oldali vörös, és benne a fehér kettős ezüst kereszt, a baloldali kék, és benne az arany nap ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.[2])

Zaszkaliczky család. E családból Árva megyei Zászkal hely-

---

[1]) Collect. herald. nro 256.

[2]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.

ségből származott András, atyja Márton, anyja Valer Anna voltak. Nevét születési helységéről vette, de azért nem nemes származású. 1652-ben Wittebergben tanúlt, 1683-ban Trencsinben Kiszucza-ujhelyi evang lelkész lett.[1])

Zasztránszky család. Trencsin vármegyében az Uhlarik család egyik agának használt neve.[2])

Zathureczky család. (Zaturcsai) Turócz vármegye egyik legrégiebb adományos nemes családa, mely a turócz-szent-péteri Dávid családdal egy közös törzsből ered, mint e munka III. kötet. 252. lapján látható. Törzs-őse Uzda királyi halász lévén, IV. Béla királytól a Turócz vize másik partján 1255-ben kapta Vendégh helységet, melybe Jakab Zólyomi főispán által beiktatni rendeltetett.[3]) Uzdának fiai Mechk, Ztremen, Mortun és Drachmel kiváltságaikban Béla király által 1255 ben megerősitettek, mely szerint a hadba minden hat férfi után egy pánczélos vitéz tartozott menni.[4]) Mint származott a család Uzdá-tól, és mely időtájban vették föl tagjai a Turócz megyei Zaturcsa helység ősi birtokról a Zathureczky nevet, a következő családfa, és történeti jegyzetek megmutatják:

I. tábla.

- Uzda 1230. 1255.
  - Mechk 1255.
    - Mechk 1263.
      - Kochman 1308.
        - Tamás utódai Lengyel országban.
  - Stremen 1255.
    - Péter 1303.
      - Márton 1316. †
    - Ladomer 1303.
      - Máté 1316 †
    - Miklós 1303.
  - Mortun v. Márton 1255. 1282. Comes.
    - Péter 1303. 1332.
      - *Folyt. a köv. lapon.*
    - Benedek 1303. 1332.
      - Pál 1332 †
      - János 1332 †
      - Domokos 1332 †
  - Drachmel 1255.

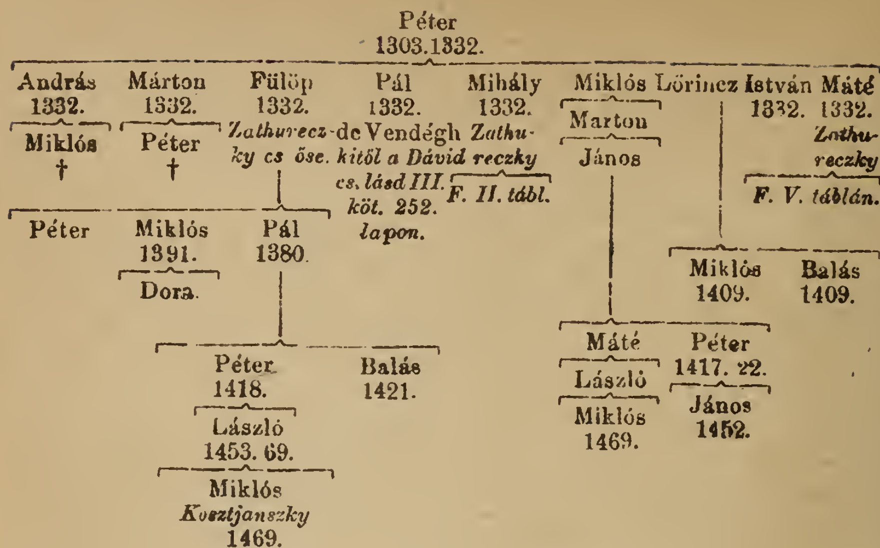
---

[1]) Bartholomaeides Memoria Ungarorum 144.

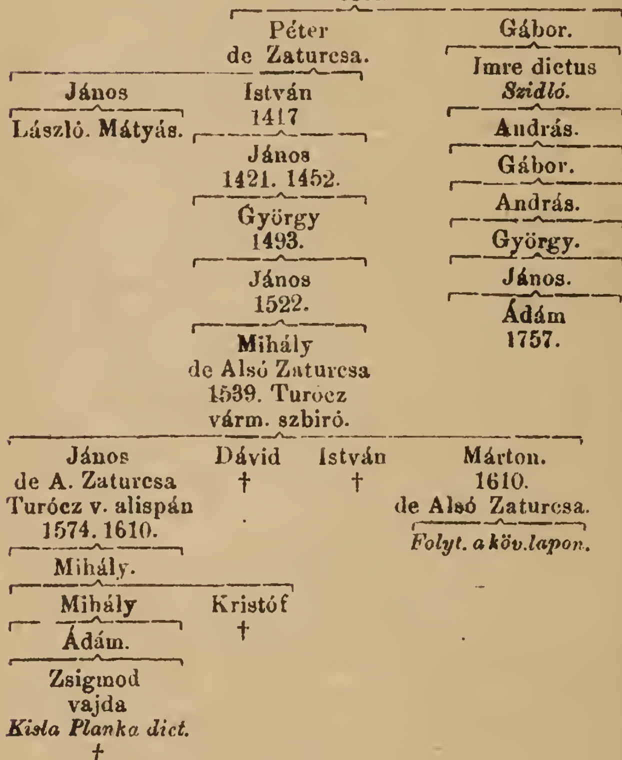
[2]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

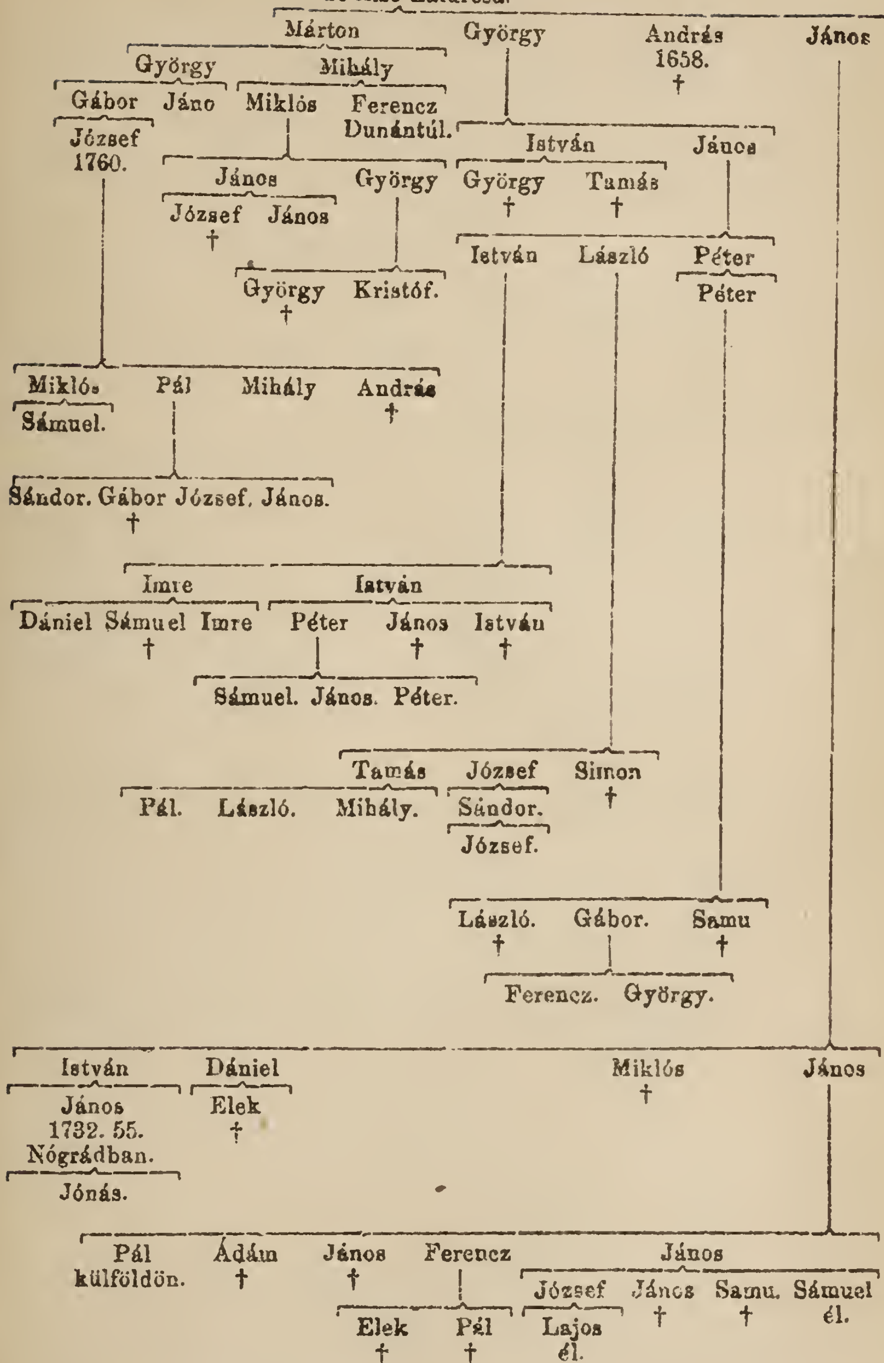
[3]) Regestrum de Turócz Engel Monumenta pag. 67.

[4]) Fejér, Cod. dipl. tomo IV. vol. 2. p. 295. et tom. IV. vol. 3. pag. 542.

Péter
1303.1332.
András
1332.
Márton
1332.
Fülöp
1332.
Pál
1332.
Mihály
1332.
Miklós
Lőrincz
István
1332.
Máté
1332.
Miklós
†
Péter
†
Zathurecz-ky cs őse.
de Vendégh kitől a Dávid cs. lásd III. köt. 252. lapon.
Zathu-reczky
F. II. tábl.
Marton
János
Zathu-reczky
F. V. táblán.
Péter
Miklós
1391.
Dora.
Pál
1380.
Miklós
1409.
Balás
1409.
Péter
1418.
Balás
1421.
László
1453. 69.
Miklós
Kosztjanszky
1469.
Máté
László
Miklós
1469.
Péter
1417. 22.
János
1452.

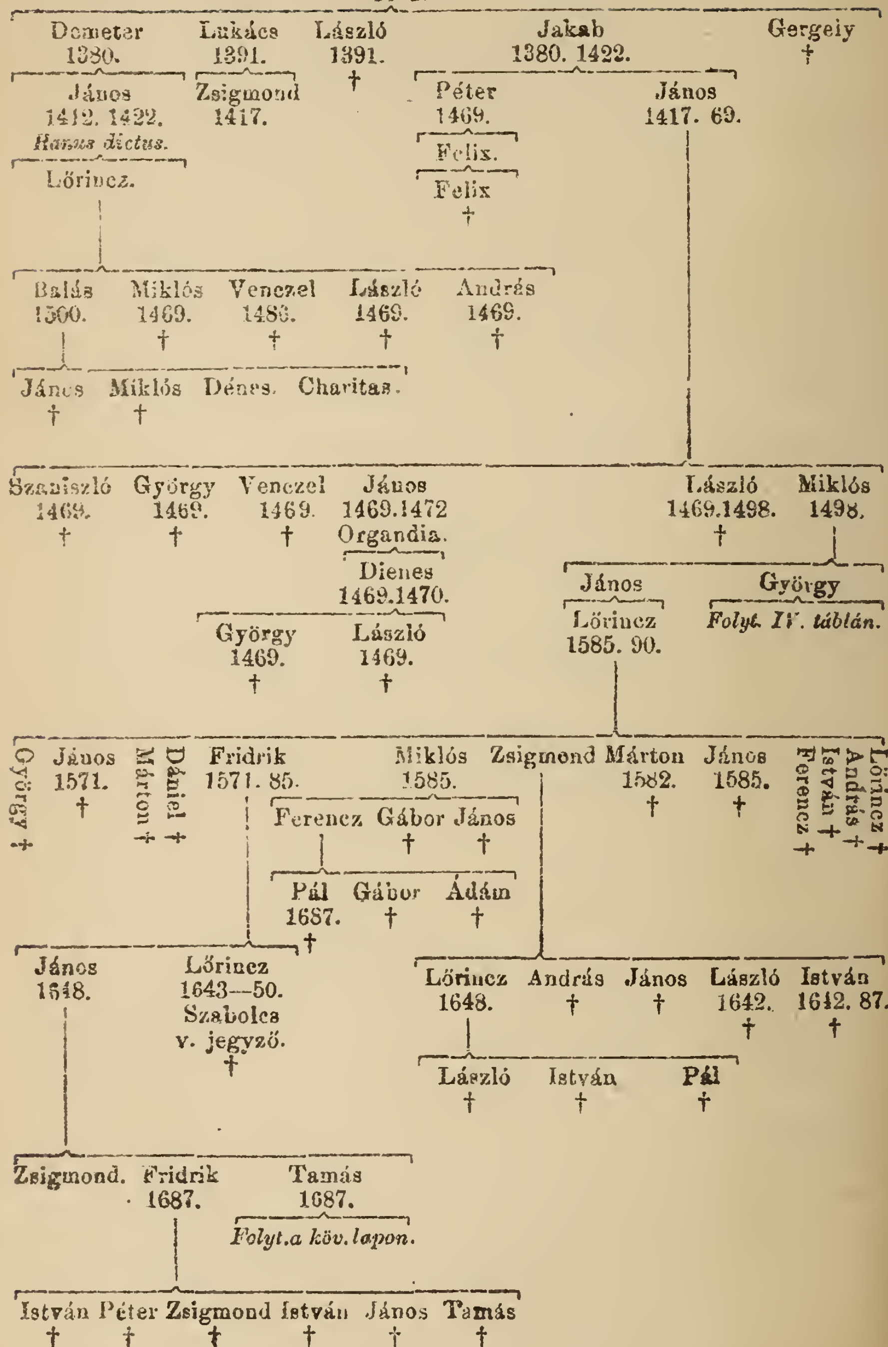
II. táblán.

Mihály, ki a I. táblán.
1332.
Péter
de Zaturcsa.
Gábor.
Imre dictus
Szidló.
András.
Gábor.
András.
György.
János.
Ádám
1757.
János
László. Mátyás.
István
1417
János
1421. 1452.
György
1493.
János
1522.
Mihály
de Alsó Zaturcsa
1539. Turócz várm. szbiró.
János
de A. Zaturcsa
Turócz v. alispán
1574. 1610.
Dávid
†
István
†
Márton.
1610.
de Alsó Zaturcsa.
Folyt. a köv. lapon.
Mihály.
Mihály
Kristóf
†
Ádám.
Zsigmond
vajda
Kisla Planka dict.
†

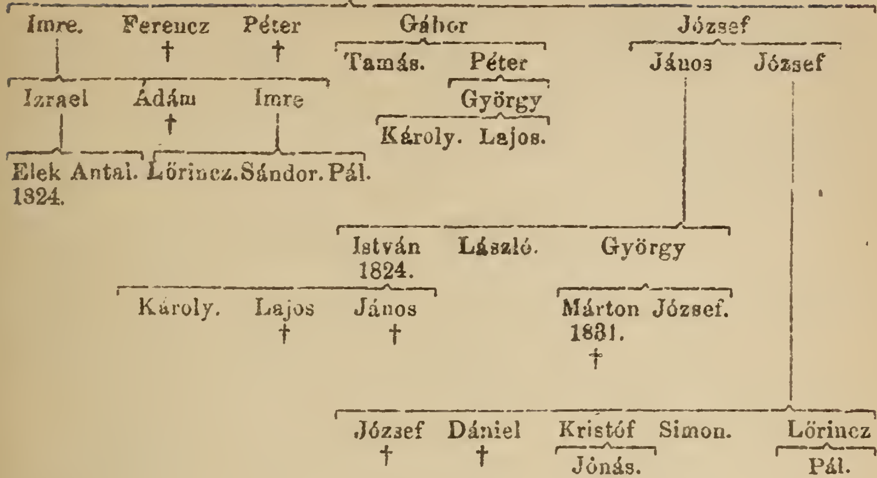

Márton, ki az előbbi lapon.
1610.
de Alsó Zaturcsa.
Márton
György
András
1658.
†
János
György
Mihály
Gábor
Jáno
Miklós
Ferencz
Dunántúl.
József
1760.
István
János
János
György
József
†
János
György
†
Tamás
†
István
László
Péter
György
†
Kristóf.
Péter
Miklós
Pál
Mihály
András
†
Sámuel.
Sándor. Gábor József. János.
†
Imre
István
Dániel
Sámuel
†
Imre
Péter
János
†
István
†
Sámuel. János. Péter.
Tamás
József
Simon
†
Pál.
László.
Mihály.
Sándor.
József.
László.
†
Gábor.
Samu
†
Ferencz. György.
István
Dániel
Miklós
†
János
János
1732. 55.
Nógrádban.
Elek
†
Jónás.
Pál
külföldön.
Ádám
†
János
†
Ferencz
János
Elek
†
Pál
†
József
János
†
Samu.
†
Sámuel
él.
Lajos
él.

III. tábla.

Máté, *ki a I. táblán.*
1332.

Tamás, *ki az előbbi lapon.*
1687.

IV. tábla.

György, *ki a III. táblán.*

István idősb. 1598 — András † — Jakab 1560. 98.

Dániel 1615 † — György — Ferencz 1615.

János — Miklós — Miklós. — János †

Lőrincz. — Máté — Miklós — János

István — Miklós †

Pál — Sámuel 1767 †

Pál †

István — János

József † — Mihály — György — András

László † — Pál — Tamás † — Samu † — Ádám

Mátyás — Sámuel †

Tóbiás Gömör v. főszbiró 1824.

Károly. — Péter. — Dániel. — Pál. — József.

György 1588. — István 1588 — Miklós 1588

György 1615. — *Folyt. V. táblán.* — *Folyt. VI. táblán.*

János † — András

Gyögy † — Mátyás — András — Tóbiás †

György. — Ádam.

István. — János † — Imre

József. — András. — János.

István, *ki a IV. táblán.*
1588.

György † | János 1615. 23. † | Mátyás 1615. † | Miklós 1615. | Ráfael †

János | Pál

Dávid (Ilgó Ilona.) | Jakab † | Sándor. | Pál †

Mihály † | Pál † | Péter † | István | János | Mátyás

László

Mátyás | János

János. | Antal. | Károly. | Lajos.

Dániel | Miklós † | György (Ivánka Zsófia.)

János † | Dániel † | István † | Pál † | János | József † | Imre | György (Záborszky Zsuzsa.)

Dániel | Sámuel | Jakab. | Miklós † | Imre | István †

Sámuel. Dániel. | Imre.

Miklós | János (Jeszenszky Zsuzsa.) | György

Sámuel. | Antal Dadán Biharban. | Simon

Janka | István 1817. Erdélybe Olasztelekre telepszik (Nagy Julianna.) | Elek. | Péter. | Zsuzsa. | Ferencz (Tiller Teréz.)

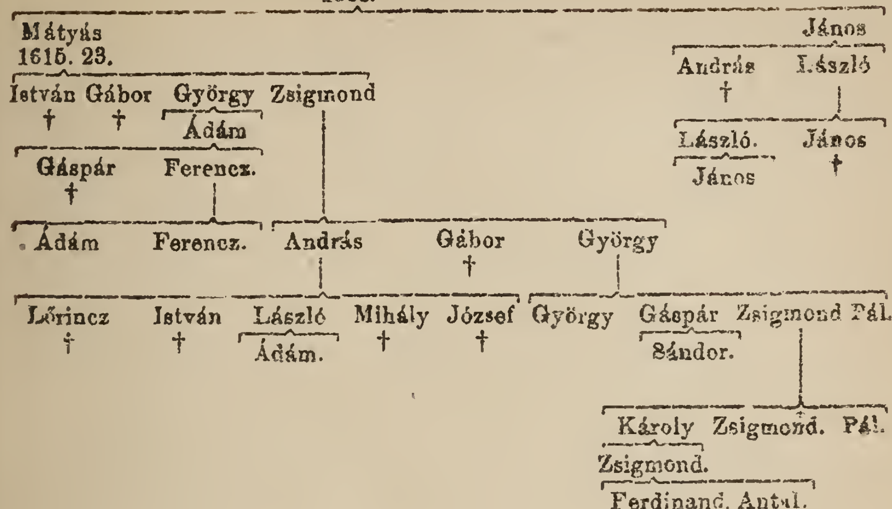
Mária.

Gedeon lak. Czéczke. Biharban (Kelemen Polexina.) | Lajos meghalt. | István 1848/9 lov. kapit. | Emilia (Cserny János.) | Júlia. | Mária (Szent-Iványi Ignácz) Sepsiben. | László. | Károly cs. k. főhadn. | József. | Luiza. | Gábor. | Gyula.

Ilona. Berta.

Albert. Emil. Gizella. Mária.

VI. t á b l a.

Eddig a családfa; mely hogy nem részletesebb, sajnálnunk lehet. Történetére, illetőleg birtokviszonyaira vonatkozólag, mely a Dávid családéval közös, a XIV. századig adatainkat elmondottuk e munka III. köt. 253. lapján.

Czímere is a családnak a D á v i d családéval egyező, mely mint itt a metszvény mutatja, a vizirányosan kétfelé osztott paizs felső kék udvarában növő medve, első lábaival koronát tartva, fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold, az alsó ezüst udvarban hármas zöld halmon három fejér s piros rózsa szál. A paizs fölötti sisak koronájából szintén medve emelkedik föl, első lábaival két piros egy fejér rózsát tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család fő fészke jelenleg is Turócz vármegye, hol többi közt

Alsó- és Felső-Zaturcsa ősi helységben birtokosok. Csupán Alsó-Zaturcsáról irják előnevüket a II. táblán látható ágak, és Benedeknek, ki az I. táblán áll, alább még néhány izen folytatott ivadéka. Mindkét Zaturcsáról előnevezik magokat a többi ágak.

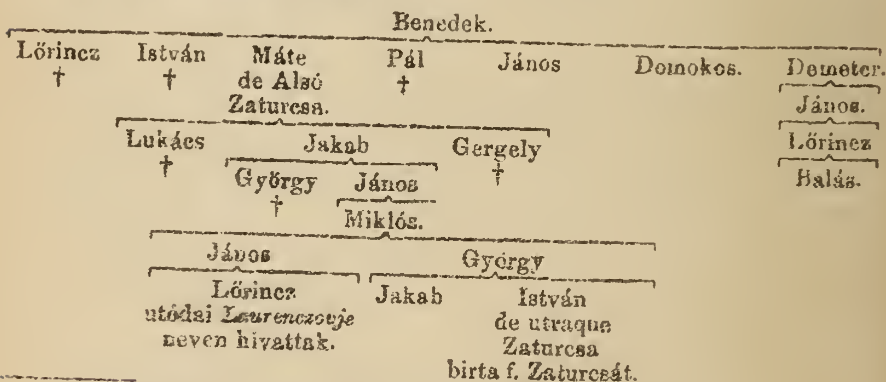
Turócz megyében a család előkora óta fő megyei hivatalokat is viselt. Igy János 1553—59. Turócz vármegye alispánja[1]), másik János 1618-ban követ, és ez, vagy más János 1653-ban alispán volt.[2]) Ismét János 1774-ben a Dunán inneni kerületi tábla ülnöke volt. Turócz vármegyében 1824-ben István táblabiró, Zsigmond aladószedő, Elek Esküdt volt. 1848-ban Lajos főjegyző, Tamás alj. Károly főügyv. József levéltárn. József esküdt.

A család több megyékbe is elszármazott, Nógrád megyében már 1732-ben élt János, ki nemességét 1734 ben Turócz megye nemesi bizonyitványával igazolta, élt még 1755-ben is, sőt 1777-ben nemességet ujra kihirdetteté.[3]) Fia Jónás volt. Ugyan csak Turóczból Alsó Zaturcsáról Sámuelnek fia Dániel iparos, Nógrád megyei Losonczra telepedett, eladván alsó zaturcsai részét emlitett Eleknek, 1824. jun. 14. Turócz megyétől nyert nemesi bizonyitványát Nógrádban 1832. aug. 28. hirleltette.[4]) Gömör megyében Tóbiás 1824-ben főszolgabiró volt.

Egy ágból az V. táblán álló Jánosnak Jeszenszky Zsuzsannától fia István 1817-ben Erdélybe telepedet Olasztelekre, hol, valamint Barótban szép terjedelmü javakat szerzett. És ott mint müvelt férfiú, szorgalmas gazda közbecsülésben részesült. Egyik fia Gedeon Bihar megyében birtokos, és ott Czéczkén lakozik.

Békes megyében Fülöp 1795-ben publicáltatta nemességét.

Az I. táblán álló Mortun fiának Benedeknek ága maig terjed, meddig még adataink terjednek, az igy sarjadzott:

[1]) Bel Notitia Nova Hung. tomo II. 312.
[2]) Leboczky Stemmat. I 214.
[3]) C. Neograd anni 1777. nro 433.
[4]) Nógrád várm. jegyzőkönyv 1832. évi 1388. sz.

Zatroch család. Bihar vármegye nemes családai között emlitetik.[1])

Zauner család. Trencsin megyei nemes család, hol 1687-ben Zauner Gáspár és Boldizsár mutatták elő nemes levelöket. Utóbb, úgy látszik, Pozsony megyében is élt e család. Czimere következő: a paizs balról jobbra rézsutos vonallal kétfelé osztott paizs, a felső vagy jobb oldali udvar fekete, a bal arany, az előtérben zöld téren egy, a jobb oldalon magasult sziklára első lábaival kapaszkodó szarvas, nyakán arany örvvel. A paizs fölötti sisak koronáján két sasszárny lebeg, a jobb oldali vizirányosan félig vörös, félig ezüst, a baloldali félig arany, félig fekete. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös.[2])

A XVII. században 1672-ből ismeretes Zauner Charitas, Absolon Dánielnek Munkácson Zrinyi Ilona titkárának felesége. Szepes és Sáros megyében utóbb is eléfordulnak e család tagjai.

Zauska család. A Sombergi Sauska család nevét Zauska néven is találjuk,[3]) különben Sauska néven róla már e munka X. kötet 81. lapján szólottunk. Az ott emlitett Antal, ki 1764-ben Baranya vármegye országgyülési követe volt, utóbb helytartósági tanácsos lett, és mint ilyen 1782. jan. 19-én halt meg.

Závaday család. Trencsin vármegye czimerleveles nemes családa. Az armálist 1664-ben Závaday Miklós kapta I. Leopold királytól és azt azon évben ama megyében ki is hirdetteté. Utódai Závadszky-nak is irattak.[4])

Zavodeczky család. Zavodeczky Ferencz 1797-ben I. Ferencz király által nemesittetett meg.

Czimere egy, vizirányosan közepén vörös pólya által, melyen két arany csillag között ezüst félhold ragyog, kétfelé osztott paizs, a felső osztály hosszában hétszer, szélességében ötször ezüstkékkel koczkázott udvart mutat, melyben aranyfekete zsinóron arany pósta-trombita függ; az alsó arany udvarban zöld téren pejlovon kék ruhás magyar vitéz lovagol, jobb kezével kivont kardját villogtatva. A paizs fölötti sisak koronáján két fekete sasszárny között kék mezű kar könyököl, a paizsbelihez hasonló trombitát tartva. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.[5])

---

[1]) Fényes E. Magyar orsz. geogr. statist. Pest. 1836—1840. IV. köt. 61. l.
[2]) Burgstaller Collectio Insignium Nob. Fam.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo XIV. és Lehoczky Stemmat. II. 445.
[4]) Szontagh Dán. közl.
[5]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

Závodszky (Závodjei) Trencsín vármegyei birtokos nemes család, melyből Závodszky György szül. 1569-ben. Thurzó Györgynek, majd fiának Imrének volt titkára. Kora naplóját 1586—1617-ig irásban hagyván,[1]) a történet-irodalmi pályán maradandó érdemet szerzett.

1699-ben Závodszky Sándor Árva vármegye számvevőjévé választatott.

Trencsín vármegye nemesi összeirásaiban[2]) a család következő tagjait találjuk:

1736-ban Závodjén laktak Farkas, id. és ifj. György, Zakariás, id. és ifj. János és Mihály. Ugyan ekkor egyik a Pozsonyi kamaránál hivataloskodott, Imre pedig Nyitra megyében lakott.

1748-ban a felső járásban lakott Farkas, Závodjén pedig Zakariás, András és János székeltek.

1768-ban Závodjén lakott András és fia János, továbbá György és ennek fiai György, és János, azután András, meg Mihály, és ennek fia János; hasonlóan idősb János és ennek fiai János és András, végre Mihály, Gáspár, Imre és ifjabb András. Ekkor Zolnán székelt Gáspár.

1803. Zolnán laktak Gáspár és János és ennek három fia: György, Antal és Imre; Závodjén laktak András és két fia János és András, továbbá idősb János két fiával Andrással és Györgygyel, végre középső János fiával Andrással.

1837-ben Zolnán János és fiai: Antal, Ferencz és Imre, továbbá András fiával Gáspárral, és ettől ifj. Gáspár és János unokáival. Zavodjén ekkor már 23 férfi tagja élt a családnak.

1760-ban Závodszky József a m. kir. kamaránál számvevö volt. —

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren arany korona, melyen páuczélos kar könyököl, kivont kardot tartva, melynek hegyén vörös turbános, szakállás törökfej vérzik, fölötte jobbról ezüst félhold, balról arany nap ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján az előbbihez mindenben hasonló kar, kivont karddal és levágott törökfejjel látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.[3])

Závody család. Komárom és Sárcs vármegye nemességének

---

[1]) Kiadta Bél. M. Adparatus ad Hist. H. 353—373.

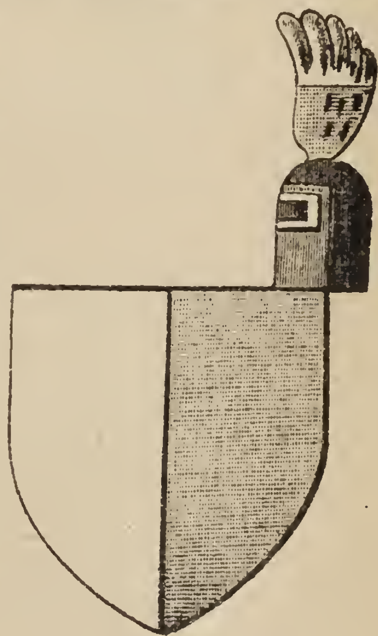
[2]) Szontagh Dán. közl.

[3]) Burgstaller Collect. Insignium Nob. Fam.

névsorában találjuk.[1]) Zemplin megyében mint Pethő örökös a sztropkói uradalomban volt részes.[2])

Závody Mihály a múlt században 1787. körül a győri kerületben a klarissa apaczák egykori csolnoki uradalmának volt kir. ügyésze.

Zay család. (Csömöri gróf, Zay-Ugrócz örököse.) Egyike azon kevés családoknak, melyeknek eredete saját levéltári oklevelei szerint ízről ízre a XII. századig hitelesen felterjed, és melynek törzsei mint már nemesek a honfoglalás korában nyerték első birtokaikat.[3]) Eredetét a 108 nemzetségek egyikéből a Loja nemből vette.[4]) Első hitelesen ismert törzse Ruzboid de genere Loja volt, ennek fia Lampert (*filius Ruzboid de genere Loja*) a XIII. század közepén élt, kire Mohornak fia Ipoly után a Dráva környékén főképen Valkó vármegyében terjedelmes jószág nézett, azonban e javak egy nagy részét IV. Béla király a Csák nemből származott Péter fiának Domokos ispánnak (Comes) adományozván, 1260-ban most emlitett Domokos Lamperttal egyességre lépett, és ennek átadta Thulmau, Drauk, Lanka falvakat (Villae) Bagia és Onth között Patrimfalva egy részét, úgy Zechche falva egy részét is, melyeket egykoron Ipoly birt, viszont Lampert ezekért Uylak helységet adta által, mint ez a budai káptalan által 1268-ban átirt oklevélből kitünik.

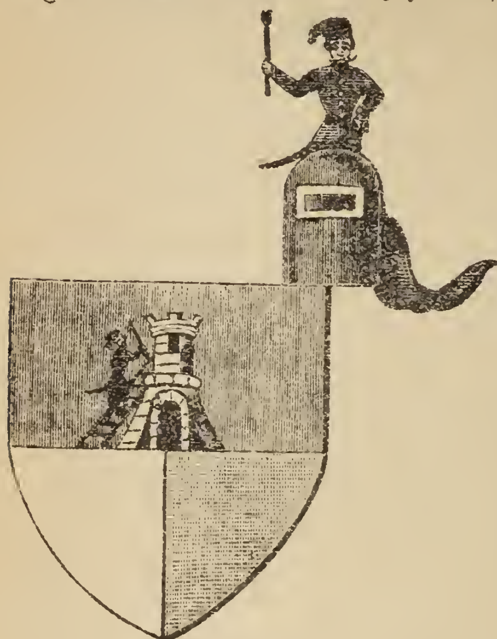
1. számú.

1299-ben élt Lampertnek fia Rozbeyd (a II-dik) ki szintén Valkó megyében volt birtokos.[5]) E II. Rozbeidnak fia I. Péter kir. udvarnok birta már Pest vármegyében Chemer, (mostani irásmód szerint Csömör) helységet, honnan a család ősi családnevét vette.

A családnak czimerlevele egész a grófságig soha sem volt, azonban má:

[1]) Fényes E. M. Orsz. geogr. stat. állapotja.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 96.
[3]) Horvát István, Magyar orsz. gyökeres régi nemzetségeiről. 58. lap.
[4]) Fejér, Cod. diplom. tomo VIII. vol. 3. p. 60.
[5]) Ugyan ott p. 113.

a legrégibb időkben, mint fenmaradt emlékek és hagyományok szólanak, meg volt családi czímere, melylyel élt, s ez legrégibb alakjában, mint itt az 1. szám alatt látható, egy hosszában kétfelé, arany és ezüst udvarra osztott paizs vala, a fölött az érczsisakon arany ezüstre osztott sasszárnynyal. A XIV. században Róbert Károly idejében már e czímert bővítve használá a család, nevezetesen a paizsba egy vörös udvarba álló várbástyát, melyet egy harczos lajtorján állva, s jobb kezében égő fáklyát tartva ostromol. A paizs fölött pedig a sisakból szintén fáklyát tartó vitéz emelkedik föl, mint a 2-ik számú czímer mutatja. A többi czimerről alább szólandunk.

2. számú.

A család hiteles nemzékrendje[*]) következő:

Ruzboid
de genere Lója.
1196—1235.

Lampert 1267. — Balás 1260. — Mortun

Lampert 1267.
Rozboid 1299.
I. Péter 1335.
Zay de Chemer
kir. udvarnok.

Mortun
Dienes 1299.

I. Péter 1335. gyermekei: I. Miklós 1384. — József 1396. (Dochy Kata.)

I. Miklós 1384.
Bernát 1416.
I. János 1456.
(Dorottya nemes.)

I. János gyermekei: Miklós † — I. László † — Kristóf † — II. Péter † 1509. (lankai Kamarás Borbála.) — II. János 1494. Krakkóban tanúlt.

II. Péter gyermekei: Mátyás † — I. Ferencz sz. 1498 † 1570. báró 1560. főispan (1. Bánffy Gara Bora † 1569. 2. Mindszenty Kata †) — Apollonia (Zolthay Imre.) — Magdolna (Zolthay Balás.)

Folyt. a köv. lapon.

*) Ugyan ott és a család Zay ugróczi levéltárából közölt adatok, továbbá Lehoczky Stemmat. II.443. Rajcsány Deduc. gen. I. 120. stb

I. Ferencz
sz. 1498 † 1570.
báró 1560. főispán
(1. Bánffy Gara Bora † 1579.
2. Mindszenty Kata †)

1-től III. Péter (poltári Sóos Klára) †

III. János (Kubinyi Dora özv. 1595.)
- Anna 1610. (1. Sikarossy János 2. Marczaltői Miklós.)
- Kata (Semberi Sembery István.)

II. László sz. 1547. † 1590 Zay-Ugrócz örököse kir. fő asztaln. (1. b. Pucheim Felicitas.)

I. András 1590. (Apponyi Orsolya.)
- II. András †
- II. Ferencz (Divék, Ujfalussy Éva.)

Magdolna (1. b. Balassa Zsigm. 2. Mérei Imre 1608. 3. Hosszutóthi Istv. 1609. 4. Sándorffy Miklós 1617. 5. Karvai Orlé Miklós.)

Anna 1563. (Csáky Pál.)

I. Lőrincz 1590. 8. török rab. (Jakussich Sára.)

Bora 1590. (b. Petróczy Miklós.)

2-t. Miklós (Török Erzse.)
- Erzse (Palásthy Bened.)

Children of II. László:

II. Lőrincz 1590. † 1638.

I. Zsigmond sz. 1588. † 1649. (kürti Pogrányi Anna.)

M. Anna 1638. 1. b. Rottal András 2. Plathy Ferencz.

Children of I. Zsigmond:

II. Zsigmond 1629. Kabeldon meglöv. (Kazaházi Joó Mária.)
- IV. Péter 1651. (Sibrik Kata.)

III. László sz. 1624 † 1674. (1. Vizkelety Magd. 2 b. Div. Ujfalussy Judit † 1667. 3. b. Nyáry Krisztina.)

Erzse (b. Balassa János özv. 1678.

Children of III. László:

1-től Éva (Ujfalussy János.)

2-től III. András nádori jelölt 1681. † 1685. (1. gr. Kollonitz Ludmilla 2. b. Révay Krisztina. 3. Osgyáni Bakos Zsuzsanna.)
- 2-tól Sándor sz. 1665 † 1705. (1. Motesiczky Julia 2. b. Hellenbach Zsófia.)
  - 2-től Károly sz. 1696 † 1739. †
  - Mária sz. 1698 † 1770. (b. Zay Imre.)
- Bora (1. Rudnay László 2. Bossányi Mikl.)
- Anna (Vay Ádám.)
- Krisztina (b. Pongrácz Ferencz.)
- Julianna (Apponyi Tamás.)

István † 1721. (gr. Kollonicz Janka.)
- István sz. 1688. † 1689
- Ferdinand sz. 1700 † 1770. (1. Syrmiensis Kata † 1759. 2. Szent-Iványi Éva.)
- Teréz (b. Hellenbach Lajos.)

III. Lőrincz sz. 1651 † 1712. (1. gr. Nyáry Anna 2. gr. Kollonitz Mária Polex.)

Folyt. a köv. lapon.

III. Lőrincz, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1651 † 1712.
(1. gr. Nyáry Anna.
2. gr. Kollonitz
Maria Polex.)

1-től Pál
elesett
1701.

Zsuzsa
sz. 1681.
† 1738.
(1 Zerdahelyi János.)
2. b. Vécsey
Sándor.)

2-től Kata (b. Perényi Miklós.

IV. András
ezredes
† 1734.
(b. Berényi
Judit.)

Ferencz sz. 1687 † 1693.

Anna Mar. sz. 1688 † 1689.

III. Zsigm.
sz. 1689.
aug. 13.
† 1755.
törökorsz.
számkivet.

I. Imre
sz. 1693.
† 1753.
nádorsági
jelölt
(b. Zay
Mária
Kriszt.)

Erzse
sz. 1696.
† 1778.
(gr. Trautmansdorf
Honor.)

Krisztina sz. 1697 † 1784.

IV. László
sz. 1705.
† 1780.
adoptált
Kollonicz
1722.
Lásd Kollonicz család. VI. köt. 304. lap.

V. Péter
sz. 1735 † 1788.
cs. kir. kan.
evang. fő Insp.
(1. b. Calisius
Eleonora
2. gr. Auersperg
Anna.
3. b. Calisius Ludov.)

Mária
sz. 1736.
jul. 3.
† 1812
sept. 7.

1-től Tamás
sz. 1759.
† 1760.

Péter
sz. 1761.
† 1767.

2 tól II. Imre
sz. 1765 † 1831.
cs. kir. kam. ins.
alezred. 1830. gróf.
(b. Calisius Mária E.)

Sándor
sz. 1765.
† 1767.

3-tól Lajos
sz. 1776.
† 1782.

Lajos
sz. 1782.
† 1783.

IV. Zsigmond
sz. 1784.
† 1806.
Trencsin v.
aljegyző.

gr. Károly (Miksa)
sz. 1797. febr. 12.
cs. kir. kam. ev. egyh. főfelügy.
(1. b. Prónay Karolina
2. gr. Berényi Alojzia.)

1-től Lajos
sz. 1821. dec. 18.
cs. k. kam.
és kapit.
(1. gr. Berényi
Mária.
2. gr. Kolowrat
Mária.)

Albert Kár.
sz. 1825. jun. 22.
cs. k. kapit. és
szász Henr.
rend irt.

Sándor
sz. 1827.
† 1828.

Ferencz
sz. 1829.
octob. 2.
cs. k. kam.

Eleonora
sz. 1831. apr. 3.
(b. Danckelmann
Achil † 1858.
cs. k. kap.)

György
sz. 1833.
febr. 27.

A családfán állók közűl a Lója nemből eredt I. Péter kir. udvarnok, 1335. körül vette fel a chemeri Zay nevet. Kis unokája I. János a Hunyadiak korában virágzott. Ennek nejétől nemes családból származott Dorottya nevű asszonytól (családnevét nem ismerjük) több fia között II. János 1494-ben még Krakkóban tanúlt,[1])

[1]) Regestrum Bursae Cracoviens pag. 17.

de utóbb mag nélkül halt el. Másik fia II. Péter pedig feleségül véven lankai és zeleméri Kamarás[1]) Mihálynak szentpéteri Ikurd Dorottyától való leányát Kamarás Borbálát,[2]) ki II. Ulászlótól tetemes adomány javakat nyert, és kivel atyja lőn többi közt a család második megalapitójának I. Ferencznek. II. Péter meghalt 1509-ben. Egyik fia:

I. Ferencz szül. 1498-ban. Fiatal korában, már 1526-ban részt vett a mohácsi ütközetben. 1528-ban kir. udvarnok volt, 1550-ben Eger vára várnagya, 1552-ben az akkor épült Szolnok vára első kapitánya, és külső Szolnok vármegye főispánja. 1553 ban a nászadosok kapitánya lőn.[3]) Vitézsége, ügyessége, és jeles elme tehetsége még fontosabb állami szolgálatokban tünt föl, midőn 1555-ben Verancsich Antallal a török udvarhoz követségben küldetett.[4]) 1560. jul. 1-én I. Ferdinánd király hü és fontos szolgálatiért mindkét nemü gyermekeivel és utódaival az ország bárói és mágnásai sorába emelte. (E tény által a Zay család a honunkban jelenleg is virágzó mágnás családok egyik legrégiebbike.) 1569-ben pedig Kassai és felsö Magyarország főkapitányának neveztetett. Meghalt 1570. octob. 10-én. 1538-ban nőül vévén a Garai család utolsó sarjadékát Garai Bánffy Lőrincznek pakosi Paxi Annatól[5]) született leányát Garai Borbalát, kivel a Garayak összes birtoka jogszerüleg a Zayakra szállott 1541. jan. 28-án k. okmány szerint,[6]) és kitöl a táblázaton látható nyolcz gyermeke született. Ennek 1569-ben történt halála után nőül vette Báthori Andrásnak kedvesét, az akkor bájoló szépségü Mindszenty Katalint, kitől szintén született fia Miklós, de az leányában kihalt. A szép özvegy Mindszenty Katalin pedig még ezután két férfiút hódított meg egymás után férjül, ugymint alsó lindvai Bánffy Lászlót, és ennek halálával gyarmati Balassa Andrást.

I. Ferencz-nek 1560. évi bárósági diplomájában sincs még czimer iktatva, mindazáltal ez idő tájban ismét egy udvarral szapo-

---

[1]) Lehoczky szerint: lenkai Kamarich Mihály volt. Stemmat II. p. 443. És úgy látszik, ezzel tetemes Slavoniai birtokokat járultat a családhoz.

[2]) Ki azután Stresemley Györgyhöz és ennek is halálával Gechey Jánoshoz ment férjhez. (Rajcsányi Gen. I. 120.

[3]) Budai Fer. Hist. lex. III. 605—611 stb.

[4]) L. Veranchich Ant. munkái. Kiadta Szalay László. Pest 1860—1864.

[5]) Paksy Lajos és Parlaghi Lúczia leánya.

[6]) A családi levéltárban.

rodott a czimer, és azóta máig lényegben meg is maradt. Tudniillik, mint a 3-ik metszvény mutatja, a paizs 4 udvarra oszlik, az 1-ik vörös udvarban a bástya és azt ostromló vitéz látható, 2. kék udvarban egy arany koronából, mely fölött még három korona ragyog, két vörös mezü kar nyúlik ki, kivont kardjaikat fönt keresztbe helyezve a 3. ezüst udvar, és 4. arany udvar üres. A paizs fölött három koronás sisak áll, a bal oldali fölött a koronából kinyúló vörös karok keresztbe tett kardokkal és a három koronával, a közepsőn aranyezüst kék sasszárnyak, a jobboldalón a fáklyát tartó kék ruhás vitéz láthatók. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

3-ik számú czimer.

I. Ferencz által, ki a XVI. század közepén a reformatióhoz hajolva, az ágostai evang. hitvallást elfogadta, a család az ország szereplő fő nemzetségei sorába emelkedett. Daczára annak, hogy még az ő kiskorúságában a család ösi gyökeres javai, ezek között a Pest megyében fekvő Chemer, (vagy későbbi és mai irásmóddal Csömör) honnan az első családi előnév vétetett, ugy Ilmagh, Chianda a rokonok által elidegenitettek; daczára, hogy a tatár és török dulások zavaraiban egyéb tetemes családi javaknak csak emlékei maradtak, I. Ferencz kitünő tehetségei mellett részint örökség, női hozomány, részint szerzemények által annyi birtokkal rendelkezett, miszerint I. Ferdinand kir. 1559. dec. 6. kelt adománya szerint[1]) jószágai 23 megyére, névszerint Pest, Gömör, Valkó, Pozsega, Körös, Zolnok, Bács, Heves, Csongrád, Csanád, Békes, Sáros, Abauj, Zemplin, Bihar, Szabolcs, Tolna, Baranya, Nógrád, Bars, Trencsin, Nyitra, és Pozsony vármegyébe terjedtek ki.[2]) Nem csekély hatással volt ekkor

[1]) A család levéltárában L, kiadva Új M. Muzeum 1857. évi I. köt 422—424.

[2]) Sőt 1561-ben birt a család Arad vármegyében is, névszerint Zay.

a Zay családnak úgy emelkedésére, mint vagyonosodására nézve is I. Ferencznek a kihalt nagy fényü Garai családba házasodása, mely családnak utolsó sarjadéka Garai Bánffy Borbála[1]) által ezen kihalt családnak történelmileg nagy fontosságú levéltára is a Zay-ak örökségébe került és maig a Zay-Ugróczi levéltárban őriztetik, hol ez időből egyéb régiségeken felül a Zay és Gara család czímereivel diszitett ágyúk, és egyéb fegyverek is láthatók.

I. Ferencznek, mint mondók, első nejétől nyolcz gyermeke maradt, u. m. 1. III. Péter, ki nöül vévén poltári Sóos Istvánnak Csery Annától leányát Sóos Klárát, magtalanúl múlt ki, 2. III. János, kinek neje Kubinyi Dorottya Kubinyi Jakab és Beniczky Borbála leánya 1595-ben gyermektelen özvegy volt. 3. II. László, kiről alább, 4. I. András, ki 1590-ben török rábságba esett Lőrincz testvérével együtt[2]) és ki nagy apponyi Apponyi Orsolyát vévén hitestársúl, ettől maradtak gyermekei II. András magtalan, és II. Ferencz, kinek neje volt Divék-Ujfalussy Gergelynek Máriássy Annától születetett leánya Ujfalussy Éva, előbb giletinczi Osztrosich Pálné, legutóbb gróf Illésházy Gáborné. 5. Anna, ki 1563-ban Csáky Pálhoz ment férjhez, a menyegző Solymoson tartatott, hová a király, főherczegek, főpapok, országzászlósok és nagyok, tizenkét vármegye, tiz város, hét plébános és háromszáznál több más egyéb rendü személy volt meghíva. A Csákyak ez ága kihalt. Az akkori nász ajándékokból még találhatók ereklyék a Zay-ak birtokában. 6. Lőrincz, kiről megjegyezhetjük, hogy Esztergam táján 1590-ben török rabságba esvén[3]) abból 1598-ban nagy sarczon szabadúlt meg.[4]) Nejétől orbovai Jakussith András és Thurzó Judit leányától Jakussith Sárától gyermekei nem maradtak. 8. Borbála Kaszai báró Petróczy Miklóshoz menvén, a Petróczy és Calisius báró családok ős-anyjává lőn.

György-nek (nincs a családfán!) özvegye Panád, Sz. Pál, Gyelid, Kovácsi Háromföleu, Aroki, Eötven-Ablakos, Csarak, Deszkér, Bike, Keresztúr, Kewő, Sződi, Nyarev, Hodos, Hidegkut helység és pusztákon. — ugyan ekkor Zay János-nak özvegye Arad megyei Zabran helységben volt birtokos; továbbá Zaránd megyében ekkor birtak Zay Tamás (nincs a családfán) Gyarmat és Dölőshid helységben, Zay Miklós özvegye pedig Nagy-Zerinden. *Lásd Fabián Arad vármegye leirása 21—39. lap.*

[1]) Lásd ezen összeköttetést közölve is Uj M. Muzeum 1855. évi I. köt. 351. l. 1549-ből Zay Ferenczhez magyar levél Vasárnapi ujság 1866. évi 6-ik sz.

[2]) Pethő Gergely M. Krónika 131.

[3]) Pető Gergely M. Krónika 131. lap.

[4]) Nyitra megye 1598. jan. 20. gyülésén Zay Lőr. kiváltására minden nemesre 1 ftot vetett. Protoc. Cot. Nitr.

II. László (I. Ferencznek fia) az 1547—1590. évkörben élt, Zólyomban Véglesvár kapitánya, utóbb kir. fő asztainok mester volt. Meghalt 1590-ben. Nőül vette 1572-ben Balassa Farkasnak Szent-Györgyi és Bazini gróf Margittól született leányát, kitől egy leánya, és két fia maradt, u. m. II. Lőrincz, 1590—1638-ban, ki a 30 éves haborúban saját zászlóaljával (banderium) vett részt, és

I. Zsigmond, ki 1588. született és 1649-ben meghalt. Neje volt nemes kürthi Pogrányi Benedeknek dalkai Hathalmi Erzsébettől született leánya Pogrányi Anna, kitől három gyermeke maradt. Ezek közül II. Zsigmond nőül birta Kaszaházi Joó Jánosnak Balassa Borbálától leányát Joó Máriát, azonban ezzel soká nem élhetett, mert 1629-ben sógora által Kabold várában meglövetett. Fia volt IV. Péter, ki nőül birta szarvaskendi Sibrik Katát, Sibrik Istvánnak Rima-Széchy Fruzsinától leányát, kitől gyermeke nem levén, 1651-ben utódok nélkül halt meg. Özvegye Széchy Kata utóbb Pizononio bécsi kereskedőhöz ment nőül. I. Zsigmondnak másik fia volt.

III. László szül. 1624-ben. Neje három volt, az első Vizkelety Magdolna, Vizkelety Tamásnak inkei Loránth Borbálatól leánya, második Divék-Ujfalusy báró Ujfalussy Andrásnak Giletinczi báró Osztrosich Annától leánya Ujfalussy Judit, ki 1667-ben halt meg; a harmadik bedeghi báró Nyáry Miklósnak alsó lindvai Bánffy Judittól leánya b. Nyáry Krisztina, előbb Bossányi László özvegye, legutóbb Sirchich Gáspár felesége. Ezektől négy gyermeke maradt, köztök három fiu, u. m. III. András, István és III. Lőrincz. Ezek közül István ága, mint a tábla mutatja, gyermekeiben halt ki. III. András tekintélyes hazafi, 1681-ben a nádorságra volt kijelölve. Meghalt 1685-ben. Ez háromszor házasodott, első neje gróf Kollonitz Ludovika, a második báró Révay Krisztina, a harmadik osgyáni Bakos Gábornak Bornemisza Máriától leánya (Wesselényi Lászlónak özvegye) Bakos Zsuzsanna volt. A második házasságból származott négy leánya és egy fia Sándor, szül. 1665-ben. Meghalt 1705. oct. 18-án, kinek első neje Motesiczky Julianna, a második paczolaji báró Hellenbach János Gottfriednek Karesz Katalintól leánya Zsófia volt, kitől maradtak gyermekei: a Károly szül. 1696. meghalt 1739. april. 5-én nőtlen állapotban, és b) Mária Krisztina szül. 1698. férjhez mint 1733. jun. 7-én b. Zay I. Imre rokonához, meghalt 1770. oct. 30-án.

III. Lőrincz (III. Lászlónak fia) 1651-ben született, és 1712-ben halt meg. Szintén kétszer nősült, első neje bedeghi gróf Nyáry Anna, a második kollegrádi gróf Kollonicz Mária volt. Az elsötől há-

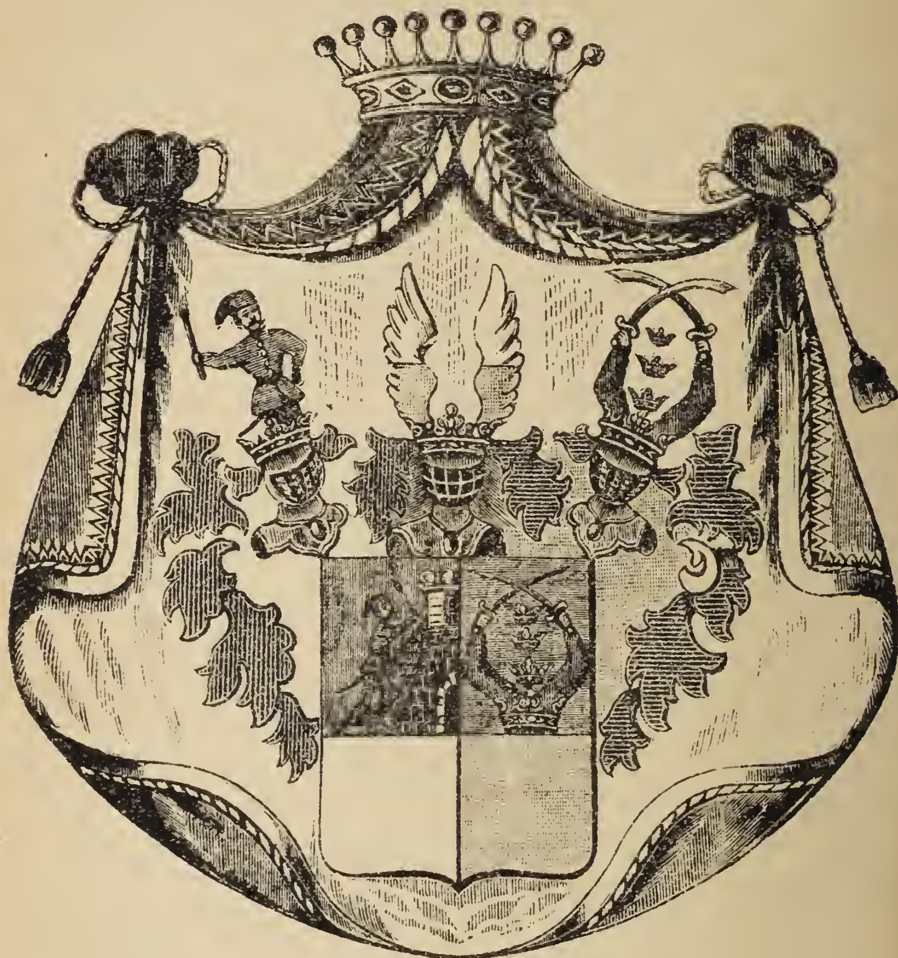
rom gyermeke maradt. Ezek körül Pál 1701-ben a francziák ellen viselt háborúban esett el. Második házaságából nyolcz gyermeke volt; ezek közül IV. András mint ezredes halt el 1734-ben. Özvegyen és gyermektelenül hagyá nejét Karancsberényi gróf Berényi Juditot, (elöbb jegyese gr. Berényi Mária volt, de egybekelés előtt elhalt.) III. Zsigmond (szül. 1689. aug. 13. meghalt Törökországban számkivetésben 1755-ben.) IV. László (szül. 1705 † 1780) gróf Kollonitz Zsigmond bibornok által fiúl fogadtatván (adoptáltatván) a Kollonitz nevet vevé föl, meg tartva csupán a *Zay-Ugrócz örököse* czímet, és a gróf Kollonitz családnak máig terjesztője lőn; mint jött le tőle e család és mily fényes családi összeköttetésekbe szövődött, a gróf Kollonitz családnál e munka VI. köt. 302. lapján látható. Következik III. Lőrincz-nek azon fia, kitől a Zay család máig leszármazott. Ez

I. Imre volt. Szül. 1693. nov. 21-én. Részvett az örökösödési háborúban és ott nehéz sebeket kapott. Az 1741. országgyülésen nádorságra is kijelöltetett. Meghalt 1753. maj. 24-én. Neje báró Zay Mária-Krisztina volt. Ettől lőn fia

V. Péter, szül. 1735. jun. 29 én. Volt cs. kir. kamarás, és az ágost. evang. egyház főfelügyelője. Meghalt 1788. octob. 4-én. Első neje calischi és kis-bíróczi báró Calisius Eleonora († 1761. apr. 9.) b. Calisius Kerestélynek báró Petróczy Erzsébettől szül. leánya, második 1762-től gróf Auersperg Anna Mária (szül. 1744. sept. 2. † 1765. dec. 13.) gr. Auersperg Farkas Richardnak báró Reisinger Franciskától való leánya; a harmadik végre 1775-től báró Calisius Ludovica (szül. 1743 † 1817) az előbbinek nővére, volt. Ezektől a táblán látható hét fia származott, kik közül II. Imrén kivül azonban csak IV. Zsigmond (szül. 1784. máj. 12. † 1806. máj. 8.) ért nagyobb kort. Iskoláit Göttingben és Lipcsében járván, Trencsín megyében aljegyző volt, de fiatal korában elhúnyt. Igy család fentartóúl maradt testvére

II. Imre (szül. 1765. jan. 7-én) a lipcsei egyetemben tanúlt 1784—1787. azután a Wurmser huszár ezredben tiszt, harczolt 1787—1790. a török, 1790-ben a belgák, 1792—1796. Belgiumban a francziák ellen, 1797-ben a nemesi fölkelő seregnél alezredes, és Turócz megye nemesi serégének vezére. 1798-ban cs. kir. kamarás lett. 1830. nov. 12-én pedig mindkét nemü utódaival együtt grófságra emeltetett, mely grófsági oklevelében előbbi (a báróság óta) használt czímere is — mint itt a metszvény ábrázolja — beiktattatott, egyszersmind az egész czímer egy, felül kilencz ágú grófi korona alatt szétterjedő aranyszegélyü biborvörös herczegiféle palást alá helyeztetett. Meghalt II. Imre 1831.

aug. 18. Nejétől báró Calisius Mária-Erzsébet Ilonától (szül. 1779. febr. 23. † 1842. april. 1.) báró Calisius János és báró Prónay Janka leányától, kit 1796. máj. 9-én vett feleségül, egyetlen fia maradt, a most is élő

Gróf Zay Károly Miksa (szül. 1797. febr. 12-én.) ifjabb éveiben a Dunán inneni kerül. tábla birája, utóbb cs. kir. kamarás, az ágostai evang. egyház főfelügyelője. 1847-ben a nádorválasztáskor, midőn a kijelölő levél felbontása nélkül István főhzg megválasztatott, jól értesült forrásból elterjedt köztudomás szerint a nádorságra jelöltek egyike volt. 1848-ban István főhzg által Nyitrai főispánná is kineveztetett, de e méltóságot el nem fogadá. Szabadelvűsége, tudományos műveltsége, a hazai közügyek, egyháza és a tudományosság iránti buzgóságának ország- és egyházi gyűléseken, sajtó utján közzé

tett dolgozataiban, és a közéletben annyi tanúságát adta, miszerint — mint élőről — elegendő elmondani: „*Te facta loquuntur.*" — Első neje, kit 1820. máj. 22-én vett el, báró Prónay Lajos ezredesnek gróf Wartensleben Katalintól való leánya báró Prónay Karolina (szül. 1803. febr. 27. † 1852. febr. 24.) kitől a táblán látható hat gyermeke született. 1857. febr. 17-én másodszor nősült gr. Berényi Alojziával, (szül. ez 1831. jan. 27-én) gr. Berényi Miklósnak báró Laffert Adéltől való leányával. Fiai közül

Lajos Sándor (sz. 1821. dec. 18.) cs. kir. kamarás, cs. k. kapitány, Leopold rend, úgy a száz Henrik kat. rend vitéze. Első neje gróf Berényi Mária (szül. 1824. dec. 31.) kit 1853. máj. 17-én vett nőül, 1855. april 28-án elhalván, másodszor 1856. jan. 8-án házasságra lépett gróf Kollowrat-Krakowszky Máriával (szül. 1825. jan. 22-én) de gyermekei nincsenek.

Albert (szül. 1825. jan. 22.) szintén cs. k. kapitány és Henrik szász katonai rend vitéze.

Sándor meghalt, Ferencz és György élnek.

Eleonóra (szül. 1831.) 1854. máj. 28-ik óta neje volt báró Danckelmann Achilles cs. kir. kapitány és vas korona rend vitézének, kitől azonban gyermektelenül özvegyen maradt 1858. febr. 13.

A gróf Zay családnak az utóbbi három század alatt majd minden tagja bebizonyitá a 16 nemes öst;[1]) leány ágon az ország legnevezetesebb kihalt családaival, milyenek: a Gara, Báthori, Homonnai, Zrínyi, Szentgyörgyi és Bazini gr, Thurzó, Tököly stb. rokonságban állt.[2]) Sőt b. Zay Lőrincznek neje gróf Kollonitz Polixena ősei gróf Rappolstein Vilmos († 1475.) és neje Neuchatel Janka által több herczegi házakon felül az ausztriai, orosz, porosz, holland, bajor, uralkodó házakhozi családfai összeköttetése kimutatható.[3])

Megkell még emlitenünk, miszerint Zay néven nemes család is el Heves vármegyében, azonban volt e származási összeköttetésben a fölebbi, már 1560. óta mágnás Zay családdal, arról adataink nincsenek. Heves megyében a Zay nemes családból elősorolhatjuk a következőket: Zay Sámuel Heves megyének 1832. körül r. esküdtjét,

---

[1]) Eredeti okmányok a család levéltárában, úgynevezett Stiftsprobák.

[2]) A családi levéltár eredeti okmányai.

[3]) Azt csak curiosum gyanánt emlithetjük meg, hogy valamint több kihalt, úgy néhány most is élő családok példája gyanánt a Zay család is mutathat fel Ádám első emberig izről izre terjedő családfát, nyomtatva is.

1841—1845-ig alszolgabiráját, Ferenczet 1841—1845. r. esküdtjét, és Jánost 1839—41. táján rendsz. esküdtjét. Ez utóbbi birtokos P.-Sülyön, neje Gáal Julianna.

Zbánovszky család. Zbánovszky Imre 1659-ben I. Leopold királytól kapta a czimeres nemes levelet, mely azon évben Trencsín vármegyében kihirdettetett.[1]) Jelenleg azonban e néven azon megyében senki sem él.

Zbinyovszky család. (Zbinyói) Trencsín megyei armalista és utóbb curialista nemes család. A czímeres nemes levelet mint főszerző Zbinyovszky János (máskép Pehúr) és általa fiai Miklós, György, János, István és András, nem különben Zbinyovszky Miklós a főszerző testvére, és nagy bátyjai Dániel, Miklós és Mihály máskép Obesló nevűek és végre Ledniczky György együtt nyerték 1661. jul. 27 én Bécsben I. Leopold király által kiadva; mely czímerlevél azon évi b. asszony menybe menetele előtti szombaton Trencsín vármegye előtt kihirdettetett.[2]) A nemesség szerzők egyes utódai más neveket is vevén föl, e czímerlevélhez a Zbinyovszky, Ledniczky, Obeszló, Pobánka, Holko, Bartonisz sat. családok tartanak igényt. Azonban az itt emlitett Ledniczky családtól egészen megkülömböztetendő azon Ledniczky család, mely 1656-ban maga egyedül külön czímeres levelet nyert.[3])

A Trencsín vármegyei jegyzőkönyvek szerint az 1736. évi nemesi vizsgálat alkalmával Zbinyovszky András és János igazolták, hogy ők az armálisban megnevezett Györgynek fiai, idősb János pedig, hogy ő az armálisbéli Miklósnak fia légyen.

A nemesi összeirások szerint 1748 ban Vágh-Beszterczén laktak János, és ennek fiai András és idősb János.

1768-ban szintén V.-Beszterozén élt György és fiai György és István, azután András, Miklós, János, Gáspár, Sándor és Mihály. — 1803-ban V.-Beszterczén lakott Sándor és fia József. Végre

---

[1]) Trencsín várm. 1659. évi Protocol. 204. lap.

[2]) Ugyan ott 1661. évi Protoc. 278. lap.

[3]) Ez úttal egyszersmind ez adatok alapján kétségbe jő amaz előadás is, mely e munka VII. köt. 74—75. lapján a Ledniczky családról aképen áll, miszerint az ott emlitett Ledniczky család már 1389-ben Kis-Ledniczére adományt nyert volna, mely adat ezek szerint annál inkább igazolásra vár, mert ha ez állna, akkor azon esetben az 1661. évi czímeres levélből, melyet eddig szintén magáénak vállott, el kellene válnia, a két adat együtt meg nem férvén.

1837-ben V.-Beszterczén Sándornak örökösei: József, és ennek fiai Lajos és Tadé.

Zbiskó család. (Kis-Kolacsini.) Trencsin vármegyei curialis nemes család, melynek első ismert törzse Zbisek máskép (és utóbb mindég) Zbiskó Szaniszló volt, ki 1544—50. körül élt, és nőül vévén Borcsiczky Györgynek prileszi Norsich Katalintól való leányát Borcsiczky Margitot, innen Borcsiczky-nak is hivatott, különben Thurzó Elek országbiró és kir. helytartó titkára volt. Fia volt Zbiskó I. János, ki predikatumát de Borsicz irta, ez elvévén Kis-Kolacsini Doncs Jánosnak leányát Doncs Zsófiát, ez által Kis-Kolacsinban örökösödött, és utódai innen a kis-kolacsini előnevet vették föl. Ennek gyermekei a táblán látható két leány, és egy fiú II. János, 1639—1646-ban, kinek első neje Rozemberszky Kata, a második Mednyánszky Katalin volt. Ezektől három fiú származott: György, III. János és Miklós. Györgynek már 1688-ban csak özvegye Korponay Judit emlitetik.

III. János nejétől Marsóvszky Borbálától nemzé I. Andrást, ki Bars megyébe költözött, ennek nejétől Korponay Magdától fia II. András Hont megyei táblabiró, előbb Báthban, utóbb Bakabányán lakott, hol nejétől Sóos Máriától fia József Károly 1711. nov. 11-én született, papságra lépvén, érsekujvári plébánosból 1741-ben esztergami kanonok, 1745-ben battai apát, 1746. vegliai czimz. püspök, helytartósági tanácsos, utóbb pozsonyi prépost, 1755-ben szepesi prépost és tinnini föl sz. püspök, és hétszemélyes táblai ülnök lőn. Meghalt 1774. május 10-én.[1])

A családfa[2]) következő:

Szaniszló
1544—50.
(Borcsiczky Margit.)

I. János 1584.
(Kis-Kolacsini
Doncs Zsófia.)

Dora (Marsóvszky Ferencz.)	II. János 1639. 1646. (1. Rozemberszky Kata. 2. Mednyánszky Kata.	Zsuzsa (Nemsovay Gábor)
György (Korponay Judit özvegy 1688.)	III. János 1657. (Marsóvszky Bora.)	Miklós.

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Wagner, Analecta Scepus III. 143. Memoria Basilicae Strigoniens. 168.
[2]) Rajcsányi Ad. Geneal. deduct. II. 23.

III. János, *ki az előbbi lapon.*
1657.
(Marsóvszky Bora.)

I. András
(Korponay Magda.)

II. András
Barsban, utóbb Hontban
Honti tbiró 1711. 1736.
(Sóos Maria.)

József Károly
sz. 1711. † 1774.
tinnini czim. püspök
szepesi prépost.

E családfa nem teljes, nincsenek rajta a következők sem: Zbiskó György, (úgy látszik, I. Jánosnak fia) 1696-ban pozsonyi kamarai tanácsos és számvevő volt.[1])

Zbiskó János (tán a püspök testvére) 1760. a bácsi koronai uradalom királyi ügyésze. Tán ennek utóda János Somogy megyei kaposvári lakos, ki Trencsín megyétől 1804-ben vett ki nsi bizonyítványt.

Trencsín vármegyében a nemesi összeirások szerint[2]) 1736-ban Kis-Kolacsinban éltek Miklós és János, (tán a családfán álló Miklósnak fiai) és ez utóbbi Jánosnak fiai János és Zsigmond. Ekkor Dubniczán laktak György és Mihály, Bars megyében András (a táblán álló), Nyitra megyében Miklós és József.

1748-ban Kis-Kolacsinban János és György.

1768-ban szintén Kis-Kolacsinban György és fiai János, Pál és Mihály, továbbá másik János-nak fia János és ennek három fia János, András és György; továbbá Miklósnak fia György kapitány, és Zsigmond egyedül; Trencsín városában idősb János és fiai János, András és György.

1803-ban Kis-Kolacsinban már csak egy családtag élt: Pál, János pedig, mint Szolnokra költözött, jegyeztetett be.

1837-ben Kis-Kolacsinban csak egyedül János élt, Pál már elhaltnak jegyeztetett.

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó, kettős farkú oroszlán elsö jobb lábával kivont kardot tartva, a paizs fölötti sisak koronáján fészkén ülő pellikán szétterjesz-

[1]) Bel M. Notitia nova Hung. I. 460.
[2]) Szontagh Dán. közl.

tett szárnyakkal látható, és csőrével mellét megnyitva, fiait vérével táplálja. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.[1])

Zboray család. Zboray Lőrincz 1727. juniusban kapta III. Károly királytól czímereslevelét.[2])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló strucz madár, csőrében patkót tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan strucz látható. Foszladék jobbról és balról ezüstkék.[3])

Zbugyai család. Lásd *Izbugyai családot* e munka V. köt. 271. lapon.

Zdenchay család. (Zahromich-Gradai) Zágráb vármegyei család, melyből Antal 1760—1787-ben zágrábi őrkanonok, Buda vár előtti egyház prépostja. Másik Antal 1827-ben báni táblai ülnök, Miklós szül. Zágrábban 1775. dec. 6-án. Körös megyének 1829—1840. körül első alispánja, arany sark. vitéz, kir. udvari tanácsos, azután 1845-ig Zágrábi főispán és kir. kincstári tanácsos. Sándor Zágráb vármegye főszolgabirája 1833—1839. körül, utóbb alispán.

Eduard 1844. körül báni táblai ülnök.

Zebed család. (Közép-ajtai) Kihalt székely nemzetség, melyből Miklós 1459-ben Miklósvár szék követe volt a medgyesi gyülésre.[4])

Zéchéni család. (Szécsényi †) Nógrád vármegye egyik legrégibb kihalt családa, melynek nevét azon megyei Szécsény városról véve, azon kor irásmódja szerint a (latin) oklevelekben de Zechen alakban találjuk. A család történetét I. Farkas mesterből kezdve, ki már 1257-ben de Zéchen iratott, Wagner Károly írta meg.[5]) Más genealogusunk[6]) szerint ennek atyja Bota volt, ki Beternek is neveztetett, ettől kezdve a családfa kihalásáig következőleg terjedt szét:

Bota v. Beter.
- Farkas mester de Zéchen 1257.
  - ngos Tamás 1319. Aradi főisp. Barsi, Szerémi főisp. erdélyi vajda (N. Anna.)
    - *Folyt. a köv. lapon.*
  - Péter 1333. mag. de Zéchen.
    - István.
    - Tamás.
    - Domokos.

[1]) Zbiskó József püspök rézre metszett czímere szerint.

[2]) Collect. herald. nro 334.

[3]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.

[4]) Kállay, Székely nemz. 288.

[5]) Wagner, C. Collect. geneal. hist. dec. II. 130—188.

[6]) Rajcsányi Ad. Geneal. deduct. II. 23.

Ngos Tamás, *ki az előbbi lapon*
1319. Aradi főisp.
Barsi Szerémi főisp.
erdélyi vajda.
(N. Anna.)

Mihály budai prépost 1342—62 váczi 1362 † 1377. egri püspök.	*Konye* Miklós bán 1350. pozsonyi főisp. 1362

Konye Miklós gyermekei:

ngos Frank de Zéchén vajda és orsz. biró 1374—1409.	Miklós 1374.	Simon de Zéchen 1374—1409. kir. ajtónálló.

Frank gyermekei:

I. László 1412 † 1435. előtt (Szekcsői Herczegh Anna, utobb Perényi Péterné.)	Kata v. Dorottya 1416. (Styborné.)

I. László fia:

II. László
szandai kapit.
nógrádi főispán
† 1460.

II. László gyermekei:

Kata 1437. † ifjan.	János 1474. garan sz. bened. benczés.	Adviga 1460. (Losonczy Albert.)	Anna 1460. (1. gúthi Országh János 2. gersei Pethő János.)

I. Tamást (Farkasnak fiát) kúnok birájának, Hasznosi és Solymosi várnagynak is irják a családfán kitett méltóságokon felül. Egyik fia Mihály[1]) Rajcsányinál csak budai prépost, Wagner szerint váczi és egri püspök is volt; másik fia Miklós legtöbbnyire csak Konya bánnak neveztetik, Wagner őt Jánosnak is nevezi, söt Budaméri előnévvel is illeti, és 1344-ben sárosi alvárnagynak, 1352-ben Szepes, Sáros, és Nógrád vármegyék főispánjának, 1361-ben Pozsonyi várkapitánynak és főispánnak irja. Fiai Frank (vagy Ferencz) és Simon[2]). Ez utóbbi 1407-ban kir. ajtón álló, Wagner szerint már 1388-ban is az, és Trencsín és Pozsega vármegye főispánja.

Frank de Zéchén, Vas és Soprony várm. főispánja. 1385-ben erdélyi vajda, és országbiró haláláig 1409-ig. Egy leánya Dora v. Kata Stybor fiának Stybornak neje 1416-ban. Fia I. László megholt 1435. előtt. Neje szekcsői Herczeg Anna, utóbb Perényi Péterné. Ettől fia nagyságos

---

[1]) Lásd róla 1346. évről Fejér Cod. dipl. IX. vol. 1. p. 456.
[2]) Fejér Cod. dipl. X. vol. 8. p. 86. et 471.

II. László már 1443-ban Nógrád vármegye főispánja,[1] és Szanda várkapitánya (1446.) Meghalt 1460-ban. Négy gyermeke maradt: Kata ifjuságában halt el; János Garan sz. Benedeken benczes rendi pap volt 1474-ben, Anna guthi Országh Jánosnak (Mihály nádor fiának) jegyese, majd gersei Pethő János neje, Adviga Losonczy Albert neje. Ezen Losonczy családból eredt az erdélyi losonczi Bánffy család, nem pedig holmi mesés monda szerint Thonuzoba-tól.

A Zéchéni kihalt család után nagyobbára a Losonczy család öröklött. A család czímere a paizs udvarában növő oroszlán, kettős farkkal, első jobb lábával keresztet tartva.[2])

Zéchy család. *Lásd Széchy cs.*

Zegedey család. Ismeretes Zegedey Pál egri kanonok, nyolczados törvényszék birája,[3]) 1588-ban csanádi választott püspök[4]) Praynál Szegedy-nek neveztetik.[5])

Zegnyei vagy **Zsegnyey család.** *Lásd Segnyei cs.*

Zékány család. Bereg, Ugocsa megyék nemes családa. Ez utóbbi megyében Zékány János 1764—1783. aljegyző.[6])

Zeke család. (Nyéki) Pozsony megyei Csallóközi régi nemes nemzetség, mint erről olvashatni a nyéki Nagy családnál e munka VIII. köt. 31. lapon.

Közűlök István 1662-ben Soprony vármegye jegyzője és követe, és másik István 1722-ben ugyan az volt. Tán ez utóbbinak neje Szalay Judit, kitől fia Zeke József.

Zékel család. *Lásd Székely*[7]) *cs.*

Zél család. (Nyáradtői) Főszékely család Marosszékben melyből Jakab-nak fia Simon 1461-ben élt.[8])

Zelemérу család. (Zeleméri) Ős régi kihalt család, mely a Báthori családdal egy közös törzsből és a Gut-Keled nemből (genus) ered. Első ismert törzse Zelemér (Zelemirus) volt, kiről az

[1]) Ugyan ott IX. vol. 7. p. 265. Teleki, Hunyadiak kora X. 139.

[2]) Kiadta igy Franknak 1407. évi pecsétét Wagner idézett Collect. geneal. dec. II.

[3]) 1575. évi törv. 3 ik czikk.

[4]) 1588. évi 30. törv. cz. és Szirmay C. Zemplin not. top. 317

[5]) Pray, Hierarchia II. 302.

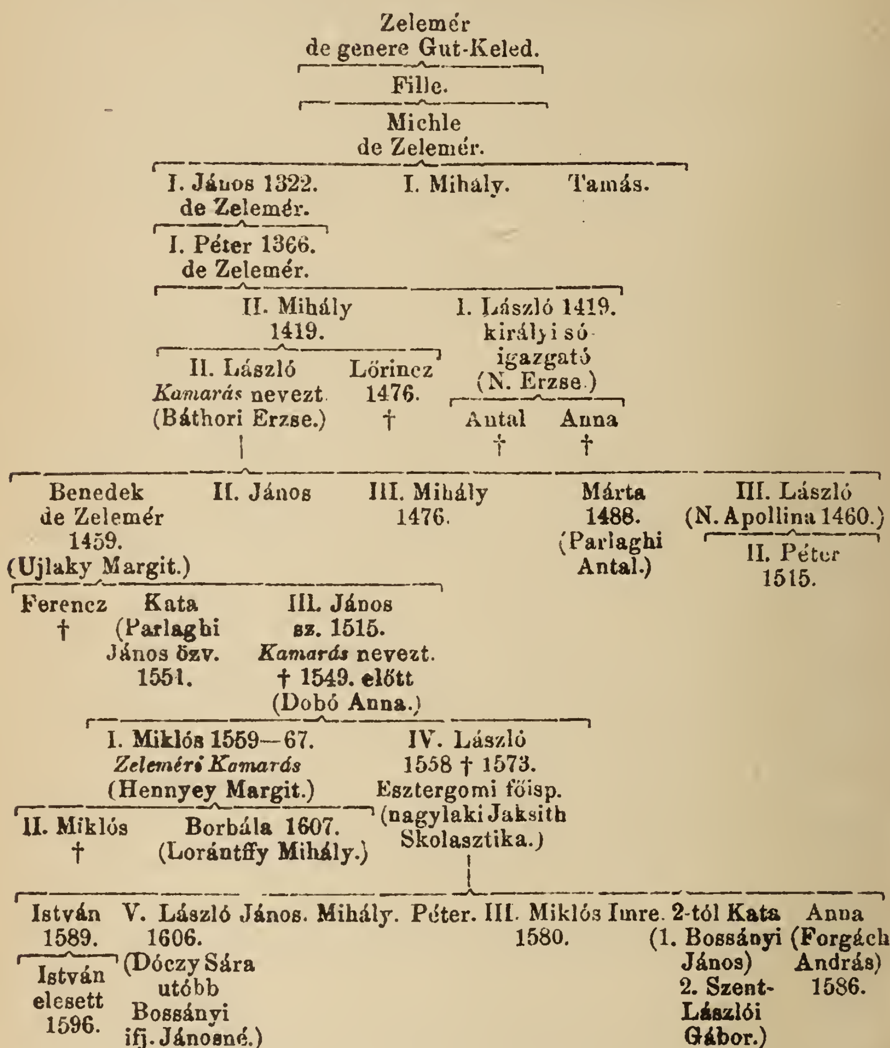
[6]) Szirmay C. Ugocsa p. 57.

[7]) A dalnoki Székely családról olv. Szirmay Szatmár várm. II. 94. 102. és 178.

[8]) Kállay Székely nemz. 288.

ősi birtok-helység Szabolcs megyében Z e l e m é r nevet kapott,[1]) és róla a család is nevezetet.

Családfája[2]) a törzstől kezdve kihalásáig következő:

A családfán állók közül I. L á s z l ó a kir. sóaknák kamarása volt, és valószinüleg innen jött a *Kamarás* név unokaöcsesére II. L á s z l ó-ra

[1]) Wagner szerint Mss. tomo LXX. p. 286. Rajcsányi ellenben II. p. 48. Zelemér földét Pest megyeinek állítja.

[2]) Rajcsányi Ad. Geneal. deduct. II. 48. és v. ö. Wagner Mss. tomo LXX. p. 286 Lehoczky Stemmat. II. 446. zavart dolgokat ir és a család moldvai eredetéről mesél.

és utódaira, kik utóbb zeleméri Kamarásoknak neveztettek. Ez utóbbinak unokája III. János szül. 1515-ben.[1]) Meghalt 1549. előtt.[2]) Neje ruszkai Dobó Anna, a hires Dobó István nővére volt, ez okból Dobó Ferencz (Istvánnak fia) ezen Zeleméri János utódainak hagyományozta a ledniczei, upori és sárfüi urodalmat. Fiai I. Miklós és IV. László.

I. Miklós jeles katona és csapat vezér (kapitány) volt I. Ferdinánd király részén 1565-ben.[3]) Nejétől Henyey Margittól fia II. Miklós, és leánya Borbála serkei Lorántffy Mihályné maradt. Ezen ket Miklós egyike nejével együtt 1580-ban Zemplin megyében a borzi pusztára is királyi adományt kapott.[4])

IV. László ügyes, tanúlt ember, 1559-ben Veranchich Antal püspök alatt az egri várban gondviselő,[5]) utóbb az esztergomi érseki javak igazgatója, és Esztergom vármegye főispánja.[6]) Wagner szerint meghalt 1573-ban,[7]) és Nyitra megyében a sárfői templomban temettetett, hol sir emléke is olvasható volt.[8]) Nejétől nagylaki Jaksith Scholasztikától a táblán több gyermeke látható. Ezek közül Istvánnak fia István 1596-ban mint ifju, a keresztesi hadban esett el.[9])

Ezután nem sokára a család is kihalt. Már 1606-ban Zeleméry László kihaltán Sárfü is más kézre adományoztatott.

Zelemír család. (Náznáni) Erdélyi család, melyből náznáni Zelemír Péter, felesége Thamási Borbála jogán 1583. april. 28-án Maros és Csik székben sok birtokra adományt kap.[10])

Zelenák család. Zemplin vármegye nemes családai közt említetik.[11])

Zelenay család. Nyitra megyei birtokos nemes család főleg Bori helységben. E megyénél viselt 1840—1849. körül alszolgabiróságot Zelenay Gedeon, különben a nyitrai evang. esperesség buzgó felügyelője, meghalt Boriban 1864-ben; végrendeletében hazai intézeteink legföbbikéről is megemlékezett.

---

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 185.
[2]) Deduct. geneal. Mss. in Museo nat. fol. lat. nro 213.
[3]) Szirmay, Szatmár várm. II. 169.
[4]) Liber regius anni 1580. folio 198.
[5]) Budai Fer. Hist. lex. III. 612.
[6]) Rajcsányi id. h.
[7]) Wagner Mss. tom. LXX. p. 286.
[8]) Bel M. Notitia nova Hung. I. 494.
[9]) Istvánffy Historia libr. XXX. 1685. évi kiadás 456. lap.
[10]) Kállay, Székely nemzet 288. lap.
[11]) Szirmay, C. Zemplin. not. top. 120.

Trencsín megyében a nemesi összeirások szerint[1]) 1740—47-ben Pál és Dániel Trencsín városában laktak. Ugyan ekkor és 1766-ban Mátyás, Sámuel, Miklós és István éltek.

1803-ban Trencsínben laktak Sámuel és fiai ifj. Sámuel, András, István, Sándor és János.

1837-ben Felső-Driéthomán lakott András és ennek fiai Károly és József, és ez utóbbinak fia szintén József; továbbá István és János katona.

Zelenka család. Törzse Zelenka Márton, kinek fia I. János, ennek fia II. János, ennek Sándor, ki Bács megyébe Csonoplyára, onnan Örvistyére költözött, ennek fia Pál Bács megyéből elszármazott mint evang. lelkész Pest várm. Apostagra, onnan Czeglédre, és végre Csomádra. Nemességét Nyitra megyében pör utján igazolta 1795-ben m. kir. udv. 27384 számú helybenhagyás mellett, mire Nyitra megyétől 1796. mart. 8-án nemesi bizonyitványt kapott, melyet azon évi jun. 27-én Bács megyében hirdettetett ki. Fia Dániel Csomádon született, és 1842. aug. 24-én mint cseh-brezói evang. lelkész Nógrád megyétől fiai 1. Károly Dániel, 2. István Pál és 3. Lajos Sándor részére is nemesi bizonyitványt vett ki.[2])

Zelenka család. Zelenka János 1796-ban I. Ferencz királytól kapott czimeres nemes levelet.

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. udvar vizirányosan félig ezüst, félig zöld, benne grif ágaskodik az udvar szineivel ellenkezőleg szinezve, első jobb lábával leforditott horgonyt, a másikkal zöld koszorút tartva; a 2. és 3. kék udvart jobbról balra rézsutos arany pólya osztja kétfelé, jobbról arany bőségszarv, balról arany nap ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között fehér oroszlán emelkedikki, első jobb lábaival kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst zöld, balról aranykék.[3])

Zelény család. A kihalt Zelény családnak leány ági örököseinek a Kerecsényi család elleni ügyében az 1655. évi országgyülés rendelkezett.[4])

Zelensky család. Lengyel eredetü gróf család, melynek ugyan honfiusitásáról mit sem tudunk, de beházasodа és Arad megyében öt-

---

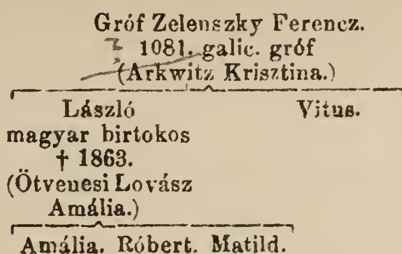
[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Nógrád megyei 1842. évi jegyzőkönyv 1481. szám.

[3]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.

[4]) 1655. évi 72. törv. cz.

venes, Uj-Arad, Sz.-Miklós, Keszinne és Zadorlaki birtokai által magyar birtokossá vált. Ismert családfája ez:

László, 1863. jul. 14-én vadászat alkalmával fegyvere véletlenül elsülvén, annak áldozata lett.

Zelessényi család. (Nagy-Szelezsényi) *Lásd Szelesényi család e munka X. köt. 589—591. lapjain.*

Zellinger család. Zellinger József Mátyás 1701-ben I. Leopold királytól kapott czímeres nemes levelet.[1])

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvarban egy fejű fekete sas szét terjesztett szárnyakkal látható, a 2. és 3-ik kék udvarban kettős farkú fehér oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A közép tojásdad alakú paizsnak, melyen herczegi korona áll, vörös udvarában arany L. I. betűk olvashatók. A paizst arany korona fedi. A paizs két oldalát alúlról két zöld galy diszíti.[2])

Zelnyk család. Trencsín vármegyei czímerleveles nemes család. Az armális levelet Zelnyk Miklós maga és testvérei János és György részére. III. Ferdinánd királytól 1652. april 17-én Bécsben keltezve kapta és az Trencsín vármegyének azon évi Sz. Lőrincz ünnepe után második napján tartott közgyűlésen kihirdettetett.[3])

1736 ban Trencsín vármegye előtt a nemesi vizsgálat alkalmával Zelnyk Miklós és György felmutaták az eredeti czímeres levelet, igazolván egyszersmind, hogy atyjok János, nagyatyjok az az armálisban megnevezett Miklós volt; ugyan akkor Márton igazolá azt, hogy atyja Márton, nagy atyja az armálisbéli János volt legyen.

Azon megyei nemesi összeirások[4]) szerint 1748-ban Miklós lakott Túron; idősb és ifj. János pedig Gbellánban.

---

[1]) Collect. herald. nro 770.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

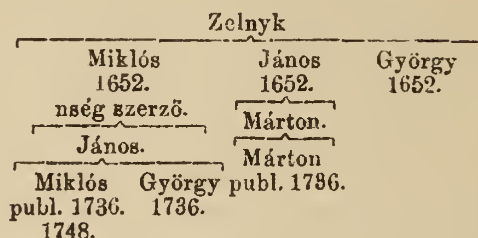
[3]) Trencsín vármegye jegyző könyve 1655. évi 1166. lap.

[4]) Szontagh Dán. közlése.

1768-ban Túron laktak János és fia ifjabb János, továbbá András és annak fia István.

1803—1837-ben Túron lakott Andrásnak fia János.

A családfa ezek után következő:

Ugy látszik, e család ivadékai voltak a Trencsín megyei nemesi összeirásban Zeliadis és Zelnyanszky néven előforduló személyek is, névszerint Pál 1655-ben, és egy másik tag 1670-ben, mi annál valószinűbbnek látszik, minthogy e nevek épen a felső járásban, hol a Zelnik család volt honos, fordúlnak elő, különben pedig ama nevek alatt Trencsín megyében nemes család nem létezett.[1])

Zelovics család. Zelovics Ferencz 1718-ban Zongor György által maga részére nyert czímeres levélben nemesitetett meg, ugyan azon czímerrel, melyet Zongor György kapott. *Lásd Zongor cs.*

Zemlényi család. Zemplín vármegye nemes családai sorában említetik.[2])

Zemlényi György 1626-tól sáros-pataki tanár 1631-ig, midőn Vinnán ref. lelkész lett.[3])

Zemlényi Péter (de Zemlyn) 1309-ben főesperes volt.[4]) Ezek e családból voltak-e? — nem tudjuk.

Zempczy család. Pozsony és Bars vármegye családai között találjuk a XVII. században.

1609-ben Zempczy János Bars vármegye szolgabirája volt, valamint meg 1619-ben is.

Iratott a család neve Szempczy-nek is, és azt Pozsony megye Szempcz helységéről vette.

---

[1]) Ugyan attól.

[2]) Szirmay C. Zemplín. not. top. 120.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 214

[4]) Ugyan ott. 339.

[5]) Tanúvallatási okirat, általa aláírva,—és Nagy Iván, Lipthay család 23. és 24. lap.

Zenák család. Aligha magyar eredetű, de belőle Zenák Ferencz mint Kőszeghvári kapitány itt szerepelt, és öt az 1574. és 1575. évi országgyülés a Vas megyei Székfölde nevű földek elfoglalásától tiltá.[1])

Zengevalh család. Zengevalh Károly 1793-ban I. Ferencz király által emeltetett nemességre.

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4-ik vörös udvarban hátulsó lábain ágaskodó oroszlán első jobb lábával ezüst buzogányt tart, a 2. és 3-ik kék udvarban zöld téren jobb lábával kövecset tartó daru áll. A közép kis paizs arany udvarában vörös máltai kereszt látszik. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárnyak között szintén egy lábával kövecset tartó daru áll. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.[2])

Zenneg család, (de Scharffenstein). Ezen előnévvel élt Zenneg György Kristóf, ki 1709-ben I. József királytól magyar nemességét nyert.[3])

Czímere előbb függőleg kétfelé oszlik, de ezenkivűl közepét egy koronás kisebb vért foglalja el, melynek ezüst udvarában arany koronából kettős vörös kereszt emelkedikki, a paizs jobb oldali osztálya jobbról balra rézsutosan kék és vörös udvarra oszlik, a felső kék udvarban három arany csillag ragyog, az alsóbb vörös udvarban zöld téren csiga mászik, fölötte egy arany és egy ezüst fogú fűrész függ; a baloldali vörös udvarban magás sziklás bércz tetején fekete zerge áll. A paizs fölött két koronás sisak van, a jobb oldaliból két bivalyszarv emelkedikki, a jobb oldali vízirányosan félig kék, félig vörös, a másik ezzel ellenkezőleg félig vörös, félig kék, közöttök és két oldalról összesen három arany csillag ragyog; a baloldali sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között a sziklaberczen fekete zerge látható. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Nevezett Zenneg György-Kristóf mint a budai kir. koronai uradalmak igazgatója 1715-ben országgyülésileg is honfiusitatott.[4])

Zental család. Trencsín vármegyében honos. A czímeres nemes levelet 1615-ben II. Mátyás királytól kapta, mely is 1616-ban azon megyében kihirdettetett.

A család Zental másként Zsák-nak is neveztetett; e néven

---

[1]) 1574. évi 29. és 1575. 5. törv. cz.

[2]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.

[3]) Collectanea Herald. nro 743. és Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[4]) 1715. évi 136. törv. cz.

az emlitett armális alapján 1736. január 24-én publicáltatta nemességét nevezett megyében Zental másként Zsák István, arról bizonyítványt is kapván.

A család fő fészke Trencsín megyében Driethoma helység, honnan utóbb Plevnik helységbe és Vág-Ujhelybe is telepedtek.

A Trencsín megyei nemesi összeirásokban[1]) találhatók a következők: 1748-ban Driethomán id. és ifj. János.

1768-ban Driethomán laktak idősb János és fia György, azután István és fiai György és István, — ifjabb János és fiai János, András és István, továbbá Mihály és fiai János és András, végre öregebb András.

1803-ban Driethomán Györgynek fiai István és András, középső György és fia János, majd ifj. István és fia Pál a katona, nem különben Jánosnak a Vághbeszterczei tisztartónak fiai László, János és József, úgyszintén Mihály a bicsei ispán és fia Lajos, továbbá András egyedül, István és fiai János és Mihály.

1837-ben Felső-Driethomán Györgynek utóda István, kinek fiai Pozsony megyei Somorjába telepedettnek irattak be, továbbá András, úgy Istvánnak fia ifj. István, hasonlóan Jánosnak utódai János és Mihály, valamint ezeknek örököseik, úgymint Jánosnak fia Mihály, és amannak (t. i. Mihálynak) fia András. Ugyan ez évben Plevniken idősb János örökösei névszerint László és ennek fiai László és Károly. Idősb János a vág-beszterczei tisztartó és fia Középső János, valamint ennek fiai István, Imre és László, nem különben János egyedül. Ezek közül középső János (tán ennek neje Csemiczky Erzsébet) Trencsín vármegynek 1826. esküdtje, 1833. alszolgabirája, 1841—49. számvevője volt, fia István 1849. Trencsín v. esküdt, utóbb 1860-ig Árva várm. 1861-ben Trencsín vármegye szolgabirája. Imre 1861-ben Trencsín vármegyénél árvák gondnoka; e két utóbbi jelenleg is a kijelölt hivatalt viseli. László 1828—35. aladószedő volt.

E család ivadékai Ferencz is, ki 1826-ban pesti ügyvéd, és György most nyitrai ügyvéd.

Ugyan e családból Istvánnak fia Pál Francziaországba Dijonba költözött.

Zente család. (Szent-Egyedi) Doboka vármegyében birtokos Sz.-Egyeden. Őseik közül Zente Gergely 1606—1622 év közt Doboka megye alispánja.[2])

---

[1]) Szontagh Dán. közl. sz.

[2]) Hodor Doboka várm. 255. és 436.

Bálint 1603 ban Székely Mózses részén esett el.[1])

Zerdahelyi család. (Kihalt.) A Csapi, Bocskai stb. családdal együtt a Boxa nemből származtatik, mint e munka II. köt. 129. lapján érintve volt. Törzseül Miczbán Simonnak Boxa nevü fia állitatik, kinek 1330-ban élt Miklós és Fanchik fiaitól sarjadzott le a család, mint a következő családfa[2]) mutatja:

- Miczbán
  - Boxa 1280. de Zerdahely.
    - Miklós 1330.
      - Ripold 1330.
      - Miklós 1330.
        - II. Ferencz 1417.
          - Miklós 1441. (N. Erzsébet.)
            - Ferencz 1476.
              - Miklós.
                - László (Verebéli Margit) †
        - László 1417.
      - Lőrincz 1337.
      - Ferencz 1337.
    - Fanchyk 1330.
      - Kozma 1330.
        - János 1351.
        - Domokos 1351.
      - György 1330.
      - Balás 1330.
      - Péter 1330.
        - II. Péter 1379.
          - János 1417. (N. Kata.)
            - László 1453.
            - Miklós 1453.
      - Miklós 1330.

1417-ben a család akkor élő tagjai Ferencz, László és János az eszényi Csapy stb. osztályos vérségü családdal Zsigmond királytól közös czímert is kaptak.[3])

A család, mely leginkább Zemplín vármegyében székelt, a XV. században Lászlóban e családfa szerint is kihalt.

Péternek fiát II. Pétert rokonaival II. Ferenczczel együtt a Palócziak által a leleszi convent ellen elkövetett hatalmaskodók sorában találjuk.[4])

[1]) Volfg. Bethlen Hist. tomo V. 409.

[2]) Wagner, tab. gen. IX. A Miczbántól eredezt tett hét külön családról az eltérésekkel együtt adataink e munka II. 129. III. k. 9. lap. stb. olvashatók.

[3]) Windisch: Neues Ungr. Magazin I. 115. az oklevél festett czímerrel. E munka III. köt. 14. lapján is látható e czímer. Más 1527. évi okmány e családról Kaprinai Mss. B. tomo XXIX. p. 274—277 és köv.

[4]) Szirmay A. C. Zemplin not. top. 113.

A Boxa nemből eredt Donch, 1330-ban élő Zemplini főispánon kivűl, kitől a Csapy családot származtatják, találunk más Donch-ot is Zerdahelyi néven 1431-ben mint Tolna vármegyei alispánt.[1])

Zerdahelyi család. (Nitra-Zerdahelyi) Nyitra vármegye legrégiebb családai közé tartozik. Nevét azon megyei ősi birtokáról Nitra-Zerdahelyről vette. A család törzse István de Bichke, a Fejér megyei Bicske, továbbá Szent-László és Csapol birtokaiért 1419-ben csere - adományban kapta Nyitra megyében Zerdahelyt, a Családi stb. jószágokkal.[2]) E szerint csak ez idő után vette föl a család a Zerdahelyi nevezetet.[3])

A család régibb történetéről hiteles okmányok nyomán a következőket közölhetjük:

1470-ben Zerdahely Imrének fia György nővéreivel Annával és Vronkával és gyermekeivel János, Mihály és Mártával a

---

[1]) Fejér Cod. dipl. tomo X. vol. 7. p. 412.

[2]) Lehoczky Stemmat. II. 446.

[3]) Lehoczky id. helyen már 1296. évről említ Zerdahelyi nevű Pétert bánt, Comes Botond fiát, ki szerinte szintén *de Bicske* is neveztetett, holott azon esetben, ha ez is már a család ősei közül való volt, még a zerdahelyi birtok megszerzése előtt arról nem neveztethetett, annál kevésbbé, ha *de Bicske* is iratott, minthogy épen szerinte is Bicske helység Zerdahelyért csak később cseréltetett el. Nejeül Fehér megyei Vooti és Vaali Katát említi. Egyébiránt a köztudomás szerint zavaros és igy csak ovatos birálattal használható Lehoczkynak eléadásán itt sem lehet eligazodni. Szerinte t. i. Janus fiai Lukács és Gothárd már a XIV. században (1350) Zerdahelyiek-nek iratnak, és amazok egyikének fia *Miklós dictus Darabos* 1350-ben bán kapta Nyitrában Család

Somogy megyei F. és A. Zákány, Inthó, Gyékényes, Alma-Kert, Tótfalu, Földvár, Holt-Dráva és Nechech iránt néhai Zákány Lászlóval és Corbaviai gr. Gergelylyel kötött egyesség és bevallás alapján Dombóy Dávidnak Zákány Orsolyától [1]) való fiát Dombóy Ferenczet 8000 forint letételére evocáltatja. [2]) 1473-ban pedig megintetik Zakány Orsolyát és Dombay Miklós fiait, hogy a bevallási okleveleket átvegyék. [3])

1470-ben említetik Zerdahely M i h á l y, kinek javáról szóló levelek átvételére a Sz.-benedeki convent bizatott meg. A következő 1471—2-ben nevezett M i h á l y ellen Zerdahely L á s z l ó és atyafia J á n o s s mások tiltakoznak Nyitra megyei kúriáik megrohanása miatt. [4])

1487-ben Marczali László özvegye a Somogy megyei Zákán helységbeli javakat megkapván, vissza bocsátja Zerdahely M i h á l y n a k (filio Georgii filii Emerici de Zerdahely) [5]) 1498-ban nevezett Mihály

---

helységet, de ez kihalt; ezen Miklósnak testvéreül irja *Mihály mestert, dictus Rufust de Bickke*, 1364-ben alnádort, ennek — ugymond — fiai M i k l ó s 1400. és (fölebb a szövegben nevezett) I s t v á n, a ki 1419-ben Bicske helyett kapta Zerdahelyt csere-adományban. De a kiről már alig állhat meg azon állítmánya, hogy Zala megyében volt birtokos, legalább nem volt a Zala megyei Szerdahely helységben, mert ezen most nevezett Zala megyei Szerdahely helységről egy, más különböző S z e r d a h e l y i nevü család vette nevét, mely most is él Szatmár megyében, mint erről S z e r d a h e l y i (*igy*, nem pedig *Zerdahelyi*) néven e munka X. köt. 683–4. lapján olvashatni. Annyit tehát bátran állithatni, miszerint ha a Nitra-Zerdahelyi család előbbi nevét Bicskéről irta, és ezt (s ezen birtokát) cserélte föl a Nyitra megyei helységről vett *Zerdahelyi* névvel, akkor előbb e nevet nem viselé, és azt a Zala megyei hason nevü helységről nem is vehette. Lehoczky nevezett Istvánnak fiaiul irja Lászlót, Jánost, Jakabot és Pétert 1440-ben Pozsonyi várnagyot, és ennek (*kinek? Péternek e?*) továbbá fiai: István, Péter, György és Orbán, ki Lehoczky szerint megint 1413-ban kapott volna Bicskére pallósjogot, holott előbbi állitmánya szerint a család Bicskét már1419-ben csereadományba oda adta. Még fonákabban adja L. az 1552-ben élt Zerdahelyi Andrásnak filiatioját atyján tul, nagyatyjául Mihályt, és ennek atyjául Jánost irván, holott nagy atyja nem Mihály, hanem a sz.-benedeki levéltár oklevelei szerint, (mint látni fogjuk) Benedek volt Mindezek mellett, ha Zala megyében nem is, de hogy az evvel szomszédos Somogy megyében a Zerdahelyi család ősei birtokosok voltak, azt hiteles oklevelek nyomán fönn a szövegben olvashatjuk.

[1]) Zákány László fiának Lászlónak leánya.

[2]) Sz.-benedeki Convent fasc. 63. nro 31.

[3]) Ugyanott fasc. 82. nro 8.

[4]) Ugyanott fasc. 179. nro 20. f. 125. N. 32. f. 50. N. 12.

[5]) Ugyanott fasc. 57. nro 34

Somogy megyei Megyer helységbeli szölleje és egresi kuriája elfoglalása iránt panaszkodott a Dombóyak ellen. Ezek után a Somogy megyei birtokokról adataink megszakadnak, hanem ugyan azon sz.-benedeki Convent oklevelei már a Zerdahelyi család birtok s egyéb viszonyairól Nyitra megyében tanúskodnak, nevezetesen 1502-ben Csermény Ilona, Csermény Péter leánya, előbb Családi Péter özvegye, ekkor már Zerdahelyi Tóbiás neje ellen a Gezthei (Nyitra vm.) részbirtok elfoglalása miatt a Családi család tiltakozik. [1])

1507-ben néhai Zerdahelyi Mihálynak özvegye Onori Margit nővérével Trencsin megyei Dulovi birtoka iránt a Rózen (v. Rozon) család ellen vizsgáltat.

1508-ban fölebb nevezett Zerdahelyi Tóbias és felesége, továbbá a Családi Dorottyától származott asszúpataki Hencz-ek és és Zerdahelyi Benedek fiának Györgynek neje Családi Anna, Péternek leánya, II. Ulászló király előtt barátságos egyezményre léptek. mely szerint Zerdahelyi Tóbiás neje Csermény Ilona a neki nászajándékúl jutott Nyitra megyei gezthei, sigárdi, környei és Bars megyei ényi részbirtokot átengedte a Hencz-eknek, és Zerdahelyi György nejének Családi Annának [2]) Az itt emlitett Zerdahelyi Benedek fiát Györgyöt említik meg 1512. 1515. 1518. évi oklevelek.

1540-ben a Bábindaliak Zerdahelyi Miklós, Ferencz, András és Farkas ellen tiltakoznak, kik közűl Ferencz 1548-ban Nyitrai megyei kernyei birtokát Tajnay Péternek vallotta be.

1541-ben Márton, István, Sebestyén, Pál, Margit Pogrányi Mihályné és Borbála, néhai Zerdahelyi Benedeknek gyermekei az őket örökösödés jogán illető Ravasz-keszi és Ujfalu (Komárom vm.) és Köbölkút (Esztergom megyei) javak elfoglalása ellen tiltakoznak. [3])

1561-ben Zerdahelyi néhai Györgynek fiai András és Farkas és másik András, Ferencznek néhai György fiának fia, a Boronkay, Henczi és Ghyczy rokonokkal együtt Nyitra megyei egész Család, Geszthe és Kernye helységekbe, és Zsigárd pusztába király uj adomány mellett beiktattatnak. [4])

1589-ben előfordúlnak Andrásnak Vasdinnyei Vass Katától (Vas János leányától) fiai Zerdahelyi Pál és Mihály. 1598-ban Andrásnak, a Ferencz fiának, neje Elefánty Ilona, Elefánty Péternek leánya.

[1]) Ugyanott fasc. 144. N. 1

[2]) Nyitrai káptalan.

[3]) Sz.-benedeki conv capsa 61. fasc. 3 nro 14.

[4]) Nyitrai káptalan.

1618-ban emlitetik Zerdahelyi Istvánnak özvegye Amade Katalin. 1625-ben eléfordúl másik István, Györgynek[1]) (másutt Gábornak [2]) fia, ki Nyitra vm. kosztolnai birtokát zálógitja el. Ugyanekkor Gábornak leánya Anna Tőkés-Ujfalussy Istvánné.

A családfa a fölebbiekben emlitett Zerdahelyi Benedektől biztos adatokra [3]) alapitva, következöleg terjedt le:

Benedek
1490 k.
de Zerdahely.

I. György	Márton	I. János	Sebestyén	Margit	Bora
1508–1518. (Családi Anna)	1541.	1541.	1541.	1541. (Pogrányi Mihály)	1541.

Márton gyermeke: Erzse (Gyepes Kelemen.)

I. György gyermekei:

I. András	Farkas	Ferencz	Erzsébet
1552. Nyitra v. sz. biró és szerdahelyi várnagy (vasdinyei Vass Kata 1561.)	1561.	1548.	1561. (Boronkay János deák)

I. András gyermekei:

I. Pál	I. Mihály	Fruzsina	Jusztina	Zsuzsa
1595–97. Nyitra vm. Sz. biró (Nagy-Váthy Kata)	1589–1620. Nyitra v. alisp. itélő mester.	(Török György)	(Simonyi János)	(Vásárdy Ferencz)

I. Pál gyermekei:

II. András	Zsuzsa	István
(Baranyai Zsuzsa)	(Bighei Mikl.)	

István gyermekei: István, Gábor 1634.

II. András gyermekei:

II. György	Judit	Mária	Ilona	Anna
1663. insurg. kapit. (Gosztonyi Klára)	(Andreánszky Ferencz)	(Emődy György)	(Dióssy Gábor)	†

II. György gyermeke:

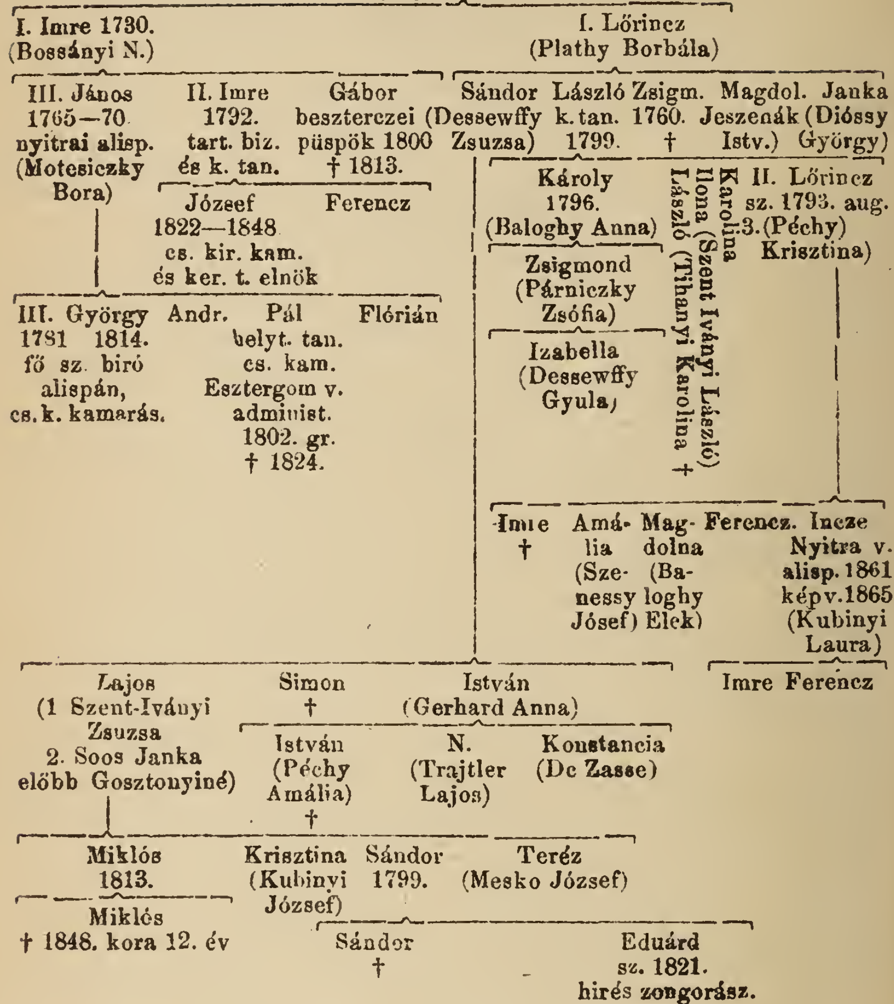
II. János
1697.
(Zay Zsuzsi)

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Sz.-benedeki convent Protoc. K. p. 182.

[2]) Rajcsány Deduct. gen. I. 125.

[3]) A kivonatban közlött káptalani s conventi adatok, továbbá Wagner mss tomo LXX. pag. 107 — Rajcsány id. h. I. 125. Lehoczky id. h. stb.

A táblán állók közül I. András 1552-ben Nyitra megyei alispánnak és Zerdahelyi várnagynak iratik. [1]) Ez időben t. i. Zerdahelyen vár is volt, melyet a Podmaniczkyak elfoglalván, és onnan hatalmaskodván, 1546-ban az országgyűlés ledöntetni rendelt. [2])

I. Mihály (I. Andrásnak fia) 1600-ban Nyitra vármegye jegy

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 446.

[2]) 1546. évi 56. törv. czik.

zőjévé választatott, [1]) és az volt 1603-ig, ez időben egyszersmind itélő mester is. [2]) 1603—1620-ig volt alispán, és többször, nevezetesen 1605-ben a korponai, 1609. 1611. 1614. 1617. 1618. a pozsonyi, 1619-ben szintén a Bethlenféle pozsonyi és 1620-ban a beszterczei gyűlésre követ volt. [3]) Testvére

I. Pál Nyitra megyének 1595-ben szolgabirájává, 1597-ben alispánjává választatott. [4]) Unokája

III. György 1663-ban a felkelő nemes sereg kapitánya, ennek fia II. János 1697-ben a felkelő nemes sereg zászlósa volt. Ennek két fiánál két felé vált a család, egyik fia I. Imre (úgy látszik katholizált) és ettől a kath. ág, Lőrincz-től a protest. ág származik.

I. Imrének egyik fia III. János 1765—1770ig Nyitra várm. másod alispánja volt. [5]) Négy fia közül III. György Nyitra megyének 1781-ben főszolgabirója, 1790. 1802. 1805. 1808. 1811-ben orsz. gyül. követe, 1803. hires első alispánja, 1806 ban kir. tan. és kamarás, 1814-ben az alispánságról lemondott. [6]) Testvére Pál már 1787-ben a József császári rendszer alatt egyesitett Győr és Mosony megye alispánja és királyi tanácsos, majd 1790-től helytartósági tanácsos 1801—1809. Esztergom megye főispáni helytartója, közben 1801-ben Sz.-István rend vitéze, és 1802-ban grófságra emeltetett, [7]) 1815. előtt v. b. tit. tanácsos lett. Meghalt 1824. jan. kora 63. évében. Benne a grófi-ág elenyészett.

II. Imre (I. Imrének fia) már 1792-ben a Beszterczebányai kerületben tartományi biztos, és kir. tanácsos. Ennek fia József már 1806. a nagy-szombati kerületi tábla számfölötti, utóbb 1820. táján valóságos ülnök és királyi kamarás, végre 1836—1848. azon kerületi tábla elnöke.

Gábor (I. Imrének 3-dik fia) 1780-tól váczi nagy prépost, titopolitani fölszentelt, és korczolai vál. püspök, hétszemélyes táblai ülnök, 1800. aug. 16-tól beszterczei megyés püspök, hol meghalt 1813. oct. 5-én. [8])

---

[1]) Nagy József, Nyitra megye leirása (a jegyzőkönyvi adatok szerint) 10—14. lap.

[2]) 1604 évi 15. 1608: 12. törv. cz.

[3]) Nagy József Nyitra v. leirása.

[4]) Ugyanott 8—9. lap

[5]) Ugyanott 46—47. lap.

[6]) Nagy József id. h. 51 és köv. lap.

[7]) Collect. herald. pag. 139.

[8]) Katona Hist. critic. XLI. p. 652. Memoria Basilicae Strigon. 172

Ez ágból származott a most élő Károly, 1853-ban földbecslési cs. kir. felügyelő, utóbb cs. kir. kamarás, és 1865. előtt Liptó megye ideigl. kormányzója. Tán ennek fia Károly terezianumi lovag academiai növendék, és 1842-ben cs. kir. hely. nemes apród.

I. Lőrincznek nejétől nagy palugyai Plathy Borától lejövő ágán Sándor ága nagyobbára kihalt, László ágán II. Lőrincznek fia Incze él, 1861-ben Nyitra megye választ. első alispánja és 1865—6-ban országgyülési képviselője.

A család czimere — mint fölebb a metszvény is mutatja — a paizs kék udvarában könyöklő panczélos kar, mely három nyilat tart, s karján ijjat visel, fölötte jobbról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén ijjat és markában három nyilat tartó pánczélos kar látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. Ugyan ettől Pálnak 1802-ban kapott grófi czímere sem különbözött, csupán a grófi koronával, és két oroszlán telamonnal bővült. [1])

Zerémi család A Szerémi családnév a XVI. században igy is iratván, a magyar országi e nevü családokról a *Szerémy* név alatt a X. kötetben olvashatni.

Erdélyben emlitetik veresegyházi Zeremi család, melyből Orbán 1551-ben; Sára Szász Ferenczné 1585-ben fordúlnak elő, mint a gibárthi Keserü Katalintól nyert veresegyházi jószág birtokosai 1554. táján Zeremi János neje Csáni Erzsébet volt. Nevök Zerényi és Zörényi alakban is állitatik találhatónak, ezen esetben tán az alább következő családdal állottak vérségben.

Zerény család. (Alsó-Balásfalvi.) E családból Farkas 1628-ban mart. 12-én követségbe küldetett Bécsbe a királyhoz. [2])

Zermegh család. Trencsin vármegye régi családa. Első, a kit belőle ismerünk, Zermegh (vagy Szermegh) Mátyás volt, úgy látszik — mint fia életéből tudhatni, hogy Slavoniából származott, nőül vévén lászlófalvi Eördögh János özvegyét Rajcsán Juliannát, ez által Trencsín megyéhez lett szövődve. Két fia maradt: I. János és Máté.

I. János literatus (deák) 1540-ben gr. Thurzó Elek országbiró titkára, innen 1541. a. m. kamaránál számvevő mester, 1553-ban már titkár, 1558-ban már tanácsos. 1557-ben tett végrendeletet, de azért

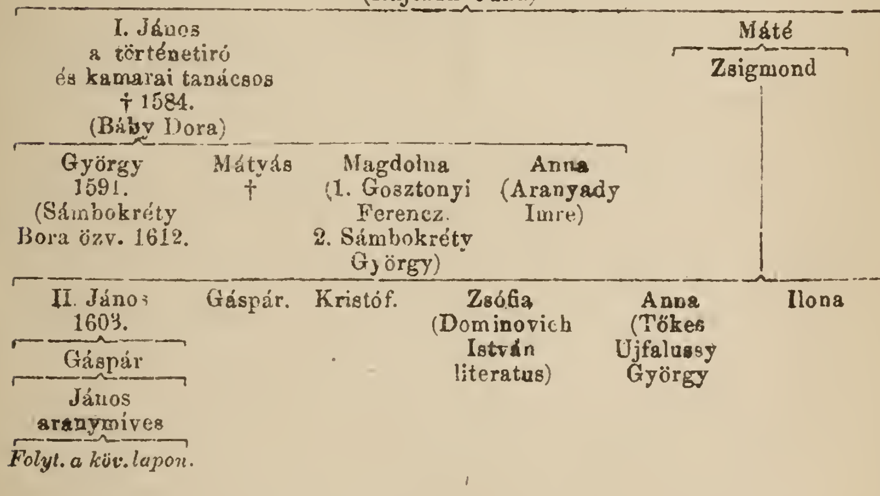
[1]) Adami Scuta gentil. homo XIV.

[2]) Kemény, Notitia Cap. Albensis P. II. 139.

még soká élt. 1559-ben fiai részére is a Pozsony megyei Báhonyi pusztán részt, 1564-ben Nyitra megyei Bucsányban nyert birtokára kir. adományt. [1]) 1576-ban nyugalomba lépett, [2]) 1581 ben Nyitra megye országgyűlési követe volt. Meghalt 1584-ben. [3]) Megírta kora történetét, melyet először Forgách Simon adott ki 1662-ben 12. rétben Amsterdámban. [4]) Nejétől Báby Dorottyától (Báby Györgynek Szlopnai Oroszlánkeői Katalintól való leányától) négy gyermeke maradt, kik közül György még 1591-ben élt, de nejétől Sámbokréty Borbálától, 1612-ben már özvegyétől, csak leánya Dorottya maradván, abban ez ág kihalt.

Jánosnak testvére Máté, kinek ágazata szerencsésebb volt, és máig leterjedt.

A családfa [5]) következő:

Folyt. a köv. lapon.

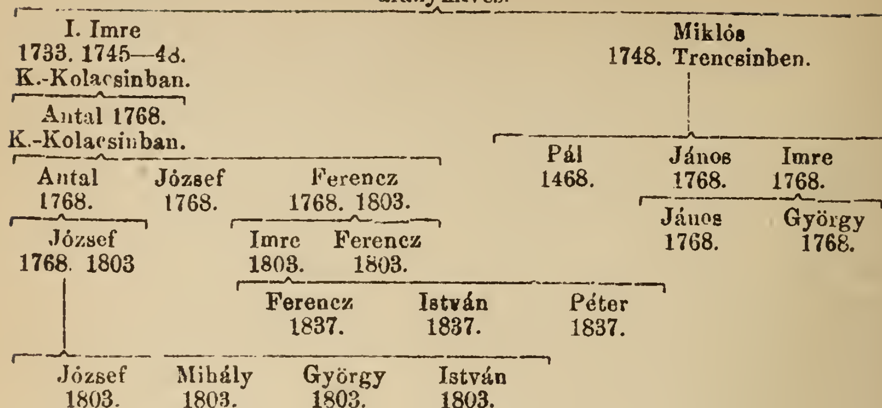
[1]) Liber regius folio anni 1559. folio 179. és anni 1564. folio 280.

[2]) Lásd életéről a Tudománytár 1839-évi folyt. X. köt. 234—243 lapjáit, hol ha Podhraczky József az általam használt Rajcsányi geneal. gyűjteményét használta volna, és Lehoczkyt (hibái mellett is) megtekintette volna, némely adataira nézve is többet s határozattabban irt volna.

[3]) Rajcsányi, Deduct. geneal. I. 38.

[4]) Lehoczky Stemmat I. 447. — Kiadatott Zermegh János Commentáriusa Schwandtner Scriptores II. kötetében.

[5]) Rajcsány Deduct. gen. I. 32. I. Imré-ig, kit Rajcsányi „*impostor*“ melléknévvel bélyegez. — I. Imrétől kezdve a Trencsin vm. nemesi összeirások szerint.

Trencsín vármegyében a nemesi összeirásokban 1748-ban a következő családtagokat találjuk. [1])

1748-ban Kis-Kolacsinban lakott Imre, Trencsinben pedig Jánosnak fia, (valószinüleg Miklós az Imre testvére.)

1768-ban Kis-Kolacsinban laktak Imrének fia Antal és ennek fiai Antal, József és Ferencz, továbbá Miklósnak fiai Pál, János és Imre, és ez utóbbinak fiai János és György.

1803 ban Kis-Kolacsinban laktak Ferencz és fiai Imre és Ferencz, továbbá József és négy fia József, Mihály, György és István; Klobusiczon lakott József és fia József.

1837-ben Kis-Kolacsinban Imre és három fia Ferencz, István és Péter, továbbá Ferencz, György és István; Klobusiczon József és két fia József és István, továbbá György és idősb István.

Trencsín megyénél Zermegh István 1828-ban tiszt. aljegyző, 1832—1848-ban al-adó szedő volt.

Nem találjuk a családfán Zermegh azon Mártont (ha csak nem Mátyás helyett áll), ki 1586-ban Nyitra megye felkelő nemes seregének kapitányává választatott. [2])

A család czimere vízírányosan kétfelé osztott paizs, a felső udvarban három franczia liliom, az alsóban pedig három rózsa látszik. A paizs fölött szinte három rózsa díszlik, mint ezen czímert Zermegh János a történetiró I. Z. névjegyes pecsétén viselé. [3])

---

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Nagy József, Nyitra várm. 7. lap.

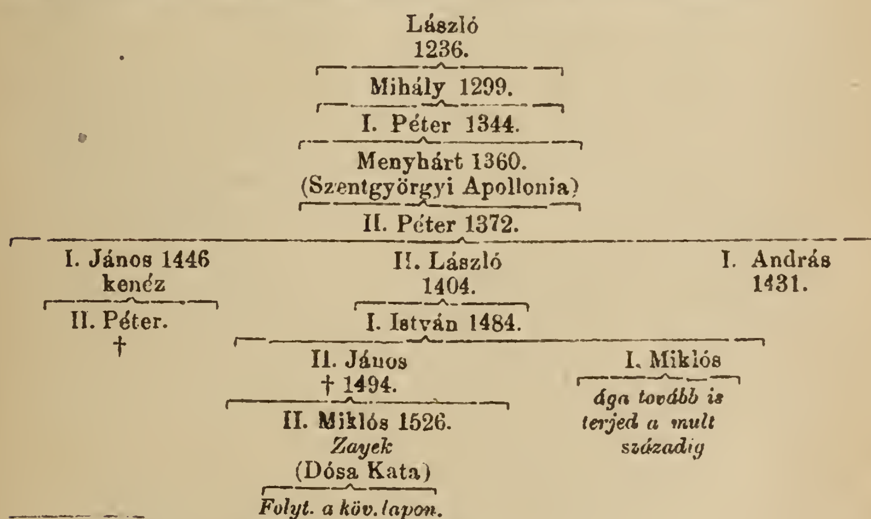
[3]) Tudománytár 1839. X köt. 242. lap.

Zerzovay család. E nevet már a XII. század végén találjuk, midőn Imre király 1197-ben Sbima fiát névszerint Zerzowoy-t a pozsonyi vár jobbágyát a vár szolgálat alól fölmentve, nemesi kiváltsággal megadományozza. [1]) Ettől a Zerzovoy-tól származtak később a csallóközi ilkai vagy jókai több nevű ágakra oszlott nemes családok, mint ezt Konth Miklós nádornak 1359-ben kelt itélet-levele, úgy V. László királynak 1455-ben kelt adománylevele tanusitja. [2])

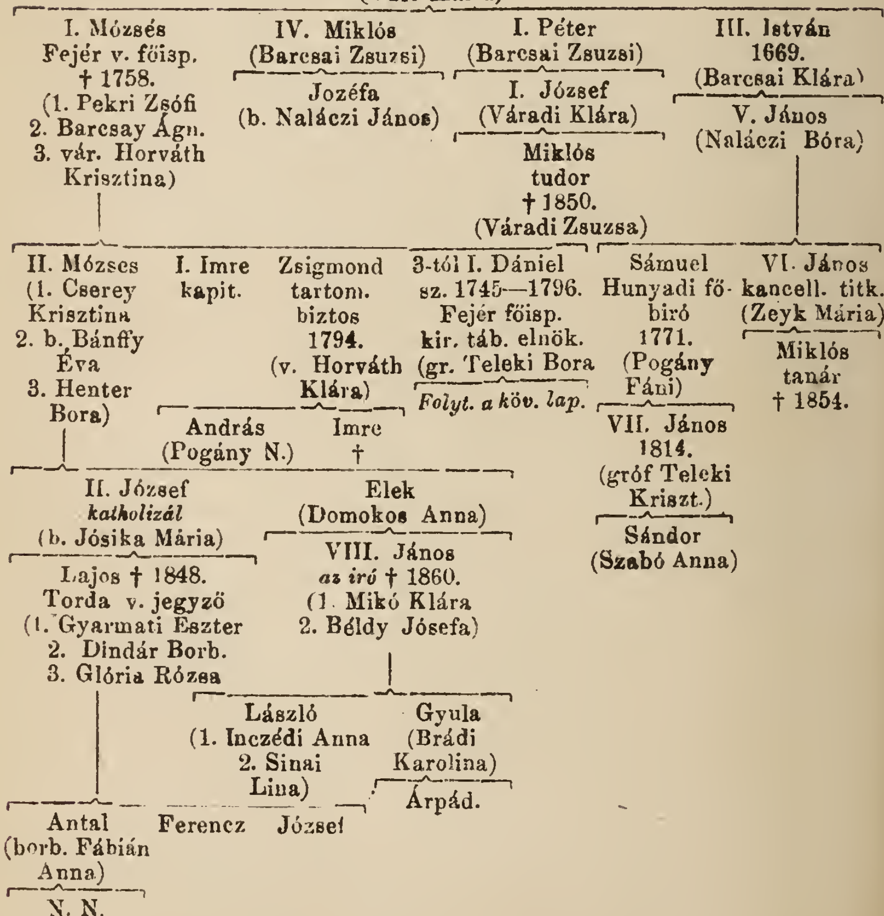
Ezek szerint Zerzovoy néven család nem létezett, és e nevet család nem is használta, időnkben azonban Farkas József, ki 1847-ben birói-zár föltörés miatt Pozsony megyében elzáratott, a m. kir. helytartó tanács hirlelése szerint e nevet és pedig bárói czímzettel bitorolta, [3]) ha tán egyébiránt a Zerzovoy törzsből eredt ivadék volt volna is.

Zeyk család. (Zejkfalvi) Ős fészke Hunyad vármegye, hol a legrégibb törzsökös családok közé tartozik. Eddig ismert családfájának első nemzedékeire nézve — úgy látszik — még oklevelekre alapitandó figyelmesebb és szorgalmasabb búvárlat szükséges. Bölcsőjét is Hunyad megyében keresik, egy irónk [4]) pedig — úgy látszik — Karan-Sebes környékére helyezi.

Kővári a Zeyk család törzseül Zayek Lászlót nevezi, ki szerinte 1236-ban élt, ettől következőleg [5]) hozza le a családfát:

[1]) Fejér, Cod. diplom. tom. II. 308.
[2]) Teleki Hunyadiak kora X. 440—446.
[3]) M. kir. helytartó tanácsi Currens 1847-én 28,490. szám alatt.
[4]) Lehoczky, Stemmat. II. 443.
[5]) Kővári Erdély nev. Családai. 247. Bővitve s javítva más források által is, mint halotti beszédek stb.

II. Miklós 1526. *ki az előbbi lapo.*
Zayek
(Dósa Kata)
Zeyk II. Mihály 1542.
(Balassa N.)
III János 1575.
IV. János 1605.
dévai kapit.
III. Mihály
(ikt. Bethlen Zsófia)
III. Péter
(Bor átvízy Judit)
III Miklós
(Kendeffy Zsófi)
III. László 1698.
(Baló Mária)
I. Mózsés
Fejér v. főisp.
† 1758.
(1. Pekri Zsófi
2. Barcsay Ágn.
3. vár. Horváth
Krisztina)
IV. Miklós
(Barcsai Zsuzsi)
Jozéfa
(b. Naláczi János)
I. Péter
(Barcsai Zsuzsi)
I. József
(Váradi Klára)
Miklós
tudor
† 1850.
(Váradi Zsuzsa)
III. István
1669.
(Barcsai Klára)
V. János
(Naláczi Bóra)
II. Mózses
(1. Cserey
Krisztina
2. b. Bánffy
Éva
3. Henter
Bora)
I. Imre
kapit.
Zsigmond
tartom.
biztos
1794.
(v. Horváth
Klára)
András
(Pogány N.)
Imre
†
3-tól I. Dániel
sz. 1745—1796.
Fejér főisp.
kir. táb. elnök.
(gr. Teleki Bora
Folyt. a köv. lap.
Sámuel
Hunyadi fő-
biró
1771.
(Pogány
Fáni)
VII. János
1814.
(gróf Teleki
Kriszt.)
Sándor
(Szabó Anna)
VI. János
kancell. titk.
(Zeyk Mária)
Miklós
tanár
† 1854.
II. József
katholizál
(b. Jósika Mária)
Lajos † 1848.
Torda v. jegyző
(1. Gyarmati Eszter
2. Dindár Borb.
3. Glória Rózsa
Antal
(borb. Fábián
Anna)
N. N.
Ferencz
József
Elek
(Domokos Anna)
VIII. János
az író † 1860.
(1. Mikó Klára
2. Béldy Jósefa)
László
(1. Inczédi Anna
2. Sinai
Lina)
Gyula
(Brádi
Karolina)
Árpád.

I. Dániel, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1745—1796.
Fejér főisp.
kir. táb. elnök.
(gr. Teleki Bora)

Bora	Mária	II. Dániel	Eszter	Krisztina	Kata	Zsuzsa	Anna
(gr. Tolda-laghy Mihály)	(Zeyk János özv. 1820.)	kir. t. ül. korm. tanács 1838. (b. Vay Kata)			(Gyár-fás Józs.)	sz. 1785†1865. (b. Bánffy Fer.)	(lupsai Fekete József)

II. Dániel gyermekei:

Károly	II. József	Domokos	Dániel	Miklós
képviselő 1865. (b. Kemény Judit)	sz. 1805 † 1852. követ s szónok (1. gr. Teleki Jozéfa 2. gr. Toroczkay Julia)	elesett 1849. Segesvárnál		

II. József gyermekei: 1-től József (gr. Teleki Ágnes) — 2-től N.

Eddig a családfa, mely nem teljes. A család legrégebben élt tagjairól keves adataink vannak, és ezek sem összeegyeztethetők. 1363. Hunyad megyében Zeyk néven egy kenézt találunk [1]) úgy, hogy a Zeyk név még keresztnév gyanánt vétethetik. 1409-ben jordánvizi Zeyknek fia Dragomér volt hátszegi kenéz. [2])

A táblázaton álló II. Péter Kővári szerint jelen volt Nikápolynál és László vajdától 1372-ben Felső- és Alsó-Alkziden és Okloson kap adományt, [3]) ennek fia II. László 1404-ben kap adományt Zeykfalvára, és veszi föl a Zeykfalvi predikátumot. [4]) Azonban az is bizonyos, hogy 1431-ben Zejkfalvára Kabos Mihály és Gerlistei Miklós is kap adományt [5]), melynek azonban a táblán álló I. András ellent mondott. Ennek testvére I. János 1446-ban karánsebesi kenéznek iratik [6]). Ennek ága kihalt.

[1]) Fejér Cod. diplom. tomo IX. vol. 3. p. 380.
[2]) Arpádia, tört. zsebk. II. 42.
[3]) Kövári id. h. Fancsali kézir. gyűjt. nro. 38. 39-re utalva.
[4]) Ugyanaz.
[5]) Árpádia. Honi tört. zsebk. I. 191.
[6]) Lehoczky id. h. 445. Budai Fer. Hist. Lex. III. 611. Hunyadi Jánostól 1446-ban nyert tiltó levelet emlit a Zejkfalvi Zeyk család részére.

II. Lászlónak fia I. István, ennek két fia I. Miklós, kinek ágát, ámbár a múlt századig terjedt le, nem közli idézett forrásunk, és II. János, meghalt 1494-ben. Fia II. Miklós Szapolyai alatt csapat vezér, Kővári szerint még Zayek néven, míg fia II. Mihály azt állandóan Zeyk névre cserélte, kinek nőül Balassa Imre vajda leányát írják. Fia III. János Báthori István alatt harczol, ennek fia IV. János dévai kapitány Bocskai alatt 1605-ben. Ezzel egy korban Zeyk Miklós 1582—1602. időközben Hunyadi főispán volt, kit azonban a táblán álló III. Miklóssal a kor miatt azonosnak nem tarthatunk. Nevezett III. Jánosnak a táblán látható harmadik unokája III. László 1698-ban kir. hívatalos, kitől a családfa már terjedelmesebb ágazását mutatja. Négy fia közül csak III. István és I. Mózes ága terjed a jelenkorig. A harmadik fiúnak Péternek unokája Miklós phil. doctor, a magyar és berlini társaságok tagja volt, meghalt 1850-ben.

III. Istvánnak ágán fia V. János 1771-ben Hunyadi törvényszéki számföl. ülnök, utóbb alispán, 1784-ben az oláh lázadás ellen Déván 25 nemes élén harczol. Meghalt 1785-ben. Eltemetett Déván febr. 3-án. Egyik fia Sámuel, tán az, ki még 1754-ben kir. táblai irnok, 1771-ben Hunyad vármegye főbírája, másik fia VI. János, kanczelláriai titkár volt. Özvegye Zeyk Mária élt még 1820-ban is. Fia Miklós tanár volt, meghalt 1854-ben.

I. Mózses (III. Lászlónak fia) Fejér vármegye főispánja volt. Meghalt 1758-ban. Háromszori házasságából négy fiát ismerjük [1]). Ezek közül a) I. Imre kapitány volt. b) Zsigmond előbb nemes testőr 1771-ben, 1792—94-ben tartományi biztos, kinek András és II. Imre fiai voltak. c) II. Mózses. d) I. Dániel.

II. Mózses szintén háromszor nősült. Első neje Cserey Krisztina [2]), a második b. Bánffy Éva, a harmadik Henter Borbála volt. Ezektől fia II. József katholizált, másik fia Elek.

---

[1]) Lehoczkyt itt nem lehet megérteni, mert e három, illetőleg négy fiút egyszer III. László fiának Józsefnek (mi nem áll) fiaiúl, másszor Dánielt említve egyenesen Mózses fiainak mondja. Ő emlit egyszer Adámot is, tán II. Mózses helyett.

[2]) Miután Hodor K. szerint ez idő táján egy Zeyk Mózsesnek neje Sombory Krisztina előbb Cserey Zsigmondné volt, lehet hogy itt Cserey Krisztina helyett Sombory Krisztina értendő. Vagy más Mózses volt az, kinek neje Sombory Krisztina volt? és ismét más azon Zeyk Mózses is, kinek 1779 táján nejeül Bárdosy Judit olvastatik.

II. Józsefnek fia Lajos 1837. és 1846-ban kir. hivatalos az erdélyi országgyűlésekre, volt főkormányszéki fogalmazó is, söt fiatal korában 1815-ben Torda vármegye aljegyzője. Meghalt 1848-ban. Három fia a táblázaton áll.

Eleknek fia VIII. János, az iró, az irói, különösen a költői pályán fáradozott. Hős költeményeket irt Krisztus a földön, a Kenyérmezei diadal, stb. czimű kötetekre terjedő verseket. Forditá Vischel ima-könyvét is. Meghalt 1860. febr. 9. kora 74. évében. Utódai a táblán állanak.

I. Mózesnek fia I. Dániel szül. 1745. körül. A nyilvános pályára lépvén, 1770-ben kir. táblai számfölötti ülnök, 1777-ben itélőmester, 1785-ben kormányszéki, 1791-től kanczelláriai udv. tanácsos, 1795-ben kir. táblai elnökül választá az országgyűlés. Volt egyszersmind erdélyi al-ajtónálló mester. Meghalt 1796-ban. kora 51. évében [1]). Birt Déván és Pókafalván stb. Nejétől gr. Teleki Borbálától hét leánya és egy fia maradt:

II. Dániel 1804-ben kir. táblai ülnök, később marosszéki főkapitány, végül főkormányszéki tanácsos, miről 1835-ben leköszönt, 1837-ben Alsó-Fejér vármegye országgyűlési követe. Nejétől báró Vay Katalintól gyermekei: a) Károly a politikai pályán szerepelt mint Kolos vármegye követe az 1846. 1848. évi országgyűlésen, valamint 1865-ben és jelenleg is (1866) a pesti országgyűlésre Kolos vármegye képviselője, b) III. József (szül. 1805. nov. 30. † 1852. sept. 24.) Tanúlását Göttingben végzette, 1834-ben Gyula-Fejérvár követe az erdélyi országgyűlésre, és azon időtől minden országgyűlésen ott küzdött az ellenzék sorában. Gyermekei maradtak. c) Domokos mint honvéd tiszt Segesvárnál esett el 1849. jul. 30-án. d) Dániel, e) Miklós.

József (tán III. Józsefnek) fia 1866-ban Aranyosszék képviselője a pesti országgyűlésre.

A családfán nem állanak Mihály 1542-ben Isabella királyné kincstárnoka [2]).

Az ujabb időből: Ágnes Benedikti Leopoldné, Rákhel Pallósné, és azon Zeyk, kinek neje Kóji Komáromy Klára stb.

A Zeyk család Erdély 86 helységében volt birtokos, ennyi helységben vesztett 1848-ban úrbéri jobbágyokat.

Czímere a családnak — mint folebb a metszvény ábrázolja — a

---

[1]) L. életrajzát Siebenbürg. Quartalschrift V. 458. Leh. szerint.

[2]) Lehoczky id. h. 443.

paizs udvarában zöld téren nyugvó oroszlán, mely fölött pánczélos kar kivont kardot, s azon levágott vérző törökfejet tart. A paizs fölött koronás sisak, és arról két oldalra leomló foszladék látszik.

Zezelling család. Zezelling Tóbiás 1710-ben I. József királytól nyert czímeres nemes levelet. [1])

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. arany udvarban egy fejű fekete sas szétterjesztett szárnyakkal látható, a 2-ik és 3-ik fekete udvarban kettős farkú arany oroszlán első jobb lábával kettős ezüst keresztet tart, a 4-dik arany udvarban zöld téren fehér nadrágos, fekete harisnyas, kék kabátos német áll, derekán vörös öv, fején tollas fekete kalap van, jobb kezével kivont kardot tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan német emelkedik ki, jobb kezével vörösfehér zászlót tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös [2]).

Zichy család. (Zichi és Vásonkeői gr.) Hol a történelmi valóság végződik, a költészet veszi át szerepét úgy nemzetek, mint egyes családok eredetének történetében. De a költészet ama történeti homályt föl nem deríti, leggyakrabban csak bonyolítja, és a további kutatás lehetőségét is nehezíti. Majd minden család bir hasonló, régebben vagy ujabban kelt pótszerrel a történelmi hiteles adatokat meg haladó időkre nézve, mely a család történetét a hatszázados pergamen tartalmain túlvigye a homályos zürbe, hol a költészet a valósággal zavartalanúl ölelkezhetik. Hazánk legrégiebb ősi családai átalában csak a XII. és még inkább a XIII. századig adatolhatják hiteles okmányokkal nemzedékrendjeiket, azontúl „h a g y o m á n y-"nak igényelt (legtöbbször ujabb keletü) regék hivatnak tanúságúl. A fellengző genealogók legkevésbbé elégesznek meg a száraz valósággal.

Az ősrégi Zichy család czímerében — mint alább emlitendjük — koronából kiemelkedő két szarvas-agancs látható, ehez ragaszkodva íratik, miszerint a család egyik őse a hunnok korában egy szarvas útmutatása mellett gázolt át a Moeotis taván és úgy kalauzolá át a hunnokat is; innen lenne a család czimere [3]). Egy másik, ujabb eléadás Árpád alatt a magyaroknak a Volga (Tanais) folyamon átköltözésekor a nemzet egy részét Kis-Azsiába költözteti, és ott egy Zichy-től a

[1]) Collect. herald. nro 736.

[2]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.

[3]) Timon, Imago antiqua Hung. cap, 4. p. 25. Bel M. Notitia nova Hung. tom. V. Comit. Moson. Idézve Lehoczky Stemmat. II. 448. Nem lévén szükséges megjegyeznünk, hogy a családi czímerek (és főleg nálunk ekkor még nem is léteztek, azok sokkal későbbi keletüek, valamint a családnevek is.

Gogia-Szichi [1]) erősség alapitójáúl; majd még az Ottoman uralkodó ház vérrokonáúl tünteti fel. — Megemlitve ezeket, térjünk az okmányok hiteles adataihoz.

Zala vármegyében fekszik Zajk (vagy Szajk) helység, most is a gróf Zichy család tulajdona [2]), valamint Somogy vármegyében van Zich helység, jelenleg is a zichi Zichy nemes család birtoka [3]). E két helységről neveztettek legelőször a Zichy család törzs-ősei. A XIII. század második felében, 1270-ben élt Zichi Gál, aki, valamint még harmadik unokája is Zsigmond *de Zajk*-nak is iratott.

Nevezett Gáltól a családfa [4]) következő:

---

[1]) Kis-Ázsiában ezen Gogia-Szichi vagy Zich erődöt e század első felében viselt török háború alkalmával a *Wiener-Zeitung* 1828. octob. 16. 240. számában emliti: Nachrichten vom Kriegs-Schauplatz fölirat alatt irván: ... *die Türken wandlen sich nach dem befestigten Posten Gogia-Szichi.* — Arra nézve pedig, hogy I. Ottoman török szultán magát Zichinek nevezé, idéztetik Gallo Bellicus Annalisa, és Ziegler: In dem täglichen Schauplatz der Zeiten.

[2]) Fényes E. Magyarorsz. állapotja Statis. Geographiai tekintetben. Pest 1836. I. köt. 229. és 517. lap.

[3]) Fényes E. Geographiai Szótár IV. 326.

[4]) Lehoczky Stemmat. II. 448. — továbbá Schönfeld Adelslex. I. 132. Kéziratokban a) Geneal. authent. mss. I. b) Deduct. et Tabellae ms. a nemzeti muzeumban fol. lat. nro 213. c) Wagner mss. tomo LXX. 272. d) Rajcsány ms. I. 47. II. 237. satb. Az ujabb nemzedékre a Góthai grófi Taschenbuch 1837—1865. A grófi családtól teljes genealogiát nem nyerhetvén, valamint a grófi nemzetségnek divényi senior. uradalmában Zsélyi levéltárnokától igérete daczára máig sem (1866. máj. 17.) érkezvén adatok; a családfára nézve csupán a fölebbi forrásokra voltam szorítva, mit netaláni hiány miatt megjegyezni kivántam.

I. tábla.

Gál
1270. k.
de Zich.

Pascal de Zich, de Zajk 1300. — Gergely

Gergely: Anna 1347. (Corbovai László)

Pascal: László mester 1347—74. (Corbovai Anna) — Jakab de Zich 1347—74. — Péter 1306.

László mester: István kir. udv. 1370. — Anna (Dombóy Péter)

Jakab: Elek

Elek: I. Zsigmond 1380—1406. de Zich alias de Zajk (darói Majos Dora)

I. Zsigmond: I. Benedek 1400—1458. (Szerdahelyi Imreffy Anna) — I. Balás Zichy de Zajk — István

I. Benedek: I. Imre 1466. — I. János — II. Benedek 1483—1512. (1. endrődi Somogyi Verona 2. paksi Paxy Judit.) — Kata (Törjék András) — Perpetua (Marócz László) — I. Jakab 1489. — Bernát. — Verona. — Fruzsina. — Erzse. — Jusztina. — Mihály 1528—40 (balkonyai Balko Orsolya) — László de Zich.

II. Benedek: II. Zsigmond † — Ráfael. 1554. Zalai alispán. (1. sz. balási Zele Erzse 2 beregszói Hagymásy Anna) 1571—84 — Potentiana — Kata — Zsuzsi

László de Zich: István (osztopáni Perneszy Klára özv. 1466. utóbb Hassághy Imréné)

István: Kata (Káldy György 1565.)

Mihály: Mihály 1565. — Farkas 1566. — Ferencz 1587. (1. Sárkány Zsuzsi 2. Zekoczy Zsuzsi) — Kata 1597.

Mihály: Mihály

Ferencz: György 1602. — Magdolna (Rajky Albert) — Anna (1. Szentléleky Bertal. 2. gersei Pethő Ambrus)

Ráfael: Tamás 1582—93. török fogoly (polyáni Bán Zsófi) — II. János † — István † — I. György 1580—91. Moson, Vas v. alisp. (1. sávoli Jósa Ilona 2. Ostffy Anna 3. Pogány Anna) — Margit 1565. (Viczay Mih. özv. 1582.) — III. Zsigmond (ákosházi Sárkány Klára utóbb Viczay Andrásné)

Tamás: István 1593. — Gáspár — Bora 1593.

I. György: *Folyt. II. táblán.*

II. t á b l a.

I. György, *ki az I. táblán.*
1580—91.
Moson, s utóbb
Vas alispánja
(1. sávoli Jósa Ilona.
2. Ostffy Anna
3. Pogány Anna)

1-től II. Ráfael 1586—1599. (Bornemisza Anna)

I. Pál 1598—1638. Veszprémi kapit. győri altáborn. (csábi Csáby Sára)
Folyt. III táblán.

Erzse 1586. (Körtvélyessy János) 2. Rajky János)

2-től III. Benedek 1604—1635. Vasi sz. biró (F. szelestei Sober Erzse).

I. Mihály 1623. Vasi sz. biró és alispán (1. Dömölky Kata 2. sz. jakabi Pethő Kata

3-tól I. Ádám †.

Éva (Szelestey Ferencz)

nemesi ág (Benedek ága):

György 1656. győri 1658. eszterg. kanonok. jáki apát.

Zsigmond 1647—1655. (1. simoni Szabó Anna) 2. Adorján Anna)

- Péter 1698.
- János (Komáromy Éva)
  - György pap.
  - László jesuita.
  - Pál.
    - György
    - Pál
    - Mihály.
  - János 1755. vasvári e. kanonok.

nemesi ág (Mihály ága):

I. Ferencz (1. Boros Kata. 2. Francsics Éva.)

II. György (Siess Julia)
- III. István
- Erzse
- Klára
- Zsófia
- Julia.

Erzse

Anna (Szelestey György)

I. Ferencz gyermekei:

1-től II. Ádám 1703. kapit a Rabutin ezredb. † Franczia orsz. (Jagudich Zsuzsa. alias Szentmártoni)

III. György a komáromi sereg alezred. oszt. 1748. (Sallér Judit)

II. Ádám gyermekei:

II. Ferencz (senkoviczi Horváth Kata)
- Károly †
- József Tolnai sz. biró, alisp. (Bezerédy Fruzsina 1764. özvegy.)
  - József (Bésán Fáni)
    - János cs. kir. kam. 1794. (Bezerédy Zsófia)
      - István
      - Miklós
    - Julia (gr. Somsich Pongrácz)
- Ferencz Mosoni jegyző utóbb alisp. 1767—70.
- Anna M. (Illovay József)
- N. (Csiba Ján)

III. Ádám. Csepreghen (Kéry Orsolya)
- II. Imre oszt. 1748.
- Ferencz 1762. ezredes.

III. György gyermekei:
- Ádám ker. t. üln 1732. *báró* †
- Ferencz
- Sándor
- IV. György
  - Anna (Hőgyészy Antal 1779.)
- Lajos

III. tábla.

I. Pál, *ki a II. táblán.*
1598—1638.
veszprémi kapit.
győri altáborn.
(csábi Csáby Sára)

I. István
sz. 1616—1693.
báró s 1676. *gróf*
tárnok mest. stb.
(1. vedrédi Baranyai Mária
2. Amade Magdolna 1687.)

- II. Pál cs. k. kam. (b. Károlyi Kata)
- Klára (b. Andrássy Miklós)
- II. István győri parancs. † 1700. máj. 4. (b. priberi Melith Mária)
- 2-tól Magdolna (b. Balassa Simon)
- IV. Ádám Mosoni főisp. 1699—1701. (1. gr. Forgách Zsuzsa 2. Jakusith Teréz.)
- Zsuzsa †

IV. Ádám gyermekei:

- Károly † 1741. jun. 14. Mosoni főisp. (gróf Stubenberg Julian)
  - Regina
  - Sarolta.
- Zsuzsi.
- Kata (gr. Balassa Pál)
- IV. Ferencz ifjan †

II. István gyermekei:

- I. László alezred. komáromi főispán 1701. †
- Klára apácza Pozsonyb.
- Mária (gr. Csáky István)
- Julia (gr. Barkóczy Fer.
- I. Péter sz. 1674 † 1726. Szabolcsi főisp. sept. (1. Drugeth Klára. 2. Bercsényi Zsuzsa † 1745.
- Sára (gr. Petky Dávid)

I. Péter gyermekei:

- 1 től Ferencz győri püsp † 1783.
- László szabolcsi főis. 1726.
- M. Anna (gr. Csáky Fer.)
- Teréz (gr. Van de Nath József)
- 2 tól Miklós szabolcsi főisp. † 1758. (b. Berényi Erzse)
- Jozefa (gr. Orsich.)
- Zsuzsa

II. Pál gyermekei:

- III. Pál eszt kan. scutari püsp. † 1737.
- III. István drag. kapit. † 1705.
- III. János kir. tan. 1707 † 1724. (b. Thalheim M. Anna)
  - IV. János sz. 1710. cs. kir. kam. (1. gr. Széchenyi Kata. 2. gr. Schmidegg Friderika) — *Folyt. IV. táblán.*
  - Mária (gr. Kronegg)
  - IV. István sz. 1715. Komárom v. adminiszt. 1761—67. (gr. Stubenberg Mária Czeczil) — *Folyt. V. táblán.*
- Ferencz. †
- Mária (gr. Eszterházy Istv.)
- Róza apácza fejed.
- II. Imre Arvai főisp. † 1716. (gr. Erdődy Teréz)
  - Bora (gr. Berényi Imre)
  - M. Anna (gr. Sztáray Imre)
  - Kata.

IV. tábla.

IV. János, *ki a III. táblán.*
sz. 1710.
cs. kir. tan.
(1. gr. Széchenyi Kata
2. gr. Schmidegg Friderika)

1-től V. János
sz. 1737
† 1778
(1. gr. Berényi Mária
2. b. Lusénszky Teréz)

IV. Zsigmond.
cs. k. kam
† 1802.
febr. 11.
(gr. Raab Amália)

Jozéfa
(1. b. Andrássy János
2. Baranyay general
3. b. Révay Fer.)

Kata M.
sz. 1752.
april. 14.
(gr. Keglevich Károly)

Teréz
† 1802.
mart. 25.
csill. k. h.
(b. Wécsey Siegbert)

Juliána
(Blank N.)

2-tól I. Miklós Palotán
† 1826.
sept. 22.
(Livora Janka
† 1840)

Kata
(gr. Cziráky György)

IV. János (V. János fia)
sz. 1777.
jun. 30.
† 1830.
jul. 26.
(gr. Colloredo Franziska 1798. nov. 30tól)

Folyt. a köv. lapon.

palotai ág (I. Miklós gyermekei)

Janka
sz. 1792.
(Réh János
† 1847.)

II. Miklós
szül. 1800. apr. 4.
(b. Kray Mária)

Mária-Jozéta
(1. Schneeberger Vincze
2. Schönberger Adolf tábornagy.)

II. Miklós gyermekei:

III. Miklós
sz. 1823. aug. 3.
(gr. Festetich Fáni)

Mária
sz. 1824.
†

Béla
sz. 1825.
oct. 11.
†

Paulina
sz. 1836.
jan. 14
(b. Oldershausen Verner)

IV. Zsigmond gyermekei:

VI. Ferencz
sz. 1769 † 1823.
cs. k. k. őrnagy
(Malix Mária Luiza)

Teréz
cs. k. h.
(gr. Sermage János)

adonyi ág. (VI. Ferencz gyermekei)

V. Zsigmond
sz. 1800. jan. 6.
cs. k. k. és h. őrn.
(gr. Kolowrat Valéria)

József
sz. 1802 † 1851.
cs. k. k. s uhl. tiszt.
(b. Majthényi Adél, özv. Trautmansdorfné)

József gyermekei:

Camilla
sz. 1831.
dec. 17.

Leona
sz. 1833.
apr. 27.

Zdenko
sz. 1837.
sept. 26.

Zsigmond
sz. 1840.
oct. 26.

V. Zsigmond gyermekei:

Gyula
sz. 1844
oct. 23.

VI. Zsigm.
sz. 1846.
jan. 5.

Julia
sz. 1849.
sept. 23.

Henrik
sz. 1859
oct. 4.

István
sz. 1853
aug. 17.

Valéria
sz. 1855.
jun. 6.

IV. táblának

folytatása.

VI. János, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1777 jun. 30.
† 1830. jul. 26.
(gr. Colloredo
Franczíska
1798. nov. 30-tól)

a lángi ág

Teréz Fáni sz. 1800. nov. 12. † 1803. febr. 7.

Fáni sz. 1802. máj. 9.

János Gy. sz. 1804. jun. 19. helyt. tan. *Lángon* birt †

György J. sz. 1805. aug. 10. (gr. Pálffy Luiza cs. k. k. 1826)

Kamilló sz. 1806. nov. 3. cs. k. k.

Teréz sz. 1811. sept. 20. † 1816. febr. 14.

Jozéfa sz. 1814. febr. 17.

Amália sz. 1815. máj. 24.

Alfréd sz. 1816. aug. 10.

(György J. gyermekei:)

Teodor sz. 1727. oct. 18. †

Ferdinand sz. 1829. nov. 16. cs. k. kam. sz. fejérv gazd. eln. (gr. Zichy Lidia 1860-tól)

János sz. 1835. dec. 31. (gr. Redern Mária)

(Ferdinand gyermekei:)

Ferdinand sz. 1861. apr. 18.

Karolina sz. 1862. april. 6

V. t á b l a.

IV. István, *ki a III. táblán.*
sz. 1715.
Komáromi
v. administ. 1761.
(gr. Stubenberg
Mária Czeczil 1750-től)

V. Ferencz szül. 1751. † 1812. veszprémi főispán főpohárnok. (1. gr. Kolowrat Krakowszky M. A. 2. gr. Lodron-Laterano M. D. 1808-tól)

Jozéfa sz. 1752. jan. 20. cs. k. h. (gr. Csáky János)

I. Károly sz. 1753. † 1826. állam. minist (hzg Khevenhiller Metsch Ant. Mária)
Folyt. VI. tábl.

Juliana sz. 1754. jul. 13. † 1792. nov. 1. (gr Cziráky László)

V. István sz. 1755. † 1841. cs. k. kam. (gr. Pálffy Teréz † 1833. máj. 3.

Antónia sz. 1757. apr. 2. † 1810 dec. 21. (b. Schilson János)

Leopoldina sz. 1759. oct. 14 † 1789. (őrg. Pallavicini Károly)

c s i c s ó i á g

VII. István. sz 1780. † 1853. veszprémi főisp. kül. köv. (gr. Stahremberg Anna)

Francziska. sz. 1782. mart. 1. † 1805. febr. 24. (gr. Sinmonowoda Lesniovszky Kázmér)

Mária An. sz. 1784. jul. 21. † 1817. jul. 3.

Eduard Józs. sz. 1808 jul. 1 k. főhadn. †

Vilmos Gy. sz. 1810. jul. 12. †

Teréz sz. 1813 máj. 31. (gr. Waldstein János)

Apollónia sz. 1814. jul. 21. (gr. Kinsky Antal)

v e d r ő d i á g

VII. Ferencz sz. 1774. † 1861 Bihari főispán fő ajtónálló. (1. gr. Eszterházy Amália † 1817. 2. gr. Cavriani Janka)
Folyt. a köv. lapon.

Antónia sz. 1776. apr. 24. (gr. Nádasdy Mihály)

Teréz sz. 177?. junius 24-én (gr. Győry Fer.)

Anna sz. 1780. junius 24-én (gr. Appony György)

III. Károly sz. 1785. oct. 11. Vas v. Adm. cs. k. kam. (1. gr. Batthyány Antónia 2. gr. Appony Fáni)

Flóra sz. 1793. octob. 28-án (gr. Attems Fer.)

Leopoldina sz. 1798. febr. 16. (b. Kress Károly táb.)

Domokos sz. 1838. jul. 21. veszprémi püspök.

Eugén sz. 1809. sept. 25. † 1849.

Edmund sz. 1811. jul. 9. cs. k. kam (hzg. Odescalchi Paulina)

Ágost sz. 1833. febr. †

Edmund sz. 1834. mart. 12. (gr. Gatterburg Gabriella)

Jenő sz. 1837. (gr. Rederu N.) 1865. képv

Livia sz. 1840. (gr Zichy Ferd.)

c z i f e r i á g

Anna sz. 1808. oct. 29. (b. Odeschalchi Ágost)

Mária sz. 1810. fobr. 2. (b. Walterskirchen Vilm.)

József sz. 1814. jul. 9. cs. k. k. (haj. Metternich Melan)

Antónia sz. 1816. jul. 14. (gr. Batthyány Lajos)

Carolina sz. 1818. nov. 18. (gr. Károlyi György)

János sz. 1820. sep. 23. (b. Kray Irma)

Ferencz sz. 1822. máj. 9.

V. táblának

f o l y t a t á s a.

VII. Ferencz, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1784 † 1861.
Bihari főisp.
fő ajtónálló.
(1. gr. Eszterházy
Amália † 1817.
2. gr. Cavriani Janka)

László sz. 1799. aug. 11. helyt. t. kam. (gr. Széchenyi Mária)	Mária sz. 1800. aug. 10. (gr. Seilern József)	Kázmér sz. 1802. dec. 5. † 1847. máj. 26. (gr. Königsegg Mária)	Leopold sz. 1805. jul. 10. őrnagy. (gr. Sztáray Mária)	Fáni sz. 1806. nov. 15.	Pál sz. 1808. aug. 27. † 1850. máj. 13. (b. Hildprandt Mária)	IX. Ferenc sz. 1811. jun. 24. 1861. nógrádi föisp. (marq. de Ville Mária, gr. Demblin.)	Ipoly sz. 1814. jun. 5. v. váczi kanon. apát.

János sz. 1834. jul. 15. kapit.	Crescenzia sz. 1836. aug. 8. (b. Seldeneck Miksa)

József sz. 1841. nov. 13. jur. dr. 1865. képv.	Tivadar sz. 1847. máj.	Ferencz és Ágost *ikrek* sz. 1852. jun. 14.

Sándor sz. 1843. jun. 29.	Elek sz. 1844. dec. 26.	Ernő sz. 1846. nov. 20.	Géjza sz. 1849. jul. 22.

Sal. Ferencz sz. 1825. sept. 23. †	Lajos sz. 1827. sep. 26. †	László sz. 1830. sep. 11. cs. k. k. (gróf Széchenyi Ernesztina)	Mária sz. 1833 dec. 16. (Visolyi Gusztav 1851.)

VI. tábla.

I. Károly, *ki az V. táblán.*
sz. 1753. † 1826.
állam minister
(hzg. Khevenhiller-Metsch Ant. Mar.)

vázsonyi ág

VIII. Ferencz sz. 1777. † 1839. altábornagy (gr. Ferraris Maria cs. k. h.)

II. Károly sz. 1779. † 1834. Kamarai elnök. (1. gr. Eszterházy Fáni † 1804. 2. gr. Festetich Júlia)
Folyt. VII. tábl.

Ferdinand sz. 1783. † 1862. altáborn. velencei kormányzó (gr. Széchenyi Zsófia)

Amália sz. 1782. mart. 15. † 1819. (gr. Viczay Fer.)

Adél sz. 1788. sep. 15. (gr. Keglevich János)

Krisztina sz. 1792. apr. 30. (hz. Khevenhiller Metsch Fer.)

Eleonora sz. 1795. máj. 24. (hzg. Lichnovszky Eduard)

Miklós sz. 1796. dec. 3. cs. k. kap. (b. Loe de Wissen Julia)

Karolina sz. 1802. febr. 4.

Darufalvi ág

Alexandra sz. 1821. nov. 25 †

Friderik sz. 1823. jan. 19, † 1848. máj. 10. (gr. Stubenberg Anna)

Imre sz. 1826. jan. 15. h. kapit.

Gábor sz. 1828. sep. 13. őrnagy (b. Wittinghof Zsófia)

- Ludovika sz. 1853. febr. 2.
- Carola-Alberta. szül. 1854. sept. 2.

Sándor sz. 1829. febr. 4. kapit.

Antónia sz. 1830. dec. 11.

Karolina sz. 1832. †

István sz. 1836. jul. 7.

Vilmos szül. 1840. octoberb. 21. főhad.

Krisztina sz. 1843. jan. 8.

oroszvári vagy Ferraris ág

Henrika sz. 1800. febr. 10. (hz. Odeschalchi Incze)

József sz. 1801. jan. 21. hadn. †

Móricz sz. 1802. apr. 2. † nov. 24.

Emilia sz. 1803. nov. 3. (gr. Széchenyi Pál)

Melánia sz. 1806. jan. 5. (hz. Metternich Kelem. minist.

Viktor sz. 1806. jun. 21. dr. Kap. †

Emánuel sz. 1808. dec. 26. cs. k. k. őrnagy (Miss Strachan Sarlotta † 1851.)

Bódog sz. 1810. nov. 20. cs. k. k. (gr. Reichenbach Lessonitz Emilia)

- Viktor sz. 1842. jul. 1. 1865. orsz. gyül. kép.
- Melánia sz. 1843 aug. 16.
- Lajos sz. 1844. aug. 11.
- Karolina sz. 1845. oct. 13. (gr. Széchenyi Gyula)
- Emilia sz. 1847. jul. 1.
- Manó sz. 1852. febr. 19,

Alfréd sz. 1812. mart. 13. † sep. 16.

Lajos sz. 1814. mart. 1. cs. k. k. † 1859. dec. 30. (Bleszynszka Augusta cs. k. h

Károly sz. 1817. nov. 16. †

VII. t á b l a.

II. Károly, *ki a VI. táblán.*
sz. 1779. † 1834.
kamarai elnök
(1. gr. Eszterházy Fáni
2. gr. Fesztetich Julia
3. gr. Seilern Crescencia)

L e b é n s z. - j m i k l ó s i á g

1-től Pál sz. 1802. aug. 8. cs. k. k. (gr. Kornis Anna 1854.)	2-tól Julia sz. 1808. jan. 27. (gr. Hunyady Ferencz)	Felicia sz. 1809. sept. 2. cs. k. és p. h (gr. Hoyos Henrik)	Henrik sz. 1812. nov. 4. cs. k. k. Mosoni főisp (b. Mesko Irén)	Herman sz. 1814. maj. 17. 1865. kanczell. (Szegedy Karolina)	Ottó sz. 1815. jul. 21. (gr. Csáky Gabriella)	Béla sz. 1816. oct. 21. cs. k. k. tábornok.	3tól *lásd alább VIII. táblán.*

Herman gyermekei:

Karolina sz. 1842. nov. 27.	Antónia sz. 1845. dec. 22.	Herman sz. 1848. apr. 29.	Ilona sz. 1857. aug. 17.

Ottó gyermekei:

Adorján sz. 1857. jul. 11.	Iréne sz. 1859. febr. 17.

VIII. t á b l a.

II. Károly. *ki a VII. táblán*
sz. 1779. † 1834.
(3 ik nejétől gróf
Seilern Crescenctől)

Karolína sz. 1820. jun. 8. cs. k. h. (gr. Festetich Dénes)	Alfréd sz. 1821. jun. 28. † 1856. jan. 7. Cairóban	Mária sz. 1822. oct. 12. (gr. Wenckheim Antal)	Gejza sz. 1828. april. 2.	Imre sz. 1831. dec. 6. cs. k. k. kapit.	Rudolf sz. 1833. jun. 11. (gr. Péchy Jakobina)	Ilona sz. 1834. aug. 9. cs. k. h. (m. Pallavicini Osvát)

Az elsö törzs-ősök közül Zichi Pascalnak egyik fia Péter 1306-ban Robert Károly király alatt élt, adományt nyert, és Esztergamnál esett el. [1]) Testvérei L á s z l ó és J a k a b 1347-ben I. Lajos király alatt kaptak adományt. L á s z l ó mester fiágon fiában I s t v á n kir. udvarnokban kihalt. J a k a b azonban, (a somogyi Zichi Pascalnak fia,) mint az 1371. évi okmány mondja, [2]) és ki más adat szerint testvérével Lászlóval a nápolyi hadjáratban is részt vett,) a családnak tovább terjesztője lett. Jakabnak Elek fiától unokája Zichi és Zajki I. Z s i g m o n d 1380—1405. élt, nőül vévén darói Majos Dorottyát, szerzé Tolna vármegyében a darói uradalmat. [3]) Ennek a táblán lát-

[1]) L. „Állásából kidőlt Czedrus“ hal. beszéd. 1726.

[2]) Katona Historia critica tomo X. p. 476.

[3]) Az idézett családfák szerint.

ható három fia közül I. Benedek a Hunyadiak korában 1458-ban élt, [1]) és Mátyás kir. alatt — mint egy halotti beszédben olvassuk — bandériumot vezénylett. Nőül vette Zerdahelyi Imrének (kitől az Imreffy család eredt) leányát Imreffy Annát, [2]) kitől hat leánya, és hét fia volt. [3]) Ezek közül II. Benedek lett a család tovább terjesztője, de mielőtt róla szólnánk, meg kell említenünk testvérét Mihályt 1528—1540-ből, kinek ága három nemzedékig terjedt, és kinek gyermekei közül Ferencz és Katalin 1597-ben oklevél szerint Zala megyében Gutorföldi birtokosok voltak.

II. Benedek 1483. 1512-ben élt. Első neje endrődi Somogyi Verona, a második pákosi Paxy Lajos komáromi főispánnak leánya Paxi Judit volt. Ezektől három leány és két fiú maradt, az idősb fiú II. Zsigmond elhalván, Ráfael maradt, ki 1548-ban I. Ferdinand királytól érdektársaival együtt új megerősitő adományt vitt Zich, Gyal, Kéty, Zöllös másként Kupp, Fintafalva, Budafalva, Jakabfalva, Mersölcz, Csehe, Vörcheg, Baliaka, Felrithfalva, Lőcseifalva, Guthorfölde, Kisfalud, Hahót, Szerdahely birtokaira; 1554-ben Zalai alispánságot viselt. [4]) Első neje szent-balási Zele Erzsébet, a második 1571 - 84-ben beregszói Hagymássy Anna volt. Ezektől egy leánya Margit 1582-ben már lósi Viczay Mihály özvegye [5]) és négy fia maradt. Ezek közül Tamás 1593-ban törökfogságba esett, de kiváltatott, és gyermekeiben kihalt, hasonlóan kihalt III. Zsigmond is, kinek neje ákosházi Sárkány Klára, utóbb Viczay Andráshoz ment nőül. Családfentartóúl maradt I. György, ki a hadi pályán is részt vett, és 1566-ban Kerecsényi László mellett Gyula vára védelmében

---

[1]) Benedekkel egy korú volt és 1453-ban élt Zichy Lukács, kit a táblára illeszteni nem tudunk. *Lásd gr. Teleki Hunyadiak kora X. köt. 363. lap.*

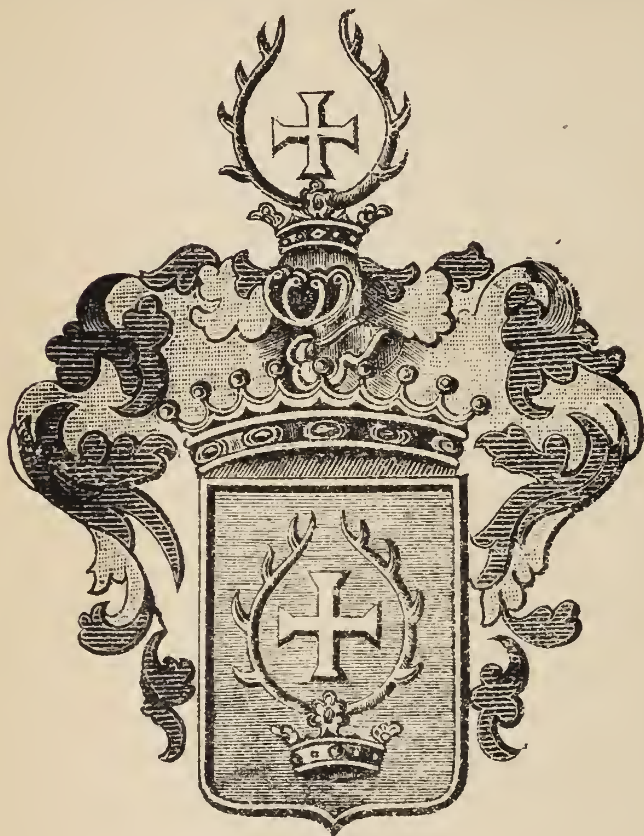
[2]) Anyja Zákány Kata Zákány Miklósnak leánya volt.

[3]) Rajcsányi genealogiáin itt egy izzel több áll, t. i. I. és II. Benedek közé egy Balás van téve, az I. Benedeknek fiáúl a II. Benedeknek és testvéreinek pedig atyjáúl. De utóbb ezt R. maga is kitörlé.

[4]) Bajcsányi Ád. szerint.

[5]) Budai Fer. Hist. lex. III. 614. lap. átvette Forgách Fer. Comment. pag. 348. azon orthographiai hibás adatát, mintha Zichy Margit 1565-ben Miksa királytól Trencsín várát hatezer forintért zálogba vette volna, azonban e helyett Zéchy Magdolna (gróf Pyrhus ab Arco özvegye) értendő, ki után 1573-ban is még Kerekes munkája szerint Trencsin várát Zéchy (vagy Széchy) Magdolna veje Poppel László lobkoviczi báró birta zálogjogon, ki azt 1582-ben adta Forgách Imrének és vejének Zrínyi Ilonának zálogba, mig 1595-ban Forgách Imrétől Illésházy István kezébe került, és annak családja által biratott e század folytán is.

működött [1]; már 1580. — 1591-ben Moson vármegyének, [2]) 1592-ben pedig Vas vármegyének alispánja volt. Háromszor nősült, először

nőül vette sávoli Jósa Farkasnak leányát Ilonát, ennek halála után Ostffy Domokos leányát Annát, harmadszor vette csebi Pogány János leányát Annát, ezektől hét gyermeke maradt életben, és pedig az elsőtől a többi közt I. Pál, kiről mint az öszves gróf Zichy család törzsatyjáról alább emlékezendünk, a másodiktól született III. Benedek és I. Mihály, a most élő zichi Zichy nemes családnak alapítói, a harmadiktól is volt fia Ádám, de magnélkül halt el.

III. Benedek 1622. 1623-ban [3]) Vas vármegye szolgabirája 1630-ban követe [4]) volt, utóbb alispánnak iratik. [5]) Nejétől felső-szelestei Sóber [6]) Erzsébettől két fia maradt; u. m. György, ki 1656-ban győri kanonokból az esztergomi káptalanba lépett át, 1658-ban zólyomi főesperes lett, [7]) római theologus, és jáki apát volt, és Zsig-

[1]) Istvánffy Nic. Historia edit. 1685. pag. 309. és utánna Budai id. h.

[2]) Lehoczky Stemmat. I. 199. és ered. oklevél, továbbá Rajcsány id. h.

[3]) Eredeti okiraton, és 1622. évi 36. 1625. évi 20. törv. cz.

[4]) Lehoczky Stemmat. I. 191.

[5]) Rajcsányi Ád. id. k.

[6]) Rajcsányiról, más geneálogiákon Sóber helyett Sötér olvasható.

[7]) Memoria Basilicae Strigoniensis pag. 168.

mond 1647—1655-ben, ki előbb szent-simoni Szabó Bálint leányát Annát, ennek halálával felső-őri Adorján Mihály leányát Annát vévén feleségül, ismét két fiú atyja lőn, egyik fia János nejétől Komáromy Imrének Éva nevű leányától nemzé Györgyöt a papot, Lászlót a jesuitát, Pált, kinek a táblázaton látható három fián túl ágazatát nem ismerjük, és Jánost, ki 1755—1760-ban a vasvári káptalan éneklő kanonokja, (de Candelis alias Gierzen de terra Fogaras) apát és apost. jegyző volt.

Mihály (III. Benedeknek testvére) 1623—1635-ben még Vas vármegye szolgabirajá[1]), utóbb alispán volt.[2]) Első neje Dömölky Katalin, a második szent-jakabi Pethő Kata volt. Ezektől négy gyermeke maradt, közülök Györgynek Siess Júliától csak gyermekeit ismerjük, a másik fiú I. Ferencz kétszer nősült, első neje volt Boros Katalin, kitől a táblán látható II. Ádám és III. György fiai maradtak, másodszor nőül vette Franchich Évát, kitől gyermeke nem maradt, de ki özvegyen maradván, másodszor férjhez ment Vasdinyei Sándorhoz, és ennek halálával Svastics Gáborhoz. Említett fiai közül

III. György a komáromi magyar seregnél alezredes, utóbb ezredes[3]) volt, 1743-ban osztozott rokonával II. Imrével (III. Ádám, fiával). Nejétől Sallér Judittól[4]) fiai voltak Ádám, Ferencz, Sándor, IV. György, (kinek leánya Anna Högyészy Antalné 1779-ben) és Lajos, tovább ez ágat nem ismerjük, de ezen öt testvér közül meg kell különösen említenünk Ádámot, ki előbb 1723-ban Bács vármegye alispánja[5]) innen a Dunántúli (kőszeghi) ker. tábla ülnöke, 1730-ban már nádori itélő-mester volt, 1732-ben pedig báróságra emeltetett,[6]) de magnélkül halt meg.

II. Ádám (III. Györgynek) testvére, 1703-ban kapitány volt a Rabutin ezredben. Meghalt Francziaországban. Nejétől Jagudich másként Szent-Mártoni Zsuzsannától két fia maradt: II. Ferencz és III. Ádám. Ez utóbbi Csepregen lakott, és nejétől Kéry Orsolyától nemzé Ferenczet a csepregit, ki 1762-ben ezredes volt, és Imrét, kiknek utódait nem ismerjük.

---

[1]) Eredeti okiraton, és 1635. évi 92. törv. cz.

[2]) Rajcsányinál, és Adami Ms. a nemzeti muzeumban.

[3]) Lehoczky Stemmat. II. 449. És Rajcsányi id. h.

[4]) Bossányi contra Eszterházy pör, pag. 505.

[5]) 1723. évi 45. törv. cz

[6]) Adami Mih. Collect. kézirat a nemzeti muzeumban fol. 4rén 182. sz. alatt.

II. Ferencz (III. Adám testvére) vabiczai Senkovicz Horváth Katalint vette nőül, ettől születtek a táblán látható öt gyermeke; ezek közül József Tolna megyében szolgabiró, utóbb alispán, kinek utódát Jánost 1794-ben cs. k. kamarásnak olvassuk. — Ferencz (II. Ferencz fia) Mosony megyénék előbb jegyzője, utóbb alispánja volt.

Mint jött le ezektől (a családfa II. tábláján) a Zichy-ek Somogy megyei nemesi ága, melyből Zichy Antal nevezett megyéből 1861- és 1865/6-ban országgyülési képviselő, és jelesebb szépirodalmi műveiért Kisfaludy-Társasági tag, — adatok hiányában nem közölhetem.

Vissza kell térnünk I. Györgynek fiához I. Pálhoz, kitöl a Zichy grófok összes családa származik. Nevezett

I. Pál 1619-ben Veszprém várkapitánya volt, midőn azt Bethlen serege megszállta; és miután azt hősiesen védeni akarván, az őrség által a vár feladatott, [1]) Bethlen fogságába esett, honnan őt neje csábi Csáby Sára nagy összeg sarczon váltá meg 1622-ben. Hüségeért Győr és a hozzá tartozó erősségek alvezérévé (vice-generalis) lett, egyszersmind arany sarkantyús vitéz volt. Ő szerzé családjának még veszprémi kapitány korában a Fehér- és Veszprémi-megyei jószágokat, valamint 1634-ben a Libén-Sz.-Miklósi uradalmat is, mig Zala- és Somogymegyei atyai birtokait 1624 ben testvéreire átirá. Meghalt 1638. évi jan. 28-án. [2]) Nejétől csábi Csáby Sárától egy fia maradt:

I. István, született 1616. sept. 18-án. Gondos neveltetésben részesülvén, serdült fiatal korában III. Ferdinand udvarában kamarás; 1637-ben a győri lovasság vezére, 1641-ben Győr vár és városa seregének parancsnoka, 1650-ben Veszprém és Vázsony vár főparancsnoka, atyja után országos altábornok, 1655-ben kamarai elnök, és báró lett. [3]) 1661-ben korona-őrre neveztetett, és e méltóságban az 1662. évi országgyülés által is megerősitetett. [4]) 1676-ban I. Leopold király által összes utódaival grófi rangra emeltetett. [5]) 1681-ben Mosony vármegye föispánjává, majd főajtónállóvá, 1690-ben pedig tar-

---

[1]) Pethő Gergely, Magyar Krónika. 189. lap.

[2]) Saigó Benedek, Győri Sz. Mária Congregatio eredete. 10. és 42. lap

[3]) Lehoczky Stemmat. I. 170.

[4]) 1662. 49. évi törv. cz.

[5]) Liber Regius; Bel Notitia Nova Hung. tomo V. p 31—37. Továbbá Deduct. et Tabellae kézirat a nzti muzeumban nro 213. — Uj Magyar Muzeum 1851—2. évi foly. II. köt. 451. lap. stb. A góthai gräfl. Taschenbuch a grófság keletét hütlen forrásból merítve, mindenütt téved.

nok mesterré neveztetett. Meghalt 1693. mart. 15-én (Virágvasárnapon). Eltemettetett Oroszvárott, hol az általa épitett templomban emlékére latin felirattal ékes sírkövet Ádám fia állított. Ő szerzé és adományokkal erősíté meg családja részére a temérdek vagyont, melyek családját a leggazdagabbak közé emelték. Már 1646-ban vitt az oroszvári uradalomra kir. adományt. [1]) Hasonlóan az atyja által szerzett Libén-Sz.-Miklósi uradalomra is, melyre nézve a kincstárnak hátralévő 7000 ftját lefizeté. 1649-ben szerzé a vázsonykeői uradalmat, [2]) Adony, Felső-alsó Czikolával és Sz.-Mihálylyal, 1650-ben a Palotai uradalmat, és mindazon javakat, melyeknek Fejér és Veszprém megyében a család jelenleg is birtokában van. Még atyja I. Pál a kamarától II. Ferdinand király korában zálogjogon tizenhét ezer frtban szerzett Komárom várához tartozott hét helységet, mely azonban utóbb III. Ferdinand által a zálogos összeg megtéritése mellett gróf Pucheim János-Kristófnak átengedtetett, azonban 1657. után Pucheim János utóda Adolf az összes Komárom vári jószágoknak négy helységen kivül visszaváltását Zichy Istvánnak engedte át, melyeket [3]) azután I. Leopold király 1659-ben Zichy Istvánnak s fiágú utódainak örökösen, leány-ágú utódainak pedig visszaválthatólag adományozta, és 57,818 fban kötötte le, egyszersmind vérhatóságot is adván e birtokokra, és szabadságot, hogy Csicsón, vagy más alkalmas helyen a komáromi várhoz hasonló mentességü és szabaditékú várkastélyt épithessen. Ugyan csak István szerzé Nógrádmegyében a gróf Balassa Imre hütlenségi belyégén a koronára szállott Divényi urodalmat, melyre 1686-ban kapott kir. adományt, és mely utóbb családi senioratusi urodalommá vált. Házasságra kétszer lépett, első neje vedrédi Baranyay Mária volt, kitől gyermekei maradtak II. Pál, Klára b. Andrássy Miklósné, és II. István. Második neje volt várkonyi báró

---

[1]) Liber Regius anni 1646. folio 66.

[2]) Vásonykeőrül vették fel azután I. István utódai a vázsonykeői predikátumot.

[3]) Ezen birtokok az oklevél szerint a következők voltak: Nagy-Megyer m. város, Izsap, Ekecs, Nagy-Tany, két Csicsó, Megyéres, Bogyó, és Szőny helységek, Aszód- vagy Királyfölde, Kecs, Bök, F. és A. Aranyos, Füzektő, és Monostor puszták Komárom megyében, Tök, Budakesz, Ó-Buda, Szent-Endre, Bogdán és Tótfalú helységek, továbbá Monostor, Torda, váczi rév. Sz.-Péter és Várad pusztahelyek Pilis vármegyében. Ezen birtokból az Ó-Budai uradalom 1766-ban gr. Zichy Péter fiának Miklós szabolcsi főispánnak özvegye által jutott vissza egyesség szerint a koronára. *Uj m. muzeum 1851/2 évi foly. II. köt. 454. lap.*

Amade Magdolna, († 1687.) kitől leánya Magdolna b. Balassa Simonné, és fia IV. Ádám maradt.

IV. Ádám, ki atyjának Oroszvárott síremléket állított, sokat útazott. miről 1673. évről fennmaradt jegyzetei tanúskodnak. 1674-ben Győri kapitány, 1680-ban k. kamarás, 1685-ben b. t. tanácsos, 1687-ben pedig Mosony vármegye főispánja lett. Meghalt 1701-ben. Ő birta atyja hagyományából a divényi urodalmat, mely azonban utóbb II. Pál ágára visszaszállt. Első neje ghimesi gr. Forgách Zsuzsa, a második orbovai Jakussich Teréz volt, kiktől két leánya és két fia maradt, azonban a fiúk közül csak Károly élt férfi kort, ifjabb korában külföldön útazott, haza térvén 1713-ban Mosoni főispán [1]) 1716-ban kamarás lett, a következett 1717-ben részt vett savoyi Eugen alatt a török háborúban és Temesvár ostromában. 1735-ben a sz. korona őre [2]) és v. b. titkos tanácsos lett. Birta Bars megyében Kis-Tapolcsánt is. Meghalt Pozsonyban 1741. jun. 14-kén [3]), eltemettetett Oroszvárott. Nejétől gróf Stubenberg M. Juliannától, ki utóbb gr. Pálffy Jánoshoz ment férjhez, csak két leánya Regina és Sarolta maradván, ága kihalt.

II. István (I. Istvánnak fia), atyja életében *ifjabb István*-nak neveztetett; cs. kir. kamarás és tanácsos, 1682-ben Szabolcs vármegye főispánja, Viz-vár kapitánya, úgy Zsámbék vár főkapitánya, [4]) utóbb Győrvári főparancsnok, 1693-ban korona-őr, [5]) 1698-ban Komáromi főispán lett. [6]) A hadi téren szintén érdemeket szerzett, nagy részt vett Palota visszavételében, úgy Csókakeö ostromában, harczolt Kanizsánál és Fejérvárnál, és diadalaiért hálából Győrött kápolnát alapitott, melynek a család mostanig kegyura. Meghalt 1700. maj. 4-én. [7]) Nejétől bribéri Melith Máriától hat gyermeke, négy leánya és két fia I. László és Péter maradtak.

I. László szintén a katonai pályán szerepelt, és alezredes-

---

[1]) Lehoczky Stemmat. I. 133. Más adat szerint már 1690. sept. 4. lett mosoni főisp.

[2]) Horányi De Sacra Corona pag. 376. Lehoczky Stemm. I. 105.

[3]) M. Történelmi tár VI. köt. 99. lap.

[4]) 1687-ben egy ünnepélyes menevéd levélen ily czimzetet használt „*Comes Stephanus Zichy junior, J. Comitatus Zabolcsensis Supremus Comes, Sacr. Caes et Reg. Mattis Consiliarius, Camerarius, universorum bonorum Comaromiensium haereditarius Dominus, Praesidiique Sámbékensis Supremus Capitaneus.*“

[5]) Horányi id. h. 375.

[6]) Fényes E. Komárom várm. leirása 59 lap.

[7]) Fölötte mondott halotti beszéd nyom. N.-Szombatban 1700. 4rét.

ségig vitte, 1701-ben atyja helyére Komárom vármegye főispánja lön. [1]) Mint a gróf Forgách ezred alezredese a franczia háborúban megsebesülvén, 1703. mart. 15-én magnélkül meghalt. Testvére

I. Péter szül. 1674-ben. Még atyja életében I. József császár tanácsosa, 1694. Zsámbék vár főkapitánya, 1695-ben Szabolcsi főispán, 1699-ben kamarás és v. b. t. tanácsos, 1707-ben főasztalnok mester, és végre 1724-ben a hétszemélyes tábla közbirája. Lakott többnyire Zsámbékon, meghalt 1726. jan. 25-én, [2]) és az ó-budai parochialis egyházban fia Miklós által emelt vörös márvány emlékkő temettetett. [3]) Mint költő helyet foglalt irodalmunkban is, ámbár versei csak kéziratban és részben maradtak fen. [4]) Első neje homonnai Drugeth Klára [5]) volt, ettől születtek gyermekei: Ferencz a püspök és László, kikről alább, másodszor 1708-ban vette nőül Bercsényi Zsuzsannát[6]) (kivel ó-budai birtokukon kastélyt és kápolnát épitetvén, 1724-ben ott Kis-Czell név alatt a híres Mária Czellhez hasonló bucsújáró helyet kivántak alapitani, mely tervet Bercsényi Zsuzsa és egyik fia Zichy Miklóssal folytatván és a kápolna melle zárdát épitvén, azt 1738-ban a trinitarius szerzetnek adományozták.) Nevezett gr. Bercsényi Zsuzsannától, ki 1745-ben halt meg, gr. Zichy Péternek szintén maradtak gyermekei: egy leány, Sára gróf Petky Dávidné, és Miklós. A három fiúról egyenként szólandunk.

Ferencz (Péternek Drugeth Klárától fia) papi pályára lépvén, az első misét Bécsben a kir. fölség jelenlétében 1724-ben mondá, és 18 éves korában már sz.-györgyi apáttá neveztetett, 1725-ben n.-váradi plébános és kanonok, 1727-ben esztergami kanonok, nyitrai főesperes, 1734 ben vág ujhelyi prépost lett, [7]) 1742-ben novi, 1743-ben bosniai czímzetes, majd meg azon évben győri megyés püspök lett, egyszersmind v. b. titk. tanácsos, 1744. jun. 8-tól Győr vármegye főispánya, 1774-ben Sz.-Istvánrend vitéze, meghalt 1783. jun. 8-án,

---

[1]) Fényes E. Komárom várm. leírása 59. lap.

[2]) Lásd a fölötte 1726. mart. 18-án mondott halotti beszédet: *„Állásából kidölt tős gyökeres nagy Cedrus“* sat. czím alatt nyomt. Budán 1726. 4rét. — L. 1715. évi 39. törv. cz.

[3]) Uj m. muzeum 1850—1. évi foly. II. köt. CDLVI. lap.

[4]) Uj m. muzeum 1851—2. évi foly. I. köt. 259—275. lap. Neje Bercsényi Zs. részére egy német ima-könyvet is írt. L. Egyetemi könyvtárban.

[5]) Homonnai Drugeth Zsigmondnak Keglevich Teréziától leánya.

[6]) Székesi gróf Bercsényi Miklós tábornok és ungi főispánnak homonnai gróf Drugeth Krisztinától leánya.

[7]) Memoria Basilicae Strigon. p. 167.

kora 83. évében. [1]) Eltemettetett Győrben a főtemplomban. Testvére

László atyja után Szabolcs vármegyének volt főispánja 1726—1734-ben. Meghalt magnélkül. A harmadik, más anyától való testvér

Miklós, sz. 1710-ben, a szabolcsi főispánságban László bátyjának utóda 1734 ben, a midőn egyszersmind megnősült, feleségül vévén karancs-berényi gróf Berényi Erzsébetet; kitől azonban gyermeke nem maradván, magtalanúl halt el 1758-ban, és Ó-Budán a szülői által alapított Trinitariusok templomi sirboltjába temettetett el, ékes vörös márvány emlék alá. [2]) Benne e szerint ezen ága kihalt. Az ó-budai uradalom özvegyére gróf Berényi Erzsébetre szállván, attól a kir. kincstár az ó-budai koronai urodalmat 1766. april. 12-én Mária Terézia által is aláírt oly egyezség mellett váltá vissza a m. kir. kamara részére, mely szerint a nevezett özvegy haláláig évenként tizenhat ezer ftot húzott a m. kamarától.

Kihalván ezekben II. István ága, vissza kell térnünk ennek idősb testvéréhez II. Pálhoz.

II. Pál (I. Istvánnak Baranyay Máriától fia) k. kamarás és vázsonyi várkapitány volt. Nejétől nagy-károlyi báró Károlyi Katalintól következő gyermekei születtek, ugymint: III. Pál, III. István, III. János, Ferencz (korán elhalt), Mária gróf Eszterházy Istvánné, Róza Vasvári ursulita-apácza, és II. Imre. A fiúkról külön szólandunk, köztök III. Jánosról legutóbb azért, mert tőle szakad le a mostani öszves grófi nemzetség.

III. Pál papi pályára lépett a győri megyében. 1709-ben Rákóczy II. Ferencz udvari káplánja volt, [3]) és valószinüleg már ekkor kanonok a győri megyében, honnan 1711-ben esztergami kanonokságra ment át, ott utóbb őrkanonok, és scutari választ. püspök lett, meghalt 1737-ben. [4]) Testvére

III. István a Darmstadti csász. drag. ezredben kapitány volt. meghalt magnélkül Olaszországban 1703-ban. Testvére

II. Imre 1684-ben vázsonyi kapitány, 1696-ban kir. kam. és

---

[1]) Czech János: Győr vármegye főispánjairól. 51—52. lap.

[2]) Hol az a raktárnak használt sírboltban most is látható féldomborúan vésett és befalazott mellszobrával együtt, mely utóbbit a grófi család alkalmasabb helyre téve, megmenthetne. L. Uj muz. 1850—1. évf. II. CDLIV. lap.

[3]) Kaprinai Mss. A. tomo L. pag. 167.

[4]) Memoria Basilicae Strigoniensis pag. 165.

tanácsos, és a csajkások ezredese, 1720-ban Árva vármegye főispánja lett. [1]) Meghalt 1746-ban kora 77 évében. Ő alapítá a dévényi uradalmat *senioratussá*. Nejétől monyorókeréki gróf Erdődy Teréztől csak leányai maradtak, mint a táblán láthatni. Végre következik

III. János 1707-ben kir. tanácsos lett. Meghalt 1724-ben, Bodajkon temettetett el. Nejétől báró Thalheimb Mária Annától egy leánya és két fia maradt IV. János és IV. István, kik által a grófi nemzetség két fővonalra szakadt, amattól a palotai-vonal, ettől (t. i. IV. Istvántól) az oroszvári-vonal származik, mindkét vonal ismét több ágakra oszolva. A két vonal itt egymás után fog következni.

I. A palotai vonal.

(A IV. táblán.)

Ezen vonal III. Jánosnak [2]) idősebb fiától IV. Jánostól ered, a ki 1710 ben született, és kir. tanácsos volt, [3]) élt még 1740-ben is. Első neje gróf Széchenyi Kata, kitől három leánya és két fia V. János és I. Zsigmond születtek, második nejétől gróf Schmidegg Friderika (v. Francziskától) gyermekei I. Miklós és Katalin maradtak. Most említett három fiú, három ágat alapított, úgymint V. János a *lángi-*, I. Zsigmond az *adonyi-* és I. Miklós a *palotai-*ágat. Lássuk ezeket egyenként.

a) Nagy-Lángi-ág.

V. János (IV. Jánosnak gr. Széchenyi Katalintól fia) született 1737-ben. Volt cs. kir. kamarás. Valamint atyja, úgy ő is elvonultan élt. Meghalt 1778. évi mart. 13-án. Első neje volt gróf Berényi Mária, csill. k. hölgy, ennek halálával a második regliczei báró Luséuszky Teréz (szül. 1754. dec. 31. † 1812. jul. 20.) Ettől fia

VI. János szül. Nagy-Lángon 1777. jun. 30-án, szintén cs.

---

[1]) Lehoczky Stemmat I. 112. 1723. évi 45. törv. cz.

[2]) Ezen III. Jánost, Schönfeld Adels lex. I. 138. Mosoni főispánnak e. a. t. írja, de nagy tévedéséből, mert az ő korában azt gr. Eszterházy Pál, és gr. Zichy Károly viselték.

[3]) Ezen IV. Jánost szintén Schönfeld id. h. győri főispánnak írja, de hibásan, mert az ő korában azon méltóságot Groll Ádolf és gr. Zichy Ferencz püspök és ez utóbbi halálával 1783-tól gr. Zichy Károly viselte. L. Czech id. h.

kir. kamarás, ki a Ludoviceára közel 15 ezer ftot adott.[1]) Meghalt 1830. júl. 26-án. 1798. nov. 25-én vette nőül gr. Colloredo Francziskát,[2]) (ki 1783. jun. 1. született) kitől a táblázaton álló kilencz gyermeke született. Ezek közül négy férfiú, ugymint 1. János-György 2. György János, 3. Kamilló, és 4. Alfréd.

János-György szül. 1804. jun. 19-én. Volt helytartósági és utóbb kanczellariai udvari tanácsos 1848-ig. Meghalt magtalanúl 1859. után.

György János szül. 1805. aug. 10-én. Szintén cs. k. kamarás, a nagy-lángi és szőnyi uradalmak birtokosa. 1826. oct. 24-én nőül vévén gróf Pálffy Luizát, ettől többi közt élő két fia maradt, u. m. a) Ferdinand sz. 1829. nov. 16. Cs. kir. kamarás, és a székes-fejérvári gazdasági társ. elnöke, és 1865/6-ban Fejér vm. egyik orsz. gyül. képviselője. 1860. jun. 22-én vette el Sz.-Mihályról gr. Zichy Edmund leányát Liviát, kitől a táblán látható két gyermeke van. b) János szül. 1835. dec. 31-án. Nőül vette 1863. aug. 22-án Berlinből gr. Redern Jankát.

Kamilló szül. 1806. novemb. 3-án, cs. k. kamarás; — és Alfréd szül. 1816. aug. 10-én, — nőtelenek.

b) Adonyi- és sz.-miklósi-ág.

Törzsatyja IV. Zsigmond (IV. Jánosnak gr. Széchenyi Katalintól fia) 1770—1774-ben helytartósági tanácsos és cs. kir. kamarás volt. Meghalt 1802. febr. 11-én. Nejétől raabenheimi gróf Raab Amáliától egy leánya Teréz gróf Sermage Jánosné, és egy fia maradt, ugymint

IV. Ferencz (Paulai,) ki 1769. febr. 10. született, volt cs. k. kamarás és egy szabad zászlóalj őrnagya. Meghalt 1823. május 30-án. Nejétől Malix Mária Luizától két fia maradt: a) az élő V. Zsigmond (szül. 1800. jan. 6.) cs. k. kam. és őrnagy, és b) József (sz. 1802.) cs. k. kamarás és volt uhlanus tiszt, ki 1851. dec. 20-kán halt meg. Mindkettőnek nejeit és gyermekeit a táblázaton láthatni.

c) A palotai-ág.

Törzs-atyja I. Miklós (IV. Jánosnak második nejétől gróf Schmidegg Friderikától fia) volt cs. k. kamarás és a divényi uradalom-

---

[1]) 1808. évi 7. törv. és 1836. 39. törv. cz.

[2]) Gr. Colloredo József és gr. Serény Franeziska leánya.

nak is senior birtokosa. Meghalt 1826. sept. 22-én. Nejétől Livora Jankától (mh. 1840. nov. 3.) két leánya és egy fia maradt:

II. Miklós, sz. 1800. april. 4-én. Birtokosa Palota, Papkeszi, Súr, Kúty és Inotának. 1822-ben vette nőül krajovai báró Kray Máriát, kitől született gyermekei közül csak egy fiú él: III. Miklós, ki 1823. aug. 3-án született, és kinek neje tolnai gr. Festetich Fanny.

II. Az oroszvári vonal.

(V. táblán.)

E vonal törzs-atyja IV. István (III. Jánosnak b. Thalheimb M. Annától fia) szül. 1715. jul. 16-án. Cs. k. kamarás. Míg testvére osztályba a palotai stb. uradalmakat, akkor ő az oroszvári, L. sz.-miklósi, sz.-péteri, nagy-vázsonyi, n.-szőlősi uradalmakat kapta. Katonai pályára lépvén, a Pálffy ezredben kapitány volt és 1761. jun. 22-én gr. Nádasdy Boldizsár kis korúsága miatt e mellé Komárom megye főispáni helytartójává neveztetett ki, [1]) és az volt még 1767-ben is. Nejétől gr. Stubenberg Mária Czecziltől, kit 1750. nov. 13. vett nőül, négy leánya úgymint Jozéfa gr. Csáky Jánosné, Juliarna gr. Cziráky Lászlóné; Antónia b. Schilson Jánosné és Leopoldina Pallavicini Károly marquisné, és három fia úgymint V. Ferencz, I. Károly és V. István maradtak. Ezektől ismét három külön-ág terjedt szét, melyekből Ferencz ágat tán vedrődi, Károly-ét vázsonyi, és V. Istvánét csicsói-nak nevezhetnők, és melyekről a következő szakaszok egyenként szólanak.

a) V. Ferencz ága (*vedrödi*).

V. Ferencz (IV. István és gr. Stubenberg M. Czecz. fia) szül. 1751. febr. 17-én. Hivatalos pályára lépvén, alig 24 éves korában (már 1774-ben) mint cs. k. kamarást a m. k. kamaránál tanácsosi hivatalban találjuk, majd részt vett a három úgynevezett temesi bánsági megye ujra szervezésében, már 1777-ben Békes vármegyének, 1784-ben Pest vármegyének Administratora lett, [2]) 1788-ban Zemplin vármegye főispánjává neveztetett, azonban e hivatalába valódi jógkörrel csak 1790-ben

[1]) Fényes E. Komárom várm. 59. — Schönfeld id. h. ezen Istvánról is (mint testvéréről) valótlant ír, öt mosoni föispánnak s. a. t. írván, de az ö életkorában folyton mások viselvén a mosoni föispánságot, az nem lehetett.

[2]) Lehoczky Stemmat. I. 116. 135.

léphetett, [1]) majd val. belső titkos tanácsos, és főpohárnok mester lett. Az 1790—92. évi országgyüléseken több fontos bizottságok elnökeként müködött. Végre 1792-ben Veszprém vármegye főispánjává neveztetvén, e méltóságába azon évi aug. 6-án iktattatott. [2]) A Ludoviceára 12 ezer ftot alapitványozott. Meghalt 1812. aug. 8-án. Első neje gr. Kollowrat-Krakowsky Mária Anna (egybe kelt 1776. febr. 7. † 1805. jul. 9.) cs. k. hölgy, a második 1808. oct. 26-tól gr. Lodron-Laterano Mária Dominica (utóbb gróf D'Orsay Miksáné) volt. E két házasságból tíz gyermeke maradt, úgymint öt leány, mint a táblán látható, és öt fiú, u. m. a) VII. Ferencz, b) III. Károly, c) Domokos, d) Jenő (Eugen) e) Edmund. Lássuk egymás után.

1) VII. Ferencz szül. 1774. sept. 20-kán Pozsonyban. Fiatal korában a Veszprém megyei felkelő huszárezred ezredese. Közpályára lépvén, volt a hétszemélyes táblának is birája, legutóbb (1848-ban) cs. k. kamarás, valós. b. titk. tanácsos, Leopold rend nagy keresztese, kir. főajtónálló, (előbb főlovászmester volt) és Bihar vármegye főispánja volt. A Ludoviceára négy ezer ftot alapitványozott. Meghalt Pozsonyban 1861. aug. 15-kén. Első neje 1798. máj. 20 óta gr. Eszterházy Amália (szül. 1776. jan. 29. † 1817. jul. 30.) cs. k. hölgy, a második 1822. oct. 12. óta gr. Cavriani Janka (szül. 1775. aug. 31. gr. Kollonicz László özvegye) volt. Az elsőtől két leánya és következő hat fia volt, úgymint 1. *László* szül. Pozsonyban 1799. aug. 11-én cs. k. kamarás, és 1848. előtt m. kir. helytartósági tanácsos; 1824. dec. 30-án elvett nejétől gr. Széchenyi Mária cs. k. hölgytől (szül. 1804. jan. 6. † 1863. mart. 26.) négy gyermeke közül a táblázat szerint egy fia él szintén László, ki 1857. dec. 15-én vette nőül gr. Széchenyi Ernesztinát. — 2. *Kázmér* (szül. 1802. dec. 5. † 1847. máj. 6.) nejétől gr. Königsegg-Rothenfels Máriától (született 1814. † 1851.), ki utóbb báró Lederer Móritz tábornokhoz ment, a táblán látható két gyermeke maradt. — 3. *Leopold* (szül. 1805. jul. 10.) cs. k. kamarás, és őrnagy, 1842. jun. 20-án férjhez vett nejétől gróf Sztáray Mária cs. k. hölgytől a táblán látható négy gyermeke van. — 4. *Pál* szül. 1808. aug. 22-én volt cs. kir. kamarás, meghalt 1850. máj. 13-kán. Nejétől prandaui b. Hilleprandt Mária Annától (szül. 1827. april. 19.) semmi gyermeke nem maradt, nevezett özvegye 1852-ben gróf Normann-Ehrenfels Konstant

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. hist. 324.

[2]) Lajstroma főispánsága beiktatásakor mondott beszédeknek. Nyomtatott 8rét.

kapitányhoz ment férjhez. — 5. IX. Ferencz (szül. 1811. jun. 24.) Kormányszéki hivatalra lépvén, cs. k. kam. a pozsonyi váltótörvényszék elnöke, 1841-től udvari tanácsos, utóbb helytartói tan. Sz.-István rend kis keresztese, a könyvvizsgáló colleg. elnöke, val. b. tit. tan. a magyar ministeriumnál gróf Széchenyi István keresk. és közlek. ministeriumában állodalmi titkár, innen elvonulván, 1861-ben Nógrád vármegye föispánja volt. Nejétől (kit 1837. nov. 25. vett el) marquise De Ville gróf Demblin Mária Klára csill. ker. és pal. hölgytől (szül. 1814. aug. 15.) négy gyermeke a táblán látható, kik közül *(ifj.)* József most osz. gyül. képvis. 6. *Ipoly* (szül. 1814. jun. 5.) papságra lépvén, előbb mogyoródi plébános, majd simighi apát, 1849-ben váczi kanonok, és föesperes 1862-ig, midőn lemondva, magányba vonúlt.

2) III. Károly szül. 1785. oct. 11-én, cs. kir. kamarás, egykor Vas vármegyének administratora 1842-ig, a cziífferi, looki, kelecsényi (Nógrádban) és straszlói uradalmak birtokosa; 1807. febr. 17 vette nőül gr. Batthyány Antónia, cs. k. hölgyet, ennek 1825. jun. 15-én történt halálával másodszor 1842. jun. 28-án gr. Apponyi Francziskát (sz. 1807. ápril. 26.) Első nejétől a táblán látható három fia és négy leánya él, kik közül József (sz. 1814. jul. 9.) cs. k. kamarás, az 1865—6-ki orsz. gyül. Pozsony megyei képviselő, 1853. nov. 20-kán vette nőül herczeg Metternich Melánia (sz. 1832. febr. 27.) cs. ker. és palota hölgyet.

3) Domokos (szül. 1808. jul. 21.) papságra lépvén, egyházi jogtudor, olmüczi kanonok, 1842-től veszprémi püspök 1849-ig, midőn a püspökségről lemondván, birtokaira vonúlt. Bírja a súrdi, kajári és szent-iváni uradalmat.

4) Jenő (Eugen) (szül. 1809, sept. 25-én). Az 1840. évi országgyülésen a fogházak iránti országos választmány tagja volt. 1849-ben kivégeztette Görgey Artúr.

5) Edmund (sz. 1811. jul. 9.) Cs. k. kamarás. Ez évben adott ki egy röpiratot az erdélyi vasútról. A sz.-mihályi, hatvani uradalmak tulajdonosa. 1848-ban Fejér várm. volt föispáni helytartója. Nejétől hzg. Odeschalchi Paulina (szül. 1810. jul. 25.) csill. ker. hölgytől, kit 1832. máj. 6. vett nőül, és kitől gyermekei a táblán láthatók; közülök Jenő (szül. 1837) Bihar megye éleadi kerületéből 1865/6-ban orsz. gyül. képviselő.

b) I. Károly ága (*vázsonyi*).
(VI. táblán.)

I. Károly (IV. István és gr. Stubenberg M. Czeczil fia) szül. 1753. mart. 4-kén Pozsonyban. A bécsi Terézianumban neveltetvén, már ekkor jelét adá jeles tehetségének. Ez időben kitünteté magát *Rapinus* „A görög vezérek jelleméről" írt művének németre forditásával, valamint 1768-ban „Magyarország átalakulása" czímű latin versezetnek szintén németre forditásával. Már húsz éves korában 1773. nov. 9-én cs. k. kamarási méltóságra, 1775. jul. 1-én pedig az illiriai udv. biztosságnál tanácsosi hivatalra neveztetett ki, innen 1777. mart. 7-én a közöns. kamarához ment által. II. József császár észrevévén benne a láng lelkű és hasznos utazások által is ismeretekben tökélesitett férfiút, nyilvános állami hívatalokra szánta, és 1782-ben mint udvari tanácsost és referendariust Békesvármegye főispánjává nevezte [1]). A közbejött változások miatt e főispánságot valósággal csak 1785-ig viselhetvén, azt ismét csak 1790-ben vette át. Időközben 1785. évi dec. 10-kén v. belső tit. tanácsossá, Tárnokmesterré, és kamarai elnökké, 1788. dec. 18-án pedig országbiróvá és a m. kir. helytartó tanács elnökévé neveztetett. Az 1790. évi országgyűlésen ő volt az alkotmányos kiegyenlítés egyik hatályos szónoka, valamint az 1792. évi orsz. gyül. eredményének előmozditója. Ez utóbbi év jun. 25-kén Sz.-István kir. ap. jeles r. nagy keresztjével jutalmaztatott. 1802. aug. 21-kén az állami finanz-ügyek elnökségével bizatott meg, 1808. jan. 6-kán az arany gyapjas rendbe vétetett fel, és azon évi aug. 26-kán államtanácsosi minister lett. 1809-ben a hadsereg ministerének neveztetett ki; mig végre az államministerium elnökévé lett. 1815. május 23. arany polgári érdem keresztet, 1821. aug. 15-kén pedig kitüntetésül tisztviselősége félszázados ünnepére a Sz.-István rendnek drága kövekbe foglalt diszítményével lepetett meg. Meghalt Bécsben 1826. sept. 28-án, eltemet. Oroszvárott oct. 2-án. [2]) Nejétől herczeg Khevenhüller-Metsch Mária-Antónia csill. k. hölgytől (sz. 1759. apr. 10. férjh. 1776. febr. 12. † 1809. jan. 18.) a táblán látható kilencz gyermeke között fiai *a)* VIII. Ferencz, *b)* II. Károly, *c)* Ferdinand és *d)* Miklós maradtak, kik ágaikkal együtt itt következnek.

---

[1]) Bécsi magyar Hírmondó 1783. évfoly. 59 ik levél.

[2]) Wiener Zeitung 1826. Jgang nro. 231. és 1827. nro. 139. és Czech J. Győri főisp. 53—57.

a) VIII. F e r e n c z szül. 1777. jun. 25-én [1]) cs. kir. kamarás. Tiszti pályáját mint Pozsony megye tiszteletbeli aljegyzője kezdé meg. 1805-ben a Győr megyei felkelő nemes sereg vezérévé lett. 1809-ben atyja mellé Győr vármegye főispáni helytartójává neveztetett, és alezredesi ranggal ismét a felkelő nemes sereg vezerévé választatott, a midőn is a győri franczia ütközetben tettleg dicsérettel részt vett. A nemes sereg feloszlatása után valóságos alezredesi ranggal jutalmaztatva, a m. kir. nemes testörséghez második hadnagyúl alkalmaztatott. 1813-ban ismét nemesi sereg szerveztetvén, a Győr, Moson, Veszprém és Komárom megyei osztályok vezérlétével bízatott meg, és ezekkel a Hessen-Homburgi hzg vezénylete alatt volt hadtesthez rendeltetvén, részt vett a maçoni ütközetben, hol vitéz bátorságának legszebb jeleit adta, miért is a fölség nevét viselő huszárezred ezredesévé és parancsnokává neveztetett ki. A béke helyre álltával ismét a kir. ns. testőrséghez tétetett át. Atyja halála után, melyre nézve részvétéről a királyi fölség saját kezüleg tudosítá, [2]) 1826. sept. 30. Győr vármegye val. főispánjává és val. b. tit. tanácsossá neveztetett, és a főispánságba 1827. sept. 17-én ünnep. beiktattatott. Utóbb a Szt.-István rend keresztjét is megkapta, és végre a m. k. testörség főhadnagya és altábornagy lett. Nőül még 1799. máj. 6-kán gróf Ferraris Mária (szül. 1788. sept. 3.) cs. ker. és palota-hölgyet vévén, ez okból 1812. dec. 22-én megnyeré, hogy nevéhez ő és utódai a *Ferraris* nevet-is fölvehessék. [3]) Meghalt 1839. oct. 6-kán. [4]) Nevezett nejétől a táblázaton látható tíz gyermeke született, kikben a fiúk közül már csak E m á n u e l (szül. Pozsonyban 1808. dec. 26.) cs. kir. kamarás, őrnagy és a pesti nemzeti testgyakorló vívó intézet elnöke, és B ó d o g (szül. 1810. nov. 20.) cs. k. kam. vannak életben. Ez utóbbi Oroszvárnak tulajdonosa, 1848ig Vas megye főispáni helytartója volt, jelenleg (1865—6-ban) Győr megyéből orsz. gyül. képviselő. Nejétől gr. Reichenbach-Lessonitz Emiliától (szül. 1820. jun. 8.), kit 1839. mart. 10. vett nőül, a táblán látható hat gyermeke származott; ezek közül is V i k t o r (szül. 1842. jul. 1.) jelenleg (1865/6.) Moson megyei orsz. gyül. képviselő.

b) II. K á r o l y (I. Károlynak hzg. Khevenhüller-Metsch Antó-

---

[1]) Más adat szerint jul. 12-én, de ha ez nem egészen tévedés, akkor ez utóbbi napon valószinüleg csak kereszteltetett.

[2]) Wiener Zeitung 1826. Jg. nro. 225.

[3]) Current. Exc. Consilii Reg. Hung. aulici 1812. nro. 31693.

[4]) Más, előttem valószímübb adat szerint o c t o b. 9-é n.

niától fia) szül. 1779. jun. 20-án.[1]) Cs. kir. kamarás, előbb az állami közöns. kamara al-elnöke, Pozsega vármegye főispánja, val. b. tit. tanácsos, majd 1825. körül kamarai elnök, Mosony vármegye főisp. és főkamarás mester volt. Meghalt Budán 1834. dec. 18 án.[2]) Birta a L.-Sz.-Miklósi uradalmat. Háromszor nősült, első neje 1800. sept. 8-tól gróf Eszterházy Fáni († 1804. jul. 3.) kitől maradt fia 1) Pál (szül. 1802. aug. 8.) Cs. kir. kamarás. ki 1854. jul. 15 én nőül vette gr. Kornis Annát. — Második neje 1806. septemb. 4-től gr. Festetich Julia († 1816. nov. 8.) ettől a táblán látható hat gyermeke maradt, (*lásd VII. táblán*) köztök fiúk a következők 2) Henrik (szül. 1812. nov. 4.) cs. k. kamarás, előbb Mosony várm. első alispánya, innen 1842-ben kir. táblai báró, utóbb Mosony vármegyei főispán 1848ig, söt 1849-ben is a magyar kormány alatt. 1843. máj. 22. vette nőül báró Mesko Iréne cs. k. hölgyet. Gyermekei nincsenek. 3) Herman (szül. 1814. máj. 17.) cs. k. kamarás, és több sz. kir. város diszpolgára, 1850. után a nagyváradi cs. kir. helytartóság elnöke, 1863-ban gr. Forgách Antal után udvari kanczellár 1865ig. Nejétől mező-szegedi Szegedy Karolina (szül. 1817. aug. 30) csill. ker. hölgytől, kit 1842. jan. 10-én vett nőül, a táblán látható négy gyermeke van. 4) Ottó (szül. 1815. jul. 21-én.[3]) Vas megyében Molnáriban), 1848-ban volt m. nemzetőrségi őrnagy s. a. t. Nejétől gr. Csáky Gabriellától, (kit 1856. aug. 20. vett nőül) a táblán látható két gyermeke van. 5) Béla (sz. 1816. oct. 21-én) cs. k. kamarás, val. b. tit. tanácsos és tábornok. — II. Károlynak 1819. aug. 3-óta harmadik neje gróf Seilern u. Anspang Crescentia (sz. 1799. máj. 13. — utóbb gr. Széchenyi Istvánné), kitől a VIII. táblán látható hét gyermeke született.

c) Ferdinand (szül. 1783. jun. 13.) katonai pályára lépvén, már atyja haláláker 1826-ban cs. k. kamarás, tábornok, a szardiniai Sz.-Lázár nagy ker.- és szicziliai Ferdin. r. vitéze, és majlandi dandár parancsnok, utóbb altábornagy és az olaszországi második hadtest parancsnoka, 1841 ben Velencze parancsnokává neveztetett,[4]) és az volt 1848. mart. 22ig. Meghalt 1862. octob. 7-kén. Nejétől gróf Széchenyi Zsófia cs. k. hölgytől, kit 1807. septemb. 13-kán vett nőül, gyermeke nem maradt.

d) Miklós szül. 1796. dec. 2-án; cs. kir. kamarás, ifjabb korá-

[1]) Más adat szerint szül. 1778. jan. 20.

[2]) Más adat szerint nov. 26-án.

[3]) Más adat szerint jul. 20.

[4]) Világ pol. hirlap. 1842. jan. 2. szám.

ban szintén a katonaságnál szolgált, és már 1824-ben a Walmoden vasasezredben százados volt. Birja a darufalvi (Draszburg) urodalmat. Nejétől báró van Loe zu Wissen Julia csill. ker. hölgytől (szül. 1797. dec. 1.) kit 1820. nov. 16-kán vett nőül, a *VI. táblán* látható tiz gyermeke született, kik nagyobbára szintén katonai pályán állanak, közülök Frigyes 1848. máj. 20-kán mint uhlanus főhadnagy halt meg. Nejétől gr. Stubenberg Anna, cs. k. hölgytől, kit 1848. febr. 22-kán mint Remekházy János özvegyét vett el, gyermekei nem maradtak. Gábor (szül. 1828.) őrnagy és kamarás, 1851. jun. 2-kén vette nőül báró Vittinghoff Zsófia csill. ker. hölgyet, ettől két gyermeke a táblán látható.

c) V. István ága (*csicsói*).

(V. táblán.)

V. István (IV. István gr. Stubenberg M. Czeczil fia) sz. 1757. jul. 14-én. Volt cs. k. kamarás. Birta a csicsói- és isztеméri urodalmat, és mint legidősb a családi senioratusi divényi urodalmat is. Meghalt 1841. jun. 30-kán. Nejétől gróf Pálffy Teréziától († 1833. máj. 3.) kit 1777. febr. 27-én vett nőül, a táblán látható két leánya és egy fia maradt: VII. István, (szül. ez 1780. april. 13-án;) volt cs. k. kam. val. b. tit. tanácsos, aranyérdem kereszt tulajdonosa, a porosz fekete és vörös sasrendek vitéze, 1832-óta Veszprém vármegye főispánya, és Péterváron az orosz udvarnál volt osztrák követ. Az 1836. évi országgyülésen a nemzeti muzeumi gyüjtemények vizsgálására rendelt választmány tagja volt. Meghalt 1853. jun. 8-kán Bécsben. Nejétől gróf Stahremberg Francziska csill. ker. és pal. hölgytől (szül. 1787. jan. 6.) kivel 1803. jul. 26. kelt egybe, a táblán látható két fia: Eduard és Vilmos és két leánya született. A fiúk elhalván, ezekben fi ága kihalt.

A család czimere — mint fölebb a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában arany koronából két kiemelkedő szarvas agancs között egyenlő ágú [1]) ezüst kereszt. A paizs fölött grófi koronán sisak, és annak koronáján a paizsbeli képlet ismétlőleg. Foszladék mindkét oldalról aranykék.

---

[1]) Mondhatni czimertanilag Andráskereszt, vagy jobban mell-kereszt; nem máltaikereszt. E czimert ily alakban viselte a XVII. században. I. István is, mit pecsétén láttam.

Zidarich család. (Zudoviczi) Horvátországi nemes család, melyből János előbb (1835.) Körös vármegye főjegyzője, utóbb alispánja, 1842-től királyi tanácsos, 1848-ban pedig Zágráb megyei főispán volt.

Zigethy család. *Lásd Szigethy cs.* Különben ily nevű családot Zemplin vármegye is nemesei sorába számit. [1])

Zijártó család. E néven Trencsín megyének 1754. évi nemesi összeirása mutat föl családot, [2]) utóbb nyoma nincs.

Zikszay család. Zemplín vármegye nemes családai sorában áll. [3]) Különben lásd *Szikszay cs.*

Zilízi család. Zilízi András 1717-ben III. Károly király által emeltetett nemességre [4]) ily czímerrel: a paizs kék udvarában zöld téren arany koronán kettős farkú oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot, a ballal zöld koszorút tartva. A paizs fölötte sisak koronájábúl két kiterjesztett fekete sasszárny között vasas és sisakos vitéz emelkedik ki, jobb kezével kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [5])

Zilvásy család. Zilvásy János és Balázs 1595. febr. 20. Gy.-Fejérvárott kelt czímeres levélben Báthori Zsigmond erdélyi fejedelem által nemesitetett meg. [6]) Valószínüleg kihalt, egyébiránt lásd *Szilvássy cs.*

Zima család. (Máskép Zyma) Gömör vármegye nemessége sorában emlitetik. [7])

Zimán család. (Brassói) Erdélyi Brassói eredetűnek tartatik. Jelenleg Szatmár megyében honos, hol I. Ferencz mint gr. Károlyi uradalmi pénztárnoka, testvére Antal, mint annak mérnöke telepedtek meg. Családfájok [8]) következő:

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. tap. 120.

[2]) Szontagh Dán. közl. sz.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. tap. 120.

[4]) Collect. herald. nro 591.

[5]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

[6]) Győr vármegye levéltárában az eredeti armális.

[7]) Bartholomaeides C. Gömör p. 146.

[8]) Luby Kár. közl. sz.

- Zimán
  - Julianna (Váradyné)
  - I. Ferencz uradalmi pénztárn. (Kubinyi Fruzsina)
    - II. Ferencz Szatmár v. aladó szedő sz. biró (Stróbl Julia)
      - Kálmán (Tőrös Erzse)
        - *3 gyermek.*
    - Pál †
    - József ügyvéd (Vaigl Hermin)
      - Gizella (Luchkovics Ottó)
    - Károly †
    - János (Lencsés Zsófia)
      - Etelka
      - Szidónia
    - Julianna sz. 1797. † 1824. (Zanathy Ferencz
    - Erzse (1. Lencsés Istv.) 2. Szentmáriay Pál)
    - Lajos levéltári kiadó (Trenhauser Janka) Portelekeen.
      - Ilona (Kovács Gyula)
      - Sándor
      - Mária
  - Antal mérnök (Becsky Anna) †
  - Boldizsár (Izsó N.) †

I. Ferencznek János fia, előbb katona, utóbb Szatmár megyei élelmezési biztos. A többiről a családfa szól. Vallásuk Rom. kath.

Zimándy család. A Pozsony megyei családok között említetik Fényes Elek Geographiájában.

Zimányi család. Trencsín vármegye udvartelkes nemes családa. Azon megye nemesi összeírása [1]) szerint 1748 ban Rozváczon lakott András.

1768-ban Tuchinán lakott Ferencz, és fiai György, János és Pál; Rozváczon pedig András.

1803 ban Kis-Zsámbokréthen Ferencznek utódai, ugymint János, és ennek fiai István, Pál, János, és Károly.

1837-ben Kis-Zsámbokréthen János és fiai Sándor és József.

E család tagja volt azon Ferencz is, ki mint liptói lakos 1782. évi aug. 5 kén Trencsín vármegyétől nemesi bizonyságlevelet vett ki.

Zimányi család. Zimányi József volt székely huszárezredbeli kapitány, és testvére Antal Krassó megye szolgabirája 1792-ben jan. 30-kán II. Leopold királytól kaptak czimeres nemeslevelet, mely 1794. nov. 11-én Krassó megyében kihirdettetett. [2]) Jelenleg azon megyében e család nem létez.

Czímerük négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. arany udvarban fe-

---

[1]) Szentagh Dáni közl.

[2]) Krassó várm. jegyzőkönyve.

hér sziklán fehér pellikán feszkél, fiait melle vérével táplálva, a 2. és 3. háromszor kékkel, és annyiszor fehérrel csíkolt udvarban fekete ló ágaskodik. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.[1])

Zimmermann család. Sáros vármegye nemes családai között foglal helyet.

Zinder család. Czímeres nemes levelet nyert I. Leopold királytól 1697. febr. 28 án, de valószinűleg kihalt; és az eredeti czímeres levél Bihar megye levéltárába jutott.

Ziny család. (Teresztenyei) Abauj vármegye régi kihalt családa, melyből István 1528-ban élt, neje volt csicséri Orosz Hedvig.[2]) 1561-ben élt Ziny Lukács, ki társaival Temes megyei Szilasra kir. adományt kapott.[3])

1601-ben élt János, ki néhai melléthei Barna Ferencz özvegye Horváth Klára ügyvédeképen szerepelt.[4])

E családból volt Zíny Klára, nagy-károlyi Károlyi Lászlónak neje 1600. körül.[5])

Iratott a család neve Zyny és Száíny alakban is.

Zipszer család. Antal és fia Antal Arad megyében 1821-ben a nemesek lajstromába iktattatott.[6])

Zirchich család. *Lásd Sirchich cs.*

Zirmay család. *Lásd Szirmay cs.*

Zirty család. *Lásd Holzmann cs.*

Ziska család. Ziska József 1795-ben I. Ferencz királytól kapta czímeres nemeslevelét. Czímere a paizs kék udvarában zöld téren, hátulsó lábain ágaskodó, kettősfarkú, arany oroszlán, első jobb lábával három strucztollat tartva, ugymint zöldet, fehéret és vöröset. A paizs fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.[7])

Zita család. Zita Farkas és Tamás 1628-ban II. Ferdi-

---

[1]) Collect. herald. pag. 134. és Adami Scuta gentil. tomo XIV. hol e czímert Zimányi József és Antal kapják, de 1794-ben, mi azonban 1792. helyett a másoló hibája lehet.

[2]) Eredeti okmány.

[3]) Liber Regius don.

[4]) Nógrád megyei 1600. évi Protoc. pag. 85.

[5]) Exequiae Principales, halotti beszéd Károli Zsuzsanna fölött.

[6]) Arad várm. Protocol. 1821. évi 356. sz.

[7]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.

nand királytól kaptak czímeres nemes levelet, mely 1630 vagy 32-ben Nyitra megyében hirdettetett ki. [1])

Zitkovszky család. *Lásd Zsitkovszky cs.*

Zlatarich család. Zlatarich Pál 1766-ban Mária-Terézia király asszonytól kapta czímeres nemeslevelét. [2]) Czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó, kettősfarkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, szintén kivont kardot markolva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3])

A nemesség szerzőnek közelrokona lehetett Zlatarich Antal 1760-ban zágrábi kanonok.

Zlatháry család. Trencsin vármegye udvartelkes nemes családai közé tartozik. Azon megyei nemesi összeírások a családról a következő adatokat [4]) nyujtják.

1748-ban Ignácz lakott Trencsin sz. kir. városban.

1768-ban ott élt József, továbbá János és ennek fia János, József és Ignácz.

1803-ban szintén ott laktak Jánosnak utódai u. m. János, László és József és ez utóbbinak fiai András és Lajos, továbbá Józsefnek utódai: Ignácz, József, István és János.

1817-ben ugyan ott Jánosnak örökösei Lajos és András, és ez utóbbinak fiai: János, Károly és József, továbbá idősb József örökösei: József, István és János testvérek.

Nevezett idősb József, született ott 1776. febr. 2-kán, volt városi senator.

Zlatkovics család. Jelenleg ismeretlen. Közülök Zlatkovics Farkas 1612-ben Pápa várkapitánya volt. Krisztina 1631-ben nádasdi Darabos László neje.

Zlatnik család. Zlatnik Máté 1795-ben I. Ferencz király által emeltetett nemességre ily czímerrel: a paizs előbb fekmentesen kétfelé oszlik, az alsó vörös udvarban zöld téren égő máglyából fehér phőnix emelkedik ki, felemelt szárnyakkal; a felső rész függőleg szintén két

---

[1]) Az eredeti magán birtokban, többször hirdetve a hirlapokban. Lásd többi közt „Magyar Néplap“ 1857. évi 202. lap. „Magyar Sajtó“ 1857. évi apr. 4. szám. sat.

[2]) Collect. herald. nro. 165.

[3]) Adami. Scuta gentil. tomo XIV.

[4]) Szontagh Dán. közl.

részre oszlik, a jobboldali ezüst udvar közepén vízirányosan kék pólya közepén ezüst csillag ragyog, a baloldali arany udvarba jobbról kétfejű vörös sasnak fele testrésze nyúlik be. A paizs fölötti sisak koronájából arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. [1])

Zlinszky család. Pest vármegyei nemes család, hol birtokhelyük Gyón helység.

A XVII. században, ugymint 1646-ban, Nyitra megyében találjuk Zlinszky Pétert nevezett megye főjegyzőjét. [2])

Azonban Zlinszky János 1718 ban III. Károly királytól kap czímeres nemeslevelet,[3]) valószinüleg már csak megerősitőt, következő czímerrel: a paizs kék udvarában zöld téren vörös ruhás, kék öves magyar vitéz áll, jobb kezével kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló vitéz emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [4])

Pest vármegyében Zlinszky János már 1735. septemb. 26-án alispán, ugyanott első alispán 1742. mart. 9-től — 1747. nov. 21-ig. [5])

Gábor 1760-ban m. kir. kamarai titkár; már 1770-ben tanácsos, meghalt 1774. előtt. József 1744-ben ügyvéd. Másik József előbb az Eszterházy ezredben szolgált, 1760-ban a felállitott magyar nemes testőrségbe lépett.

János és Antal 1820. évi május 8-ig. Pest megyének főszolgabiráji, amaz középponti, emez a kecskeméti járásban, lakott Gyónon.

Másik János (amazok egyikének fia) szül. Gyónon 1794. máj. 29-kén, 1820. máj. 8-kán Pest megye 3. aljegyzője, 1829. sept. 30-tól 1849-ig Pest megye középponti főszolgabirája, végre kir. tanácsos, meghalt 1850. táján.

László 1832. oct. 13-tól Pest megye mérnöke, utóbb úti főigazgató mérnöke 1849-ben is. Meghalt 1861-ben.

A múlt században élt József, kitől a következő ivadék eredt:

---

[1]) Adami, Scutu gentil. tomo XIV.
[2]) Nagy József Nyitra várm. leírása 19.
[3]) Collect. herald. nro 540.
[4]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.
[5]) Protoc. Cott. Pesticns.

József

Antal	Anna	Fanny	Jozéfa
Jozéfa 1838. (Majthényi Pálné)	(Gerhardné)	(Tiszó János)	(Zakaliczky Jánosné)

Fejér megyében szintén találunk Zlinszky családot, melyből István 1780-ban azon megyének rendszerinti esküdtje volt. Tán ennek fiai Ignácz és Imre, amaz 1790-ben Fejér megye főszolgabirája, emez ott ugyanakkor esküdt, mindketten 1790 ben Budára a sz. korona őrzésére rendelt Fejér megyei bandérium tagjai [1])

Tán ezen Ignácz és Imre ugyanazok, kik 1797-ben I. Ferencztől czímeres nemes levelet kaptak; [2]) talán már csak megerősítőt, ily czímerrel: a paizs kék udvarában szemközt két arany oroszfán hátulsó lábain ágaskodik, a jobb oldali felemelt ballábával ezüst félholdat, a másik első ballábával arany csillagot tart. A paizs fölötti sisak koronájából kék ruhás, kalpagos, magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezével kivont kardot, a ballal levágott törökfejet tartva. Foszladék mindkét oldalról aranykék. [3])

Szintén Fejér megyében István 1837-ben aljegyző, 1841-ben főjegyző, 1845-től másod, 1849-ben pedig első alispán volt.

Zlúni család. E néven volt ismeretes a Frangepán családnak egyik ága. *Lásd Frangepán cs.* IV. köt. 245.

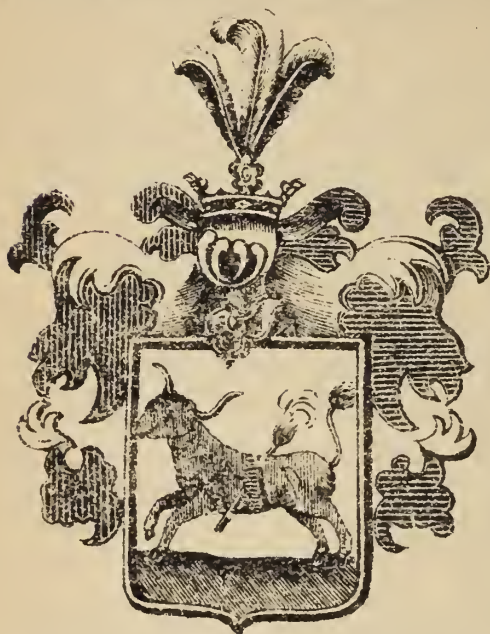
Zmertich család. (Zolotnoki) Nyitrai vármegyében honos, hol Gáspár 1820-tól főszolgabiró, 1825-től főadószedő volt mintegy 1833-ig. Károly 1843-ban tiszt. alügyész, 1848-ban a szeniczei kerületből orsz. gyül. képviselő, valamint 1861-ben is. Simon 1848-ban és ujra 1861-ben főszolgabiró volt.

Zmeskal család. (Domanoveczi és Lestinei) Árva vármegye régi, birtokos, előkelő nemes családa. Eredetét Sziléziából vette, hol a család egyik ága — mint erről alább fogunk szólni, — bárói, sőt grófi ágon virágzott. A magyarországi-ág a XVI. század elején telepedett hazánkba.

Első, ki Magyarországban nemességet és birtokot szerzett, Zmeskal [4]) Venczizló volt. A beszármazás története következő: midőn

[1]) Decsy Sámuel. A m. sz. korona historiája 337.
[2]) Collect. herald. folio 136.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo XIV.
[4]) Iratott *Smeskal*-nak is a családnév, mint ezt az 1647. évi 94. törv. cz is tanúsitja.

Szapolyay István nádor özvegye Hedvig tescheni herczegnő 1507-ben az Árvai uradalmat lomniczai Horváth Mihály kezeiből kiváltá, annak

kezelésére Sziléziából több egyént hivott Árva megyébe, névszerint Dubove (Dubovecz, Dubovszky) Jánost, Zednyiczky Venczelt, és Blinai Hineket. Dubove már otthonról is módos ember, ez ujabb állomáson még inkább megvagyonosodott és Hedvig herczegnőnek jelentékeny összegeket kölcsönözgetett, vegre pedig az árvai urodalmat zálogba vette, és azt 1527—1546-ban mint földes úr birta, söt ezen utóbbi években Árva megyének föispánságát is viselte. Dubove az eképen szerzett Árva vára s uradalma igazgatásához szükségelt több tisztjét Sziléziából és Lengyelországból hozta be, ezek között zedliczi Kosztka Miklós unokáját, domanoveczi Zmeskal Venczisziót, Felixet és Pált, nem különben Kozmovszky Pétert és Jakabot. 1546. körül Dubove utód nélkül elhalván, Kosztka Miklós, ki Árva várának kapitánya volt, és már régebben János királyhoz állott, Zedliniczkyvel a vár jövendő birtoka fölött versenygeni kezdtek, ami kellő alkalmúl szolgált arra, hogy I. Ferdinand e várat hatalmába kerítse. Erre nézve a most nevezett király 1546 ban september 26-kán Prágában kelt levelében [1]) a már emlitett Zmeskal Venczisziót, Felixet és Pált, és Kozmovszky Jakabot és Pétert néhai Dubovszky János tisztjeit kellő jutalom igérete mellett fölhívta a terv eszközlésére, mely szerint Árvavárat mint királyi tulajdont Zedliniczky akkori várparancsnok kezéből kiragadni, és azt Révay Ferencz nádori helyettes kezébe juttatni segitsenek. Ez meg is történt. Dubove halálával Árva vára és urodalma I. Ferdinand birto-

[1]) A lestinei családi levéltárban létez I. Ferdinand kir. ezen eredeti levele ily czímmel: „*Egregiis et Nobilibus Venceslao, Felici et Paulo Zmeskal, Jacobo et Petro Kozmovszky, aliisque servitoribus quondam Joannis Dubovszky etc. etc. fidelibus nobis dilectis.*

kába szállott, a ki 1548. sept. 3-án Bécsben kelt királyi adománylevélben Zmeskal Venczeszlónak és utódainak; amannak hű szolgálatiért az Árva vári birtokokból kiszakított L e s t i n e (az oklevélbeni *Lessczyny*) helységet (Sztratnacze és Oszadkával együtt) Dubove János magvaszakadta czímen adományozta. [1]) Ezen kir. adománylevél folytán I. Ferdinánd még azon évi dec. 13-kán Pozsonyból parancsot adott, [2]) a huzakodó cholticzi Zedniczky Vencziszló árvavári praefectushoz szólót, mely szerint az Lestine helységet a vári birtoktól elkülöníteni és az adományos Zmeskal Vencziszlónak átadni köteleztetik; mi annál szükségesebb volt, mert nevezett Zedniczky Zmeskal Vencziszlónak határozott ellensége volt, azt nem csak becstelenítésekkel illetvén, de javaiban is megkárositván, miért ez utóbbi amaz ellen pert inditott melynek folytán 1550. évben (sz. Mátyás apost. ünnepe utáni 3. napon) Nádasdy Tamás országbiró perszüntető itélet-levele [3]) szerint a villongás országos békebirák előtt akképen egyenlített ki, miszerint Zedniczky Vencziszló Zmeskal Vencziszlónak nem csak Lestine helységet kibocsátani köteleztetett, de azon felül 700 ftot is fizetni tartozott. Elérvén végre Zmeskal Vencziszló Lestine helység jogos birtokába, más birtokháboritóktól még ezután sem maradhatott békében, az oklevelek tartalma szerint legelőbb a lestinei határból juhai elhajtása által Kubinyi Kristóf és Jakab kezdték boszantani, kiket azért 1555-ben nádori parancs [4]) mellett törvényszék elé állíttatott. 1558-ban Koroda Bertalan ellen kellett perelnie, mire nézve I. Ferdinand királynak Árva megyéhez intézett parancsa [5]) folytán a végrehajtás felfüggesztetvén, a peres iratok a kir. kúriára voltak felterjesztendők. Azonban háborgatóitól, kik között főleg a Kubinyiak tüntek ki, élte végeig nyugton nem maradhatott. 1571. oct. 1-én Pozsonyban Miksa királytól kettős ótalomlevelet [6]) nyert, egyiket Thurzó Ferencz árvai megyei fő-

---

[1]) Eredeti a családnál. Ennél fogva téves Lehoczkynak Stemmat. I. 451. lapon azon adata, mely szerint Lestine helységet Zmeskal Pál Árvavári várnagy 1545-ben kapta volna Dubovszky János magva szakadtán.

[2]) [3]) [4]) [5]) Az okmányok a lestinei családi levéltárban.

[6]) Miksa kir. ezen 1571. octob. 1-kén kelt ótalmi levelét, valamint Árva megye alispánjának Dávid Flóriánnak alább említendő 1580. sz. Incze napján Zmeskal Dániel részére kelt idézőlevelét az 1862. évi *Sokol* nevü tótlap 4. füzet 131. lap., mint tót nyelven kelt okmányokat mutatá be a közönségnek. Azonban ez vastag tévedés, mert az érdeklett oklevelek eredetiei nem tót, hanem latin nyelven vannak írva, a mint azok a lestinei család levéltárban bár mikor megtekinthetők. Ama közlemények tehát csak utóbbi fordítmányok lehetnek.

ispánhoz intézve, másikat Árva megyéhez szólót, [1]) melyek szerint ezek őt személyében és birtokaiban minden sérelmezői, névszerint pedig Kubinyi Kristóf ellenében védeni és ótalmazni köteleztettek, mi annál szükségesebb volt, mert nevezett Kubinyi Kristóf és ennek jobbágyai már nem csak birtokháboritásra szoritkoztak, hanem Zmeskal Vencziszló nejét Maróthy Borbálát is letartoztaták, mely hatalmaskodásért Zmeskal Vencziszló őket a királyi tábla elé idéztette. [2]) 1582. febr. 20-án a pozsonyi várban kelt Rudolf király adománylevele Zmeskal Vencziszló és sógorai Micsinszky, Ábrahámy, Lukaviczky, Palásthy és Tapolcsányi részére, ipjok Maróthy György Bars megyei Perlep, Egyházas-Maróth helységekről és Közép-Sember és Disznós részbirtokokról, melyekre nézve Horváth Pál és Tapolcsányi Imre ellent mondtak. [3]) És — úgy látszik — ezen adománylevél után Zmeskal Vencziszló nem sokára kimúlt az élők sorából. Ő lett a Zmeskal család magyarországi ágának törzsatyja és alapitója, tőle ered a máig lejövő nemzedék, mint a következő táblázatok [4]) mutatják; megjegyezvén még ezek előtt, hogy a vele bejött Zmeskal Pál 1545-ben várnagy és Zmeskal Felix utódai ismeretlenek.

---

[1]) [2]) és [3]) okmányok szintén a lestinei családi levéltárban.

[4]) Szontagh Dán. közléséből, továbbá a) Deduct. et Tabellae geneal. Familiarum Hungariae. Kézírat a nemzeti muzeumban, folio latin. nro 213. tab. 52. b) Wagner Tabul. geneal. tabula LXVIII. ugyanott. c) Wagner C. Mss. tomo LXX. pag. 60. ugyanott d) Rajcsányi Ad. Deduct. gen. Mss. tomo II. fol. 7. et 14.

I. t á b l a.

Zmeskal I. Venczel
1548-ban kapja Lestinét
(Maróthy Bora)

- Margit (Viszocsányi János)
- Anna (Katanóczy mk. Keser-nyovszky János)
- I. Dániel 1580. (1. Pongrácz Janka 2. Guzith Judit)
  - Bora 1607. (Dávidné)
  - Erzsébet 1607. (Draskóczy Dávid)
- I. Jób árvai alispán † 1632. (1. Geletffy Petrona 2. Szent-Iványi Anna)
- Ilona (1. Turcsányi László 2. Egressy Gáspár)
- I. Tóbiás †
- I. Gábor 1522. (1. Rakóvszky Zsófia 2. Marczel Zsófia)
  - *Folyt. IV. tábl.*
- I. Jaroszló 1687. 1617. (Nyáry Mária)
  - Bora 1599. †
- Ráfael †

I. Jób gyermekei:

- Ilona (Beniczky Gábor)
- I. György árvai alispán és kap. † 1665. (1. Pongrácz Anna 2. Aranyady Anna)
- 1. Ferencz elesett Glatznál
- Klára (Matyasovszky Kristóf)
- Petrona (Rédey István)
- Jób †
- Pál †
- Zsuzsa (1. Neczpál Kristóf 2. Abaffy Gáspár)
- *)

I. György gyermekei:

- Éva
- Ádám
- János ifjabb 1715.
- I. Gáspár Rákóczy-híve † 1685. (Pongrácz A. Mária)
- III. Jób árvai alispán † 1723. (Stansith Horváth Éva)
  - *Folyt. II. tábl.*
- Ilona (Gosztonyi István)
- Zsuzsi (Kubinyi István)

I. Gáspár gyermekei:

- Mária (1. Hodossy János 2. Bene Istv.)
- Klára (Turánszky Gábor)
- János Rákóczy híve 1710. (Kheberich Kata)
- Julianna *5-ször férjnél*

János gyermekei:

- Kata szül. 1774. (fancs. Jóob Ján.)
- Kristóf sz. 1744. april. 24. (Kiszely Kata)
  - Teréz
  - László Oszadkán sz. 1735. sept. 6. (Petroviczius Mária)
    - *Folyt. a köv. lapon.*
  - Anna-Mária
- II. Gáspár † 1763. (Andabázy Kata)
  - János
  - Jaroszló (Dvornikovich Zsuzsi)
    - Judit (Zmeskal József)
  - Anna (Okolicsányi)
- András szül. 1719. † 1747. jan. 18. (Andabázy Klára)
  - Kata †

---

*) I. Jóbnak gyermekei még II. Jaroszló, III. Jaroszló, I. Mihály, Janka, I. Zsigmond, I. P á l, Zsuzsanna, kik a táblára nem fértek.

László, *ki az előbbi lapon.*
Oszadkán
szül. 1735. sept. 6.
(Petroviczius Mária)

Jónás	József szül. 1762. mart. 13. árvai alispán (Zmeskal Judit)	Kristóf szül. 1765. katona.	Teréz (Andreánszky)

Jozéfa (Reviczky Antal)	Miklós szül. 1789. † 1838. árvai urad. ügyész (Kubinyi Zsófi)	Vendel Kalas. †	Márk sz. 1792. † 1836. árvai fő sz.-biró. (b. Luzénszky Erzse)

Ilona (Kubinyi Kálmán)	Mihály Oszadkán lak.	Stefánia	Judit (Reviczky Kálmán)	István (Rády Luiza)

József sz. 1854.	Apolló sz. 1855.	István-Mihály szül. 1858.	György-Ráfael szül. 1861.

II. t á b l a.

III. Jób, *ki az I. táblán.*
árvai alispán
† 1723.
(Stansith Horváth Éva)

Pál	IV. György árvai törv. sz. elnök † 1757. aug. 3. (Okolicsányi Magda)	II. Imre szül. 1677. (1. Fejérpataky Erzse 2. Eisenblaser Margit) *Folyt. a III. tábla.*

Mátyás †	IV. Jób sz. 1720. † 1778. árvai alispán (Meerwaldt Anna)	Ilona (Szent-Iványi Mihály)

Antal sz. 1745. nov. 8.	Zsuzsi-Magda (Kukszné Eperjesen)	Anna Kata (Andreánszky)	Zsuzsa †	György †	V. Jób sz. 1751. jul. 16. † 1754. jul. 3. Beszterczén	György szül. 1755. mart. 29. † 1763. dec. 8.	Erzse sz. 1756. Zmeskal (György)	Mátyás sz. 1757. sept. 1. † 1815. (megyeri Gombos Janka)	Tamás sz. 1765. jul. 1. † 1792. márt. 18. cs. k. főhadn.

VI. Jób szül. 1778. † 1855. árvai fő sz biró és követ (Tihanyi Mária)	Anna sz. 1780. febr. 4. (Zsembery Miklós)	Mihály sz. 1781. dec. 18.	Klára sz. 1783. †	Janka sz. 1785. mart. 20. (Ganczaugh Zsigmond)	Jozéfa sz. 1786. jul. 30. (Zmeskal József Györött)

Folyt. a köv. lapon.

VI. Jób, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1778. † 1855.
árvai fő sz. biró
és követ
(Tihanyi Mária)

Janka (Illésy László) — Anna — Jetti † — Sarlotta (szántói Szabó Ferencz) — Nelli — Elek árvai fő sz. biró 1848. (Turánszky Apolló) — Peter árvai fő ügyész (Kubinyi Erzse) — Antal

Elek gyermeke: Anna

Peter gyermekei: Gizella (Csemiczkyné) — Mária — Constanczia

III. tábla.

II. Imre, *ki a II táblán.*
sz. 1677.
(1. Fejérpataky Erzse
2. Eisenblaser Margit)

Imre † 1751. aug. 3. — Anna (Kubinyi Imre) — Erzse sz. 1716. mart. 22. — Zsuzsa † — VII. Jób 1727-től Győrben † (Ostffy Zsuzsa) — Éva † — János † — György (F. Joób Erzse) — 2-tól Venczel † 1773. nov. 24. (Stefanidesz Anna) — Julianna sz. 1724. oct. 18. (Mudrony lelkész)

VII. Jób gyermekei: Mihály † — Zsuzsi † — Kata (Lehner) — Zsófia (Mecséry) — Lajos Győrben 1790. (dukai Takács Eva) — Sámuel (Mecséry N.)

György gyermekei: János sz. 1722. katona — Klára

János gyermeke: Eszter

Venczel gyermeke: Lőrincz (Szent-Iványi Anna)

Lőrincz gyermekei: Péter. Károly. Mária

Sámuel gyermekei: Erzse (Tolnayné) — Teréz (Chernel György)

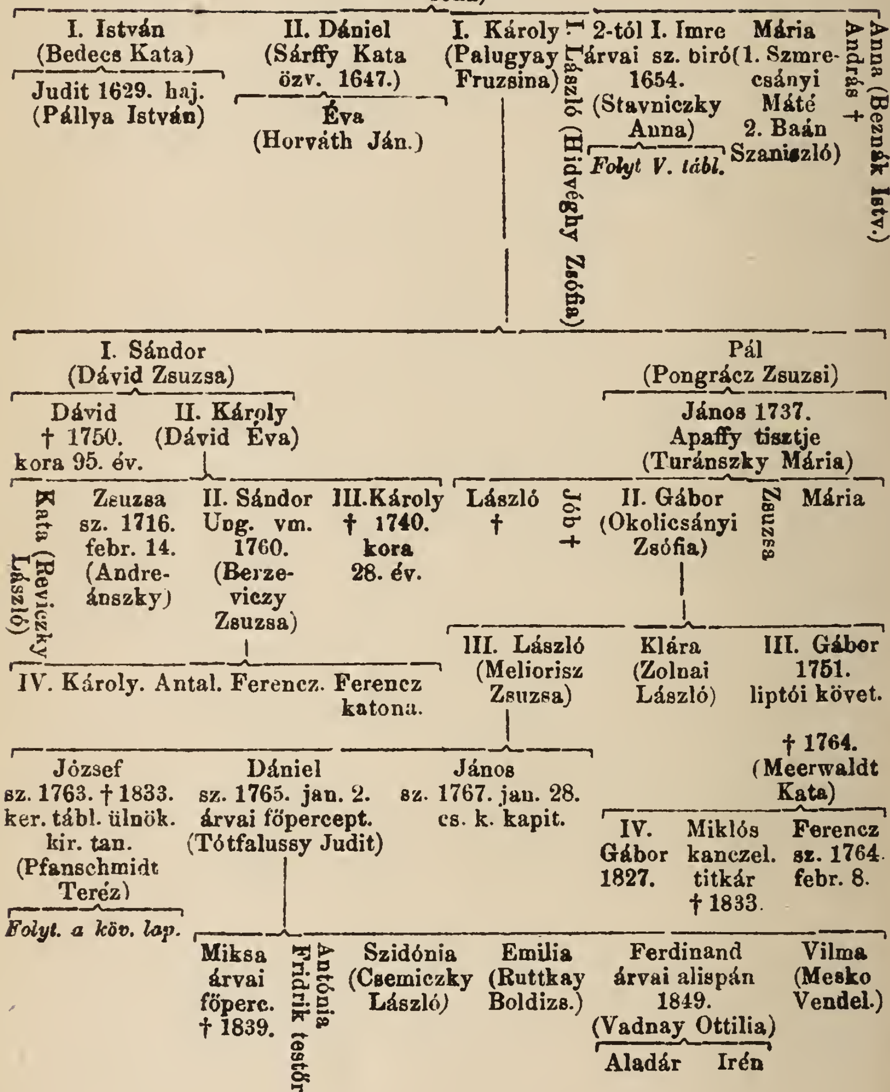
Lajos gyermekei: Teréz (Kisfaludy) — Anna (f. ordasi Lepossa István) — Zsuzsa (csáfordi Tóth János) — I. József huszár főhadn. (Zmeskal Jozéfa) — Dániel (Fülöp Sarlotta)

Dániel gyermekei: Lajos Dukán — Zsuzsi † 1864. (Tóth Antal) — Teréz † — Antal † — Károly †

I. József gyermekei: István Győr törv. sz. elnök 1861. (Ferenczy Zsuzsa) — Anna (Kiss József) — Sándor 1861. Győr vm. fő sz. biró (Zittrich Camilla) — II. József (gr. Viczay urad. jogigazg. † 1863. feb. 1.) — Zsófia † 1834.

István gyermekei: Irene — Aranka

IV. tábla.

I. Gábor, *ki az I. táblán.*
1622.
(1. Rakóvszky Zsófia)
2. turiki Marczel Zsófia)
I. István
(Bedecs Kata)
Judit 1629. haj.
(Pállya István)
II. Dániel
(Sárffy Kata özv. 1647.)
Éva
(Horváth Ján.)
I. Károly
(Palugyay Fruzsina)
I. László (Hidvéghy Zsófia)
2-tól I. Imre
árvai sz. biró 1654.
(Stavniczky Anna)
Folyt V. tábl.
Mária
(1. Szmrecsányi Máté
2. Baán Szaniszló)
András †
Anna (Beznák Istv.)
I. Sándor
(Dávid Zsuzsa)
Dávid
† 1750.
kora 95. év.
II. Károly
(Dávid Éva)
Kata (Reviczky László)
Zsuzsa
sz. 1716. febr. 14.
(Andreánszky)
II. Sándor
Ung. vm. 1760.
(Berzeviczy Zsuzsa)
III. Károly
† 1740.
kora 28. év.
IV. Károly. Antal. Ferencz. Ferencz katona.
Pál
(Pongrácz Zsuzsi)
János 1737.
Apaffy tisztje
(Turánszky Mária)
László
†
Jób †
II. Gábor
(Okolicsányi Zsófia)
Zsuzsa
Mária
III. László
(Meliorisz Zsuzsa)
Klára
(Zolnai László)
III. Gábor
1751.
liptói követ.
† 1764.
(Meerwaldt Kata)
József
sz. 1763. † 1833.
ker. tábl. ülnök.
kir. tan.
(Pfanschmidt Teréz)
Folyt. a köv. lap.
Dániel
sz. 1765. jan. 2.
árvai főpercept.
(Tótfalussy Judit)
János
sz. 1767. jan. 28.
cs. k. kapit.
IV. Gábor
1827.
Miklós
kanczel. titkár
† 1833.
Ferencz
sz. 1764. febr. 8.
Miksa
árvai főperc.
† 1839.
Fridrik testőr
Antónia
Szidónia
(Csemiczky László)
Emilia
(Ruttkay Boldizs.)
Ferdinand
árvai alispán 1849.
(Vadnay Ottilia)
Aladár
Irén
Vilma
(Mesko Vendel.)

József, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1763. † 1833.
ker. tábl. ülnök
kir. tan.
(Pfanschmidt Teréz)

Bora (Malatinszky Ferencz kir. tábl. üln.) — Dénes † — Róza (Meliorisz László) — Teréz (Maletér Lőcsén) — Fanny (Szakmáry) — Móricz szül. 1801. dec. 24. cs.k. kamarás 1861. árvai főispán (Hámos Janka)

Józs. Béla † 1858. máj. 16. Geczelfalván — Berta (Meliorisz Dénes) — Zoltán született Rosnyón 1841. febr. 8.

V. t á b l a.

I. Imre, *ki az I. táblán.*
árvai sz. biró
1654.
(Stavniczky Anna)

Ilona — II. Gábor — II. György 1676. (1. Kereskényi Anna 2. Luby Anna)

1-től Ádám szül. 1670. jan. 16. árvai alispán (Luby Mária) — Zsófia (Záborszkyné) — 2-től László szül. 1680. febr. 11. (Osztroluczky Mária)

Anna (Szmrecsányi György)

Mária (Vitalis István) — László v. Lőr. korponán. — Zsófia — József — Ferencz (Balogh Anna) — Eszter

Rebeka — Gábor — György sz. 1753. apr. 21. † 1774. jun. 24. (Zmeskal Erzse) — László 1780. (Pelargus Mária)

György (Káldy N.) — Mária — Márton Vilmos — Job Lőrincz

Gábor Nógrádban sz. biró, s főbiztos 1812—16. (Máriássy Zsuzsa) — Ferencz 1816. (Tornyos Krisztina)

Zsófia (Barna Sándor dr.) — Zsuzsi (Madarassy) — Sándor Nógrád: sz. biró 1842—9. (Prónay Ottilia) — Zsigmond (Benkő N.)

János

Mária hajad. — Fáni (Miklovicz Fer.) — Kálmán — Ágnes (Glós Samu)

A család törzsének, Zmeskal I. Venczisziónak nejétől Maróthy Borbálától a táblán látható három leánya és hat fia volt. Ezek közül I. Tóbiás és Ráfael mag nélkül haltak el, I. Dániel, I. Jób és I. Gábor és I. Jároszló-ról egyenként szólandunk, de ezekből is csak I. Jób és I. Gábor lettek máig lesarjadzó családvonalnak alapítói.

I. Dániel 1580-ban Incze napján Isztebnyén Dávid Flórián árvai alispán által kiadott idézvény által Thurzó György föispánt, Szent-Iványi János praefectust, Divéky György tisztartót és Koren-Stanovits Jakab harminczadost a maga számára szállitott sónak elkoboztatása végett törvény elé idézteti.[1]) 1592-ben I. Jób és I. Jároszló testvérével Lestine és Szrnyacze helységen osztozott. Kétszer nősült, első neje sz.-miklósi Pongrácz Janka, az utóbbi[2]) Guzith Judit 1622-ben már özvegy volt. Ezen házasságokból két leánya Borbála (még 1607-ben leány) és Erzsébet maradtak, amaz Dávidné, emez Draskóczy Dávid (vagy Dánielné).

I. Jároszló (Hieroslaus) 1592-ben osztozott testvéreivel I. Jób és Dániellal Lestinei és Szrnyáczai birtokán. A XVII. század elején 1604. körül Bocskai részén Turócz megyei országos rovásoló (dicator) volt. 1606. apr. 6-án és jul. 1-kén Bocskay István erdélyi fejedelemtől parancsot vett, miszerint az 1604-től hátralevő 3000 magyar forint adót Leökeös Lászlónak Kassán a kincstárba haladéktalanúl befizesse: „*Teöb irásunkat* — igy szól Bocskai parancsa — *Kgd erre ne várjon, mert mi Illésházy urammal immár a felöl végeztünk*" Ez időben Bars megyének alispánja volt, és föispánjának Dóczy Andrásnak annyira megkülönböztetett bizalmasa, miszerint 1610. öt bizta meg a megyei tisztujjitó szék eszközlésével, e tekintetben azonban, vala mint föispánját, úgy és kénykedö hatalmaskodó eljárása miatt a megyei nemesség öt sem kedvelhette.[3]) 1610-ben neje Nyáry Margit után, (ki előbb Szászy András, utóbb Majthényi Farkas özvegye volt) kapott laszkári, kobenkai, felsö-lelóczi, pritersdi birtokaiba, úgy szakolczai, pozsonyi és récsei házakba és szöllökbe beiktattatott. 1613-ban Bars megyei Pazsiti kuriáját 800 fban elzálogitá Vivirényi más-

[1]) A családi levéltárban. Az eredeti okmány latin nyelven. Ez is egyike azon okmányoknak, melyeket a „Sokol" Tótlap 1862. 4 füzetében tót okmány gyanánt kiadott.

[2]) Más genealogián másod nejéül Szunyogh Jankát is olvassuk, azonban ez aligha nem tévedés.

[3]) Lásd Bottka Tivad. Magy. Tud. Értekező 1862. évi foly

kép Lebenbach (Elevenkúty) Ábrahámnak és ennek nejétől Gyürky Zsuzsannától szül. fiának Mihálynak. [1]) Ugyan ez évben Moson megyei Nagy- vagy Felső-Kemle helységet 1900 ftért zálogba adta Lipthay Imrének. [2]) 1618 ban mint adó-rónok (dicator), mivel az adó behajtását saját birtokain akadályozá, az országgyülés elé idéztetett. Fölebb emlitök, hogy Bocskai alatt, mint rovásoló, ennek pártján állott, de ez időben egyszersmind, úgy mint 1604—1606-ban, Bars vármegyének országgyülési követe is volt. Az 1604. évi országgyülésen a protestansokra sérelmes 22 törvenyczikknek oda iktatása ellen mint Bars várm. követe Istvánffy Mikiós nádori helytartó előtt tiltakozván, ez által nem csak küldöi helyeslését nyerte meg, de a magyar és cseh protestansok bizalmát és népszerüségét is kivívta, és utóbb részint ezeknek, részent Tieffenbachnak eszközlése folytán a bécsi békekötés fentartása végett Bethlenhez követséggel bizatott meg. Ezek folytán, mielőtt Bethlen Gábornak pártjára teljesen át kelt volna, Mátyás főhzg által főkapitányságra is kineveztetett, de azt el nem fogadta. Át menvén Bethlen G. részére, történelmi szerepet játszott, [3]) annak tanácsosa és a hét bánya-város kamara-grófja lett. Anyja Maróthy Anna után Bars és Hont, neje bedeghi Nyáry Margit után Turócz, Nyitra, Mosony, Pozsony sat. megyékben birt jószágain felül 1621-ben Bethlen Gábortól Tornában Hidvégh-Ardót, Abaujban Mindszentet adományban kapta. [4]) Azonban, bár Zavodszky naplója szerint kamarai grófságában sok pénzt szerzett, utánna költséges országos vállalatai miatt kevés maradt. Meghalt laszkári kastélyában 1621. dec. 1-én, eltemettetett 1622. febr. 27-kén Körmöczön a vári templomban, hol síremléke volt. [5]) Végrendeletet még 1621. apr. 21-én tett, és an-

---

[1]) Sz.-benedeki Convent Protoc. J. p. 559.

[2]) Ugyan ott Prot. J. pag. 564.

[3]) Engel, Gesch. IV. 398. Fessler Gesch. VIII. 511. Kelemen Historia juris hung. 365. Esmeretektára VI. kötet 248. Weszprémi. Biographiae medicorum III. 426.

[4]) Katona Hist. critica tomo XXX. p. 706—708.

[5]) E síremléken többi közt ily fölirás lett volna olvasható: „*Optimatibus Regni adnumero Hieroslaum Zmeskalium Camergrafium, tamquam facem seditionis, qui velut in regno pacato vivere non posset, Lazargi in provincia Nitriensi vitam cum morte commutavit.*“ A fölirat készítő — mint némelyek vélhetnék, — nem értett, nem érthetett az O p t i m a t e s szó alatt m á g n á s t, hanem csak előkelő nemest, a magnások akkor már nagyságos czímmel éltek. Különben Bethlen adományában is csak *Generosus*-nak czímeztetik. Lásd Katona idősb h. XXX. 706.

nak végrehajtását a Bánya-városok elöljáróságára bizta.[1]) Egyetlen leánya Borbála, 1596-ban még élő, atyja előtt sírba szállt.

A két következő testvér, u. m. I. Jób és I. Gábor két mostanáig terjedő családvonalnak lettek alapitói, rólok tehát, és ágaikról külön szólandunk.

I. Jób vonala.

I. Jób atyja halála után 1592-ben (feria sexta prox. post Dnicam Quasimodo) a Lestinei és Szrnyaczei birtokban Dániel és Jaroszló testvéreivel megosztozott. 1619-ben Árva megyének országgyülési követe, 1624—26. 1631-ben alispánja volt. Mig egy részről birtokviszonyaira nézve Thurzó György ellen több perei voltak, más részről annak mint főispánnak buzgó támasza volt, valamint azt az utánna következett Czobor Erzsébet főispánsága alatt is tanusítá. Meghalt 1632. jan. 22-én, kora 80. évében, eltemettetett az alsó-kubíni akkor evang. egyház családi sírboltjában. Képe a Lestinei evang. templomban máig fenn áll, halotti koporsóban ábrázolva, következő jelszavával: „Dominus sollicitus pro me," és latin versekkel ellátva. Első neje Geletffy Petronella, a másik Szent-Iványi Anna volt, kiktől tizenöt gyermeke született.[2]) Ezek közt a fiúkból I. Ferencz a svecusok ellen harczolván II. Ferdinand kir. részéről, elesett Glacznál. Másik fia, ki a családot maig terjeszté, I. György volt.

I. György 1640-ben, kora 24 évében Àrva vármegye másod, 1653-ban pedig első alispánjáúl választatott. 1651-ben szent háromság vasárnap után 2. férián az ő közbejöttével is adatott a szászdi, kis-kereskényi és felső-szemerédi birtok Hont megyében Szelényi Jánosnak zálogba. Utóbb Árva várkapitánya volt Tököly István főispánsága és igazgatósága alatt, ki komája volt, és ki 1661. aug. 22-én hozzá intézett levélben Dembinszky lengyelnek ótalmazására megke-

---

[1]) Ebben igy írta alá magát: „Hieroslanus Zmeskal de Domanovecz, Sereniss. Principis ac Dni Dni Gabrielis Dei Gratia electi Hungariae, Dalmaciae, Croatiae, Slavoniae etc. etc. Regis, Transylvaniae Principis, ac Siculorum Comitis Consiliarii, nec non septem Regiarum Liberarum montanarum Civitatum Supremus Camergraffius etc. etc. Antea Vice Comes Honthensis."

[2]) Sziléziában szenvedőleges adosságai maradván, ezekért örökösei leartoztattak, de szabadon bocsátásukat az 1647. évi 94. törv. cz. követelte.

reste. Meghalt 1665. april. 14. kora 48. évében.[1]) Első neje sz.-miklósi Pongrácz Anna, a második Aranyady Anna volt, ki utóbb Libercsey Mihály Nógrád megyei alispánhoz ment férjhez és 1677-ben halt meg. Házasságaiból hét gyermeke volt, kik közül III. Jób, I. Gáspár, György és Anna nagybátyjok I. Jaroszló után a Sziléziában maradt tőkepénzekben örökösödtek. Közzűlök I. Gáspár és III. Jób maig élő két ágat alapitottak.

a) I. Gáspár ága.

I. Gáspár Rákóczy részén táborozván, minden birtokát hűtlenségi bélyegen veszté, és 1685-ben Sáros-Patakon meghalt. Gyermekei közül fia Janos, ámbár atyja utáni birtok öröksége már adomány utján Palugyai Lénártnak voltak felajánlva, ettől átváltva, azokra, névszerint Lestine, Oszadka és Szrnyacze birtokaira 1700. nov. 30-án Eszterházy Pál nádortól adományt vitt. 1701. jan. 3-án pedig a néhai I. Jaroszló után maradt, Árva, Hont, Bars megyei birtokok, és Sziléziában maradt pénztőkék iránt testvére III. Jób, és atyafiai Dániel, Ádám, Károly, Károly, Imre és Lászlóval osztályos egyességre lépett. Azonban nemsokára Rákóczy II. Ferencz fölkeléséhez állván, javai ismét elkoboztattak, mire nézve előbb 1709. dec. 6-án Görgön Heister császári tábornagytól fej- és jószágaira amnestiát nyervén, 1710. sept. 4-én Bécsben kelt adomány levélben I. József király mint hivének, elkobzott lestinei, oszadkai és szrnyaczai birtokrészeire fiágra és ennek kiholtán a leányágra uj adományt adott. Három fia közül csak Kristóf ága terjedt mostanáig. Ennek unokája

József szül. Oszadkán 1762 mart. 13-án. Árva vármegyének másod alispánja volt. Meghalt Trsztenán 1821. dec. 19-én. Eltemettetett az alsó-kubini családi sírboltba. Nejétől Zmeskal Judittól többi közt két fia maradt: Miklós és Márk.

Miklós (született 1789. novemb. 10-én) előbb Hont vármegyénél hivataloskodott, utóbb az árvai urodalom rendes ügyésze lőn. Meghalt 1838. máj. 16-án. Gyermekei a táblán láthatók.

Márk (szül. 1792. máj. 17-én) Árva megyének hires, erélyes főszolgabirája volt. Meghalt 1836. nov. 8-án. Nejétől báró Luzénszky

---

[1]) Temetési zászlója a lestinei templomban máig meg van, ily fölirattal *„Vexillum sepulturae perpetuae memoriae Generosi Domini Georgii Zmeskal de Domanovecz in Lestina, Arcis Arva Capitanei, annorum aetatis suae 48. Die 14. Apr in Christo obdormienti A. 1665."*

Erzsébettől egy fia István maradt, kinek gyermekei a táblán állanak.

b) III. Jóbága.

III. Jób szintén Árva vármegyénél kezdett hivataloskodni, már 1683. előtt alispán volt, 1684. és 1686-ban mint első alispán megerősítetett, sőt azt haláláig viselte. A családi levéltár szerint 1685. máj. 3-án Beszterczén kelt levélben öt (mint alispánt) Caraffa tábornok Tökölyvel folytatott levelezéssel gyanúsitván, figyelmezteti, hagyna fel az udvar elleni törekvésekkel, minthogy azok fejvesztéssel járnak. Azon évi jul. 31-én pedig I. Leopold Eszterházy Pál nádort elutasitja, miszerint Zmeskal Jób árvai alispán ellen Abaffy Sándor letartóztatása, s egyéb sérelmek, úgy Novák Simon cs. k. postalegénynek kivégeztetése, és a Sziléziai forrongás szitása miatt biróilag járjon el. Meghalt 1723-ban kora 69 évében. Nejétől gradeczi Stansith Horváth Évától három fia volt, ezekből IV. György és II. Imre két ágat terjesztettek, mint a II. és III. táblán látható.

IV. György 1751-ben Árva megye törvényszékének elnökévé választatott. Meghalt 1757. aug. 3-án. Fia IV. Jób fiatal korában Árva vármegye főjegyzője, 1772-ben másod alispánja volt. Meghalt 1778-ban.[1] A táblán látható több gyermeke közül csak Mátyást említjük meg, mint ki családját tovább terjeszté. Ez Árva megyének szolgabirája, utóbb pénztárnoka volt. Hat gyermeke közül fia VI. Jób (szül. 1778. aug. 21. Lestyinben) e század első negyedében Árva vármegye főszolgabirája, 1825-ben országgyülési követe volt. Meghalt 1855. ápr. 30-án kora 77. évében Losonczon, eltemettetett Mucsinyban a szántói Szabó család sirkertjében. Nejétől Tihanyi Máriától a táblán látható gyermekei közül Elek (lak. Lestinén) 1848. előtt Árva várm. szolgabirája, 1861-ben főpénztárnoka, testvére Péter (lak. Lestinén) 1848. előtt és 1861-ben Árva megye főügyésze volt.

II. Imre (szül. 1677.) Rákóczy II. Ferencz részén állott. Róla beszélik, hogy a thurdosini nagy templomba lóháton menvén az isteni tisztelet alatt, ezért 25 tallér birságra itéltetett. Több gyermeke közül csak VII. Jób ága él máig. Ez 1722—26. a pápai Collegiumban tanulván, és 1726-ban ügyvédi vizsgát tévén, Győr városába telepedett, és nőül vévén ostfi-asszonyfai Ostffy Zsuzsannát, ezzel terje-

---

[1]) Egy könyvet is adott ki „*Jób keresztyén gyötrelmeiről*", mely 1770. Pozsonyban tót nyelven jelent meg.

delmes birtokhoz jutott és a Zmeskal család Győr és Vas megyei ágát alapítá. Több gyermeke közül Lajos dukai Takács Évát vévén nőül, egyik fia József, huszár főhadnagy, az árvai Zmeskal rokonok közé házasodott; és míg testvére Dániel a Vas megyei ágnak terjesztője lett, tőle a győri ág származott. Gyermekei közül a) István 1832—48. Győr várm. al- és főjegyzője, 1851—54-ben járásbiró, 1861-ben alkotm. törvényszéki elnök alispáni ranggal, 1862 óta pedig Győr város polgármestere. b) Sándor 1842-ben Győr várm. tiszti alügyésze, 1848-ban Győr város vál. főjegyzője, 1848/9. után állami fogoly, 1861-ben Győr várm. választott főszolgabirája, 1862-től visszavonúlt. c) II. József 1848. előtt ügyvéd, majd honvéd kapitány, 1849-ben Komáromban capitulált, és ismét ügyvédkedett, végre gr. Viczay Héder jogigazgatója lőn. Meghalt 1863. febr. 1-én. Végrendeletében hazafiúi lelkülete maradandó tanúságáúl a magyar akademiára háromezer frt, a nemzeti muzeumra ezer, a nemzeti szinházra ezer, a győri evang. tanodának ösztöndijjakra ezer ft, és a győri szegényeknek ezer frtot hagyományozott.

I. Gábor vonala.

I. Gábor (I. Venczißzlónak fia) 1592-ben testvéreivel az atyai ősi birtokokon megosztozott. Ellentmondván gr. Thurzó Györgynek az árvai urodalomba történt beiktatásának, ez okból Thurzó György Zmeskal Gáb. fiát I. Lászlót Nagy-Falu m. város iskolájából söt a városból is kitiltá, azonban ez ellen Rudolf király 1607. jun. 2-én ótalmi levelet adott. Anyjáról örökölt Bars megyei Perlep, Egyházas-Maróth, Zsember és Disznós helységbeli birtokait 1617-ben első nejétől Rakovszky Zsófiától nemzett fiaira átruházta. Élt még 1622-ben is. Nevezett első, és második nejétől turiki Marczel Zsófiától a táblán álló nyolcz gyermeke született. Ezek közül I. István 1617-ben Gergely p. napján a szepesi káptalan előtt tiltakozott Thurzó Imre ellen Puczó és Pokrivács határok iránt, melyek állítólag a lestinei határból szakasztattak ki. Ez István leányában Annában kihalt. I. Gábornak többi fiai közül I. Károly és I. Imre máig élő két ágat alapítottak; lássuk ez ágakat egyenként:

a) I. Károly ága.

I. Károly, ki 1701-ben testvéreivel és rokonaival az I. Jároszló utánni hagyatékon megosztozott, nejétől Palugyay Fruzsinától két fiút

nemzett, I. Sándort és Pált. Amannak ága, melyből II. Sándor Ung megyében élt, már kihalt. Pál ága él. Ennek fia János Apaffy Mihály erdélyi fejedelem szolgálatában élt. Meghalt 1737-ben. Többi közt fia volt

II. Gábor, kinek nejétől Okolicsányi Zsófiától fiai III. László és III. Gábor. Ez utóbb előbb Árva megyei törv. széki ülnök, utóbb 1751-ben Liptó vármegye követe volt. Meghalt 1764-ben. Nejétől Meerwaldt Katalintól fiai a) IV. Gábor előbb Beszterczebánya város ügyésze, utóbb Selmecz város birája, az 1825. évi országgyűlésen Selmeczváros követe, és a bányászati ügyekre választott bizottság tagja volt. [1]) Végrendeletében a két város jó erkölcsü leányai számára vallás külömbség nélkül kiházasitási alapitványt hagyott, melyből évenként egy kath. és egy ágost-vallású jegyes 300 váltó forint ajándékot kap polg. állapotra való tekintet nélkül, de úgy, hogy abban egy évben Selmecz, másikban Besztercze részesüljön b) Miklós a magyar kir. udvari kanczellariánál titkár volt, és jeles zenész. Meghalt Bécsben 1833. jun. 23-án kora 73. évében utódok nélkül. c) Ferencz sz 1764. febr. 8-án. Szintén elhalt.

III. László nőül vévén Meliorisz Zsuzsannát, ettől három, emberkort élt, fia maradt. János (sz. 1767.) a legifjabb, cs. k. kapitány volt és József és Dániel. Ezek közül

József (sz. 1763. mart. 1.) Kitünő törvénytudományi jártasságánál fogva Árva megyéből korán elvitetett, és a Tiszán innen kerületi tábla ülnökévé neveztetett Eperjesre, hol e század első negyedében e törvényszéki tábla valóságos melegitő lelke volt, s társai által magok közt tudományaért élő „*Corpus Juris*“-nak neveztetett. Kitünt remek latinsága által is, mit nemcsak e nyelven kelt hivatalos dolgozatai, de fia Móricz részére „*Plutarchus in compendium redactus opera et labore Josephi Zmeskal etc. 1826.*“ czímü könyve, levelezései, s alkalmi versei is tanúsitanak. Ily alkalmi verset nyomatott 1825. jul. 18-kán gr. Pálffy Fidél főispáni beiktatására is. Meghalt 1835. jun. 18-kán Eperjesen. Nejétől Pfanschmidt Teréztől több gyermeke közt egy élő fia maradt

Móricz (sz. 1801 dec. 24.) Korán kifejlett jeles szellemi tehetségei már serdűlő korában sokat igértek. Gondos atyai vezetés mellett nevelésének eleve oly irány adatott, mely őt kiválóbb pályára vezethesse. És a vérmes, élénk ifjúnak inkább is fekezésre, mint buz-

[1]) 1827. évi 9. törv. cz.

ditásra volt szüksége. 1822-ben Kövy Sándor alatt Patakon végezvén a jogi pályát, s már előbb jogi gyakorlatban is részesülvén, azon évi septemberben az ügyvédi vizsgát is letevé, octob. havában pedig Árva vármegye tiszt. aljegyzőjévé neveztetett ki. Már ekkor, különösen a reá bizott vallásbeli ügyekben a szabad elvűek sorában kezdett szerepelni. 1825-ben gróf Pálffy Fidél főispáni beiktatásakor ez által alszolgabiróvá neveztetett, 1828-ban a tisztujjitáskor főszolgabirói rangra emeltetett és abban 1830-ban megerősíttetett. 1832-ben orsz. gyűlési követté választatott és azt 1836-ig megelégedésre viselvén, visszatértékor azonnal másod-alispánságra emeltetett, 1837. juniusban első alispánná választatott. 1839/40-ben ismét országgyűl. követ lön. Az 1842. évi megyei tisztujjitáskor két hatalmas ellenfél Abaffy Arisztid első alispánságra, és Szmrecsányi János orsz. gyül. követségre kezet fogva, roppant korteskedéssel léptek föl ellene, de ismét győztes lön, és mind első alispáni székében megerősíttetett, mind pedig az 1843/4. évi országgyűlésre követül ismét megválasztatott. Ezután kir. kamarás lön, és 1845-ben Árva megye Administratorává neveztetett, [1]) az volt 1848. évi aprilis haváig, a midőn az átalakulásnál fogva az administratori rendszer megszünvén, birtokára Lestinére vonúlt. Itt guerilla csapat által háborgattatván, Gallicziába vonúlt, honnan a forradalom után visszatérve, 1849. sept. 4-kén már Árva megye polg. törvényszéke elnökeül neveztetett ki, mely hivatalt folytonosan viselé 1860-ig, a midőn Árva megyei főispánságra Abaffy Arisztid kineveztetését el nem fogadván, helyébe ő neveztetett, de ezen méltóságról utóbb 1861-ben az egész tiszti kar léléptekor szintén leköszönt és magányába vonúlt. Nejétől Hámos Jankától egyik jeles készültségü fia Béla elhalván, csak egy leánya és egy fia Zoltán a bécsi Tereziánum növendéke, utóbb a jenai egyetem hallgatója, élnek.

Dániel (III. Lászlónak középső fia) sz. 1765. jan. 2-án. E század első negyedében Árva vármegye főpénztárnoka volt. Hét gyermeke közül fiai: Miksa Árva megyének szintén főperceptora volt. Meghalt 1839-ben. Fridrik m. kir. testőr volt, és Ferdinand Árva várm. főszolgabirája, 1849-ben pedig alispánja, kinek két leánya a táblán látható.

---

[1]) *Örömdana, melyet méltóságos domanoveczi és lestinei Zmeskal Móricz cs. kir. aranykulcsos, sat. Árva megye föispáni helyettesének sat. székfoglalási ünnepélyére sat. Hammerschmidt József Orvostan hallgató 1845. — zenge.*

b) I. Imre ága.

I. Imre (I. Gábornak fia) 1654-ben Árva megye szolgabirája volt. Unokája Ádám (szül 1678. jan. 16.) Árva megye alispánságát viselte. Ennek többi közt fia Ferencz két fiat hagyott maga után, t. i. Györgyöt (sz. 1753. † 1774.) (kinek ágából, és pedig — úgy látszik — György fiától származott a most Hont megyében élő Zmeskal Zsigmond;) és Lászlót, ki Nógrád megyébe házasodott, nőül vévén Pelargus Máriát, kitől Gábor és Ferencz fia maradt. Az előbbi, tudniillik Gábor, e század elején 1812—16. körül Nógrád megyének alszolgabirája, majd főbiztosa volt. Nejétől Máriássy Zsuzsannától fiai Sándor, ki 1842—49. Nógrád megye alszolgabirája, 1850-től cs. k. járásbiró volt 1860-ig, legutóbb mint törvényszéki ülnök nyugalmaztatott. Testvére Zsigmond, volt honvéd.

Nincsenek a családfán István, Árva megyének 1766 ban főjegyzője, és György, ki 1793-ben lett kir. udvarnok.

A Zmeskal család nemesi czimere — mint fölebb a metszvény mutatja — a paizs ezüst udvarában zöld téren fölemelt farkú, futó vörös ökör, derekán kék övvel, mely mellé égő fáklya van tüzve. A paizs fölötti sisak koronáján három strucztoll leng, a jobb oldali fehér, a középső vörös, a baloldali kék. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék.

A család átalában ágost. evang. vallású, kivévén az I. táblán Márknak fiát Istvánt, és ennek fiát György-Ráfaelt, kik katholikus vallásúak.

A családnak — mint emlitők — egyik régiebb, még I. Venczisló előtt elvált ága Sziléziában bárói ágon virágzott, és ott Grauden, Oschin és Sauervitz, Felső-Luzsiczában pedig Tessnitz, Oberneudorf és Vanovitz helységek birtokosa volt. Ez ágból domanoviczi báró Smeskal József-Henrik, császári tanácsos és ezen tisztség főnöke, utóbb herczeg Lichtenstein tanácsosa, és oppelni főkapitány 1716. october 1-én Bécsben VI. Károly császár által csehországi grófi rangra emeltetett. [1]) Meghalt 1760. máj. 2-án, eltemettetett a sauerviczi egyház sirboltjába. Neje freudenthali gróf Würben Jozéfa Mária még előbb, 1755. novemb. 22-kén halt meg, eltemettetett Neu-

[1]) Megerle, Adels lexic. Erg. band. 31.

kirchenben.[1]) Utódaik nem maradtak, és birtokaik utánnok sógoruk gr. Würbenre szállottak, ki azokat az illető jobbágy-községeknek eladá,

melynél fogva a sauerviczi fényes várkastély is elpusztúlt. Henrik-József grófnak emléke fenmaradt a leobschützi k. tanodában is, melynek alapkövét ő tette le 1752. aug. 17-kén. [2]) Egyébiránt ez ág ismertetése nem körünkhöz tartozik, arról a sziléziai, Cseh- és Porosz családtani munkákban bővebben olvashatni. [3])

Ezen ágnak bárói czímere a magyarországi Zmeskalok nemesi ágá-éval teljesen egyenlő, sőt a grófi czímer is, mint itt a metszvény mutatja, — csak

---

[1]) Az ottani helybeli egyház könyvében ezt olvashatni rólok: Die 22. nov. 1755. mortua Maria Josepha Comitissa de Smeskal et Domanovitz, nata Comitissa de Würben et Freudenthal, Domina in Neukirch, Wanovitz, Sauerwitz et Rosen. Aetatis 42 annorum, locus sepulturae Neukirch in Ecclesia S. Venceslai. — És - - 2. Maji 1760. mortuus Illustrissimus Dnus Henricus Josephus Comes de Smeskal et Domanowitz, Serenissimi Principis de Lichtenstein Consiliarius, Ducatuum Oppaviensis et Carnoviensis cis-Oppaviam Capitaneus terrestris, haereditarius Dnus in Sauerwitz, Wanowitz, Deutsch Neukirch, Hohdorf et Rosen. Aetatis 76. annorum, 2 mensium, sepultus in Crypta Ecclesiae Sauerwicensis.

[2]) Jahresbericht über. d. k. kath. Gymnasium zu Leobschütz 1859. l. 5.

[3]) Joan. Sinapi Schlesicher Adel. 1728. — Herld, Silesiographia VII. 775. — Ledebur, Adels lex. d. preussisch. Monarchie.

bővitése amannak; t. i. ez egy fügyölegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali ezüst udvarban zöld téren a kék öves vörös ökör látható (de fáklya nélkül), a baloldali kék udvarban vizirányos három ezüst pólya látszik. A paizs fölött grófi koronán, két koronás sisak áll, a jobb oldaliból az ismert három strucztoll nyúlik föl, a baloldaliból pedig a vörös ökör emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék.

Znika család. Znika Péter 1635—38 ban slavoniai itélő-mester volt, több, főleg Slavonia és Horvátországot illető országgyül. választmányokban vett részt. [1])

Zob család. Zala vármegye nemes családa.

Zobek család. *Lásd Szobek cs.* X. köt. 773. lap.

Zobonya család. *Lásd Szobonya cs. X. köt. 774. és köv. l.*

Zobotin család. (Murai-Szombati) A XVII. század végén élt János, kinek Batthyány Orsolyától fia Mózses 1739-ben, kinek László, kinek Tallián Annától Antónia Tóth Jánosné. [2])

Zobránczy család. (Nagy-Mihályi) Zemplin kihalt családa [3]) a Kaplon nemből eredt.

Zoby család. *Lásd Szoby cs.* X. köt. 777. lap.

Zoday család. (Jobban Szaday) Hajdán Zemplin megyei Szada helységet birta és nevét arról *de Zoda* irta. 1300 ban élt Comes Joannes de Zoda, és birta Szadát, de 1347-ben Szadát már Zoday Miklós hütlenségi bélyegén a Monoky család kapta. [4])

Zohon család. (Fertő Almási) Ugocsa vármegye régi nemes családa, már 1523—1550-ben birtokos Fertős-Almáson, sőt ugyanott e század elején is Zohon Mihály, Ferencz és Zsigmondnak özvegye, ugyanakkor János birtokos Péterfalván. [5])

A családból Péter 1624-ben Ugocsa megye esküdtje, 1635—36-ban alispánja, és 1635-ben orsz. gyülési követe volt. [6])

Zokoly család. *Lásd Szokoly cs.* X. köt. 786. és köv. l.

Zóláthy család. Kihalt család. Nevét Szóláthról irta, 1526-ban Zóláti János Lajos király étekfogója volt. [7])

---

[1]) 1635—1638. évi törv. czikkek.

[2]) Bossányi contra Eszterházy bellatinczi lindvai per pag. 18.

[3]) Szirmay, Cottus Zemplin not. top. 105.

[4]) Ugyanott 157. 171. 250.

[5]) Szirmay C. Ugocsa p. 125. 174. 175.

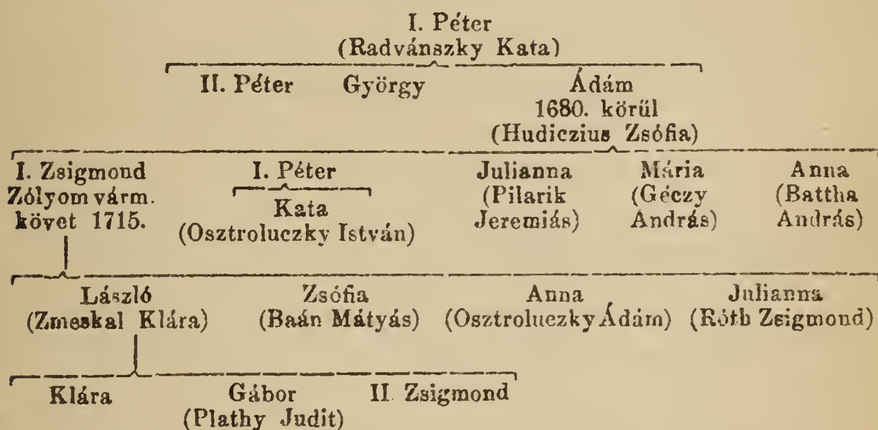
[6]) Ugyanott 53. 60. 61.

[7]) Szerémy János Emlékirata 151. lap.

Zoldy család (Zoldi) Zoldy Simon előbbi nevét megváltoztatva, 1845. jul. 17-én Bécsben kelt adománylevelet kapott Krassó megyei Zold helységre, úgy, hogy előnevét is arról írhassa. Kihirdettetett adománylevele Krassó megye gyülésén 1845. decemb. 10 én, és most is birja Zold helységet.

Zolnaky család. Zemplin vármegye nemessége sorában áll. [1])

Zolnay család. Zólyom vármegyének nem régen kihalt nemes családa. Már 1558-ban Zolnay Stekel György Zólyom megye alispánja volt. [2]) Zolnay Ferencz 1660-ban azon megye jegyzője volt. [3]) Ezzel egykorban élt Péter, kit 1646-ban Zólyom vármegye követének olvasunk [4]), kinek nejétől Radvánszky Katától, ki utóbb Meskó Jóbhoz ment nőül, következő nemzedék származott:

Nincs e táblázaton János, kinek Góg Sárától leánya Judit előbb Wattay Jánosné, utóbb Gyürky Istvánné volt 1729-ben. A végső nemzedéken állók egyikének fia Lajos 1813—30. körül Zólyom vm. főadószedője, végre kir. tanácsos, vagy kamarás. Nejétől Lónyay Zsófiától fia Zsigmond, ki atyja előtt elhalt.

Zolta család. Udvarhelyi székely, melyből 1740-ben élt Ferencz. [5])

Zoltán család. (Csepei) Ugocsa várm. legrégiebb családai közé tartozik. Nevezett megyében fekszik Csepe (hajdan Csepefalva), hely-

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. tap. 120.
[2]) Lehoczky, Stemmat I. 222.
[3]) Okmányokon eredeti aláírása után.
[4]) Lehoczky id. h. I. 221.
[5]) Apor Petri, Synophis Mutationum. p. 295.

ség, mely a családnak ősi fészke és melyről előnevét vette. E helységet már a XV. század elején is a közös eredetű csepei Ákos családdal közösen birták. 1487-ban élt Zoltán János, ki csepei Ákos Mártonnal határ-foglalás miatt a Gödei és Eüz család ellen perelt.

1548 ban Zoltán Mihály, Miklós, Fábián, Benedek, János, Tamás, Máté és Mátyás, valamint az Ákos családból Péter, Mihály s többen Ugocsa megyei Csepe és Csedreg helységre I. Ferdinand királytól uj királyi adományt vittek. [1])

Nem birván a család származási tábláját, csak a család egyes tagjait említhetjük meg adataink szerint:

1501—1507-ben Zoltán János Szatmár megyei Pátyod, N. Szekeres, Fülesd, Csécse és Milota helységben részbirtokára kir. adományt nyert, valamint 1504-ben István és Ferencz ugyancsak Pátyod helységre kaptak adományt. [2])

1517-ben Zoltán Magdolna Csáholyi Miklós felesége volt. [3])

1545-ben Mihály Nyalábvár várnagya volt. [4])

1552-ben Zoltán Jósa elesett Temesvár védelmében Losonczy István alatt.[5]) Ennek unokája volt János, ki 1628-ban Szatmár megyei Géresre adományt kapott. [6])

1564-ben Zoltán János, és neje Kántor Anna Szatmár megyei Ders, Hodász, Kántor-Jánosi helységre királyi adományt vitt. [6])

1626-ban Zoltán Farkas nagyságos bedeghi Nyáry Istvánnak Diós-Győr várában főtisztartója. [7]) —

1644-ben Zoltán Jodok Szatmár vármegyének kapitánya volt. [8])

1641-ben Zoltán Jósa Szatmár megyei Reszege helységére kir. adományt nyert. [9])

Mint ezekből látjuk, a család már ez időben is (a XVI. XVII.

---

[1]) Szirmay, C. Ugocsa p. 136—137.
[2]) Szirmay Szatmár vármegye II. 125. 245. 253—260.
[3]) Ugyan ott II. 112
[4]) Bodai Fer. Hist. lex. III. 623.
[5]) Szirmay Szatmár várm. II. 150.
[6]) Ugyanott II 82. 86. 89.
[7]) Eredeti oklevél nálam.
[8]) Szirmay Szatmár várm. II. 137.
[9]) Szirmay Szatmár várm. II. 28.

században) Szatmár megyébe is beszármazott, valamint Szabolcs megyébe is.

Ugocsa megyében hivatalokat [1]) viseltek a következők:

1552-ben Miklós, 1604—8. Pál — alispánok.

1506-ban György, 1545-ben Balás, 1587—96-ben ismét György, 1667-ben Ferencz szolgabirák.

1616 ban ifj. István, 1670-ben Ferencz esküdtek voltak.

1630-ban László országgyülési követ volt. Ezen László lehetett az, kit fiával Ferenczczel együtt a Baranyay-ak megölték, miért ellenök az 1635. évi országgyülés lépett föl.

Ugocsa megyén kivül főleg Szabolcs megyébe terjedt el a Zoltán család. Itt találjuk már 1630—50. közt Zoltán Annát Vay Péter hitvesét.

Szabolcs megyében volt 1711-ben Zoltán Jodok alispán, ugyanott 1780-ban István főszolgabiró, Pál 1790-ben alispán és követ, meghalt 1807. január. 21-kén. Neje Vécsey Judit, meghalt 1807-ben márt. 3-án.

Másik Pálnak neje Splényi Kata, meghalt 1808. körül.

Szintén Zoltán Pál 1821-ben Szabolcsi másod alispán, János ugyanott másod alispán és követ az 1839. évi országgyülésen. Tán ennek neje Patay Katalin, kitől gyermekek: Béla, Ödön, János, Elek, Antal, Géza.

Mária a mult század derekán előbb Bosóky Ferenczné, utóbb Mocsáry Balásné, Jodok 1760-ban cs. k. kapitány.

Szintén most él Zoltán Mihály, kinek nejétől Patay Jolántól gyermekei Hermina, Gusztáv, Karolina, László, Emil.

Ugocsa megyében e század elején Csepén éltek és birtak Benedek és László.

Zoltán család. (sepsi-komollói) Erdélyi nemes család, az előbbihez vér-, vagy csak névrokon-e? — nem tudjuk. Ismeretes közülök Károly, sz. Déván 1781. febr. 21-én, ki a legutóbbi erdélyi nemesi fölkelést irta le.

Szintén Erdélyben étfalvi Zoltán György 1794-ben Kolosmegyei irnok.

Zoltáni Zoltan József 1794-ben Kraszna vármegye főorvosa.

Zolthay család. Kihalt régi család. Ismeretesek belőle főleg a következők: Ferencz 1505-ben Bács vármegye követe a rákosi

[1]) Szirmay C. Ugocsa 52—61.

országgyűlésre. [1]) János 1513-ban törökországban követségbe küldött. [2]) Lőrincz 1551-ben érsekujvári kapitány. [3]) János 1552-ben Drégely várában esett el. [4]) István, ki 1552-ben Eger védelmében részt vett, 1558-ban egri kapitány, 1565-ben szendrői kapitány, 1559-ben Vizkelety Jakab fiaival Szabolcs megyei Báthor pusztán részbirtokot nyert királyi adományban. [5]) Ugyan ez időben éltek.

Zoltay Imre, kinek neje Zay Apollónia, és Zoltay Balás, kinek neje Zay Magdolna voltak.

Zoltay Boldizsár 1552-ben Bihar megyében Böllesen birtokos. [6])

Lehet, hogy e család erdélyi származású volt, legalább Erdélyből származott tordai Zoltay János, ki 1580-ban Nyitra vármegyének hites jegyzöje volt. [7]) Erdélyben Zoltai Ferencz élt 1740-ben Küküllő vármegyében. [8])

Zólyomy család. (Albisi.) Kihalt régi és kivált a XVII. században szerepelt család. Nevét Zólyom vármegyéről vette, valószinűleg mint eredeti helyéről, ha csak azt nem akarjuk hinni, hogy a család egyik őse Dávid 1399—1400-ban Zólyomi főispán lévén, ez okon nyerték utódai a *Zólyomi* nevet. Annyi bizonyos, hogy a család első törzs-ősei Bihar megyei Albis helységről neveztettek legelőbb, és utóbb ez előnévvé vált. A család törzse László, ennek fia Márton de Albis [9]) neveztetett, ennek fiai Lőrincz és Dávid, kit 1399. évi oklevélben igy találunk „Magister David, filius quondam magistri Martini de Albeus, Comes Zolyensis.“ [10]) 1400-ban ő ad ki levelet a poniki királyi jobbágyok ügyében, hol az okmány igy szól: „Nos David filius Martini de Albens Comes Zoliensis, etc.“ [11])

A családfa [12]) következő:

---

[1]) Kovachich Supplem. ad. Vestigia Comitiorum II. 336. és Jászay id. h. 158.

[2]) Budai Fer. Hist. lex. III. 616.

[3]) Ugyanott 617.

[4]) Istvánffy hist. 1685. évi kiad. 214.

[5]) Liber regius folio 187

[6]) Bielek, Majores Hungarorum 139.

[7]) Nagy József, Nyitra várm. 6. lap. és eredeti okmányon is.

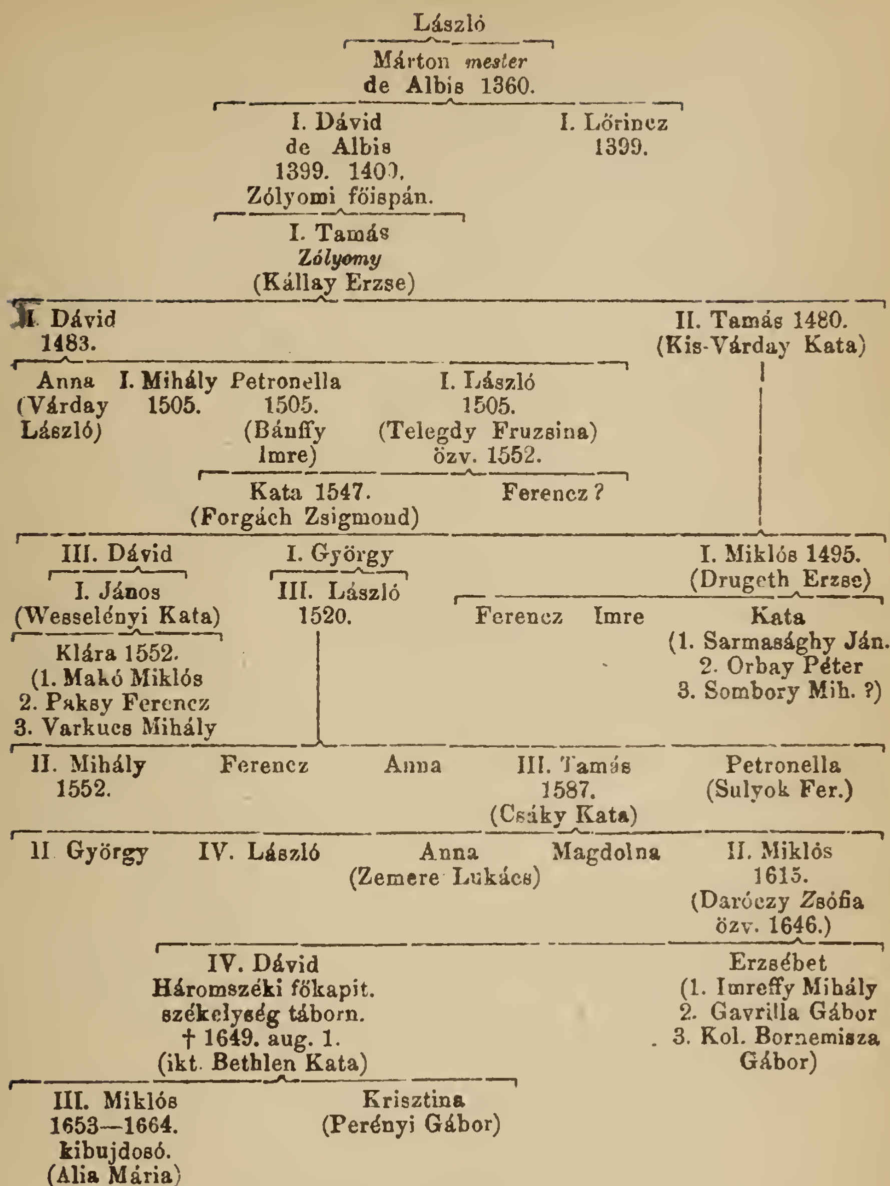
[8]) Apor P. Synopsis Mut. 295.

[9]) Némely oklevélben Albis, találtatik Albeus-nek is, de a helység neve, hol a család törzsbirtoka volt, valódilag Albis-nek neveztetik.

[10]) Lásd Kaprinai Mss. *B.* tomo XXIX. p. 272.

[11]) Teleki, Hunyadiak kora XI. p. 86. hol az Albens, tán hibásan áll Albe*us* helyett.

[12]) Geneal. auth. Mss. tomo I. — Tab. geneal. kézirat a nemzeti muzeumban fol. lat. nro 446. pag. 20—21. Lehoczky Stemmat II. 451. hol tévesek az adatok.

I. Dávidnak fia I. Tamás már *Zólyomi*-nak neveztetett, neje Kállay Erzsébet volt, Wagner szerint ennek neje volt Kis-Várday Kata is, ki ezen esetben tévesen állana II. Tamás nejéül helyezve.

A család I. Ferdinand korában már a nagyobb birtokú nemesek között állt, főleg Bihar, Zaránd stb. megyékben. Azonban hangos hírre

csak a Bethlenek, Rákóczyak korában kapott főleg II. Miklós fia IV. Dávid által.

IV. Dávid iktari Bethlen Katalint, a fejedelem testvérének leányát vévén nőül, Erdélyben szerepet nyert; 1622-ben a székelység generálisa és Háromszék főkapitánya lön.[1]) Kolos megyének is főispánja volt.[2]) Rákóczy I. György alatt hatalmaskodó dölyfe, a fejedelemmeli versenygése megbuktatá. 1633-ban nótáztatván, elfogatott és Kővárba záratott, hol 1649. aug. 1-kén fogságban vegezte életét.[3]) Kalandor, lángvérü természetét jellemzi Széchy Máriávali viszonya is.[4]) Nejétől Bethlen Katalintól, kit 1621-ben vett nőül, egy leánya Erzse-Krisztina Perényi Gáborné és egy fia III. Miklós maradt. — IV. Dávidnak nővére

Erzsébet sem állott jó hírben. Háromszor ment férjhez, először Imreffy Mihályhoz, 2-szor Gavrilla Gábor moldvai vajdához, 3-szor kolosvári Bornemisza Lászlóhoz.[5])

III. Miklós a család utolsó sarja, Hunyadvár ura, Zaránd v. főispánja, apja jellemének és balsorsának örököse volt. 1658-ban kezdett szerepelni, a midőn Barcsay Ákos részén állott, Kemény elől Husztra futott, akkor (1661.) Ali török szerdár fejedelemséggel kinálá meg, de el nem fogadta;[6]) mégis Apaffy alatt (1662-ben) mint Kemény volt híve, vagy — mint vádoltaték — a fejedelemséget keresö, Fogarasba záratott, és javait veszté. Kiszabadulván (1664.), jószágait követelte, melyek már idegen kezekre adományoztattak, egyszersmind törökországba a portára futott pártfogásért. E tetteért még inkább fejedelemség-hajhászással gyanúsíttatott, és újra notáztatott (1670. mart. 3.) Meghalt a szerencsétlen odakünn. Neje volt (karatnai Alia Samuel leánya) Alia Mária, kit nőül vett 1647. oct. 7-kén, elvált töle 1653-ban.[7]) Lehoczky szerint neje lett volna bribéri Melith Klára is.[8]) III. Miklósban a Zólyomy család kihalt.

A családfára megjegyezhetjük, hogy azon nem találjuk azon Zólyomi Benedeket, ki 1440—1455. tinnini és felváltva zágrábi püs-

---

[1]) Szalárdy, Siralmas m. krónika. 65. 87. 136.
[2]) Kállay, Székely nemzet. 258.
[3]) Ugyanott 92. Nagy Szabó Fer. krónika 153.
[4]) Kemény János Önéletírása 246. 251.
[5]) Kemény id. m. 215. 166.
[6]) Szalárdy id. h. 61.
[7]) Thaly, Történelmi kalászok 14. lap. Szalárdy id. m. 186. 252. 478.
[8]) Stemmat. II. 451. és Kállay Székely nemz. 288.

pök volt; [1]) Pétert az 1565-ban kővári kapitányt. [2]) Miklóst, ki 1566-ban Rimaszombatnál esett el. [3])

Némely családfákon I. Tamásnak fiául tétetik László is, annak fiától eredeztetik Katalint a Sarmasághy János nejét.

Zombath család. A nemességet idősb Zombat másként Szabó György és testvére András szerezték II. Ferdinand királytól Bécsben 1621. dec. 22-én kelt czímeres nemes levélnél fogva. Andrásnak utódai nem maradtak. Györgytől a következő családfa [4]) szerint származtak utódai:

György 1621. n.s.

Márton	András 1646. Győr várm. helyt. alisp.	II. György (Bödő Kata)	Pál	Erzse	Kata (Erneszt János)

II. György gyermekei:

Miklós apát. Szombath. plébán.	III. György (Szalánczy Kata)	Kata (Óry mk. Fordányi Ferencz)	Ferencz b. Zamba ügyvéde †

III. György gyermekei:

József elesett 1745. poroszok ellen.	Anna (Orczy Antal)	Erzse (Gaiger Farkas)	Teréz (Ölbei János)	Klára (Megyesy János)	István (Pászthory Eszter)	Apolló (Anján József)	Mihály katona † 1770.

István gyermekei:

László †	Ignácz †	József katona †	Rózsa (Ethényi Mih.)	Ágnes	Xav.-Ferencz

Zsófia (Verhas Mih.)	Józs.-Antal Győrött ügyvéd 1864. (Sághy Leopoldina)	Matild (Neszter Fer.)	Paulina (Czechmeister Alaj.)	Emilia	Klára (Vendrinszkyné)	István honv. őrn. 1849. (Győzei Ida) Veszprém	Gyula honv. főh. 1849. Monoron (Roszkosui Jozéfa)

Józs.-Antal gyermekei:

Krisztina	Mária	Pál

II. Györgynek a táblán álló nyolcz gyermeke 1749-ben osztozott meg Vas megyei Sennyefai részbirtokán. Jelenleg a család ivadékaiból — mint a táblázat mutatja — József Antal ügyvéd Győrött,

[1]) Pray, Hierarchia R. H. II.

[2]) Budai Fer. Polg. lex III.

[3]) Ugyanott és Istvánffy.

[4]) Ráth Kár. közlése szerint.

testvére István Veszprémben, harmadik testvére Gyula Pest megyei Monoron laknak.

Zombathelyi család. *Lásd Szombathelyi cs.*

Zombory család. Több ily nevü nemes család van. Zemplín vármegyében Zombor helységről (most mvárosról) vette egyik ily nevü régi család nevét, eredetét pedig 1321. év előtt Kakas mestertől, kinek egyik fia a zombori Fejes családnak, másik a zombori Zombory családnak lön törzsévé. Ez utóbbiból volt 1321-ben Zombory András az Arbona-Zsadányi határjárásnál királyi ember. [1])

Tán ezen család ivadéka azon megyében az ott e század elején Izbugya-Bresztán birtokos Zombory család is. [2])

Más Zombory család tán az is, melyből bodonlaki Zombory Gábor 1829-ben Abauj megyei számvevő és lateranumi sarkantyús vitéz volt. Lakott A. Oltsváron.

Komárom megyében Neszmélyen az udvartelkes nemesek sorában 1749-ben emlitetik Zombori Éva Takács Máté özvegye. [3])

Mindezektől külön nemeslevelöknél fogva különböző családoknak kell tekintenünk a következőket is:

Zombory család. Alapitója Zombory Ferencz Baranya megyei pécsi polgár, ki 1741-ben october 28-kán Mária Terézia királyasszonytól kapott nemes levelet [4]) és ily czimert: a paizs vörös udvarának közepén felül arany csillag ragyog, alább két arany oroszlány fej, nyakastól egymással szemközt kiöltött nyelvvel szemlélhető, a paizs alsó, gúla alakú arany udvarában egymással átellenben két-két fekete sas szárny szemlélhető. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas szárny között vörös magyar ruhás, prémkalpagos magyar vitéz emelkedikki, jobb kezével kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranyvörös, balról aranyfekete. [5])

Zombory család. Ennek nemességét Zombory Mátyás szerzette 1722. dec. 5-én III. Károly királytól, midön egyszersmind ily czimert kapott: [6]) a paizs kék udvarában zöld halmon arany

---

[1]) Szirmay Not. C. Zemplin not. top. 157. 183.

[2]) Ugyanott f. 394.

[3]) Fényes E. Komárom várm. 186.

[4]) Collect. herald. nro 215.

[5]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.

[6]) Coll. herald. nro 371. Adami Scuta gent. tomo XIV. Egyik Zombory családnak eredeti armalisa 1791-ben Pozsega vármegye levéltárába került és mint gazdátlan ország szerte a helytartó tanács által hirleltetett.

koronán vörös mezü kar könyököl, kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan kéz kivont karddal ismétlődik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Zomor család. (Póka-teleki †) A Zomor kihalt család a póka-teleki Kondé családdal egy törzsből eredt, illetőleg ez utóbbi amabból vált ki, mint e munka VI. köt. 337. lapján a Kondé családnál láthatni. Tudniillik a törzs-ős Zomor nevet viselt. Ennek egyik fiától Jakabtól, ki feketének neveztett, származott utóda János, utóbb a XVI. században vette föl a Kondé nevet, míg a másik fiú János de Zomor neveztetett, és e nevet ága, ezen ág kihalásaig (a XVI. század) végeig viselte. Idézett helyen ezen ág is látható, még is az ott látható Barnabástól kezdve a pozsonyi, nyitrai és esztergomi káptalan levéltári adatai szerint némi bővitéssel, — úgy is mint külön névvel élt család-ág, hadd álljon itt a leágazási rend:

Barnabás
de Zomor 1470.

Mihály
1518.

Demeter	Mátyás	János 1541. királyi Személynök 1562—1569. (N. Apollónia)	Erzse (Vas-dinyei Vass János v. Peter)	Ferencz †	Balás	Pál
				György † 1618.	Pál	Apolló

(János 1541. gyermekei:)

Pál 1579. (Elefánty Kata)	Zsófia (Lengyel András)	Kata (Szelestey Ferencz)	Krisztina (Nádasdy Pál)	Bora (Soóky András)	Anna (Bucsány Miklós)	Margit (Sitkey György)	Mihály †

A család I. Ferdinand korában Pozsony és Nyitra megyei jószágokra több adományt nyert.

A végízen álló Pálban a Zomor ág kihalt.

Az 1518-ban élő Zomor Orsolyát Csúzy Péter özvegyét a családfára helyezni adatok hiányában nem lehetett.

Zonda család. (Gidófalvi) Erdélyi Székely család, melyből István magyar versköltő, ez és másik István Háromszékből, Kelemen Polyánból való 1740-ben. [1]) Tán e családból származott azon Zonda Ignácz is, ki 1815-ban maros solymosi sóházi ellenőr tiszt volt.

Zondy család. *Lásd Szondy cs.*

---

[1]) Apor Petri, Synopsis Mutationum. 295.

Zongor család. (Beődi) Beődi Zongor Mátyás fiaival együtt Vas megyei (akkor puszta) Beőd helységben kuriára és rész birtokra 1560-ban I. Ferdinand királytól adományt nyert. [1])

Lehoczky szerint még régebben is feltünik már a bődi (és szerinte) valpói Zongor család, melyből horomi bán volt a Hunyadiak alatt. [2])

Nyitra megyében a XVII. században a ludáni Zongor család volt ismeretes, melyből Benedek 1606—1620-ig azon megye szolgabirája volt. [3]) Ugyan csak a ludáni Zongor családból származott Zsigmond 1642-ben nyitrai olv. kanonok, majd pozsonyi prépost, 1664-től csanádi, 1648-tól váradi; 1655-től váczi püspök haláláig 1658-ig. [4])

Valoszinüleg a Nyitra megyei Zongor család tagjai éltek 1646-ban Trencsén megyei Beczkón is, mint azon megye nemesi összeirásában emlitetik.

Ha nem tévedek, a Nyitra megyei Zongor család a Vas megyei Zongor családból eredt, és azon Zongor Mátyás, kiről mint 1560-ban adományt szerzőről emlités volt, ugyanazonos Zongor Mátéval, ki a bedeghi Nyáry család akkor emélkedő őseinek Lajosnak és Lőrincznek nőverét Nyáry Annát birta nőül, kitől 1573-ben következő tiz gyermeke soroltatik elö: István, György, Farkas, Tamás, Miklós, Mihály, János, Fruzsina, Zsuzsa, Zsófia. [5])

Zongor család. Ennek nemességét a mult században szerezte Zongor György, ki rokonával Zelovics Ferencz-czel 1718-ban III. Király királytól kapott czímeres nemes levelet. [6])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren száguldó fehér mén, melyen zöld nyeregtakaró fölött vörös ruhás és kucsmás, sárga czizmás magyar vitéz ül, jobb kezével buzogányt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén vörös ruhás magyar vitéz nyúlik föl, jobb kezével vörös zászlót tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Erdélyben kölpényi Zongor Mihály 1794-ben kir. táblai ügyvéd volt.

---

[1]) Liber Regius anni 1560. folio 207.

[2]) Stemmat. II. 452.

[3]) Nagy József, Nyitra várm. 11—15. és 1618. évi 49. törv. czik.

[4]) Pray, Hierarchia R. H. I. II.

[5]) Rajcsányi Adam Deduct. geneal. Mss. I.

[6]) Collect. herald. nro 499. és Adami Scuta gentil XIV.

Zopchfalvi család. (Kihalt.) Azon törzsősnek, Rutkernek, kitől a Berzeviczy, és kihalt Tárczay család származtak, egyik ága, nevezetesen Rutkernek fiától Comes Hermantól eredt nemzedéke öt ízen virágzott és de Zopchfalva, (vagy mint e munka II. köt. 39. lapján áll: de Sobfalva) neveztetett, és ilyen módon egy ideig (míg élt) mint egy külön családnevü ágat képezett. A származás rend az idézett helyen olvasható.

Zorger család. (Báró) Ebből eredt Zorger Gergely, ki Abauj megyei Metzenzéf mvárosi születés volt. Papságra lépvén, előbb 1711-től egri kanonok, dulmi czímzetes püspök, 1729-ben erdélyi püspökké neveztetett, 1730-ban val. belső titkos tanácsossá lön. Meghalt 1739. september 7-én Gyulafejérvárott, hol eltemettetett. [1])

Zoráth család. Zoráth Jakab 1827-ben Arad megye nemessége közé iratott.

E család valószinüleg azonos a Szorád családdal, melyről a X. kötet 840. lapján olvashatni.

Zorkóczy család. (Zorkóczi) Bars megye nemes családai között áll. E név azonos a Zorkóvszky névvel és egy családnak tulajdona.

A Zorkóvszky család Turócz vármegye legrégiebb családainak egyike, mely a kihalt zorkfalvi Geletffy családdal közös törzsből ered, és már 1260-ban birta Zorkfalvát, mai Zorkócz helységet. [2])

A Zorkóvszky családból Gábor 1672-ben Turócz vármegye alispánja volt.[3]) Ez időtájban élt Zorkóczy Ádám, kinek Justh Annától fia Pál, kinek József, kinek Lajos.

A családfát azonban nem birván, megemlitjük Zorkóczy Istvánt, ki 1600-ban Wittebergben járt. [4]) E század elején Z. Erzsébet (1800.) Szulyovszky Antalné volt:

Zorkovich család. Zorkovich Miklós 1790-ben II. Leopold király által nemesíttetett meg. Czímere négyfele osztott paizs, az 1. és 4. kék udvarban zöld téren vörös ruhás, prém kalpagos, sárga csizmás, kardos magyar vitéz áll, jobb kezében kivont kardot, a balban

---

[1]) Szereday, Series Epporum Transylvaniae 226. — Apor P. Synopsis Mutationum 263.

[2]) Turóczi Regestrum Engelnél Monumenta pag. 70. Bel Mat. Notitia nova Hung. II. 344.

[3]) Bel. M. id. h. p. 313.

[4]) Bartholomaeides Memoria Ungar. 283.

zöld olajágat tartva; a 2. és 3. ezüst udvarban aranykoronás egyfejű fekete sas szétterjesztett szárnyakkal látható, jobbról alulról fölfelé aranynyillal át ütve rézsutosan. A paizs fölötti sisak koronájából szintén az előbb leirthoz hasonló vitéz emelkedikki, két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb vizirányosan félig arany, félig kék, a másik félig fekete, félig ezüst. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstfekete. [1])

Zovárdffy család. (Mátyfalvi) Ugocsa ős kihalt családa, mely az ujhelyi Ujhelyi családdal egy közös törzsből, a Hunt-Páznán nemből (genus) eredt. Első ismert törzse Comes Marteleus de genere Hunt-Páznán volt. Ettől oklevelek alapján [2]) a családfát következőleg tudhatjuk:

Comes Marteleus de genere Hunt-Poznán.

- Mikó mester 1275—94.
  - Miklós 1304. 1334. de Verbőcz
    - István 1349. *de Ujhely*
  - Leukus 1310—1334.
    - Bertalan 1347. 1353. de Véd.
    - János 1347. 1377.
- Chepán (-István) 1275—1295.
  - Zoárd vagy Zovárd 1323. 1334. de Király.
    - János 1365. de Ardó udvari apród. 1383. 1411.
      - László 1411. 1420.
        - István 1429. de Ardó
          - Miklós
            - István Zovárdffy de Ardó 1461. † 1505. előtt.
      - György 1416.—20
    - Tamás 1416.
      - András 1415. 50. 1429. de Endréd
        - Ferencz 1452.
          - Luczia 1489.
      - István 1416. 29. (Anna özv. 1452.)
        - Margit (Szepesi Istv. 1461)
    - Dávid 1377.
      - Benedek 1416. 1429.
      - Pál 1416.—29.
        - György 1459. (Kata özv. 1493.
          - János 1505.—19. *Zovárdffy*
          - Ferencz 1519. *Zovárdffy*
      - Mihály pap. 1416.—29.
    - László 1377. de Verbőcz
      - János 1416.—20.
        - Lőrincz 1429 de Király
          - István
            - Bálint 1462.
      - Miklós 1416.
      - István 1416.—29. eladja Verbőczöt
        - Agatha 1429. (Oroszy Tamás)
      - Mátyás 1416. 1429.
    - Jeremiás 1377.
    - Benedek 1399. de Almus
    - Miklós 1411.
      - Demeter
        - László 1416.
  - János 1323.

[1]) Adami Scuta gentil. XIV.

[2]) Lásd az okleveleket, melyekből e csaladfa készült, Horvát István Verbőczy Istv. emlékezete. II. köt. 9—204. Szirmay C. Ugocsa p. 75—79.

E családfa, — mint okleveleken alapúlt, — némi igazitásúl is szolgál az Ujhelyi családnál (XI. k. 386. lap.) közlött töredék családfához. A Zovárdffy ág nem szerepelt, hivatalokat sem viselt, ha csak az Ugocsai alispánok sorában 1599. évben álló Zoárth László nem e család tagja volt. Birtokviszonyait, vérségi összeköttetéseit az alúl idézett oklevelekből meríthetni. Horvát István a Verbőczy-eket (előbb Kerepeczy-eket) is e törzs ivadékának hitte. Az oklevelekből csak annyit látunk, hogy a Zovárdffy ág birta Verböczöt is, és ezektől szerezték a Verbőczy-ek ősei. Amaz idők szokása szerint e nemzetség tagjai is majd egy, majd más birtokhelységről neveztettek, míg a családnév még állandósúlt, és pedig a Mikó ágából az Ujhelyi család, a Csepán ágából ennek Zóárd fiától eredt ágából a *Zovárdffy* család származott. Zoárdnak János fiától ivadéka többnyire *de Ardó* neveztetett, és valószinüleg a XV. században használatba menni kezdett Zovárdffy név mellett az ardói előnév is megmaradt, míg Dávid ága Ugocsa megyei Mátyfalva helységről mátyfalvi előnevet használt. Szirmay szerint Zoárdnak unokája alapítá, telepité Mátyfalvát. [1])

A család kikben halt ki? nem tudjuk, az bizonyos, hogy ez a XVI. században a mohácsi vész után történt. Már 1545-ben a család birtokában az utánna örökösödő családok ültek.

Zöld család. (Madéfalvi) Csikszéki törzsökös székely család Fel-Csikban Madéfalván, hol jelenkorban is (1854.) birtokos János, Rákoson pedig Ferencz.

Közülök többen viseltek Csikszékben hivatalt. 1740 ben élt Zöld Ádám. János 1792—1801-ig Csik, Gyergyó és Kászonszék alkapitánya, valószinüleg 1810-ben ő kir. pénztárnok is. 1807-ben idősb és ifjabb János táblabirák, 1807—15-ben Antal adóiró biztos, ifj. János 1810-ben Fel-Csikszék jegyzője. [2]) Ádám 1814-ben Maros-Vásárhely aljegyzője, András ugyanakkor Marosszék főjegyzője. Idősb János 1815-ben Csikszék törv. széki ülnöke.

Zöldy család. Szintén erdélyi család, melyből Demeter-t Báthori Gábor notáztatván, 1613-ban Bethlentől többekkel javait visz-

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa p. 74.

[2]) Benkő Kár. Csik, Gyergyó és Kászon székek. 53—56. II. 20. stb. Apor Synopsis Mutat. 295.

szakapja. [1]) Gáspár Görgényi kapitány volt, ifjabb Gáspárt a kurucz világban a nemetek Görgény alatt levágták.

Zömlény család. Ismeretes belőle Zömlényi Gábor deák (literatus) I. Ulászló idejéből, ki ügyességét hamis oklevelek gyártására használta fel, míg az kitudódván, önkényt bevallá, mint az ország rendeinek 1448-ban erről kiadott oklevele tanúskodik. [2]) A család valószínűleg kihalt.

Zörögh család. Ugocsa vármegyei nemes család, melyből János 1750. azon megyénél aljegyző, 1757-ben főszolgábiró 1760-ig. [3]) Károly 1844-ben ugyanott rendszerinti esküdt.

Zríny család. Ragyogó nevü család, mely négy századon át történelmünkben kitűnő szerepet vitt. Eredetét az ős régi Subich horvát nemzetségből vette, melyet ügyetlen hizelgés a római Sulpitiusokkal akart összekötni. Okleveles emlékei a családnak a XIII. század első negyedéig nyúlnak fel, ugy szólván az aranybulláig, midőn István és Gergely a mai Dalmatiában a fellázadt Domald csetinai tartományfőnök leveretésében kitűnő részt vettek, ezért kapták II. András királytól Domaldnak hűtlenségi bélyegén elkobzott terjedelmes birtokát a Kerka vizétől Záráig. [4]) Már ez előtt volt adományuk, melynél fogva Brebir vár és megye urai lettek és brebiri grófoknak neveztetvén, e néven voltak ismeretesek a XIV. század közepéig. A Brebirre szóló adománylevelet nem ismerjük, mert az — mint az 1251. évi királyi megerősités mondja — esetleg elveszett, de ez adományban IV. Béla mondja azt, hogy a brebiri grófságra az adományt már ősei adták, atyja pedig (II. András) megerősíté. [5])

---

[1]) Böjthi Engelnél pag. 399. Apor, Synopsis Mut. 295.

[2]) Verbőczy Hármas könyv. II. R. 14. czim. 50—82. kasz.

[3]) Szirmay C. Ugocsa, pag. 57. 60.

[4]) Fejér Cod. dipl. t. III. vol. 1. p. 402. és előbb Katona Hist. crit. V. 421. az adománylevél, melyben még István és Gergely minden melléknév nélkül fordúlnak elő.

[5]) IV. Béla oklevelében olvassuk: „*Comitatum Brebiriensem . . . . a genitoribus nostris eis liberaliter datum, collatum, ac inclitae recordationis patris nostri privilegio roboratum, quod tamen casu dicitur amissum, plene et pacifice duximus confirmandum.*“

Gergely már 1227-ben Spalatro grófja. A családfát azonban csak Istvántól birjuk szerkeszteni, mint itt következik [1]):

István

Stepko v. II. István traui gróf slavon. bán. 1250. 1270. — Jakou 1251.

(Jakou:) Márk — Radoszló 1275.

(Márk:) György

(Stepko v. II. István:) Joakim 1274. brebiri gróf slavon. bán. tárn. mester *Pektari* nev. — I. Gergely traui és sebenigói gr. 1282. — I. Mladin trauigr. 1276. spalat. 1282. — I. Pál 1272. † 1311. slav. h. dalm. bán. (N. Ursa) — I. Miklós gueskai gr. Dalm. h. bán. 1275. — Stanisz-láva apácza Skardo-nában. — N. (Tiepolo)

(I. Pál:) II. Mladin horvát bán. 1322. — II. György dalmát város. grófja † 1332. — II. Gergely 1347. — II. Pál 1315. 1343. Dalm. bán.

(II. György:) III. Pál. 1348. Dandulo Kata) — III. György 1347. — Deodat. — III. Mladin klissi grófja † 1348. máj. 1. (N. Lelca)

(II. Pál:) IV. György 1347. kapja Zrín várat. † 1362. előtt

(III. Mladin:) Ilona (Tvartkó) — IV. Mladin 1357.

(IV. Mladin:) Szenko 1370.

(Szenko:) Radics — Bielak.

(IV. György:) Erzse (gr. Corbaviai Tamás) — IV. Pál 1386 † 1414. (N. Erzse)

(IV. Pál:) I. Péter 1416. † 1452. — II. Miklós † 1439.

(I. Péter:) V. Pál † — V. György † — II. Péter 1493. elesett Modrusnál

(II. Péter:) Pál ? — III. Miklós 1508. † 1534. tájt. (Torquata Manlia Janka) — Bernát — Margit — Ilona

(III. Miklós:) Ilona (Tahy Fer.) 1540. — Margit (Alapy Ján.) — Mihály elesett 1526. — János elesett 1541. — IV. Miklós † 1566. h. t. d. bán. szigetvári hős (1. Frangepán Kata 2. Rosenberg Éva)

Folyt. a köv. lapon.

[1]) A Zrínyi családnak hazánkban is egész irodalma van. Lucius után De Regno Dalm. lib. IV. c. 9. első méltatta tüzetesebben e család származását. Wagner K. Collectanea genealogico. histor. dec. I. Budae 1778. 2-rét. és a második 1802. évi kiadásban újra. Tőle vette származási adatait Budai Fer. (Polg. lex. III.) kiről tévedve véli Salamon Fer. *Az első Zrínyiek* ről írt művében. mintha kamarai oklevelek után dolgozott volna. Erős meggyőződésen szerint a nagyérdemű Budai 1805-ig minden megjelent (nyomott) forrást felhasznált, de kéziratokra nem terjedt ki, legkevésbbé kamarai levéltári adatokra. Lehoczky is Stemmat. II. 451. írt e családról. Du Fresne Illyricum Vetus et novum cont. Posonii 1746. p. 85. közli a Brebiriek családfáját. Még bővebb a család biogragraphiai irodalma, mint alább idézendjük. Legujabban Salamon Ferencz, *Az első Zrínyiek*-ről irt és 1865-ban megjelent jeles művében a család történelmi szereplését irta meg.

IV. Miklós † 1566., *ki az előbbi lapon*
h. t. d. bán.
szigetvári hős
(1. Frangepán Kata
2. Rosenberg Éva

- János sz. 1545. †
- Ilona sz. 1546. (1. Országh Kristóf 2. Balassa István)
- Kata sz. 1548. (1. Thurzó Fer. 2. Forgách Imre)
- VI. György sz. 1549. † 1603. Tárnok mester (1. gr. Arco Anna 2. Stubenberg Zsófi)
  - VI. Miklós † 1625. mart. 24. (1. Nádasdy Anna 2. Széchy Erzse) †
  - VII. György sz. 1598. † 1626. horv. t. d. bán (Széchy Kata)
    - VII. Miklós horv. t. d. bán főlov. mester *a költő* † 1665. (1. gr. Draskovich Eusébia (2. Lubl M. Zsófia
      - 2-tól Ádám főlov. mester elesett 1691. (gróf Lamberg M. Kata)
    - III. Péter horv. t. d. bán lefejezt. 1671. (Frangepán Kata)
      - Boldizsár † 1704.
      - Ilona † 1703. feb. 18. (1. Rákóczy Ferencz 2. Tököly Imre)
      - Auróra-Veronika †
  - Zsuzsa (1. Lenkovich Albert 2. Nádasdy Miklós)
- Dora (Batthyány Boldizs.)
- Orsolya (1. PerényiJán 2. Bánffy Miklós)
- Bora sz. 1554. (Thurzó Elek)
- Margit sz. 1555. (Drugeth Miklós)
- Magda (1. N. N. 2. gr. Turri Jakab)
- Anna †
- Kristóf †
- V. Miklós †
- János † 1612.

Istvánnak fiai **Stepko**, (vagyis II. István) és **Jakou** (Jakab) kik 1251-ben IV. Béla királytól Gergelylyel és Dániellel Bribignei gróf fiaival és Obráddal [1]) és unokáikkal ugymint gróf Budiszló fiaival a Brebiri grófságban megerősítettek. [2]) Jakó maradékait csak harmadizig ismerjük, s rólok különöset nem tudunk.

Stepko (vagy II. István) Trau grófja, egész Slavonia bánja, Busán és Lika megyék főispánja volt, egyszersmind 1256. előtt, miután V. István főherczeg Stiria birtokába jutott, Stájer orsz. kapitánya

[1]) Tán Obrád-ra kell érteni a bribignei grófságot és ennek fiai voltak Gergely és Dániel. Az oklevélben így áll: Gregorius et Daniel Comes, filii Bribigne Comitis et Obrád. Amin eligazodni nem lehet.

[2]) Fejér, Cod. dipl. tomo IV. vol. 2. p. 106.

lett. [1]) Meghalt 1270. táján. A táblán látható öt fia és két leánya maradt. Ezekből [2])

Joakim 1271-ben szintén slavóniai bán volt 1274ig, utóbb tárnokmester, midőn őt a történelem *Pektari* melléknévvel ismeri.

I. Gergely (néhol György) traui és sebenigói gróf.

I. Mladin 1276-ban traui podesta, 1282-ben spalatói gróf.

I. Miklós gueskai gróf, 1275-ben horvátorsz. slavoniai bán; és végre a leghatalmasabb és kitűnőbb testvér

I. Pál 1273-ban spalatói gróf, majd Dalm. Horv. és Slav. bánja, 1292-ben Mladin és Gergely testvérével II. Károly siciliai királytól nyerte Dresnika vidékét megerősitő adományban. [3]) Ugyan ez évben tengermelléki bánnak olvassuk. Meghalt 1311-ben. [4]) Nejétől Ursától négy fiát ismerjük, ezekből II. Mladin horvátorsz. bán volt 1322-ben. II. György a dalmát városok grófja, meghalt 1332-ben. Egy ágat alapitott, melyből fia III. Pál 1348-ban szerepelt, de nejétől Dandulo Katától gyermeke nem maradt, másik fia III. Mladin Klissa grófja volt, meghalt 1348. máj. 1-kén. Nejétől Lelkától egy leánya Ilona Tvartkóné, egy fia IV. Mladin, kinek fiát és unokáit a táblán láthatni, de azokban ez ág valószínüleg ki is halt. [5])

I. Pálnak negyedik fia II. Pál Dalmatia bánja volt, élt 1315—1343-ban, és atyja lön IV. György-nek, Busán és Osztravicza grófjának, ki nagy bátyjával II. Gergelylyel 1347-ben I. Lajos királytól Zriny-várát és Stupniczát kapta. [6]) És ez idő óta a család ez ága nem Brebirről, hanem Zrin-ről neveztetett. IV. György meghalt 1362. előtt. Maradt egy leánya Erzsébet, ki Tamás Corbáviai grófhoz ment nőül és egy fia IV. Pál, kiről alább.

Ez időben a Brebiriekből többen éltek, kiket nem tudunk a családfára elhelyezni. 1345-ben I. Lajos király néhai brebiri Ugrin fiának Budiszlo fiának kegyelmet ád, és adományúl néhai brebiri Jursse

---

[1]) Fejér, VII. vol. 4. p. 118.

[2]) Ezekkel egykorban említ *Salamon id. h.* egy Brebiri János t Trau grófját, kit családfánkon nem lelünk.

[3]) Zágrábi Arkiv Salamon szerint id. h. 79. l.

[4]) Wagner és Du Fresne Illyricum. Salamon 1312-re teszi halálát.

[5]) IV. Mladin fiát Szenkót és ennek fiait csak Salamon F. idézett munkájából ismerjük, Wagnernál hírök sincs.

[6]) Fejér, Cod. dipl. tomo IX. vol. 1. p. 472—477. v. ö. VIII. 3. p 268.

fiának Jurgnak [1]) fia János magvaszakadtán ezen János birtokait. [2]) Ezek tán Jákó ágából voltak.

Fölebb nevezett IV. Pál, I. Lajos királynak udvarában növelkedett; [3]) és a horvátországi Hervojaféle mozgalmakban is hű maradt Zsigmond királyhoz, ez okon történhetett, hogy nápolyi László Zrinvárát és tartozékát hívének Hervojának adomanyozta, [4]) de ez foganatba alig ment; IV. Pál meghalt 1414-ben. Egyik fia II. Miklós a Frangepánoktól visszakövetelé Zlúnt várát, [5]) de magnélkül meghalt 1439-ben. Testvére I. Péter már 1416-ban említetik; 1438-ban pedig fiaival V. Pál, V. György és II. Péterrel együtt Albert királytól a Frangepánok ellen Zlun-vára kiadása iránt oklevelet nyert. [6]) I. Péter meghalt 1452-ben. Nevezett fiai közül a két idősb magnélkül halt el, a legifjabb II. Péter 1493-ban esett el Modrusnál. [7]) Gyermekei maradtak: III. Miklós, Bernát, Margit és Ilona. [8]) Ezek közül

III. Miklós nőül vévén korbovai gróf Karlovicz Károly

---

[1]) Jurse és Jurg tán — György?

[2]) Fejér Cod. dipl. tomo IX. vol. 1. p. 288. Az oklevélben hibából *de Breberio* helyett de Berberio áll.

[3]) Kapriuai Mss. B. tomo X. p. 61.

[4]) Salamon F. Az első Zrinyiek 213. lap.

[5]) Fejér Cod. dip. X. vol. 8. p. 633.

[6]) Az oklevél Fejérnél Cod. dipl. XI. 58—59. hol, azt hiszem másolási tévedésből II. Miklos *pater vester*-nek iratik, bizonyosan *frater vester* helyett.

[7]) Istvánffy Hist. 1685. kiadás lib. II. p. 19.

[8]) Salamon Fer. Az első Zrinyiek 217—118. lapján II. Péternek egy Pál nevű fiat is tulajdonít. Lehet, hogy volt! — Ugyan ő, itt a Zrinyi-ek *családfájában egy kis hézagot lát*, noha a köv. lapon meg azt mondja, *hogy tulajdonkép nem hiányzik egy láncz szem sem, csak a kapcsolatot nem tudjuk* — úgymond — *okmányokból kimutatni 1492—1509.*" Salamon kétségét az okozza, hogy II. Péter 1449-ben már mint élő említetik és 1493-ban hasonlóan, a midőn tehát már koros ember lehetett és pedig legalább is hatvan éves a modrusi ütközetben. Szerintem ez nem baj; hatvanéves is nem ritka a táborban, kivált a törzstisztek közt. Ez tehát nem ok, hogy II. Péter és fia III. Miklós közé egy izt (nemzedéket) beszúrjunk; de az időtan sem engedi; mert tegyük például, hogy II. Péter 1493-ban hatvan éves volt, e szerint született volna 1433-ban. Ötven éves koráig kifogástalanúl lehetett apává, ennélfogva fia III. Miklós születhetett 1463-tól 1483-ig, ennek fia IV. Miklós, a szigetvári hős pedig ismét bizvást születhetett e számítás szerint akár 1508. akár 1518-ban. Tehát a chronologia miatt nincs szükség megbontani az eddig a család minden genealogiáján egyformán szerkeztett kapcsolatot, habár ez egyetlen nemzedékre eddiglen oklevelet nem ismerünk is.

leányát Jankát vagy Ilonát, kit Wagner Joanna Torquata Manliá-nak nevez, 1509-ben sogorával Korbovai Jánossal esetleges örökösödési szerződésre lépett. Meghalt 1534. tájban. Gyermeke a táblázat szerint öt volt, két leánya és három fia, az utóbbiak közül a) Mihály elesett 1526-ban Mohácsnál; b) János elesett 1541-ben Vinodolnál és c) IV. Miklós a szigetvári hős.

IV. Miklós már 1529-ben részt vett Bécsnek védelmében a török ellen. Ha síriratán azon adat, hogy korának 48. évében végzé életét, nem volna hibás, mint azt már Kazinczy is észrevette, [1] – úgy 1529-ben 11 éves korában táborozott volna Bécs alatt. Valószinübb, hogy Miklós síriratán XLVIII. helyett LVIII. évnek kell állnia, és ez utóbbi esetben születési éve az 1508-ik év lenne. Életét, tetteit nem ide tartozik megírni. Elég megemlitenünk, hogy Horvát-, tót-, dalmátország bánja, és fő tárnokmester volt, és 1566. sept. 7-én Szigetvár védelmében hősi halállal végezte életét, [2]) eltemettetett Szent-Ilonán. [3]) Két neje volt, az első Frangepán Katalin, a második, kivel mennyegzőjét 1564. sept. 21-kén Vasmegyei Monyorókereken tartá, cschországi báró Rosenberg Éva volt. Az elsőtől a táblán látható tizenkét, ez utóbbitól egyetlen fia János [4]) született, ki utóbb anyja után Csehországban örökösödve, ott halt meg 1612-ben febr. 24-én, és Hohenfurtban a Rosenbergek sírboltjában most is látható vörös márvány sírkő alá temettetett. Az első nejétől származott leányok férjeikkel együtt a táblán láthatók, ezek 1570-ben fiú testvéreik György, Kris-

---

[1]) L. Kazinczy Ferencztől „Zrínyi Szigetvárott" a *Hebe* czímű zsebkönyv 1825. évi folyamában.

[2]) L. Kazinczy Ferencztől a Hébe-ben. A Fillértár 1834. évi foly. 153. Reusner Rerum memorab. in Pannonia. 1602. stb. Legujabban Salamon nagy szorgalommal leirta „*Az első Zrínyiek*" második részében.

[3]) Síriratát Reusner után közli Wagner is dec. I. úgy Kazinczy is.

[4]) Innen látszik, hogy a szigeti hős Miklósnak két János nevű fia volt, az első 1545-ben született, de korán elhalt; a második csak is 1565—6-ban születhetett, és Csehországban élvén, honn ismeretlen volt; ezen okból némelyek az első, korán elhalt Jánost kétségbe hozták. Első volt, ki ezt tevé, a Tudományos gyüjt 1820. évi XI. 97. lapján. Utánna gr. Majláth János az Arpádia tört. Zsebkönyv II. kötetében az utóbbi János csehországi sirkövét is közlé. De végre Gyurikovics a Tudományos gyüjt. 1834. évi XI. füz. 38. lapján felvilágosítá és megvédte Wagnert is, megmutatván, hogy csakugyan két János fia volt Miklósnak. Ez utóbbi értekezés Salamon figyelmét elkerülte, azért hibáztja müve 685. lapján Wagnert, de alaptalanúl.

tóf és Miklós ellen örökség és leány negyed iránt pereltek. [1]) E fiúk közül emberkort csak VI. György ért. Született 1549-ben, meghalt mint fő tárnokmester Vépen 1603. máj. 4-én kora 54. évében, eltemettetett Szent-Ilonán. [2]) Első neje gróf Arco Anna, a második gróf Stubenberg Zsófia volt. Ezektől három gyermeke a táblán áll. Idősbik fia VI. Miklós szintén kétszer nősült, előbb gróf Nádasdy Annával, utóbb Széchy Erzsébettel, de magtalan (legalább gyermekei nem említelnek) sírba szállt 1625. mart. 24-kén. Az ifjabb fiú VII. György szül. 1598. körül. 1622-ben bán lett. Meghalt 1626. dec. 18-án Pozsonyban — mint írják — Wallenstein által retekben nyujtott méreg következtében. [3]) Eltemettetett Csaktornyán a pálosak Sz. Ilonáról czímzett egyháza sírboltjában. Neje rimaszécsi Széchy Katalin volt, kitől fiai maradtak VII. Miklós a költő, és III. Péter.

VII. Miklós szül. 1616 körül. [4]) Már 1636-ban kir. fölovaszmester, légrádi és muraközi kapitány és Zala és Somogy vármegyék főispánja volt. 1647-ben pedig Horvát-, Tót- és Dalmát orsz. bánjává neveztetett. 1661-ben építé Uj-Zrint. 1663-ban m. ország alsó részenek főkapitánya lett. Korának mily nevezetes férfia volt, a történelemből és életirataiból ismeretes. [5]) Életének vadászat közben 1664. nov. 18. egy vadkan vetett véget. Első neje gr. Draskovich Eusebia († 1644.), a második löblini Lubl Lénárdnak leánya, Lubl M. Zsófia lett. Ez utóbbi házasságából származott fia Ádám, volt fölovászmester, elesett

[1]) Oklevél a Muzeumban. Lásd Catalog. Mss. I. 544. Ez oklevél kétségtelenné teszi, hogy Miklósnak fia Kristóf volt, nem Farkas. Pethő Gergely is Kristófot említ. Wagner mind a két néven említi, de igazabbnak tartá a Farkas nevet.

[2]) Pethő Gergely Krónikája 154. l.

[3]) Rattkay, Memoria Regum et Banorum. p. 199.

[4]) Némi combinatió szerint Toldynál M. Irodalom kézi könyve I. 215. Azonban Ponori Thewrewk Józs. A magyarok névnapjai czímü 2. füzetében kikobolta, hogy Zágrábban 1616. ápril. 22-ken született volna.

[5]) Zrinyi Miklós a költőről sokan írtak, u. m. *a*) Tudományos gyüjt. 1820. VI. 87. — *b*) Ugyanott levelei 1821. XI. 111. — *c*) Életéről Hormayr, Mednyánszky Taschenbuch 1821. 360. — *d*) Haláláról Tud. gyüjt. 1822. X. 12. — *e*) ismét ugyanott 1826. IX. 44. — *f*) Fillértár 1834. 153. — *g*) Tőlem Delibáb 1854. 7. szám. — *h*) Toldy F. M. irod. kézikönyv. I. 211. — *i*) Salamon Fer. A koszorú 1863. I. 385. és köv. és ismét ifjúságáról Koszorú 1864. I. 169. sz. — Arczképét Wiedemann kétszer, továbbá Ortelius, Khewenhiller és Galleazzo Gvaldo, ujabb időkben több lap, és köztök a koszorú kétszer is kiadá.

Zalankemennél 1691-ben. Nejétől gr. Lamberg M. Katától gyermeke nem maradt.

III. Péter, Miklósnak a költőnek testvér öcscse, bátyja után horvát-, tót-, dalmát-országi bán, stb. Bátyja hős költeményét az Ádria Szirénáját horvátúl adá ki. A Wesselényifelé összeesküvéssel vádoltatva, 1671. ápr. 30-kán lefejeztetett. [1]) Nejétől Frangepán Katalintól maradtak gyermekei a) Aurora-Veronika, ki valószinüleg atyja után korán elhalt, b) Boldizsár (v. IV. Péter) a szerencsétlen, ki 1683. dec. 8. Passauból Rottenburgba, utóbb Gráczban a börtön penészében veszté eszét és életét 1704-ben, [2]) és c) Ilona, a munkácsi hősnő, született 1643. körűl, előbb Rákóczy I. Ferencz neje, utóbb Tököly Imre hitvese és ennek jó s bal szerencsében sorsosa. Meghalt 1703 febr. 18. Török országban. [3]) Ezekben a családnak vége szakadt.

Következők emlitetnek még a Zríny családból, kiket családfailag nem ismerünk; u. m. Zrínyi Péter, kiről olvassuk, hogy 1547-ben Bécsben meghalt; [4]) és Zrínyi azon György, kiről Pethő Gergely

[1]) Tudományos gyűjtemény 1818. I. 67. Lünig Epistolae Procerum Europae, II. p. 577. stb.

[2]) Pethő Gergely m. krónika. 40. és 73. lap.

[3]) Életéről a) gr. Majláth János az Aurora zsebkönyv 1830. évi foly. — b) F. M. Orsz. Minerva 1828. évi foly. c) Nagy Iván a Délibáb szépirod. lap. 1857 évi 5. szám. stb.

[4]) Pethő Gerg. Krónikája folyt. Spangar Andr. 252. l.

krónikájanak folytatója Kálnoki azt irja, hogy mint horvátországi bán meghalt 1676-ban. [1]) Ez azonban valószinüleg téves adat lesz.

A család ősi czímere Breberi Pál bánnak 1322 böl fennmaradt pecséte szerint: a paizs udvarában kiterjesztett sasszárny, (Salamon vélekedése szerint még a Subichok egykori czímere); a paizs fölötti sisak koronáján pedig kiterjesztett szárnyú koronás sas. [2]) A család utóbbi megbövitett czimere — mint itt a metszvény is ábrázolja — függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali arany udvarban két kiterjesztett fekete sasszárny lebeg; a baloldali vörös udvarban négyszegü kövekből épült magas várfalon álló rovatkolt vártorony magaslik. A paizs fölötti sisak koronájából kiterjesztett szárnyú koronás sas nyúlik föl, karamait prédára készítve. A paizst két oldalról foszladék veszi körül, de színeit nem ismerjük. [3])

Zrittey család. Ung vármegye régi kihalt családa, melynek nevét Sztrittey, Zrittey, Szürtey, Szörtey, sat. alakban találjuk, mint a X. kötet 877. és 902. lapjain is megjegyeztük. Lehet hogy csakugyan az Ung megyei Szürte helységről Szürtey-nek legigazabban neveztethetett. [4]). De nevét mégis leginkább Zrittey néven találjuk történelmünkben. Eredetét a Bocskay, Csapy sat. családdal a Bokcsa (Boxa) nemből a regényes történetü Michbán hét fia egyikétől Tamástól származtatják (*Lásd Bochkay cs.* II. 129.)

A családfa [5]) következő:

---

[1]) Pethő Gergely krónikája II. 34.

[2]) Salamon, az első Zrínyiek 201. lap.

[3]) Walwasor, Die Ehren des Herzogthums Crain. Laybach 1689 III. 103. hol czímertani színjegyekkel található. Wagner Collect. geneal Dec. I. táb. fig. 17. szintén igy közli 1620. évi pecsét után. Siebmacher, Wappenbuch színjegyek szerint, hol a jobb oldali udvar, arany helyett kékszínt mutat. Ezek után nem tarthatni egészen hitelesnek azon czímert, melyet Kazinczy az 1825. evi Hébé-ben közlött, mely visszafordítva (azaz éllel balfelé nezve) adja a czímert, megtoldva még egy alsó udvarral, melyben balfelé futó krokodil látható; és a vártorony mellett is két csillagot tüntet fol.

[4]) Alvinczy Péter, Exequiae Principales, Károlyi Susanna fölött mondott halotti beszéd.

[5]) Wagner Tabell. geneal. Mss. tab. X.

- I. Tamás 1280.
  - László 1312. Zemplíni főispán. (Bodon ispán leánya)
    - II. Tamás 1330. (Tarkői Klára)
      - *Lásd Chapy cs. III. köt. 12. l.*
    - Mihály 1330. (N. Margit)
      - I. János
      - Donch
      - Péter 1376.
        - Domokos 1413. *de Ztritte.*
          - I. Miklós 1441. de Zritthe
            - Osvald 1459. de Zritte
              - Bernát 1499.
            - László 1495. 1512. de Zrythe (N. Erzse)
            - Zsigmond de Zrythe 1509. 1516.
              - Orsolya (Teslai Antal)
              - Sebestyén 1499. (Pinkóczy Potentia)
                - II. Sebestyén 1552.
                - György 1552.
              - István 1513.
              - III. Miklós 1543 (Máriássy Krisztina)
                - II. János 1571. (Deregnyei Bora)
                - IV. Miklós elesett 1596.
                  - Kata 1585
              - Pál 1543. (Zeleméri Bora)
              - Gábor (Ártándy Kata) 1555.
              - Julianna (1. Komlósi János 2. Báchmegyei Gerg.)
              - György
                - III. János 1560.
                  - Fruzsina (1. villei Pribék Ferencz 2. Gúthy Zsigm.)
                - Zsuzsa (1. Rády Ján. 2. Ispán Mátyás)
            - II. Miklós 1495. de Zrythe ungi követ 1505. (Matyóczi Anna)
              - István 1499.
          - László 1441. de Zritte.
    - László
      - István
  - Donch 1330. Zemplíni főisp.
    - László 1330.
    - Miklós sárosi főisp. 1349.

Mindenek előtt meg kell jegyeznünk, hogy a táblán álló **II. Tamásnak** László nevű fiától unokája Tamás, ki különben a Csapy családi ágon állt, fiaival az 1444. körül élt Márton és Diénessel együtt szintén de Zrythe irattak. Tulajdonképen azonban, mint e családfán is látjuk, a Zrittey családot II. Tamásnak testvérétől Mihálytól származott ága képezte. E Mihálynak unokája Domokos 1413-ban már de Zritte neveztetik, és azontúl ivadéka e nevet viselé.

A család történetéből keveset tudunk, Domokosnak unokája II. Miklós 1505-ben Ung vármegyének a rákosi országgyűlésre követe volt. [1]) Fiában Istvánban kihalt.

[1]) Lehoczky-nál Stemmat. I. p. 215 *Nicol. de Siricho alias Akáts* néven ; — Kovachich Supplem. ad Vestig. Comitior. II. 335. *Nicol. de Striie* ; — Jászay-nál a m. nemzet napjai a moh. v. után 158. lapon *Sztrittey Miklós* néven fordúl elő.

1523-ban birt a család Ugocsa megyében Halmiban is, és 1555-ben Gábor neje Ártándy Kata zálogba vette Ugocsában Kökényesdet. [1])

István és testvérei III. Miklós és Pál 1543-ban ítéletlevelet kaptak. [2])

Zsigmondnak, ki 1516-ban Arbona-Zsadány felét a palosoknak adá, [3]) unokája IV. Miklós a keresztesi ütközetben esett el 1596-ban. [4]) Leányában Katalinban ez is kihalt; és valószinűleg ő volt családjából a legutolsó férfiú.

A család után Ung megyében III. Jánosnak leánya Fruzsina jogán a villei Pribék család is egyik örökös lett.

Nem találjuk a családfán 1520. tájáról Zrittey Erzsét, deregnyői Bessenyei Lénárd nejét, és 1580. tájáról Zrittey Borát Zékel Miklósnét.

Ztharjakovics család ilyen czímerét [5]) ismerjük: a paizs kék udvarában vörös ruhás könyöklő kar, kivont kardot tart, a kar és kard közt arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján hasonló képlet látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. Többet e családról nem tudunk.

Ztrucz család. E családnak is nevét több alakban találjuk, úgymint Strucz, Sztrucz (*lásd X. köt. 380. és 379. lapokon*) és Ztrucz alakban, az első és utolsó formában fordúl elő a törvénytárban is. [6]) Ismeretes közülök Ztrucz Ferencz volt negrádi alispán 1618. és váczi várkapitány 1622-ben, mint e munka X. köt. 380. lapján olvasható. Nejéül egy más családfa szerint Weliky Anna (W. Pálnak Hegyallyay Katalintól való leánya lett) volna.

Zuber család. (Nán-hegyeseli) Bihar megyei család, melyből Pál, Sándor, Antal, József, Borbála és Anna nevezett megyei helységet ujabb adomány jogán birják. Zuber Antal Sz.-Fejér megyében is birtokos.

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa 159. 174. Zemplin. hist. 38.

[2]) Szirmay, C. Zemplin. not. top. 66. 1575 ben Kövesd várát visszakapta a család. Ugyanott 88. — roszúl neveztetik e helyett a törvénykönyvben a Sitkey család.

[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 185. 241. et 276.

[4]) Istvánffy Hist. 1685. évi kiadás 456. lap.

[5]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.

[6]) 1618: 12. és 44. és 1622. söt 1625. évi törv. czikkek és Acta diaetae 1618. pag. 74.

Zubovycs család. (Pruszpokorinszki) Lengyel eredetű család, mely e század elején Magyarországba beszármazott. Eredetét családi közlés szerint a XV. századig viszi föl. Zubovycs Sándor 1434. jul. 12-én mint Litvánia tartományi kapitány Ulászló királytól adománylevelet kap a mienszki vajdaságban Celski Starostaságra. [1]) Ez kapta a poroszok ellen viselt vallásos háborúban tett érdemeiért Pruszpokorinszky (vagy *Pruszpokorzsenszki*) előnevet, mely „poroszok megalázóját" jelenti, mely a családi czimerrel kapcsolatban áll; a nyert czimer a paizs aranyos udvarában másfél kereszt, a paizs fölött hétágú koronán könyöklő kar kivont karddal. Foszladék mindkét oldalról aranykék.

Sándornak utódai közt a családfán említetnek 1515-ben Szaniszló és Róbert Kiovi parancsnok, 1587-ben Fédor szamogicziai starosta, 1620-ban Kazimir volhiniai kapitány.

1661-ben élt Zubovycs Márton nurcusi (?) thesaurarius, kitől anyakönyvi kivonatok alapjan igazolható a családfa. Mártonnak fia 1695-ben vinogrodi pohárnok (pocillator), ennek fia János 1729-ben parnavi vadászmester (Venator), ennek fia Xav. Ferencz 1786-ban lett trembovli asztalnok (dapifer) és ily családfát alapitott:

Xav. Ferencz
dapifer 1786.

I. József
1795—1816.
cs. kir. ausztr. kapitány
(Foglár Zsuzsanna)

II. József † Nógrádban cs. k. segédbiró 1853.	István birtokos Nógrádban (sipeki Balás N.)
Fédor — N. (leány)	István — (és N. leány)

I. József 1794. sept. 21-kén mint varsói lengyel az osztrák hadseregbe lépett cadetképen. 1795—1815. a franczia háborúk alatt több ütközetben vett részt és valóságos kapitányságig emelkedett, 1816-ban nyugalomba lépett. Nőül vévén Hont megyében tésai Foglár kir. tanácsos és Hont megyei alispán leányát Foglár Zsuzsannát, ettől a táblán látható két fia II. József és István születtek, a kik 1831-től egy ideig szintén katonáskodtak, 1840-ben az országgyűlésen dij-

[1]) A Nowgorodi levéltárból 1766. máj. 17 én hitelesítve kiadott másolat szerint.

nélkül magyar nemesekül indigenáltattak.[1]) Közülök II. József Hontmegyei felső túri birtokos, 1853—54-ben Nógrád megyei cs. kir törvényszéki segédbiró volt, meghalt. Gyermekei maradtak. Testvére István, Nógrád megyei kéri stb. birtokos, szintén két gyermeke van.

A család Zimainszka és Jurkovszka anyai ágon a Poniatovszky családhoz is rokonságot tart.

Zudar család (Olnódi †) Régi, kihalt család. A Zudar nevet azonban csak I. Lajos király korában vette föl, előbb Bulchi (de Bulch) név alatt volt ösmeretes. De e szerint az Árpád alatti Bulcs (v. Bölcs) vezértől eredt-e? — nem mernők állitani, sem pedig a családot Bulcsu 1230. évi csanádi püspökkel és kanczellárral rokonságba hozni.

Bizonyos az, hogy Bulcsi Dienes I. Károly király korában élt, egyik fia Sándor Váradon iskolázván, Pál nevű czizmadiának szállásadásért maradt adósa, miért 1347-ben a váradi birák Kállai Simon fiainak Imrének és Péternek írtak ez adósság behajtása végett, gondolom azon okból, mert Sándornak testvére Domokos nőül Kállay Katalint birván, a Bulcsi családhoz atyafiságban állottak.

Dénestől kezdve a családfa [2]) igy sarjadzott le:

Dénes de Bulch.
- Sándor *Váradon tanúlt.*
  - Péter
    - Gergely
      - Miklós 1455. bulcsi részét eladta.
- I. Domokos 1347. (Kállay Kata)
  - Péter *dictus Zudar* 1354.—78. Borsodi főispán horv. bán. (Fey Anna)
    - II. Simon 1435.
    - I. Jakab † 1422. (N. Kata)
      - III. Simon 1441. főpohárn.
      - II. Jakab 1442.—70.
        - Anna †
  - István 1354.—73. főkomor.
    - II. György †
    - Miklós †
    - Benedek 1412.—19. Makovicza ura
      - II. János 1428. (Palóczi Hedvig)
      - Péter
  - Mihály 1354. főkomorn 1386.
  - I. Simon 1354.
  - György 1354.—83. orsz. biró sárosi főispán
    - II. Domokos 1395.
  - I. János 1354. fejérvári prepost. † 1396.
  - Imre 1378.—83. egri püspök

[1]) 1840. évi 52. törv. cz.

[2]) Wagner, Collect. geneal. hist. dec. III. 134—143.

Sándornak dédunokája Miklós 1455-ben bulcsi részbirtokát 600 ftért eladta a Kis-Várdai családnak. Ága kihalt.

Domokosnak a táblán álló hét fia, anyjok Kállai Kata után leánynegyed fejében 1354-ben kapták Szabolcsban Balkányt és Gúthot, Szatmárban Bélteket, Bánházát és Körtvélyest, és Krasznában Dersiket; ők magok pedig Zágráb megyei jószágaikat elcserélték és Mykchbán fiaitól Sáros megyében Ujvárt nyerték. E hét fiúk következők:

1. Péter, Zudar-nak neveztetett, honnan a név testvéreire és családjára is átment. 1358 ban már Sáros vármegye föispánja és Diós-Győr várkapitánya volt, de alkalmasint már Borsod megye főispánja is, mert a 1359. évi pápai bullában már (Petrus dictus Sudar Comes Borsod) igy fordúl elő; tudniillik ez okmány szerint nemes Fey Balásnak Anna leányát birván feleségül, csak később, midőn már több gyermeke is volt, tudta meg, hogy nevezett nejével negyedízi rokonságban áll, miért 1359 ben pápai dispensatiót nyert. [1]) 1360-ban egész Slavonia bánja, 1361-ben főpohárnok volt, majd Gallicia és Ladomér vajdája lett. 1370-ben Petrinát (Zágrábban) cserélte Ujvárért (Sárosban) 1374-ben Francziaországban járt követségben, 1378-ban Litvániában harczolt. Ő szerzé Borsodban Olnód (ma Onód) várat, és 1387. György testvérével Sajó-Ládon a pálos barátokat megalapitá. Nevezett nejétől Fey Annától két fia: II. Simon és I. Jakab maradt, ez utóbbi 1422. táján elhalt. Ennek ismét két fia maradt III. Simon és II. Jakab, kik nagybátyjokkal II. Simonnal, úgy Benedek fiával Jánossal együtt 1435-ben Sáros megyei Lusán (Luzsánka) és Bujak helységet a Thekule nembeli Gombos és Thernyei családnak Makoviczai urodalmuk iránti perök kiegyenlitése végett átadták. [2]) Nevezett III. Simon 1441-ben főpohárnok, főudvari kapitány, majd főkomornok volt, 1460-ban szerezte Tokajt. Kihalt magnélkül, valamint testvére II. Jakab is 1470. körül.

2. István 1378. és a köv. években kir. főajtónálló, három fiat hagyott, közűlök Benedeknek, ki Makoviczáról irta magát, két fiát ismerjük Jánost és Pétert, amaz 1428-ban nőül birta Paloczy Hedviget, Perényi Miklós özvegyét. Ez ágról többet nem tudunk. [3])

3. Mihály 1376-ben kir. ajtónálló volt, meghalt ifjú korában. Özvegye Sáros-Patakon apáczának öltözött.

---

[1]) Theiner, Monumenta Hung, II. 37.

[2]) Wagner, Dipl Sáros p. 60. Fejér Cod. dipl. X. vol. 7. p. 699.

[3]) Pray Mss. tomo XXII.

4. I. Simon 1370. előtt meghalt.

5. I. György 1373-ban Sáros vármegye főispánja és várnagya, 1375-ben kir. komornok, majd főpohárnok mester, végre 1382-ben Gallicia vajdája. Fia volt II. Domokos, ki 1395-ben élt. [1])

6. I. János egyházi jogtudor, előbb sz.-fejérvári custos, majd prépost, meghalt 1396-ban.

7. Imre pap, előbb kalocsai kanonok, majd egri püspök 1378—1384-ben; végre Wagner szerint imolai püspök lett Olaszországban.

A család II. Jakabban, (kinek leánya Anna atyja előtt meghalt), 1470-ben kihalt. A makoviczai urodalmat a Rozgonyi, Onodot a Tarczay-ak öröklették.

A család czímere, a mennyire I. Jakabnak 1422. és Simonnak 1445. évi pecséteikről kivehetni, [2]) egy keréknek a közepén rózsa, mint Szirmay véli [3]); azonban a Jakab pecséte szerint kerék helyett rézsutosan ketfelé osztott paizsot és körüle liliomokot is észlelhetnénk.

Zudar család. (Miklosowczi) Bars megyében találjuk, hol Zwdar Dávid 1536-ban alispán volt; László ugyanott 1560-ban esküdt. [4]) Ugyan e családból volt Margit (*Czudar*-nak nevezve) 1597-ben Zelessényi Lőrincz özvegye. [5])

E család is kihalt.

Zudor család. (Losádi) Hazája Erdély, [6]) hol a nemzeti fejedelmek alatt Zudor Sámuel pohárnok adománylevelet nyert losádibácsi, magurai sat. részbirtokokra; azóta lakhelyök Losád helység Hunyad megyében, hol ma is jelentékeny birtokosok az egyik ágon Z. Sándor és fiai Elek és Sándor.

Más ág Bácsiban lakik, ebből Dénes a Lészai Zefi férje, megyei hivatalnok volt.

Egy ág Aranyos székre telepedett, melyből Sámuel ott 1815. körül kir. pénztárnok volt; ivadéka ez:

---

[1]) Leleszi Convent nro 16.

[2]) Wagner id. h.

[3]) Szatmár várm. II. 163.

[4]) Sz.-beneki Convent. Fasc. 115. nro 15

[5]) Protocol. C. Neograd. anni 1597. pag. 2.

[6]) Török Antal közl. V. ö. Kővári Erdély nev. cs. 263.

Sámuel
kir. pénztárn. 1815.

Károly
1848. megyei hivatalnok
(Antal Klára)

Ferencz
(Sombory N.)

Sámuel
(Szegedi Mária)

Más ág Alsó-Fejér megyébe származott át, nemzékrende következő:

I. Sámuel

I. János
A.-Fejér főbiró
† 1845. decemb. 6.

Anna
(Lengyel
Gábor)

Mária
(Korodi
Sámuel)

István
(Simándi Petrona)

II. Sámuel

Károly
kanczell.
lajst.
1848.

Ferencz

II. János
(Jablonczay
Klára)

József

Zsigmond
A.-Fejér alispán 1848.
(Paál Eszter)

Zsuzsa
(Csefalvay
Alajos)

Emilia
(Zsigmond
Elek)

Elek
tbiró 1848.
(Kovászuai Luiza)

Nelli
(Zeyk
Ferencz)

Leontin

Judit

Gyula

Elek

Zulyoy család. (Vagy Zuljoviensis.) Trencsín vármegye czímerleveles nemes családa, különböző az e munka X. köt. 889. és k. lapján felhozott hasonnevü családoktúl. Szerzője Zuljoviensis Balás, gr. Thurzó György udvarában növelkedett, és 1616-ban czímeres nemeslevelet nyert, mely azon évben Trencsín vármegyében kihirdettetett. [1]) Gróf Thurzó György halála után nevezett Balázs-Felix (mert e két keresztneve volt) gr. Thurzó Imre titkára lett, és mint ilyen működött 1619—1634-ben. Utódáról mit sem tudunk. Levelezésein ily czimerü pecsétet használt; a paizs udvarában élőfa áll, melynek mindkét oldalán szemközt egy, egy oroszlán ágaskodik; a paizs fölötti sisak koronáján egy gólya áll. [2])

Zuthory család. Erdélyi család. 1620-ban találjuk Erzsét Harinnay Fereneznét, majd Klárát Széky Lászlónét.

1696-ban jun. 1-én Zuthory Ferencz tanú Vajda Jánosnak bonczhidai zálogievelén; él 1702-ben, sőt utóbb is. [3])

[1]) Trencsín várm. 1616. évi jegyzőköny 547. sz.

[2]) Szontagh Dán. közl.

[3]) Hodor Doboka vm. leirása, és külön közl. és Apor P. Synopsis Mutationum.

1770-ben Másik Ferencz birtokos Apáthiban.

Zwzy család. (Szent-ágathai) A XV. században élt, midőn Zeuth ágathai Zwzy Mihály 1448-ban a Thymariak adományában királyi tanúképen emlitetik. [1])

Zyzeky család. Zyzeky Bertalan 1583-ban Rudolf királytól kapott czimeres nemes levelet. [2])

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren karó mellett emelkedő szölötöke zöld levelekkel és piros fürtökkel megrakva, balról fekete medve hátulsó lábain ágaskodik, jobbról egy vörösmezü kar nyúlik be, és lándzsáját a medve torkába üti, honnan vér csurog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén medve emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék. balról ezüstvörös. [3])

Zynery család. A. XV. században éltek Jakab és Fia István 1460-ban. [4]) Kimondás szerint a családnév *Szinyéri*. Kihalt.

Zs.

Zsadányi család. *Lásd X. köt. 5' lap. Sadányi cs.*

Zsák család. A nemességet Zsák, tulajdonképen Zsákov György (filius literati) 1656-ban kapta czimeres nemeslevélben, s azt Trencsin megye előtt azon évben kihirdetteté. [5]) Utóbb e névnek Trencsin megye nemesei sorában nyoma sincs; azonban megjegyezhetjük, hogy a Zental család előbbi neve is Zsák volt. *Lásd azt.*

Zsámbokréty család. Lásd X. köt. 25—29. lapjain *Sámbokréty név alatt.* Ehez adhatjuk, hogy a családból József az 1865. évi országgyülésre Nyitra megyéből a privigyei kerület képviselője.

Zsarnay család. (Zsarnói) Torna vármegye gyökeres nemes családa, azon megyei Zsarnó helységből eredt. Ismeretes belőle Zsarnón lakott Zsarnay Ferencznek nejétől Csécsy Zsuzsannától fia Imre, előbb a losonczi reform. lyceum tanára, utóbb Torna vármegye főjegyzője, 1847-ben országgyülési követe, és a következő orsz. gyüléseken, úgy a jelenlegi 1865. évin is képviselője. Nemességét 1836-ban nov. 28 án Torna, 1840-ben máj. 6-án Nógrád megyében is kihirdetteté. [6])

[1]) Kaprinay Diplomat. II. 201.
[2]) Collect. herald. fol. 126.
[3]) Adami Scuta gentil. XIV.
[4]) Kaprinay, Diplomat. II. 447.
[5]) Trencsin vármegye 1656. évi jegyző könyv 100. lap.
[6]) Nógrád vm. jegyzőkönyv 1840. évi 876. sz.

Ugyan e család tagja Zsarnay Lajos, miskolczi lelkész, és a Tiszáninneni helv.hitvall. egyházker. superintendense, mhalt 1866. jun.13.

Zsarnóczay család. Lásd X. k. 70 – 71. l. *Sarnóczay név alatt.*

Zsebe család. Lásd *Sebe cs.* X. köt. 114. lapján.

Zsebey család. Ily néven Szabolcs megye nemessége sorában említetik nemes család.

Zsedényi család. Szepes vármegye nemes családa. Előbbi neve Löcsei előnévvel Pfanschmidt (*Pfanschmidt de Leuchovia*). Törzsfészke Löcse városa volt és most is az. Eredetét a Szepességen megtelepedett vendég szász törzscsaládok között találjuk. (*Lásd Szontagh cs. X. köt. 804. lapján.*)

A nemességet Pfanschmidt Dániel nyerte I. Leopold királytól és czímeres nemes levelét 1660. jan. 22-én Szepes vármegye előtt kihirdetteté. [1]) 1685-ben ifj. Dániel élt, kinek neje iglói Szontagh Erzsébet volt. 1734—1744-ben ismét Dánielt találjuk, mint Zsolna város biráját és az eredeti czimerlevél conservatorát.

Egyik legkitünőbb tagja e családnak a most élő Eduárd, ki kiváló lelki tehetségei által a jelesb magyar államférfiak sorába emelkedett. Ifjú korában, e század harmadik tizedének elején Szepes megyénél mint tiszti-ügyészt találjuk a hivatalos pályán, az 1836. évi orsz. gyülés után, melyen mint Szepes megye követe vett részt, a. m. kir. udv. kanczelláriához udv. titkárnak neveztetvén, államszolgálatba lépett, és azon évi jul. 24-kén Gyula nevü huszár-főhadnagy öcsével együtt kétszázados magyar nemes nevét *Zsedényi*-re változtatá; [2]) majd a királyi helytartó tanács tanácsosa lőn, végre 1848. előtt és 1860-ban a magyar királyi udvari kanczellariánál előadó, és egyszersmind udvari tanácsosságra emeltetett. Szepes vármegyének 1832—1848-ig négy fontos országgyülésen nagy hirü követe és a conservativ párt egyik legkitünőbb képességü vezér szónoka volt. [3]) 1861-ben állásáról lemondva, lőcsei magányába vonúlt, azonban a tiszai evang. egyházkerület kerül. főfelügyelőjévé választá, e téren az akkor megtámadt protestans egyházi önkormányzat ügyében rendületlen magatartása által, miért hadi törvényszékileg is elitéltetett, szilárd és erélyes jellemének maradandó tanúságát adta. A jelenlegi (1865. évi) országgyülésen, mint Szepes megye egyik képviselője szerepel.

---

[1]) Szepes várm. 1660 évi jegyzőkönye 665. lap.

[2]) Hazai és külföldi Túdósitások. 1836. évi II. f. 20. sz. 155. lap.

[3]) Arczképét és jellemzését lásd „Vasárnapi Ujság“ 1860. évi 23. sz.

Zsegnyey család. *Lásd Segnyey cs.*

Zséllyey család. *Lásd Sellyey cs.*

Zsembery család. *Lásd Sembery cs.*

Zsennyei család. *Lásd Sennyey cs.*

Zseny család. Bihar vármegye nemes családai között említetik. [1])

Zsidanich család. Ismeretes belőle István 1723-ban Mosony vármegye főpénztárnoka, ki az emlitett évben M.-Óvárott a piarista szerzet társházát alapítá.

Zsiday család. Zemplín vármegyei nemes család, birtokos e század elején Nagy- és Kis-Rozvágyon. [2]) Szatmár megyében pedig 1810-ben Pál birtokos Szalmadon. [3]) A család Szabolcs megye nemessége sorában is emlitetik.

Zsidó csalad. *Lásd Sidó cs. X. köt. 176. lapon.*

Zsidó család. Doboka vármegyében volt honos. Zsidó Balázsné Teke Borbála Tökön és Fodorházán kiházasitáskor részt kapott, melyet 1620-ban Zsidó Hedvig zálogból váltott ki. [4])

Zsigmond család. Erdélyben többféle Zsigmond nevü nemes család van, ilyen a *lemhényi* előnevü, melyből Ferencz 1815-ben Székváros tanácsnoka volt.

Másik a *k. sz. királyi,* melyből Farkas 1815. Kolos vármegye alszolgabirája volt.

Harmadik az *alsó-szent-mihályi,* melyből Elek 1854-ben gyártulajdonos.

Doboka vármegyében az 1828. évi nemesi összeirás szintén mutat föl Zsigmond családot. [5])

Iratik a család neve Sigmond-nak is.

Zsigo család. Trencsín vármegyében a 1666. évben Szkala-Ujfalván lakott. [6]) Utóbb nyoma sincs.

Zsigray család. *Lásd Sigray cs.*

Zsiri-Szabó család. Békes vármegye nemesi közé iratott 1783-ban János.

---

[1]) Fényes E. Magyarorsz. Statis. geograph. állapotja. IV. köt. 61.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 120. 329.

[3]) Szirmay, Szatmár várm. II. 63.

[4]) Hodor, Doboka várm. 255.

[5]) Ugyanott 169.

[6]) Szontagh Dán. közl.

Zsíros család. Zemplin vármegye nemessége sorában emlitetik. [1])

Zsiska család. Pest, Pozsony vármegye nemessége sorában áll, [2]) sőt az 1828. évi összeirás szerint Doboka megyében is találunk hasonlónevű családot. [3])

Zsitkóvszky család. Trencsín vármegyében az 1697. évi nemesi összeirás szerint Révfalván lakott Zsitkovszky János. 1769-ben Zsitkovszky Julia Szulóvszky Ferenczné.

A család czímere függőleg kétfelé osztott paizs, az alját négyszegletes kövekből épült fal foglalja el; a jobb oldali kék udvarban növő oroszlán látható, első jobb lábával kivont kardot tartva, a baloldali udvar jobbról balra négyszer húzott vonal által öt pólyára oszlik, a felső ezüst pólyán egy makk, a második vörös, a harmadik arany, a negyedik kék pólyán egy, egy liliom-virág látszik, az alsó (ötödik) ezüst pólyán két makk látható. A paizs fölötti sisak koronáján szarvas fej van, melyen annak agancsai között kiterjesztett szárnyakkal fekete sas áll, balra forditott fejjel. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös. [4])

Zsitnik család. Trencsín vármegye nemes családa. A nemességet Zsitnik Jakab kapta 1647-ben kelt czímeres levélben, mely azon évben nevezett megyében kihirdettetett. [5]) 1658 ban Zsitnikius név alatt Dezseren, 1686-ban pedig Zsitniczky név alatt Rajeczen találkozunk valószinűleg ugyanazon családdal. Utóbb nyoma sincs. [6])

Zsitvay család. Zsitvay Ferencz kapta a czímeres nemes levelet I. Ferencz királytól 1801-ben ily czimerrel, a paizs előbb függőleg kétfelé oszlik, a jobb oldali vízirányban ismét két udvarra van szelve, a felső arany udvarban egyfejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható, csőrében kivont kardot pengéjénél fogva tart; az alsó kék udvar közepét fehér, hullámzó folyam hasitja kétfelé, a baloldali osztály is vízirányosan két udvarra oszlik, az alsó keskenyebb zöld udvarban két kereken sárga rézágyú áll, a felső, nagyobb ezüst udvarban péj lovon kékruhás, fekete csákós és forgós magyar huszár

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 120.

[2]) Fényes Elek, Magyarorsz. stat. geogr. állapotja II. 354. és 476.

[3]) Hodor, Doboka várm. 269.

[4]) Burgstaller, Collectio Insignium nob. fam. dec.

[5]) Trencsín várm. 1647. évi jegyzőkönyv 832. lap.

[6]) Szontagh Dán. közl.

vágtat, jobb kezében kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén az előbbihez hasonló, csőrében kardot tartó fekete sas áll. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstkék. [1])

Zsitvay Ferencz 1766. körül Hatvanból Esztergom megyei Dorogra származott, hol pósta-mester volt. 1767-ben nőül vette slavniczai Sándor Teréziát, kitől következő 14 gyermeke született, úgymint:

1. II. Ferencz született 1768. jan. 2-kán. Szerém vármegye alispánja és királyi udvarnok volt. Meghalt 1820-ban. Gyermekeiről alább.

2. Antal szül. 1769. tábornok és több érdemrend vitéze. Meghalt Pozsonyban 1845-ben.

3. Gábor született 1770-ben augusztus 8-kán, meghalt 1771. jan. 23-án.

4. Jozéfa szül. 1772. meghalt 1845.

5. Johanna szül. 1773. kimúlt 1778.

6. László szül. 1774. cs. kir. huszár-kapitány volt. Meghalt 1827-ben. Nejétől Hunkár Juliától egyetlen leánya maradt Cornélia kis-jerimi (?) Jankovich Antal Mosony vármegyei első alispán neje.

7. Gábor szül. 1775. meghalt egy pár nap múlva.

8. Julia szül. 1776-ban, férjhez ment Medveczky Ádám egykor insurgens lovaskapitány, utóbb dorogi pósta mesterhez.

9. Károly született 1778-ban, huszár-kapitány volt, meghalt 1844-ben.

10. Terézia szül. 1779 meghalt 1802-ben.

11. Johanna szül. 1780. meghalt 1849-ben. Neje volt Laszlóvszky Ferencznek.

12. Anna szül. 1781. mhalt 1782.

13. János szül. 1783. mhalt 1784.

14. Paulina szül. 1785. mhalt 1786.

A tizennégy gyermek közül hat kis korában elhalt, a fiúk közül pedig II. Ferencz terjeszté a családot.

I. Ferencz-től kezdve a családfa, [2]) melyről azonban a korán elhalt gyermekek nevei lehagyattak, következő:

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XIV.

[2]) Családi közlés sz.

I. Ferencz
dorogi pósta mester
1766. 1786.
(slavn. Sándor Teréz)

II. Ferencz	Antal	Jozéfa	László	Judit	Károly	Teréz	Janka
sz. 1768.	sz. 1769.	sz. 1772.	sz. 1774.	sz. 1776.	sz. 1778.	sz 1779.	sz. 1780.
† 1820.	† 1845.	† 1845.	† 1825.	(Medveczky Adám)	† 1844.	† 1844.	† 1849.
Szerémi alisp.	tábornok.		h. kapit. (Hunkár Julia)		h. kapit.		(Laszlóvszky Ferencz)

László és Hunkár Julia leánya: Cornélia (Jankovich Antal)

II. Ferencz gyermekei:

József	István	László	Gyula	Mária	Karolina
Szerém. alisp. s köv. ktan. 1844.—48. (Klobusiczky Mária)	Zimonyi plébános	volt. testőr nyug. kapit. † 1865. nov. 17. Gutoron	† 1831. (Csiba Antónia)	(Hoblik Márton) Verőczei főügyv. s akad. t.	

József gyermekei: Béla h. főhadn. — Livius — Imre — Leo

Gyula gyermekei: Gyula — Béla — Hortensia — Aranka — Auguszta — Emilia

II. Ferencznek fiaitól Józseftől és Gyulától unokáit is a táblázat mutatja.

A család Zsitva fő-ről irja előnevét.

Jelenleg Zsitvay József az 1865. évi országgyülésre Esztergom megyei képviselő.

Zsivkovics család. Zsivkovics Péter 1791-ben II. Leopold királytól nyerte a czímeres nemes levelet. Czímere négyfelé osztott paizs; az 1. és 4. kék udvarban hátulsó lábain álló arany oroszlan ágaskodik, első jobb lábával három arany búzakalászt tartva; a 2. és 3-ik vörös udvarban zöld térről fehér bika emelkedik ki, aranyszarvai közt arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából hat arany búzakalász között arany oroszlán nöl ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Zsoár család. Kiejtés szerint igy hangzik a Sohár család neve. *Lásd Sohár cs.*

Zsoldos család. (runyai) *Lásd Soldos cs.*

Zsoldos család. Dunantúli, — sajátkép sz.-györgy-völgyi nemes család. Eredetére nézve semmi adatok nincsenek, melyek szerint a hasonnevü runyai Soldos családdal (*Lásd ezt a X. kötet*

[1]) Adami, Scuta gentil. XIV.

261—267. l.) egy közös törzsből való származását állíthatnók. Mert, ámbár e családneve is Dunántúl majd Szoldos, majd Soldos, majd ismét Zsoldos alakban is iratott, sőt az 1608. évi XV. törvényczikkben említett Márton Zala vármegyei járásos szolgabiró neve épen Soldes alakban fordúl elő, és noha tudjuk azt is, miszerint a tatár és török dulásokhoz még a vallási üldözések, majd meg a középkori lovagféle zsarnokoskodások és elnyomatások is járultak, mely pusztító viszonyok nem csak családaink egy nagy részénél az ide-oda bujdosás közben okmányaik elvesztését okozák, de sokáknál kiváltságos állapotaikból való kivetköztetést is vontak magok után, a mint történt a többi között az a Vas megyei Eörségi kerülettel is, (hol Szentgyörgy-völgye is fekszik, és hol egy utcza máig is *Zsoldos-szer-nek* neveztetik,) midőn az 1681. évi LV. törvényczikk ama kiváltságos kerületet egy főúri hatalom alá átengedte; — mindazáltal a puszta hozzávetéseket és gyanításokat kikerülvén, a szent györgy-völgyi Zsoldos családot a runyai Soldos családtól külön állónak kell tekinteni.

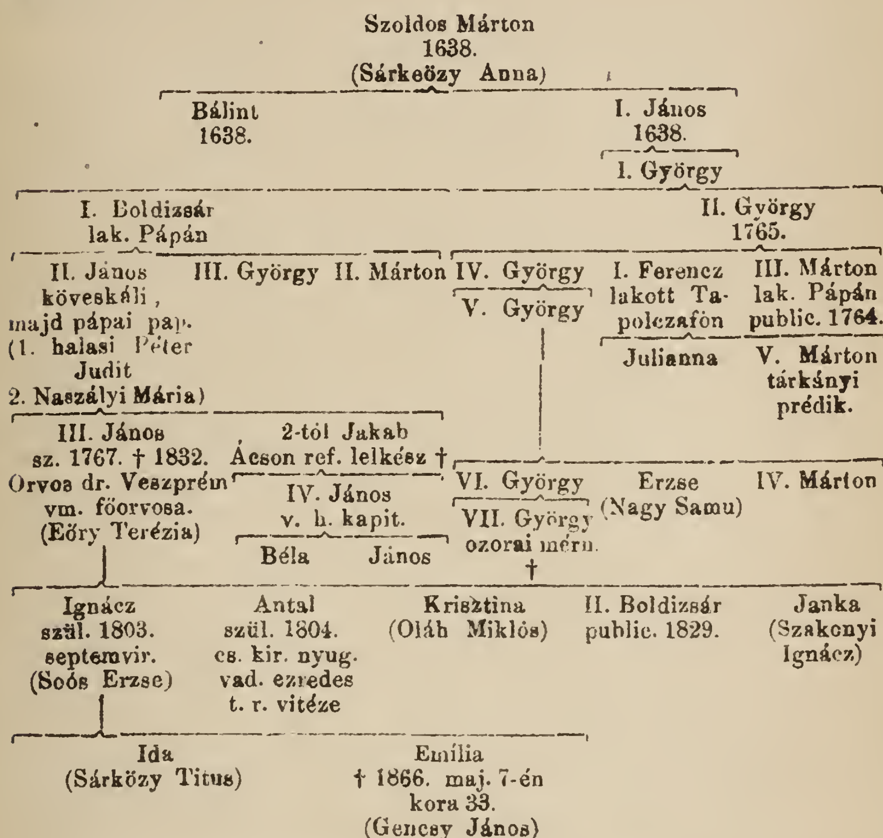

Biztos és hiteles okiratokra támaszkodva csupán, ezek szerint III. Ferdinand király 1638. mart. 1-én Pozsonyban kelt armálislevélében Szoldos Mártont nejével Sárkeözy Annával és fiaival Bálint, és I. Jánossal és ezek örököseivel megnemesíté, és következő czímerrel ajándékozta meg:

A paizs kék udvarában zöld téren vörös ruhás, kardos, magyar vitéz áll, mintegy balra tekintve, kinyujtott jobb kezével kivont kardot tartva, a paizs fölötti sisak koronáján szintén vörös ruhás kar kö-

nyököl, kivont kardhegyén turbános levágott törökfejet tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Nevezett szerzőtől Mártontól kezdve a családfa [1]) következőleg sarjadzott le:

Veszprém megyének 1764. máj. 7-én a táblán álló II. Györgynek fia III. Márton részére, — valamint 1765. ápril. 30-kán, úgy 1766. jan. 29-én I. Ferencz részére kiadott nemesi bizonyitványok az armálisban érintett I. Jánosnak fiától I. György-től és ennek fiaitól való származást igazolják, és ezekben, valamint

I. Boldizsár ágán III. János és fia Ignácz, Antal és Boldizsár részökre szintén azon vármegye által 1829-ben jun. 15-kén kelt nemességi bizonyitványban a család folyvást Zsoldos-nak iratott.

A családfán állók közül II. János előbb köveskáli (Zala vár-

[1]) Családi közlés szerint.

megyei) utóbb pápai ref. predikátor, s a dunántúli ref. superintendentia generalis notariusa volt. Pápán a templom elvétetvén a reformatusoktól, a buzgó lelkész az irgalmas barátok klastroma melletti ház udvarán lévő pajtájában egy fatörzsről hirdette Isten igéjét; s ekkor áthülvén, „meghólt nagy pénteken a Krisztus szolgája“ — mint bucsúztatójában mondaték. Két felesége volt. A másodiktól

J a k a b piriti, teveli, mezölaki (Veszprém várm.) reform. predikátor, kitünő hitszónok volt; mint illyen halt el Komárom megyében Ácson. Egyetlen fia IV. J á n o s honvéd kapitány volt, kinek fiai B é l a és J á n o s.

II. Jánosnak első nejétől halasi Péter Judittól idősb fia III. J á n o s, született Köves-Kálon 1767. máj. 1-kén. Orvos doctor és Veszprém vármegye első rendes physicusa volt. Több munkát írt (Diaetetica; Asszony-Orvos; Constituta in Re Sanitatis sat.) De a mi nevét halhatlanságra érdemesíté, a China-héjnak a Szömörcze-fában (Cortex Rhus Cotini) tökéletes surrogatumának feltalálásában áll. Ezért a Monarchiában kitüzött császári királyi díjt (száz aranyban) el is nyerte. A franczia háborúban (1809.) kitüntetett ügyességeért a sebesültek körül Narbonne és Marmont franczia tábornokoktól dicsérő hálairatot, I. Ferencz ő felségétől polgári nagy arany érdempénzt nyert jutalomúl. Meghalt Pápán 1832-ben, máj. 12-én. Három fia közül a legidősb

I g n á c z (sz. Pápán 1803. jul. 24-én) 1826-ban Veszprém várm. al, — utóbb főszolgabiró, végre főjegyző volt 1843-ig, mint illyen irta „*A Szolgabirói Hivatal*“ czimű 200 darab arany, akademiai jutalmat nyert és 3 kiadásban megjelent kitünő jeles munkáját. 1843-ban országgyülési követté választatott. 1846-ban a m. kir. váltófeltörvényszék ülnökévé, 1848-ban pedig Deák igazság-ügy minister fölterjesztésére ugyanott al-elnökké neveztetett. 1850-ben a bécsi legfőbb törvényszék magyar osztályánál előadó udv. Tanácsossá; — 1861-ben jan. 20 kán a visszaállitott hétszemélyes tábla ülnökévé lőn kinevezve. Azon évi mart. 29-kén kelt legfelsöbb leirattal a m. kir. váltó feltörvényszéki elnöki méltóságra emeltetett! de ez alóli fölmentetését kérvén, az neki 1861. jun. 10-én legkegy. megadatott, és igy a septemviralis tábla közbirája maradt. A m. akademiának 1837. óta levelező, 1838. óta rendes tagja. Munkái száma, melyek nyomt. megjelentek, eddigelé tizenkettő. Testvére

A n t a l (szül. Pápán 1804.) cs. kir. nyugalm. vadász ezredes; a pápai Sz.-Gergely, pármai Sz.-Lázár és Orosz-Szaniszló rendeknek (a koronával) közép keresztes vitéze, — s az 1848/9. évi olasz-hadjárat-

ban, (hol folyvást volt, és melyben Voltánál sebet is kapott,) kiérdemelt pápai numisma (érem) birtokosa.

A család a Kis-Kún Haláson honos P é t e r, továbbá Eőry, Sándor, Pázmándy, Huszár, Soós, Káldy, Vecsey, Oláh, Stettner (utóbb Zádor) s több számtalan nemes családdal vérszerinti rokonságban áll. A családfán, mint látni lehet, a legelső asszony S a r k e ö z y n ő; és az utolsó ízen álló is S á r k ö z y n é.

Zsolnay család. *Lásd Solnay család X. köt. 266. lapon.*

Zsombory család. *Lásd Sombory család X. köt. 276. lapon.*

Zsónya család. Bihar vármegye nemessége sorában említetik, és belőle Zsónya K r i s t ó f (lak. Temesvár) birtokos Bihar megyei Bukorvány helységben. [1])

Zsóry család. Gömör, most Borsod megyében lakó nemes család; lásd *Sóory név alatt.*

Zsuffa család. Árva vármegye legrégiebb birtokos nemes családainak egyike, mely, mint e munka IX. köt. 724. lapján említve volt, a Reviczky, Dedinszky, Burián, Kupcsó családokkal egy közös törzsből eredt. A közös törzsnek H o t i m é r nak fiától W o d u r tól unokája D o m o k o s, volt e család alapitó őse.

Nevezett D o m o k o s 1355-ben (12. Calend. Novemb.) I. Lajos király adománya szerint Lodán fiával Dienessel hat ekényi birtokot kapott a Hodochin és Javra patak mellett, [2]) mely terület az úgynevezett árvai erdők (silva nostra Árva vocata) kerületéhez tartozott.

A Reviczky családnál az idézett helyen láttuk, hogy a két szerző között e jog és birtok-közösségen kivül vérközösség is volt; daczára annak, hogy L o d á n már az előtt d e R e v i s n y e írván magát, Revisnye birtokában volt, Domokos pedig — úgy látszik, — csak az 1355. évi adománynál fogva jutott volna nemesi rangba, ámbár Revisnyén is birtokosnak kellett lennie. Ezen állítást igazolják a következő érvek: a) hogy az 1391-ben a Bebek Imre országbirónak Árva, Turócz Liptó megyei birtokjog vizsgáló törvényszéke előtt nemcsak a Hodocsíni, de a Revisnyei adományleveleket is Domokos fia M i k l ó s, és D é n e s nek fia Bálint közösen birva, mutatták föl. [3]) — b) Midőn 1391-ben János, Balásnak fia, Miklós unokája mint Luchan (Dedinszky

---

[1]) Fényes E. Magyarország 1859-ben. I. 218. lap.

[2]) Hodocsin mai nap H l t o c s i n, — Javra pataka pedig Jávor pataka név alatt ismeretes.

[3]) Engel Monumenta Ungrica p. 72.

ágból) utóda hotocsini egyik birtokrészét árúba bocsátá, azt Miklós és Bálint együtt vették meg 10 aranyban. — c) 1399. évi okmányban Miklós, Wodurnak unokája, magát de Revisnye irja; és végre d) még a XVII. században is, nevezetesen 1631. máj. 5-kén Árva megye által a családok közt fenforgott jog és vérközösség elismertetvén, ennélfogva a Reviczky család köteleztetett, hogy a 1630. mart. 18-án kelt családi egyezmény alapján a közös birtokleveleket a Zsuffa, Burian, Kangyerka és Kupcso családokkal hiteles másolatban közölni tartozik, a mint ezt Bajcsi Péter árvai akkori alispán foganatosítá is. [1])

A fölebbi adománylevélen kivül a család kezénél lévő régi birtokokmányok közül megemlitendők még a következők:

1391-ben Domokosnak fia Miklós (Zsuffa ágból) és Lodánnak fia Dénes (Reviczky ágból) Hotocsini Jánostól Balásnak fiától annak hotocsini birtokrészét a turóczi convent előtt 10 arany forintért megvette.

1449-ben Miklósnak fia Márton (ki Dobrán elnevezés után Dobertovicsnak is iratott) revisnyei rokonaitól u. m. János, Mátyás, András és Lászlótól az ezek által birt hotocsini részt megvette, és azt Márton fiára Mátyásra átruházta.

Ezen Hotocsini Mátyás, — utóbb Zsuffa és az I. táblán álló László között több íznyi (1490—1583.) hézag áll, mit okmányok hiányában kitölteni nem lehet.

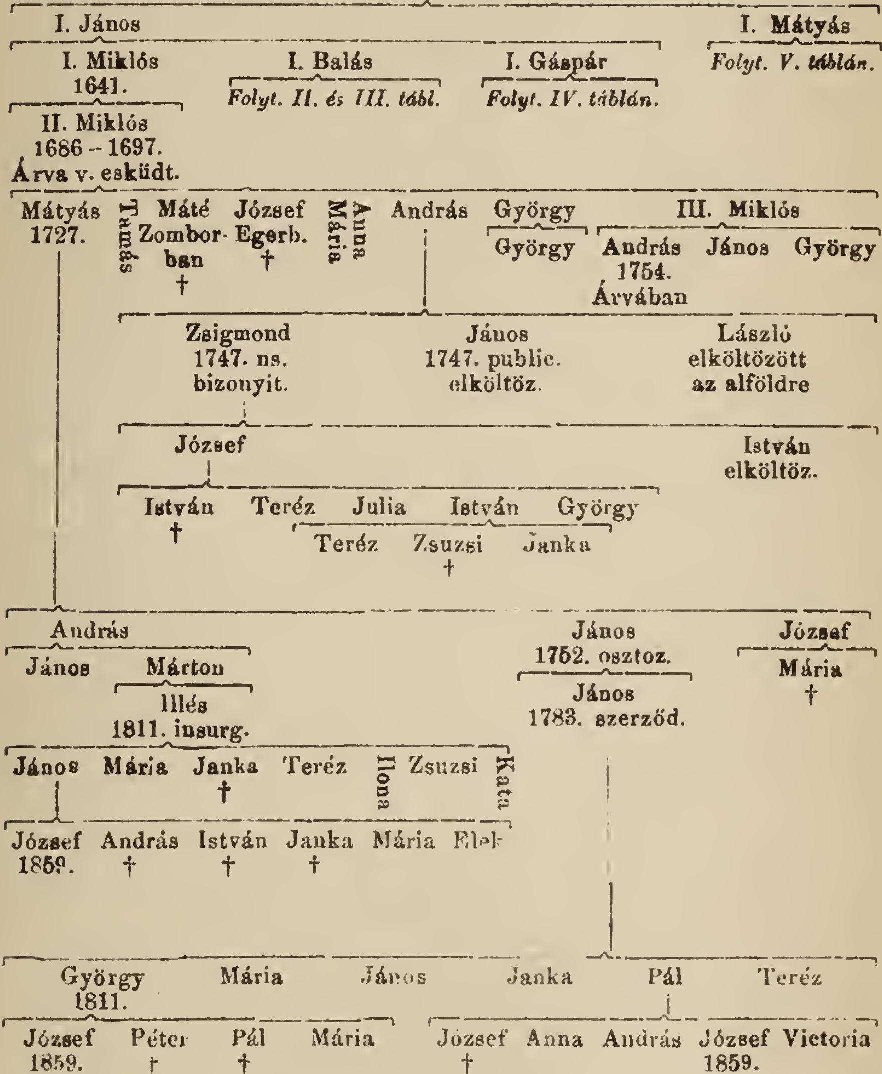
A családfai táblázatok családi közlés szerint, melyek azonban az Árva megyei levéltárban lévő jegyzőkönyvekkel és azon megye által egyes elköltözött családtagok részére kiadott nemességi bizonyság leveiek tartalmával megegyeznek, [2]) következők:

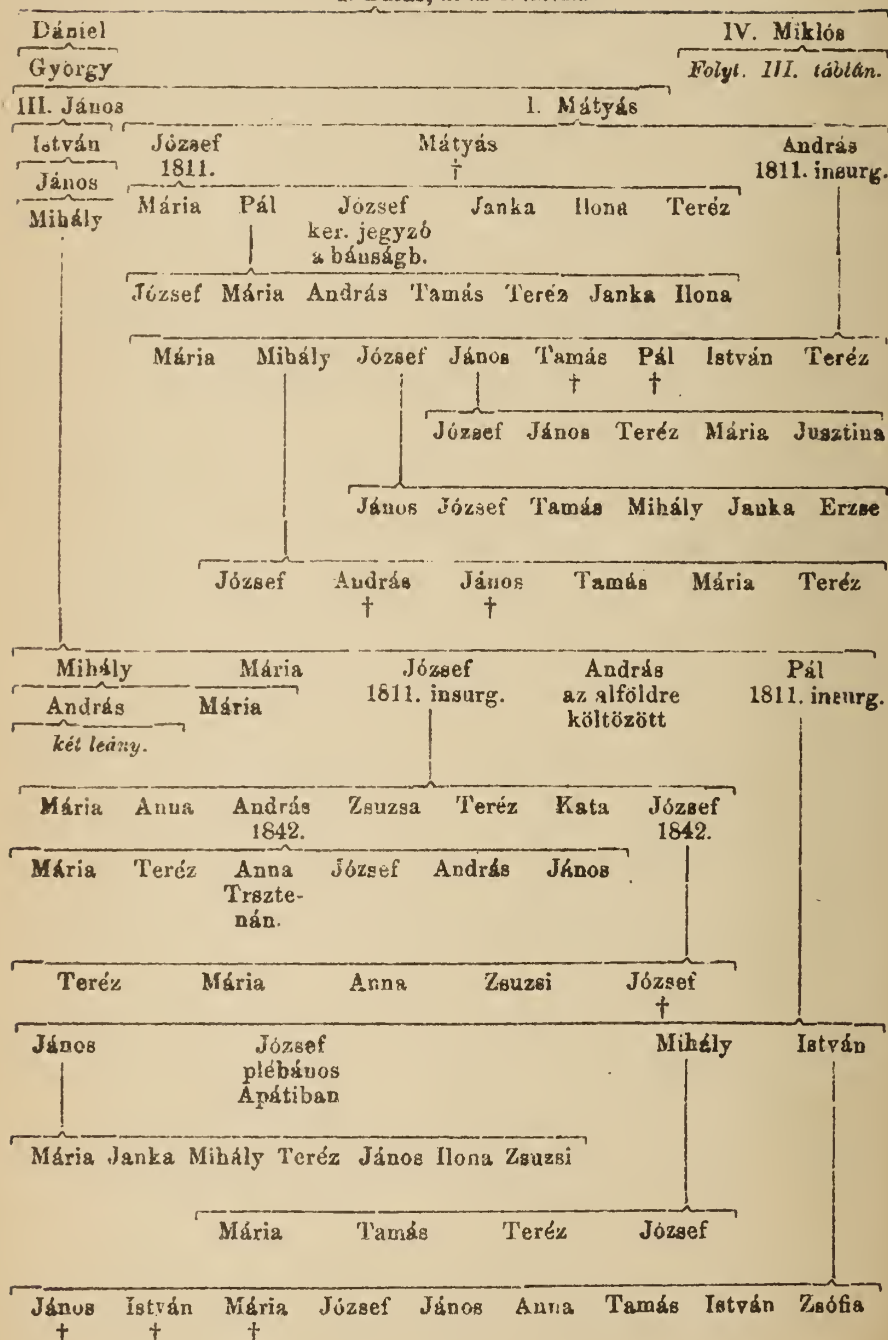
[1]) Processus radicalitatis fundamento donationalium Ludovici Regis pro parte Dominici et Dyonisii Lodán 1355. emanatarum inter familiam Reviczky et familias Zsuffa, Burián, Kanderka et Kupcso, 1631. 5. maji pertractatus." Árva várm. levéltárában: Szontagh Dániel közlése szerint.

[2]) Szontagh Dán. szíves közlése és összevetése szerint.

I. tábla.

László
de Hodocsin alias
Nemes-Dedina.
utóbb Zsuffa.
1583.
I. János
I. Mátyás
I. Miklós
1641.
I. Balás
Folyt. II. és III. tábl.
I. Gáspár
Folyt. IV. táblán.
Folyt. V. táblán.
II. Miklós
1686 – 1697.
Árva v. esküdt.
Mátyás
1727.
Tamás
Máté
Zombor-
ban
†
József
Egerb.
†
Anna Mária
András
György
III. Miklós
György
András
1754.
Árvában
János
György
Zsigmond
1747. ns.
bizonyit.
János
1747. public.
elköltöz.
László
elköltözött
az alföldre
József
István
elköltöz.
István
†
Teréz
Julia
István
György
Teréz
Zsuzsi
†
Janka
András
János
1752. osztoz.
József
János
Márton
János
1783. szerződ.
Mária
†
Illés
1811. insurg.
János
Mária
Janka
†
Teréz
Ilona
Zsuzsi
Kata
József
1859.
András
†
István
†
Janka
†
Mária
Elek
György
1811.
Mária
János
Janka
Pál
Teréz
József
1859.
Péter
†
Pál
†
Mária
József
†
Anna
András
József
Victoria
1859.

II. tábla.

I. Balás, ki az I. táblán.
Dániel
IV. Miklós
György
Folyt. III. táblán.
III. János
I. Mátyás
István
József 1811.
Mátyás †
András 1811. insurg.
János
Mihály
Mária
Pál
József ker. jegyző a bánságb.
Janka
Ilona
Teréz
József Mária András Tamás Teréz Janka Ilona
Mária Mihály József János Tamás † Pál † István Teréz
József János Teréz Mária Jusztina
János József Tamás Mihály Janka Erzse
József András † János † Tamás Mária Teréz
Mihály
Mária
József 1811. insurg.
András az alföldre költözött
Pál 1811. insurg.
András
Mária
két leány.
Mária Anna András 1842. Zsuzsa Teréz Kata József 1842.
Mária Teréz Anna Trsztenán. József András János
Teréz Mária Anna Zsuzsi József †
János
József plébános Apátiban
Mihály
István
Mária Janka Mihály Teréz János Ilona Zsuzsi
Mária Tamás Teréz József
János † István † Mária † József János Anna Tamás István Zsófia

III. t á b l a

IV. Miklós, *ki a II. táblán.*

György — Miklós — István — János

György: Imre

Miklós: György, János, András, Mátyás, Mihály, István †
az alföldre költöztek

István: János

János: Mátyás

Imre: János, Tamás 1811. elköltöz., József Egerben 1811., Mihály, Mária alföldön, Janka alföldön

Mihály: Mihály 1842., János (Dedinszky Mária), Teréz, Janka, Tamás

János (Dedinszky Mária): János, Mária, Antal, Imre, Zsuzsi

Mihály 1842.: József, János, Tamás †, Janka, Mária, Teréz, Ferencz, Tamás

János: József 1842., Mária, János, Antal, Tamás 1842., Mihály

József 1842.: Mária (Knyazsán József)

Tamás 1842.: Tamás 1859., N. leány, N. Zsolton, N. leány

Mihály: János, Teréz, Mihály, Janka, István

IV. t á b l a.

I. Gáspár, *ki az I. táblán.*

Ferencz — Márton

Ferencz: István

István: András

András: András †

Márton: Pál, János, András

Pál: Pál

Pál: György †, Mihály †

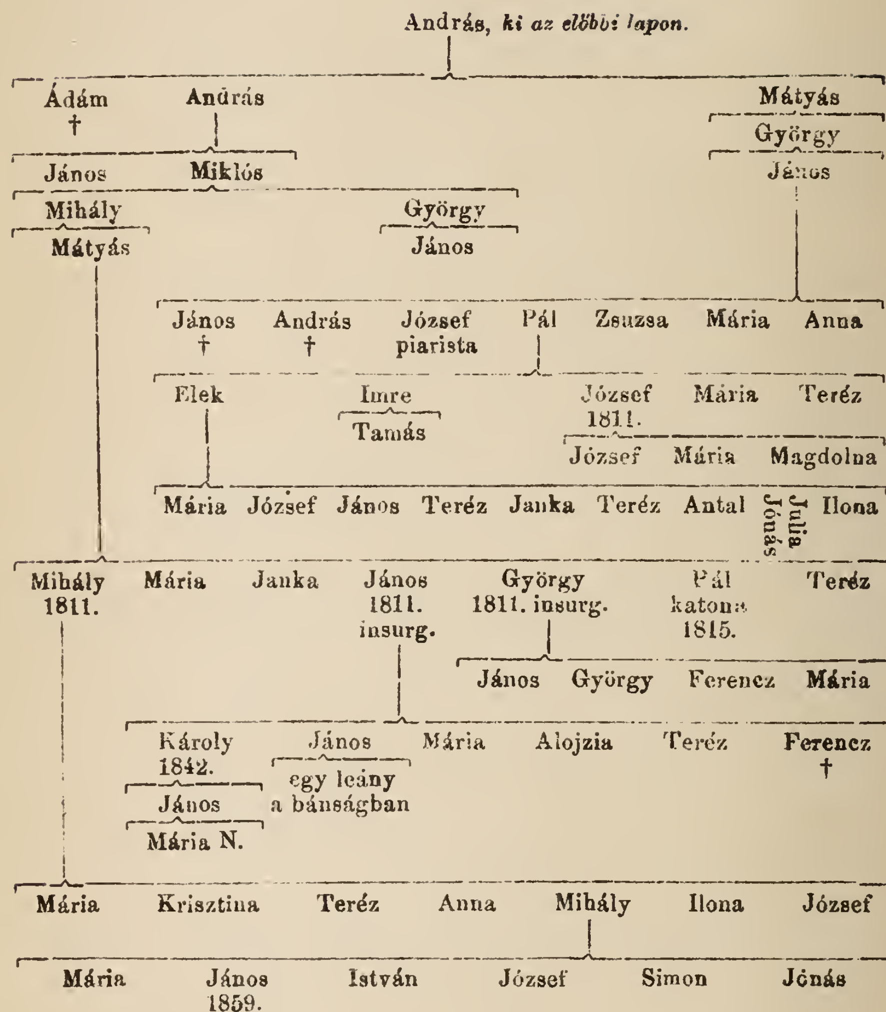
János: János

János: János †, András †, Miklós †, Mátyás †

András: *Folyt. köv. lapon.*

IV. tábla

folytatása.

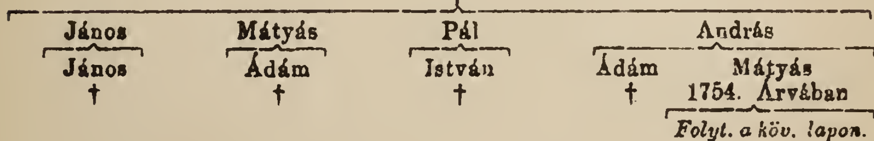

V. tábla.

I. Mátyás, *ki az I. táblán.*

- I. András
  - Dániel
    - János
      - Mátyás *Ondrovje*
- I Jakab
  - Mátyás †
  - Lénárd †
  - István
    - Márton
      - János 16?5. az alföldre költöz.
        - János
          - János 1795. public. Árvában
            - János †
            - József
            - Mátyás
            - György
            - *Csallóközben laknak.*
        - Mihály 1747. public. *Árvay* nevet veszf.
          - Imre Meszlényben 1767. public. Árvában
            - István
            - László
            - Ferencz
            - *1795. nsi bizonyit. Árvától.*
          - György †
        - András
          - György public. 1795. és elköltöz. †
        - Ádám †
        - István 1747. public. Árvában
          - János
            - Mihály
            - Pál elköltöz.
            - István az alföldön
              - József
                - József
                - László
              - Mária
              - Kata
            - Mátyás
              - József
              - Mihály
                - József
                - János
                - Mária
              - János
              - Mária
      - András
      - György
    - III. János *Folyt. VI. táblán. Árvay-Kubovics ág.*
    - András
  - Pál
    - Pál
      - Pál
  - II. János
    - Mihály
      - András
        - András †
        - Márton †
        - Pál †
      - Jakab
        - Mihály †
- II. Mátyás *Folyt. VII. táblán.*

VI. tábla.

Mátyás, *ki az előbbi lapon.*
1754.
Árvában

József — István

József 1811-ben. — János 1811. él.

(János 1811. él gyermekei:) János 1842. — József 1842. nádházi (papházi) lelkész. — Mária (Matolay Simon) — Veronka (Kachut József)

(János 1842. gyermekei:) Ferencz † — János — Mihály — András † — Mária — Pál — József † — István — Teréz

(József 1811-ben gyermekei:) József 1842 — György — Pál lak. Baján — Teréz † — Anna — Mária

(György gyermekei:) György — János — Teréz — Imre — Mária — Vincze

(József 1842 gyermekei:) Mária — András 1859. — József — Janka — Teréz — Tamás

VII. t á b l a.

II. Mátyás, *ki az V táblán.*

Mihály — III. Mátyás — Benedek — György

Mihály: *Folyt. VIII. tábl.*

III. Mátyás: István — Ferencz

Ferencz: Márton

Márton: János — Márton — Pál — Dániel

Dániel: Márton †

Pál: János † — Dániel †

Márton: Sámuel † — János † — András †

Benedek: János †

György: János — András — Mátyás — György †

János: János †

András: János

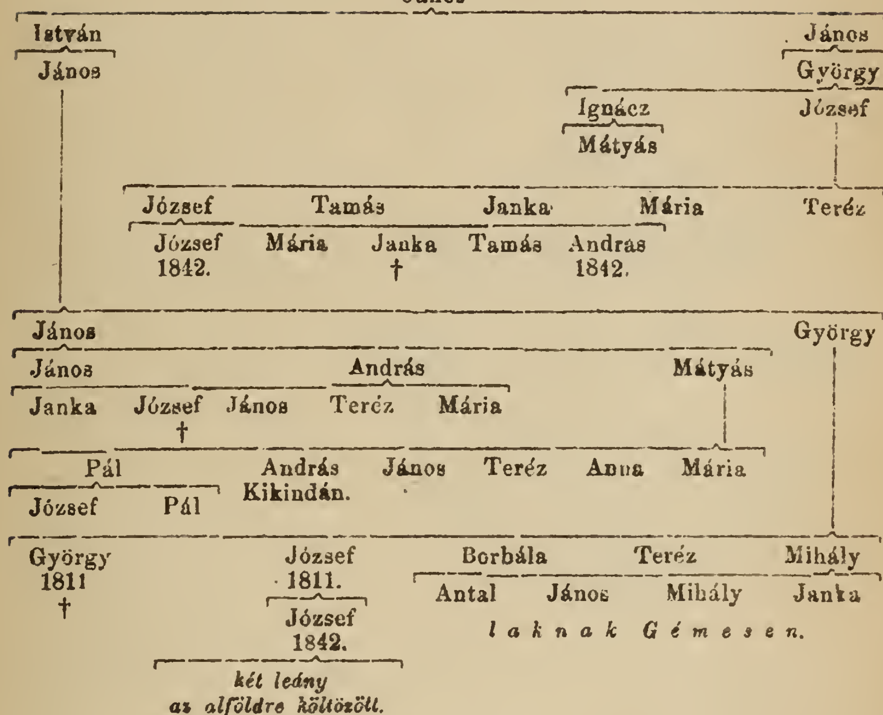
Mátyás: András — Miklós

András: András †

Miklós: János †

VIII. t á b l a.

Mihály, *ki a VII. táblán.*
János
János

E táblázatok — mint emlitők — nem teljesek.

A II. táblán álló Balás ága máskép Balasovicsnak is neveztetett. E néven leljük Suffa alias Balasovich Mihályt, ki 1767-ben Nógrád megyétől nyert nemesi bizonyitványt. [1]

Nem találjuk a családfán azon Zúffa Lukácsot [2], ki 1764-ben született Árva megyében, Nagyfaluban, és a kalocsai megyében pappá lévén, 1796-ban plavnei plebános volt.

Árva megye levéltári adatai szerint Zsuffa Miklós (mint a táblán is megjegyezve van) 1687—97-ig négyszer választatott meg megyei esküdtnek.

1747-ben István és Mátyás (I. Jakab ágán állók) testvérek, továbbá Miklós ágából Zsigmond és János kaptak Árva vármegyetől nemesi bizonyitványt

[1]) Nógrád megyei 1767. évi jegyzőkönyv 73. lap.

[2]) Katona Hist. Archiepp Colocens. II. 435.

1754-ben I. Mátyás vonalán hét, I. Jakab ágából öt, I. Balás ágából három, I. Gáspáréból hét fiú ivadék lakott Nemes-Dedinán a nemesi összeirás szerint.

1761-ben Istvánnak fia Mátyás kapott nemesi bizonyságlevelet.

1764-ben László fiának Pálnak (Kubovicsnak) és Mihály fiának Imrének (máskép Istvanovicsnak) adatott nemességi elismervény.

1795-ben Zs. máskép Kubovics és Árvay Jánosnak fia János, és Andrásnak fia György kaptak szintén nemességi testimonialist. Ismét

1795-ben Imre és István, László és Ferencz fiai vettek ki hasonló bizonyitványt.

1804-ben Árvay és Kubovics család-ágak igazolták Árva megye előtt azt, hogy ők a Zsuffa családnak Jakabféle ágából eredt egyenes férfi ivadékok. [1])

1811-ben Nemes-Dedinán 36 férfi tagja iratott be a megyei nemesek lajstromába, és ugyanott 1842-ben már 49 férfi tagja vétetett számba a Zsuffa családnak.

A család czímere közös a Dedinszky családéval, és — mint fölebb a metszvény mutatja -- a paizs kék udvarában arany koronán könyöklö kar, kivont kardot markolva; a paizs fölötti sisak koronáján hasonló kar kivont karddal látható. Foszladék jobbról aranykék, balról aranyvörös.

Zsujtay család. Abauj vármegye nemessége sorában emlittetik. [2]) Származási fájából ismeretes a következő [3]) nemzedékrend:

---

[1]) Árva várm. 1804. évi jegyzőkönyv 620. és 777. lap.

[2]) Fényes E. Magyar orsz. statist. geogr. állapotja. III. 14.

[3]) Wagner Tabellae geneal. tab. LXI.

Zsujtai Osvát

Zsujtai Anna
(Gellej Andrásné)

Zsujtay *máskép* Gellej János
1590. Zsujtán részt kap uj udom.
(1. Olcsvári Dora. 2, Kékedi Kata)

Kata | Zsuzsa (Asgúthi György) | Bora (Czégeni Márton) | Erzse | Zsujtai András (Horváth Erzse) | Kata (Bányay Imre)

Kata 1635.
(Szemere György)

Zsujtay Péter

Zsujtay *máskép* Szücs Péter.
(Török alias Pap Kata)

Zsujtai András.

Látszik e családfáról is, hogy a Zsujtai család 1590-ben már kifogyott, és csak adoptio (fiúsitás) utján vette föl e nevet Gellej János, majd utóbb ennek ágán Szücs Péter vette föl a Zsujtai nevet, és tartá fel azt.

Zsúky család. *Lásd Súky cs.* X. köt. 399. lapon.

Zsumanka család. Zsumanka Pál 1791. sept. 9-én Prágában kelt czimeres nemes levelet kapott, mely Krassó vármegyében 1802. máj. 25-én kihirdettetett; azonban fia György ugyanazon megyének 1802. octob. 29-kén tartott közgyülésén nem nemes-nek nyilatkoztatott. [1])

Pótlék a V. betühöz.

Vajasdi másként **Vajasdi Nagy család.** Eldődei várkatonák Lippán, melynek 1616-ban törökkézbe jutása után Erdélybe jutottak, hol 1617-ben Vajasd helységet és Fahid nevü pusztát kapták adományban Bethlen Gábortól, ki azon birtokot az adománylevél szerint veresegyházi Királyfalvi Andrástól és nejétől Budai Annától 400 magyar forintért vette meg. Azon jószágra 1631. aug. 6-án I. Rákóczi Györgytől új megerősitő adományt nyertek, névszerint: Nagy Lőrincz, Miklós, Balás, Lukács, János és Zsigmond, továbbá Tóth másként Kovászi Márton, Trombitás István, Szeőcz

[1]) Krassó várm. jegyzőkönyve 1802. évi 1422. szám alatt.

Illés, Szalai János, Nádlaki Tamás, Erdély János, Becskereki Márton, Szilágyi János, Szabó másként Temesvári Gergely, rikasi Nagy János, Mészáros Demeter és a többi lippai katonák.

A Vajasdi Nagy családból Miklós és István maradékai Bereg megyébe szakadtak, és közülök ott Mező-Kászonban 1845-ben József, Ferencz, Károly, Zsigmond, János éltek, és utódaik máig élnek.

A másig ágból, mely nemességét 1821. sept. 18-án Alsó-Fejér vármegye gyülésén produkálta, a következő ág [1]) eredt:

János
(Foglár Erzse)

Mária (Benedek Lajos k. enyedi pap.)	Anna (Tőtös Mich.)	Károly (Beregszászi Anna)	II. János (paniti Nagy Klára)	Sámuel
		Sándor (Török Janka) Tövisen	János	

Sámuel gyermekei:

Lajos (Bencze Luiza)	Karolina	Anna	József	László
Gyula				

A táblán álló II. János M. Bélden s több helyen birtokos. — Sámuel, más ági utód Nagy-Enyeden, és többen Vajasdon Alsó-Fejérben.

Vajna családhoz. (13—20. lap.) Kimaradtak: Vajda Dávid, ki 1699. nov. 7-én az alvinczi határban egy földet ajándékozott tán Alvinczy Péternek. Utóda lehetett azon István, ki a Fejérvári káptalan alvinczi urodalma igazgatója volt és 1865. őszén kora 90. évében halt el. Fia Elek az erdélyi muzeum volt segédőre és igazgató tag.

A 14. lapon álló VI. István főhadnagy, 1861-től aranykulcsos.

Albert 1865. cs. kir. nemes apród. — 1770-ben Zsigmond neje jogán Dobokai birtokos, székely harminczados. — Antal 1790-ben, István 1834-ben.

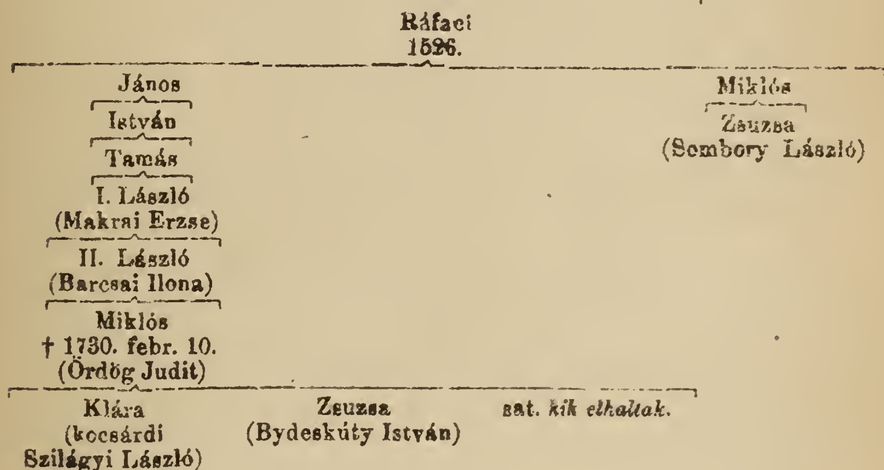
Dánielnak gyermekei Mihály és Teréz Gál Mártonné.

[1]) Török Ant. közl., mely szerint az 1631. évi eredeti adomány Vajasdi Nagy Jánosnál őriztetik.

Lászlónak Török Klárától gyermekei: Gábor, Miklós, Kálmán, Róza, Kata, Nelli.

Dániel 1837-ben kir. hivatalos, úgy szintén Tamás, kinek neje Gidófalvi Zsuzsa és Károly, kinek neje Gidófalvi Klára.

Valkay család. Családfája a 26. lapon áll; azonban az ott látható Ráfaeltól más forrás [1]) igy hozza le a nemzékrendet az utolsó Valkay Miklósig.

A táblán álló II. László nőül birta Barcsai Sándornak Rossori Ilonától leányát Barcsai Ilonát, fia Miklós feleségül vette Ördög Istvánnak Balog Katától leányát Ördög Juditot. Ezen Miklós meghalt 1730. febr. 10. kora 60. évében, és leányaiban ága kihalt.

Ványi család. A 35. lapon említett régibb szendrei Ványi családhoz adhatjuk, hogy abból e század elején még élt Ványi Sándor Szatmár megyei Sályi helységben elszegényedett állapotban. Ennek ősei kapták az 1268. évi adományt. [2])

Várady családhoz (a 41. lap.) Elek már M. Terézia alatt kezdett a m. kanczelariánál szolgálni, azután a status consiliumban (állam-tanács) volt alkalmazva, míg 1808-ban mint titkár a cabinetba lépett és ott maradt mind végig, (a budai helytartóságnál soha sem szolgált, mint tollhibából a 41. lapon iratik.)

---

[1]) Verestói Gy. „*Holiakkal való barátság*" I. D. 43—46. l. Valkay Miklós fölött M. Valkón 1730. Mondott h. beszéd.

[2]) Fejér Cod. dipl. tomo IV. vol. 3. p. 465.

A 43. lapon II. Józsefnek első nejétől való leánya Ilona Pászthory Sándorné is él.

Varju család. Van Kraszna megyében is, melyből Zsigmond ott számföl. ülnök 1796—1809-ig. Imre szolgabiró 1827-ben. János kisebb törv. széki ülnök, és tán fia az élő Pál jelenleg m. ujfalusi birtokos, kinek Gúthy Polexinától gyermekei vannak.

Váró család. (Bágyoni) Ebből származott Sámuel, Paczolay János leány-ági utóda, neje Szaniszló Mária volt.

A 66-ik lapon álló Mihály utódai [1] igy állnak:

Mihály az iró
(tordai Décsey Erzse)

Mózses 1768.
(Simon Kata)

Erzse (Sárosy Sám.) — Judit (Járay Mih.) — Kata — II. Mózses 1850. — Klára (Mohai Lőr.) — Sára — Bora

Varsányi család. A 66—68. lapon érintett Varsányi-ak közül melyik családhoz sorozzuk? vagy egészen különböző azoktól? nem tudjuk, — a következő Varsányi Mihály, ki Győr megyétől 1765. nov. 27-én kapott nemesi bizonyitványt. [2])

Vásárhelyi család. A 78. lapon álló I. János aradi egykori alispán 1835-ben lett kir. tanácsos.

Vass család. (czegei gróf) A 79. lapon Lóbnak fia Chama 1182-ben kapott adományt. [3])

A 82. lapon a jegyzetben is emlitett Imre csakugyan kath. misés pap is volt. Fia Sámuel jelenleg is (1866.) képviselő Dobokából a pesti országgyülésre.

A 84. lapon IV. Miklós első neje gróf Teleki Éva 1723-tól.

I. Dániel egykor Tordai megyei főbiró volt.

I. Ádám Kemény Simon helyett 1774-ben lett Krasznai, utóbb 1776-ban b. szolnoki főispán, meghalt 1779. Császáriban, eltemettetett Czegében jul. 27-én.

Krisztina b. Kemény Miklósné, utóbb gróf Bethlen Lászlóné volt.

Albert, lakik Záhon, II. Ádám pedig Czegében.

---

[1]) Hedor K. közl.

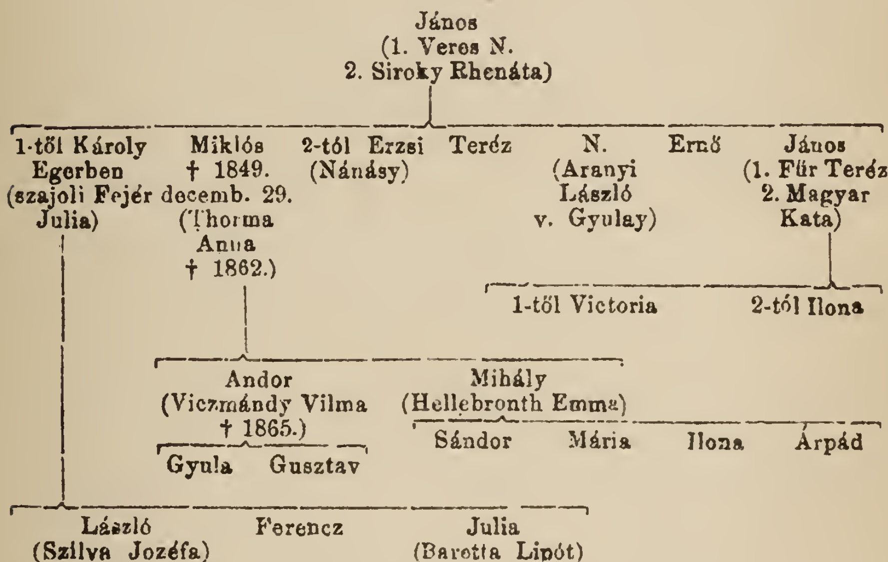
[2]) Győr megye levéltárában maradt az eredeti kiadvány.

[3]) Fejér Cod. dipl. II. 201. Több családi oklevél van Kaprinai B. tomo XVIII.

Vay család. A 108. lapon a nemesi ágból György kassai főtartománybiztos volt, meghalt 1782-ben.

Veér család. A 117. lapon álló V. György neje gr. Kún Róza szül. 1775. meghalt 1865.

Végess család. (a 127. lapon) Úgy látszik, Zemplín megyéből eredt. Heves megyében János első neje Veress N. után az Almássy birtokokban örökösödve, ily családfát alkotott.

A család előnevét Bánóczról írja.

Veres család. (N. Váradi) A 161. lapon kimaradt III. Sámuel leánya Zsuzsanna, ki mint hajadon meghalt 1849-ben.

Veres család. (Farnasi) A 153. lap. Jánosnak neje volt Sarmasághy Anna, előbb Kemény Jánosné, a fejedelem János nagyanyja.

Veres család. (Nyéki) 153. laphoz Mátyás, papóczi prépost, ki 1648-ban a n.-szombati zsinatban részt vett.

Veres család. (Ónodi) Alapítója György, ki 1653-ban fiaival Jánossal és Istvánnal együtt III. Ferdinand királytól czímeres nemes levelet nyert.

A családfa [1]) következő:

---

[1]) Családi közlés szer. Török Ant. által.

György
1653.

János — István

István

István

Péter
1745. F. Bányán
ref. lelkész.

István Pókafalván † 1773.	Márton sz. mihályfalvi pap.	Péter pojáni pap.	László 1774.	I. József N. Enyeden

II. József

Sámuel
szül. 1766.
(Uttszás Klára)

Károly
szül. 1806.
ügyvéd
(Mester Amália)

III. József

Bálint	Mózses N. Enyeden hívat.	Zsigmond	József †

Károly szül. 1840. † 1862.	Kálmán szül. 1841.	Sándor szül. 1845.	Amália (Szőllősi Károly)	Móricz sz. 1849. † 1858.	István sz. 1851.	Mária sz. 1858.

Más ágból volt I. Pál, kinek csak leányai maradtak. Ismét más ágból II. Pál és Mózses, kiktől az utódok ezek:

II. Pál

III. Pál
adó író
A. Fejérben

Miklós	Gábor	Kata	Bora

Mózses

Zsuzsi (Horváth József)	Bálint ügyv. N. Enyeden (Bors Kata)

Albert	Ottilia	Berta	Gizella

Más ágból eredt Mihály gyógyszerész mh. 1848. és György tisztartó Bervén.

Belső Szolnok vármegyében Ádám állomási biztos 1837. körül. Imre ugyanaz 1848. előtt, János ugyanott pénztárnok 1848-ban. József aljegyző 1845. körül. — Kraszna megyében Károly adó-író biztos 1843 körül.

Veres család. (Szárhegyi) Csikszéki székely család. Mihály n. enyedi városi tanácsos 1840. körül. Gábor ott városi szbiró 1848-ban, most Fejér megyei árvaszéki ülnök. Márton bánya-mérnök, és bánya-igazgató Offenbányán 1848. előtt. Ferencz kir. kincstári titkár N. Szebenben.

Veres család. (Kövesdi) Ebből I s t v á n, Torda város tanácsnoka 1840. k. — S á n d o r ugyanott, — L a j o s, Torda megyénél írnok 1845. k.

Veres család. (Tordai) Közülök K á r o l y aljegyző és levéltárnok Torda megyénél 1863. kör. F e r e n c z Torda város aljegyzője ugyanakkor. J ó z s e f, Torda város főjegyzője 1844. táján és 1837. és 1841. azon város orsz. gyül.. követe. Fia J ó z s e f, aljegyző ott 1848-ban.

Veres család. (Dálnoki) Háromszék családa, melyből E l e k, ott ügyvéd 1848. előtt, B á l i n t A. Fejérben írnok 1836. körül, K á r o l y urad. ispán Vále Brádon 1848. táján.

Veres család. (Papi) L a j o s, Dézs város aljegyzője és Belső-Szolnok megyei árvaszéki ülnök 1848. előtt.

Veres család. (Gyergyó-remetei) Csikszéki székely család, melyből M i h á l y azon szék törv. sz. ülnöke 1837. körül.

Veres család. (Cs. sz. léleki) Ugyancsak Csikszéki. Egyik tagja G e r g e l y 1848. előtt ott ügyvéd.

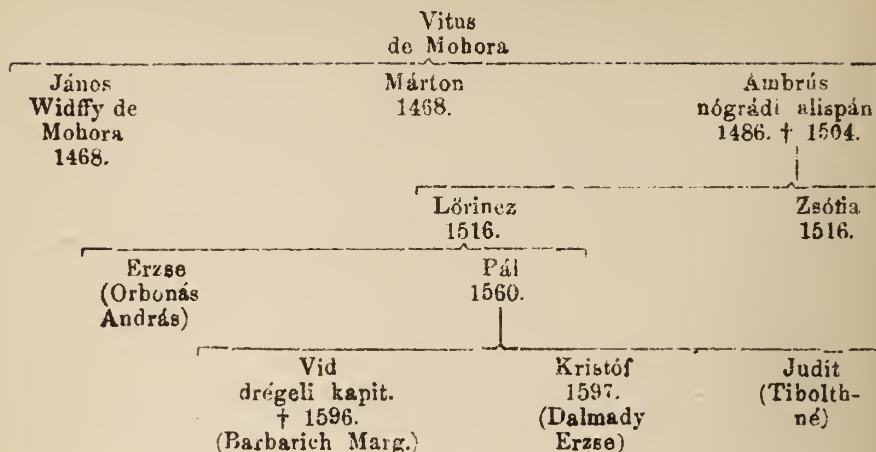
Ezeken kivül vannak d e r z s i V e r e s család, melyből János Udvarhely széki ülnök 1836. — h a l a s i V., melyből J ó z s e f K. Szolnokban ülnök 1840-ben. — Z i l a h i V., melyből L á s z l ó, Kolosvárott esküdt 1840. k. ippi V. a Szilágyságban, melyből S á m u e l, Kolos megyei adóíró biztos 1836. M i k l ó s, ugyanaz Krasznában 1848. előtt stb.

Vesterházi család. Vesterházi Andrásnak fia B á l i n t, deák, (literatus) anyjáról testvérével Bogodi Jánossal és ennek fiaival Zsigmond királytól 1436-ban [1]) czimert kapott.

Widffy család. (Mohorai) A 181. lapon álló családfa, kiigazítva és pótolva következő:

---

[1]) Vietorisz Jonat. Collectio Diplomat. tomo I. Ms. Musei nationalis Hung. quart. lat. nro 1283. Ez okmány kivonatát Fejér György Cod. dipl. X. vol. 7. p. 662. hibásan közlé Eszterházy-ra fordítva a Vesterházi nevét. És kivonatát, az egész okmány megtekintése nélkül egyedül a Catalogus Mss. Biblioth-Széchenyiano regnicol. I. 584. lapjáról merítette, de a név ott is Veszterházi. Lásd e munka IV. köt. 81. lap. jegyzésben.

Winkler család. A Winklerkői Winkler családhoz, melynek oldalágairól a 206. lapon van emlités, — sorozhatjuk a bessenyői előnévvel elő Winkler-eket is. Ezekből Bihar megyében Mátyás pénztárnok volt e század elején, fiai István és Lajos. Amaz (t. i. István) Bihar megyében pénztárnok, utóbb törv. széki tbiró, meghalt 1857-ben. Nejétől szent-simoni Darvas Carolinától gyermekei Cornélia Thaisz Elekné Pesten meghalt 1848-ban. Etelka báró Kempelen Jánosné.

Lajosnak Varga Rózától gyermekei Sándor, honvéd-százados, meghalt 1849-ben. Lajos, törv. széki ülnök, Krisztina és Róza.

Távolabbi ágnak ivadéka József n.-váradi lat. szert. kápt. kanonok jelenleg.

Antal, lakott B.-Szolnok megyében Felső-Őrön, neje volt Berzenczei Anna

Más Winkler család lehet az, mely Abrudbányáról írja előnevét és ott idősb és ifjabb János hivataloskodott a városnál 1848. előtt. Ferencz, kir. ügyigazg. hivatalnok 1837. körül. Ignácz, gy.-fejérvári kanonok, meghalt 1825-ben. Különben ez abrudbányai Winklereket a bessenyői Winkler ág rokonául ismerte.

Vinkler család. (Morenhoffi) Ebből Miklóst, az 1791. évi erdélyi országgyülés a 109. törv. czikkben honfiúsitá.

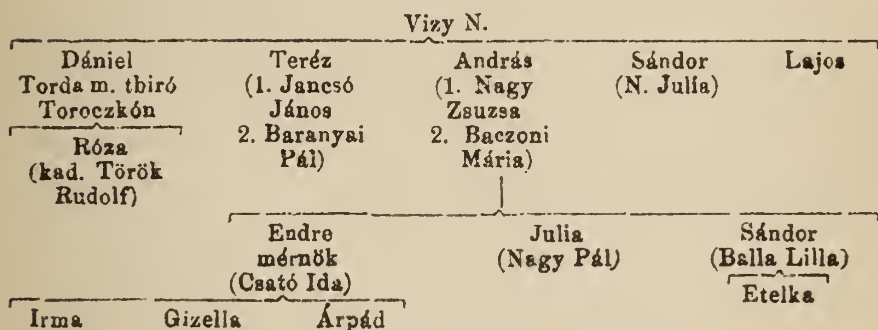
Visky család, melynek nehány tagjáról a 214. lapon mint Sámbokréty és Desericzky családdal rokonságban álló-ról van emlités, az erdélyi rettegi Viski-ektől különböző, és Vitkóczi Viski családot képezi. Ebből vitkóczi Visky Ignácz 1726-ben élt. Czi-

mere a paizs udvarában lovon ülő pánczélos, sisakos vitéz, jobb kezével vörös zászlót tartva. A paizs fölötti sisak koronáján egy szétterjesztett sasszárny lebeg. [1])

Visó család. Trencsín vármegye nemes családai közé tartozik. Visó Péter czímeres nemes-levelét nevezett megyében 1686-ban hirdeltette. [2])

Visziay család. Szintén Trencsín vármegye nemesei között találjuk, és pedig a nemesi összeirások szerint 1688-ban Kis-Sztriczén laktak tagjai.[3])

Vizy család, (altorjai) Székely eredetű, melynek egyik ága Torda megyébe kiszármazott, és a következő öt testvér ily családfát alkotott:

Vizy János 1816-ban nádorispáni táblabiró volt.

Vizy család. (Nagy-laki) Küküllő megyében Lajos, állomási biztos 1846. körül; özvegye Kakucsi Anna birtokos azon megyei Erdő-alján s több helyen. Tán ide rokon Farkas, m. bogothi és gezsei birtokos.

Vrana család. A 273. lapon álló utóbbi Ádám 1849-ben Trencsín megyei aladó-szedő volt.

Vrana György, (utóbb Vranay) 1675-ben Nyitra megye t. ügyésze volt. [4])

---

[1]) „Curia Iudicum" czímű könyvben látható a czímer.
[2]) Trencsín vármegye jegyzőkönyve 1686. évi 752. sz. a.
[3]) Szontagh Dán. közl.
[4]) Nagy József, Nyitra várm. 2. füz. 24. lap.

Pótlék a Z betűhöz.

Zach család. A 289. lapon emlitett Ferencz, báró, a m. akadémiának megalapitása elején lev. tagja volt. Meghalt Párizsban 1832. sept. 3-án. [1])

Zalka család, a 299. lapon kimaradt Zalka Mihály, 1792—1801. időszakban Mosony vármegyének elsö alispánja.

Závody család. Ferencz, szül. Komáromban 1770. april 2-án, volt Komárom megyei tbiró és számvevő.

Zerdahelyi családhoz a 360. lapon emlitett Károly 1825. september 26-kán lett Nyitra megyében alszolgabiró, most cs. kir. kamarás.

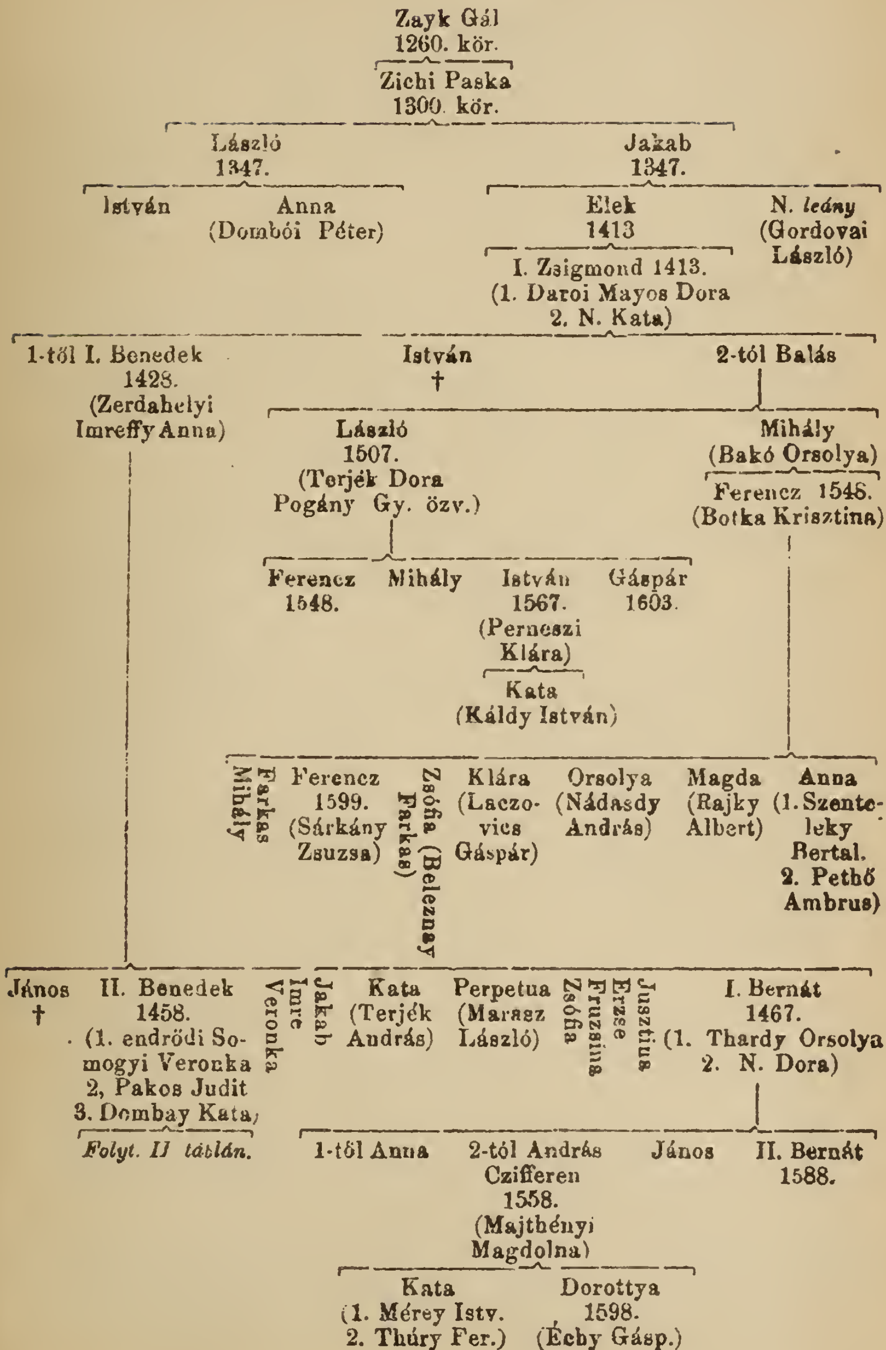
Nincs ott a táblázaton Viktor, ki 1834—37-ben Nyitra megye alszolgabirája volt.

Zichy család. (Zichi és Vásonykeöi gr.) Ezen kötet 368—395. lapján közölve lévén e család nemzékrende, annak kinyomatása után későbben (május 29-kén) kaptam meg a Zichy nemzetség grófi ágának Zsélyben őrzött családi levéltárából a következő leszármazási kimutatást, mely noha az általam fölebb közlöttnél nem teljesebb, sem a születési és halálozási évekre nézve (mint várható lett volna) nem felszereltebb, mindazáltal, mert a legrégiebb korra nézve egy pár személynél a filiationalis kapcsot másképen jelöli ki, mint az I. táblának összevetéséből kitünik, és mivel, mint illetékes helyről érkezett, teljes hitelt igényel, ime itt közöljük:

---

[1]) M. akad. Évkönyve I. köt. 97. lap.

I. t á b l a.

Folyt. II táblán.

II. t á b l a.

II. Benedek, *ki az előbbi lapon.*
1458.
(1. endrődi Somogyi Veronka
2. Pakos Judit
3. Dombay Kata)

1-től II. Zsigmónd 1495. (Sárkány Klára)

Potentiana

Kata

Zsuzsa (Nádasdy László)

2-tól I. Ráfael 1526. (1. Zele Erzse 2. Hagymássy Anna)

Zsófia (1. Thiburczy Uriel 2. Zenessy György

János

György Pál László Kata

1-től György 1548. 1. Sávolyi Jósa Ilona. 2. Ostffy Anna. 3. Csebi Pogány Anna)

III. Zsigmond 1544.

János 1549.

Tamás 1556. (Báan Zsófia)

István Gáspár 1603. Bora

Margit (1. Viczay Mihály 2. Hasbági János)

Kata (Szelestey Fer.)

Zsuzsa

Anna

Orsolya (Fejer Gáspár)

Magdolna

1-től II. Ráfael 1591. (Bornemisza Anna Csáki Mih. özv.)

I. Pál 1591. (Csábi Sára)

2-tól Mihály 1591. (sz. jakabi Pethő Kata)

III. Bendek (Seöbör Erzse)

Ádám

György

Kata

Éva (Szelestey Ferencz 1612.

II. Pál János

III. Ráfael †

I. István sz. 1616. † 1693. *báró, gróf,* (1. Baranyay Klára 2. Amade Magdolna)

Folyt. III. tábl.

Erzse (1. Körtvélyessy János 2. Rajky János)

Éva

György †

IV. Zsigmond

János (Komáromy Éva)

György László Kata

Anna (Szelestey György)

Orsolya (Horváth Gásp.)

Ferencz (Boros Kata)

Ádám

György 1762.

Ferencz Oroszvárt (Horváth Senkovánszky Klára)

Klára (Biró János)

Ádám Csepregen (Kéry Orsolya)

Ferencz ezredes 1773. (Polányi Judit)

Imre

Anna (Tallián Gábor)

Lajos

György Bezerédy Klára)

Anna (Högyészy Antal)

Teréz (Nedeczky István)

Károly

Ferencz

József (Bezeredy Fruzsina)

József Mihály

Júlia (Csiba János)

Anna M. (Illovay Józs.)

Erzse (Hubmer Fer.)

III. t á b l a.

I. István, *ki a II. táblán.*
sz. 1616. † 1693.
báró és gróf
(1. Baranyay Klára
2. b. Amade Magdolna)

1-től I. Pál † 1684. (gr. Károlyi Katalin)

II. István † 1700. (1. Melith Mária 2. Radolth Mária)

Klára (b. Andrássy Miklós)

2-től Ádám † 1701. (1. gr. Forgách Zsuzsa 2. gr. Jakussith Teréz Róza)

Ádám gyermekei:

2-től I. Károly † 1741. (Stubenberg M. Jul.)

Zsuzsi † 1712.

Kata (gr. Balassa Pál) † 1729.

II. István gyermekei:

1-től Péter † 1726. (1. Drugeth Klára 2. Bercsényi Zsuzsa)

Mária (gr. Csáky István)

László † 1703.

Julia † 1746. (gr. Barkóczy Ferencz)

Klára-Kriszt.

Sára (Petky Dávid)

2-től Miklós †

Péter gyermekei:

1-t. I. Ferencz sz. 1709. † 1783.

II. László † 1726.

M. Anna (gr. Csáky Ferencz)

M. Teréz (gr. Van der Nath József)

2-t. II. Miklós *ó-budai* szül. 1709. † 1758. (gr. Berényi Erzse)

Regina †

Sarolta †

Zsuzsa (gr. Orsich Kriszt.)

I. Pál gyermekei:

I. Imre † 1746. (gr. Erdődy M. Teréz)

III. István † 1703

II. Pál † 1757.

Rozina †

I. János † 1727. (b. Tallheimb M. A. Teréz)

M. Magda (gr. Eszterházy István)

I. Imre gyermekei:

Bora (gr. Berényi Imre)

M. Anna (gr. Sztáray Imre)

Kata †

Luczia-Livia

I. János gyermekei:

II. János sz. 1710. † 1764. (1. gr. Széchenyi Kata 2. gr. Schmidegg Fridrika)
Folyt. IV. táblán.

A. Mária gróf Kronegg Károly)

Bora Anna

IV. István sz. 1722. † 1769. (Stubenberg Cicelle)
Folyt. VII. táblán

IV. tábla.

II. János, *ki a III. táblán.*
sz. 1710. † 1764.
(1. gr. Széchenyi Kata
2. gr. Schmidegg
Friderike.)

- 1-t. M. Jozéfa sz. 1735. † 1802. (1. b. Andrássy Ján. 2. Barany János 3. b. Révay Fer.)
- Ignácz sz. 1737. †
- III. János *lángi* sz. 1738. † 1778. (1. gróf Berényi M. Anna 2. báró Lasénszky Teréz)
- II. Ferencz sz. 1739. †
- I. Zsigmond *adonyi* sz. 1741. † 1802. (gróf Raab Amália) — *Folyt. V. tábl.*
- II. Imre száll. 1742. † 60.
- Anna sz. 1744.
- 2-t. III. Miklós *palotai* sz. 1750. (Livora Janka) — *Folyt. VI. tábl.*
- Kata sz. 1752. (1. gróf Cziráky György 2. gróf Keglevich Károly)
- Borb. sz. 1755. (Plank Kár.)
- Teréz sz. 1756. (b. Vécsey Zsigb.)

III. János gyermekei:

- 1-től Anna (gr. Klobusiczky József)
- Jozéfa (gr. Bethlen József)
- 2-tól IV. János (gr. Colloredo Franciska)
- Ignácz †
- Erzse †

IV. János gyermekei:

- V. János sz. 1804. †
- I. György sz. 1805. (gr. Pálffy Luiza)
- Kamill sz. 1806.
- I. Alfred sz. 1816.

I. György gyermekei:

- II. Nándor sz. 1829. (gr. Zichy Livia)
- II. György sz. 1832. †
- IX. János sz. 1835. (b. Rödern N.)

V tábla.

I. Zsigmond, *ki a IV. táblán.*
adonyi
sz. 1741. † 1802.
(gr. Raab Amália)

- Teréz (gr. Sermage Ferencz)
- IV. Ferencz (Malix Ludovika)

IV. Ferencz gyermekei:

- II. Zsigmond sz. 1800. (gr. Kolowrath Valéria)
- I. József sz. 1802. † (b. Majthényi N.)

II. Zsigmond gyermekei:

- I. Gyula sz. 1844.
- IV. Zsigmond sz. 1846.
- II. Henrik sz. 1851.
- IX. Ferencz sz. 1853.

I. József gyermekei:

- Zdendo sz. 1837.
- III. Zsigmond sz. 1840.

VI. t á b l a.

III. Miklós, *ki a IV. táblán.*
Palotai
sz. 1750.
(Livora Janka)

- Janka (Ree János)
- IV. Miklós (b. Kray Mária)
  - VI. Miklós sz. 1823. (gr. Festetich Fanny)
    - II. Gyula †
    - Mária
    - Fanny
    - Leona
  - I. Béla †
  - Izabella (Bésán Gusztáv)
  - Paulina (Oldershausen N.)
- Jozéfa (Schönberger N.)

VII. t á b l a.

IV. István, *ki a III. táblán.*
sz. 1722. † 1769.
(Stubenberg Cicelie)

- Jozéfa (gr. Csáky János)
- III. Ferencz † 1812. (1. gr. Kolovrath M. Anna 2. gr. Lodron Dominika)
  - *Folyt. VIII. tábl.*
- Julianna (gr. Cziráky László)
- II. Károly (gr. Khevenhüller Antónia)
  - *Folyt. XI. tábl.*
- Antónia (b. Schilson János)
- V. István sz. 1757. (gr. Pálffy M. Teréz)
  - VI. Isván sz. 1780. (gr. Stahrenberg Fanny)
    - II. Edvárd sz. 1808. †
    - Vilmos sz. 1811. †
    - Teréz-Leop. sz. 1813. (gr. Waldstein János)
    - Anna Mária (gr. Kinsky Antal)
  - Francziska (gr. Lehodovszky N.)
- Leopoldin (Pallavicini Kar. Marg.)

VIII. t á b l a.

III. Ferencz, *ki VII táblán.*
sz. 1812.
(1. gr. Kolowrat M. A.
2. gr. Lodron Dom.)

1-től I. Leopold — V. Ferencz *seregélyesi* (1. gr. Eszterházy Amália 2. gr. Cavriani Janka) — Anna Teréz (gr. Győry Fer.) — Antónia (gr. Nádasdy Mih.) — III. Károly sz. 1785. (gróf Batthyány Antónia 2. gróf Apponyi Fáni) *Folyt. IX. tábl.* — Leopoldina † — Floriana † — 2-t. Domokos sz. 1808. püspök. — I. Eugén sz. 1809. † 1848. — I. Edmund sz. 1811. (hzg. Odeschalchi Paulina) *Folyt X. tábl.*

V. Ferencz gyermekei:

1-től III. László sz. 1799. (gr. Széchenyi Mária) — Kázmér sz. 1802. † (gróf Kőnigsegg Mária) — II. Lipót sz. 1805. (gr. Sztáray Mária) — IV. Pál † sz. 1808. (b. Prandau Mária) — VII. Ferencz sz. 1811. (gr. Demblin Mária) — Ipoly sz. 1814. kanon. — Mária (gr. Seilern Ján.) — I. Lajos † — I. Edvárd † — Amália † — Fanny (gr. Normann Laj.)

Kázmér fia: VIII. Ján. sz. 1834. (b. Földváry N.)

VII. Ferencz gyermekei: IV. Józs. Fer. sz. 1841. — Feodor sz. 1847. — XI. Fer. és Auguszt. szül. 1852. *i k r e k*

II. Lipót gyermekei: III. Sándor sz. 1843. — Elek sz. 1844. — Ernő sz. 1846. — II. Géza sz. 1849.

III. László gyermekei: X. Ferencz † — III. Lajos † — IV. László sz. 1830. (gróf Széchenyi Ernesztina) — Mária (Visolyi N.)

IX. t á b l a.

III. Károly, *ki a VIII. táblán.*
sz. 1785.
(1. gr. Batthyány Antónia
2. gr. Apponyi Fanny)

1-től Anna (hz. Odeschalchi Ágost) — Gál † — I. Antal † — Mária (b. Walterskirchen Vilmos) — Karolina — II. József sz. 1814. (hz. Metternich Melánia) — Antónia (gr. Batthyány Lajos) — Karolina (gróf Károlyi György) — VI. János sz. 1820. (b. Kray Mária) — VIII. Ferencz sz. 1822. (gr. Kornis Anna) — Leopoldina †

VI. János gyermekei: Ilona — III. Béla sz. 1851. — III. Geiza sz. 1855. †

VIII. Ferencz gyermekei: II. Antal sz. 1859. — Karolina — Margit

X. t á b l a.

I. Edmund, *ki a VIII. táblán.*
sz. 1811.
(hz. Odeschalchi Paulina)

I. August. †	II. Edmund sz. 1834. (gr. Gatterburg Gabriella)	II. Jenö (Eugen) sz. 1837. (gr. Redern Hermina)	Livia (gr. Zichy II. Nándor)

XI. t á b l a.

II. Károly, *ki a VII. táblán.*
(gr. Khevenhiller Antónia)

VI. Ferencz *Ferraris* (gr. Ferraris Mária)	IV. Károly (1. gr. Eszterházy N. 2. gr. Festetich Julia 3. gr. Seilern Crescent.) *Folyt. XII. tábl.*	I. Sándor	I. Nándor † 1862. (gr. Széchenyi Zsóf.)	Adél (gr. Keglevich János)	Karolina	V. Miklós *Trazburgi* (báró De Loc Julia) *Folyt. XIII. tábl.*	Ernesztina

VI. Ferencz:

III. József †	Henriet (b. Odeschalchi Incze)	I Emánuel sz. 1808. (Strachan Sarl.)	I. Viktor	Bódog sz. 1810.	II. Lajos	V. Károly	Emília (gr. Széchenyi Pál)	Melánia (hz. Metternich Kelemen)

Bódog:

II. Viktor sz. 1842.	IV. Lajos sz. 1844.	II. Emánuel sz. 1852.

XII. t á b l a.

IV. Károly, *ki a XI. táblán.*
(1. gr. Eszterházy IV.
2. gr. Festetich Julia
3. gr. Seilern Crescent.)

1-t. Pál sz. 1803.	2-t. I. Henrik sz. 1812. (b. Mesko Irén)	Hermann sz. 1814. (Szegedy Karolina)	Otto sz. 1815.	Adalbert sz. 1816.	Julia (gr. Hunyady Fer.)	Felicia (gr. Hoyos Fer.)	Alfréd †	Géza sz. 1826.	II. Imre sz. 1831.	Rudolf sz. 1833. (gr. Péchy N.)	Ilona (Pallavicini Ösv. m.)

XIII. tábla.

V. Miklós, *ki a VI. táblán.*
(b. De Loc Julia)

Fridrik	Alezandra	Emilia	Imre	V. Pál Gáb.	II. Sánd. és Ján.	Antónia	Karolina
sz. 1823. (Stuben-Anna)	†		sz. 1826.	sz. 1827.	szül. 1829. *ikrek*		

Ime eddig van a családfa. — A hozzá mellékelt jegyzetek nem igen tartalmaznak olyas adatot, mi már a 368—395. lapokon forrásokra is utalva bővebben el nem mondatott volna. Átalában az látszik, hogy legnagyobb családaink közös levéltárai sem birnak tökéletes, részletes családfát és hozzájáruló családi monographiát.

Az ismétlést kerülvén, a közlött jegyzetekből csak a következő adatok jöhetnek mintegy pótlásúl még emlitésbe:

III. Zsigmond és János 1586-ban Erdélybe átköltözvén, ezeknek birtokaikat ugyan azon évben kötött barátságos egyezség folytán testvéreik I. György és Tamás egymás között egyenlően felosztották.

I. Pálról, a veszprémi kapitányról és győri tábornokról meg kell jegyeznünk, hogy Somogy és Zala megyei ősi, és osztatlan állapotbani birtokait 1624. jun. 25-én testvéreinek I. Mihály-nak és III. Benedek-nek átengedte, és rájok ősi joggal átruházta, honnan a Zichyek grófi ága az első ősi birtokokból jelenleg mit sem bir, azok ama két testvér által a nemesi renden megmaradt Zichy-ek kezeibe jutván. Továbbá a 382. laphoz megjegyzendő, hogy a Lebén-szentmiklósi uradalmat gróf Harrach Lenárdtól vette meg Zichy Pál, és arra kir. megegyező adományt vitt. Mind ezek azonban már emlitve is vannak.

I. István (a 382. lapon) a családi levéltári adat szerint nem sept. 18-án, hanem 8-án született. Ugyan csak ezen forrás szerint ő lett báróvá (mint én is írtam) 1655. julius 17-én; gróffá pedig 1679. aug. 21-én, tehát nem 1676-ban, mint Bel. M. és más források után a 382. lapon hibásan áll, de nem is 1625-ben, mint a góthai grófi Almanachban olvashatni.

A grófi család divényi senioratusi urodalmára nézve érdekes a következő adatokat után pótolnunk: I. István ezen urodalmat fiának Ádám-nak hagyományozta majoratus gyanánt. Ádámról annak fiára Károlyra szállott hasonló minőségben. Azonban Károly utó-

dok nélkül múlván ki, és nővérének Katalinnak gr. Balassa Pál nejének fia Ferencz által az ezen egész ág kihalván, a Divényi urodalom majoratusa is megszűnt. A Divényi urodalmat eképen 1742-ben a család akkori legidősbje II. Imre árvai volt főispán birtokba vette, kinek birtoklási czímén és I. István gróf végrendeletén alapszik az 1749-ben hozott kir. táblai itélet is, mely által, miután ezen itélet az újjitott perben 1750-ben kelt kir. hétszemélyes táblai itélet által is helyben hagyatott, a Divényi urodalom I. Ferencz, győri püspök, mint a grófi család akkori legidősbje részére senioratussá vált.

Soronkivüli különös pótlékok.

Czernkovich család. (Doljei) Zágráb vármegyei nemes család, mely Dalmátiából névszerint Scrissiából másként Bag-ból (jelenleg Carlo-bago-nak neveztetik) eredt, és 1387-ben János, Pál és Károly Corbaviai grófok által több Scrissiai nemes és tisztes családokkal úgy mint a Mirkovich. Jurissich, Buglievich, Suvich stb. törzsekkel régi kiváltságaikban megerősitetett, úgy nem különben Corbaviai gróf Budiszló fiai Miklós, Tamás és Vucsko, valamint György grófnak fia Károly és néhai gróf Károlynak fia Pál mint Corbavia, Licca, Brusana, Scrissia urai és természetes grófjai által is számtalan török ütközetben tanusitott vitezségeiért és érdemeiért kiváltságos állapotában meghagyatott és megerősitett, a midőn Czernkovich Vid Obrossich Hlapaccal al-bán volt. Ugyanez történt Scrissia lakosaival 1432-ben Zsigmond király alatt, 1481-ben pedig szabadalmas Okleveleiket Mátyás király is átirván, megerősité. [1])

A család ősei a 15. és 16. században a török elleni harczokban szintén kitünteték magokat, és nemesi kiváltságaikban is megmaradtak mindaddig, míg M.-Terézia királyasszony alatt a határőrség felállitattván és hadi szervezet alá fogatván, az ott lakó nemes családok kiváltságai megszüntek, kivévén azokét, kik kivándoroltak és csereképpen Magyarországban a Marosontúli megyékben (úgynevezett temesi bánságban) hasonértékű jószágokkal kielégittettek. Illyenek száma azonban kevés volt; és így Dalmatia nemeseit átalában hasonló sors

---

[1]) Másolt okmányok szerint, melyek eredetijei a Carlopagói levéltárban vannak családi közlés szerint.

érte. Eképen Czernkovich Antal is, ki a családfán áll, egyszerü határör lön.

Czernkovich Antalnak fia Miklós azonban I. Ferencz király által régi nemesi eredete tekintetéből díjnélkül ismét magyar nemességre emeltetett, és Zágráb megyei Dolje helységre, (honnan a csa-

lád előnevét irja) kir. adományt nyert, és egyszersmind ősi czimere helyébe, mely egy vadásztülköt tartó raguzai férfiút ábrázolt, következő — följebb metszetben is látható — czimert nyert.

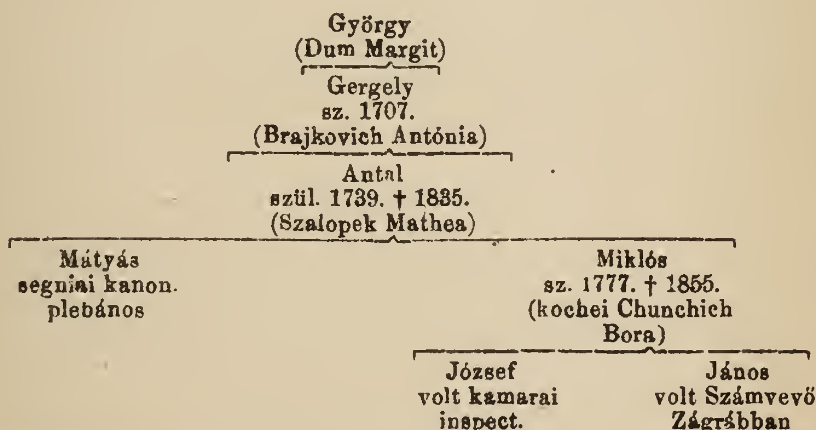
Ez négyfelé osztott paizsból áll, az 1-ső kék udvarban emelkedő szarvas, nyakán ezüstnyillal átütve, a 2-ik vörös udvarban négy oroszlánfej, ugyanannyi aranycsillaggal, a 3-ik vörös udvarban emeletes, rovátkolt, és két ablakkal, alúl zárt kapuval ellátott vártorony, a 4-ik kék udvarban zöld téren gémes kút, függő cseberrel látható. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldaliból két pánczélos kar nyúlik

ki, a jobb oldali kivont kard legyén levágott törökfejet, a balban vörös zászlót tart, a baloldali sisak koronájából egy raguzai viseletü férfiú emelkedikki, jobb kezével vadászkürtöt tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

A család nemzékrendéből, a mennyire még az anyakönyvek terjednek, a XVII. század végén élt György, ki Bag (Carlopago) mellett Mala-Drágán birt, neje Sibenikből Dum Margit volt, ettől született Mala-Drágán 1707. novemb. 13-án Gergely, ki szintén Maladrágai birtokos lakos volt. Ennek nejétől Brajkovich Antóniától született 1739. jan. 25-én Antal, ki nőül vette Szalopek Mathaeát. Meghalt 1835-ben kora 96. évében fiánál Mátyás-nál, ki segniai czimz. kanonok és plébános volt.

Antalnak nevezett fián Mátyás kanonokon kivül fia volt Miklós is, ki 1777. octob. 9-kén született. Anyai nagybátyja Szalopek exjesuita által Varasdon neveltetett, hol 1804-ben gymnasiumi tanár lett, onnan a zágrábi gymnásiumhoz áttétetett, 1812-ben az ajt. alapitványok ellenőre, 1830 ban pénztárnok, és az alapitv. javak igazgatója, 1849-ben nyugalmazva. Meghalt Zágrábban 1855. mart. 13-án. Ő kapta — mint emlitők — a dolјei kir. adományt és családja egykori kiváltságos voltának tekintetéből dijnélkül a nemességet. Két fia maradt: József és János, amaz a tengermelléki kincstári javak Inspektora volt, az utóbbi pedig több megye táblabirája, Zágráb városa számvevője volt, jelenleg mindkettő földbirtokos.

A családfa következő:

Varga család. (B. Füredi) Zala megyei nemes család, birtokos B. Füreden, honnan előnevét írja. Ismeretes belőle Lajos (sz. 1801),

ki 1823-ban vette nőül f. szopori Etényi Ferencznek Foky Erzsébettől[1]) leányát Etényi Jozéfát. (sz. 1805.) Zala megyénél kezdvén pályáját, 1845-ben főbiróvá választatott, és 1860-ban nyugalmazva haza vonúlt B. Füredre, meghalt 1864. febr. 18-án. Gyermekeit és unokáját a következő táblázat [2]) mutatja:

Etényi Ferencz
(Foky Erzse) *lásd IV. köt. 191. lap.*

Etényi Jozéfa
(Varga Lajos)
sz. 1801. † 1864.

Sándor	Imre	Camilla	Isidor	Javelin	Cornélia
sz. 1825.	sz. 1827.	sz. 1829.	sz. 1831.	sz. 1835.	sz. 1840.
nyug. őrnagy Gombán Zala várm.	honv. őrn. (Svastics Ilka)	(b. Wuisthoff Péter alezred)	kapit.	(Varga Sándor mérnök)	(gr. Zedvitz György)
	Jenő				

A család czímere a paizs kék udvarában hármas zöld halmon magyar vitéz, három búzakalászt tartva. Ugyan ilyen alak emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából kivont karddal. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Kiigazitása

azon jelentékenyebb hibáknak, melyek e munka I.—XII. köteteiben a már kötetenként kijelölteken kivül még eléfordúlnak, és melyeket kéretik az olvasó utólag kijavitani.

Az I. kötetben.

A 41. lapon a 30. sorban kezdett Andrássy czikkbe két ily nevü család van összezavarva. Dávid, a híres ezredes más családhoz, a *nemeskéri* elönevü Andrássy-akhoz tartozik, mely a Pótlékkötetben fog teljesen megjelenni.

A 66. lapon Árokháty helyett Árokházy teendő.

[1]) Kinek atyja Foki Benedek kapitány volt.

[2]) Családi közl. sz.

87. lapon 7. sorban 1589 helyett 1489. olvasandó.

92. lapon a 20. sorhoz tartozik a 7.) jegyzet idézete.

93. lapon a *Bajza* család két családra van szakítva, holott egy ugyanaz.

117. lapon az 5. jegyzetben tett hozzávetés nem áll.

124. lapon Serédy Farkas helyett Serényi olv.

128. lapon a Balczer család Nógrád megyei Sztregovai eredetű, hol előbb a Balassák alattvalója volt. Más neve Martini. Lásd X. kötet 440. lapon. A Balczer család tudtunkra kihalt, és különbözik a Hont megyében is található Baláczár családtól.

142. lapon a családfán egy vonal hegye roszúl van elhelyezve, mert Balogh Mihálynak és Gerhard Majdolnának a gyermekei: Pál, Bora Tihanyiné stb. Lásd Pótl. köt.

150. lapon Baloghy I. Gáspárnak fia I. Ádám, kinek Rudnay Évától II. Gáspár, kinek Bezegh Mária és Sembery Zsófia feleségei egyikétől II. Ádám, kinek Jezerniczky (nem Jeszenszky) Zsuzsannától József és Mihály, mint már a 152. lapon láthatók. Lásd teljesebben *Pótlékköt.*

162. lapon 15. sorban Eleonóra helyett Ilona olv.

163. lapon losonczi Bánffy családról biztos adatok nyomán kiderül, hogy a kihalt Losonczy családdal egy törzsből eredt, és igy a Tuhutum, meg Tomizobá-tóli származtatás meséje összeomlik.

171. lapon Bánhidy család eredetére nézve biztosan áll, hogy törzse Bánhidy Ferencz, ki 1718-ban kapott czímeres nemes levelet. A régiebb eléadás mese.

191. lapon a czímermetszvény hibás, a leirás szerint a vitéz szarvas-agancsot tart.

201. lapon 23. sorban Basó Zsuzsánna helyett Erzsébet olv.

207. lapon Deáki Samu helyett János.

229. lapon 21. sorban 1626. helyett 1526.

245. lapon 9. sorban 1798. helyett 1698.

227. lapon 10. sorban 1381-ben helyett 1581.

280. lapon utólsó előtti sorban *Róla* helyett olvasandó Istvánról.

281. lapon Markovich Apollónia helyett Matkovich.

303. lapon 17. sorban a 3.) idéző jegy helyett 4); és igy folytatva 4. helyett 5. stb. teendő. Alúl pedig a jegyzetek közül az 1. és 7-dik kimaradván, igy pótlandó 1) *Kővári, Erdély nev. cs. 35.* Az ad-

dig 1. helyett olv. 2. és igy tovább. Végre 7) jegyzék *Horányi, Nova Memoria 386.*

A II. kötetben.

4. lapon Kaziuczy Mihályné helyett Miklósné.

11. lapon. 18. sorban Lászlónak fia helyett I. Miklósnak fia.

32. lapon a báró Bernáthffy család előbbi neve Bernyakovich, melyett a múlt század végén változtatott meg.

37. lapon Máriássi László helyett Máriafi olv.

45. lapon a családfai harmadik függöleges vonal egészen rosz; az éknek vagy vonal hegyének csupán Kristóf irányában kellene lennie, holott helyette még egy vonal van; mind azok, kik György alatt függőleg olvashatók bezárólag Mártonig, mindnyájan Kristófnak gyermekei.

67. lapon Beten családnál az év 1275. — a 3-ik jegyzet pedig Fejér Cod. dipl. VII. vol. 2. p. 262—3. Lásd *Vermes cs.*

68. lapon a czímerben nem két hattyu, hanem két lúd van.

89. lapon 3. sorban gyermekei helyett unokái.

90.—91. lapon a két Bezegh (jobban Bezzegh) család egynek tekintendő.

122. lapon 25. sorban az „*Ugy látszik*" kifejezés kimaradt, mert bizonyos, hogy az ebeczki előnevű Blaskovich családnak alapitó-törzse Sámuel volt, a ki 1712-ben nemesítetett. Lásd ***Pótlékköt.***

126. lapon a két Bobor család szintén egy törzsből eredt egységes családnak tekintendő.

137. lapon Bodényi cs. nem létez, Bodon helyett tévedésből jutván be; kitörlendő.

141. lapon Bodon cs. előneve „***Mihályfalusi.***"

154. és **155.** lapon Bohus-cs. a pethőfalviból eredt a világosi is. A felsőbbi czímer tulajdonosát nem ismerjük.

161. lapon a Bónis Mihály által 1720-ban nyert czímer és az általa alapitott család nem tartozik a tolcsvai Bónis családhoz.

180. lapon 5. sorban álló (II.) László elhagyandó, az ennek tulajdonitott Anna Teleki Jánosné Pálnak nővére volt.

182. lapon kászoni Bornemisza családfájában kis tévedés van; a czímer is Kővári után adva, hibás. Kiigazitásaik a Pótlékkötetben leszuek keresendők.

241. lapon 11.—12. sorban Brunszvik Tóbiás Thurzó

Szaniszlónak aulicusa (udvarnoka) volt, itt az udvarnok alatt udvari lelkészt (aulicus concionatort) kell érteni, mert Brunszvik Tóbiás protestans lelkész és utóbb superintendens volt. [1]) — mint a 243. lapon az 1. jegyzetben is olvasható.

267. lapon a Buthkai családnál az I. táblán a törzsnek fia István 1254-ben bán, kimaradt, ennek fiai voltak az ott látható II. István, László, Ioakim és I. Pál. — A 7. sorban n o t á r. helyett *nótáztatott* olvasandó.

271. lapon II. Márton fia volt Istvánnak (kimaradt), az pedig II. Miklósnak. Tehát ez István ott is közbe szúrandó.

A III. kötetben.

20. lapon a 15. sorban a Cherepes családhoz tartozik az alsó 2-ik idézet.

32. lapon 26. sorban 1473. helyett 1573. olv.

51.—60. lapon Crouy családnak II. Andrástól eredeztetését Horváth Mihály Magyarország történelme II. kiadás I. kötet 486—488. lapjain az időszámlálás csalhatatlan érveivel megczáfolván, ugyan azt Bottka Tivadar a Budapesti Szemlében történelmi itészettel megvitatván, azt fenttarthatónak többé Érdy válasza daczára is el nem ismerhetvén, a hiteles történelmi adatok sorából kitörlendőnek kell tartanunk.

88. lapon Gabriella szül. 1825. helyett Gábor teendő.

100. lapon a jaszenovai Csaplovics családnál hibás állitmány az, mintha az Alföldről eredt volna. Ős hazája Árva megye. Teljes családfája és hitelesebb czímere a kiadatást a Pótlékkötetben várja.

115. lapon 13. sorban Krisztina helyett Éva olv.

152. lapon 34. sorban Sviatko Márton helyett Mária olv.

188. lapon Józsefnek Rosty Juliannától fia Pál volt a cs. kir. kamarás, és ennek gyermekei és utódai azok, ki a 189. lapon álló Pál gyermekeiül vannak téve, honnan tehát kitörlendők, és a kijelölt helyre teendők.

193. lapon álló Czéczei családnévvel (noha az a legvalószinűbb, hogy Csécsei) nem állunk tisztában. Verancsich (Munk. I. 345.) még oklevélben Czerey-nek is nevezi Lenártot.

---

[1]) L. Schmal A. Vita Superintendentum Evang. Kiadta Fabó. 8. és 87. lap. stb.

204. lapon mind a két Czóbel család ugyan egy. Boldogfalvi helyett Balogfalvi olv. Teljes családfája a Pótlékban várható.

249. lapon 25. sorban István helyett Imre olv.

305. lapon 3. sorban Berchtold helyett Berthóty olv.

335. lapon 11—13. sorban Anna Bakos Mihályné tollhibából csúszván oda, kitörlendő, mert azon Anna a Haraszthy családból volt.

338. lapon álló Gergely, a csongrádi követ, más, különböző Dóczy család-ivadék volt.

355. lapon 15. sorban álló Domin Alfonz tévedésből *meghaltnak* iratott; él, 1858-ban jogász volt.

365. lapon Herencsényi Mih. helyett Bora olv.

366. lapon 25. sorban Jármy Károly helyett Carolina olvasandó.

373. lapon alúl Pécsy Anna helyett Persy Anna olv.

380. lapon a Drágffy czímer hibás, horgony helyett nyíl, és alatta félhold kellene kék mezőben. L. *Pótlékköt.*

383. és **389.** lapon a Draskovich grófi család eleiről azon állítás, mintha a Draskóczy családdal egy törzsből eredtek, és Turóczból szakadtak volna Dalmatiába; alaptalan hozzávetés.

396. lapon 20. sorban 1792. helyett 1692. olv.

414. lapon Duka cs. (kucsini) nem halt ki, él jelenleg is. Családfáját a Pótlékköt. hozandja; a 415. lapon álló Dukay cs. azonos a Duká-val.

A IV. kötetben.

3. lapon két külömböző Ebeczky család van összehozva, az egyik az ebeczki Ebeczky, régiebb, már kihalt, a másik a most is élő Ináncsy másként Ebeczky, mely utóbb Ebeczky de Ináncs lett. Különben az utóbbi leányágon amazzal vérség, beházasodván az ebeczki Ebeczky-ek közé, a 3. lapon utolsó izen álló Borbála (Pyti) helyett hihetőleg Piry olvasandó.

9. lapon Egerer cs. Krompachi előnevet visel.

32. lapon 14. sorban N. N. helyett Érsek Margit olv. Fiának Györgynek neje Horváth Sára volt.

43. lapon a Wasserburgi Venczelintől származtatás tévedés. Lásd az Eödönffy-ek eleinek jobb nemzékrendét X. kötet 859. lapján.

43. lapon 3. sorban 1490. helyett 1290. olv. — Eődön atyjául Jakó teendő; — a 18. sorban P a z y helyett B a y olv.

94. lapon 38. sorban báró Bánffy Á g n e s helyett A l b e r t olvasandó.

119. lapon 14. sorban a Farkas család czímerében m e d v e helyett f a r k a s olv.

122. lapon a 3. sorban a *tán* szó kihagyandó; a 9. sorban „*idősb fia*" kimarad, mert Dánielnak nem volt fia. Sándor és Dániel is F e r e n c z-nek voltak fiai.

124. lapon 6. sorban I. A n d r á s-nál kimaradt, hogy ködi egyes. görög lelkész volt.

134 lapon 1. sorban Fáy Gusztávnál (ki 1866. máj. halt meg) elhagyandó: hogy Gömör várm. alispán lett volna. Az más Gusztáv volt.

142. lapon a 8. 9. és 10. sorban említett J ó z s e f ugyanazon egyszemély, és a nevezett L a j o s az ő fia.

148. lapon 24. sorban K a t o n helyett olv. K o t o n.

180. lapon a nagy szalatnyai báró Fischer család azonos az utánna a 181. lapon állo külön szakasztott Fischer családdal, melynek ott nemesi ága van közölve. Bővebben lehet a *Pótlékkötetben*.

190. lapon 13 sorban Bakó J u d i t helyett K l á r a olv.

203. lapon III. Ferencz váradi püspök meghalt 1777. helyett 1577-ben.

212. lapon 15. sorban V. László helyett *VII*.

214. lapon IX. János helyett *XI*. olv. úgy szintén a 213. lapon 33. sorban is.

216. lapon 5. sorban *V. táblán* helyett *VI. táblán*.

220. lapon a 24. sortól végig nem tartoznak a soborsini Forray családhoz, mert annak első ismert törzse Forray I. A n d r á s, nejéről Sárközynek is neveztetett, és fiaiban Forray másként Sárközy János és Mártonban 1714-ben nemesitettek meg épen azon czímerrel, mely a grófi családnál látható. Lásd *Sárközy* család X. köt. 67. lapján.

225. lapon 33. sorban 1847-ben helyett 1849.

228. lapon kimaradt egy nemzedék (íz), tudniillik I. Miklósnak fia K á r o l y, a kinek nejétől Pongrácz Évától gyermekei Lajos, Antal, Teréz II. Miklós. A többi sajtó-hiba e családnál azon kötet végén olvasható. Teljesebb, hiteles családfa vár a Pótlékkötetre.

271. lapon 29. sorban 1870. helyett 1810.

277. lapon a családfán Klárának testvéretil János helyett F e r e n c z teendő.

326. lapon Ganczang család helyett olv. nevét helyesen G a n c z a u g h cs.

343. lapon 20. sorban k i s - g é c z i helyett *felső-géczi* olv. — a 25. sorban pedig a 1) idézet helyett 6) kell és ahoz a következő lapról az 1) jegyzet szól.

344. lapon 8. sorban Ferencz helyett A n d r á s 1566. teendő; leánya K a t a elhagyandó, mert nem bizonyos. Bővebb családfa készen kiadásra vár.

354. lapon álló táblázat ujabb kutatás folytán hibásnak látszik, hitelesebb kiadásra vár. A vég ízen Soos Pálné helyett S a s Pálné olv.

437. lapon 25. sorban Sz.-M á r t o n után értendő: n a p j á n.

486. lapon a gr. G y u l a y család czímere csakugyan hibás, és egészen más, és igy igaz czímere még is az, a mi a 490. lapon a 2.) jegyzetben van leirva. Különben e családhoz is becses ádalékok várnak kiadásra a Pótlékkötetben.

492. lapon álló G y u r a család másként M é s z á r o s-nak is neveztetett.

493. lapon álló G y u r c s á k család nem tartozott a nemesek sorába.

493. lapon a G y u r c s á n y i családnak alapító törzse Ferencz 1646-ben nemesítetett meg. Teljesebb családfám volna közölhető.

501. lapon a losonczi G y ü r k y család csakugyan 1652-ben kapta czímeres levelét.

Az V. kötetben

16. lapon 14. sorban Mathényi helyett M a j t h é n y i olv.

43. lapon Hamvay cs. helyett H a n v a y cs. olvasandó, teljes családfája készen várja a Pótlékkötetet.

63. lapon 30. sorban Caeciliának helyett J a n k á nak olv.

67. lapon 7. sorban főispán helyett olv. alispán.

87. lapon b. Hellenbach Györgynek anyja volt Beniczky Teréz, atyja szintén H. G y ö r g y és ez volt fia János-Gottfriednak. Teljesebben lehet a P ó t l é k b a n.

123. lapon 21. sorban 1525. helyett 1554. olv.

124. lapon 17. sorban aug. helyett olv. m á j u s.

131. lapon 24. sorban 1784. helyett 1786. olv.

155. és **156**. lapon palóczi helyett mindég p á l ó c z i olvasandó.

192. lapon a kis-kresztyeni nemes és kétkelyi gróf Hunyady család törzse A n d r á s előbbi vezeték-neve N a g y volt, e néven is neveztettek utódai még 1663. körül is. A Hunyadi nevet onnan kapták, mert Hunyad vármegyéből származtak be Magyarországba. Lásd Rajcsányi Ad. Deduct.

210. lapon alúl a 1) idézet kimaradt; ez az: *Vay L.* Német hivség. — Az 1-nek száma 2-ikra javítandó.

212. lapon 27 sorban az e g y s z a r v ú *nyakán* nyillal átütve.

224. lapon 23. sorban Szécsy Éva helyett M á r i a olv.

228. lapon 16. sorban Jankovich János helyett A n t a l olvasandó.

241. lapon 2. sorban Icsevics márk helyett M á r k.

244. lapon 14. sorban Lászlónak helyett M i h á l y nak olv., a 21. sorban pedig III. Péter helyett II P é t e r olv.

247. lapon az utolsó jegyzetben 2500. helyett 500. olv

250. lapon a III. táblán álló Irinyi János és ága nem e családból származott. Ama másik család szerint neve igazabban I r i m i ; és igy ezen ág az irínyi Irinyi családhoz nem számitandó.

263. lapon az Ivánka családnál a Huntpáznán családbóli eredeztetés téves hozzávetésen alapúlt. A család a Draskóczy-akkal lehet egy eredetü. E lapon az 1) idézetül ez pótlandó: *Engel: Monumenta pag. 64.* A 164. lapon utóbb leirt czímert tartom hitelesnek.

277. lapon álló Jagassich család irta nevét J a k a s s i c h alakban is.

290. lapon 16 sorban belső helyett k ö z é p olv. — Az 5.) idézetben Jakussith Kata f ö l ö t t értendő. — A 8) idézethez *Teleki Hunyadiak kora X. k. 5. l.* adandó.

294. lapon 4. sorban Dobs helyett D o b ó álljon. — A 2) idézetben a b á r ó czím kihagyandó.

306. lapon a családfán e g y l e á n y helyett olv. F l ó r a.

311. lapon a felső kulcsszó Jankovics helyett J á n o k y, a táblán az első III. Gáspár helyett II. G á s p á r teendő.

312. lapon Farkas leánya A n n a-M á r i a előbb Kajaly Pál második neje s özvegye, másodszor győri Nagy János második neje. A 20. sorban Eötves N. előtt a b. (*báró*) elhagyandó. — Megjegyzendő, hogy a Jánoky család most is élőnek mondatik. Nyitra megyé-

ben egeri előnévvel találjuk a Jánoky családot a tisztviselőség lajstromában.

329 lapon Jeleníffy Lászlónak fia volt L é n á r d, annak fiai R o z i n a Wagnerné, stb. Teljes családfája kiadásra vár.

340. lapon 21. sorban B o r b á l a helyett Judit teendő.

357. lapon 2. sorban 2) jegy helyett 1) teendő.

A VI kötetben.

8. lapon utolsó ízen Baranyai helyett B a r a n y i olv.

12. lapon Kacskovich N. helyett József teendő.

33. lapon 2. sorban Majthényi N. helyett L u c z i a teendő.

59. lapon 12. sorban főpap helyett *kir. biró* olv. Ugyanazon lapon sárfalvi helyett s ó f a l v i olv.

87. lapon 27. sorban Lászlónak helyett L a j o s nak olvasandó. Egyébiránt e család teljes származási fája azon kötet 534. lapján látható.

101. lapon 3. sorban † 1758. helyett 1791. teendő.

115. lapon 13. sorban Kastal N. helyett J á n o s teendő, ki 1752-ben halt meg.

125. lapon 6. sorban Mihály helyett M i k l ó s álljon.

141. lapon utolsó előtti sorban 1857. helyett 1757. olv.

142. lapon 12. sorban Sombory Róza helyett K a r o l i n a olvasandó.

152 lapon utolsó sorban 1336. helyett 1836. olv.

165. lapon I. Z s i g m o n d volt főbiró (nem a II-ik), unokái J á n o s (szintén volt főbiró) és III. Z s i g m o n d laknak Baracskán, (nem Családon.)

175. lapon 30. sorban Pekri Anna helyett K a t a olv.

176. lapon 5. sorban Tordai Zsófia helyett A n n a olv., 12. 13 sorban pedig Brusierre Kata helyett *Brugiere Carolina Vilma* olvasandó.

183. és köv. lapon a Kende családfa nem hiteles, még kevésbbé hiteles a 343. lapon Kende Gusztáv által szerkesztett és a Kendi családdal összekapcsolt származtatás. Egy teljes és hitelesebb készen vár a Pótlékkötetre.

191. lapon a 9. sorban emlitett Z s i g m o n d-ról megjegyzendő, (a mi elmaradt) hogy 1849-ben c s á s z á r i k i r á l y i kormánybiztos

volt; valamint fia G u s z t á v is nem alkotmányos, hanem csász. kir. alispán volt 1849-ben.

203. lapon a Kenesei család törzse I s t v á n volt, ki Rudolf királytól kapott nemességet. *Tud. gyűjt.* 1822. VI. 127. — A 12. sorhoz teendő az 1) számú idézet.

212. lapon 29. sorban N a g y után olv. F e r e n c z.

227. lapon 7. sorban a K é r y család Nógrád megyei Kér helységből származott és onnan írja előnevét, nem Hont megyéből.

229. lapon 11. és 31. sorban Bánffy Margit helyett M a g d o l n a olvasandó.

232. lapon a czimerben a kör-irat „C a e s a r d e d i t i n c r e m e n t u m". — Roszúl van tehát a szövegben a 36. sorban.

262. lapon a Kisfaludy család táblázatán törzsül teendő M i h á l y, annak fia Balás, annak egyik fia: I s t v á n, kitől az I. táblázaton állók erednek, másik fia azon M i h á l y, kinek nejétől Sitkey Zsuzsannától a 263. lapon álló ivadék származott. Ime meg van a két ág közti kapocs jelölve. Az utóbbi táblán II. Mihály neje Sándorffy Anna volt.

264. lapon 9. sorban Sümegen helyett T é t h e n olv.

359. lapon a 25. sorban nem III. Györgynek, hanem csak ugyan B o l d i z s á r n a k voltak gyermekei: I s t v á n a jesuita, F e r e n c z a kolosi főispán és B o r a apácza, mert hibázott Mikola, midőn Boldizsárt magtalannak írta, mint a 363. lapon a 7. jegyzetben említettem, ugyanis Kornis Gáspár naplója által (lásd Uj magyar Muzeum 1860. évi 334. lapon) a Boldizsártóli származás kétségtelenné vált.

368. lapon a K o r o d i n y i családhoz megemlitendő, hogy másként B e r d ó c z y-nak is neveztetett, is igy valószinüleg azon B e r d ó c z y M i h á l y nak ivadéka, ki 1646. dec. 13-án III Ferdinand királytól kapta czímeres nemes levelét.

393. lapon a horti Kovács cs. származási rendjén ujabban látott adatoknál fogva *Palnak* a törzsnek J á n o s fiától (nem György) hanem Á d á m származott, ennek fiai A n d r á s és J á n o s, amannak fia I m r e a rigyiczai, az utóbbinak fia volt Á d á m. — Azon G y ö r g y pedig, kinek neje Hliniczky Ilona, fia volt a táblán álló Györgynek, kinek özvegye Horváth Fruzsina 1647-ben élt. — Mihálynak nejétől Hagan Annától fia F e r e n c z (1775.) ennek fiai F e r e n c z, J ó z s e f és P á l.

403. lapon Kovách M i h á l y és J á n o s, kik Ujhelyi Jánossal

1656-ban nemesitettek meg, a 397. lapon leleszi és visontai Kovács családhoz sorozandók.

408. lapon a családfán Zsigmondnak neje jeszeniczei Jankovich Anna volt (mh. 1830.) Fiának Ferencznek neje Kubínyi Evelin.

423. lapon körtvefai Kovacsóczi cs. czimere hátulsó lábain ágaskodó oroszlán. Lásd *Zamosius Analecta Lapidum*. 1598.

480. lapon a III. táblán „N. Podmaniczky“ helyett Zsuzsi Pottornyáyné teendő. Ott Ágoston neje Gosztonyi Julia. Leánya Laura Zerdahelyi Inczéné. Fiának Gejzának gyermekei Jolán és Lajos. — A IV. táblára többet a Pótlékkötetben pótolhatnánk. —

482. lapon az V. táblán Mihálynak Kiss Judittól volt fia Mihály (*kimaradt*) kinek nejétől Ambrózy Apollóniától gyermekei: Mihály, Károly, Szidónia stb.

484. lapon Pál fiának Mártonnak, (ki alatt a családfán 1828. év áll) nejétől Keszler Jozéfától gyermekei 1. Antónia mh 2. János cs. k. kapit., kinek Földváry Matildtól leánya Izabella. 3. József, kinek Barcsik Máriától Erzse és Irma. 4. Panna Dorogsághy Kornélné. 5. Pál, 6. Kornélia.

485. lapon 6. sorban kir. dictator helyett olv. dicator.

562. lapon a 15. sortól kezdve közlött családfa, az alatta álló négy sórral együtt nagy tévedésből jutott a Kosár család neve alá, mert azok nem a Kosár, hanem Pethő család tagjai.

A VII. kötetben.

5. lapon 8. sorban kora 66. évében helyett olv. 60. évében.

67. lapon 17. sorban „40 évig“ helyett 4 évig olv.

78. lapon 30. sorban Hravovszky Erzse helyett olvasd Hrabovszky Erzse.

79. lapon 3. sorban 1860. helyett kell 1660.

89. lapon 14. sorban zarándi helyett hunyadi teendő.

90. lapon 14. sorban banas helyett banus olv.

91. lapon 6. sorban Száuthoy helyett Szánthóy.

91. lapon 15. sorban Harthalmy helyett Hathalmy olvasandó.

124. lapon 13. sorban Boros helyett Koros olv.

130. lapon 25. sorban Iloswai helyett Ilsvai olv.

250. lapon 22. sorban szül. 1735. helyett 1760. olv.

266. lapon 28. sorban Petri Julianna helyett Pekry olv.

310. lapon a III. táblán IV. Pálnak gyermekei közül kitörlendők Z s ó f i a, Z s u z s i, J u l i a n n a, miután azok, mint alább is megvan, Istvánnak voltak leányai.

339. lapon álló Marsinay II. F e r e n c z 1725—26-ban Nyitra vármegye főszolgabirája volt, úgy III. F e r e n c z 1757-ben.

377. lapon álló Mauks családi másodík rendbeli táblázat hitelesnek egészen nem tartható.

384. lapon a táblán 8. sorban Miklósnak harmadik fia János helyett J ó n á s, annak fiai György és János (vagy István), kinek neje nem segóczi, hanem regőczi Huszár Zsuzsi. — A 23. sorban Gáspár fiának M i k l ó s nak voltak leányai A n n a Bánóczy Istvánné, és J u l i a Prileszky Antalné.

407. lapon emlitett M é h c s S á m u e l nem fordita Anarcharsist, hanem csak annak forditóját Deáki Filep Sámuelt mintegy 4000 frtnyi nyomatási költséggel segité.

473. lapon a 15. sorban olv. czímere oroszlán, m e l y h á r o m n y i l a t tart. — A táblán I. Zsigmond helyébe G y ö r g y teendő nejével Kassai Annával. Azon Györgynek pedig, ki Boldizsárnak fia volt, és kit Barcsay Ákos felakasztatott, neje Kassai Anna helyett Petrichevich Horváth Margit teendő.

474. lapon III. Mihály † nem 1721. hanem 1720. neje Bethlen Druzsa pedig † 1724. Fick I s t v á n szül. 1708. nősült 1728. aug. 25-én. Cserey szerint (Hist. 473. lap.) Pálnak fia K e l e m e n.

480. lapon a gróf Mikó család őseiről szóló oklevél olvasható Fejer Cod. dipl. X. vol. 7. p. 377. — a 3. jegyzetben gróf nemes helyett olvasandó gróf Nemes Judit.

481. lapon Mikó F e r e n c z a történetiró meghalt 1635. sz. Jakab napján. — I m r é n e k fia a végizen álló Á d á m, mhalt 1862-ben.

485. lapon a Zsögödi Mikó családból F e r e n c z-nek a csikszéki alkirálybirónak neje Ozdy Judit, kitől 1656-ben szül. J á n o s. Lásd Naplóját kiadva Torma Károly által.

495. lapon álló báró Mikos családból Mikosdon él E d u á r d, kinek fia J á n o s.

250. lapon I m r é n ek, ki 1842-ben jun. 9-én kora 48. évében halt meg, gyermekei 1. M i k l ó s, 2. L a j o s, ki most is képviselő, (neje 1866-ban meghalt) 3. R ó z a Visontai Kovács Lászlóné, 4. I l o n a Brezovay Lászlóné, 5. M á r i a. — A törzsnek B e n e d e k nek neje Dengeleghy Kata volt.

521. lapon A n t a l-nak a monographusnak, ki 1862-ben halt

meg, gyermekei: 1. Antal, kinek Károlyi Máriától Béla (neje Fáy Mária 1863.) és Miksa cs. k. hadnagy. 2. Dániel, *a lapujtői*, ki 1866 ban cs. kir. kamarás lett. 3. Erzsébet. 4. Mária, 5. Borbála. 6. Magdolna. 7. Zsuzsi. 8. Róza.

524. lapon Teréz szül. 1760. (nem 1757.) I. Györgynek neje Kudlik Terézia volt. stb.

557. lapon 16. sorban a családfán Mihály (Gyurcsákné) helyett olvasandó Mária (Gyurcsákné.)

581. lapon a családfa 7-dik nemzedékén II. Antal meghalt 1826. máj. 20-kán kóra 83. évében. — A 8-dik nemzedéken III. Antal meghalt 1828 dec. 27-én, kora 55. évében. — I. László neje Vigyázó Mária mhalt 1863-ban. — Imre volt cs. kir. kapit. utóbb őrnagy, neje Hoch Jozefina. — N. Lenhardtné helyett olvasd Karolina Lenhardtné. — A 9-ik ízen II. László alá teendő, volt Temes várm. szbiró; és nővérének b. Ambrózynénak neve Izabella.

A VIII. kötetben.

67. lapon 10. sorban szül. 1678. † 1756. helyett olv. sz. 1670. † 1736. — Anna helyett olv. Kata szül. 1697. Kaszap Andrásné. stb.

75. lapon 28. sorban *Tán* szó kihagyandó, mert bizonyos. De ezen családból a Somogyi család származása bár törvényesen igen, de historico-critice nem bizonyos.

90. lapon a Nagyfejeö családnál egy, későbbi igazító közlemény folytán a czímer-ábra hibás: az oroszlán a paizsban nem három lábán áll, hanem hátulsó lábain ágaskodik, és egy liliomot tart; a paizs fölött is olyan.

122. lapon a családfán Akadás-hoz irandó az 1252. évszám. — A 2) jegyzethez adandó: *Fejér, Cod. dipl. tomo IV. vol. 2. p. 147.*

149. lapon 6. sorban Rajnold alá 1770. helyett 1270. olv.

166. lapon a családfa végső nemzedékén Constantin helyett Constanczia.

171. lapon 7. sorban sz. 1655. helyett nemes 1655. olv.

183. lapon Ferencz † 1622. september 11. helyett september 1. olvasandó.

188. lapon a nyáregyházi Nyáry családnál a két családfa kimutatás összekötendő, t. i. Ignácznak testvére volt a másik táblán álló Lajos, kinek neje Szűcs Kata.

244. lapon 5. nemzedékben Cserey Julia helyett C s e r y Julia olv.

300. lapon 3. nemzedékben Balogh Erzse helyett B a l o g h y Erzse olv.

302. lapon a 2. nemzedékben M i k l ó s n a k neje volt Tarnóczy Magdolna is; kitől leánya A n n a báró Ujfalussy Andrásné. — A 3. nemzedékben E r z s é b e t férje nem S z o n t a g h Mózses, hanem S z o n y o g h Mózses.

A IX. kötetben.

7. lapon 6. sorban Sennyey Anna helyett S e g n y e y olv.

57. lapon 19. sorban a n e v e z e t t h e r c z e g helyett Pálffy János teendő.

127. lapon Edvárdnak első neje Salamon Fáni volt, ettől gyermekei: 1. M ó r i c z cs. kir. főhadnagy, 2. G e j z a báró Sina gazdatisztje, 3. E d u a r d gr. Károlyinál gazdatiszt, és 4. F á n i. A második nejétől Huszár Krisztinától nincsenek gyermekei.

144. lapon a 9. sorban említett B e r t a l a n hibásan iratik F e r e n c z fiának, mert J á n o s n a k gróf Rindsmaul Eleonorától 1766. született fia volt B e r t a l a n, ki Pozsegai főispán stb. volt, és 1817-ben halt meg.

162. lapon a 3. nemzedéken Sebe Mihályné volt Paukovich F r a n c z i s k a, Kornis Józsefné P. M a g d o l n a.

180. lapon a 6. nemzedéken T a m á s Abauj v. főszolgabíró (ki 1862. halt meg) fiának I s t v á n-nak gyermeke K a t a, másik fiának T a m á s-nak Mensztáros Albertinától gyermekei: G á b o r, M á r i a, M a r g i t és A l b e r t i n a, és ugyan csak a legelől nevezett Tamásnak leánya K a t a Darvas Antalné.

195. laphoz adandó gróf Pejachevich Z s i g m o n d (szülőit nem tudjuk) meghalt Pesten 1845. oct. 15-én. Özvegye Arnó Luiza. Leánya H e r m i n a.

200. lapon 3. sorban Báthori Erzse helyett olv. raszinyai B o c s k a i E r z s é b e t.

239. lapon alól az 1) jegyzethez irandó még: *Dobner Monumenta II. 445. és Tudománytár 1843. évi foly. 353.*

244. a családfán Brodarich N. helyett K l á r a vagy K a t a utóbb Serjényi Gáborné teendő.

258. lapon 8. nemzedékben Sulyok N. hely. olv. Magdolna.

291. lapon I. Jeremiás mellé 1776. helyett 1676. olv.

292. lapon 22. sorban 1776. helyett ismét 1676. olv.

301. lapon Pirolt Mihály után olvasd, ki a selmeczi bányakamaránál szolgált 1713-ban.

305. lapon 10. sorban N. helyett Teréz Gyürkyné, meghalt 1840-ben kora 62. évében. — János a nógrádi főügyész, meghalt 1834-ben.

319. lapon 4. sorban I. László neje Csemiczky Anna volt.

320. lapon VI. Józsefnek fia József. kinek neje Hodossy leány. — II. Mihálynak neje Jezerniczky helyett Jeszenszky névre igazitandó; úgy a 321. lapon is.

321. lapon VII. Mihály neje Balogh Bora volt.

322. lapon való hiba kijavitva azon kötet 846. lapján.

338. lapon a Podmaniczky család régi ágán igy teendő az igazitás, két egytestvérek voltak Kelemen és Miklós. Kelemennek fia Antal (1418. 1438.) kinek fiai László és I. Balás stb. mint a táblán áll. — Emlitett Miklósnak fiai János és László (1418.) kinek gyermekei azok, kik a táblán már jól megvannak nevezve.

408. lapon II. Pongrácznak gyermekei ezek voltak: László, Pongrácz, István, Jakab és János. Lásd Teleki Hunyadiak kora II. köt. 525. lapon.

428. lapon 54. sorban József született 1722. helyett 1772-ben olv.

437. lapon az 1) jegyzet a 22. sorhoz tartozik.

447. lapon az 1) jegyzetben Mss. elébe teendő „Kaprinai".

490. lapon a báró Prónay ágon I. Gábornak fiai László és II Gábor 1782-ben kaptak báróságot I. József császártól. — Szabatosabban eléadva, I. Lászlónak, ki 1808-ban halt meg, gyermekei ily rendben következtek: 1. Sándor, 2. Lajos, (neje gr. Wartensleben Kata, ennek gyermekei a) Albert, b) Karolina, c) A.-Mária, d) Ferdinand.) — 3. Simon, 4. Kálmán *(lemaradt a családfáról)* meghalt Acsán 1845. apr. 2-án kora 68. évében, nejétől Pösch Karolinától gyermekei: a) Emma Somogyi Károlyné, b) Ida, c) Gusztáv mghalt 1845. után. — 5. Ágnes gr. Ráday Pálné. 6. Piroska Lónyay Gáborné, 7. Honorata Kubinyi Gáspárné.

II. Gábor-nak gyermekei ily sorban születtek: 1. József, 2. Zsigmond, 3. Ludovika Justh Gáborné (nem Józsefné), 4. Jozéfa, 5. Antónia.

491. lapon III. Pálnak másod neje és 1765-ben özvegye volt Egry Kata. IV. Pál fiának Miklósnak, ki 1834-ben halt meg, neje volt Dacsó Polexina, gyermekeinek neveit igy kell kiigazitanunk: Emilia Veres Istvánné, Bora Fáy Pálné, Mária Hámory (előbb Hammerschmidt) Józsefné, Éva Kovács Miklósné, Jozéfa Baloghy Lajosné.

499. lapon 20. sorban Praefectusa helyett olvasandó: *volt tisztartója, majd ügyésze.*

506. lapon Pulszter helyett olvasd Polszter.

547. lapon I. Ádám neje nem Petky N. hanem gróf Pekry Erzsébet.

580. lapon I. József neje Szepessy Kata helyett olvasd Szemere Kata.

607. lapon a 16—17. sorban emlitett donatio olvasható Fejér Gy. Codex dipl. tomo VIII. v. 2. p. 453.

608. lapon az alsó táblán álló Rákóczy Mátyás-nak egyik fiától Imré-től jő le egy ág, mely a Pótlékkötetben lenne közölhető, másik fiától László-tól, kinek Csúthy Annán kivül neje volt Dubraviczky Ilona is, fia volt azon János, kinek nejétől Géczy Zsuzsannától származik a 608. lapon felül közlött családfa.

627. lapon a 9. nemzedékben Sámuel nem mérnök, hanem gyógyszerész, testvére Imre volt mérnök. A következő nemzedék nem Mátyás, hanem András fiaiból áll, úgymint: Sámuel, Jónás (nem János) és Imréből.

679. lapon 5. nemzedékben József szül. 1799. helyett István teendő.

744. lapon 5. nemzedékben János † 1750. helyett olvasd † 1850.

750. lapon 2) jegyzetben Tekiek helyett Tolekiek olv.

797. lapon a családfán † 1857. helyett olv. † 1862. oct. 23-án kora 57. évében

815. lapon III. Sándornak leánya Mária alatt tévedésből áll férje gyanánt „Kaján Sándor," a mi elhagyandó.

A X. kötetben.

79. és **909.** lapon Sass családból élt I. András-nak neje Szigyártó Erzsébet, kinek fiát II. Andrást megölte 1688. előtt Battha Ádám. Özvegye maradt Laszkáry Mária, ki férje gyilkosa ellen a pert inditotta.

81. lapon Sauska család czímerében a bányász fején zöld koszorú van, bal kezében (nem arany követ) hanem vésőt tart. Az ott említett Antal volt Baranyai követ, utóbb helyt. tanácsos lett, meghalt 1782. jan. 19-én.

92. lapon Schmidegg Tamás-Tivadarnak neje volt báró Örtzen Sarlotta.

93. lapon Frigyesnek leánya volt Francziska is, gróf Zichy János második neje.

199. lapon a 31. sorban említett Simonffy Kálmán, mint más családból származott, onnan kihagyandó.

312. lapon Istvánnak Csery Annától gyermekei közé teendő Klára is báró Zay Péterné.

404. lapon Jánosnak nejei 1. Karner Anna, és 2. Magos Anna helyett Décsey M. szerint nejei 1 Erdőhegyi Mária, 2. Vay Anna olv.

454. lapon 20. sorban Szabó Emma előtt a szántói előnév kihagyandó, mert más Szabó család ivadéka.

491. lapon a Szappancsy család a Pesthy családdal együtt nemesitetett meg. *Lásd a XI. kötet 247. lapján.*

519. 521. és **522.** lapon Széchenyi Lőrincz neje nem Gellén, hanem Gallin, vagy Galle Judit volt, mint biztosabb források mutatják.

538. lapon a Szecsődy család régi oklevelei egyikét olvashatni Fejér, Cod. dipl. tomo IX. vol. VII. p. 573--576.

707. lapon 8. sorban Krassó helyett Kraszna olv.

713. lapon 1. sorban álló István tanár más Szilágyi családból való.

A XI. kötetben.

6. lapon a Tahy család nevét az Esztergom és Szent-Endre köst fekvő Tah-ról vette Verancsics szerint (munkái II. k. 225. lap.) — II. Ferencz kapta 1535-ben Gradiskát is.

8. lapon Boldizsár a debreczeni kerül. tábla ülnöke volt 1836-ban. Fia Lajos Sáros vm. szbiró 1860-ban.

9. lapon IV. Ádám septemvir 1836-ban. — Ugyanott a III. táblán VI. Ferencznek fia Ferencz meghalt 1838-ban, Mihály meghalt 1839-ben.

39. lapon a végső nemzedéken Tihanyi N. helyett Béla olvasandó.

57. lapon a teljes hitelesség végett megjegyzendő, hogy régiebb családi pecsétnyomatokon csak a czímer alsó udvarának képlete látható. Továbbá a „*devise*" csak ujabb önkényes adalék.

70. lapon 25. sorban „h o l a k k o r a t y j a" után teendő: A n t a l (szül 1780. jan. 7. † 1854. jan. 24.)

111. lapon a 4. jegyzethez adandó: *és Fejér, Cod. dipl. VIII. vol. 3. p. 451.*

113. lapon Antal neje Pereszlényi M á r i a. — B e r t a l a n-nak gyermeke még M á r i a Horváth Miklósné is. — Zsigmondnak fia D e z s ő egri növendékpap, I s t v á n tiszt. esküdt. — Sándornak gyermekei közül I s t v á n szül. 1837. és E r z s é b e t szül. 1830-ban.

178. lapon Thomka Károly tisztartó † 1863 jan. 19. kora 63. évében; nővére A n n a (nem Antónia) Schlottné.

428. lapon az utolsó nemzedékben P á l (Vukovics Mária) 1870-től helyett olv. 1860.

432. és **57.** lapon a ruthén féle W l a d i k tévedés, igazi neve M l a d i k volt, (lásd az okmányt *Fejér, Cod. dipl. IV. vol. 3. p. 59.* továbbá Wagner Analecta Scepus III. 198. és Katona Hist. critica VI. p. 344.) — A lengyel Tarnovszky-akkali kapcsolódás is téves.

432. lapon Kristófnak 1594-ben nejeül olvasom S z e l e s s é n y i J u s z t i n á t is. I. Mátyás leánya A n n a Pongrácz Benedekné volt.

433. lapon A n n a (nem Balogh), hanem Baloghy Miklósnak volt először felesége.

434. lapon ifj. Ferencz leánya J u l i a férjezett Skolka Ferenczné.

Zárszó.

Kilencz éve múlt, hogy e munka I. füzete a közönség előtt megjelent[1]; azóta lankadatlan, sőt állithatom, fokozott buzgalommal mostanig ennek megirásával voltam foglalatos, minek következtében ime az most teljesen befejezve áll.

A munka czélját kijelölte az első kötet mellett álló Előszavam; szükségét okadatolják a külföldiekkel összehasonlított irodalmunk e téren feltünő szegénysége, koparsága; korszerüségét az állami átalakulásnak ősiségi törvényeinkbe mélyen beható ujabb intézményei és az elhullott virtualis jogok után többé nem féltékenykedhető levelestári nyilványosság mellett, az ál-democratismussal takarodzó visszatartozkodással pedig szemben, igazolja azon magasabb nézpont, mely a nemzet történelme érdekében az egyes szereplő családok behatását mélyebben felfogva, öntudattal bir azon hivatásról, mely a nemzetségek történetét a nemzet életével szerves viszonylatba hozta és fentartja. Ide vonatkoztak — egy, e munka tíz év alatt egyetlen birálatszerű ismertetőjének[2]) következő szavai is: „avagy nem pirító szégyen-e ránk nézve — ugymond, — hogy kik eddig mindon büszkeségünket családaink történeti eredetében, kiváltságos állásában, hatalmas aristocratiánk, egy szóval azon nemességünkben helyeztük, mely máig a nemzetet képviselte, és sorsának intézője volt, még csak közönséges családi névtárakkal, vagy csak amollyan „Adelslexikon" féle gyüjteményekkel sem birtunk, minőkkel bár mely zugtartomány rég anachronismussá vált jelentéktelen nemessége is számos és fényes kiadásokban dicsekedhetik." —

Nem számitva azon előzményeket, melyek ifjú korombau történelmi buvárkodások közepette adatok gyüjtésére szolgáltak, e munka jelen szerkezeti állapotában közel tizévi fáradalmam eredménye. Nem hallgathatom el, hogy a munka derék összeállitása közben lelkes ba-

---

[1]) Már 1857. évi január 11-én az akkori *„Pesti Napló"* magyar könyvészeti rovata is hirdette már megjelentét. Lásd azon évi 8-ik számában.

[2]) „Pesti Napló" 1857. évi 176—185. számokban.

rátok, és egyes ügytársak sok becses, érdekes közleményekkel voltak segitségemre, egyes családi küldemények is tetemesen szaporiták készletemet, feldolgozandó anyaghalmazomat, a mint azokért itt alább névszerint elismerő hálamat nyilvánitani el sem mulasztandom; mindazáltal ezen egész munka jelen alakjában, melynél nem a törvényszéki, hanem hivatásomhoz képest a történelmi critica szabályai szerinti hitelesség volt irányadóm, a kútfők és egyes közlemények feldolgozása tekintetében teljesen sajátom, miért is a történelmi oldalon a felelősség is egyedül reám nehezedik és azt el is vállalom.

Már Előszavamban elmondtam, hogy e munka sem teljes, sem tökéletes, (azaz hézagtalan) annál kevésbbé hibátlan nem lehet. Ugyanott az okokat is kijelöltem. Az okadatolt útbaigazitásokat, felvilágositásokat mindég szivesen elvártam, most is szivesen fogadom. A nyegleség nem kenyerem. A csalhatatlanság nem riadóm. Ezt azoknak, kik ez okon keresnek rést az ostromra, figyelmökbe ajánlom. Ama be vallott árnyoldalakat nem egyes korlátolt erő, és emberélet, de egész társaság vállvetett hatalma sem birta volna elkerülni.

Hanem a munka beosztásánál, illetőleg a feldolgozás rendszerénél irányúl fogadott nézeteimet kell tüzetesebben kifejtenem. Hogy a történelmi iskolák melyikéhez tartozom, az, eddigi dolgozataimból tudva lehet, azt e munkám is megmutatja, arról szólnom ez alkalommal fölösleges.

Munkám egy, lehetőleg teljes Stemmatographiáját kivánta adni a magyar nemzetnek, azaz származási kimutatását és hiteles történetét Magyarország összes n e m e s családainak. Hogy miért épen csak a volt kiváltságos osztálynak, azt Előszavamban elmondtam, itt is már érintettem. A „*nemes*“ szót munkám czimére nem függesztettem, ennek oka az, mert munkám magán vállalat, nem hivatalos kiadvány, e czímet pedig a közéletben csak a törvényes hatóság szava jelölheti *kétségtelen*-nek; e munka pedig magán természeténél fogva jogi tekintetben igazolási érvénynyel nem birhat; ki ezek alapján jogokat követel, azok mellett igazoló hiteles okmányokat kell felmutatnia. Továbbá állami közéletünk a nemességet két alakban ismeri, a) kétségtelen, és b) gyakorlatban élő nemes családok által. E munkának sem jogokat adni, sem elvenni nem lehetett hivatasa, mind ez felmaradt a hatósági intézménynek. Lehet vélemény, mely a kihalt történelmi, és most élő nevezetesebb főcsaládaink mellett a kevésbbé ismeretes, nem szerepelt, alsóbb sorsú nemes családok fölvételét kárhoztatja. Ez ellen érdektekintetében felhozhatnám a vállalat anyagi megállhatásának oldalát is, de

nem szükséges, mert a fölebbiekben czélom és ebeli nézeteim már fel vannak tüntetve. Én egyetemes családtörteneti gyüjteményt kivántam adni, milyent igyekvő irodalmunk, szemben más irodalmakkal, már rég megkivánt. A történelmi családokat és főleg azok szerepét másunnan is megismerhetjük, azok egyes monographiákban is lelhetnek emlékezetet, és közrebocsátást; a most talán jelentéktelen, de egykor szintén fontossá emelkedhető többiek pedig csak ily gyüjteményekben lelhetik jogosúlt helyeiket. Hogy pedig átalakulási vajúdásaink, melyek a családtörténet terén végtelen elmosodásokat idéztek elő, és fognak még eléidézni, épen sürgetöleg intettek az időpont felhasználására, melynek elszalasztása után még nagyobb zür lenne tisztázandó, mindenki belátja, ki az önérdekből szerkesztett, criticát kerülő családfaszerkesztések szövevényes bonyodalmait ismeri, hol hasonnevü család, más hasonnevü családok őseit eltulajdonítja, a kihalt családokat más hasonnevü családok ivadékaiban ügyes és ügyetlen kapcsolódás által feltámasztja; mikro már is annyi példa van hazánkban úgy, mint azon kivül.

A rejtett családfai ambitio meg van ott is, hol az eféle aristocraticus szinezetü szellem ellen democratiát emlegetnek. Mert nem mind szabadok azok — mint Lessing mondja — a kik láncaikat gúnyolják. Úgy volt hajdán, úgy van most is. Istvánffy Miklós, a történetiró, ki 1615-ben halt meg, irja történeteiben [1]: „Ea est quorundam ...... nostrae aetatis ambitionis quaedam vanitas, ut quamquam primordia generis in obscuro, incertoque habeant, ea tamen ad splendissimam atque imperatoriarum familiarum origines .... falsa veris miscendo referre, haud erubescant, . . . tametsi illustres illas et principales familias, omnemque earum virilem progeniem tum longinquitate e vetustate temporum, tum Turcarum crudelissima tyrannide stirpitus excisas deletasque esse manifestum sit." etc.

Mindezekre és hasonlókra nézve munkám szerkesztésénél nekem is dús tapasztalataim voltak. Nemcsak a már forrásokúl használandó kiadott, vagy kézirati munkáknál, de egyes családi közlemények és küldeményeknél is, melyek segély helyett csak neheziték állásomat és szaporiták fáradalmaimat. Nincs különben a családi hagyományokkal sem. A családi hagyományok egyik hamis neme az, midőn a család egyik őse vagy tagja felkapott (vagy költött) egy adatot, az átmegy az utódokra jó hiszemüleg, kik azután bona fide követelik a hagyomány kiváltságait, és nehezen esik elvetni, még ha hiteles ellen

[1]) Historia R. Hung. libro XX. 1685. évi kiadás 261. lapon.

adatokkal begyőzetnek is, mert az előttök „hagyomány.“ Az álokmányokról is szólhatnánk; különben szép, régi eredettel dicsekedő családaink egynémelyike is bír hasonló (szerintök, ha úgy volna is, senkinek nem ártó, csak a történeti igazságot tapodó!) férczekkel. Hogy ily esetekben résen kívántam állani, hogy birtam érzéketlen lenni az eféle̊kben gyönyörködö mesés feltalálásoknál, utánnéző voltam a gyakran aprólékosságnak látszó gyanús hivatal és méltóság osztogatásoknál, — a munkát forgató értelmes olvasó belátandja. Részre hajlatlan és elfogulatlan igyekeztem lenni mindenütt. Örömmel beismerem azonban azt is, hogy számtalan családtól nyertem elfogulatlan egyenességű adatokat is. Csekély résznél egyes körülményeknek, néha az alapitó (ujabb nemes) levelek kelteinek elhalgatása, mutatott kevesebb nyiltságot, őszintéséget.

Ezeket tekintve, nem csoda, ha munkám nem mindenütt népszerü. Ama gyengeségeknek nem lehetett áldoznom. Én nem hiú elogiumok, nem kétes mesék eléadására, hanem hiteles történetirásra vállalkoztam. Nem a Góthai Almanach irányát követtem, hová minden beküldött közlemény változtatás, megrostalás nélkül utat találhat. De én azt hiszem, a jobbak, az értelmesbek elismerését így is, s csak is ily eljárással nyerhetem meg, és ez elegendő arra, hogy egyes ál-gyengédkedők nehezteléseit kárpotolja.

Az előttem fekvő családfákat mind igyekeztem megbirálva adni, hol eligazodnom nem lehetett, kételyeimet kijelölni; a hol ez is ne tán elmaradt, nem az akaraton, hanem gyarló elnézésen múlhatott. A beküldött, főleg kisebb (kevesbbé terjedelmes) családfáknál ezt kevesbé lehetett tenni, de azoknál a szerkezet, némi, e részbeni ismerettel párosulva, könnyen kimutatá a hitelesség bélyegét. Több családfánál, melyek perekből vétettek, megtörtént szokás szerint, hogy a nevek mellett álló évszámok nem a személyek korszakát, hanem az oklevelek kelteit, melyekben azon személyek említetnek, jelölik. Ezt is figyelembe kell venni, valamint azt is, hogy a családfáknál a nevek sora nem mindég jelöli a testvérek közti születési sorrendet, ezt gyakran a táblázatoknál a sajtó alá könnyebb beosztás végett megtartani nem lehetett; és a nők rendesen fiúk után állanak.

A mi a forrásokat illeti, a kiadottakat (kinyomottakat) mind felhasználtam tárgyamhoz mérve kisebb, nagyobb mértékben; ezeket elősorolnom nem szükséges, mert különben is maga helyén mindegyikét idéztem. A nyomott források között a kevés szákmunkán kivül legilletékesb forrásokúl tüntekfel a családok származási leirását tar-

talmazó halotti beszédek, milyeneket alkalmam volt nagy mérvben használhatni, és óvatosan használtam is, kijelölve és idézve ezeket mindenütt, hol belölök merítettem.

Saját genealogiai gyüjteményemen kivül, melyeket az elött évek óta megyei nemesi bizonyságlevelekből, zálog- és más jogperekből gyüjtöttem, főleg a nemzeti muzeum könyvtárának következő kéziratait használtam, melyek közléseért azon könyvtár tudós őrének Mátray Gábor úrnak itt köszönetet mondok.

1. *Genealogiae authenticae (?) nonnullarum illustrium ac nobilium Familiarum Hungariae in ordinem alphabeticum redactae* czim alatt. Codex Saec. XVIII. Gr. Széchenyi gyüjteményéből Fol. lat. nro. 207. két kötetben. A kézirat 1781—3 év tájban készült; perekből és másunnan gyüjtött genealogiakat tartalmaz, ezek közt azonban feltünőleg koholmányok a következök az I. kötetben. Alagi, Almásy, Antalfy, Aradi, Bors (mely a világ teremtése 3381. évén kezdi a szakadatlan nemzékrendet) Bott, Császár, Dagor, Endrédy, Foky (az egyik, mely 1130-on kezdi és 1687-en végzi) Gemesey, Gug, Guth, Hidvéghy, Hollókői, Hosszútóthy, Izdenczy, Kadicha, Kenesei, Keve, Laky, Oláh, Dragula, Ozoli, Pataki, Pázmán, Raiky, Reveczky, Sarmasági, Somlyay, Székely, Szokoly, Tardy, Toldy, Udvardy, Ujlaky, Valpó, Várda, Várday; melyekre egy tekintet elég, hogy álságukat és képtelenségüket fölismertesse. Ezek egyébiránt azon koholt családfák, melyek egyéb hasonló kézirati gyüjteményekbe is bejutottak. A többi, itt elő nem sorolt családfákon is vannak hibák és tévedések, de azok — mint meglátszik az egész szerkezetből. — nem önkénytesok, és annál fogva más adatokkal egybevetve, használhatók.

2. *Collectanea genealogica per Mich. Adami.* Kézirat a nemzeti muzeumban lat. quart. nro 182. mely több fő családról, főleg a grófság és báróság keltére nézve, érdekes adatokat szolgáltat.

3. Adami, *Scuta gentilitia illustrium ac nobil. Familiarum Hungariae coloribus distinctae.* Quart. lat. nro. 190. jegy alatt 14 kötetben. Megbecsülhetetlen gyüjtemény, melytől külön áll kötve a a rézre és fára metszett czímerek gyüjteménye két kötetben.

4. *Collectanea heraldica Hungariae, quibus descriptiones complurium scutorum nobilitarium plurimum e Libro Regio extractorum comprehenduntur.* Fol. lat. nro 227. Szintén Adamitól, mely a 3-ik szám alatti 14 kötetes gyüjteménynek mintegy szövegét képezi, magában foglalván a nemes levelekből a czímer-leírásokat, és pedig 1685-től 1770-ig a királyi könyvekből nagyobbára mind, vagy mind azokat,

melyek nevezett könyvekbe bevezetve találtattak. Csak a következő 1704. 1729. 1730. 1731. 1742. 46. 48. 49. 1750. 51. évekről nem találunk czímereket; tán nem is adattak. Végre tartalmazza leirás nélkül azon nemes czímerek névsorát, melyek 1790—1803-ig kiadattak. E páratlan gyüjteményt egészen felhasználtam.

5. *Caroli Wagner e Soc. Jesu, Mssptorum Tomus* LXX. a nemzeti muzeumban fol. lat. nro 225. E gyüjtemény a családtörténeti tudós és tisztviselői egykori elődöm Wagner Károly genealogiai gyüjteményét képezi, 328 lapon, a mint azokat részint másoktól kapta, részint maga is leirta. Találtatnak benne Pray, Fejérváry és Rajcsányi által másolt táblázatok is. Használható halmaz.

6. „*Tabellae Genealogicae Familiarum I. R. Hungariae, Transylvaniae, Dalmatiae, Croatiae, studio Caroli Wagner e S. J. elaboratae*" czímü muzeumi kézirat fol. lat. nro. 226. jegy alatt, legnagyobb részben Wagner által 61 táblára irt gyüjtemény, teljes és töredék családfákkal; az elöbbeninél becsesebb és a gyüjtő által — mennyire lehetett — oklevelekkel és forrásokkal összevetett és ez okból több helyen igazitott családfák tára.

Ezek azon gyüjtemények, melyeket a m. nemzeti muzeum kézirataiból többi közt tüzetesen használtam.

7. Elöttem volt a m. kir. Egyetem könyvtárából Hevenesi kézeiratainak XXVIII. kötete is, mely *Genealogiae Regum et Familiarum* czímet visel, és melyet az Alagi, Almási, Aradi stb. családoknál ismertetve idéztem is, mely azonban többnyire azon koholt családfákat tartalmazza csak, melyeket itt mint az I. szám alatti muzeumi kézirat I. kötetében állókat megjelöltem. Ezt ennélfogva használnom nem lehetett.

Saját gyüjteményemben áll egy idetartozó kötet, melyet háromszáznál több, nagyobb részint eredeti czímeres levelek kivonása által gyüjtöttem, és *Liber Regius* névvel látván el, az I. II. kötetben e czím alatt idéztem is.

Másik használt darabja kézirati gyüjteményemnek egy Codex a mult századból, mely a királyi könyvekből, (Libri Regii) nevezetesen a XVI. és XVII. századbeliekből a királyi adománylevelek kivonatait tartalmazza, az eredetiek lapjaira utalva. Egy nagy becsü vastag kötet 2-rétben.

Munkám derekán túl jutottam végre Rajcsányi Ádámnak, 1750. körül m. kir. kincstári tanácsosnak, két ivretü derék kötetben összeirt *Deductiones genealogicae* czímü, minden kézirati gyüjtemények közt

legértékesebb családfai autograph gyüjteményéhez, mely a legjobb forrásokból, elfogulatlanúl és birálva jegyzé össze egy pár száz család nemzedékrendjét, melyeknek azonban már csak is az utóbbi kötetekben vehettem hasznát; a többinek felhasználását netalán egy Pótlékkötet kiadásakor veendő igénybe.

Mely családok küldték be származási táblázataikat? azt mindenütt forrásúl kijelöltem, még ott is, hol már ugyanazt más úton már gyüjteményem birta. Átalában, — noha a munka füzeteinek boritékain a Családokhoz a családfák és adatok közlése végett folytonos felszólitásom és kérelmem szólt, aránylag igen kevesen voltak, kik ezt tenni sziveskedtek. Néhol még magán levélben tett felszólitásom is eredménytelen maradt. E részben még a közönbösség és egyéb okok legyőzhetlenek. Mindamellett, ha a családfa hézagosan és tévesen megjelent, a neheztelés el nem maradt. Sokán úgy vélekednek, hogy csak a munka irójának, nem egyszersmind a családoknak is állt érdekében, hogy a teljes és hiteles adatok megszerezhetők legyenek, mintha az 1. füzettől kezdve kilencz éven át folytonos nyilvános felszólitáson kivül itt közönbösség, amott részvetlenség ellenében egyéb mód léteznék több eredmény eléidézésére.

Voltak azonban egyes tudós hazafiak, buzgó ügybarátok, kik fáradhatlan szivességgel igyekeztek az egyes családok közönbösségét közleményeikkel kipótolni; és mindegy munkatársakúl szegődni. Első ezek között tisztelt barátom iglói Szontagh Dániel, kir. tanácsos és ker. táblai ülnök, kinek nevével a VI. kötettől kezdve sürűn találkozhatik az olvasó, és ki a felső megyék, nevezetesen azonban Árva és Trencsin vármegyék családaira nézve roppant mérvü és hiteles kútfőkből (a megyék és családok levéltáraiból) meritett adatainak önzetlen, nemes lelkü közlése által munkámnak mintegy fő munkatársává avatta magát, és hasonló szivességgel egy, netaláni Pótlékkötet számára az I.—V. kötetbe sorozandó adatokat is rendelkezésemre bocsátá.

Hasonló fáradhatlan buzgóságot és hazafias szivességet tanúsitott munkám iránt szentléleki Hodor Károly, Doboka vármegye leirásának tudós szerzője, ki véghetetlenül lankadatlan erélylyel folyton gyüjtött, összevetett, főleg az erdélyi családokra vonatkozó, terjedelmes adataival kivánt segélyemre lenni, és mi több, a megjelent egyes füzetekben előforduló hiányok registrálásával és egyes hibák vagy variansok kijelölésével is.

A Szatmár megyei családokra nézve benedekfalvi Luby Ká-

rolÿ barátom szíveskedett munkámat becses gyüjtéseivel gyarapitani; — a szilágysági élő és kihalt családokra nézve Décsey Miklósban leltem lelkes ügybarátot.

Erdélyből a nagyérdemű hazafiú, volt kormányszéki fő levéltárnok Mike Sándor teljesité szíves készséggel kérelmeimet. Ugyanonnan kadicsfalvi Török Antal néhány családfa közlése mellett nagyobbára az erdélyi Schematismusból fáradhatlanúl kiírt jegyzetekkel igyekezett munkálkodásomat könnyiteni.

Szendelaki Szende Béla a Krassó megyei családokról azon megye jegyző könyveiből nyujtott hiteles adatokat, idősb Mogyoróssy János néhány családfán kivül Arad és Békes megye nemeseinek hiteles névsorát közlötte velem. Nagy-réthi Darvas Lajos egy egész kötet genealogiai gyüjteménynyel járult anyagkészletemhez. Szilágyi István m. szigethi tanár egy pár jól dolgozott család leírással érdekesbité munkámat.

Végre Barna Mihály, Petrovay Ákos és Kolosy Miklós kezdték meg érdekes családfai küldeményekkel vállalatom buzgó elémozditását, azonban ez utóbbiak már nagyobbára elkésvén, csak is egy Pótlék kötetben lennének felhasználhatók.

Mind ezekért a megnevezettek, és Mindazok, kik bármily csep adatal mutatták e vállalat iránti szívességöket, fogadják hazafiui őszinte köszönetemet és hálámat.

Végre nyilván köszönetet kell mondanom Ráth Mór buzgó kiadóm-nak is, azon mindvégig csüggedetlen hazafiúi kitartásért, melylyel a roppant vállalatot anyagi áldozattal is irodalmunk számára létesiteni és befejezni törekedett. Igen is áldozatot kelle hoznunk, irónak, kiadónak egyaránt, hogy e munka annyi más irodalmi vállálat sorsát elkerülvén, befejezve foglalhasson helyett irodalmunkban. Miért ámitanók magunkat? Az indokokat nem vizsgálva, egyszerűen bevalljuk a tényt, miszerint a vállalat törzs előfizetőinek alig elegendő száma is a munka derekán már oly csekély számra apadt, hogy a nyomatási költségeket alig fedezé. A legjobb nevek, melyek részére példányok voltak számíthatók, családaik leírásának megjelenése után elmaradtak. A legtöbb csak is a családját tartalmazó füzetet szerzé meg. Az 1200, majd utóbb már csak 800 példányban nyomott munkának a kiadó raktárában fenmaradt tetemes része mindezekről hangosan tanúskodik. Többet e tárgyról érintenünk fölösleges.

A munka belső beosztása és berendezése egyes részleteiről kell még számot adnom. A családleírásoknál igyekeztem mindenütt a kellő arányt megtartani, hol ez nem sikerült, az adatok hézagosága okozta. Hol a családeredet története az eddig irodalmilag ismert adatoktól eltért, történet criticai nyomozás eredményének tekintendő.

Életrajzokat adni nem e munka hivatása volt. Itt csak az életpályák főbb mozzanatainak évszámilag kijelölése jöhetett tekintetbe. Ismert történelmi szereplők könnyen gyűjthető biographiáival a másra szükséges tért elfoglalni, ezek aránytalan halmazával a munka megjelentét hátráltatni és neheziteni (söt a végtelenségekbe sodratva, lehetetleniteni) számitásnélküli czéltalanság lett volna. Ez nem lehetett családtörténeti mű feladata. Ily biographiák jól tervelt Életrajzi gyűjtemények körébe tartoznak. Ez okbúl a történelmi szereplő nevezetesb, vagy ismertebb személyekről csak a legrövidebb évszámi adatok állanak tájékozásúl. Csak mintegy *rájok mutattam* inkább, azon hallgatag meggyőződéssel: *ime ezek azok, kiket jól ismertek.* [1]) De a

[1]) 1856. évi decemberben jelent meg az I. füzet, a kellő készülség nélkül megindított, de aránytanúl kiterjeszkedő, ennélfogva nem egy, de legalább három életkort igénylő és már e tekintetben is helyes számitás nélkül tervelt és igy a 7-ik füzettel csak hamar el is akadt „*Magyarok Életrajzai*“ czímű gyűjteményből mely kiadójának néhai Magyar Mihálynak ‚Kalauz‘ czímű kevéssé ismert lapja 1857. (dec.) és 1858. (febr. april) folyamában munkám ellen egy, kötelezett tollal irt reclame-ot, jobban mondva : árúhirdetést adott ki, és abban jelen Családtani (genealogiai) munkámat amaz Életrajzi (biographiai) füzetekkel illetéktelenül összehasonlitani igyekezett ; mely öndicsérő, úgynevezett ismertetésnek azonban mindvégig hangoztatott egyedüli czélja ez volt: „*ime az én munkám jobb, ezt vegyétek, nem amazt.*“ Ezen mrlitiosus ismertetés többi közt azt is felhozta munkám ellenében az övé előnyére, hogy míg az én munkámban Báthori Erzsébet a csejthei ösmeretes szörnyről csak 6 sor van, ama Életrajzi füzetekben arról 26 lapon olvashatni. Szánakozó mosolyra gerjesztő megjegyzés ! — Ama hat sorban megvan mondva veleje az egész dolognak és ahoz még idézve a források, honnan, kinek a tárgy tetszik, bővebb ismeretet meríthet. És mivel már az idétt munkám füzetei a megjelenésben megelőzték ama gyűjtemény illető füzetét, annak iróját is az én idézeteim vezethették ama forrásokra. — Hát meg az, ha forrásokat mások után idézünk, melyeket nem láttunk. Szalay idézte egy helyütt Bethlen Farkast, és tollhibából az idézet hibássá lőn. „A Magyarok Életrajzai“ források helyett a könnyebb végét fogván a dolognak, kiírja azt Szalay munkájából, és oda veti Bethlen munkáját is idézetül, hadd ragyogjon ott az is, de felsült vele, mert a tollhibát is átírva, hűtlen eljárását elárulta. Lásd *Magyarok Életrajzai* I. füz. 49. lapon az 1) jegyzetet, hol Bethlen *VI. 461.* vagy *IV. 461.* áll, holott Bethlen *II. 477.* kell állania, mert csak ott található azt, a mi a szövegben mondatik. Ezer ilyent lehetne felhoznom, de nem ide tartozik.

hol kellett, idézetileg biographiájokra vagy ehez való adatokra a jegyzetekben mindenütt utasítottam az olvasót. Azon családtagoknál azonban, kikről más kiadványokban nem találhatni ismertetést, vagy kik szakszerint lexicalis életrajzi ismertetésre nem számithatnak, családtörténeti tekintetben azonban mint családjaikra nézve fontosabb tényezők tekintetet igényeltek, szivesen ereszkedtem bővebb ismertetésbe, hogy másutt fel nem található biographiai adataik legalább e műben tartassanak fel az utódok számára.

A mi a Czímertant illeti, az nálunk mint tudomány, szabatosan kevéssé ismeretes, és saját viszonyainkhoz alkalmazva bővebb tárgyalást igényelne, hogy az itt ott felkapott laikus fogalmaktól, mesés állitmányoktúl megmeneküljünk. De ez nem e Zárszó hivatása.

Munkámnak e téren úttörő nehézségekkel kellett küzdenie. A czímerekhez kötött regéket elég volt néhol csak érintenem. Sok képtelen mesét el kellett hallgatnom. Czímertani műszavaink sincsenek megállapitva; ezeket még teremtenünk kell. Innen a czímerleirásoknál a nem mindenütt szabatosan sikerült visszaadása az eredetinek, és ama habozás, mely a német balken, latin fascia müszót, hol csikolat, hol szelemen, sőt néhol tán szalag kitétellel is adá. A Laciniae mindég foszladéknak van forditva. Azt is meg kell jegyeznem, miszerint a czímerleirásoknál a rövidséget, a mennyire lehetett, tekintettem, innen van, hogy a mit a tan átalánosabb szabályai szerint tudni lehet, ki nem irtam, például hogy a nemesi czímer paizsok fölött a sisak mindég jobb felé van forditva, úgy a czimer udvaraiban lévő képletek is, ha csak különösen meg nem jegyeztettek, mindég arczczal jobb felé képzelendők, például, a vitéz, az oroszlán és egyéb álatok.

Hátra van még szólnom az előszóban is megpenditett Pótlék-kötetről. Hogy erre szükség volna, mondanom sem kell. Hogy ama roppant anyaghalmazt, mely most már felhalmozva birtokomban van, és terjedelemre magát az anya-munkát is fölül haladná, kiadni számitásnélküli terv lenne, én legjobban tudom. Ez nem is czélom. Hogy azonban egy valóságos Pótlék-kötetet, mely a felötlőbb hiányokat, és a már mintegy ezt megkeresőleg igénylő családok leirását tartalmazná, és igy mintegy szükséges, kiadni lehessen, arról a közönség fog határozni. Erre nézve a föltételes Fölhivás e munka utolsó füzetének boritékán is olvasható.

Ezzel elmondtam mindent, a mit szükségesnek tartottam.

A mű be van fejezve. A „*nonum prematur in annum*“ gyakorlata, itt az emberi életkor rövidsége tekintetéből elmaradt. Fáradozásaimért élvezetet merítettem gyöngyeiből ama forrásoknak, melyek a nemzet virágait képező ösöknek eredetét felmutatják; áldozatomért egyedüli jutalmam: azon önérzet, hogy a mit megkezdtem, befejezve is láthatom.

Pesten, jul. 5. 1866.

Nagy Iván.

A tizenkettedik kötet tartalma.

V. és W.

Kivételes pótlék.

Kiigazítandók a XII. kötetben.

Lapon	*Sorban*	*Helyett*	*Olvasandó*
18	26.	Radmoczája	Radnótfája
18	19.	Farkas	Péter
82	a jegyzetben	lett volna	volt
84	36. sorban	VI. György † 1833.	† 1835. nov. 17.
100	2	I. brahám	Ábrahám
116	a táblán	kora 33.	kora 23.
118	25.	somteleki	somkereki
375	34. sorban	Eugén † 1849.	Eugén † 1848.
391	28.	1849-ben	1848 ban.

Tudnivalók.

I-ör. A VI. kötettől kezdve kötetenként minden betűbeli családok után vannak a sorból kimaradt pótlások, mik az olvasó figyelemébe ajánltatnak.

2-or. Mint eddig is az egyes fűzetek boritékain kijelentve volt; jelen munka — nagyobb részben ön erőmből és fáradságommal gyüjtött — adatainak más hasonló szerkezetű lexikalis munkákban leendő közlése iránti jogot a sajtó törvények értelmében fentartom magamnak.

Fölhivás!!

E munka a jelen fűzettel be van fejezve. Több oldalról tett sürgetéseken fölül már az ily munka természetéből folyó indokok, főképen azonban a munkából nehány ismertebb családnak kimaradása, némely családfák hézagossága, úgy egyes téves adatok kiigazitása legalább egy Pótlék-kötet kiadását teszik szükségessé. Azonban a vállalat iránt eddig tapasztalt elégtelen részvét, sem alúlirottat, sem a kiadót további szellemi és anyagi áldozathozatalra nem ösztönözhetvén, a kiegészitő Pótlék-kötet kiadása csupán biztosított elegendő számú előfizetés utján lehetend eszközölhető. Ennélfogva sietek hirűl adni a. t. közönségnek és főleg az érdeklett t. Családoknak, miszerint a Pótlékkötetre az előfizetés egyszer-mindenkorra 5 ujforinttal ezennel nyitva áll, mely összeg legkésőbb f. évi september 30-ig **Ráth Mór könyvkereskedésébe** Pest váczi utcza, a vastuskónál, bérmentve utasitandó. Az előfizetések, vagy postán után-vétre szóló aláirás mielőbbi megtétele azért kivánatos, mert a Pótlékkötet csak akkor fog sajtó alá adatni, ha a szükséges költség az előfizetések által fedezve lesz. Ellenkező esetben a pénz vissza fog küldetni.

Pest, jul. 12. 1866.

Nagy Iván.

(lak. Mészáros utcza 8-ik sz.)

